నొకఁడు మహాప్రబంధంబేను సంధానంబు సేఁయ నుద్యోగించియున్న సమ
యంబున॥ సీ॥ తనకల్మిబుధదీన తాద్రికిదంభోళి తనబల్మిషడ్రి పుధ్వాంత
హేళి । తనమూర్తిఁ శిష్యహృద్వనవసంతస్ఫూర్తిఁ తనకీర్తిఁ దశదిశాంతః
ప్రపూర్తిఁ । తనదాంతిసంతతాధ్వస్తాత్మవిభ్రాంతితనకాంతిరోషషణ్ము
ఖదంతి।తనచిత్తమీశ్వరార్చనవిధాయత్తంబుతనవిత్తమార్యాలోకనుతవిత్త॥
తే॥ మనుచుగొనియాడ వహికెక్కె-నట్టిఘనుడు । దేవనార్యుని నెయ్యంపు దేవి
యైన।మల్లమాదేవిపుత్త్రుఁడామ్నాయవేది। భవ్యగుణహారిపిడుపర్తిబసవశౌ
రి॥క॥ననునొకనాడాత్మాంక।స్థునిగను.గొనిపాలకురికిసోమేశునిపై। రనుబస
వపురాణముప । ద్యనిబద్ధత వెలయ జేయ దలచితినిసుతా॥ మ॥ ఆదివేదా
గమసారసంగ్రహము సత్యజ్ఞానసంపాదకం । బదిరుద్రాది మహాపురాతన
కథావ్యాప్తంబుపాపావహం। బదిసద్భక్తిప్రవృద్ధికారణము ముక్త్యావ్యాస
మల్లానునీ। వదిచెప్పందగుబద్యకావ్యముగ కావ్యప్రజ్ఞ సేవ్యంబుగన్॥క॥ఆకృ
తిసోమేశుఁడుదా। నైకావింపడుహృదీశుఁడామ్నాయవచో । నీకోక్తభక్తిసు
గతిన్। జేకొనిపోమింప సిట్లజేసెన్ద్విపదల్॥ క॥ ఆవేదార్థము ద్విపదలు।
సీవిప్పుడుపద్యములుగనిర్మించినభ । క్తావలిమెచ్చున్శివకవు। లీవిధమంగీకరిం
తురిష్టకుమారకున్॥ ఆ॥ సోముడేమిచెప్పెసోమేశుద్విపదలే । బెట్టిపద్యము
లుగబెనచనందు । నన్యులనగవలము నాయయ్యశిష్యుల । మగుటమనకుచె
ల్లునవియునిలుప॥ సీ॥ విరచించెజైమినివేదస్తవం బొకపాదమున వేదయు॥
క్తిలిపి।హరభక్తివైదికంబనికృతులిడిచెప్పెప్రతిసోమేశుఁడారాధ్యచరిత।

ప్రథమాశ్వాసము.

సరవి శ్రీనాథుఁడాచరితపద్యప్రపంచముసేసె ద్విపదలుతరుచు౯లిపి। యాతం
డుపద్యకావ్యముసేసె నైషధమంచితహర్షవాక్యముల బెట్టి॥ తే॥ సోమగు
రువాక్యముల బెట్టి భీమసుకవి। గరిమె బసవపురాణంబుగణన జేసె। గానపూర్వ
కావ్యము చేరగ తిరచించు। వారికాదిశావ్యోక్తులువచ్చి నెగడు॥ క॥ నీవును
సోమేశునిద్విప। దావళి యర్థములు జేయుమందుల యర్థం। బావంతయు
డిగవిడక। యేవియుమున్నందులేని విడకుకుమారా॥ సీ॥ చదివించినారము
శబ్దార్థసారముల్ కావ్యనిర్మితశక్తిగలదునీకు। మనకులాచారుడైమహిమ
రక్షైవైక మార్గంబుచూపినమహితయశుని। సోమేశ్వరునికృతిస్వామిగా
నియమించి బసవపురాణంబుపద్యకావ్య। మధిగావింపుమీయని యానతి
వ్వగకరములు శిరమునందిరవుకొలుప॥ ఆ॥ మీకునంకితముగ నాకాంక్షనొక
కృతి। సేయువేట్క నాకుబాయదెపుడు। నైనమీయనుజ్ఞమీరివడవగ [illegible]
సేయుమన్ననట్లసేయువాడ॥ క॥ అనియేనువిన్నవించిన। విననము [illegible]
దృష్టివీక్షించిమహా। త్మునిబాలకురికిసోమే। శునికృతిపతిశే [illegible] శుభద
మొమనకున్॥ క॥ నాకొకకృతినీదలచుట। చేకొనిసంతసమ్ముసాకుజేయు [illegible]
కైన। న్నాకృతిగురువులకిచ్చిన। నాకునుసంతసము శతగుణంబగ [illegible]
వ॥ కావుననీవుమాపేరనంకితంబుగా వేరొకప్రబంధంబనుస [illegible] ం
పుజ్జగించిసజ్జనసమ్మతంబును సమస్తశాస్త్రనిగమాగమపురా [illegible] సమ్మ
తంబును సకల మాహేశ్వరసమ్మతంబుగా సోమేశ్వరుం [illegible] లు నేసి
సవపురాణంబు సోమేశ్వరునిపేరను సుశబ్దార్థసా [illegible] ధురీధురీ

బుగాపద్యకావ్యంబు గావింపుమని యానతిచ్చినందద్వచనంబు శిరంబుస్సావధా
రియించి జెప్పంబూనినకావ్యకన్యకా ముఖమండనాయమానంబగు కృతి
పతిమాహాత్మ్యంబు ప్రధమకథనియ్యమానంబుగావున దానివర్ణించెదనది
యెట్టిదనిన॥ చ॥ హరుడొకనాడుభృంగి కిటులానతియిచ్చెను నాయ

—కృ తి ప తి వ ర్ణ న.—

నుజ్ఞమై। నరిగిధరాతలింబసవుడధీశబిజ్జలరాజ్యమాధురం। ధరతవహించి
మన్మహిమదుఃశీంవెలయంగజేయుచున్। వరుసజయించెబెక్కులుపవాద
ములందరుచోద్యమందగన్॥ చ॥ అసదృశతన్మహామహి మమారవితారక
మైచెలంగశ్రీ। బసవచరిత్రమున్ సకలభక్తకధామణిసూత్రభాతిగా । వెస
రచియింపుమీవు పృధివీస్థలికింజనినాగభృంగిసం। తసమునబుట్టిపాలుకు
రికినామపురీమరసోమనాధుడై॥ సీ॥ లిపిలిఖింపకమున్న యపరితాధోక్తి
శక్తియాతనిజిహ్వాజరుగుచుండు। ఛందాదికరణాదిసరణిచూడకమున్నమది
నుండుకావ్యనిర్మాణశక్తి। భాష్యసంతతులుచెప్పంగజూడక మున్నరుద్రభా
ష్యక్రియారూఢివెలయు। తర్కశాస్త్రాదివిద్యలుపఠింపకమున్న పరపక్షని
గ్రహప్రౌఢివెలయు॥ తే॥ నతనినుతియింపనాబోటికలవియగునె । జైనమ
స్తకవిన్యస్తశాతశూల।కలితబిజ్జలతలగుండుగండబిరుద। శోభితుడుపాలు
కురికిసోమనాధుండు॥ క॥ ఆతడుగురువరకరసం।జాతుండైవిశ్వనాధుసన్ని
ధికవితా। చాతురిమెరింగిబసవ । ప్రీతిగరచియించినట్టికృతులెవ్వియనన్॥
సీ॥ బసవపురాణంబు పండితారాధ్యుల చరితంబు ననుభవసారమనుచ।

సకలవేదసారసూక్తులుసోమనాథభాష్యమ్ము శ్రీరుద్రభాష్యంబుబసవ।రగడ
ముపద్యోత్పత్తిరగడశ్రీబసవాఢ్య రగడయుసద్గురురగడచెన్న। మల్లుసీసము
లువాక్యసారగద్య వృషాధిపశతకంబునక్షరాంక॥ తే॥ గద్యపద్యములుపం
చాచారగద్య। యష్టకముపంచకమునుదాహరణయుగమ్ము। నాదియగుకృ
తులుభక్తిహితార్థఁబుద్ధి। జెప్పినవిభక్తసభలలోఁజెల్లుచుండు॥ సీ॥ ఒకనా
డుశివభక్తులోరుగంటనుస్వయం భూదేవుమంటపమునవసించి।బసవపురా
ణంబుపాటించివినువేళ హరునిగొల్వప్రతాపుఁడచటికేగి। యాసంభ్రమంబే
మియనుడుభక్తులుబసవ నిపురాణంబర్థిఁవినెదరనిన । వినవాపురాణంబు
విధమెట్లుకోయన్న ధూర్తఁవిప్రుండొకకతఁచేరి॥ఆ॥ పాలకురికిసోమపతితు
డీనడుమను। పెసచెమధ్యనువల్లెపెట్టిద్విపద। యప్రమాణమిదియనాద్యంబు
పదమన్న। నరిగెరాజుభక్తులదియెరింగి॥ చ॥ కరములకణఁ యుగ్మములు
గ్రక్కునసమూయుచుబ్రహ్మబంధువున్। బారిగొనజూచియిట్టిఘన మార్గము
లుభక్తులటండ్రువేగబా। లుకురికిపురీశదేశనకుఁ వినుపించితదభ్యసజ్ఞనీ।
వెరవిడివిప్రుబట్టుకొనివేవధి యింతమటంచునందరున్॥ క॥ చనిపాలకురికిసో
మేశుని। తోనప్పాటుపలుకుచాప్పిడచెప్పఁ। వినియూరకున్నభక్తుల।కును
తలవంపౌనటంచు కుపితాత్ముండై॥ క॥ భవిగానివానితోడన్। వివాదమెలర
రింపచూడవిధిలేదైనన్। శివభక్తిశక్తితృణమా। నవ్వుచే గెలిపింతుదూషకమ్మ
డుంబాటున్॥ ఆ॥ అనిప్రతిజ్ఞజేశిహరయుక్తిముక్తుడై।లింగముద్రమెడ్లస
గడించి। కూడగట్టినట్టిగూడాసుబంశిసై । గదలిపోయెరోమగంకిపురికి॥ ఉ

బోమ్ము స్మరజితకుధరమ్మునకునన్న । ననిసనల్లకొం చునరుగుశివుని । సమ్యక్సుఖం బునందు సమ్మోదంబుననుండె । సోమతుల్యుడగుచు సోమగురుడు॥ వ॥ అట్టి పాల్కురికి సోమేశ్వరునకంకితంబుగా బసవపురాణంబు పద్యకావ్యంబుగా వింపనుద్యోగించినతచ్ఛిష్యప్రశిష్యప్రశిష్యుండగుమద్వంశానుక్రమం బెట్టిదనిన॥

కవివంశానుక్రమము.

క॥ సోమేశుపాల్కురికిం । గానేగకమున్నయన్నదండాధిపుచే । ప్రేమంబుననిప్పించిన । భూమండలిదోకిపత్రిపురిశరణులలోన్॥ క॥ ధరపాల్కురికిసోమే । శ్వరగురుకారుణ్యహస్త సంభవుడగుటన్ । గురుదత్తలింగ ధారిం । తరుడై శివరాత్రికొప్పనాథుండొప్పున్॥ క॥ ఆకొప్పయ్యకుబుట్టె । శ్లోకుడుబసవయ్యపుట్టెసోమేశునకున్ । ప్రోకపిడుపత్రిలోచన । ప్రాకారము బువ్వతోట బావిఘటించెన్॥ చ॥ వినయవివేకభూషణుడు పవిత్రకీర్తిశివార్చనక్రియా । జనితవరప్రసాదజలసంయుత గండతబిండుసాదువ। ర్తనడు విశుద్ధబుద్ధిగుణరాజిత మూర్తిదయాప్రపూర్తియై । ధ్యానఘుచిదానందబసవయప్రభుడొప్పున దాత్మసంభవుల్॥ ఆ॥ సోమయప్రభుండు సారదికొప్ప య్యాయ । గొండవీటిలింగకోవిదుండు । శివపూజానతియ్యభువనయ్యదేవర । గుణగ వెలసిరందునగ్రజుండు॥ సీ॥ సకలరాజన్యమస్తన్యస్తమాణిక్యాంశుపుంజ రంజిత పదాంభోజయుగళుం । డనుపమాగమపురాణామ్నాయ సమ్మతవీర శైవవ్రతవిశ్రుతుండు । పరపాకపరసతిపరధన పరవర్ణ్యవచనాదిదురితవి వర్జితుండు । పంచాక్షరీమంత్రపఠన ప్రభావదూరీకృతాంతగణ తతిపునికాయు॥ తే॥ ఘనమశివలింగసంతతధ్యానజనిత । పరమసమ్మోదసంపూర్ణభా వకలిత । మానసేంద్రియవర్గుండుమహిత యశుడు । కులపవిత్రుడు పెదసోమగురువరుండు॥ క॥ ఆదిన్పుత్రితాపుడిచ్చిన । యాదోషపుంబుంగడు మనం బెలివడినన్ । మోదమునప్రౌఢిగాయము । హీమ్మైకుంచే చెప్పి నిందరు సెరుగన్॥ క। శ్రీవెలయగ వాసోవయ। దెనపినసో గురుసిదెవప్రభున్ । భూవినుతుంజిక్కయపు । కోవిదుబసవయ్యహసరికయ్యనగన్ ॥ వారితోన॥ సీ॥ శ్రీశైవశాస్త్రవిశేషాగమజ్ఞత మరిగొన్నపద్మలలజ్ఞాన పూరితా । యాగామిదజ్ఞదిగంబరనిశ్శంక వరగురుసన్న్యాసాధికాపుంస । నిఖిలరాజన్యవందిత పదాంభోజుడై బరగినలోకైకపావనుండు । సకలనిష్ఠ శిరూపసన్నిస్న

డాల్చినామొదల సోమన్నయు బాలన్న గురువన్న బసవనయును । వారిలోన
పనే యవరజుండ బహుళకావ్యనాటకాలంకారపటలవేది ఆ॥ చెప్పదొడగినాడ
బసవపురాణ। మావనిపద్యకావ్యమై చెలంగ । మంజులోక్తియుక్తిచతురుల
గుమ్మడైన। బాలకవిరికిగురునిబతినిజేసి॥

షష్ఠ్యంతములు.

క॥ ఈశ్వరగ్రవదగణవకుకా ! రాధరసోదరునయి భారణునకునుమ
హా। వేదాగమాచరణునకా । వాదితస్వర్ణ క్రియయుక్తి పారీణునకున్॥ క॥ చరలిం
గార్చనరతికిన్ । పరమశివనిధ్యానమధామభాసురమతికిన్ । వరకావ్యకృతికిజ
న్మతి। మరిని ర్వాణసదము ప్రముఖకిన్ ఖ్యాతికిన్॥ క॥ భవిపాకభవిసమిహాదిత।
భవి ప్రష్టిస్పృష్టి నష్టభవి స్పృష్టమహిం । భవభొగ్యభక్తివిర్ధర్య। వ్యావజజనశీలు
నకుంమూలొకునకున్. క॥ హరిదంతదంతిదంత ... హరహరి శారదా
భ్రిహారగదళిలస । త్సునతకుగగ వాపగజితి । వరనుతుకుదచిత్ర భావవణి
తమతికిన్॥ క॥ ఆజ్ఞానాపహకరణ। ప్రాజ్ఞుంనకునుసకలసుకవిభావజ్ఞునకున్।
వైజ్ఞానికసేవితునకు । సుజ్ఞానికి బాలకవికి సోమేశునకున్॥

వ॥ భక్తిశ్రద్ధాసిబద్ధబుద్ధిపూర్వకంబుగా ననేకసాష్టాంగదండప్రణామం
బులాచరించి విజ్ఞాపనఫల్యంబుగా నాజెప్పంబూనిన బసవపురాణంబను మహా
ప్రబంధంబునకు ధాతుసంధానం బెట్టిదనిన.

కథాప్రారంభము.

ఉ॥ శ్రీగిరిజాసహాయ శశిశేఖర చిత్తవశీకృతిత్తమ । త్స్వాగతకే
శిగేహముయగప్యాకపూగముశభుశాంభవీ । యోగదశాప్రకాశకరణాత్మ
ఘనాంఘ్రిసరోజచిహ్నభూ । భాగమురాజితాగమజ భక్తసురాగము చెప్ప
నొప్పగున్॥ వ॥ వెండియు॥ చ॥ సురగణసేవ్యమబ్జరిపుమండితశేఖర ముల్లస
త్త్రిగం । బరవసిలేతరద్యుతివిభాసుర మాశ్రితసర్వమంగళం । బురుచిరభద్ర
నాగపరిభూషితబింబము నైనిశేశ్వరుం । బురహంబొల్చుచున్ రజితభూ
ధరమిచ్చు చెప్పనొప్పున్॥ ఉ॥ మారువిరోధియుండనుప నన్యుడుభృంగియు
నందిగొల్వనీ । హరిధగామ్నజాసహితా వైకొలువున్నడుంగరుకేశు। నా
... నారదుడు ... న్మాగపింజను ... మల్ । ధారుణమోవ ముప్రి
... సంబులుమౌళి నల్పచున్॥ క॥ నిలిచినసమయంబెరింగిన । కల
శోద్భవుడు మిగుల నానబడంగా । బలుకురనిచిన్ననాగిదు । శేషపెరిగిపి గా

కపాణిదయదులకింపఁగ॥ ఉ॥ వెన్నెలగాయుకంటె నరవిందజసంభవుఁడూచె
నంబయూ। సన్నదమొరింగిస్వీయ పతిసన్మతినిమ్మహాస్త ముజ్జడా। యున్నియ
మించెయాత్మసముయాజ్ఞత కీశ్వరునిచ్చమెచ్చబ। లెక్కిన్నజదంత కాంతులువి
కీర్ణములై సభనిండఁబర్వఁగ॥ శా॥ పుత్రానారదనిపుగన్న భువనోద్భూ
తాద్భుతశ్రేణిక। స్నేత్రాశ్రోత్రవిభూషణమోఁ సభి కణికారూపం దగంగా
వ్యాపై। చిత్రంబొప్పగబల్కుమన్న దౌడ రాజీవోద్భవత్పుత్రుఁడు చొప్పఁ తా
నందము కందళింపబలికెఁ క్షోణీంద్ర జాజానితోఁ॥ తే॥ అవధరి పుణ్య నన్న
పంబద్రిజేశ। లోకముల నెల్లనీభక్తి లోకజెడక। జరుగునెప్పటి యట్లవిన్న
ష్టమగుచు। రీతిలేకున్నయదియుప్తభూతలమున॥ సీ॥ సిన్వశివాచారనిష్ఠాగరి
ష్ఠులైపలుకరు కొందరుభవ్రులతోడ। లోకప్రపంచంబులో కొందరుండియు
లోకబోధనలకులోనగారు। మరికొందరానంద మగ్నులైయున్నారు ధరకు
మార్పడితమ్మునరచి। సద్భక్తియుక్తులై జనులకు పొడచూప కున్నా
రుగొందరానూనమతులు తే॥ గానమీభక్తిమేటుగానబడక। కట్లుపి
రుగునుగలిపినవడావుదోచి। యున్నయది గాని ధరణిపైనుద్ధరింప। సయ
మీదృష్టములు ప్రత్యయములుమాకి॥ వ॥ అట్లైనమానవులకుఁదమంబుగల
సందియంబుడిందుపడు గురులింగజంగమస్త్రంబులుం బ్రసాదపాదోదక పభా
వంబులు దెలిపిబొంద నప్పుడమిగల సకలభక్తజనంబులు దావకభక్తినమ్పత్తి
జంబునచూరలం జేలురుగావున దేవనీవుభూలోకంబునకు నవతరింపవల
యునన్నవిని యాన్నలిన సంభవసంభవునకున భవుండిట్లనియెఁ॥ నాకునానం
దికేశునకు నారదవేరొకయింతలేదువి। న్నాకరణాకరుఁ ధరణికన్పదను
జ్వలభక్తియుక్తిభూ। లోకవులోకులెల్లచిర లోకసుఖప్రదజన్మ దుఃఖులం
టాకనవిన్యాభక్తికి నొడంబడిచెందుదు రెందుమోక్షముల్॥ చ॥ అనవినికే
లుమోడ్చికుధరాత్మజవల్లభుదీశనందికే। శునకుననీకు భిన్నదశచొప్ప
డకుండుటభక్తదేహివై। వినుతికినెక్కియుండుటనో వేరనిమిత్తముగల్గొ
నాకుజ। య్యానతిగింపవయ్యహృదయంబున బమ్మినసందియంబుఁ॥

నందికేశ్వరుని చరిత్ర.

క॥ శశికీర్తినగజబల్కి నారాజధరుండు నారదాదులువినవిస్ఫార
ముగనందికేశ్వరు। చారిత్రముచెప్పదొడగెనతిముదమలరఁ॥ తే॥ నందకిని
నాయనించుకనస లేము। భక్తదేహుండగుచునబగునట్లు। గాకయుతనికి

నాకునైక్యంబు వేరె । కలదు చెప్పెద వినుము దళాంబుజాక్షునకు(?) ఉ॥ ఆదిశిలా
దుడన్ముని కులాగ్రణి యుగ్రపు నిష్ఠతోడఁ బ । త్రోదయ కాంతి శ్రీగిరి
సముజ్జ్వలనై యతి భూమిగంగ మా । లాదులు నంబుజాహితు వదాహిత
దీప్తుల జాత రాగ్నిచ్ఛలం । బైవగఁ జేసె దాన [illegible] హానతఁ జేసె [illegible]
వర్షణముల్॥ తే॥ ఎంతయు నావ తలేక యుగాంత [illegible] । తనకు [illegible] హా
రముగ చేసికొని యతండు । పెక్కుకోట్లు వర్షణంబు [illegible] దృఢనిష్ఠ । నక్ష
దకర్ణికయుండె సమ్యక్ఛ్రియు(?)నగ॥ క॥ ఉగ్రతపమిట్లు సేయఁగ । బర్హిన
రథినతఁ కేను ప్రత్యక్షుండై । గుర్వను రాగాన [illegible] సూఁపతి । [illegible] శర్వ కృధీశ
భాసుర వదనా॥ ఉ॥ ఆ మునిముఖ్యుఁ డన్ను ముదమంది సుముఖుఁ గన్గొని ప్రమోదఁ లేచి
నూ । ప్రాయముఖాభిలాష వర వరప్రద శంకర శర్వ పార్వతీ । కోమల దే
హా విశ్వ [illegible] పగూహన గేహ యంచు మ్రొ । క్కె భవ మోక్షకర్తృ సిట్టు వి క
తింప శిలాదునం [illegible]॥ ఉ॥ ఇష్టము నీకు [illegible] యాది [illegible] శ్వరు [illegible] కజెప్ప
వయ్యా । స్పష్టముగాఁగ నీవి యమశక్తికి మెచ్చితి [illegible] జమను । తృప్తుఁడ
చ్చి తాదుడటు దీనవచోగతి బల్కె దద్దయా । ఎష్టపనైత [illegible] కటి వేఁడుట
నాను వివేకపాకమే॥ క॥ వినుమగా నహా రామి । యాన [illegible] పరవశుఁడ గా
దమదిలో । మాకు కగోరుదు భక్త్యస । మానుండ సుతు భవ [illegible]
డయ్య॥ క॥ అనవిని ముని [illegible] । [illegible]
నియేను । న్నెరింగి మరయున తఁడి । [illegible] కరవదనా॥
తే॥ నీవు నాకిచ్చు సుతునకు నీదుభక్తి । లోనవణుమైన [illegible] డమైన మాకు కేను వాని
తలచ్చంచి వైతుని [illegible] వాని । కడ్డమైనీవ వచ్చి నైవవిఱు వ॥ క॥ ఏగోర్కెనట్టి
తఱ్ఱుతు । నీ నాడిం [illegible] కొన గుణిట్లి టిచ్చుటకున్ । లో [illegible] వేని [illegible]
నె [illegible] కం ముతేనా దోల్లన్॥ వ॥ అని యిట్లు విన్నవించిన [illegible]
తభక్తి యుక్తికి చేసు ప్రసమోదించి [illegible] నభంబున [illegible]
ద్యోగించి॥ ఉ॥ స్వర్గము కన్న [illegible] సుర సం [illegible] వలెనా [illegible]
[illegible] సుభ [illegible] వద । [illegible] పుష
[illegible]
[illegible] సీ॥ కృత వశీవదిమాసం జతురంబు లజసం [illegible] ప్రైష
[illegible] । ద్వాపరంబున [illegible] మిలనై మోప్పు [illegible]
[illegible] కర [illegible] । [illegible]

యుగంబుల వారికొప్ప జెప్ప । వెండి ద్వితియ్యోతంభమునంద నాభాగ డొందియాత్మ
సాహాయ్యనస్తై సద్భావా తద్వృత్తం ॥ తే॥ (మనముఖ్యులందుగోకులపతియునైన।
యాదివృషభేశ్వరుం డిట్లు పనిచె । సకలమునంద శ్వరుండనగ బుట్టు । వల
యునని టువాకుబ్బాలి నవినుము ॥ క॥ ఏనైన బుట్టవలయు । గాని వరంబిచ్చి
నిప్పగా సెలవనుచుగా । ధాత్రినాత్మ నిజ దక్షిణ । గాన శిలాదుని కుబుత్రుడగాని
యెడుదింప ॥ చ॥ కవలదశౌట్ట యమునిపశివ మునిబుత్రుబవిత్రగోత్రుడు । స్వ
మయశ్వగానువుపెల్ల ఖి జంటని పల్కిన మా గాస్తలో । బ్రమదనినాంచి
నంద ఘునుభ వ్యవహార్యస్వలీ యునిభుడు । త్తమువాడనించె యోనిజనాదకీర
ధరిత్రి శిలాదుబుత్రుడై॥ ఉ॥ ఎట్టకవిద్రు మెరాసరని పౌత్రుణయుశుకు దండి శి
శిక్ష । బుట్టగదోడదోచుతనబుత్రుమునియ్యాపన బ్జభక్తిదా । బుట్టినగా న్నె
బుట్టెమదిప్రార్థ్వమహాత్మ్య వి చింతయట్టెయా । పెట్టెంబా నవ్వున భక్తి ...
జ్ఞ లెర్ని యున్న గజ్॥ తే॥ మరియు వేదాంతసూత్రమున్న మహాదొకన్న । కు
కులాదిగవాచారంర తత్త్వ త్తి । గాన మెలగుచుతలు పదకముల ములకు । నన
ముహ్రానందింగమత్త్వంతనిష్ఠ॥ ఉ॥ చింతయొకింతలేక శిశుసింహము పారెడు
చెయి గలుగు పేరు । మంలవుపాదయుక్త మలనిత్యగురుభక్తిగరదలప్పపాదోం
తిరకేనుచిల్చి పరా ద్రివమను క్తమునై చెలంగుచుజ్ । సంతసముంద దంతతము
సందియముచే చెంపంబునయ్యాపజ్॥ క॥ గ్రీష్మమునంతడచతుర । గ్రీష్మన్నస్త్ర
సముపడ పరిశ్రీనిలిపెదా । నూన్మగమాగమముల దచిలి । భీష్మగతిజ్ దివికివాద
బిరుగుల జై జై॥ తే॥ లేల నవాగల దెంతం బజాపమొంప । బలుకునోళ్లు పా
బకబక గుబుగుండ । జూడ రెప్పలుపుగ సురస్తృక్యదుండ । నందియొనరించె
జపముమిన్నందిరొకటం॥ చ॥ పరణి పడుంకెన్న రెవఖధాము డవారిధులిక రై
నన్న । క్కరుణ ముగ్గ మున్నసహీకచ్చప రాజనుమేనునర్తిగనం । బరమి
లమీదట్రావాలె నుకుప జ్వాలవాయువుదూలేనగ్ని వి । న్ఫగనము పూరెల్లిలె
బల హాడన లోకము ఖోద్వాలోకనంల్॥ క॥ వెండియు నాశాదీసల । గూడియు
లందినుం జొచ్చి కోపనశాజంకాల్ । సంచెదెమర నుచుబట్టిన । సుండకేగదు
నోకివచ్చి రుమాలం కడకుంజ్॥ ఉ॥ మిడిలిభీ క్రొముక్కి పరి వేష్టిమ ముఖుల్ వలల
నిక్క నాజ్ఞను ల్ । జిక్కగశెసియిల్లునుమ నే సిరిపన్ను సుమాస్త్రవిక్రియా । ధి
క్కరుణా చండి తృతీయవిలోచనదెపెర్వ పూ । దిక్కట్టుబూడు మంచు పర
దేవన మల్లమమనన సుచుజ్॥ ఉ॥ శంకంభ క్తవాంభస్తితి శంకరపాదజు

ప్రథమాశ్వాసము.

త్రినేత్రనే । త్రాంకితపాదపంకజనిరంకకళాపకళాపగంధవ । తుహినకను
పంకసంకలితకుధ్రిసుతాకుచకుంభికుంభకరా । లంకషదోర్ధ్వజయాంతరజలం
ధరసింధురమానమర్దనా॥ సీ॥ అనినన్నువినుతించునచ్యుతప్రముఖుల గనిక
న్నుగవనవ్వికమలనయన । బలికినిల్లనిఘాంతిమానసులారయింతసంతాపిం
పనేలమికు । నదికేశ్వరుకారుణ్యపుత్రపోనిష్ట వెరచవేవచ్చుటవెట్టిగెతనము।
గాకయాశుఫలాకాంక్షమైనగానుల్ గలుపనేరెండవళ భుసురాళి॥ తే॥
సిరికైననుగకొన త్రీంగి । దబుజ జేసీపనిదం పడుటను । జూడబూడం
గలిగెనుర పతిత్వ । మానసేయుతతండుశచీపతిః॥ క॥ మీపదవులయ
ననేలికి । నాపదసఖ్య కిగానినాపదమైనఁ । జెపట్టుడతడుపమ్మంౘిపట్టున
వట్టిశకలేమిటికిఁగఁ॥ క॥ అపలికిహిమనగాత్మజ । వనరుహనేత్రాదిదివి
జవరులకునావం । దివిసగనిష్టదెలుపన । తనికడకేగితనయాతదితద్దయుగా
లువఁ॥ ఉ॥ ముందలనున్నసన్నుగనముప్పిరిగొన్ననాదంబుతోడ సా । ష్టాంగ
నమస్కృతుల్ సలిపియంతురి తా గనుగొన్నచిడ్డెంతిం । పంగదొడంగెనిట్లువిను
పల్లవపూర్ణితకీయవ్యవా । క్సంగకిన్నమెచ్చగ బిసప్రసవోల్ల సదాస్య
మండలా॥ లయగ్రాహి॥ ఆక్షయక్రపోక్షితటాకనిజపక్షుణ శిఖిక్షితవలక్ష
కమలాక్షనుతదేవా । ధ్యక్షశతపక్షహననక్షయముని క్షితనహోక్షనమక్షణ
నభక్షుభితరిక్ష । ప్రాక్షపురషంతక్షపరక్షితవిపక్ష యుధ్యోక్షభచ్చ
క్షురుసభాసం । దక్షనిజమోక్షకరణక్షమపవాక్షరవిలక్షవషక్షరమయా
క్షితివిదూరా॥ క॥ ఈవిధివిలంపగని వేపడసివరగులిత్తువేడుచటన్నఁ
దేవాళిలలునినన్నుని । నాలగసగొనుదుఃఖకెనగుజిగురొత్తఁ॥ క॥ నిన్ను
గనుగొంటిమతివర । మొన్నంగానొంపగల్గ నెనాకథవా । పెన్నిధిసన్నిధి
నుండగ । మన్నగనుగబొక్రసీనపతు లంగలరే॥ క॥ పదవులగదవులనేనా।
ల్లదయాపనివిను మునాతలపుదమ్మిగవ । సదములఖత్రైజలిపక బవిలంబై
యున్నయది యపదివేల్గరిహల్ చ అనపనియాద్రనవమంస్వగతి హత్తిచలిం
పకగనుండకౌగిటఁ । బెంగొనశసినంపనభ్రష్టవిశిష్టసులిల్యర్థక్రినా । బ్బ
నరుపిచినద్వారసప్రస్పలగనగ కాంక్షనాకు । వాహనమగజేసికొంటివి
కచాంచురుహావనయ స్వహాస్వనిఁ॥ వ॥ మరియు నన్నుకొన్నం ము తొంటి
కాలంబున నాదివ్యధ్యానంబున సుదిఘ్నవాహనంబగుట యతనికి దేటప
రచి యుష్మాన్స్వసన్నిష్ఠత్వంబుతోడంగూడ ప్రమధగణాధిపత్యంబు నిత్యంబు

గా మెచ్చి మెచ్చితి నప్పుడు॥ ఉ॥ అంగటకంతుగాత్ర ధరుఁ డంతటఁ బార్వతీస రాధినాథుఁడ । ల్లంతట దేవతానివహమంతటఁ గంతటఁ జాగి మ్రొక్కి శ్రీ । త్ర్యంతవచోమచర్చికలనందఱు సన్నుతింపఁ దగ్గుయ । భ్రాంతియు డంగఁ బల్కితి గృపారసమానసమాచరింపఁగన్॥ తే॥ ఆతఁడు తపమాచరించుటఁ జటనంది మండలంబనఁ బరఁగె భూమండలమున । నందుఁ జరియించు వృషభుండె దేవఁ డఖిలజీవ । సంతతులకెత్తు మోక్షంబు సారసాక్షి॥ ఉ॥ నందిమహత్త్వమంతయు వినం జదువన్ లిఖియింపఁ గల్గునా । స్పందవిశుద్ధిఁ గల్గియుఁ దపశ్చయ సిద్ధియు భక్తివృద్ధియుం। జందనగంధి నా గిరిజ సంతసమందుచు నందిఁ జూచి బా । లేందుకళాకలాపునకు నిట్లని బల్కెను మోదు పొంగెలుతోడన్॥ ఉ॥ ఈయనఘాత్మమీ చరిత మింక నిరంతర భక్తిచింతయు । నాయుగమిప్రభావిభవ శోభనమీసుకృతంబుని మహా । పాయమునీవిచక్షణత భాసురకీర్తియు నిట్టి మూర్తియుం । గాయజువైరి యెవ్వరికిఁ గల్గునె నీదయ లేనివారికిన్॥ గీ॥ నీనిజాంశంబుగా నున్న నిన్ను నందనుడైన గుణనిధి తోడనైక్యంబు నగుట లెస్స । యనుచు నగ్గిందాగిరిరాజ తనయ వినఁగ । నారదునితోడఁ బల్కె బినాకపాణి॥ శా॥ వింటే నారద నందికేశునికథావిఖ్యాతి నామాహాత్మ్యము । కల్గంటిం బేరెంత నిదే పదం యహిరాజ్వైన్యపేయు సీసతప్త పన్ । వింటి నే మంటివినగం గనం పయనగా చిన్మూర్తిని నోద్దమున్। నంటన్ భక్తియు నార్ద్ర భాష్పములు నన్నార్చన్ యు క్తపాస్తాంబుజై॥ పే నుతింపం నంది కేశు

— * నంది కేశ్వరుని పాలోకంబున జన్మించిన పారడాధికారం. * —

నీకు సకన్న సాన్నిగ నయబిచ్చి చూచి మెఱయు । తనసేవకు దాసనా విమలకృపన్ జేసి యుల్లాసిల్లె నందీశ సర్వార్థసమితి । ప్రముదవాఖ్యులను బార్వతీసఖిని జెప్పె మానీ కాదిచెప్పినటుల । నీకతంబున క సిలోకంబులం జెల్ల చిదిభక్తి బద్ధమని యెఱుఁగఁబడదు । గానము నవలోకంబు కడకు వగి । నాదిసంభ్రమ చ్చుటబాదుగొల్ప । వలయు బసవన్న యమ సేపి నిజఘనమహిమ । భక్తులకుఁ బ్రీతార్థమీప నిచలంప॥ వ॥ అన్నాపైన భూలోకంబున నమోఘానంతమైన విద్యాతిశయాంశంభు ద్వంబును సభూతపూర్వగద్యజ్ఞత్వంబును బ్రహ్మకంపై యుండుటుల జేయుమని హరుండానతిచ్చిన నని॥ ఉ॥ అప్పుడు నంది లజ్జ చియా పరమేశ్వరుతోడ నిట్లనెం । జెప్పిన యాడిగంబు లెడసేయక జేకొని యున్నవాఁడని । ట్లొప్పగఁ జెప్పనేమిటికి నూర్ధ్వనిలోచనయిందు నుండవె । దప్పన దేమి నీదు దయ దప్పయుంచి జాలు నెప్పుడున్। క॥ ఇందున్న నేమి వెసఁ జని । యం

దుండిననేమి నీపదాంబుజయుగళం । బండెయుం కినాకనియా । నండిబలుకో
వినియతనివినయభాషం గుక్॥ క॥ ముదమందిహరుడునందీ । బదమనిధరకని
వినిన్నుబాయనుజుమ్మీ । మొదలగుటుడంగుచు చిదా । స్పదుజేయుచుఁబ్రాణ
దేహాభరిం డనగుచుక్॥ క॥ జంగమరూపముబూనిని । నుంగూడిచేరంతునీ
[illegible]నోభీష్టంబుల్ । చెంగిచెడకుండనెవ్వని । సంగవి[illegible]కొసుకొని సంగృప
[illegible]క్. క॥ నాప్రాణసుప్రాణములగు । నాప్రమథులప్రాణమైననందీశ్వర
ని । నాప్రాణముతెలేకం గుట । కేప్రత్యయమునుయముటేటికినెరుగన్॥ మ॥ అని
తన్నుం[illegible]డబలు - శంకరుననున్ సాష్టాంగదండప్రణా । మనికాయంబొనరించి
హస్తయుగమానమస్తస్థలింసల్పిమె । బనిపిందుంధరకంచుతత్ప్రథవిభా
జిష్ణుశీసన్ నో । వనజస్థాపితు జేసినందిధరనున్వ చ్చెన్నరుల్ మెచ్చగన్॥ వ॥

మండంగి మాదిరాజుకథ.

అంతనొకనాడు॥ సీ॥ తోయంబుసురనదీతోయంబులచ్చటిశిలలెల్లలింగమూర్తు
లుగలంప । మానవోత్తములెల్లమౌనులమొత్తముల్ తరువులెల్లమగల్ప తరువు
లరయ । లీలవిహారంబులోలియజ్ఞక్రియల్ యిచ్ఛాభుజక్రియాయాశ్వగార్వ
శావధానంబెన్నసాసక్తి[illegible]సమాధిసతతంబుబలుకుభాషణములెల్ల । జప
ముగాకుండఁటదెముక్తిసంగమంబు । సంగమచ్చటమహిమలెన్నంగదరమె ।
నట్టిశ్రీగిరిపడమటనమరుచుండు । మేటిసంపదబొదలికర్నాటకంబు॥ క॥ ఆక
ర్నాటకమతులను । ధీకర్నాటసమునకు పితీత్యారంభా । లోకనజకౌతుకము
నై । నాకిమునపికివతరించె నాజెలువారన్॥ గీ॥ అట్టికన్నడదేశమధ్యంబు
నందు । నవనియువతిగురుకుచాగ్రహార । యగుటవగ్రహారాఖ్యదనకునన్వర్థ
మగును । బరగుశ్రీహింగుళేశ్వరభాగవాటి॥ ఉ॥ ఖండశశాంకశేఖరుని ఖం
డిమహాత్మ్యమెకానవాస్మవే । [illegible]దలపదెన్నడుపయోజభవాన్వయాగ్ర
భవాన్వితం । [illegible]మం
[illegible]గమాం[illegible] మండితెవంచెతుడొప్పన[illegible]రిన్॥ క॥ ఆతనితయుణిజంగమ్మా
ప్యాతాభవభక్తియుక్తమునపాతివ్ర । త్యాతతసువ్రత[illegible] । స్వీతయ
గుమమాదమాంబనెగడె[illegible]న్। సీ॥ పంకిమాంరాజక బలికించునాత్మేశున
న్మదమ్మంగన్నసంతకన్న । తోడికోడండ్రతోగూడివేడుకజరించుబంధులబ్రో
చుదాత్పర్యమునను । తమతలిదండ్రులగోనగోరిచూడదు పాతివ్రతలగన్న
భక్తిసేయు । నాకొన్నయతిధులకన్నదానములిచ్చు దాసులబనిగొనుదోస

మెరిగి । యుత్తమామలసేవలాసక్తి సేయు । వైరమునవేమినొచ్చిననోరబ
లుక । దుష్ప్రతోద్యమ్మదినింటనుండనిమ్ము । మంగళద్రవ్యదానిసేమరకబూ
ను॥ మ॥ నిలువెల్లంగృపబలుకులెల్ల నిజముల్ నేమంబులెల్లన్ వ్రత । ధీరులుస
త్సేవలుశైవులెల్లపతిసం ప్రీతిక్రియాధీనముల్ । తలపెల్లంవరధర్మసన్మతి
ముచిత్తంబప్రమత్తంబుభూ । స్థలిమాదాంబకుసీమపత్తురెట్లు … త్పెన్నా … ంత
లేకాంతలున్॥ క॥ కులమునురూపునుగుణమును । గలకాంతలలోనమున్నా
గానెన్నబడుం । గలకంఠికిసంతతియుం । గలుగకయెడపడియుగాంతకాల
ముదాకన్॥ ఉ॥ మత్ప్రియకూలజాలచయముక్షతకాత్మవిషాదసంధి । మ
త్ప్రతిపాదమాననియమంబుననోములనోమభూమరు । జ్ఞత్ప్రియమేవ్ర
తంబోయనిమాన్యులవేడుసదైన్యవక్త్రయై॥ గీ॥ ఇవ్విధంబునసుతుగోరిపు
ష్పబోణి । తలపురంజిల్లపెద్దలువలికిరిట్లు । నందినోమునతప్పకనందనాప్తి।

మాదమాంబ నందనోమునోచుట.

యనివిని సాదమాంబనోమునకునొడగి॥ సీ॥ పసపుమేననలందిపన్నీరుగలిపి
నశీతాంబువుననుస్నాతయగుచు । కురులంతడియార్చికూడజేతనమర్చికి
లుగంటుమైనిగిలుకొలిపి । పండువెన్నెలజాలుబాఱుబట్టుగజాలు వెలిపట్టుక
టితటినలవరించి । మణిమయాభరణముల్మట్టువన్నియగాగ దత్తదంగంబుల
దాపుకొలిపి । భస్మరుద్రాక్షలునుబూనిభవదనుజ్ఞ । కదుపుచల్లంగకొడు
కులకన్నపుట్టి । వృద్ధసతిదేవతలుతనవెంటరాగ । నందిగుడికేగెశుభసూ
చకములుగనుచు॥ మ॥ చనిమాదాంబకనందికేశుగని సంశ్రద్ధంబుగాఁబ్రొక్కి
మ । జ్జనసత్కృత్యముదీర్చిగంధమునవత్యక్షతశ్రేణిపు । ష్పనికాయం
బునవందమైమునుగపూజంజేసిధూపాదులిచ్చిని । వేదించిమహేశవారము
వ్రతశ్రీలాభమోహంబునన్॥ గీ॥ సోమవారంబుమొదలుగాసారెనవది । నం
బులునునోమిదశమిదినంబునందు । మాదమాంబతనకుసంపదకునధిక। మైన
పూజలుగావింపనాత్మదలచి॥ సీ॥ పంచామృతమునిండవడ్డించిపిమ్మట జిడ్డు
నొగోష్ఠంబుషేకమొసగి । నవఘటంబులనించినసుగంధజలములనభిషేకము
లనించియంగకముల । దడియొత్తిమెత్తనదడినుంపువలువతో నిగుడించిమైప
ట్టునెరికగట్టి । కర్పూరకస్తూరికాకుంకుమాంకితగంధంబువెట్టినక్షతలువెట్టి॥
తే॥ ఘనస్వదండలునందిమైబాగడసేసి । స్వర్ణకృతఫాలపట్టికాకంకణక్షురవి।
షాణకింకిణికాదులిచ్చిననత్త । దంగములనిలిపిధూపదీపాంగమొసగి॥ చ॥ పు

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్వరమామకతాహృదవ్యథన్॥ గీ॥ పుణ్యవతులైనసతులెల్ల భూతలమున । నె
న్నతొమ్మిదిమోచికంద్ర సుతుల । నల్లనన్నియుమోడే ఫలమ్మ్యె నకట। కన్న
మేకమేరుపడదునాగర్భమునను। ఉ॥ కన్నకశిగర్భమెల్లననుగానిలుపోటు
గానిజూడుచా । గారనసమాసమునగను త్రైగెత్తిగాన రాదుచా। కో
రెలుదీర్చి పెల్లగిలకుత్తిభంబడలించుటెఱుఖో । దరిగజేంద్రసంహార
ణతకరునకోరికెలెల్లనెన్నిరయున్॥ వ॥ అనియిట్లు నందికేశు దూరిక్కతాపా
మై యతిన గర్భభారంబున దూరంబునడవనోడి యాడాడఁలచి తోడి నీడ
లజాడ తనతోడఁగూడినడుచు జేడియలచే దండలు గైకొనుచు మందగమనం
బున దనమదిరంబుఁజొచ్చి నచ్చెలులు నచ్చికలొనర్చి శీతలోపచారంబున
బధ్రశ్రాంతి యుడవ మంచ నలినాంమోవ మేనరంబగు వ్యజ్జపు శయ్యాత
లంబున మేనుజేర్చి నమర్చిన చెక్కులనకున చందనచర్చికలమర్చి భవత్తాళ
వృంతంబులన జాతశీతపోతవాతంబులకుసొగయుచుండ కొండొక సేపునకు క।

* మాదమాంబకు స్వప్నంబున నందిసాక్షాత్కరించుట. *

న్నులకునిద్రయాసన్నంబయ్యెనయ్యెడ॥ మ॥కలవో లెన్‌కలకంఠకంఠికమహా
త్మస్వామిగాజంగమో । జ్వలవేషంబుధరించివచ్చిపలికెం వామాక్షిసికీలనే।
గలుగంమానసతాపమున్‌వగయునీగర్భంబులోనున్నవి। శ్చలచిత్తుండుమహా
నుభావుడుసుమీసత్యంబుముమ్మాటికిన్॥ గీ॥ ఆదివృషభంబుపిదపశిలాదసుతు
డు । నైనవందేనునీగర్భమందునుండి।యవతరించెనుభక్తిహితార్థబుద్ధి । నవ
నుచాతనిబూనియిట్లుడల నేలా॥ క॥ వృషభసుతుబసవనిపే। ర్పెట్టుముఖావనిప
హారిపులిపించమణంగం । గొట్టుముగట్టుముమరినీ । బట్టికిక్రీయోధిరాజ్యప
ట్టముతరుణీ॥ చ॥ అనికలలోననందియిటులానతిమిచ్చినమచ్చకంఠిగ్ర। కున
తెలివొందినత్రైసల కంనిజవృత్తములుజొన్పనెవ్వరుం । గనపడకున్నచన్నుదయ
గావగనందియెమేగుదెంచెనా । జనిసఫలత్వమొందెనని సంతసమొందెన
నాదవైఖరిన్॥ క॥ చెలులుతనచుట్టుముట్టున । దలగకవినుచుండ గాయధా
గధీశా । విలసనమునపలరంగ ।నలివేశివ చింపుచుండెనాసమయమునన్॥
గీ॥ నాతిహృదయంబునందున్ననందిహృదయు । కమలమధ్యగతంబైనవిమలత
త్వ । మనసిజోద్ధించెనియరసిభక్తి । హితవహాంబునిఎసుటవిశ్వ్యతి మెనీకః॥

శ్రీబసవావతారఘట్టము.

క॥ అనవినిద్రకుహనహస్త గననిస్తుతిని ధికరముల మాళిం దెవ

గొల్పియట్లజననీ । ఘనగర్భము సుతుఁడు వెడలగానయ్యెడఁ దన్॥ క॥ ఆతనిలో
నున్న పరంజ్యోతిస్స్వరూపంబు శివుఁడు సోమగురుత్వో । పేతుఁడగుచునచటికి వ
డి యేతెంచెను విపులభాషవేషవహుండై॥ వ॥ అట్లద్దేవ దయాకాలంబునం ద
తనిలోనుండి వచ్చిన యర్ధేందుమౌళి యబ్బాలునంగంబున సాంగంబుగా లిం
గసాహిత్యంబొనర్చి విచ్చేసె నత్తపసి వచ్చిపోవ నచ్చోట నున్న సకల
జనంబులిచ్చ్వలనచ్చెరువంది యుండిరప్పుడు॥ సీ॥ దంతపంక్తుల్యమహాభూతధాళధ
ళ్యంబులు వైద్యుత ద్యుతుల నవమ్మసేయ । రాగికుండలములు నైగనగ్యంబులు
గండఫాలికల పైసండిబర్వ । ఆకర్ణ దీర్ఘ దృక్పాక చక్యంబులు కరుణారసాసా
రసరణిజూప । ఫాలస్థలన్యస్త భస్మపుండ్రంబులు ధాగధగ్యంబులు దావళో
లుప॥ గీ॥ విడిచి మార్పడగట్టిన జడలనడుమ। మృదుని చందంబు వెడ మోపపేన
గలయ। గాలురుద్రాక్షములు దాల్చి కత్తుమునని । భూతిభస్త్రిక ధరియించి
జూచిమిర॥ క॥ ఒకచేత గోడుగుమరియొం। డొకచేబెత్తంబుగలయనాత్తినజా
లుం । వికసిల్లు బవరిగడ్డము। ప్రకటింపుచు గురుఁడు హాయని భావముదోపన్॥ క॥
వేవచ్చి మొదట నెలకొని। కేవల కృపతోడమండి గెయమాదిమహీ । దేవుని దేవి
గనుంగొని। యావనరుహనేత్రితోడ నతడిట్లనియెన్। శా॥ యిల్లిక ప్పటి సంగమే
శ్వరమునం దేమర్థితో నుండుమో । ఫుల్లాబ్జాక్షిణి మాద వాంఛాయుండనై బా
ల్పొందుటం జేసియే । నెల్లప్పుడంబడి వాయనాసుతుఁడు సుస్మి... స్మహాభాగ్య
ప్తో తల్లీ శోకహితార్థమైబరగునిద్ధాత్రిన్ భవత్పుత్రుఁడై। క॥ నానందనుజూడగ
మది। నానందము గడలుకొనగ నరుదెంచితినా । యానను మీబిడ్డకులిం। గానర్పిత
మేమి యిడనసలికుల వేణీ॥ గీ॥ పద్మదళనేత్రి వీనికి భవవిభవములు। నేను గురుఁడ జుమీ
యనియా ... చ్చి। యంతనంత గ్రిమ్మిం... డయ్యె ... చట జనను। లిల ... రుఁడనికొని
యా ... టుబుసుండు॥ ఉ॥ కోటిరవిప్రకాశమూల గుందగజేయన స్తనప్రభా।
ఘూటఁ ... తో గుమాయించులజన్మము నొంటనమాత్రమత్యాగహస్తతోకటరమో
హాలామ ... తోడ నెనైనతము బుబాసెన । ... వలసతిపతులెనయన పర్వము
గా సుతుజూచి పొంగుచున్॥ వ॥ అప్పుడప్పురంబునంగల సకలభక్తులం బిలిపిం
చి భక్తియుక్తంబుగా సాష్టాంగదండంబులాచరించి యర్హసింహాసనాసీను
లంగావించి విభూతి విద్యంబులర్పించి దత్పాదప్రక్షాళితపవిత్రజలంబులం బు
త్రగాత్రంబు గడిగి భక్తనివహాస్పృష్టవిస్పష్టభస్మంబు తిలకంబుగా నెలకొల్పి వై
నిండంజలికిం చి పంచమహావాద్యంబులు దంచితధ్వానంబుల ఘూనభోంతరా
ళంబుల గీలింప నాదంబతులు సంపదకనురు పంబగుసొంపు బెంప నకుటాహా

రునకుబసవండను నసదృశనామంబునిడిరప్పాపండు॥ సీ॥ వెనుకచీకటియుం
డదనకేమికళలనుచూప్పవదీపంబుజూచినవ్వ । సన్నుతలింగప్రసాదమగ్నత
నూనియున్నట్లుచన్నానియూరకుండు।శివసుఖామృతమనుచేతిలో,గొనుమా
టికిహస్తయుగంబూగి [illegible] రగి చు । శంభు [illegible] ధ్యా శక్తిజొక్కి నగీతిశ్లా
కకు [illegible] ఁదియు [illegible] గి [illegible] ఛ్ఛస స్తృతిస [illegible] గాలమోలు। విధము
దో గజెతు [illegible] గూడు । [illegible] బుపా [illegible] దన్ను। జూడ
పాదంబులల్లా [illegible] గయు। సీ॥ శివునిపంపునవచ్చినపనిదడవయ్యెనని
యులుకగతి [illegible] దొన । భవుపాదనానందబాష్పములొదొరగునైఖిరి
గన్నుగవనీరుదొరగనేడ్చు। భవునిబోధకుచుదిదవిలియూలించెడునవ్వునవెడ
నెడసాలకించు । భక్తులయెడగలబడిమురలెత్తైడుబాలుపునిలబడిబోర
గిల్లు॥ గీ॥ మరుగుబడ్డట్టిశివభక్తిమార్గముదల । యెత్తులాగునధరతలమెత్తి
యాడు।నర్థిబచ్చాసనాభ్యాసమలవరించు । నొప్పచొప్పడియుండగూర్చుండి
యాడు॥సీ॥భవునివాహనవృషభంబు దాననుబుద్ధిదోపుచుండగనేలదొంగియా
డు।వీరమాహేశ్వరాచారంబుప్రోకన్మైసిలిచెనానొయ్యెన్యాని [illegible] చుచుండు।
ప్రతిభతోవాదిమార్గంబుపప్పకగండనడుగిడుగతిదప్పటడుగులిడును । శివుని
బెరొసికంఠసీమగ్గ కనలరె దొకుకసల్ప [illegible] వచించు॥ గీ॥ఇల్లిడులు
జూడమాశివభక్తులనుచు గెల్లువారెడుక్రీడాబారుసల్లనల్ల । నంతనంతకసమ
కూడెనాట।పాయ [illegible] ప్పడతడవ్యాసతలింగార్చుకుండు॥ వ॥ మరియునట్లు
బాల్యంబులో [illegible] ఖంగపవిబుద్ధిమెరుగు వేజము [illegible] ప్రాపించి శివ
భక్తులనెల్లకన్న [illegible] దలంచు [illegible] జ్ఞాండ [illegible] శంభుమూర్తిగావున స
ర్వవిద్యావిలాసంబుల సహజంబులై పాట్లై [illegible]॥ ఉ॥ [illegible] పారగ

* బసవేశ్వరుడు [illegible] గొదమట. *

తజెంచెనుమండిగ [illegible] రాజుగ। [illegible] బుద్ధు [illegible] గాఫ్రులుమిత్రులు
మెచ్చగోపదో । [illegible] దీర్ప [illegible] డిగా [illegible] వి [illegible] వచో
మచ్చికలబాలుడుబల్కె [illegible] భక్తికై॥ క॥ వృషభు [illegible] యుజడ [illegible] త్రినై । వ
డుగనిచిడుముడి [illegible] వచ్చు [illegible] డు [illegible] గౌరి [illegible] సరు
లగురునిజేయ వి [illegible] గాదె॥ సీ॥ గతపూర్వజన్మ దుష్కర్మనిద్విజుచేత
యామూధ [illegible] దిత్య మ [illegible] కాదె । నిమ [illegible] కృపానిమి [illegible] నమక
మ [illegible] జన్మత్వముజఘన్య సరణిగాదె । గురుపదద్వితయార్చకుండయ్యుహా

వ్యగ్రీ దగ్ధంబు సేయుట దప్పుగాదె । పంచాక్షరీమంత్ర పరుడయ్యు నన్యమం
త్రావళుల్ వొడుగుట యఘము గాదె॥ గీ॥ శంభుభక్తుల కెత్తుహస్తములు భక్తి
హీనుల గుత్రాటమాలల కెత్తబోవు । మాలలిటు గాక శివభక్తిమార్గమ
గునె । మరియు జెప్పెద వినుధరామరవరేణ్య॥ చ॥ అమితఫలప్రదాభవ
పదార్చనలకామ్నికపాకరాజిదు । త్తుమురుగ జేసిమించి భ్రమితుండయి
పూర్వకకర్మపాశముల్ । దెమలగ యుండ రెంటికొన దేరువ దూలదె భాసి
తత్రిపుం । డ్రముఖీశివై కలాంఛను డొడంబడ సేయ నెత్తు ద్రముద్రకున్॥
క॥ నీరికి ద్రాటికి జేరని । వీరశివాచార దీక్షువిగతో భయక । మార్గరంభు
నన్ను గర్మపు । వారాశిని ముంప నెట్లు వగచెదు తండ్రీ॥ క॥ కన్నులగానక
నిటబస । వన్నకువడు గెట్లు సేయనగు బ్రహ్మశిరో । కృన్ని జగణవంశోద్భవు।
జన్నెనన్ను దండ్రి బ్రహ్మజాతుం జేయన్॥ వ॥ మఱియు జాతిగోత్రాతీత సద్గు
రుకరుణోదర సంజాతు జాతిగోత్రక్రియాశ్రయు నెట్లు జేసెద వదియునుం
గాక కులరహితుండగు యంబికాసహితు శరణున కెయ్యది వర్ణంబని
నిర్ణయించెద వింతగాలంబయ్యు నంతరంగంబునం గంతుహంతు భక్తి
మర్గంబావంతయు సంతరించని పాపంబున మదనులాపంబులు భవదభిప్రా
యప్రవాహ ప్రదీపంబులై యున్న యవి యట్లుండ నిమ్ము తనుండి వడుగడు
గనువట్టిగొడిమొల వొడంబరచు వెడంగు నుడుగులు హుగుమని విడనాడిన విని
తనయుడు నను నయింపుచు మఱియు నిట్లనియె॥ చ॥ విను [illegible] వన్న విప్రులకు
వేదములం బదియారుకర్మముల్ । వినబడు గాననందొకటి లెక్కకు తక్కు
వగాక యుండజే । సిననతడగ్ర జోత్తముడు జెయుమి నీచుడు గానవానిజే।
సిననువిరోధ మెశివ వశీకృతికిందలపోసి చూడుమా॥ సీ॥ మందిరుద్రగణంబు

నందిముఖంబాది నడువంగదగుచు పనియనమునకు । మునువృషభగుణాఢ్యుడైన
మనసి తారకబ్రహ్మమయమైన ప్రణవంబుమంత్రమహాత । వినుమట్లుకాకపట్టిన
పాత్రమజూబుట్టి బెట్టినసూత్రముల్ భీమఫణులు । పాలాశదండంబుపద్మాక్షు
కోలెప్ప పంచశిఖల్ జటాపంచకంబు॥ గీ॥ చారుకృష్ణాజినంబుగజాజినంబు।
నాసలిమేధావిమన్మథభసితమిడిప । నాంకిభీత్తాటనమునాటినటనగాని। వేరె
యొండనితలపకవినుకుమార॥ క॥ ఈవేషము బూనకభూ । దేవుడ[illegible]నే
రపెద్దిలెరగైనమహా । దేవునిభక్తికివెలితియె। భావింపవుగాకబాలభావము
కతనన్॥ ఉ॥ కానకగన్నపట్టివని గ్రక్కునదికరణంబుసేయక । మ్మైనో
డబాటుసేసినను మైకొనసేరవునీవిధంబువై। ఘూమసులించుకేనెరుగగ్రక్కు
ననిన్వ్యాలిసేసురప్పునీ । తోనాడగూడమాకులము గ్రుంగగజేసికొనంగబోకు
మీ॥ క॥ కులదీపకుడగుతనయుడు । గలిగెన్వేలయ్యనగగలకటకొడుకా।
కులనాపకుండవైమా । కులమునకున్ మొదలమొదలిగుద్దలికొంచే॥ వ॥ కా
వునసీభక్తియునీవుపడ్డట్లుపడుము కమవునబుట్టిన పట్టివిగావున వలసినంత
యుపవింతనే యకచెప్పితిమింతనుండి మాకునీకునుంబనిలేదని నైష్ఠార్యంబులు
భోపంబలికినవిని బసవండు దండ్రికిట్లనియె॥ చ॥ పలికెదు సూటిమాటికిని
బ్రాహ్మ్యము భక్తిపథంబుగామదిన్। దలచెదుగాకవేరెయొకదర్శనమయి
వను బ్రాహ్మ్యమందునం । కులగురుమంత్రదైవత విధుల్ వివిధంబులుధ్యాన
ధారణా । కలనలువేరెవేరె యటుగావున బ్రాహ్మ్యము భక్తిమార్గమే॥
సీ॥ గాయత్రికగ్నిముఖము బ్రహ్మశిరమాది రుద్రుండుశిఖమానవసంపద్వ్యాప్తి
యము । నసువులుప్రాణాదివాయుపంచకమిలయోని వర్ణము దెల్పుదాని
గోత్ర । మరయసాంఖ్యాయనంబక్షరంబుల సంఖ్యయిరువదినాల్గు మూడె

పగుపాద । మొఱుకుత్తుకలారుతలలు బాణసంఖ్యలనని జెప్పగా దెమీయా
క్షికమున॥ గీ॥ గానశివభక్తికిని బ్రాహ్మ్యగతికిని సకల । కర్మములు వేఱెనెఱె
యాగాదొ దైవ । మనగలేదెందు వదియు సాంఖ్యాయనోక్తి । దాని సాం
ఖ్యాయనుడు జెప్పెదమ్మరుండు॥ గీ॥ తాను సాంఖ్యాయనమత ప్రధానకర్మ।
జపుడుతత్ప్రోచ్యమానవిశ్వస్వరూప । సహితబహుదేవతోపాస్తిసరణి
నైన । యట్టిగాయత్రిశివభక్తికనుమతంబె॥ వ॥ మఱియుఁ బ్రతిదిన కర్మా
నుసంధానంబగు గాయత్రీతంత్రంబునకు దైవంబులు నాచారంబులు జపం
బులు విహిం । వనః పున సాక్షాన్మోక్షైక సాధనంబుగాదు వాదుడుగు
మదియట్లుండనిమ్ము షడ్దర్శనాతీతంబగు నగజాధినాథు భక్తిమార్గంబు
వినుము (విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖ విశ్వతోబాహు) వని శ్రుతినుతింప
(నత్యతిష్ఠద్దశాంగుళం) బనశ్రుతుల నతిక్రమించి వెలుంగు ననాదిమధ్యనిధ
నంబు సచ్చిదానందకందంబగు శ్రీలింగమూర్తియే దైవంబట్టి జగజ్జెట్టి వేల్పు
తేఁ జేపట్టి కుంచంబు గావించుకొని తనుముట్టికొల్చినట్టిభక్తులకు ముక్కం
టిమూర్తి కరతలామలకంబు సేయుచు (గురోరధికం) బనునిగమ వచనం
బుబొగడనెగడు సర్వాత్మస్వరూపుండు మాసహితసద్గురుండు మంత్రరా
జంబునంబరగు షడక్షరి యొమదీయమంత్రంబు జటాపటల భస్మరుద్రాక్ష
విభూతితత్వం బస్మదీయవేషంబు ఘనవైరి పటల నిటపిపాటనపటుసగాం
ధాయమానమాని తాష్టాంగసంగతం బాత్మీయభక్తిబంధం బే దా కర
గా పరికతు జూచినంతనె సకలపాపక్షయంబును మోక్షాంగనాపరిరంభం
బునునగు నిధిఫలప్రాప్తిమాత్రంబు ఇటమీద లింగసేవనోత్కృష్ట విశిష్ట
లబ్ధిట్టిదని వాక్ప్రవర్త్యందలంప దరము గాదు కావున జీవన్ముక్తికరంబగు

భక్తియు బ్రాహ్మణ్యంబు వేరుగాని యా రెంటికి నైకమత్యంబు యుక్తంబుగా దలంపకుమా॥ గీ॥ కలవృషధ్వదర్శనముల నగాధరిత్రి । గలసియుండు నొకం డొకండిల నెపుడును । గాన శివదర్శనము వేరె ఘనత కెక్క । గాని జగతి౯ [illegible] పాశసంగతము గాదు॥ క॥ రెండును సమమని కొందరు । దుండగమున [illegible]లుకదురు దుర్మార్గుల్ । ఖండేందుధరుని భక్తుం । డొండు [illegible] గసరికయ యూధమున బడు౯॥ క॥ అనిశ్చితులు బ్రమాయువినరే! విని యును సనల్లిలపలుకవి పుర్లిలకుదినం । బును దినకరదిక్పాలక ప్రముఖ [illegible] సనముఖు గొల్ల వలయు౯ వెలయన్॥ క॥ కడువడి బ్రాహ్మణ్యమునద। విడియును గొలి చినను భక్తవిషయుడగు ద్విజుం । డిల భక్తుండగు భక్తున । కలవడు నెట్లు ద్విజ త్వ రయగవలదే॥ గీ॥ చూతబీజంబు మహీ విత్తుజాతి దప్పి । వేము గా నేరన [illegible] విను సహజ । లింగనిష్ఠుండు బ్రాహ్మణ్యసంగమాన । జేసి బహు [illegible] సేవ జేసి [illegible]డదు॥ చ॥ కలసతి యట్ల నిశ్చల నకుందల క్రిందగు భక్తి [illegible]క్తిపి । [illegible] గేస్త వేశ్యగతిబొంకు గనంది ముఖాదికృత్యముల్ । సలిపి [illegible]శు వేషములు వన్నుతనీశ్వరమంత్రరాజముం । దెలిసియు నేక సిష్టజన [illegible] పాపమెట్టిదో॥ క॥ ఇలువేల్పుల నెడబాయుచు । బలువేల్పుల [illegible]నువదమతబాటి మొత్యాసా । దులశాపము ప్రేరేపగ । దరమే సత్పథము [illegible]దదమనందము కు౯॥ ఉ॥ మాకొడ బాలు గాశ్రిత సమాహితమార్గము నిష్ఠ జెప్పితిం । గాకభవస్వమంగమ మొకా నొకయప్పుడు నొల్ల ధాత్రిపై। కాంటలు వెంచినంత కలకంఠము కూయ నైకావు కాననన్ । మీకును మాకు నేసు గని మిన్నకయుండుడు మీరు మీగరిన్॥ క॥ ఎకటి జితవిదంత్రులు । మీ రె కట బాంధవులు ధర్మహీనులు నాకున్ । దీకటాను దెనయును నారయ।

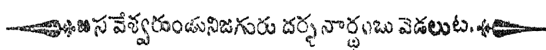
ముక్కంటిగణములెయుత్తరమూర్త్తులనొల్లన్॥ క॥ పిన్నయ్యనాథుగకక్కయ్య। చెన్నయ్యయు తండ్రితాతచేతమశంభుం। జెన్నుగగొల్చినభక్తుల। నన్నే లెదువారునాకునేడ్గడయయ్యాక్॥ వ॥ ఇట్టివిప్రత్వంబునకుం బట్టియాడెద రేని మీరుమీయంత నుండుండయేను నాయంతనుండెదనని సహోదరి యగు నాగాంబయుదానును నచ్చోటనుండరాదని కదలియమందగమనం బున ఫణిహారిమందిరంబునకు నరులువెరగంద నరుదెంచెనంత॥

బసవన్న పెండ్లిమహోత్సవము,

గీ॥ భాగినేయోపనైనది దృష్టిగతుండు। మాదమాంబికసయిఁదో డుమహితయశుడు। బిజ్జలాధీశుబండారిప్రీతిబసవ। ధీరుగనుగొనియాబల దేవమంత్రి॥ చ॥ భవికిదనూజనియ్యనని పట్టినసేమములెల్లనాతనూ। భవబ సవన్నగైకొనినభాగ్యము బొమ్మనిమేనయల్లునిన్। సవినయభంగిబెండ్లికినిస మ్మతిజేసితదాజ్ఞబట్టణ। స్థవరసుఖంబుగాశుభము సాటగబంపెనుమేటిభృ త్యులక్॥ వ॥ అట్లుచాటంబంచిన॥ సీ॥ కస్తూరివీధులగలయంగజల్లిరిముం గ్లముత్యాలముగ్గులిడిరి। పందిళ్లనూత్నరంభస్తంభముల్గట్టిరద్దముల్ దాపి రాడాడగలయ। బంగారుమేడలపైడికుండలు బెట్టిరందుకే తనములుపొం దుపరచి। రంగడివీధులయందు క్రందుకొనంగ తోరణంబులునిల్పిరూరమి గుల॥ గీ॥ శోభనోల్బణమైయున్న సుభగమైన। మందిరంబునలంకరింపంగ జేసి। పరమమాహేశ్వరార్చనా పరవశాత్ము। డగుచుదనయాప్త జనుల తోనాడెనిట్లు॥ క॥ రండోడయులవేగమపి। ల్వుండెదురుననుండలెంతులోప లికేటతో। క్షేండనిపండినరతిని। ల్వుండనికూర్చుండజేయుదుత్సవయుతులై॥

గీ॥ సంభ్రమంబునజంగమస్వాములకును। సింహపీఠికలిడివారిశ్రీపదములఁ।
గడిగిపుష్పాంజలులొనర్చి గంధధూప। దీపికాదు లొసగిభక్తిదేటుకొనగ॥
వ॥ అమ్మహాత్ములకు విభూతివిద్యంబులర్పించి వారిసమ్ముఖంబునకు సమ్మో
దంబొదవ నాపురంబునంగలసకలకవిగాయక వందిమాగధనటనటీజనంబు
లంబిలుపించ వారలందారలెఱింగినతెఱంగునం గోలాటంబు గోలాహలకే
ళికజోకలుజోకలంజెడకుండనడుపుచుండి కొందఱుగడశుద్ధసాళక సంకీర్ణంబు
లనాలాపంబులాపాదించి తాళమానంబులం జెవులకు జవులుపుట్టం బాడు
చుండి రొకపట్టున నెచ్చరికపరాకుజేయు బాగుంభళాయని శబ్దాయమా
నంబుగానుగ్గడింపుచుండి రిట్లు భక్తులు హర్షయుక్తులై పేరోలగంబుండిర
మల్లొన॥ ఉ॥ భక్తిరసాభిషిక్తులయి పాడెడువారుపురాతనప్రథా। త్యక్త
విశేషగీతగతికుబ్బుచునుబ్బుచువాడువారునా। ద్యోక్తులవైదికోక్తులనియు
న్నతిసన్నుతిసేయువారు। దద్భక్తులగొల్వగన్గొనిముదంబునమ్రొక్కుచుజో
కుచువారలున్॥ క॥ ఈలీలనున్నభక్తుల। పాలికిబసవన్నవచ్చిపాదాంబుజ
లక్। దేలిదుకూలయుగంబొగి। దాలిచిసితభసితదిగ్ధతనుడై పిదపన్॥ చ॥
నుదుటత్రిపుండ్రరేఖలు మనోహరలీలధరించియాదటన్। మదిముదమొంద్రు
సాదకునుంబుబుపూని శరీరపుష్టిజె। న్నొదవగనక్షమాలికెల నూనము
గావహియించిమీదగే। లిదబుకుమత్తకంబెకటిలింగవసాయితమన్మలార
మున్॥ క॥ ఆనందాశ్రులుదొరుగగ। మేనుసలోమాంచకముగమిన్నందగ
భ। క్తానూనపాదుకాతతి। దానంచేతనకుమిగుఁ ధన్యంబుగదా॥ వ॥ అ
నియొడయులయడుగులపైబడి నమస్కరింపుచు తన మొడుగులు వాఁటు

బుగనతుండవడచి వెనుకఁ జాచి పుడమినప్పళించి తొడలపై మోఁచేతులిడి
మోడ్పుంగేలుతోఁ గుంచితాంగుఁడై తనదొంటిరూపంబు దాల్చునోయనన
నిమిషుండై భక్తులంజూచుచు భక్తిశృంగార పారంగతుండైయున్న బసవ
న్నంగన్నులారంజూచి మెచ్చినగతి బలదేవదండ నాయకుండిట్లనియె॥ ఉ॥
ధన్యుఁడనైతి దానని ముదంబున నెప్పుడు గంగమాంబయాన్ । కన్యకఁ దెచ్చి శం
కరుగణంబులకుఁ బ్రణమిల్ల జేసియా । మాన్యులయాజ్ఞ నా బసవ మంత్రికి
బెండ్లియొనర్చె నన్యసా । మాన్యముగాని లగ్నమున మానవతీతతిశోభిల్
లఁగన్॥ గీ॥ శంభుభక్తార్చన వివాహసత్క్రియలట । తదనుమతి నొంద
లపముహూర్తంబునట్టె । భక్తగణముల సత్కృపాబలమునటవి । చిత్రమ
దియనజనులు వచించిరపుడు॥ అదియెట్టిదనిన॥ క॥ ఉత్సవమున బ్రహ్మాండ
ము । లొక్కటమను పంగ జెరపనూపిన శరణు । లొక్కంతు ఘనములుగా
దక్కనగ్రహనివహచంద్ర తారాబలములన్॥ వ॥ అనియిట్లు భక్తజనంబులా
డుచుండ బసవండునిండు వేడ్కఁ భక్తమండలి కభిమతార్థంబులొసంగి వసు
ధసాష్టాంగదండ ప్రణామంబులాచరించి లేచి ముకుళిత కరకమలుండగుచు
మంజుభాషణములనిట్లనియె॥ శా॥ యిల్లీకప్పుడు సంగమేశ్వరము నందింపొంది

బసవేశ్వరుండు నిజగురు దర్శనార్థంబు వెడలుట.

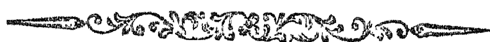
మాసద్గురుం । డెల్లప్డుం వసియించు దత్పదయుగం బీక్షించి భావ
ల్లస్పృ । గ్వాల్లభ్యంబువహింతు వాడననుచున్ గంగాంబకాత్మాగ్రజుల్ । స
ల్లాపంబులొనర్చుచున్ । వెనుచనన్ సంతుష్టులై యొగ్గగన్ ॥ ఇట్లరుగనరుగ॥ చ॥ బస
వనమంత్రికన్నులకు బండువజేసెను దేశకేంద్రుఁడుం । పెసగవసించుపట్టణ
మహీతలిఁ భూషణశక్తిభావనా । ప్రసరసమాగతాఖిల దిగంతవసద్ఘని

తాత్మమాలికో । ల్లసదసమానజంగమ కులప్రతిపత్తియు యుక్తిభక్తినై॥
ఉ॥ ఎంతమహాత్ముఁడో కో బసవేశ్వరుఁ డాపురి యోజనానగం।బంతటయుం
డి యేకుండలప దాసత్తినెమ్మదితత్పదద్వయో । చింతనుజిహ్వదలస్తుతిని జేరి
చెరింపకయుండ జేసిధీ । మంతులు గౌరవార్చన క్రమంబిదిభాన్మని నిచ్చమె
చ్చగన్॥ ఉ॥ అప్పురివైభవంబులు గులాధిపునంతటివానికైనవే । జెప్పనశ
క్యమన్నమరి జెప్పగవచ్చునె యేరులెల్లబూ । తాఃపరిపూర్ణులద్రులు సురా
ద్రులు తద్ఘనులెల్లభస్మపుం । గుప్పలు గోవులెల్ల సురగోవులు నందులుకోడె
లన్నియున్॥ గీ॥ తరుచయంబెల్లను ద్రాక్షతరుచయంబు। వనములెల్ల కుసు
మితోపవనములబల । లందరును దేవతాసతులాడుమాట । లన్నియును భ
క్తిపరిభాషలా పురమున॥ ఉ॥ కల్లరియుం గృతఘ్నుఁడును గర్వియు గ్రోధియు
దుర్మదాంధుఁడుం । బల్లదుఁడుం బ్రహాసకుఁడు బ్రాత్యుఁడు లోభియు గాగడీఁడు
నుం । జల్లగవెట్టుదిమ్మరియు జారుఁడు జోరుఁడు జాడికోరునూ । రెల్లపరిభ్ర
మింపనొక్కఁడేనియు గానఁబడండు తత్పురిన్॥ వ॥ అట్లొప్పు నక్కపడిసంగమేశ్వ
రునకు భక్తులెదురుకొనజని యద్దేవదేవు మందిరాళింబున నిలిచి సాష్టాంగ
దండ నమస్కారంబు లాచరించి సముచిత పురాణోక్తుల ప్రస్తుతించెన
ప్పుడు॥ ఉ॥ పూర్వపు గౌరవా కృతియు పూర్వముగా ధరియించి విశ్వ
ప్పద్భు । క్పంక్తిముగాగ నీశ్వరుఁడు గారము వెల్వడి వచ్చి భక్తినై।
నుర్విపమున్ వినమ్రుఁడయి యూరక యున్నకుమారు గౌగిటన్ । బర్వి
నవేడ్క జేర్చితద భంగురభక్తికి మెచ్చియిట్లనెన్॥ క॥ ఇచ్చకముగాదువిను
మిటువచ్చుచుబోవుచు జరించు వారలచేసే । సచ్చరితములెసిసంతస । మచ్చు

వడన్ దాల్తునహారహాము బసవన్నా॥ సీ॥ గతకాలశివభక్తగణసమాధృత భక్తిమితిదప్పకుండగ మెలగుగున్న! భస్మరుద్రాక్షముల్ భక్తిదాల్చినవారి శ్రీకంఠరాజూదుమీకుమార । శూలిభక్తాళిఁటుస్పీలంబుగన్నను మేలుగాగై నుమీకొమార । శత్రులైనను లింగసంగతులైరేని మిత్రులుగా జూడుమీకు మార॥ గీ॥ పట్టినట్టివ్రతంబులే పట్టునందు । నించుకయుజారనీకు మీకుమార । భక్తులెడజాతిభేదంబుపట్టకునికి । మీరినట్టిపథంబునుమీకుమార॥ క॥ ఆదిశివభక్తిపథమును । గాదనుదుర్జనులమృత్యుగతి బొరిగొనుమీ । వేదోక్తభక్తిగతియి । మ్మేదినిపైవెలయఁజేయుమీ బసవన్నా॥ ఉ॥ చేర్పకుమీ మనంబు శివశేషముగాని పదార్థజాలమందుకం । దర్పునిబారిఁబారి పరనారుల మోములు గాంచికన్నుల । ల్లార్పకుమీశివైక శరణావళిలో పలవంచకత్వ ముం । గూర్పకయుండుటేమిగల గుర్వగుత్రోవను మీకుమారకా॥ ఉ॥ మెచ్చుగజంగమంబుగను మీనరుగా బసవన్నసత్యముం । బచ్చరణంబ గేహమును దప్పఁ దింగొనుమీనుతింపుమీ । లచ్చరితంబు చావికకు ధన్యతజెందక మోసబోకుమీ । చిచ్చరకంటిజోతికడ సేయుంబట్టినబాసదప్పిసన్॥ క॥ భీమద్వార మెనుమరువకు । మీపదినెడకడరదలపు నీమముసత్యం । బేమాత్రము సడపకుమీ । హేమాచలచాపు గొల్చుమీ బసవన్నా॥ క॥ అనిమృదుమధురోక్తులతన । తనయుబ్రబోధించి ఁడతని బ్రొముక్కు... హై । కొనిగాగిట ప్రేమదం । బున కుడిలోజొచ్చితొంటి పొంబపుసనుండెన్॥ ఉ॥ అప్పుడు జూచుచున్న జనులం ... యిపచ్చరువందియూడె । తప్పడు సంగమేశ్వరుడు దానతసూ... కాల్గ మూర్గిముం । జా ప్పడు... బగుడఁ ... చ్చెను క్రమ్మరగాక

ఁగొప్పను । న్నిప్పురినీతపస్వి వశీయింపఁగఁగదుమె మాటలేటికిన్॥ సీ॥ సం
గనేశుప కెంతోసచ్ఛక్తుఁడో బసవన్న సంయమివేషమతి నూదమున । నచ్చు
గాఁదాదాల్చి యుఱుపెంచిబోధించి యరుగు నెక్రమ్మర నంగజారి ।యదిగా
రణంబు గానభినుతింపఁగఁజూడ నరుదయ్యె పుణ్యాలమైతిమిప్పుడు । యట్టుం
డవలవదా పుట్టువు రకుఫలంబెక్కైనమనమున్న సేమిఫలము॥ గీ॥ నల్లవైరాబస
వన్నపి రాకివాహ । యప్ర బసవయ్యలోకత్రయైకవంద్య । చాంగురిబసవే
శవిశాలకీర్తి । భళిరబసవకుమార సద్భక్తిసార॥ చ॥ వనరుహనేత్రినిచ్చి
యును వస్త్రముసంగియు బుత్రివండియు । న్జనకునిచెండియున్ శివ్రమనం
బలరించివతొల్లిభక్తులి । యనఘచరిత్రుఁడైన బసవన్న నిజస్త్రీభక్తియుక్తి
మై । బనిగొనుచున్న వాఁడభవు బట్టకబైటవనుండ జిత్రమో॥ చ॥ అనిగొని
యాడఁగాబసవ డగ్గడిఎంటపనప్ర్యఘామిభ । క్తసివహ యుక్తుదైరకత్రి
కాలములగ్గుమమూర్తిఁగొల్చుచున్ । జనులప్రతిపుటంబులకు సారెకువిందు
వుగాఁగఁబాడుచున్।వినములుబుచ్చుచుండెను సుధీజనముల్దను సన్నుతింపఁగన్
మహాసృర్థా॥ బహిరంతఃపూర్ణభాస్వద్బసవసభిదా ప్రాణలింగప్రసా
దా । వహాపాత్రీభూతచేతో వశగతకరిణ స్వాహ్వాతిధ్వస్తమోహా । ద్వ
హితోఽహద్యత్రిహాచావ్యసనమదవి కృత్యావిషయ్యోనమేధా । మహాబా
హాబాహాసాన్నైపేష ముఖనిఖిలసన్మార్గదిక్ప్రపంచా॥ క॥ ఒపనెరము
ప్రమధ । ప్రస్తుమరమాహాత్మ్య యుక్తబసవప్రా[illegible] । [illegible]
బం । ధనమిండజసవాగ్విలాసనవ్యావ్యాసా॥ చా॥ [illegible] ధరాధరాస్నజాహ్వ
నికి ధామ[illegible] । [illegible]

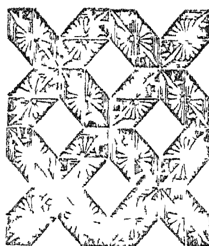
రాచరాత్మకప్రపంచ సౌఖ్యదుఃఖమగ్నతా । హరాహరా పరావతార హారిభూరిసద్గుణా॥

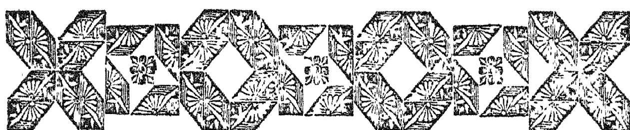

గద్య * ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వర ప్రసాదలబ్ధ ప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవనార్య సత్పుత్రకులపవిత్రసోమనామధేయ శివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబను మహాప్రబంధంబునందు ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీసాంబసదాశివార్పణమస్తు.

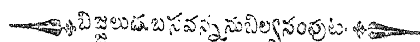

శ్రీసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము - ద్వితీయాశ్వాసము.

క॥ శ్రీమద్గురుకరనిర్మల । తామరసోద్భూత దేహదళిత విమోహా।
ధీమద్వందితసుగుణ । స్తోమోజ్జ్వలపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవము
న్నుమీరుద్విపద గావించిన । బసవచరిత మేను భవదనుజ్ఞ । బద్యకావ్యకా
వ్యభంగిసా నేర్చిన । యట్లువిన్నవింతునవధరింపు॥ మ॥ అటకళ్యాణపురం
బునందుబల దేవామాత్యుఁడాత్మాత్మజం । బటుభక్తిం బసవన్నకిచ్చి ప్రమ
ధుల్ భావంబులంగాంచియు । తఁటహర్షంబునఁబిల్వనంపజను శోకక్షశం
కహైక్యంబుబొం । దుటయున్ బిజ్జలుడయ్యమాత్యమణిబంధుశ్రేణితో నిట్లనన్॥
మ॥ కలడామీబలదేవధీమణినిధిః కారంబు శాయుంగన । త్ప్రలఘుండాత్మ
జుడైనన గ్రజసుతుండైనన్ హితుండైనసా । నలికస్థాపితహస్తులై పలికిరా
త్మాధీసుతో దేవనా । బలదేవాత్మజ ప్రాణభర్తఁగల డొప్పం జెప్పిరప్పించి
నన్॥ శా॥ నీరాజ్యంబు సమస్తమున్నిలుప నిర్నిద్రప్రభావుండయో । షా
రణ్యంబగు మాడమాంబికత పస్సంతాన సస్యంబుగం । ధీరోదారగుణం
గుఁబద్విషవినిశ్శ్రైద్యుండు విద్యావయో । ధీరత్నోపఘనయాన్వితుండు బసవా
ధీశుండు పృధ్వీశ్వరా।గీ॥ ఆతనిమహాత్మ్యమింతింత యనగవశమె। సకలజను
లు నెఱుఁగంగసంగమేశు।దనకుబ్రత్యక్షముగ జేసికొనియెనతఁడు।దగుభవద్రా

బిజ్జలుఁడు బసవన్నను బిల్వనంపుట.

జ్యానకుబ్రధానుజేయు॥ చ॥ అనవినిసంతసిల్లిమను జాధిపుఁడాతనిదోడి తేర

గాదనహితమంత్రిపంక్తిభటదంతిసమేతముగాఁగబన్పవా । రుసుజనిసంగమేశ
శ్వరగురుప్రఘణంబునఁగాంచిదీర్ఘదం । డనతులుసేసినేర్పుననొడంబడనిట్ల
రమ్మహాత్ముతోన్॥మ॥పునరుద్భూతకరంబు నైబరగు స్వర్భోగంబులైనన్ మహా॥
త్మునకున్నీకొకలెక్కగాదుసికి నేమున్నంగకార్యంబయ । ట్లును గాకీశ్వర
భక్తియుక్తిరుచికిన్ లోకోపభోగంబులై । చు సెయుట్లరయ్యబహోపకారమ
గుటం జూవేమదభ్యర్థనల్ ॥ఉ॥ కావునమామకప్రార్థనఁ గైకొనిబిజ్జలురా
జ్యరతుఁడం । బీవువహింపరాజు ధరమేలెఁడు సాచనంబగానిసం । గావ
లికెల్లశివపతి వన్నియుసేటికి రాజ్యపూజ్యసం । భావనకెల్లనీయువియాపట్టె
దుకూటికిగర్తకర్తదా ॥ క॥ అనివిన్నవించుమంత్రుల । మనువుల జేకొనుటభ
క్తియుండలరఁగా । ర్థనిజాగమనంబునకది । యనుకూలముకాదలంచియండ
రుగొలువన్ ॥ క॥ పౌరగణపరివృతుడైత । త్కరుణాన్పులవారిరాశిదాచే
లుచుసుం । దరగతిబసవామాత్యుం । డరుదెంచుచునుండనంతనక్కడన్న
ృపుడున్ ॥ ఉ॥ అంచలవారిచేబసవడంతటనింతటవచ్చురాకరో । మాంచ
సమేతుడైవినిని జాలయమున్ పురముంబరిష్క్రియో । దంచితభూమువై
చెలగునట్లుగ జేసియలంకృతాంగుడై । పంచవిధోరువాద్యములు బాయ
కనుండగఁజేసివెండియున్ ॥ ఉ॥ దంతిపదాతివీతి భటదండపతిప్రతివీరధీర
సా । మంతపురోహితప్రతతి మాగధగాయకయోధపాదసం । క్రాంతధ
రాతలంబడరఁగారతితో నెదురేగిగాంచియ । ల్లంతనవాహనంబుడిగియం
ఘ్రిచరుండయిపోయె ముందరన్ ॥ సీ॥ పరిహృతాహంకారు భక్తైకశ్వం
గారు విశ్వాసాకారు విబుధచారు । లోకవిస్తారునలోకానుసారు

జంగమగతవ్యాపారునమితసారు । లింగగంభీరుగతాంగవికారు విమలశీ

లాచారుఁ బ్రమథలవిదూరు। విరహితసంసారు వీరావతారు దేవాచలనిభధీరుఁడ

ప్రపూరు ॥ గీ॥ గలితసంసారు భక్తికఘనమయూరు । దమదమాకారు

భసితరుద్రాక్షధారు । గుణగణాధారు దుష్కృతకుజకుఠారు । వ్యాఘ్రతోం

కారునిర్జితశ్రీకుమారు॥ క॥ శూరుంజారుగుణాలం। కారున్వినుతప్రచారుగ

తమోహారున్। పారశివాచారుమహో । పాఱున్బిజ్జలుడు గాంచెబసవకు

మారుక్॥ వ॥ కాంచియుదంచిత భక్తితాత్పర్య ప్రియపూర్వకంబుగాత
త్కాలోపచారంబులు నిర్వర్తించి సంతుష్టుం జేసి కట్నాయత్నంబుగాబ
ల్లనకట్టిముందర బెట్టి తనపట్టంపుటేనుగసై నాజగజ్జెట్టిం బెట్టుకొనిమహాం
ధసింధురంబు లేమునూరు పంద్రెండులక్షల బలవత్పదాతులుగొలువపన్ని
ద్దమప్రధానులకుం బెన్నుద్దిగావించి యశేషరాజ్యధురంధరుం జేసి మాన
సోల్లాసంబుతో వసుమతీశ బసవేశులు పురంబు బ్రవేశించి రాజమార్గం

బసవేశ్వరుల గజారూఢునిం జేసి పురంబునకుదోడ్తెచ్చుట,

బున నడ నడతెంచు నప్పుడు॥ రగడ॥ పుణ్యాంగనలును బురముల
గలిగిన - పణ్యాంగనలును బసవని గనుగొన - నలరుచు వచ్చుచు న
తిశయమగుగతి-లలినాడుదు రాలాపములీగతి- వేడుక జెరపక విసవిసనన్ని
తిశగూడగరమ్మాకొమ్మరోపిమ్మట- కాలిదాసగుగాకమరలనేచన- నేలదాస
గునేనేవచ్చిననన-యెవ్వరుధాకుం జేజనె యెగసన - నవ్వునీవెంటగనచెగనే
వన-నేకతమొకతెవు నేసుమునీవన- నీకాళ్లనె నేనిదొనడ చెవనన,బతిగన్న
మునినుబరపడెయనవుడు-బరచినగతిబ డీయెదవిప్పడు - బసవనిజూడకె పడ

తిరొ పోవన-మసలకముసుగిడిమగువ రారమ్మన-దోశానిపోయినదోసమెయు
నచును-పోకుముకలకయి పోలతిరాయనుచును-దిక్కులు జూడక తెరవర
మ్మనుచు-నెక్కడరవమేయంతి నీకనుచు-వీడెబసవను వెలదిరాయనుచును-
వాడెచూడుకులవర్ధనుడంచును - యిత్తరిసందడియెందుగ బదనుచు-దత్తర
పడకవెతరుణిరమ్మనుచు-గంటి వెబసవునికమలాక్షీయన- గంటినెమోత్తు
ము భక్తి గాకనుచు-జూచితి గదపదసుదతియటన్నను-జూచిచూచిపోసుం
దరియనుచును- మచ్చికగనుగొనిమగుడెడివారలు- హెచ్చినకష్టములిచ్చెడి
వారలు- శ్రీమెరయగతమచాలులునుదామను - ప్రేమవిడియమర్పించెడివా
రును - నచటచ్చటపుష్పాంజలులిచ్చుచు - బ్రచురంబుగనారతులర్పించుచు-
సందడికోర్వకసౌధాగ్రంబుల - జెందిదర్శనములు జేయుజనంబులు - వీరు
వారనకకోటు-జనింపగ - సారెకుబసవేశ్వరువినుతింపగ - రతినందొకసతి
ప్రౌఢిమవెలయగ - సతులకుదనచేసన్నలు దెలియగ - నలవడపంచమహా
వాద్యములును - లలిగొనజాంగుభళాయనుజనులును - బొలయగముందట
బోటుడిధీరులు - లలననందికోలలపడిహారుటు - సరసతనాచేచక్కటిబా
డుచు - నరదముపైకోలాటములాడుచు - నరుగువారుత్రిపురాంతకుకొలువు
న - నిరతమునాడెడునెలతలుచెలువున, బసిడిగీటలపాటలవారలు - షో
సగచెలుస్రంగుపురిగలనారులు- జేరువ ఓంగిచాలగెడియింతులు - సౌరాష్ట్రి
మహేశ్వరసడికాంతలు - నాడనాడనిలచాడెభామలు - గూడలిసంగ
మకొలువునవేటలు - ననయమువెలపునవీపుబోటులు - జనపతినాట
కశాలపఘాటులు - బటుగతెజాలపొజాలసింగలి- జటులగతింజనుజనపతి
మంగళి- [illegible] - శీలమునకరములు జేర్చిప్రమొ

తూచుచు - దరుచుమాణిక్యపుతలుపులతోడను - కోరలుమృత్యువుగాడుగుల
నీడను - నతమంత్రిశిరోనవరత్నంబుల - ప్రతిబింబముకలపాదనఖంబుల - మి
గులనొప్పగమీఱినభద్రుని - జగతిబొగడదగుసాక్షాద్రుద్రుని - భక్తివిహా
రునిబసవగుమారుని - భక్తిజూచితిరెబసవగుమారుని - ననవుడుబసవనికిం
దరుసమ్మతి - మునిమిడిమ్రొక్కంగముద్దియయొక్కతె - యలనాగరాయిత
డేనందీశుడు - చలియయీతడెశివసంకాశుడు - మగువయితనినెరుగదాం
బయుసును - మొగిఘనమగునోములచేబడసెను - తెరవయితడెబలదేవ
చమూపతి - నెరిగూర్చినయీనీలవేణిపతి - జలజాక్షితడె సంగయదేవుని-
బలుకగజేసెనుభవదవతారుని - సతియీతడెబిజ్జలుచేనప్రతి - హతముగ
మన్ననలందినసువ్రత - యీతసగనుగొను టేకన్నులఫల - మీతనిబొగడు
టయేజిహ్వాకుఫల - మిట్టిమహాత్ములిప్పుడుగంటిమి - పుట్టువుసఫలముబొం
దెనుమంటిమి - యనివినతులుసేయగవించునురతి - ఘనపురవీధియొగడచి
యుఘూపతి - నగరిసమీపమునకుసేతేరగ - జగతీతలపతిసంభ్రమమూడగ-
బనిమిరపరివృతపరిజనధీరుని - భరితవిచారునిబసవకుమారుని - ననఘునిద
నభవనాంతరమునకై - కొనిచనిమణిమయమగుపీఠికపై - నొప్పగనునిచి
యధోచితములుదగ - నొప్పరజేసెనుపొలాన్నతిమీరగ - హస్తివాజివ
స్త్రాభరణములతి - నిస్తులభక్తిని వేదించియాపట్టదనపన్నిద్దరుదండేశులకు
ను - ఘనునిగపట్టముగట్టివేడుకను - బసవునికిట్లనుబల్లహుండిపుల - ననన్య
శనారాజ్యమునకునాబల - పతులకునఖండప్రాణంబునకును - పతివైనన్ను
నుపాలింపమునినను - నక్మ్రోతిపేరును ననంబనిలేవని - బమ్మినవేడుకబలి
క్షోణిపులగని - సకలమోహనటక్కడదగు సకాష్టనే - కొకసినబ్రోవగను

పురమంతపని - యురగేంద్రలోకిట హరగణకోటికి - వెరవిబ్రతుకుమిక వేయును నేటికి - ధారుణిజనములదగబాలించెద - నీరధిమేఖలనిన్నేలించెద- నసిఖలిం కినబసవయ్యకు నిచ్చిన - ఘనుడుంగరమును గ్రక్కరనిచ్చిన - గోనినరపతిపే రూర్కింపుపుపీడుకొని - యనఘుడుశివభక్తాళిగూడుకొని - జనపతిరాజ్యముజ క్కబెట్టుచును - నచిరవిస్ఫురదైశ్వర్యుడగుచును- శైవలీలాసుబలసేన- జంగమభక్తవశంబునవెలసెన్॥ క॥ అసదిరాగ్రణిబహు[illegible] । జ్యాసక్తుండ య్యెజంగమాసక్తకళా । వాచస్పశాదరణంబులు । బాసలుగానుపుపీ గిభక్తిజయుక్తిన్॥ వ॥ అది [illegible]య్యాది [illegible]॥ గీ॥ చెలగిశివరాత్రివిద్యాంబుసే యుబాస । భక్తులెల్లనుశివుడనుభాసభక్త । జనులనగ్గుబట్టక జరుగుబా స । భక్తకులముత్తిబలుకనిబాసమరియు॥ గీ॥భర్గునైన[illegible]నిబాసభక్తు లనుగుపర్థంబులెడపనిపట్టిబాస । భక్తునెడవంచనలేనిబాసభక్తు । లేమి వేడిన[illegible]గిడకిచ్చుబాస॥ గీ॥ తలపులకొలందిబరికె[illegible]దాడిబాస । పలికినట్టు లడిపెడుబాసపలికె । బొంకిపోలివ్రాలనిబాసయేవంకనైన । జలమువిడువ కజనుబాసజరుపునను॥ గీ॥ బాసపరసతిదృష్టి[illegible]పకుండు । బాసపరధన ములశాసబడకయుండు । [illegible]బాసమతియు । బాసభ ర్గునిగొలిచెగబాస[illegible] గీ॥ పరులమర్మంబులొక పరిబలుకకుండు । బా సపసమ[illegible]బులభ[illegible] । [illegible]పరుడబాస । భ [illegible] గీ॥ [illegible]లపచుం డు । బా[illegible]భ[illegible] । [illegible] [illegible] గీ [illegible]వేడన్[illegible] । క్రముకిరి కుండెమబాస[illegible]త్తైన । భవులకి[illegible]బాస[illegible] । [illegible] [illegible]బాసమత్రయు గీ ఇ[illegible]విమయ[illegible] । [illegible] మిశశివభక్తిజరియుంపనట్టిబాస । వేదచోట[illegible]భక్తి[illegible] । [illegible] నాంబువలరి చు[illegible]బాస । క॥ [illegible]తిబాస[illegible]యు[illegible] [illegible] [illegible]జేయు చు[illegible]సద్బాపశి[illegible] । [illegible]గుపుఢ్ఢియు[illegible] । [illegible]తుకౌత్తుస [illegible]సమహీశ॥ క॥ గుట్టినబట్టినవెను[illegible]ను । మెట్టిన[illegible]బోధ [illegible] [illegible] । [illegible]వ్రతముల[illegible]యితావి । ముట్టిందెడిప సన్మఘట [illegible]త్రికిఘక ణిశ॥ క॥ బసవెశ్వపపప్పరిత[illegible] । బనపండే[illegible] పరమర్త్యులకుజ్ వశమాంవాక్కుననలపగ । [illegible]క్రి[illegible]నూకాదొ॥ [illegible] వికలొ[illegible]

ట్టిగంభీరతవెట్టిసారార్థసంబుప్రోక్తజ్ఞానాగ్నిగాక । ప్రతినలగుండవిశ్రుతభక్తి
గండను వ్రతములవెంట మేలిహితులవెంట । సత్యంబుకలనుప్రసాదంబుకోల
నుసత్కృత్యంబుతాపసిపత్కృత్యమణప । వేదార్థముల పాటివిద్యలకును మేటి
వాదంబుకోలువిన యుముకీలు॥ గీ॥ శాంతిసంపద నెలవువిశ్వపతినలవు ! దాం
తికలిమియునైశ్వరత్వంబుబలిమి । నీతికోటవివేకంబునియతితేట। దయవసిం
చెడునిల్లుభృత్యతతిజల్లు॥ గీ॥ మతియుతత్వంబుజాగసన్మహిమచేత । సాధు
సభచెన్ను సత్యైకసరణివెన్ను । బసవలింగంబుకేవలభక్తిమాత్రు । డనగ
రాదనియందరునభినుతింప॥ వ॥ వినియొక్కొక్కవ్రతంబుబట్టుకొని వేవేగం

శ్రీబసవేశ్వరదర్శనార్థము భక్తులరుదెంచుట.

దగేకేతెంచువా । రును దాబట్టినసేమముల్ వడువునారూఢప్రతిజ్ఞుండితం। డ
నిదర్శింపగవచ్చువారలుప్రభావానూనసద్భక్తిభా । వనయోచూతమటంచు
వచ్చునిలసద్వైరాగ్యభాగ్యాఢ్యులుక్॥ చ॥ బసవనమంత్రిచేతనుసపర్యలుగై
కొనువేట్కవచ్చుభ । క్తసముదయంబునాథునిగాంచిపమాత్రనభక్తిగల్గి
నం । చసట్టుకలిలవచ్చెడుమహాత్ము బసవేశ్వరామతి ।, థసలిలమాడ
వచ్చుజయుద్ధరలోకల రెండుజూచినక్। సీ॥ కరితురగాందోళవరరథారూ
ఢులైవస్నెకెక్కుమకుటవర్తనులను । నఖిలాంగసంగరుద్రాక్షముద్రితు
లువిరచితవస్త్రోపవేష్టితోరు । జాటజూటులునుకక్షకరస్థగళభాగయుక్త
హాంగప్రముఖోరుచారు । పదవింపలిమూర్ధబాలేందుశేఖరులును సన్నుతావృ
తులునుసంయమును గీ సకలభవిహారకజీతాకారయుతులు । భవిస
హవాససంపర్కభాషణాది । విరహితులునీశ్వరధ్యానవిశ్రుతులును! వసుధ
బసవన్నజూడంగవచ్చువారు॥ క॥ లింగవిలీనేంద్రియులును । లింగాంగవివేక
యుతులులీలాకృశహ । నాంగిలనేకవేషులు । సంగమబసవన్నజూడజను
దెంచుచుసల్॥ వ॥ శరదంతరంబ సంబంధసుస్థితియందు నుంచి నియమాంక
నిష్ఠాపరులు బ్రతుపవస్తుసందోహంబు లప్పించియుంచని ఇమించి విసువక
బసవండు సద్భక్తిరాజ్యస్థితింజేయుసమయంబున శా॥ రిసవంతంబులుగాగ
నోధనపరాధనంబుల్ క్రీడాలంబులన్ । బసవాధీశుడు గొనగావెలులనంపక్
భక్త్యాకుల్ గొంచువా । రిసతీగేహములందెచెయిందువిటమారిద్వంసిభక్తా
లిసం । క్యాసహస్రంబులునాట్యమూడ అనననన్నం జెట్టుపర్వంబుగన్॥ వ॥ అని
భక్తులాశ్చర్యంబు వొంది యానందింప రుద్రాక్షముద్రితులాదిగాగల సకల

శశికళాధరభక్తుల నిష్టార్థసంతుష్టులం జేయుచుండె నట్టిమెడ॥ చ॥ బస
వకృపాకరోదరజపావనవిగ్రహుఁడకళాగమాం । బనుతుఁడుభక్తియుక్తి
దనప్రాణపదంబగువాఁడుదేశికో । క్తసరణిషట్స్థలంబులు దప్పకయుండఁగ
గన్నధన్యుఁడీ । వసుమతిలోనచెన్నబసవంయనుతింపఁగ నొప్పునెప్పుడున్॥ ఉ॥
లింగమయాఖిలాంగుఁడురలింగగతాత్ముఁడుప్రవృత్తిని । స్సంగుఁడుజంగమప్రి
యుఁడు సాంగుశోభరణుండు సత్కృపా । సంగపదాంతరంగుఁడరిషట్కని
కృంతనశాలిశీలుఁడు । తుంగపురాతనాచరణధుర్యుఁడవార్యుఁడు వేదవేదియున్॥
ఉ॥ త్యక్తశుభాశుభక్రియుఁడప్రాప్తపునర్భవవిభ్రముండుని । ర్ణిక్తశివైక్యమ
ర్మ్యుఁడరికృతజంగమలింగభక్తిస । ద్భక్తకృతప్రమోదుఁడను భావిసదా బసవే
శదేశికా । సక్తమనస్కుఁడైయతనిసచ్చరణంబులభక్తినిత్యముల్॥ క॥ సేవిం
పుచుఁగొనియాడుచు । భావింపుచుహర్షబాష్పపరిప్లుతదృగ్గా । జీవుండై
జీవగుణము । బోవిడిచిపరాత్మనిష్టబొంగుచునుండున్॥ క॥ సప్రాణలింగలిం
గియు । తత్ప్రాప్తద్వయనీరదసిపుణియునా నో । బ్జప్రాదుర్భవదనుభవ । ధీ
ప్రాప్తుండగుచుసన్నుతింపఁగ వెలయున్॥ చ॥ రమణపిపీలికావనచరద్భయనీతి
నతిక్రమించికా । కమధురసత్ఫలంబుగతిగ్రక్కునమక్తతజంగమాంఘ్రి
మహాభక్తిపారహితకిల్బిషగుహ్యాతనిప్రసాదభో । గమునవపారవశ్యము
నఁగ్రోలుచుసోలుచునుండె వెండియున్॥ గీ॥ లింగదేవుఁడు ప్రాణంబు లింగజం
గ । మత్ప్రసాదప్రపూరంబు మనుశరీర । మమలతరభక్తి యుమంబుహరగణా
ను । భవసుఖంబుధనము చెన్నబసవన్నకును॥ క॥ శివునకుఁబ్రాణంబగుచును।
సవిశేషత్రివిధశేషసద్రుచియగుచుం । బ్రవిమలజంగమభక్తికి । నివాసవగు
చున్ శుభైకలయంబగుచున్॥ మ॥ అతివాఙ్మానసశంభుతత్వగతి పర్యాలోచ
నాసక్తివి । శ్రుతునస్తోకవివేకుఁజన్నబసవేశ్రుంబ్రస్తుతింపంగనే । రితరంబే
తదుదారభక్తివిధిస్వశ్రీదేశికేంద్రుండువ । త్ప్రతిభావైభవమాతఁడున్ దెలి
యుదుర్ద్రాంతాత్మయోగంబునన్॥ ఉ॥ గాయకకోటులున్నటులుగావ్యకళావి
దులున్రసజ్ఞులున్।న్యాయనయాదివాదులును సాంగకవేదతదాంతవేదులున్।
ధీయుతమంత్రులున్ బసవధీమణిగన్నొనరాగభూతలం। బాయతితోడదొడ్డగొ
డవమ్మొనరానుతికెక్కిమించిరిలెన్॥ వ॥ ఇట్లుభక్తులుసను దెంచుమార్గంబుల
కస్తూరికాలికిపవిస్తారపథితథి కలపై రంగుమీఱక్రొత్తముత్యంపు రంగవల్లుల
బెడఁగును ముకుళమకుటమణిముక్తాఫలాదిభూరితోరణస్తంభంబుల సంభా

రంబులును-సందడిగొనునందీసమేతకేతనంబుల సంఘాతంబులును-నస్తోకవ్యా
సహస్తాకృతిగ్రాలు ప్రాతపురాణబంధబంధంబుల నందంబును-సుధూపధూపంబు
దొడుకుకుపడ పందిరులచందంబును వెలిగొడుగులపడికిలంబును-దత్వవితానదివా
ద్యంబులచోద్యంబును-నాకసంబద్ధనభూయిష్ఠల్లు వందిమాగధవాక్యంబుల సౌ
ఖ్యంబును-నంతకంతకు గ్రాలంబుగా జేయుచుండ - భక్తాపత్తిమది నంకురించిపె
రుగంగన భంగలింగ సంపత్ప్రభావంబు మీరసి - యీశ్వరభక్తులనెడురాగ
నుసమయంబున హర్షోత్కర్షసంగతాంగ పక్రియాయుక్తుండై - భక్తులం
జూచి యుప్పొంగియుప్పొంగ భయభక్తియుక్తంబుగా భక్తాంఘ్రిపాదప
ద్మంబులకు జక్కనాగిలంబడి ప్రొక్కిప్రొక్కి యక్కరదీరక భక్తపాదరే
ణుపటల ధ్యంకంబుపైపొరలిపొరలి భక్తదయామృతధారలో దొప్పదోగి
దోగి భక్తదివ్యశ్రీపాదోద్రేక పాదోదకమయ్యంబునలవెలితేలి - భక్తహాలపు
హితవస్తుసమర్పణ పర్యాప్తసంపద వాల్వ్రాలి - జంగమకరతంత్ర తాకృపాంగ
త సముద్యచ్చారత సొలిసొలి భక్తనిమలల నిత్యప్రసాద సేవాహేలాక
రత్వంబునంగ్రాలిగ్రాలి - భాసురవచోవిలాసంబున భక్తసమస్తవంబు నిరా
ఘారంబు సేసిచేసి - భక్తకధాలింగ్రధానాబు జొత్తి ట్టుచు స్తరగాంధద్వసన
ప్రవాహంబు - ... - ... వికసితాస్యగంతై భక్తులాలోకింప
సంపూగా ... ... బునజెలగుచు నాడియాడి - భక్తపదభక్తిపార
వశ్యంబున ... - ... వాధికాత సారంప్రాణమనంబులు విన
యంబుతో నొప్పగించియొప్పగించి సకలమితత్వధన ద్వైభక్తముఖ్యుల దత్వ
బోధపాదోదక నిధానమద్యయనముంచి నిర్మలభక్తి సంపత్సాధ్యం
సైభక్తుల బ్రవిమలభక్తిసంపదల జెప్పి చెప్పి - వెండియు నామోపభోగలో
లులనంగ నారక్ష రాజులబూచ్చి చూచ్చి - వస్త్రాభరణ ధనధాన్యకాంతులు
వస్త్రాభరణ ధనధాన్యంబులొందజేసి - రాజోపచారంబులుగొరు మా
హేశభక్తులకు రాజోపచారంబులొసగియొసగి - అష్టవిధశిష్టభక్తియా
పురహరభక్తుల సాష్టాంగభక్తిపచ్చి నియోగించి - గురుధనిభక్తిని బద్ధ
శుద్ధబుద్ధి నిట్లు వినుతింపదొడంగె. క॥ శాశ్వతసద్గుణశక్యక । విశ్వేశసదా
ప్రసాదవేశాంతిమయా । శాశ్వతకైవల్యాదక । ... గురుర ధనిద్భాన్నె
నుతియు ... ॥ క॥ ఆద్యంతరహితరూపా । వి... పద్మపదావేశగ
తిపా । ... మూర్తిమునవిశ్రాంత । సద్వైమోహప్రసాదయుక్త ... ప్రణుతక

అవివేకతిమిరసంహా । రవికారదశిష్యశేషరాజితహస్తా । భవసంచితప్రా
ఘతతి । నివారణధురీణనిన్ను నేనతియింతుఁగా॥ క॥ విశ్రుతభక్తజనాంతర్వి
క్రాంతిమదాశ్రమప్రతిష్ఠమనోజ్ఞా । విక్రాంతిగురుకృపాంబుధి । త్రాశ్రితపా
దయోశసీపదంబులుగొల్తుఁగా॥ వ॥ ఇట్లనేకవచోవిరచిచ్ఛందంబుల జన్మబసవండు ని
జదేశికుండగు బసవరాజుం బ్రస్తుతింపుచుండె నాసమయంబున॥ చ॥ మనసి

— { సంగమేశ్వరుడు అల్లమప్రభు వచ్చితారము
శిష్యుండగు బసవేశ్వరుల జూడవచ్చుట. } —

జవైరిమూర్తి ఘనసమానయశుండుశుభాశుభక్రియా । జననజరామృతిప్ర
భృతిషడ్విధభూరివికారదూరుడా । ర్వనుతుడు [illegible] సహితాహి
తకాంచనలోష్టదుఃఖసా । ఖ్యనుతిలగహాణుండు విగలాంగగుణాదియుతీం
ద్రయుండు గా॥ క॥ నాన తిగకాదివి । హీనుడు [illegible] మానహీయోం
ధేయో । ధ్యానవకృతిధ్యానమ [illegible] । ధీనే [illegible] నసుండు ధీనిధిమరియుఁ॥ క॥
సంకల్పవికల్పహ్వాదా । శం తంకాతరుదితశాత్రవవిజయా । లంకారడిం
ద్రజాలస । మాంకురజ్ఞతవిభ్రమాతీతుండుఁ॥ క॥ పరమపదానందాకృ
త । పరశివనసుడు ముక్తభాసురదేశుం । దురుతరగాంధర్వకళా । విర
సుమఘనకారుణాత్తవీక్షాబ్జుండు॥ క॥ అశరీరశరీరధరుం । దసదృశశబ్దా
త్మకుండునాఖ్యాభిఖ్యా । వశదతుడభావిసద్భా । విశమదమాన్వితుడుశైవ
శివవిద్యాదికుడుఁ॥ క॥ ముల్లోకంబులభక్తికి । నెల్లయుగుమనెగడునంతరిజ్యో
యోగ । ప్రోల్లావాసపనత్సోత్ఫుల్లాబ్జుండల్లమనుప్రభుండచ్చటికిఁ॥ క॥ లిం
గేచ్ఛానుసరిత్వ । యాంగుడగరర్ధసలర్ధితాహ్వజ్యోతీ । లింగాలింగచ్ఛిద్ర
క్సంగపరవశుండునగుమనుజనుడెంచునెడఁ॥ క॥ ఇదియేరుపల్లమిదిమిట్టిది
గట్టిదిచెట్టుగ్రోవయిదియమశంకం । మదిబెదగనీకనడకగ । నదవరలైయుచి
యయోలకరుగఁ నరుగన్॥ వ॥ ఈదృశ్విధప్రభావంబునకు జనంబులు మనం
బునవచ్చెరువంది యమందానందంబునం గరారివిందంబుదలలందాపుకొనుచి
యనల్పవచోమ చర్చికలంగొనియాడుచుండ [illegible] రూపప్రపన్నాన్నా
రాశి వెల్లివిరిసినాడువం దనియ్యాది పు [illegible] పెతే సర్వస్వ [illegible]
వ్యపాత్ర బసవహింద్రంబు [illegible] విజయసంజ్ఞేనన॥ గీ॥ మునిపరీక్షావిడుం
వైదైనవణిజుకడను । దివ్యాత్సంబుచరుబెంచు [illegible] ప్రభువునగజూడగా
రాగబసవరాజు । సంగమేశ్వ నిసంపౌసుగాంచి॥ క॥ అనందాశ్రుటుగ

స్సులందొరుగ గానందందదండప్రణా । మానీకంబులొనర్చి గద్గదగళుండై సన్నుతుల్ సేయుచున్ । నానాకారవిచిత్రరత్నరచనావ్యాసింహాసనం । సీనుం జేసినప్రాభవాంచరుచిముంచీ ప్రాతదిక్చక్రమున్॥ సీ॥ ఒడలజీవముగలియుచు లేనిహాని నెన్నడు గల్గియుచువర్తనంబు లేని । వానిగన్నుల ప్రేవులైన లువం దెడువాని లింగము ప్రాణమైనవాని । జేతనుండరుచిని చేష్టితంబగువాని ఖ్యాతిలేకయునతిఖ్యాతివాని । భావలమీరినపరమభాషలవాని తలపులమీరినతలపువాని॥ గీ॥ హీనగుణుడయ్యు గుణములనిచ్చువాని । ప్రణవయుతుడయ్యు నేర్పడబరగువాని । ప్రభువుసద్భక్తియుక్తుడై బహువిధముల । బూజసేసెను బసవన్న బుధనుతుండు॥ క॥ లింగకతూర్యస్వనములు । నింగియు నేలయును ముట్టినీరాజనము । ప్పొంగుచు నిచ్చిపురస్థ॥ రంగుగ బంగారుపళ్లెరం బిడియుందున్॥ ఉ॥ పాయసముల్ పదార్థములు బప్పును నేని యుభక్ష్యలక్ష్యలున్ । నేయునిపిండివంటలునుస్నిగ్ధపు దుగ్ధముబళ్లెరంబులో । జేయిడరాకయుండ నెడ జేసి వెసన్ వసవొడ్డదొడ్డకళ్లాయముతోడ జేసిబసవన్న ప్రభూత్వము చేతికియ్యగన్॥ గీ॥ సురియుచుండ య్యజేకళ్లుశూలపాణి । యందుకొని యారగించినయట్ల ప్రభువు । బసవరాజయ్య జేకళ్లు మెసవ మెసవ । నెల్లవారికి వెలుగయ్యె నెట్టులసిన॥ క॥ లక్షయు నెనబది వేలుస । లక్షణులగు జంగమంబులకు జేసినభి । క్షాక్షయసంగ్రహమంతయు । నాత్మానుభుజించు బసవడర్థిం బెట్టన్॥ ఉ॥ దానికి నాత్మలో బసవదండవిభుండు దలంకకాన్న దే । హానుపమోపహారము మహానతినర్పణ సేయ బూనిత । ద్ధనిధిభక్తిపాత్రకనతిత్వరితంబునభక్తియుక్తిసం । ధానపరాయణుండగుచు దానవసింపదలంచుమాత్రలోన్॥ చ॥ బసవనదండనాయకుని భక్తికినిష్టకునల్లమప్రభుం । డొనసపరాచ్చిభక్తతతి పెంపొనయనుచుంగొనియాడుచుండను । ల్లసదసద్భక్తృపాలవారిలాలితలోలకటాక్షవీక్షణ । ప్రసరణపాత్రు జేసికొనిబాపురెయంచునుతించి సిక్రియన్॥ గీ॥ బాపురాబసవన్న సద్భక్తపాల । బాపురాబసవన్న సద్భక్తిలోల । నల్లపోబసవన్నయానందమూర్తి । నల్లపోబసవేశ్వరానవ్యకీర్తి॥ చ॥ అమృతమునందు జెల్లు విమలాకృతిచున్మణిగర్భమందుదీ । సముచెరుకందు సత్ఫలము బైడికికమ్మనంబుచందన । ద్రుమము నపువ్వచిత్రము పుష్పము సజీవము బైడిబొమ్మ బ్రా । ణము జనియించునట్లజననంబు వహించితి పీవు పుత్రకా॥ సీ॥ నాదుబసవదండనాయకబసవయు నాదిబసవయా సంఖ్యాతబసవ । భక్త

లబసవయ్యాబ్రమథేంద్రబసవనము క్తీశబసవనాముద్దుబసవ । సంగమబసవ ప్రసాదజంగమసద్భసవనసత్యాగమితబసవ । బండితబసవనాబంఙారుబసవసౌభాగ్యంబుబసవసంపదలబసవ॥ గీ॥ సత్యయుతబసవనిత్యత్వబసవ। సంవిదుజ్జ్వలబసవవృషభములబస । వధికజవనబసవధవళావధికబసవ । వివిధరుని బసవబహువివేకబసవ॥ గీ॥ నందికేశ్వరబసవసానందబసవ । తత్వాజనములబసవతత్వజ్ఞబసవ । సిద్ధసాధ్యప్రసిద్ధప్రబుద్ధసిద్ధ । జనవినుతచర్యసౌందర్యసారబసవ క ॥ బసవయ్యబసవబసవన । బసవేశ్వరబసవరాజబసవకుమారా । బసవప్రభుండబసవన । ప్రస్ఫురనామాంకలింగభవభయభంగా॥ క॥ ఓజ లెల్లనూళ్లవస్త్రికి । నోడలెల్లను గాళ్లపారువుదకంబునకున్। నోడలెల్లశిరము గాలికి । నోడలెల్లనుభక్తిమహిమయోగిబసవునకున్॥ సీ॥ బసవాయనినజాలుబాసలొండేటికి బశువులకైననుప్రబలుభక్తి । బసవాయనినజాలుబరికించిచూచినబశువులకైననుభక్తిహొడము । బసవాయనెడిభక్తవరులజూచినమాత్ర బత్తులకైననుభక్తివుట్టు । బసవాయనెడిభక్తవరులకోరు జెంతమసలుజెంతువులకు సెసగుముక్తి॥ గీ॥ బసవరోయన్న మాత్రబహ్వలోకులేల । నసమలోచనునకునైననలరుభక్తి । బసవరోయన్నజాలునెబ్భంగినైన। గరళమైననునమృతంబు గాకయున్నె॥ క॥ బసవాయన్ననుకులిశము । కుసుమంబౌవెన్నెలయగుంగార్చిచ్చున్ । బసవన్నాయనశాత్రవ। విసరంబునా నాత్మబంధువిసరము గాదే॥ వ॥ ఇట్టి లింగైక్యసౌఖ్యకేళీలోల యుక్తియు జంగమప్రాణానుసంధానశక్తియును భక్తప్రసాదసంయోగోపభుక్తియు త్రిభువనంబుల నితరులనున్నదేయని యనేకభంగుల ప్రభువభినుతింపుచుండ బసవండసదృశభక్తియుక్తుండై భయోభయోభివందన సందోహంబు దండగాంచి నిటలతటఘటిత వికంకట పటుతరకరపుట విభ్రాజితుండై యాప్రభుని నుద్దేశించి॥ ఉ॥ భక్తజనావనప్రవణభావపరాపరశుద్ధభక్తికృ । న్ముక్తిసతిసహాయశుభమూర్తి సమస్తకళాజ్ఞ శాంభవా । వ్రాక్తనభక్తజంగమధగాధసంగత శృంగవాసనా । రిక్తశరీరమగ్నతవరేణ్యశరణ్య దయాపయోనిధీ॥ గీ॥ నీకునారగింపబెట్టనే నెంతవాడను । నయ్యహారునివనితనమరదొల్లి । వారగణావళులకుననుచుజేసినవిందు । చిట్టిగణముగొనియెనెట్టులని

గౌరీదేవిహరగణములకువారగింపబెట్టుట.

నిన॥ శా॥ కైలాసంబునదొల్లిశంకరుడుశంకంగింకరుల్గొల్వగే । ళీలోలుండ

ముయుండుచున్న యెడ నాళీకాసనస్తుత్యశ్రీ। శైలేంద్రాత్మజభర్తన్ గొల్వన
కువాంఛన్ వచ్చి వీక్షింపుచో। ప్రోలన్ సర్వగణంబులున్ శివుని సారూప్య వ్యక్తి
తింబొల్చుటన్॥ క॥ ప్రాయ యుండీతండనినూత। గణమదియని మదిని దెలియఁగా
లేకవిధా। రణమునఁగునిగజగనియా। తృణమగణంబులు విస్పృష్ట శక్ర్యాకృతు
లై॥ సీ॥ సామజశరభోష్ట్ర శార్దూల ముఖులును కుక్కుటవనచర గోముఖులు
ను। మహిషాశ్వసారంగ మార్జాల ముఖులు గేసరివరాహ విహంగ సర్పముఖు
లు। ద్విముఖ చతుర్ముఖ త్రిముఖైకముఖులు నవముఖ పంచముఖ సహస్రముఖు
లు। లంబోష్ఠల [illegible] బాహ్వంబ నాసికులును లంబోదరుల తిలంబకర్ణు॥ గీ॥ లజగ
జాభీలకర్ణులు విజయకరణ। వీరఘంటనకణుల లేకకణులు। లోసయ బాహు
లు ముఖులు బాహు తనువులును। బాహుపాదులనిట్టుల బాహుముఖులు॥ క॥
బహుకర్ణులు బహువర్ణులు। బహుబాహులు బహుపదులును బహురూప
ధరుల్। బహుజిహ్వులునైన మహా। మహులం గనిమానసోద్యమానసయగు
చున్॥ చ॥ అతులితనిజాక్ష [illegible] బొలుచు వాత్సల్య పతింగని ప్రముకిరి వేడ్కఁ [illegible]స। న్ను
తులొనరించి సంహృత మనోభవ తావక భృత్యకోటిస। స్మితికి [illegible] మానస
సమానసలీనశరీరులైరి త। త్ప్రీతిభకు మెచ్చు వచ్చెహా శతధ్గ [illegible] కోటికి విందుపొం
దగన్॥ ఉ॥ పెట్టెదనంచు భూతగణబృందము [illegible]ందర జెట్టిజెప్పితా। నెట్టనని
టకేగిధరణీప్రజయాత్మమునన్ మహాంభో। హొట్టితలంబు [illegible] సమధి కాతలద
త్యములందు బందిరుల్। వృట్టగ జేసియబ్జభవ భూరిత [illegible]డచయంబ భాండ
ముల్॥ క॥ కావించి వివిధబక్ష్యా। న్నావలి నిండంగ జేసియా [illegible] ప్రమ [illegible]స। భా
వితఫలపల్లవములు। దావులు దొలకింగ గాధరస్థ [illegible]త్సైన్॥ క॥ ఘృ[illegible]దధియు
గ్ధాహారర। స[illegible] ఘృతక్షీర[illegible]ధిర సాలరిసంబా। [illegible]లులవి [illegible] నదులమ్ము[illegible]
సతివాసనగట్టిరసర[illegible]నచ [illegible]॥ వ॥ [illegible]రియు చి[illegible]త్రా[illegible]
త్యాంతరంబుల [illegible] పదార్థంబుల [illegible] గా[illegible] నిలిపి సరభి
సురభేరు బహుసహస్రజన [illegible] నిజపటాక్షవీక్షణ [illegible]
త్రంబున విచిత్రతర వస్తుసంఘంబుల సంఖ్యలుగా [illegible] పాదించు [illegible] నాసమ
యంబున॥ ఉ॥ ప్రమథగణాధిపుల్ ప్రమథ బాల [illegible]గ। హా
మునకునేగియోగిరములాట [illegible] గామి [illegible] జూచిరమ్మహా। హిమనగజాత్మ
జాంతికమహీస్థలికిన్ జనిబాలకుం[illegible]స్వ। గ[illegible]నిమిత్తమున్ దెలుపగా [illegible] గణం
బుబదోడి దెమ్మనెన్॥ ఉ॥ పోకలబోవుచున్ వరవుబో యెదనా [illegible]

అనా । మీకల నాయొకింత తనయాకలిదీరగ నన్ను మన్న నా । లోకశరణ్యబా
లునవిలోలుశివార్చన సేయజేసికూ । రాకలుసూగిరమ్మ జయావిజయాదు
లుదానుబెట్టగన్॥ చ॥ సరసరలింగపూజనముసర్వపదార్థచయంబునోదనో।
త్కరముగలింగమూర్తికి నివేదనముతోడసమర్పణంబుజే । సి గుచిగభక్ష్య
భోజ్యములు చిత్రవిధంబులకల్గుమేరుభూ । ధరములయంతలంతలుగదప్పగ
యు డగజేసిత్రింగగన్॥ చ సకలపురాతనావళికి జాలగ జేసిన యుంతవట్టు।
నట్లోకశివారగించుటన గోర్ద్వనివ్వారికందిప్రాణనా । యుకుకడ కేగిసిగణ
మహత్త్వమునీవయెఱుంగుదంచునూ । రికిశలవాల్చియున్న వృకరధ్వజమూర్ధను
డల్లనవ్వుచున్॥ ఉ॥ చిట్టిగణంబుగౌరవవిశేషమునీకువిచిత్రమయ్యెనా। యట్టి
డికైనమూనుక గణాళిమహత్త్వమెఱుంగఁబోద । ట్టిట్టనలేక వేనవాలు [illegible]నెంత
యుభీతిచుతింపుచుండగా । దట్టనుమేయమక్షగణ [illegible]
శూన్యమునన్॥ క॥ ఆతనగ [illegible] । [illegible]
మధులనే । రీతినుతింపగవచ్చునా [illegible]
ఉ॥ అజగులజేయులక్షరులయాధ్యులమాధ్యులచెంచలాత్మకుల్ । ద్విజులణి
మాదిసంయుతులువేద్యవి [illegible] వద్యులు [illegible] । గజగజసింహులప్రతిమ
కాయులుశూరులు వీరులెల్లడన్॥ ఉ॥ లింగశరీరిసంభవులు లింగమయాంగులు
లింగసన్నుతుల్ । లింగస [illegible] లిం గ [illegible]నుల్।
లింగమహానుభావులులింగసమర్థులులింగశాసనుల్ । లింగగభీరమానసులు
లింగవినోదులులింగస [illegible]లున్॥ క॥ లింగావధానయుక్తులు। లింగాత్మసుఖై
కసంఖ్యలింగప్రభలున్ । లింగాభిమానరూపులు । లింగవిహీనవిచేతనులు
లింగప్రియులున్॥ క॥ సర్వసుబోధయుక్తులు । సర్వాధి తుల్ [illegible]
త్పూర్ణుల్ । సర్వజగత్కారణములు । [illegible] నేనన్న నే [illegible] నువరే॥
క॥ మత్కారియమునత్కారియను । తత్కారియమునాదు [illegible] దిజనీ।
హృత్కమలంబునగసిత । త్సత్కారము సే[illegible]మెప్ప[illegible]సంభ్రమభ గిన్॥ ఉ॥
ఈగణకోటిచు దోకని యిచ్చ[illegible] । వే[illegible] పుట్టుని
ల్చి [illegible] విషవిరించిబుగందరాదులున్ । జాగులబెట్టుచు [illegible]
ప్పజ[illegible]పవతలే । కాగజ్ఞానవాగసని గౌరవవిస్మయమాము[illegible]నన్॥

బసవేశ్వరులు సంగమేశ్వరులగు [illegible] ప్రభువు స్తుతించుట.

క॥ ఏనానీకునుభోజన । మానందముబట్టగొట్టనే తమివా డన్ [illegible] ధిసలతో

చిత్తలిం । గానభవప్రభువయభవయగణితమహిమా॥ క॥ భావాతిగోచరు, లను । ద్భావోపేతాంతరంగభవభయభంగా । కేవలము త్రిదసంగయు । దేవ శరణుశరణు దేవదేవస్తుత్యా॥ క॥ అనిబసవడువినుతింపగ । వినిప్రభువానందమునొందివిపులకృపావా । ధిని నిచ్చగ్ను జేసి స్వర్గా । వనిరుహమణులతనియింటవరువృక్షగుటన్॥ గీ॥ వరములియబోవకడమగానగచితనదు । సత్ప్రసాదంబుకృప జేసిసంతతంబు । వలయునన్నట్టి వస్తువుల్ దలచుమాత్ర । వచ్చి ముందటనిలువంగవరములొసగె॥ చ॥ పలికినమాటపాటియయి పాటిలబట్టినమున్నబ గనై । వెలుగగమట్టిపన్బయులవేగమయాకృతిదాల్ప జెయ్యవే । నిలుకడగాగమాగ్గొనిని నీలగళుఁ గెలువంగజంగమా । యలసడికోర్వ లైంగికసహోత్సయుసంగదలిచ్చుమచ్చికన్॥ వ॥ పరమానన్దవిచారక్షాభిదసుధాపాదోధిలో దేల్చిదు । స్ఫురమాయాహదమోహామస్సరతమః కాండంబుఖండించిభం । గురదేహేంద్రియముఖ్యవైరిజయమున్ గోప్యంబుగా జెప్పిత । న్బరతత్వాన్నకుగాగ దెల్పియుక్రియా పారీణుజేసెఁ వెసఁ॥ ఉ॥ అంతటమీదలింగి మునుప్రాణము నైక్యముబొందుసందువే । దాంతరహస్యవాక్యములచాబసవన్నకు దెల్పిసంతతా । భ్యంతగ యోగలక్షణము లన్నియు జెప్పియుకాలకాలవి । బాధింతినదల్చియంతరముబాహ్యములింగము యాంబుకాదనన్॥ క॥ ఘనతత్వాంబుధిలోపల । మనసునవరిగొండవైచి మథింపగనం । దునదయమొందినశివత । త్వసిద్ధామృతము బడసి వలెనెఱింగింపన్॥ గీ॥ పుష్పముడియు నీరుచుంచినవిధమున । గ ప్పరమునన్నిగప్పినట్లు । వనధిలోనబడినవడిగండ్లవానవం । గమునబసవడుండె దానువేక॥ క॥ ప్రభువుచరి తమభక్తుల । సభలన్ జదివినను విన్నసద్యః శ్రేయ । శ్శుభగను లింగాంగసుభా । సుభవంబులు

దొంగలువంగకాయలు లింగాలుగట్టుకొనివచ్చుట.

వింపన దుమాజేసూరా॥ సీ॥ వెండియు వొక [illegible] దు దండనాథుడు జంగమారాధనముసే యునెడగనక । దొంగలువచ్చి [illegible] వం నూహించి [illegible] లింగలా కనిముందిరాంగ [illegible] । ద్రాక్షారామి [illegible] గ్రక్కున [illegible] కొంగుముంచించి [illegible] హస్తలంచు । వంగకాయలుబట్టివలను గాధి [illegible] యి చింగసన్నిహితు జొచ్చి॥ గీ॥ బసవనామాత్యుగని [illegible] త్రినొంద । సతతముగన్నులనవ్వి [illegible] కేల । లింగవంతులు గానిరుపింగులకును । శూలిభక్తుల [illegible] డ్డెలజో [illegible] గవచ్చు॥ వ॥ కావున మీరందరు శివభక్తులు యింక నా [illegible] దక్కి [illegible] గ

కుఁ నగూర్చుండి శివార్చనలుదీర్చుకొనం డనిన నుల్లంబులు ఝల్లననొండొరు
ల్ మొగంబులు బెగడిచూచుకొనుచు పందిసబట్టజను దెంచి పందికచికుఁటవె
రపిం పంబోయి వెరచినవిధంబయ్యెగదా పసవాలిటదైవంబు యీబారిగడ
పె నేని బ్రతుకుటలేకున్న చచ్చుటగాని మగుడి త్రోవగా౯మని కృతనిశ్చయు
లై కూర్చుండి॥ చ॥ సరసరలింగసన్నుతులచాటునచేతులుసాగచాచికం । ద
రమునన్నుగ్రంథులుపదంపడివీడిచిచూడనప్పు । డచ్చెరువుగనింక మూర్తుల
యుచెన్నువహించెను వంగకాయలి । ధ్ధరబసవన్నభావ సముగ గవహ్త్వ

కుంచము శివాలయంబగుట.

ము జెప్ప నేటికిన్॥ ఉ॥ అట్టిదెగాదెమున్ను వ్యవహారముబోయినచోటలింగ
ము । న్నట్టిశివాలయంబుగననబ్బకయుండుటదోటివర్తకుల్ । శెట్టిమహేశు
బూడక భుజింపకవచ్చునెయంచుగుత్సితుల్ । గట్టుగకుంచమున్నిలిపగొబ్బన
నందరుసంభ్రమంబునన్॥ గీ॥ కొండగోగుదెచ్చికుంచంబుబూజించి । కాల
కంఠునిగుడిగట్టిమయిచు । దోడిపెరకిపట్లుదోడ్కొనిపోయిచూ । పంగభ
క్తులరిభక్తియుక్తి క॥ జోహారు వెట్టివలగొని । బేహారియుపిటికలరి ప్రీతి
గుడుచుచున్ । హీహీమామల్లనస । మ్మోహంబునకుంచమునకుమ్రొక్కిభు
జించెన్॥ ఉ॥ కుంచముగొంచురండతనిగొల్చిభుజించెనుగంజగిటలున్ । వం
చిగగొల్వకుందమదిమల్లనయాకలియకరరత్ వెసన్ । ద్వంచగజాలుదైవము
నితోడివణికుఁలులింగమూర్తిదూ । షించినగంగపీనులనుజెతులుజేచ్చ సభ
ర్చనొక్తులన్॥ క॥ చాకుకఁలారసాక్షాత్ । శ్రీకంఠునిలింగమూర్తిజడనాడ
గిజ । న్నైకుంచంబసినమ్మికగా । కన్నన్నిటురంధ్రగాకమహేశున్॥ క॥ అని
తోడియెటుగునందరి । గోనిపోవగగానన ద్యోగుడిశిఖరంబున్ । ఘనగోపుర
సాలంబును । మునునిల్చినకుంచమభవుమూర్తివహించెన్॥ గీ॥ నందిముందర
రనున్నట్టినాగహారు । గాంచిదూషకలౌదలల్ వాల్చినిరి । యమ్మహేశుం
డు బల్లేశుడనగవెలసె । నతడు బల్లేశుమల్లయ్యయనగ వెలసె॥ సీ॥ వెండియు

భక్తులు యీశ్వరుని ప్రభావములు చూపుట.

గోటకోటండనునొకగొల్లమేక పెంటికయతామ్రుడుడుదనకు । నను బచాల
న్నియుచందుపైబిదుకంగగనితండ్రికోపించికాలదన్న । హరుదన్న డెట్లనిందుత
డల్లిగొడ్డంటనడచినదలద్రెళ్ళిపడమింగూల । జనపుండరీకమస్తకముపదుంచిన
యట్టులదిల్లుగొట్టుంద్రుపందతని॥ గీ॥ పరుసగైలాసవామ్యుఁకవాటకోటి।
ప్రకటలైకూలెనాకుతారిన్ముతెర । విఘటనాపటుకీలయ్యా వింతయునగ।

మన్న స్ఫటికశివలింగమూర్తి గాదె॥ ఉ॥ బాపురె బ్రహ్మాదిసురవరభావసజ్యో
త్స్నలరాశిలింగమై । యీవిప్రులందఱర్వ రీమహేశ్వరభక్తులభావమీకజ । న్నా
వసదంబుగాదె బసవన్నమహోన్నతభక్తియుక్తిస । ద్భావనతన్ గరుణ్గిరిశు
భక్తులు నాటవిచిత్రమొత్తరిగ॥ క॥ సిపటశకలంబులైనను । గపర్దిలాంఛనము
పూనగా మన్నసజ । తత్కృపనగు మోక్షము శాశ్వ్వే । సపరీహాసేనయను సవినం
గనువలదే ॥ క॥ అచ్చెరువచ్చెరువనగా । బ్రముచ్చులనచ్చులుగ జేసి ముదమా
ర బ । ఘోరశ్చయము వెసవారల । కిచ్చియనిపె ముజ్జగంబులెఱుగ సరగన్॥

జొన్నలరాశి ముత్యములగుట.

ఉ॥ జంగమలింగముకరు దివసంబున నా బసవన్న యర్థిన । భ్యంగము నాచరిం
చునమయంబున నచ్చటికేగఁ గాంచి సూ । లింగము మూఁగలన్ దినము లెక్కకు
ముకురు సభక్తియుంపుమ్రి । గ్గుండఁగ బెట్టనేమము దదర్థము నీకడకేగుదెంచి
తిగ॥ క॥ పదిపుట్టులను త్రియముం । గదలక రివ్వన్ననట్లు కానివ్వనుచున్ ।
గదమలలింగవసాంగత । ముదమున కేబట్టి దృష్టిముంగలిబరపన్॥ గీ॥ కట్టెదు
టరాశి పోసినయట్టి జొన్న । లన్నియును ముత్తియములైనన్నల్లనగుచు । నిట్లు
పదిపుట్లను సంఖ్యయేలమీరు । వలసినన్నియు గొంచుపొమ్మఘచరిత॥ క॥
అనిబసవఁడు విజ్ఞాపన । మొనరించిన జంగమయ్య యును హర్షమునందనవలసి
నన్ని పెంకెల । గొంచని మెసుము తిరిచూసితిన్ వసనుతయున్ । క॥ మొరటద

మొరటుఁ వంకయగారి కథ.

వంకయగారి నిమొత్తు । హరభక్తుఁ గడఁ జంగమయ్యయొకండు । ద్ధరగతి
డరేయురశే । రచించి యదాహార పూజ గాజగ్భక్తిన్॥ గీ॥ అతనిచేబూ
జగైకొనయుయ్యగాను । వంక దేవయ్యవినుముమా । వ్రతముదినము । నాక
మొనవ్బాలుబిల్వంబత్రికయు లేక । లైంగికావసరంబు కెల్లదట్లుగాన॥ క॥ అ
యుకొంచి కాడనీవుం । దిగమున్నైనను మదీయ దేవార్చనకున్ । దొరకును నావస్తు
వనీవే । దొరకింపమినీకు మేను దొరకముబిదపన్॥ క॥ అనిహార భక్తుండ
య్యా । రను వేరొరునడుగనేగ గ్రామాంతరిమే । గనుగొనజాలింకను నై ।
ట్లనియూహాపోహ జేయు నవసరమందున్॥ గీ॥ శంక తెల్లను శిగివంకయ్య దమ
యింట । గొడ్డునందు పట్టికొరిటయందు । బాలుబత్తిరియును బడయుదునని
భక్త । గణము దలచికుండ గడిగి యిచ్చి॥ ఉ॥ దోహనమాచరింపనవ దుగ్ధము
దోఁపుఫాలైస్తన । వ్యా వి నందు గ్గగ యూజి మద్దజిగుర్పబత్ర

ము । త్సాహముతోడఁగొనిపురసంహారుభక్తునకిచ్చెభక్తుఁడున్ । స్నేహితో
భంగిలింగమును సేవలఁ జేసెజగద్ధితంబుగన్॥ ఉ॥ చెప్పికొనంగవృద్ధతతిచేసను
విందుము గానియన్నినీ । చొప్పునదృష్టిమాత్రమున జొన్నలివన్నెకునెక్కు-
ముత్యముల్ । గుప్పలుగాఁగ జేసినయకుంఠితభక్తులఁగానమిద్ధరన్ । నిప్పురిని

{ సంగమేశుండు మాయవేషంబున బసవేశ్వరులను మూఁడవకన్ను వేఁడుట. }

ట్లు జేసెబసవేశుఁడుయీశుఁడు గాఁడెచూడఁగన్॥ సీ॥ అనిభక్తమండలి హర్షిం
చికొనియాడనట్టులబసవండునభవభక్త । సమితికోరినయట్లుసమకూర్చ గా
జూచిసంగమేశుండుబసవనమంత్రి । వేఁడంగమదిలోన వేడుకబుట్టుడుజంగమ
భక్తిభూసంగ దాల్చి । కడువేగమునవచ్చిపోఁడగనిమూఁడవ కన్నువలయుని
మ్నుగదలకన్న॥ గీ॥ సరసనాయతలింగవసాదతంబు । హస్తమునబట్టిమొ
రుగుమనయ్యనీమ । మాయలఁజ్ఞునుముకురంబుదాయబట్టి । చూడుమున్న
వికన్నులునాలిమూఁడు॥ క॥ అననయ్యభవుండద్దము । గనుగొనినలికాతమం
డుగానఁగనపుడుం । దనుదానెసిగ్గుపడిపో । యినిరాకృతియగుచుబసవఁ డిట్ల
నిపలికెన్॥ గీ॥ ఓడకోడకునిల్వుమోరోరిసంగ । గటకటాయిట్టిపందలు గల
రెయందు । యెరఁగవేనన్నుసత్యమహేశులిండ్ల। బిరుదుమాకిదినముగన్నినన్నా
రులభంగి॥ సీ॥ తెవనిధినిను వేడ నాసయ్యయనువునసిరియాలుగతి మతు జీరనా
ల్లి । కనకవృష్టిపడఁగకరికాలుచందాననడపింపబడిపనులన్నంబియట్ల । గుండ
య్యగతిగొరనిండఁబ్రాయంబె మస్వర్గాపవర్గాదిసౌఖ్యములు ల్లి । ఘూతేశుభ
క్తుంబుభుజియించిడించినయాప్రసాదముగల నారగింప॥ గీ॥ నట్టిసంపదగలగవ
గనంతకన్న । నధికసంపదగలదెనిన్నడిగికొనఁగ । నీవుసుఖివౌటదీభక్తనిం
హమెపుడు । మానకభవన్నియోగముల్ బూనెగాదె॥ అదియట్లున్నను॥ సీ॥
అఖిలభక్తాత్మనీకభిషేకమొనరించునతఁడుమాకోటకోటయ్యగారు । కరకం
తమిమాలకగపుష్పదంతాఖ్యుఁడనిదిపూజారికన్నప్పదేవు । డిద్దగట్టెడిదిమా
యిందిరేకవ్వయు నమినందిదివ్వెలమర్చువాఁడు । మ్మడనీకుభూషిపెట్టెడువా
ఁడోడయఖళ్ళడభవసక్వేశయమరవంద్య॥ గీ॥ మలఘజంబేణుమూర్తినీకలఁడు
వాఁడు । ఘనుఁడుమాయోహిళయ్యనీఘంటవాఁడు । అరతులవాఁడునరదసో
మప్పగారు । లింవంటకత్తెలవాఁడు మాళిగయ్య॥ గీ॥ శూలివడినీకునీవాఁడు
చోళవిభుఁడు । వెఁడఁడబాలమాచిరుతొండనంబి । స్వామిశాసనమునది

మహాషంగళప్వ । పళ్లైమిడువాడుకరికాలపార్థివుండు॥ క॥ పరమేశ్వరమా
హేశున్నయ । గరమరుదుగనెంచగరిగెకావడివాడో । గిరములపరిసనలతీ
డు । స్థిరమతిచెన్నయ్యాయమలదేహుఁడుమీకున్॥ సీ॥ ఆరగింపగబెట్టునదివీర
చోడవ్వయడపంబుగాడురేచయ్యగారు । పేరుబడ్డప్రసాదిబిబ్బబాచయ్యవై
ద్యుండుమీకునమిత్తాండిగారు । జియ్యమాకళ్ళిదేవయ్యమీవెట్టిడు శర్వ
పురోహితుల్సామవేది । గుండుమీపౌరాణికుడుమాయిభట్లుమీహాస్యకరు
డుకళ్ళియంబగారు॥ గీ॥ ప్రభువవాగీశనయనారుపాఠకుండు । వెండికవిరా
జుశ్రీపతిబండితయ్య । బండితుడుమల్లికార్జునపండితయ్య । మరియుమీవేణు
వాదుమామాదిరాజు॥ క॥ హరమీనాదజ్ఞుడుక । కరరదేవుడుగేశిరాజు
గరణముదండే । శ్వరుడుజగదేవుడుగణే । శ్వరుడుప్రధానుండుప్రభుడసత్ప్రి
భుడభవా॥ క॥ ఇరవంతుడుగజసాహిణి । నెరిజెరమయాయశ్వసాహిణియు
జోడవిభుం । డరలేనియోగిమరిప । ల్మాసనేకాంతంబువాడు మారామయ
యున్॥ సీ॥ గురుడబల్లహుఁడుమీకుంబెనసణినంబి శంకరదాసిబట్టంకకాడు।
ఛోరయనేణాదినాధుడువెంకమంచయ్య సుంకిడుబంకేశుబంకవిభుడు । సురి
యచౌడయ్యమీసురియవట్టైడునాతడిలగులచ్చిరియారుహేళగిండు। మదనారి
బెద్దమహాదేవిమీదాదిమారుద్రబశుపతిమంత్రవాది॥ గీ॥ యభవమీసువిధాన
కళ్ళయ్యగారు । స్వామిశివరాత్రిసంకయ్యజాలవాడు । చెలిమికాడుభోగ
య్యదాసిందుదాస । మయ్యమీటచ్చుమాకిన్నరన్నగారు॥ గీ॥ మరియుమడి
వాలుమడివాలుమాదవిభుడు । నాధదివిటీడుకడమనంబికోట । వెల్లనిదు
వాడుగోడలమల్లవిభుడు। దండికుమ్మరికుమ్మరగుండవిభుడు॥ గీ॥ దేవమీవేట
కాడుమాతెలుగుజొమ్మ । ఘనుడుహేళహళబ్రహ్మయ్యగమ్మరీడు । దండికీ
లారిచండేశ్వరుండుమీకు । గురుడబల్లేశుమల్లయ్యకొట్టుకర్త॥ క॥ కొట్టరుక
రణముమీకుజ । గొట్టరుబాచయ్యగారుగోవులబిడుకున్ । నెట్టనమొరటక
వంకయ । ఘట్టిగగొడగూచిపాలుగాచున్నీకున్॥ వ॥ ఇట్లు సకలనియోగం
బులవారును మీగలైయుండ నాకునేగొరంతయులేదు నీదుమనంబునకయ్యా
దియుం బ్రియంబైయుండు దానినిచ్చెద నడుగు మీయర్థంబు యదార్థంబు
బొందిన డెందంబు దల్లడిలిన బ్రకృతిపల్లటిలనని యవ్యాగ్రి బ్రమధులానయుని
యనేకప్రకారంబుల బసవండనన విలోచనుం గొనకొనరి భక్తిపరవశుం
డైపలికెవెంకయు॥ సీ॥ లాలకమాట నుకుస్తుకను నాక ఓటమున్న నాకాశిప

శైలుపుత్రికమొదల । గౌరీవివాహంబుగానికాలంబున బ్రహ్మాండములుగానబ
డనినాడు । యిరునాల్గుయుగాతులుయలమిదాల్చకతొల్లి హరివిధుల్పుట్టని
యట్టియడను । సత్వాదిగుణములజన్మించుటకునాది బుద్ధ్యాదిసృష్టికిపూర్వ
మునను॥ గీ॥ యెన్నిచూడంగభక్తాళివేనుబంట । కళవళించినబోనియ్యకాల
కంఠ । యనుచుహరుతోడమావంకమాచరించి। విజయమొందెనుబసవయ్య

{బిజ్జలరాజునకు బసవేశ్వరులు యీశ్వర ప్రభావంబు జూపుట.}

విశ్వమెరుగ॥ ఉ॥ వెండియునొక్కనాడు పృథివీవరకొల్వునదండనాయకుం।
డుండుచునిర్నిమిత్తమునమోడకుమోడకుమంచునేలపై । గుండువడంగబట్టు
గతిగొబ్బునజేతులజాపజూచిభూ । మండలభర్తనవ్వియసమంజసవాక్కు
లనప్పుడిట్లనున్॥ గోరంతబూడిబూసిన । ఘోరునగొండంతవెఱ్ఱి వాడమున
నైడివా । చారంబుమునిజమయ్యెను । ధారుణినీయందుబసవ దండాధీశా॥
క॥ తలకెక్కినభక్తిరసము । నిలవంగానీకయిట్లు నిన్నేచెనునీ । కొలువెల్ల
జూచినగజే । తులురిత్తకురిత్తసాపు దురెమెవ్వారున్॥ క॥ జగదీశుడిట్లుప
పలుకగ । నగుచున్బసవండునిజగుణస్తుతిదోషం। బగుననియూరకయుండిన।
నగుసభయనిపలికెనిట్లునరపతితోడన్॥ క॥ త్రిపురాంతకేశుగుడితూ । రుపు
నారామడనుబురవిరోధికినెలవై । కపిలేశ్వరపనివెలయుం । దపసిమొకండ
మ్మహేశునకుసద్భక్తిన్॥ గీ॥ పుడమివెలయునన్నారుపుట్లపాల । మజ్జనం
బాగ్నగాలువమాటిపాలు । వీధులెల్లంగపారంగవిపులభక్తి । సంఘ్రీసం
ఘుపక్షమునబంకనుయ్యెనధిప॥ చ॥ ఆనగరంబులోమధితమమ్ముచుకాళవబో
యినోయనం । గానుతికెక్కుగొల్లసతికాలుధరాతలిజేరువారగా । నానెరి
పేరుగ్రుచ్చిబసవాయనిచెయిసాచియప్ప । మ్మానిని నెత్తిసైకడవ మానుగ
బట్టి గూలకుండగన్॥ గీ॥ అనుచుగొల్లెతరూపంబునాస్థలంబు । బసవరాజ
య్యచేవినిఒల్లహుండు । పిలిచితెప్పించియడుగనా భీరనారి । సెప్పెబసవ
య్యదనతోడచెప్పినట్లు॥ గీ॥ జెప్పియంతటబోకయాచెలువతనదు । కాలిరొం
పిగజేసంకంబుజూపి । యీతనిమహాత్మ్యమునకిదియెంతపెద్ద । యెరుగవే
శంభుభక్తులయుద్ధభక్తి॥ క॥ నసవరమన్నరుండిమ్ము । గ్గురిలోమునుపెన్నాద
గినగుణనిధిధరణింగదిలుచిత్తంబులుడనగా । బరగుంగరకంతుభక్తి పరతం
త్రుండై॥ ఆ॥ అతనుపానకాలమున దొక్కదినమున । పుష్పపత్రములకుబో

యిడ్డోసి । కొనుచువచ్చుచునుండి వననిధితటమున । కాలుజారనేల గూలబో
యి॥ క॥ విరులో లుకకుండబుష్పాల । కరడిగ బవిలను గట్టి కడువేగమునన్।
స్థిరచిత్తంబున నాథా । శరణంబనుమాత్ర భక్త శంభుడవు ప్టైన్॥ వ॥ అవ్వి
ధంబున బసవేశ్వరుండడుసులో నం బడకుండ నన్నుం బట్టెనని సభాసదుల స
మక్షంబున నాక్షమాధ్యక్షుని కెరుంగించి యింతియకాదు వినుమని యొదం
చితము [illegible]ంబులిట్లనియె॥ [illegible]॥ ఒక [illegible]మున [illegible] సాన్నలి । గకుబో [illegible]సచటిభ

సిద్ధగామస్మృతి యను భక్తుని ప్రభావము.

క్తగణమెల్ల భా । [illegible]కగోష్ఠినుండ నచటికి । ధృతిన స్ఫుమసిద్ధరాము కృతియే
తెంచెన్॥ క॥ ఏతెంచిన గని [illegible] తో । పాతిశయంబులను భక్తులత్యుద్ధతులై తో
తెంచియాసనముపై । వాతని కూర్చుండ జేసి ప్రాంజలులగుచున్॥ సీ॥ పటకిరి
ట్లనియతని [illegible] భక్తులెల్ల । విన్నపంబవధారు వివేక పారగ । శుద్ధకరిమూర్తి [illegible]
క ప్రసిద్ధకీర్తి । శుద్ధసద్గుణగణ ధామసిద్ధరామ ॥ సీ॥ అఖిలవర్ణీశ్రీగిరి యను పురిని
[illegible]ంచి శ్రీమల్లికార్జునస్వామి దెచ్చి । యం[illegible] ప్రతిష్ఠించి సఖిల తీర్థంబులు
మూర్తిమంతంబులై మొలవ జేసి । దివ్యకాంతార[illegible] [illegible]గ జేసి సంయ
మీంద్రులలోన జరిగి [illegible] । సేయించి [illegible] [illegible]ంబులు ముట్ట వె
న్నుండు [illegible]రయు॥ గీ॥ సహజని కుటుంబు [illegible] చావముసము । నాడివినీడ
యానడచిన [illegible] దుగు [illegible] । రాకయుండ [illegible] లోక [illegible] మో
గమహత్వ [illegible] దెగడబోగడ ఉ॥ ఇ [illegible] శ్వర [illegible]ముబూ
జనేసిపూ । జాంతమునందు యో[illegible] మహా [illegible] ప్రబుద్ధేంద్ర [illegible]
త్యాగంబుల కేగి [illegible] [illegible]
డిగిరి శాస్త్రలికి [illegible] [illegible] [illegible] గాసల
సెన్ బసవేశ్వరుం [illegible] । [illegible]
[illegible] । వావిధుమా [illegible]
[illegible]
[illegible]
చియంత [illegible] । [illegible] [illegible]చియు ।
వ్వేడిమి గన్న దమ్మిగల వెలుపు [illegible]॥ వ॥ [illegible]
సిద్ధరాముండు శుద్ధ స్ఫటిక సభా సదనంబు [illegible] సింహాసనంబు

భక్తినిజరసంబున కైలాసంబునకుంజని తదగ్రంబున బాలిగ్భాగభాస్వన్నిర్మితం
బైన హర్మ్యాంతరంబున దేదీప్యమానంబగు సింహాసనంబుపై సుఖాసీనుం
డైయుండ ఖండశశిఖండను గనుంగొని నప్పుడప్పురశాసను నిండుగొలువు
గన్నులపండువైయుండె నదియెట్టులనిన॥ సీ॥ అజకాలబద్ధకీయాంతరజ్యో
తులనిజగణప్రయయయాంవ్యాలయమాదు । లీశానశర్వసర్వేశభగనేత్రప్రకాశగౌ
రీశసురేశధన్యు । వామదేవభవోద్భవబ్రహ్మదండధరోగ్ర ధాతృహుతాశవిధా
తృశిపులు । అతిమహాతేజతత్కాలాంకదంష్ట్రిలు నవ్యసహ పినాకధరులు॥
గీ॥ వితరణార్చిష్మదుగ్రనివృత్తిపింగ । శాంతికర్తృసిద్ధికభీమాభిధాన । విష
ధరానంతసూక్ష్మాఖ్యవృషభగమన । రత్నధరబభ్రువాత్పవారి ప్రభృతులు॥
సీ॥ క్షేమీశహరివిధిస్వామిసౌమ్యాత్ములు పరిభయానకహాలహాలవిరూపు ।
లవ్యయవజ్రదంతాత్యంతశీఘ్రులు వటరుద్రసహవేశవజ్రధరులు । శంభుసం
యోక్తబంచశిఖవియోక్తగుహరౌద్రబాధకగోపవాహు । లతులమాతం
గరోహితసాధ్యసహానేకకాపాలధరసురంగప్రభృతులు॥ గీ॥ చండభండీశవి
శ్వేశశాశ్వతార్థ్యా । కేశనాకేశరుద్రవిద్యేశయుక్త । పణావిచత్వులు మొద
లైనప్రమథవరులు । శంభుచిహ్నసమేతులై సరగగొలువ॥ క॥ శ్రీనందినంది
నాథమ । హానందవృషేంద్రగోముఖాశ్వాదిముఖుల్ । సానంగదండపాణీ ।
శానులురుండాభరణులు శైలాభరణుల్॥ క॥ సర్వసుభద్రకదర్పక । సర్వజ్ఞస
మస్తలోకచయసంహృతిమ । త్సర్వాత్మవీరవీరక । శర్వధవళలోచనత్రిజట
ధూర్జటులుగా॥ క॥ నాగుకరేణుకలోకజ । యారభటులునిత్యాదివక్రలాంగ
నిజబలుల్ । భూరిబలనీలనిశ్శం । కారూపాభిఖ్యులును మహాకాళగళుల్॥ సీ॥
ఉగ్రరూపులుసుశాంతోగ్రస్వరూపులువిశ్వరూపాధ్యులువిగతరూపు । లిభ
ముఖమనుజకపీంద్రవృషభముఖుల్ ద్విముఖచతుర్ముఖత్రిముఖముఖులు । వి
ముఖషడాస్యపంచముఖులునవముఖానేకసహస్రసంఖ్యాకముఖులు । వికటా
ష్టవిమలాక్షవిషధరస్మరహరుల్ మృత్యుహరద్వైత దైత్యహరులు॥ గీ॥ గరటి
సైంధవశాసనాక్షక్షిణ్ణవిజయ । కర్ణఘంటాభరణవరకర్ణపాల । కర్ణలాది
నాగలయానీగల రేణ్యా । లంగజారాతిగొలువుననలరుచుండ॥ చ॥ సనకస
నందనాదిబహుసంయమిసంతతియొక్కచక్కనై । త్యాగమహాముక్కుయొక్క
నమృతాశనజాలములొక్కచోటనె । ద్ధనికరసాధ్యమూర్ధమును [illegible]వాసశో
భానుభయాత్మ[illegible] । దిసిఖిలవగణమ్ముంచగినదిక్కులుమిక్కిలిభక్తిగొల్వ

గన్॥ క॥ ఏకాదశాష్టనవసం । ఖ్యాకశ్రీరుద్రవసుకలాంబుజగర్భుల్ । నాకప
శిఖియమదైత్యపి । నాకివరుణమాతలీశ నరవాహనులున్॥ క॥ మతమవా
హనములపై । నమరంగానరుగుదెంచి యుమ్మైదెసలన్ । సమధికసద్భక్తిర
సా । క్రమనంబుననొకరినొకరుగదిసియుగొల్వన్॥ సీ॥ వసిష్ఠవ్యాసవామదేవ
పవిత్రప్రాణులు కపిలకణ్వయగస్త్యకౌత్సమునులు । శ్వేతదధీచిపరశిష్టశౌన
కులును గౌతమకాశ్యపసూతముఖులు । మాండవ్యసుబలమార్కండేయపుల
హులునాంకీర్ణవత్సకుత్సప్రభృతులు । బాదరాయణభృగుబకదాల్భ్యపర్వ
తుల్ శాకల్యమాద్గల్యశక్తిసుతులు॥ గీ॥ భార్గవాంగిరసోరుపభాండకాని లా
దమైత్రేయశంకర్షవ్యాసనగగణ । బల్లకిశిలాదసా[illegible]ప్రజలనాం । దాత్రి
మైత్రావరుణ పులస్త్యాదిమునులు॥ క॥ వెండియుజతుకర్ణుండుపస్య । తుంబు
రునంతసూకస్యపుండున పౌల । స్త్యుడున జైమినిమార్కండే । సుందుర
తువుబందపాలుడుగన్పండున్। గీ॥ వీరలాదిమైనవేదవేత్తనాన మున్। వే
దఘోషణములవినుతిజేయ । గరుడసిద్ధసాధ్యగంధర్వయక్షులు । గానము
నపువేళగాచియుండ॥ క॥ తుంబురునారదముఖ్యులు । చుంబితగానములనే
ర్పుజూపగనంబా । బింబోష్ఠిసహితుండై । యంబాపలిదొడ్డకొలువునందుం
డంగన్॥ ఉ॥ మచ్చికసిద్ధరామయమిమాన్యసమాధిసపత్ప్రచారుడై । యచ్చ
టికేగియర్థపునస్థిగనంగొనిభక్తిని స్థితిన్ । మెచ్చుజనంపయొప్పనస
మీపగతుండయినేటిమ్రొక్కుచున్ । వచ్చితివిన్నపంబునకు నాకడకన్గొనివి
న్నసన్నతిన్॥ ఉ॥ నావిని సిద్ధరాముని పి[illegible]నునుంగొనిచెప్పుచున్నవా । వావసు
ధాస్థలిం గళవత్స్వధర్మములు మీరుసన్నిధిం । బావనుడైనశ్రీబసవమంత్రిశి
ఖామణియున్నవాడొ నే । వేసగాంచివచ్చితి జంగమదెంచినాస్తిన్
నన్॥ క॥ ఆలోకంబనసేటికి । యాలోకంబుగనేల యేలోకములన్ । మా
లోపాత్రప్రభువులలో । [illegible]లింగముతిమువమా॥ క॥ గురులింగ
జంగమంబుల । [illegible]నుబసవడి । ధ్యానసిద్ధయాతని
యువీక్షింపుము తనదు హృదయమునదెరవన్॥ ఉ॥ శంభుహృదంతరాళమున
సత్యకప స్థలపెం పమూర్తి సం । స్తంభితవృత్తియై సకలజంగమలింగపదాబ్జ
పదా । రంభవిలోకితకరాంబుహరాంబుప్రమోదమునొప్ప । కుంభపు
దశ్రులుబదరపికస్వరవక్త్రముసెప్పమించగన్॥ క॥ పంచశివధ్యానవిధా ప
రవశభావముననబద్ధపద్మాసనుడై । స్థితిగతినున్న బసవనిది । బరమారుగణ

రాజిగాంచిపొంగినుతింపన్॥ చ॥ అమరులహస్తపంకజము లౌదలలం గదియిం
చి మ్రొక్కఁగా । హిమగిరిరాజకన్యకది యెంతయు సంభ్రమ మొంద నుండన।
య్యమలగుణాలవాలు బసవన్నను జెన్నగ సిద్ధరామునం । తమితిం దడుగాం
చి ప్రమదాస్పదమానసుఁడయ్యెన దేవుఁడన్॥ క॥ సారుడరవిచికల్లనిహీన । ధర
సంభవ మూచి బసవదండాధిప్రభా । సురమహిమను గంటివిగద । తరుణీధర
సేడుగట్టి ధన్యలుగలరే॥ ఉ॥ ఏననగా నాదివృషభేంద్రుఁడన జను రెండుమూ
ర్తులన్ । మానిని నేనుయాట బ్రథమంబు శిలాదమునీంద్రవృత్తియాం । దేసఖి
ల ము జెప్పితి నీమదిసంశయముజ్జగింపస ! స్వామిహృత్తైనయీబసవమూర్తి దలం
పగ భక్తమాత్రుఁడే॥ క॥ ఓశిఖరిజ యీబోటులకీసడవగు చేనెయమ్మహాస్థలి
బసవా । ధీశుఁడనుభక్తుఁడనై । యీశుం బెడఁబాసి జంగమావలిగొల్తున్॥ వ॥
వెండియు బండారుబసవన్న సన్నుతమాహాత్మ్యంబును మదిగాఢిక్యంబును
యోగవిద్యాభిమానంబున నభివర్ణింపం దలంచెను తన యునికి నాద్యంత
రంతరంబులు నీయంతరంగంబు సెరింగికను మీగఁడు లోకపావనుండేను లో
కాధీశుఁడ నితండు సకలలోకాధారకుండే నఖిలలోకసంరక్షకుండ నితండు
భక్తిసన్నిభాండాగారంబేను భక్తవత్సలుండ నితండు భక్తజనప్రాణపదంబే
ను భక్తైకదేహుండ నితండు భక్తికిరాజు నేను భక్తికిరాజ యితండు భ
క్తిపట్టభద్రుండేను లింగపట్టభద్రుండ నితండు సచరాచరలోకానీకంబులం
జనియించు చరలింగంబేను నచరలింగంబు నితండు ద్విపిచ్ఛాశంభుండేను గే
వలశంభుఁడ క్రమ్మరి యిమ్మాయమ్మనె స్వామిఁగొలచినగాని భక్తిగలుగ దతనిం
దలంచిన విరక్తిముక్తి జనయిత్రి యగు భక్తియుక్తిగలుగు మరియు ప్రాణ
దేహార్థంబులు తద్భక్తజనంబులొసగం బొసంగ నైకొంటి నేనితండు
ప్రాణదేహార్థంబులొండయు లడుగనడుగక సమర్పించుగావున బసవేశ్వర
త్రయం బెవ్వఁడు పఠియింపుచుండు నతని వదనసదనంబునందు మదియ్యాగం
బులను నేనుం గదలకుండుదు మీదినిత్యావంబు కంబుకంధరి యని సింహాసాకా
డు॥ సీ॥ ఏవ్వని మదిలోన నెసగు నెప్పుడు భక్తి గుదిరి యెల్లబసవ మహోత్సవంగ డె,
మరువ కెవ్వఁడు మదిమమ్మిచ్చ దలచు వాఁడు మఱి బసవాంశజుండుగాఁడె । బరగ

నెవ్వనిమదిబరగుజంగమభక్తియుతుడునబసవాభిమతుడు గాడె। భక్తిప
ట్టమునకుబసవేశ్వరుండకటశక్తులుగలరెముజ్జగమునందు॥ గీ॥ నోమృగేక్షణ
నామదినుండిచట్లు। యితడుసకలప్రమధగణహృదయబవు। లందునెల్లన
నీరీతినలరియుండు। ననుచుగొనియాడునాబసవన్నజూచి॥ క॥ బసవామత్త్యా
ముచంభ। క్తసమూహములంటయభిమతంబేసంసా। రసుఖంబసవుడుశివ
హృద। యసదనమునతన్నబసవుడభవునకనియెన్॥ క॥ నగజేశ్వరబరికింప
గ। జగతిన్నిందునకునైనసరిభక్తుడులే। డాగినేనచూవెభక్తుడ। నిగమో
క్తిన్భక్తులెల్లనీరూపగుటన్॥ క॥ శూలివినుమొకటమనవివి। శాలకృపక జం
గమప్రసాదాంబుధిలో। దేలుభవమువెలినేచను। మేలిమిపవగసుఖ
సమృద్ధులకెల్లన్॥ క॥ కావునక్రిమికీటకతున। కావహభవకోట్లబుట్టునట్లుజే
సిభ। క్తావళిప్రసాదభోగం। బేవేళంగలుగజేయు మేమియునొల్లన్॥ క॥
అనవుడునీశుడుకృపబస। వనిగనుగొనిసిద్ధరామవరునకుజూపక। గనివెర
గందుచుశివునకు। వినతుండైసిద్ధరామవిభుడిద్ధరకన్॥ క॥ చనుదెంచియచటి
భక్తుల। కునుబసవనిమహిమసిద్ధగురుడతిభక్తిన్। వినుతింపవింటినేనన।వి
మనికాళవ్వసెప్పెబిజ్జలుడున్॥ క॥ పుడమిన్బసవనిమహిమకు। నడియా
లమురొంపిలోననవగులుజారన్। బడుదుననిశంకదడవిన। బడతింగడుదూ
రమందఁట్టుటగాదె॥ క॥ అనిసంతసించికాళవ। కనుపమవస్త్రాభరణముల
ర్పించికడున్। విన యంబుజేసియందరు। విననిట్లనిపలికెరాజువేడుకతోడన్॥
సీ॥ అవికాలాజాండతత్త్వాత్మకుండీశుండుగరసరోజంబునగదలకుండు। సర్వ
గతుండైనశర్వుభక్తులకునుసర్వగతత్వమపూర్వమెట్లు। సర్వమయుండైనశం
భుభక్తులకునుసర్వమయతసహజంబుకాదె। యణిమాదిసిద్ధులనతిదూరవి
జ్ఞానదూరశ్రవణములదూరదృష్టి॥ గీ॥ లభవుభక్తులకెంత శ్లాఘ్యంబటంచు।
సకలజనములుమ్రొక్కుచుసన్నుతింప। నల్లనోయసీబిజ్జలుడుల్లమలర।బసవ
నికినవ్యభూషణాంబరములొసగె॥ మహాస్రగ్ధర॥ త్రివిధాంగాసంగిరంగాత్రి
విధమలతమస్తీక్ష్ణభానూపమానా। త్రివిధోద్యచ్చైవదీక్షాదివిమలవిలసద్దివ్య
దేహప్రదత్తా। త్రివిధాశ్రీలింగవిసరస్థిరకరణగుణాధీనమేధావిభూతా।త్రి

విధాద్యాత్మాదినానా త్రిపుటవిలసనా దృష్టశిష్యప్రశిష్యా॥ క॥ అర్జితభక్త్యర్థోత్కర । వర్జితభవిబక్వసకలవస్తుఃసరసం । తర్జితభవశాత్రవధీ । నిర్జితమాహేంద్రజాలనిర్మలశీలా॥ స్రగ్విణి॥ సారవీరవ్రతాచార పారంగతా । దూరదూరోజ్ఝితాదుర్గతిప్రస్థితా । చారుకారుణ్యసంచారునేత్రాంచలా । ధీరతాధికృతాదివ్యధాత్రీధరా॥

గద్య * ఇది శ్రీమత్పాలకుఱికి సోమేశ్వర గురుప్రసాదలబ్ధ
ప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవ
నార్య సత్పుత్రకులపవిత్ర సోమనామధేయ
శివకవిప్రణీతంబైనబసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు ద్వితీయా
శ్వాసముసంపూర్ణము.

శ్రీసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము-తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీరుద్రభక్తపాదాం । భోరుహచింతానితాంతమానస్వాంతా వీర
వ్రతసన్మార్గవి । హారా[illegible]రికిసోమ[illegible]రాధ్యవరా॥ క॥ వెండియునొక్క
యెడబసవన । దండేశునిమంత్రివరులు [illegible]మహాధరణీ । మండలపతియనుమ

బసవని త్యాగమునోర్వక కోడిమంత్రులు రాజునకుం దెల్పుట.

తిభట । మండలికనిజిత్తమున[illegible]నేడన్। క॥ [illegible]
టికిధనకాంక్షమొనగడు[illegible]జని[illegible]వే । టిక[illegible]డియు[illegible] । సకల
మునిమ్మ[illegible]బసవ[illegible]। గీ॥ ఇచ్చె[illegible]నమెల్లవిటజం[illegible]మిచ్చ మెచ్చ। దా
నిగని కోడిమంత్రులుదంత్రసహితు । లగుచు[illegible]రాజుగ[illegible]యిట్లు లనిరి[illegible]।
హస్తములుమస్తక[illegible]నవహాత్తుకొనిపి॥ ఉ॥ చెప్పికకొండెమా[illegible]నుచు జెప్పక
యుండినద్రోహమౌనుమీ । జెప్పినగ[illegible]సేనలకు జీవితముత్ బసవన్న దిద్దు
చో । నప్పుడుమిండజంగమొకదర్థ[illegible]సర్వము వేడనేరకిం । జెప్ప[illegible]సిచ్చె[illegible]స
చివశేఖరుతో బనిసా[illegible]మాకికన్॥ క॥ అనితసమంత్రులు సెప్పిన । [illegible]నిజపతి
బసవమంత్రి వేగమె రావి[illegible] । చి[illegible]ప్రస్తైమా । ధనమిటు చెప్పించునీబ్రి
ధానతసా[illegible]న్॥ క॥ వండింప[illegible]దయచునా । బం[illegible]డారముబా[illegible]సేయ [illegible]డి
యెని న్నే । ముందుముపరధనమెల్లను । టం[illegible]మానసముగొనగ న[illegible]
నీకున్॥ క॥ మాసొ[illegible]నప్పవ । జేసివెస[illegible]జ[illegible]టన్న జిరునవ్వముఖో
ల్లాసముల[illegible]బసవం । డాసచిప్పు[illegible]నగనిట్లులనియె నృపతితో[illegible]॥ మ॥ హర
సద్భ[illegible]కిసుశాద్రిశైలమణిధేన్వా[illegible]ల్ సవాస్వ[illegible]యు[illegible] । చిరమందుండగభక్త
డాసబడు నేడీ[illegible]త్మ[illegible]పోషక్రి । త్పు[illegible]కీయద్రవిణాళికె దమున[illegible]భక్తు[illegible]ంధి
తుంభస్థనా[illegible] । సరసజ్ఞంబగుసింహశాబక[illegible]గ్రాసంబాసతో[illegible]యునే॥ సీ॥
వెండియుదుగ్ధాబ్ధివిహరించుహంసంబు గోరునే[illegible]దియు[illegible]సీరుబ్రావ । సహ
కారఫలములాస్వాదించుకీరంబు [illegible]నాసబిల్చు సేరేనుబండ్లు । రాకామలజ్యో
త్స్నచంద్రావుజకోరంబుజీకటి[illegible]త్రావ[illegible]సించు బెట్లు । లలితాబ్జగంధలోలంబగు
రోలంబమరుగు నెబిప్పలి[illegible]ల[illegible]డవు గీ॥ బందిచను[illegible]బాలు[illegible]భ[illegible]ంభంబుగొన
ని । యట్లులింగసద్ధురులయి[illegible]గ[illegible] । నైననాకొక్కయలవిమాయర్థ[illegible]వ ధి
ప । యొప్పగించితినొడయులకొడయ[illegible]పుడు॥ క॥ కా దేన[illegible]వాద[illegible] జే। లాద

వ్యాధికులమంత్ర లంబిలిచినహాళ్ । శోధింపుము నీలెశకము । బాతికదరిగినను యేను భక్తుడ నెప్పపా॥ శా॥ నాటువ్యాహృతిగూఢరోషమతియై సాంబాంశ జపహ్స్పురక్ । నీటంగ ల్గినమహ్వర్ణకోటులుదయిన్ వీక్షింపుచుండన్ నిరా । ఘాట ప్రౌఢిమ బెట్టైలంపిడిన బీగంబుల్ దిగంద్రాగన । ప్పోటింబెట్టినరా జ్ఞేముల్ బాదలె వేవేలన్ ఘనాతీతమై॥ ఉ॥ వృత్తము॥ మధురాధీశుడు పాండ్యభర్తదనసవ్యా న్యాత్మమంత్రీంద్రుచే । సధికార్ధఘనంబు హాయార్ధమై యిను పమున్న ర్థేందుధృ ధృత్యుత్యులన్ । విధివత్పూజ్యుల దేర్చి వాజులగొనంవిత్తంబు లేకున్నమం । త్రిధ రంగళ్గివనక తండములవే గప్పించె భూజానకి॥ క॥ ఎన్నికజూపగనాశివ । ల స్మియుజొక్కనయ వారికశ్వములదొ్యం । బన్నగధరుభక్తులమహి । మోన్న తికిదిరేమిచోద్యమూహింపంగక్॥ క॥ అనిభక్తులుగొనరయాడగ । విని బిజ్జల భూవిభుండు దుర్మోగుడ గుడున్ । మనసిజహరునకు బసవం । డనినరుడనివస్త్ర భూషణాదుల నల్పెక్॥ వ॥ వెండియు నద్ధరాండ లేసుండు సింధు గొలువై ల్లనిచుండ నింతనుండి గాంబ డాసు బసవ దండేశుపై గొండెంబివ్వండు జెప్పవా వెండికుక్కలు నాలికలు నాలికలుంగాగొని కొత్తసున్నంబుబూసి వేయించి యిఘుమునోళ్ళంబోయింతునని పలికి బహుమానంబుగా వీడుగో ల్పపతంసును జననుతుండగుచు నిజగృహంబునకరిగెనంత॥ క॥ ఒకనాడొ

{ విటజంగముడు దనలంగాచేతపేరితుడై బసవనిభార్య
గట్టెడు పట్టుపుట్టంబడుగుట. }

విటజంగము । వికసిత లంజయొకతెప్రేరింపునచే । టికెక్ఱ్శి బసవనవిభు నగ । రికిఘనము తెగబడి ప్రియమునసదియున్॥ గీ॥ బసవరాజయ్యనగరిలో పలికి పోయి । యతనిపట్టపు దేవిగంగాంబమేని । పుట్టమీక్షించిపరికి వేసటట్టె బెట్టి । మాకుడి వనదెంచిపలికె నెన్నగునతోడ॥ శా॥ అకార్యమును విన్నవా నవిను రాజయ్యానచోద్యంబు చే । సెకార్యంబును గానట్టివసనం బేనేడు గంగా బస । వ్యకార్యయుంబుగ గంటిబావయుడుగన్ మారాడకిప్పించు దా । దృకార్యంతర భక్తుడైనబసవాధీశుండు దద్వస్త్రముక్॥ క॥ హరభక్తులచే నర్చ । లర్పుదుగనైకొన్న జంగమంబు మమ్ము కి । టెర్పురసద్భావనసపసరం । బరయగనవి వేదపురుషనలవి యెమనకుక్॥ సీ॥ కెంజాయలిరియు జయురంజనవిహా రసతప్ప ప్రింటుంబుమణిపట్టు నూతిలకము । శ్రీనన్నయియునుమహాచీనియయజీనయు భావజ తెలకంబుబన్నపసు । రాయశేఖరమును రాజవల్లభమును రాయమేఘ

ముజటాలకపువన్నె । గండతలంబును గావియసరిపట్టుహంసావళియుపీతా
వలియును॥ గీ॥ గౌరగనయమ్ముక్షీరోదకమ్ముసింద్ర । రాగచంద్రాతపములు
నురత్ననేత్ర । సాంధ్యరాగంబులునుసంకుసన్నిలపడి । మరకతంబునుబో
ల్పిట్టుమదరిశరధి సీ॥ తవరాజమవమహేంద్రవిభూషణంబును మాందోలి
భూపతిమలయజసిరి । రుద్రపిలకమునురుద్రాక్షువన్నెయు కొలనిమేఘంబును
వెలిపట్టు । నరిబంపునెరిపట్టుసరిగమ్మితెలిపట్టు పులిగోరుగుజగాతితెలు
పుసుపు । దివ్యాంబరముఖాత్తిదేవాంగమదయు రాగంబుకాంభోజమేఘ
ప్రభంబు॥ గీ॥ గజహయాదులులాదిగాగలుగుచీర । లెన్నమనవారుమున్నువే
డెనవిగలవు । గానిబసవయ్యశులకాంతమేనచన్న । నున్నతాంబరసమము రా
దొకటియైన॥ క॥ అనితనచేటికసెప్పిన । వినియాసబుమోపలెత్తవేశ్యావిటు
నిం । జనిచేరియిట్లుపలుకున్ । ననువునుబ్రియమును మొగంబున్డావోయంగన్॥
శా॥ రమ్మానాయకనన్నునీవెపుడునీప్రాణంబుప్రాణంబుగా । నస్మంబల్కు
దువప్పిధంబురజమైనన్నేమనివేగివే । డెమ్మాసబసవయ్యభార్యవలువం తె
చాలుదేమంటివా । యొమ్మంకన్నినుబిల్వనన్నవిటుడుం ప్రోద్భూతతాపంబు
నన్॥ చ॥ చనిబసవన్నగాంచివిటజంగమవర్యుడు శంకలేకనీ । వనరుహనేత్రి
మైపొలువవస్త్రముగావలెనన్నలెన్నరా । విబసవయ్యయాస్వకు నేగమ
మానినిబిల్పించెను । ట్లునపనకాంతతోడనపగాభవమూర్తియువారకీలిజ
మై॥ క॥ పుట్టువుజావునెరుగని । యట్టిమహాత్ముండుపుట్ట మడిగెనునికన।
ట్టిట్టనకనీవుగట్టిన। పుట్టంబిచ్చినచుమగుడబుట్టను తరుణీ। మ॥ అంచుంబరయో
దకొంగుబట్టిబసవండాస్థానరంగంబునన్ । వనితాం... వన్
వామాక్షిజాపట్టైన । స్త్రీలికామ... బత్తిపీ... యమా
యాగద । త్తినవల్లింబడికాముకున్న...నియోద్యంబుడరంబందా... గీ॥ ఇట్లు
నివ్వెరపడుచున్నయొల్లనును । గాంచియడవెట... బట్టె
నిదిచిత్ర మెజగత్యాగసూత్ర । ధా...గుశుంభుసద్భక్తి... చ॥ ఇదు
గుడినాయినారిదప...వాన చీర... । ...
...
మాణిక్యంబున । న్నడిగిననీ...మున్న...ధిపుడిత్త...భక్తిమూర్తికిన్। వ।
మరియు ...వెు ... । ... ...
...లంబులంజూటించి పాటించి పద్యములోభక్తులకు ధనధాన్య...ంగా

ల్లవిడవడై యుదియునుం గాక మానకంజారుం డాత్మసంజాత సంజుల వైభ
వంబునం బెడ్లి యార్చునవసరంబున నొక్కయుసపరిశా పసియాబిస కుసుమ
నయున చికురభరంబు జడలసంకునదు నంకలేక వేడ్డినంగూడ దనక క్రొత్త
పై డ్లిమాకుడు గొప్పకొప్ప చప్పుడుంగాకుండ నప్పుడుగోసి యాసంయ
ముకినరింపడే యుదిరెంత సిద్ధగారిమా యా తరంగ బున సంతెరంచి నుతిం
చెదరని తృణకణాయమానంబుగాబలిక యొక్క పరితడవర్యా వచ్చి మచ్చ
కింటి యిచ్చినొచ్చినోయని వెసః వ్యసనపిసరంబులో దనకువలసినన్నియు
వలువలుం దనతలమోపున కలంరించికొనచని తనవనితకిచ్చి మెచ్చ డసె
బసవ దండాధీశు భక్తిసంపత్తిద త్తరుణి మానంబనూనంబగుట నిచ్చానిట
లతటనయిను భక్తులనురక్తింగొనియాడ గంగాంబ యంతఃపురంబునకరిగె

సూర్యాస్తమయవర్ణనం.

తదనంతరంబ॥ చ॥ బసవనదండనాయకునిభక్తిప్రభావిభవంబుసర్వది । గ్వి
సరమునుమిన్నుమిన్ను గడు వేగమునన్ గబళింపసిగ్గునన్ । వసముగాక్యయుండి
రవా ధిపోపలద్రదెల్లైవాఘృణి । ప్రసరముతోడగూడ నపరిక్షితిభృత్తటిజేరి
మి ంచున్॥ ఉ॥ మిత్రుడుబోవబద్మినినిమీలితవైభవయెద్యోనంతవా । ద్విత
మృదంగశంఖములు దేవగృహంబున మ్రోయశాంభవ । క్షేత్రపికీర్ణధూపవ
తకిల్బిషధూమజనీలమేఘముల్ । ధాత్రితలంబుగప్పెననదృష్ట జీకటి ప్రోవు
కుర్కులన్॥ ఉ॥ త్యాగిజుసద్వృత్తుడైనబసవన్నకుమిన్నునుబల్లెంబునన్ । మోతి
వలకులోచనసమున్నతినారతులెత్తగాత్రిలో । కీతుఃగమ్యులై వెలుగునిద్దను
దీపకలంమ ంర్యులు । త్పై రిత్తుసేయుబిక్కటిలె జెక్కులురిక్కలుమింటచి
క్కటికి॥ గీ॥ గౌరియుమెచ్చను మునుశూ దకుండునగకు । వడిమెజన్నంబు
ననువిరభద్రుచేత । పంవకర పాళ్లబడిరిపరించిముఖులు । చోరజారులునగి కా
బ్ధిజొచ్చువారు॥ క॥ వారివినుతించుకఫలపి । కారముభారంబుశైలసుంధ విక
శివా । ర్చారంభవర్ణనయసం । ధ్యారాగద్వర్ణఃకుసుధా తవాసగుక॥ వ॥
ఇట్లు సంధ్యాసమయంబగుటయు భక్తుల భవార్చనాసక్తులై యుండుసమ
యంబున॥ చ॥ బసవనమంత్రిపంపుననుబల్లవజంగమసంఘః ర్ధితో। గుసుమసు
గంధఘామలునుగొకలునాకు లుగొంచుమూకలై । యసదృశలీలలంజరుకి

ముగ్ధసంగయగారకిధం.

లాటకుబోగనిల్లింగలిసియా । నయుడగుముగ్ధసంగయ మనంబుననగ్లని మంజెము

చ్చిరన్॥ సీ॥ భక్తిననువ్వాడుబండారుబసవయ్య చనుమహాపురుషులుజంగ
మములు । గొనిపోవుదు రుగంధకుసుమతాంబూలాదులరయాంగనిదిశివార్చా
వసరము । వేరొ డుపములకువీ శెందు యాభ్యాలనభక్తార్చలకకానియనితలం
చి । కల్పనైపుల జరుకవుమాటలెరుంగక యంతనుగావునబసవన్యజూచి॥ గీ॥
బసవనేమనునీ వగ్రప్రభులగూడి । లంజెరుక మూడబోదు నానా జూతలు। నను
డుజియించ్యాచె బసవన్యబలికె । జనుమునంజియ్యాజసుముగ్ధ[illegible]గమయ్య। క॥
అని[illegible] [illegible]ంచియు[illegible] । నవశృంగారించిపరిచ [illegible]వలితోగూ । ర్చిసిమూర్ఖభ
క్తిగల[illegible] । నిపుమింటికిబంపనవ్వ నితగనియతడుక్॥ గీ॥ ప్రవధలోకంబుక
[illegible]యోభామరుద్ర । గణిక యోచిత్తరువురూపు[illegible]ంతపసిమి । వృత్తడియొ
యనికొనియాడి [illegible]వచ్చి । ముగ్ధసంగయ్యపద పద్మములకు నెరిగి॥ వ॥ తన
[illegible]పిద్దమౌగ్ధ్యమునకున్ దాబుటగానవ్వుచు । తనిచిత్తాబ్జము
మెచ్చి [illegible]యామ్మె పొడిగానెంచిన । య్యానబాదార్చనజేసి పాదజల
[illegible]పిడ్చుకుమన । [illegible]యుక్తంబుగనిచ్చిమెచ్చగనెన [illegible]సం
గయ్య॥ క॥ కంబుగ [illegible]ముగ్ధస [illegible] । వెంబడివచ్చినజనులకు। వేగము తాం
బూల[illegible]సిపిలెనహా। స్తంబుబట్టుకలో [illegible]జనగద్దైవరన్॥ క॥స్సగ్గల
శశి[illegible]తోపల । నిర్మి[illegible] [illegible]జాలసివిడికి[illegible] । భర్మ[illegible]వర్ణ్య
[illegible]హాస్త్రంబుముగ్ధసంగయగాంచెన్॥ వ॥ [illegible]ంచి [illegible]
[illegible]వంచితెగ[illegible]ంబున [illegible]చట్టృవ[illegible]డం[illegible]ప్రవేసించు నెడనెడం [illegible]స్తూ
[illegible]లిచిన [illegible]త్తక్రకలపై చి[illegible]ంబులగా [illegible]కొల్పన [illegible]
వృ[illegible]గ్గల [illegible]ంబుల చౌకిటికి[illegible]ండంబులను సం
[illegible]నంబుచేసెక[illegible] [illegible]గుర్భులల [illegible]టుల్లైనన్ గుత్తలపవ
[illegible]మేలు[illegible]పట్టును సగ[illegible]చూసిడి[illegible]గోడలబడి[illegible]వేలం
[illegible] ముత్తి[illegible] [illegible] [illegible]ంతర[illegible] [illegible]ంబులుగాసం
[illegible]ంచాపులు [illegible] [illegible] [illegible]లసంపగసి ప్రమోయచుంచు మించ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]జాలువారు [illegible]ంచిన
[illegible]జాల[illegible]ంబొచ్చివచ్చు తెలగాలి[illegible] [illegible]ంబును కుసుమ
[illegible] [illegible] [illegible]గులుశిల్పంబగు హంసతూలికా
తల్పంబుగ [illegible] [illegible]ంబుల [illegible]గ్రాహంబులుగా నాహరించి పొట్ట
వెంచు [illegible] బ సచ్చి[illegible]బద్ధంబై [illegible]రాకృతాత [illegible]పోతంబుల

విజనాభంజన వ్యాజంబున మరలించుగతి మించులదులగించు సంచితనవర
త్నచ్ఛదంబగు ప్రలగ్నంబును నిశ్చలంబుగా బచ్చ పేర్చిగూర్చి నిర్మించిన కన్ను
లకింపుసొంపు నింపువిటవిటికా పేటిక యనబరగ తేర్పడి తళుకుబెళుకుల నీల
నికరంబులనిద్ధంబగు నిలువుటద్దంబును గంధవతీబంధ బంధురంబగు
బంగారుభృంగారువును స్ఫటికపాషాణకోణంబుల విన్నాణంబుల వెట్టగట్టిం
చిన పద్మరాగమణిపూరగ పరభాగయోగంబున శోణంబగు గంధశా
ణంబును స్వస్వరూపోద్భాస కరదీధిత్యధికరణకారణమణిగణ ప్రభావిభం
జనదీపంబు రూపమాన్ప స్వయంజ్యోతీరూపంబు దానదాల్ప నుదితారం
భంబగు దీపస్తంభంబును మనంబునకాశ్చర్య కౌతుకంబు లంబొంగి పవ్వళిం
పు పాన్పుగనుంగొని సంగయ్యయిట్లనివితర్కించు॥ మ॥ ఇది శ్రీగురు ప్రసాద ప్రదీపి
తిక యొ లేకిందుస్ఫురన్మౌళికిం । బొదవంగట్టనయ్యట్టిపప్పకమొ లేక త్రైమార్థిరు
ప్రేరేళిక । సదనాంతశ్శయనంబా వెండి ప్రమదింపంజేసెదిపించు చింపగ । మ
దః ధ్వంసియనుంగునంటపమొ రమ్యాప్తమువ్వెతలబడికే॥ వ॥ అని తదీయరా
జనిర్మాణంబున కచ్చెరువంది యప్పుడేందుముఖి శయ్యామందిరంబు శివసద
నంబునంబిరంబనియును దదస్త్రబైనభుంచంబు పంచవదను పంచాస్యపీఠంబని
యుతలంచి యాచెంగటిం గంబళి బాసనంబుగా మక్షీతినైచికొని శి
వాచ్ఛాదకుంగూర్చుండి॥ గీ॥ భూతియాతండు మెయినాడబూసికొనుచు పోల
తిక్లీ వేశభస్మంబుబూయవనిన । బార్వతీదేవిధరించుబచ్చబూతి । బూసగదా
శ్చితివని మేనిపసుపుజూచె॥ సీ॥ ఆయయ్యరుద్రాక్షులక్షణంబులందు దాల్చిట
నీవేలదాల్పవనిన । నాతిపల్లవునితో నగుచుబోలగబాలకు లవణాబ్ధితటసము
ద్భవములైన । సన్నరుద్రాక్షముల్ సైపమిదుగ్ధాబ్ధిపర్యంతభవ వైభవములై
న । తెల్లనిరుద్రాక్షముల్ దెచ్చియిచ్చినొకయ్యయుభుజముదాల్పి నాను నేకెరా
ననునా॥ గీ॥ బసవపద్యాదనొయిగ్నబగా లుపరచి । నిస్తుల స్తనవిన్యాస్తనిస్తు
లంభ । యగుచు శృంగారములమీరనగహారి । హరితతరతారహారంబుల
వహించూచె॥ గీ॥ అలికఫలకావధీమణులలరుబొంది । యు త్తమాంగంబనను
దాల్పుటుత్తమంబు । ముక్కనందొకరుద్రాక్షముఖ్యమగుట । వింతయిది
యెంగుజెప్పెనొందంతిగవన॥ క॥ అనవిని వనరుహలోచన । యనఘాత్మ
నివచింతువా నైష్ఠ్యంబుల్ । ఘననిగమాతీతంబును । వినుతశివైక్యానుగుణా
మివినుడా మదన్॥ సీ॥ వరలినకటిసీమన్రావళినముకుటంబు విచ్చిదృఢంబుగావి.

చుకొనుచు । దగలాక్షి జడలేల దాల్పవు నీవన్న సగము ప్రసాగపుష్పములకు నిచ్చి।
సగమిట్లు దాల్చితి సన్నంపు జడలుమై భసితంబు దాకునం బచ్చనగుచు । వీపున
వ్రేలెడు వీక్షింపుమని రత్నభూషితకంఠవిభూషణముల॥ గీ॥ బదిలమైయుండగ
ట్టినబచ్చుపట్టు । గొండెయుంబుల ముత్తంబు గూడియున్న । హారములతోరము
గుజటానారిమనుచు । నస్థ్రమిండని మొరిగిన మ్ముగ్ధవేశ్య॥ ఉ॥ ఇట్టియపూర్వ
లాంఛనచనెల్లియు దాల్చినదాన నేటికిం । గట్టవు గచ్చడంబనిన గామినిబల్కె
నభక్తదృష్టిని । న్నుట్టకయుండ నంగములనుండగ బెడగగు కచ్చడంబు నే। గట్టి
తినూడ నెంచుదిన గట్టినబుట్టము జూపెదిట్టయై॥ గీ॥ ఇట్లు చదన మూసవుచ్చిన
యిందుముఖిని । బూర్వలాంఛనయుక్తిగా బుద్ధిదెలిసి । నిస్తులమ్ములుచు భోజు
గుల వేరవిత్తు । దత్తలోదరి పాదపద్మముల కెరగి॥ క॥ నికటప్రభక్తినిమిండడు।
ముక్తి వెసకలెచియొజ్జముదితాత్మునిపే । లోకహితరహస్యముడుగబెం । పె
కినహృదయమునవనితకిట్లనిపలికెన్॥ ఉ॥ ఇంత భవవ్రతంబు కునెవ్వరదేశి
కులెట్టిచర్యమి । సంతతశైవసోదములజప్రపను నెయ్యెడలందపంబను । ష్టింతు
రుగోష్ఠియెల్లపుడు జేయుదు రెవ్వరితోడ గూడియా । ద్యంతము నాకు జెప్పుమ
నవం గనస గతుతోడట్లనున్॥ క॥ విన్నమొదలవామదేవు । డను యోగీశ్వరు
నిశ్శేషకంటకయులాగ । గనమువనడసెంగావున । నన యము నాచార్యరా
లగాత్మజమరి సూక్తి । సీ॥ ఏయింతిదపముండియీశ్వరు మెప్పించి మేనిలోపల
సాము గాయమ్యె । నేకాంతశక్తిచే నెల్లలోకంబులు జైతన్యయుతము లైజ
రుగుచుండు । నేవదారోహ నిందుశేఖరుచేత వేదాంగమాదులవిద్యలెరి
గె। నేయాదిపాలకనిరేడు భువనంబులాడెడు బొమ్మరింట్లవైదె వెలుగుచు। గీ॥ నట్టి
జగదంబ నగధరమూపురంధ్రి । యస్మదీయాన్వయమునకు నాదికర్త । యాత్త
లోదరిశీలయువని మాయ । చర్యవిషయు మ్యబోజుగుల చక్రవర్తి। సీ॥ జపన్న
యాపులపాలు జలము ముట్టకయుండ నష్టమభాగావశిష్టముగను । ప్రాగినయం
దులోగరకుచెరకుకట్టైపోడి యొకచేరందువోసిడించి । పులివేడిపదునునసలి
కాతునునకునిచ్చితప్పక నాప్రసాదంబుగొందు । మటుగాక కందమూలాదులు
ఫలపత్రశాకంబులయిననుజంగమములు॥ గీ॥ దెచ్చియిచ్చిన గైకొని దేవదేవు।
కనిసమర్పణసేసి పిరాకిభక్తి । జనులయనుమతిగొంచుమ స్వప్నమందు । నె
రుగమన్నంబుమాత్రంబు నేమి జెప్ప॥ క॥ ఈమాత్రమయనితలపకు। మీముగ్ధ
ఊపగుబ నేప్పుమెరసిన దింప । గ్గామతిరతిపుట్టెమహా । నేమంబులు పెక్క

గలవుసికెరుగింతుఁ॥ సీ॥ తనమనోధనలుబ్ధతాదూరులైగోష్ఠి మగ్నులైనగ్న
లైమనికులగుచు । వర్తించుజంగమస్వాములసంగతి బాయమెన్నఁడుననిపలు
కనేల । త్రైలింగికాభవార్చలమిద దాజంగ మానుభవంబుఁదయహంబహం
బు । నుందుసుగతిమాకునొడయలమామనోవాక్కులుజంగమవశగతంబు॥
గీ॥ లిదిమదీయప్రవర్తనమిచియలాంఛనంబుగౌరవగతినిర్ణయమునుగరిమ।
నదియమావ్రతమికవినుమిద్ధచరిత । మామకీనులువర్తించు ధామకముల॥
ఉ॥ శ్రీగిరికాంచికాశిగయసిద్ధవటంబరుణాచలంబువృ । ద్ధాగముకాళహస్తి
తిరువతిబలమున్ మొదలయినపుణ్యవనా । భాగములందులోమిగులభవ్యతరం
బగుదక్షవాటికి । తాగసుతాభలందు గణనాతిగలైనసియింతురెప్పుడున్॥
ఉ॥ నావినిముగ్ధసంగయమనంబునమిక్కిలిపిన్మయిల్లిరో । పావహాడాచులం
జెరుకమాడగ దాగొనిచన్నగంధమా । ల్యావరులేర్చిశంకరసమర్చకునుద్యో
తుడైమ్యగాక్షితె । మ్యాపడిపెట్టెమాశివుసమజ్జనమార్పగనర్ఘ్యపణ్యము
ల్॥ క॥ అనివిటుమవలుకవినియ వ్వనరుహముఖియతనిమనసువచ్చినజాలుం
దనకేమనినగవుమొగం । బునదోపగసంభ్రమంబు వొడమినదమతోన్॥ సీ॥
లీలమీగాళ్ళపైప్రేంగుచ్చులుగేలసవరించియారులసంధినిరికి । కుకుర్కటాసన
మునగూర్చుండిముంజేతితొడవులుపైకిరాదొడిగికొనుచు । గోమయపిండం
బుగుడిచేతగబళించి యెడమచేతనుగిండిదొడిగిపట్టి । ముగ్ధసంగయగారివాం
దటిదిక్కునసమ్మార్జనమునలుచదరముగను॥ గీ॥ దీర్చినుత్యాలముగ్గులుదీర్చి
పసిడి । బిందియలనర్ఘ్యపణ్యముల్వొందుపరచి । పడిగములువెట్టియర్ఘ్యా
దిపాత్రములిడి । దివియలునుగంబములమీదదీటుకొలిపి॥ ఉ॥ గంధమునక్ష
తంబులును గాంచనపత్రికబొందుగొల్పినా । గంధికయూధికాజలజకాంచన
పుష్పములేర్చిమల్లికా । బంధములందమర్చిమణిపాత్రికలందిడిధేనువాజ్య
పా । యసమువతుల్లారతులనించియుదంచితవాద్యఘోషముల్॥ క॥ ప్రమో
దగధూపావసరము । సేయించియనంతరంబచెలువనిజతను। స్థాయద్యా
పణఘృణులుద్య । గాంగతదీప్తులనువియ్యమందుచునుండన్॥ గీ॥ కనకపాత్రం
బులోబచ్చగర్పూరంబు । గుంపుగాబోసిశిఖగవులొల్కలిపితనదు । మృదులకర
ములధరియించిమదనవైరి । కతివనీరాంజనములిచ్చునవసరమున॥ చ॥ వలహా
రుడయ్యుశంకరుడుమామకకార్శికలంకశంకలం । దలగగజేయులేడు తలదా
ల్చియునీతనిమౌళిబాసిభ । క్తులపదపంక్తిసోకిననదోషుడనొదు నటంచువ

చ్చెనా । జలరుహవైరిదూర్చునవెసంబొడసూపెవనంతరంబునన్॥ చ॥ బసవ
నిసర్గశశ్వ[illegible]ఫాలవిలోచనుభస్మదిగ్ధకా । [illegible] సం[illegible]వళి [illegible]
గజుర్దనునట్టవాసకాం । తిసముదయంబొరొ[illegible]జగతిం[illegible]యు[illegible]
నా । కిసమునబం[illegible]వెన్నెలలుగన్నులబందువయయ్యెనవ్యొడన్॥ గీ॥ ఇంతి
యమ్ముగ్ధసంగయసంతసెల్ల । నిత్యమును దేవపూజకన్నృ[illegible]డు । దనగు
మేళంబుసతులనందరనుబిలచి । పలికెప్రత్యేకఫ[illegible]తుల బ్రస్ఫుటముగ॥ [illegible]
కర[illegible]దేవిగ్రను[illegible]నమద్దెళగట్టుకమ్ముట్ట[illegible]గతులుగూడ । బ్ర[illegible]
పరిపాటిదప్పకయుం[illegible]కాహాళిపూరింపగడగునీవ । సకళ[illegible]నుసంగళవ్వ
యుగూడికుకరులై[illegible]లువుండు మురువుతోడ । బాలరుద్రయయొత్త్రిపట్టుము
వాళ[illegible]కొల్వాయుంపగుడ్డన్వ[illegible]యిముట్ట॥ గీ॥ జెట్టితాళముకివ[illegible]
సంగ[illegible]ను మహోశ్వ[illegible]లింగమిరు । గెళికలు[illegible]గని[illegible]చుండికెళిమెరయ । నా
రతులమేళగింపుడీయతివలారా॥ క॥ ఏతమ్మకాశగట్టెపు । రాతమ్మ[illegible]టింతు
గానిగ్రక్కున దెరలో । గీతంబుజ[illegible]పియార్చుటు । లాతత[illegible]ముగ [illegible]
మోదమునన్॥ క॥ తెరవలు తెరవన్వి[illegible]శ్రీ । మెరయగమిమిపి[illegible]ముల[illegible]రక
మీరం । ద[illegible]ముగ్ధసంగవిభుముం । దరనాట్య[illegible]ప్ర[illegible]దముగన్॥
వ॥ అనినవిని యమ్మొత్తకాశినులు గట్టాయత్తపడి తత్తన్నియోగంబులం బ్రవ
ర్తింపుచున్నెడ నురుముల[illegible]నుననుఘలు విన్న[illegible]లు[illegible]లాగుల బాగు
లును ముగవాళి పిశాళితనంబును దం[illegible]లమానంబును అమానంబులు గా[illegible]
తులును సంధానంబుగావి[illegible]చికొని ముఖరంబును సౌష్టవంబును లళియుభా
వంబు ధూకళి[illegible]ను ఝుంకళియును దేవయు[illegible]ంబును సుగొషితయు
మున్నాగానెన్నంగల లాసాంగంబుల నా[illegible]బుత్రైచెలంగ నాట్యంబుబన
లుపుచుండ నాముగ్ధసంగ[illegible]గన లింగో[illegible]చారంబు లొడ[illegible]
లింగార్చనంబు సాంగంబుగాడిర్చెనంత॥ ఉ॥ తొల్లిమనో[illegible]సడె [illegible]
టిభక్తిపదాంబు సేవమే । నెల్లనుదివ్య[illegible]నిండుక[illegible]క్తకోట[illegible]
లిట్లుబ్రసాదసేవమితిలేకసదాతిరుగంగన్నైనా । [illegible]
సుదెంచినలీలహోళియుక్॥ గీ॥ [illegible]గుబ్బలి[illegible]చెప్రొద్దుసూచి । ముగ్ధ
సంగయ్యగారుజంగులముక్కు[illegible]గొయ్య । మగుడిచను దెంది బసవనమంత్రితోడ । జె
ప్పెదనలం జెరుకమిట్లుసిగ్గుబడక॥ చ॥ అలఘుని వేకపాకట[illegible]విసుమా [illegible]
డేమొగుంగగా । కలవిమొగాత్రిభం జెరుక [illegible]వచ్చింప[illegible]భం ।

గులదోలి మేనశంకరునిఁగొల్వకయుండినవుత్తుగాండ్లకే । లటవడునిట్టిలంకేతిక మాడెడి వేడుక లెన్నిఁబోడగన్॥ క॥ నీవునునటనావెంట । నాశ్రితి రాత్రినాలుగుజాలుం । గేవలసుఖానుభవనుం। దేవర్తింపనెతలంపనీశాస్త్ర నుక్॥ గీ॥ నీవురావఁబసవన్న నిన్నుమరవ । మొదలంచితిజాలంజయింటరాత్రి । కర్కటాపట్టియున్నిన దివ్యాకు । నిట్లులంజెరుకము సేయనెరుగనైతి చ॥ ఎఱపకరొఋనింబగలునెన్నియుగంబులలఁజకాడనై । వడసితిచెప్ప మాన్పునిభక్తియుజంగమలింగభక్తియుం । దడయక సేవనీకతననాకును లంజెరుకంబుసేయగా । నొడబడెజిత్తవృత్తియుకనున్న దెసౌఖ్యముదీనిబోలగన్॥ సీ॥ బసవన్నవిను మేనుబాల్యమాదిగను శ్రీగిరిగుహాంతరములందిరుగుచుండి । నీరంధ్రకదళీవనీమధ్యములనిబిడాసబిల్వవనీనివాసములను । గందునేనరకంబగన్నునవలికాన గన్నులుగలమహాగణవరులను । గందునొక్కనినైన మందనవిగనమిట్టిలాంఛనధారినెందుజెప్ప॥ గీ॥ బాలతిమేనెల్లబచ్చనిబూతిపూంత । యతిచతనువెల్లజెల్లరుద్రాక్షసరులు। వెలవికురులెల్లబచ్చనైద్రవేలుజడలు । కాంతినీలు పల్లబొదిగినగచ్చడంబు॥ క॥ ఆవేషంబావైభవ । మావైరాగ్యంబుదనకయనవలదుపనుల్ । గావింపుచుండుదయం ! తేనాసులునట్టివారనిజయాహింపక్॥ వ॥ అని వెండియు సకలమాహాత్మ్యంబు శివుండెనె రుచును వారిలలాంఛనంబులుం గొనియాడుచు నచటి కనకుండడతనంబు ఘనంబుగా జెప్పగొను సంగయ్య నవప్పకిజూచి కప్పికప్పి యెట్టట్టు యనిమగుడ నడిగి మి జంగమతండం బొకరొకరిచేతులఁజరిగి పొట్టలునొవ్వనవ్వుచుండిరప్పుడు॥ చ॥ నిను ప్రన్నమోముపు మోహనలీలలనీ కడగా। బసవనామగసంపిధుభావవిశుద్ధితోమ్మిలిమ్మడై । యుసగృశభాతి జెన్నబసవన్న మంగళయిట్టిమార్గ్యమి । వసుమతిలోపనెవ్వరికి వర్ణనసేయుగవచ్చునెచ్చగనే। క॥ కరికంచుగానియన్యం । జెనుగనిముగ్ధులరుభక్తులిలవసపం। డరిబలగాపెని। మానెచ్చెన్నబసవన్న రాజమంత్రిశనకాన॥ గీ॥ ముక్తికరములు నమోడ్చి జేప । చన్నచెంగలచునుచన్న శరణులంద । నిట్టముగ్ధులగంకొని నొందనైన । ననడుబసవన్న చెన్నబసవనజూచి॥ క॥ చెప్పదొంగభక్తిరసం । బుప్పలన్ముగ్ధభక్తయూథంబుకథల్। ముప్పిరిగొన్నముచెన్నబసవన్న ఒసన్నపుజప్పెకి రుద్రపశుపతికథ.

నంబున । దప్పక మేనల్లుకియుధాతిథపణిరిక్। క॥ వినవెమునురుద్రపశుపతి।

యనుగుణమలయాంగిలోన నావిప్రాణం । బుననుదధీవ ధవకధనము। నినిపో
రాణికునితోడ వెసనిట్లని యెన్॥ గీ॥ పాలమున్నిటబ్రభవించిపంకజాస । నాత్మ
ముఖ్యులబరిమార్చునట్టివిషము । గ్రుక్కగొని యొకహాయమంటనిక్కవాపు।
రాణవాతక యునినబ్రాణిమందు॥ ఉ॥ సక్కమాచే గొంటరజనీ శేఖరు
డన్న భక్తుడ । మ్రొక్కకటాకటాచెడితి నాధ శివంకర శాంకరీశనీ । కొక్కడివె
గొట్టిప్పిరిగదే యసురాసురులెట్టి నెట్టులున్ । మిక్కుడు లేనివంబు మన నేర్తు
కెత్తె … ము మేనమూలిసన్॥ వ॥ అని యనేకహాహాకారపూర్వకంబుగా బ్రలాపిం
చుచు నేలంబడి పొరలు వెట్టి బిట్టుమూర్ఛిల్లి యెట్టకేలకుం దెలసి యేమి సేయు
దు నిట్టి దుర్వార్త యెట్లు వింటి … చట్ట ఘనిట్టూర్పు నిగుడించి సబాష్పలోచ
నుండును సగద్గదకంఠుండునునై వెండియు వాశరణుండు ఖండశశిమండనును
ద్దేశించి యిట్లనియె॥ ఉ॥ నిక్కము నిన్నె కాని మరి నేనితరం బెరుగం గదయ్య నే।
నెక్కడ జొత్తునయ్య విను నేమనిదూయదునయ్య నాకు దా । దిక్కిక నెవ్వరయ్య
శివ దేవ శివాధన శర్వ నీకు నే । మ్రొక్కెద నాకు గావిషము రొమ్ముననెక్కకము
న్నకక వే॥ చ॥ కటకట మేనిలోపలి సగంబున నుండి యుగౌరిదేవియ । ప్పటి
కెట్టు క్రొవ్వు తప్పబడి యక గొల్చుగణేశులార యే । మిటికిటు మోసపో
యితిరి మీ పశమా యొకటైన గావసం । కటసంఘుటిల్లకుండ హాసుగావరేరు బ్రొ
లున్నన్ బోవరే॥ క॥ వోసిరభద్రవిషవుగ । జావల్లభు డారగించె జావందగ
దా । యీవిధుత ప్రతికై నేనియు జావం డెన్నంటు శివుడు సత్యము సుమీ॥ గీ॥
తల్లి లేకుండబట్టి కాతలపగోరులు । తల్లియుండి శివవిష మెల్ల … వనిస్సు । సేపు
రాతనవరులార యీశ్వరుని । గావ రేవారు బొంది లేదీ వినలసు॥ వ॥ అనుచు
నిట్లు దురంతచింతాక్రాంత స్వాంతుండై కంతుసంతాపకారి కింతటిలో నింత
వంత సంతరిల్లె నింతటిమీద నెంతెంత చేటువాటిల్లునో యదివిని చచ్చుటకం
టె మున్నుజత్తునని ఘనజలాంతరంబున నురుకనుద్యోగించు సమయంబున॥
చ॥ ప్రమథులు చుట్టు లంగొలువ బార్వతి సామున నలంకరింపగా । నచరవరేణ్యా
నొాదలలనంజలిబద్ధములావహింపవా । ద్యాములనురోదసీనుహారమంతయుచా
మువడం జెలంగగా । బ్రమథములుంగపాలి దనభక్తునకుంజగూపు జూపు
చున్॥ గీ॥ నిటబడకుండ బళ్ళెల్లలాలుడవ్రుడు । రుద్ర పశుపతిబట్టి కారుణ్య
దృష్టి । జూచి నీ ముగ్ధభక్తికు మెచ్చితుడ నైతి । నిమ … మద్గిసంఘ … వినసత … ము॥

క॥ కడువడి మ్రుసనముగుల్లపై । బడియుణ్ణఁగనిభక్తిరుద్రపశుపతివలుకం
గడలినడుమబొడమినవిష । బడబానలమమరవరులు బడలువడంగన్॥
గీ॥ శంకరదక్షిణయవ్విషంబు గ్రక్కునఁగ్రుక్కి । గొంటివనఁగవింటి గోపహా
హ । బెక్కుమాటలుడిగి గ్రక్కునఁనమ్మియుసీ । విచ్చుపరముఁజెల్లవచ్చునా
కు॥ చ॥ అనవినిశంకరుండు దరహాసవికాసముతోడముగ్ధభ । క్తునిఁదెస
జూచి యేటికిటు దుఃఖము నొందెదుపుత్ర నాకుఁగ్రమిం । గనునుమియంగను
న్నదెసుకంఠమునందఁజాలిలసిల్లెడి । నినవెనుబూచి జేసిరి మనుష్యులు లో
కమునందు నెల్లెడన్ ॥ వ॥ యింతయుఁగానిదీననాఁడునవస్త్రాంతరంబు వుట్టు
దుదిట్టవైయుండు మనిపినాకియనేక విధంబుల నానతిచ్చిన వినియును మ
నసునిల్పలేకరుద్రపశుపతి పశుపతికిట్లనియె॥ శా॥ బాలేందుస్ఫురదుత్తమాం
గవినుతాభాషోక్తికంఠస్థముచ్ఛ్వాలక్ష్వేళము గ్రక్కునఁగ్రక్కవనవం జావంగ
నిమ్మేల్లవై । మేలఁగభుంబలుమాటలెవ్వియును నమ్మంజాలఁబొమ్మంచుము
గ్ధాలాపంబుల భక్తుడీశునకు నాహ్లాదంబుబుట్టింపఁగన్ ॥ సీ॥ వినుబుండి
యుమబొందివిషమీశుడుమియమి జన్నునోయితడనిసంచలింప । యమిశ
నందము గాల్చునో విషంబనికమలాత్మ ముఖ్యులు భయమందుచుండ । బ్రమ
థులుదనుగ్ధభక్తికిచ్చలో మెచ్చి చెలగుచునతని వీక్షింపుచుండ । మంద
హాసముతోడ నింగుపడాళిగడిఁ దు రమ్మనిభక్తుని నెమ్మిమీఱ॥ గీ॥ ప్రమథు
లారనీదుపాదపద్మములాన । సమయవిషముచేత సత్యమిదియ । నమ్మజా
లవేని రమ్మనాకేదో మెడ । నుండివిషముజారకుండజూడు ॥ క॥ అనిహ
రుఁడురుద్రపశుపతి । దనకుఁగేలతోడమీఁద నిడనతఁడు నలుగుసుఁరా । న్మనన
నానించుక హరుగళ । మునవనిమిషవృష్టి వెట్టి మొక్కులడఁగుచున్ ॥ గీ॥ రు
ద్రపశుపతియొప్పుడు దుర్గుపగిది । విషముదిగజారనప్పుడు విడుపుబాహిం
మునుచునున్నాఁడు నేడునుహరునితోడన । యట్టిముగ్ధస్వామి నకిక నెద్దియువర్ణీ॥

నకరసయనారికథ.

గీ॥ పెండియౌను త్రోడమండలినుండుచుండి । నకరసయనారియను భక్తు
డొకండు నాఁడు । చెలుపయును దాను శివపూజసేయుచుండు । వృసనినెన్న

సవిలవిలఁ జలిఁబాఱికె ॥ చ ॥ అదిగని భక్తుఁ గాలభవ్యసంగము వేఁడిలు నోయుం
చు వేగన । మన్మదనవిరోధిమాహాదేవ మావరబాణునిమీఁదఁ దుంపరల్ । పొ
దవఁగ నిల్చిమాహాదేవ పూనుట గూడునె పాపిభక్తిని । కొదవదు నేటచుం
డినిను నోల్లనికంజను మేడకేనియుక్ ॥ గీ ॥ అనుచు నంగన వెడలంగ నడచి
భక్తు । డుచితసత్క్రియుఁ బగ తెల్లనుండి రాత్రి । లింగపూజ యొనర్ప బో
డంగి హారుని । హస్తమున బెట్టుకొని చూచు నవసరమున ॥ సీ ॥ కాంత
మాహాదేవిచిని యంత మేరయు దప్ప శూలి మేనెల్లను బ్రేలియుఁ డ । వెరగంది
భక్తుండు వెసఁ జనితనయింతిక తిభక్తి సాష్టాంగమాచరించి । పాపాత్మనై
నిన్ను బరిచితి మిక్కిలి బాపినేన భక్తనైకభక్తవీవు । నీవు దూపోడిచిన తావు
దకఁగ శంభు నంగంబు ప్రేలెల తాంగిజూడు ॥ గీ ॥ మింక నానేర మన్న
కనీసు నేని । కడచుదక్కను వేగ సంకటమువాయు । దూహాడవ వేదయా
ద్యోతితోడసను మ । వెండియును మ్రొక్కె గ్రక్కున వెలదివచ్చి ॥ ఉ ॥ దే
వుని నేనపోకులు సతీమణి గన్గొని ప్రాక్కయకట్టా । నావిధుడ గ్ట్బిబం
పిననున్యాయమె నాకుజంగనప్పుడుం । బోవగ నిల్చి దూహాడవ బోవ పె
పొక్కులు బోవబట్టగా । యీవిధియయ్యోనీకునకు నే సేకదా ప్రథమాపరా
ధినిక్ ॥ గీ ॥ అనుచుదయయు పేక్షనై శంభుమేన । చలదిపెద్దయు న్యెదొలఁగ
దింక వాడు । బత్తుఁడారోతకాదని నుచుదల చియఫ్రుము । తెరవలను వుద్వార
గానంతిదెంపు సేసె ॥ శా ॥ దేసిం జేయుమిబంధుఖం డధరుడీక్షణానుకంపాద్యు
డై । యాసీమంతినియగ్రదేశమున బ్రత్యక్షాకృతిన్నిల్చి తా । మాన్యసైరింపు
మునేను ముగ్ధతకు నస్వచ్ఛిత్తము ప్పొంగలి । లాసంపాదితచిత్తనూవిక్ర
తికేలా యింత చింతింపఁగన్ ॥ క ॥ రమణీరమణులభినుతన । రనులను
గుండిత్తుననిన బాఁపింజలుతైదే । వమహేశ నిన్నుఁగని యు । న్యాము వేడు
ట నిన్ను నోల్లననుటయుఁ గాదే ॥ చ ॥ అనవిని దేవదేవుడభయాభిమతార్థి
కరైన యాత్మవా । దనిరతభావనాపరత దన్మిఘుచంబున కృపాదావరం ।
బున గృపసేసి భోగమును మోక్షముదక్షుణముం దనిచ్చి తా । జగ మెనుము ముగ్ధభ
క్తిగతి సర్వమెసన్నుతి సేయ నేరకే ॥

బెజ్జమహాదేవమ్మకథ.

క॥ క్రమ్మఱ బెజ్జమహాదే । వమ్మ యనం బేరు పెద్దయతివశివార్చా । నమ్మ
తనిర్మలచరితయై । యిమ్మహి నుపహరింపుచుండి యిట్లం బలికెన్॥ క॥ బల్లి
దులగు బాంధవులును । యల్లనియోగములవారు నిట్టీశునకుం । జెల్లాపు
రినైయుండగ । దల్లియొక తెలేమిచోద్య తరమూహింపన్ ॥ సీ॥ తల్లి
లేకితండు దాజనించుట యెట్లు తల్లి విగియుజచ్చె తన్యమిచ్చియు । తల్లిజ
చ్చినగాదె తానునుడస్సెను నేల్లవారికి దుఃఖమిట్లుకాదె । చెల్లబో యింకేమి
సేయుకు నీశుని శపసిగా నిచ్చు నేతల్లియున్న । దల్లిగలిగిననేల తలజడల్
గట్టును దల్లిగల్గిననేల ద్రావు విషము ॥ గీ॥ దల్లియుండిన తోలేల దాల్పని
చ్చు । దల్లిలేకుండబట్టి యూరండు పాము । సొమ్ముధరియించె దల్లిచూ
చునెనుతుండు । వల్లకాడులబూది మేనెల్లబూయు॥ క॥ తల్లిసుతుదరియ
బంపునె । బ్రల్లదుడై యున్నవాల్ల బడగా బుత్రుం । దల్లియు పేక్షించు
నెభువి । దల్లియు సర్వాంగరక్ష దనయులకెల్లన్ ॥ గీ॥ చంకనిడుకొనిక
డుపార జన్ను గుడుపు । వెన్నదినిపించు నోరిలో వేలుబెట్టి । పాలుద్రా
వించుమలనూ చేబట్టి కడుగు । దల్లిలేక పదార్థంబు ధరణిగలదె॥ క॥ ఒ
కమేలు బెరుగుబిడ్డని । యొకపూటం బెంచు తల్లియుండిన నితడూ । రక
యింతయవ్యోదల్లిగ । నకగల్గిన నెంతయగునో నయమున బెనుపన్ ॥ గీ॥
పెండ్లినోములు బండుగ పేరటముల । నూరగలబాలు రెల్లశృంగారయుక్తు
లగుచు దిరుగంగ నితడెంత వగచునో కొ । తల్లిలేకుసిరిబోడిమిదనకు లే
మి॥ వ॥ ఇట్టివట్టివగలం బొగలనేమి కామసంహరునకు నేనతల్లినై యెల్ల
చందంబుల నరసెదం గాక లోకంబున నరలేకసాకు పల్లవోష్ఠి తల్లికన్న విశే
షంబుగా నెన్నంబడునని యనుపమానరాగంబున నాగహారుం దనకు మా
రుంగావించి ॥ సీ॥ దొంగిళ్ళపై నిడిలింగదేవునకు నభ్యంగ మంగనజేయు
నల్లనల్ల । ముక్కొత్తు జెక్కొత్తు మూడు గన్నులు బులు ముసకొత్తు ముండసు
ను..దనుమీర । బెమసంగవలెనని తరుణిపీడు వడంగ గరచరణాలు సా
గంగజిగుచు । నలుగు బెట్టును మేనగలయగట్టి ఘటించు జలము దోయుట

బట్టిజరపుసింపు॥ గీ। బెగడకుండ వెన్న దగపహార్యముగ ద్రేయు। దలకు
గాక వృష్ణజలములోత్తు। సీరుచౌఁకులించి నోరిలోబడకుండ। నడుమున
దుముగడుపు లాలతాంగి॥ క॥ మిసమిసలు తెరివమేనం। బసపొసపరినా
ర్చితీర్ప్యమజ్జనవిధీ। దృగ్భసజములు జెవులుగాడగ। పసనిద్దుర గుసుమ
గంధివిశ్వేశునకుఁ॥ ఉ॥ అంగడిముల్లు మెల్లనగ రాంగుళినొత్తును గాలగా
గుని। రంగజ మానహారణాని యాదలజిల్కలను బొట్టు వెలిమ। న్నం
గనచంగటంగడుపు నంటిన వెల్విడి నూర్చిజిట్టిబొ। ట్టుగదబట్టు దూపొ
షుచునంబుహుపానచే జలంబునఁ॥ గీ॥ నెత్తగ్రుంగగ కేసని విల్వ నెత్తవెర
చి। మొత్తమెత్తన నరచేయిహత్త నెత్తి। యుద్ధముగ నకరాసం జేచిన
యుంజనంబు। మూసుగన్నులుగల చుంగనుదిత వెట్టు॥ గీ॥ వెలదిచన్నిచ్చ
గొందినవెన్న వెట్టు। పక్షిజాతంబు సుతుమీదబారసిమ। చెకురపైమీ
టియేడ్పించియొక్కద్రేలు। నోరనిడి పాలుహాసకదు పారబోయు॥ క॥
శిగ్గులు వెట్టుచు వేటక। నగ్గించుచు … వైభవం। బగ్గల
మైనని … సాగ్గంగా గౌకతింటు మూలనిహరియును॥ క॥ నుంగిళ్ళ
హొంకిరియాడగ। నంగన నీరెవ్వగ్యనాయరి నోయాడుఁ। కాంగునను
దరముసైనీ। శంగునురుగబుడ్డ కోసిజోల బాపుఁ॥ ఉ॥ అందము సేయు
జేసి యుష్మతాంశోభాననయిందు …। బెందనవేలులిచ్చి నడిపింప
దలంచినిజాంగుళిద్వయం। బందవిహారసౌధనకు నందియు నందము సేసి
యాసలం। బొందియుదప్పటడ్డలు మనోభవవైరికి నేర్పునేర్పరఁ॥ వ॥ ఇ
ట్లొక్కయంగ నలింగమూర్తిఁ సుతుంగా భావించి సముచిత బాల్యోపచారం
బులు సేయనాయిందు మహాశ్రియును … వెక్షుకుంగట్టువడి చాలుంబై
యుండెనదియుట్టిదనిన॥ సీ॥ శ్రుతిరేవ శైవహీరూపేణ యోనియుః స్మృతి
సాధకత్వం సృరేత్తనియును। ధరతస్య తస్మయతాంయాంతి యనియు
ను హరునివాక్యము … బ్రతుకుభక్త్త। ద్వైభంగియగు … చిత్రమయ
ని యీశ్వరుండిట్లాటమొల్లిభక్త। జనులనుహర్షించి సన్నుతింపగ గొన్ని
దినములుగడపె నేరనేర్పు॥ గీ॥ … ప్రత్యక్షమగుచు। మో

తీమిప్పుశలంపునవాత్తుణాబ । దండిరోగంబుపట్టిన తనయుక్రియను । వె
న్నకునునోరుదెరవక చన్నువిడిచె॥ చ॥ అవిగనిదుగ్ధబాలమదనారికిపద్దశని
కుక్కనంబుగా । మదితలపోసియులిక్కపడి మానయితెల్విని బొందియకక్క
టా । మదిమదినుండిజీకు నిశిమాలెపురోగమిదేలవచ్చెబ । య్యాదదిగజా
చిఁదచన్నుదిన మిన్నిటలాఁగగునేడుపుత్రకా॥ క॥ నాకూననాకుమారక । నీ
కిట్టిసువస్తయొదవె నిలువవుశలకా । నాకాళ్లు జికుకదెసయిక । నాకె
వ్వారుఁ జెప్పరావినన్నాపట్ట ॥ గీ॥ చవటనెత్తురు నవదు నాచిన్ని వమగ ।
యింతవగనీకునైన నేనెట్టులోర్తుఁ । తల్లిగదనన్న నీకైనదండితెవులు । నా
కునేటికి రాదయ్యొరాకుమారా॥ చ॥ కళిగియులేక యొక్కడవె కావెకు
మారకనేడునిన్నని । ట్లలమటవెట్టునట్టి తెవులత్రయొయుంగడి మల్లొక్కొ
న్నమయో । తెలిసుదు పల్కవేమిటికి దేవపశ్రియాలైనవందుమా । కల
గుమవైన దొల్లిమొరిగుండరు నీవిటులుండ బుత్రకా॥ వ॥ అనిమరియును॥
చ॥ పనుపుచునాత్మసంభవుని పైబడియేడ్చును దప్పకత్తునతుం । గనుగొ
నుజేవమైనపుడు గౌగిటజేర్చును మంగువెట్టునో । య్యనతెరచుకా సుతా
యనుచు హాయను దల్లడిల్లుంబశోకమూ । ర్ఛనలుమునుంగు దెప్పిరులు
సారెకుసారెకుదైవమాయనుకా॥ వ॥ వెండియునుంగట గటాముప్పున బొ
ప్పనికంగడి మిల్లయ్యెనని యెల్లజనంబులు నాడికొనంగావి నగావలసెం
గదా యిదియక్లైనను గానిమ్మనీ సుద్దులన్నియు నిన్ననొక కిన్నెర
కంఠిచేవింటివిమము ॥ సీ॥ కడుపుగట్టలేక వాడయనంబికనెడ పోయియం
దునగూడుపుట్టికున్న । కుండలుచరువంగ గుండయ్యగతులకు నాడియాక
లిదీరికచటవాసి । వచ్చిచారమచక్రవర్తిఁ బ్రాయింపంగనాడ యాకలిదీర
కంతమీద । పిట్టవ్వకైరాచవెట్టినేయగ బోయియట కేలకునింతపట్టువెం
నవి॥ గీ॥ సామవేదులమతమునజంపినట్టి । పెయ్య వడ్డించికొని పిరియా
సుతోడ । గారికాలవ్వగృహమున గానపంచ । నామఫలములు భక్షిం
చియుంతబోక ॥ సీ॥ చెన్నయ్యపొత్తున జెయిచిక్కక పులియుంబబిజ్జురిత
దిసుగాఁపలబోయి । విరుపొండని కుమారుజెండించి మెడసేసెనిగ్గవ్వ

గారుల యింటగుడిచి । యారగింపఁగ చలిమైయున్న జోడచ్చ కోరఁగా యిచ్చినదుడ విసురియు । చొడయ్య చేకయ్యఁగరవితో భుజి యుంచి తెసినిన్న జె ప్పినొకరామ్మనాఁడు॥ గీ॥ గుట్టుగొడి యుట్టువిడుసుక గుడుపఁగడగి । నన్న నారడిబెట్టనాకన్నచన్నె । వెన్నపెట్టుదు జన్నిత్తుఁ గన్నవాళ్ళ । నింటనీ పొట్ట నేడేల వండదయ్యొ॥ గీ॥ తల్లిబిడ్డకును హితంబుపథ్యమగను । బెట్టి గుడుపుదాన బెరుగుసుతుడు । యట్లుగాక తిరిగి యాడాడబయుపయు । గు డుచుబిడ్డకుతలపడకయున్నె॥ క॥ జననిగ నాయని చనవున । నినువొచ్చిన గోరబలుక నేనెన్నండుఁ । బలిగలముచాకదిగుమన । మనమున వేసారనే ప్పమా నేలడలఁ॥ గీ॥ చనచనుచున్నచనగల దినములందు । నన్నుఁ గోలి నతల్లినీకెన్నగలదె । యట్టివాకట్టు గట్టినడగియున్న । నిట్టిపెనునొ ప్పినీకేలపుట్టుదండ్రి॥ గీ॥ నిప్పుదునకకు చెదల టునేకుమార । నీవ తెచ్చి కొనగవచ్చునీవిధంబు । నిన్నువీడికువితుజేయగా నేలనొప్పి । మానివట్లా యనావట్టిమాట లేల॥ క॥ నాపాడము పాడంబగు । నీవాదంబునకుమిగు లనెగులు వొడమె నేనొంపగనని దియ్యమ్మపా । లాపంబగుటకును నీ తలవు సాక్షిసుమీ॥ క॥ ఏలా శేనామాటలు । బాలానీమీాద నాదుప్రాణము వి డుతుఁ । వాలాయమునని యుసిరొద । గీలించిన గాంచితల్లికిన్ సుతడర్థిఁ॥ గీ॥ ప్రమథులును రుద్రులును రెండుపార్శ్వములును । మునులు దివిజులు దనుజు లు వెనుకదెసను । నందిభండేశభృంగులును ముందరందు । నలరికొలువంగన ట్లుపాడ్షాత్కరించె॥ వ॥ అట్లు ప్రత్యక్షంబై యంబికాధవుండు బింబాధరిము ఖాంబుజంబవలోకించి సముచితాలాంబుల నిట్లనియె॥ చ॥ అనఘుమతల్లి నీవలసినట్లు వరంబులు వేగనిత్తు వా । గొడుకవరంబు లెవ్వియును గోరదు నామదినీకు రోగముల్ । వొడుముకనిత్యమూర్తివయి లోకములన్ సుఖి యింపుచుండు మే । యడపకనీవు నాకొలగు । నీహితసిద్ధులు సుమ్ము తమ్ము డా॥ సీ॥ కన్నమోహంబునకంటె బెంచిన మోహ మెన్నిమాడగ నెందు నెక్కుడగుడు । కన్నులారగ నిన్నుగనుగొంటె వేడుకమది నాకు లేదని మా గువవలుక । విని దేవదేవుండు వెలదిభక్తికి మెచ్చి యానందగాఁగిట నప్ప

లించి । మూడులోకములకు ముత్తవ్వ వైతివినాకు తల్లివిగాన నలినవద
న॥ గీ॥ తల్లి వైనీవు గాపాడ ధరణినాకు । నెక్కడిదిరోగరు జలనియిందు
మాళి । యమ్మకునునిత్యమగుభక్తియప్పడొసగె । హరునకునునమ్మయ
గుటనమ్మవ్వయయ్యె॥ క॥ మరియునుశివదేవుండను । కరకంఠుని గణము

గొడగూచి గారికథ.

పొరుగుగ్రామంబునకున్ । వరయుండానునునగుచు । వరుపకకడగొ
ట్టుకూతుమందిరమందుకా॥ క॥ కాపిడిమిటయటతోలగకు । మాపదుచు
లతోటియాటమెయిబరపకుమీ । మాపట్టినవ్రతమమ్మ యేపట్టున దప్ప
కుండనీ డేర్పుజుమీ॥ వ॥ మరియు తద్వ్రతం బెట్టిదనిన॥ గీ॥ దేవదేవునకు
నుదినముగుంచెడు పాలు । గొరనించికొనుచు గుడికేనరిగి । యారగింప
బెట్టుమదియనూనంబుగా । నమ్మపోయెదమమ్మమాయమ్మవినుము॥ క॥
మాయమ్మ సురవకెంతయు । జేయుదునీవుండునీకు జెలువపుబొమ్మం । జే
యించిపొత్తికలుక । ట్టొయ్యత్తుకజేసి తెత్తుమనీవినయమునకా॥ గీ॥ తన
యనూగిడించి రామునాకిరుగంగ । బడుచుకాళ్లు మొగముగడిగికొనుచు ।
గంగయాఖ్యపాలు గమ్మగాదాగాచి । కుంచెడన్న గొరనించికొనుచు॥ ఉ॥
గ్రక్కున స్నానపాండి మడగట్టివిభూతి లలాటపట్టికన్ । చక్కగబొట్టు వె
ట్టితనసర్వకళంబున బాలగిన్నెచే । నెక్కిన వేడ్కగొంచు జనియెందుక
శాఘనుమ్రోలబెట్టితా । మొక్కి మహేశకై కొనుమ టన్న తి బాలనివి
న్నపుదున్॥ క॥ వెనుదరియొకింతకనుమరి । గునకునిరిగి మరియువచ్చి
కొని దెసగనుంగొను వెడించుకకొరగా । కుకిన్నబ్బాలమిగుల నుత్తల
పడుచుకా॥ క॥ పాలేలయారగింపవు । బాలశశాంకాంక యేనుబాలికనై
నియో । కాలము దప్పెనొ కాగుట । పాలదొ తొలినాటివనియొచవిగావ
నియో॥ గీ॥ బుద్ధిభ్రష్టకొనేనెసుపోతిననియొ । వెంకియునుబొగసుట్టెనొ
విరిగినియొ । నిరుగలనెనొచాలవొయారగింప । బెట్టనేరననియొమూతి
ముట్టవభవ॥ క॥ కుంచెటకి నొకట యుంచుక । గొంచం బైయుండె నని
యొగొరింబెళగనొ । వంచనల దృష్టియునుసం । ధించెనొ వాన్యము లతే

క తెచ్చితిననియో॥ గీ॥ మీఁదుపోయెనఁటయు మీఁగడఁగట్టదో । యనుచుఁ గేల
త్రిప్పుచితభంగి । కారణంబుగనక కలిగినా జెప్పుము । జెప్పవేనిఁగో
సుముశిగ్గులుడిగి॥ సీ॥ చిక్కుపుటాకలినీకు లేకుండ నేనాగ్రసుక్కుడు గొనినాఁడు
జిక్కువిడువు । కడుపార లేదని విడువఁజూచెద వేని గుజ్జనోగిర ము నేఁగొంచు
వత్తు । పన్నారుదొంతిలోపలి లోవిలోపంపఁబోతెలున్నవి పంపుపోయి తె
త్తు । పట్టిపైబానలోనున్నది నెయ్యి నీవు నెమ్మినదెచ్చెద నమ్మి పంపు॥ గీ॥ కు
డుకపుల ఖండమున్నది గొంచువత్తు । నేను శివసోదరి మఠాన కేగివత్తు ।
గలదు పాశంబు దెచ్చెద గానిపాలు । గ్రోలుమా దేవయనుచు నవ్వాలమ
రియు॥ క॥ ఆరాధనఁజేసె నుదీ । యారాధ్యులయింట నిన్ను నాహోగణముల్ ।
భోరునఁబిలుచక పోరెద । మారారీ పాలుగ్రోలుమీ కొనైన్నసన్॥ చ॥ పసి
చవు మోముఁజూడఁగను బాలెటులేగొనువాఁడనందువే । నెడమడు గేల నిద్ద
రము నెత్తుక త్రిప్పుదమట్లు గాక నీవడుగులు లేక పాలుగొన నాత్మకు నింపుజ
నింపదేనియు । ప్పుడుకొనివత్తు జెప్పు మహాభూషణ యెట్టులు గాదనేని
యుక్॥ క॥ చెన్నారుజిన్నిబొమ్మలు । పన్నారులు జక్కిలాలుఁ బండ్లును మున్నా
వా । రైనైన నెల్లి దెచ్చెద । రన్నియు నీకిత్తు బాలు సన్నియుఁ ద్రావన్॥ క॥
పాలుజలియూరె శైవా । కాలంబునతిక్రమించగా దొడగేయన । న్నేలా ...
లాగుంచెను । జాలిం బెట్టెదవటంచు సరసర ముద్రిస్యన్॥ వ॥ ఇట్లిట్లు వివిధం
బులసమ్మతించినం బసిపసువు ... మెసవిన గట్టు ... పెంమిటి
చిత్తంబు మెత్తగాకున్న ... దోషంగా ... ॥ క॥ ... టకట
వాపోవుమహీ । తటమదుపగ గాళ్లు నేల దాటించుసను । తేఁకటగత్రజే
తులు విద్రుచును । సాటసాటనైన నేలగూలఁజూచున్ లేచున్ ॥ సీ॥ కొని
యాడు భంగిందుగుప్పించు గంపి చువెరగందు నేడ్చును వెక్కువెక్కి । కో
రదికు కనుజూచు సహారారిజూచును నిజేక్షించు ... నెట్టి ... । ముజ్జ
గిందును వెళ్ళబుడ్లను బెట్టును తెప్పునబడుగో ... సూకు । పరచియుం
దర బెట్టు మరియును మాటాడు తరిగి ... దనములను॥ గీ॥ బాలు
ద్రావమి కేనిమూలంబు జెప్పవె । ... ప్ప । సిప్ర

ద్రావకునికిమాపారుపిన్నను । జావసడతురిదియ సంశ యంబు॥ గీ॥ మగుడి
జనివారిచేజావమూర వైరి । సత్తునరిపోదునిచటనసత్యమనుచు । కినిసితల
శంభుతోడ దారించుకొనగ । వచ్చుబాలికిభక్తికిమెచ్చినట్టి॥ ఉ॥ మారవి
రోధియప్పుడుగుమారిక దెచ్చినపాలకోరడా । గోగకెంతోడనెత్తికొనికుత్తు
కబంటిగ గ్రోలబాలచె । న్నారగగాంచి పిన్నననియారడిబెట్టితివిట్లు నన్ను
నూ । వారికిజెప్పుదున్మరువకద్దిదియంతటబోగుమీదటన్॥ క॥ కడువేగగు
డుకజెమ్మని । వడిగొనితనయింటికడకువచ్చిదినముని । ప్లైడపకకుంచెడు
పాలును । బడుచందియ్యంగశివుడు పానము సేయున్ ॥ వ॥ అ తనొక్క
నాడు పొరుగూరికేగిన జననీజనకులు మగుడ చనుదెంచువారు పురోప
కంఠంబున నీలకంఠునకు నెప్పటి యట్లపాలార గిప జేసి యాబేళికం
టిదనచేతికిచ్చిన రిత్తకోరచేతంబట్టుకుని నడతెంచు నిజకుమారింబాగ
గని యిదియెంతపోదు రిత్తకోరచేతికిరాబని యేమికలిగె తెలియ జె
ప్పుమనవుడు తల్లికందుమిక్కిట్లనెను॥ క॥ మీరానతిచ్చినట్టుల । మాగాగి
కిదినముబాలుమనసుందెడునీ । కోగంగొనిచనియొప్పగ । మాగూఢిగజేసి
వత్తునట్లననేడున్॥ చ॥ హరునకుముగ్ధముగ్ధ నసమర్పణ యొప్పటియట్లజేసి
యూ । శ్వరుడోసగంగ గోరకొనిచ న్యాన నిటికినేగుచుండగనీ । తెగవున
మీరుగంటిరని తేటపడంబడచాడవారలి । శ్వరునిగిల్లశంకరుడు గ్రోలు
నెపాలిదిపోలజేమిటన్॥ వ॥ అనితనయయుద్దేశించి॥ గీ॥ పడుచపాలునేల
సాలుగాజేసితో । నీవుగ్రాపిపిపి యొకావరముని । తోడిపసుగులనుసుదో
యిళ్ళబోసితో । తాకొనునెపాలుకాలగలుడు॥ ఉ॥ తొల్లి ...త్ములయిన
ప్రమథుల్ కృతభక్తిసగాధజావగణాపం । గల్గకజేసియుగ్యగరా గావాకప
ట్టునగాని యగాశ్వయం । డెలెడవొల్లదట్టిగికడేకి క్రైగొనినీవు ...ముక్
గల్లయునెల్లిరేపకడగానగ నవ్వోడిమాటలేటికిన్॥ గీ॥ యనుచుదనకూతు
దిట్టుట యంతమునిగె । నాటిచుగునాడుతండ్రిచినాకిగుడిపై । గూతుచేబాలు
పట్టించుకొనుచునరిగి । గోగవారుమ్రొక్కియడిగి ... వైరి॥ ఉ॥ పుట్టినో
మూ... కిమునిప్రముప్ప విధం ననసున్నగ... । ... మునోసి ద్రోసెా

యునితీసిశివాహారములైనపాలు । నీవొట్టనపోసికొంటి యెటపోనెదుగ్ర
చ్చెదబొట్టమంచుత । న్పట్టగవచ్చుదండ్రిగని పారెనుబాలికశంభు పాలి
కిన్॥ వ॥ ఇట్లుబట్టవెరచి పరతెంచి హాలింగ హాలింగ యనుచు నరుచుచు
తరుణిచేతి పాలగిన్నెకుంగేలు సాపుచున్నకన్నియతండ్రి ధిక్కరింపుచున్న
యెడబాలాయొడకు మోడకుమనుచు నాత్మణంబతన వక్షముచెరచికరిడిగ
భోగనాథుండు కృపాసనాథుండై లోగొనుచుండె నప్పుడప్పుడుచుంబాచి
తండ్రియాశ్చర్యపడుచుం బళ్ళొత్తెత్తుంత్తై॥ క॥ హాపోయితెనుతాయని।
వాపోవుచు గూతుగూడవచ్చిరయిమునం । బైపడిచేసాపగుహత్ । జేపడి
నాపడుచుబో ఏ్చ శివుగర్భములోన్॥ గీ॥ ఇప్పుడునాత్మెల్లకొకపరియిందుధ
రుని । మీదజిక్కెకు లటుమిగులబెరుగ । గత్తిరింతునుచృశ్యంబుగా దెయి
దియు। నదిలంపంగగొడగూదిమాగ్ధ్యమునకు॥

దీపదకళియారుకథ.

చ॥ అవియును గాకకంచినునునంచితపట్టణమంగునుండుదీ । పదక
ళియారునాగుగుధ భక్తుడుగార్యము మిక్కుటంబుగా । నొందవగ నొక్క
నాడు పొరుగూరికినేగుచు పూగణమధ్యమం । దదవదవైన శంకరునిగాల
యమునుంగనిదుఃఖితాత్ముండై॥ చ॥ హరునకు కావు గాసిన మహాబలవంతుల
తోడివైరమా । పురుషునకెవ్వఁడుం జెడకపోమెను రక్షసిజేసి గ్లాని । గ్దర
పడుచుఁవిల్లనే సెఖిరధానుస సోమునినొక్కకు త్రిశై । [illegible] నీడు కొట్టగా
నుదేవతలన్ గనుచూ [illegible]న్॥ చ॥ అవియుమిగా [illegible]
[illegible]సెను సాధ్యకాలము । మునులనుగొంచి పాతలకనోముగజేసెనుబుద్ధి
జాలమిక్ । దిసుజులక్రొందరన్ ప్రబలదప్పులచేసెను [illegible]నుం। వెనుక
కునున్నకాలమునసేలకు గోలకు [illegible]॥ చ॥ అవియును గాకశంభు
డుగ్ర [illegible] । [illegible]సర్వసంహారణ [illegible]
వుచునిండు [illegible] । [illegible] తుక్కొటి
కిం । [illegible] । ఉ।

కోటయు కొత్తళంబులును కొమ్మలుబడ్డవి రెండుదళ్పులుం । గూటము వె
ల్పలికి విరిగి కుంభిని గూలిననట్లనందియుం । జోటుదలంగి గోపురము సూచు
చున్నది చెన్నిభంగులం । బాటలజాటికి స్థితిప్రసాదము దెచ్చుచు పేశ
జేసినన్॥ ఉ॥ మేనసగంబు గైకొనిన మేనకపుత్రికయున్నచోటునుం । గాగ
రాదుభీతిబతికాయములోనన లీనమయ్యెనో । యీనిఖిలేశ్వరుండచట నెన్న
డునిల్చెనో పాటనుండియుం । బూనికతోడనమ్మళిగ పూన్చినచందము గా
మి దులన్॥ చ॥ బహుజనకోటికోడి పగవాయుకయుండియు గఘ్నగాళిగే।
సహితుడుగాక సర్వజనసాధ్వసకారకమైనయట్టియీ । గహనము లందుని
శ్చలతగాపురముండుట నీశ్వరుండెపో । మహిపసహాయ గణికవ సమన్వితు
డాత్మలనెంచిమాచినన్ ॥ ఉ ॥ ఎంతటిశూరులైన సహాయుల నీపిపినాంత
రంబునం । గంతువిరోధినుంచుటయు గార్యముదిక్కు వేళశత్రుల । త్యం
తబలాఢ్యులైన నసియార్పగడాతురుగానశంభు । సత్రాంతము గాచియుం
డుటయు సాధువిచారము నాకు జూడగన్॥ చ ॥ అతితనయింటగల్గుధనమం
తయుదేగగబంచి తెచ్చినన్ । ఘనమగురాతికోటయును నగడ్తబాగడగు నె
డగా గాగా । బ్బనరగనియించపజేసి యుహిపసాషణుగే గాను సొంతుపంబు
నూ । తనముగగట్టి శంకరుని దాసల శాంకరినిల్పి వెండియున్ ॥ చ ॥ పనసర
సాలసాలములు బాటలనింబకదంబకజాలచం । దనహింతాళి వసుధా
రుహమాల్ గుడిచుట్టులందుని । ల్పెనుమరువంబుమావియును బిల్వముగ్రీతు
ళసీదళంబులే । దినమును పూజకున్ గలుగ దేవునిపట్టున నాటివెండియున్॥
ఉ॥ కొమ్మలుకొత్తళంబులును గొబ్బునదీరిచి మీద నెంతయే। లిమ్మగబన్నకో
టపయి నెక్కడజాచిన బెరుకు చోటభ । త్రమ్ములుచామరంబులుగ బత్తికలు
నిల్పినజూచువారికిం । గొమ్మలమాటులన్ భటులు గుప్తనున్నటులుండ వెం
డియున్॥ ఉ ॥ నీటికిమట్టిపాటయిన నిల్వదుకోటన జొచ్చిపొంచగా । బాట
గునూటగల్గునొక బావిరచింపగ జేసి సేనకుం । గూటికిదట్టిముట్టయిన గూడి
దగాయ విస్తరించున । ప్పాటలజాటు సేవకుడు పాళరలంగి డగ్గొల్పి
నె డియున్॥ చ ॥ ఇసుకతొరుంగగిలప్రంగను యీటెంగదూలమనుల బిరుగ

లుం । గానులుమసాకికోళ్లును కొంకులకోలలునెత్తుగుంపులున్ । వసులు
నువాంటు రాలు బలువంకలదుడ్డులునిన్నవుడ్డులున్ । మసలకనూడవై చెవిను
మాజినిశస్త్రములభీకరశౌండగన్॥ ఉ॥ అల్లము బెల్లమున్ జముడు నాకులుబోకలు
నిమ్మకాయలుం । జల్లులుబుల్లువస్త్రముల మోపులుదాపలు ప్రీతితోడవెల్లు
ల్లి యుజింతపండు బెటులుప్పుయుప్పుయుమరీచరాసులుం । గొల్లలుగాగనిన్ని
యుయునగాశగవై చెంకోటలోపలన్॥ ఉ॥ లావరులైనయోధులుదలారులు
జారులుజాలువారలై । గావలివారలుపూజరులు గా దెలిచుట్టులద్వారపా
లురున్ । సేవకులున్నగోనెలను సెట్టులుభట్టులుదివ్వటీలలో । నైవిలసి
ల్లిసాధుకులనందరి నేలెచుపూలిగావగన్॥ ఉ॥ వారును వారునూరుకదివం
బును రేలునహేండుభూరివా । ద్వారవమెల్లదిక్కులమహాభటకోటిమోహియగ
శేయుచుండగ్రా । కారముగోపగించి పారికట్టజాలైననుసిక్కి చూడగా।
లేరనిసన్నుతింపనవలీలగమించెనుకొన్ని శస్త్రముల్॥ ఉ॥ అంతట చేతనున్న
ధనమంత యునుబోయిన జీవికల్ ప్రజా । సంతతికియ్యలేమిదిగ జారికిగొందరు
వారిజూచుచు గా । నంతటనింతటన్ విధియులారికయుండగ సిల్పికోటయూ।
శ్వంతముదా [illegible] గతి [illegible] సెప్పటియట్లకావగన్॥ చ॥ వసువఱులైన
వాడను వారు [illegible] యినభక్తులతోక। డున్ । విసువకవాగ్మయుల్ దనంగ పీఫ
[illegible] కేలదొ టిస్తై । వెసనవ[illegible]చియొక్క [illegible] నెప్పుగవెట్టయుమో
యు నేయుచున్ । వెస[illegible]రకట్లు గా[illegible] నుకత్తులుదో [illegible] సదీనన్॥ ఉ॥ ఇం
కయుపంబులోని ప్రజవెళ్లి[illegible]యిం[illegible]విడ్పి తెచ్చి[illegible] । ప్రాంకాలునకొ[illegible]డక్క
డికమంటలువెట్టుచు నెప్పటట్లు[illegible]తా । సేకవకోటపట్టులం ద్రిమ్మరుచుండగ
గొన్ని[illegible]కా । ప్రాంత[illegible]జాలముల్ప[illegible] నన సా[illegible]గానకంతటన్॥
చ॥ తడయుకనిం[illegible]లారిద్వరి[illegible]ంబుగ వెంటలుజేసికొల్పగా । గడచనుగొం
తకొలమిటు గాల్పగ గాల్పగబల్లుగుట్టుకో । బుడ[illegible]యు[illegible]పోయునను భో
రునగచ్చడమా[illegible]నైన । [illegible]డ[illegible]లు గాల్పవందునె[illegible] వాతయు జిక్కికపో
[illegible]నంతటన్। ఉ॥ మించిచీక[illegible]ంబగను మెల్లన మెల్ల[illegible] నొత్తిగో । యుం
[illegible] కెకోజ[illegible] ఖన్ని తగ[illegible] [illegible] । [illegible] మండెడ

జనీకర శేఖరుభక్తుడప్డునా । కిరంచుకత్రైనభీతిలక యెప్పటియట్టులకోర్కు
గాచుచున్॥ ఉ॥ ఇంతట వేగుబొమ్మబలెనీశ్వర శేవకుడిట్టులుండగా । నంత
ట వెంట్రుకల్ గమరియాదల గాలుక రాగనంబికా । కాంతుడుగంతుమదీ
ఫురఘుస్మరుడాతనిమ్రోలయోగు । లభ్యంతరసీమగాచువిమలాకృతి గైకొ
నివచ్చియిట్లనున్ ॥ చ ॥ సదమలచిత్తసాధుజనసమ్మతవృత్తమదియ్యభక్త
దీ । పదకళియారునీదుదృఢభక్తికిమెచ్చితినిత్తునీకునె । య్యోదిమదికిష్టమనబ
రమేశునకుం బ్రిణమిల్లినాకునే । కొదవయులేదువిన్నపముకండు వినంద
గువిన్నవించెదన్ ॥ ఉ ॥ ఈవిపినంబులో జీవికియెందును బొందనియాలయం
బులో । నీవువసించియుండుటయనీతియిదెక్కడిపేదదైవమో । యీవిధి
గన్నులంగనగనే వినజాలజగత్కుటుంబినా । భావములోనకోర్కి యిది
భావజసంహారవిన్నవెండియున్ ॥ చ ॥ కమలభవాచ్యుతాద్యులకశక్యమగశ
క్యముతైనపెక్కుదు । గణములగముల్ శివామనకుగల్గగనచ్చటకోసి యీ
వనాం। తమునవసింపనేలబదనవ్యవిమానముమీదనంచుధా । మముసహి
తంబుగాగ బురమదనానగొంచునురాజితాద్రికిన్॥ చ ॥ చనియెవిచిత్రమీ
తెరగుశంకరుమెచ్చి భజించిభక్తులెం । దునుదదజ్ఞసేగుదురు నూత్నవి
మానమునన్హరాద్రికిన్ । వినియునెరుంగమీవిధము విశ్వపతింగుడిలోడ
గూడజ । య్యనగొనిచన్నవింతయుని యద్భుతించిరి భక్తులందరున్॥ చ ॥
మదనవిరోధిముగ్ధగణమాన్యుడదైన్యుడుశైలజాధిరా । ట్పదయుగభక్తిత
త్పరుడపాకృతపాపుడనంగనొప్పదీ । పదకళియారివృత్తములుభక్తసభాస్త
తివిస్తరించినం । జదివినవిన్నభక్తులకుసన్నుతభక్తియుగల్గువెండియున్॥

॥నాట్యనమిత్తాండి గారికథ.॥

క॥ వినుకంచిలోపమును నాట్య । నమిత్తాండియనుభక్తుడతడొక్క
దినం । బనసీశునిదేవాలయ । మునకరిగియచ్చొచ్చి యచటముదముదీరు
గుచున్ ॥ క॥ దంతిశగగదనుజాధిపు । దాండవమూర్తిని మహేశుదాగను
గొనిభ । క్తుండుగ్గ పూజరిజో । వాండెగుగని గుడ్డ యుగట నొగినిట్లని

రమున్॥ క॥ వడుగయిదియేమిశంకరు । నడుమును విరిగినది పాదనాళీకం
బుల్ త్రొడచాచెనుంచబోయిన । వడువునబై కెగసి కానవచ్చెడును
రియున్॥ క॥ వంకరవంకరలైనర । పంకజయుగములునుగానబడుచున్న
విము । వ్యంకలును బోయి తనువా । తంకంబు వొంచి నదిగదా శంభు
నకున్॥ క॥ ఒకపదమిల మోచియుమో । వకయున్న వంగి విల్లువలె దల
యునుని । ల్వకనొకదెస కొరిగినయది । యకటాజడమడియు వీడినదిము
కహమ్మల్॥ క॥నిలువుబుబడ్డగళిన్ రె । వ్వలవాచవు తంబలా కపర్దికిని
లా।గిలనేలమిర్యెనీకున్ । దెలియదుగాయనుచునగుచు దేవలుడనిరెన్॥
క॥ వినుముగ్ధవాయుదోషం । బనురోగం బిడిమిగుల బ్రయాసకరముగా।
బ్బునబరిహరింపకుండిన । గొనగొనహరుమేన బెకుటనోవులుపుట్టున్॥ క॥
ఈవొప్పిదమున్నగానీ । చేనవ్రననగుచు మంమనే యిట్వుమనం । దా
నదిసర్వజ్ఞసిజముగ । మానసమున నెంచితనదుమంచిరమునకున్॥ క॥ వి
నవిసజనియుచటంగల । పసధనమంతయును దెచ్చిభక్తుడుబూజా । రిస
మతంబుననిడియిది । వెసగైకొనిశంభుమాన్పవె శంభునకున్ । ధీనిధిచాశ్య
ముసేయుదు । మీనిటమోక్షికిని సాక్షియీశ్వరుడుసుమీ॥ క॥ ఎట్లైననిట్టి
పుణ్యము । గట్టుకొనుమటన్న వాణిగా నిమ్మనిబే । ర్వొట్టియొక కొన్నిమం
దులు । గుట్టుననామిదవునూ నెగాచిన పోయిపయిన్॥ క॥ యెత్తించిపొం
గువచ్చిన దత్తరపడిడించి వాయుత్రైలంబిదివో । బత్తుడహరుమైపలదిన । వి
త్తగిలు దెవులుపథ్య విధితో నడవన్॥ క॥ అనితంబలిచెప్పిన నాట్యాని । మి
త్తాండారివినితదాధీష్టవిధిన్ । మనసిజ హరుమైదైలం । బునలేపనజేయా
నేసియంతటమీదన్॥ క॥ ఘువిగలవుమ్మెతచివురులు । జివురాబొనపాకు
పండు జిల్లేడాకుల్ । నవకము వావిలి యాకును । నవి మొదటగ గల్గుమం
దులన్నియుదినమున్॥ క॥ తెచ్చుచు శాకములిడుచారు । పొచ్చములేక
నినిసుకపొట్లములనొడల్ । వెచ్చగగాచుం బథ్యము । చిచ్చాక కంటికిని యొ
జ్జ జెప్పినభంగిన్॥ క॥ కావించి కట్టుచు నుత । జే ధిరొక కొన్నిదినము
లిడియుహగుణం । బావంతయు గానక [illegible]

తెఁటుడై॥ క॥ ఎకరాఁడికెత్తితనంబిది । యకరాఁటకటయడవిలోని యూత
నునలుమక్ । ముకరాఁంటి తెవులుమాన్పనె । గ్రకురాఁననే నౌషధంబుగాక
జణిగినక్॥ క॥ అనిశ్చయించిభక్తుడు । దనప్రాణంబునకు నలుగుతతెని
మహేశుం । డునుబ్రత్యక్షాకృతినా । తనిప్రమోలన్నిలిచి ప్రమథతతులుం
గొలువన్॥ క॥ మనసిజమర్దనుడావా । ట్యనిమిత్తాండినిగృపాసుధాం
బుధిలోదే । ల్చినినుక్ మెచ్చితినడుగుము । మనీషి తాధనమనవతడుమాప
తికనిమెన్॥ క॥ సర్వజ్ఞ శర్వశంకర । గీర్వాణార్చిత పదాబ్జగిరి జాధవ
శా । పూర్వార్వాచనకళేబర । బర్వినదయనాదు విన్నపము వినుమనుచున్॥
క॥ తావకదివ్యశరీరం । బివిధి ముమ్వంకలైన యిత్తెరగు విసంగా వలతు
రోగమోసహ । జావ స్తయోనాకు దెలియ నానతియిమ్మా॥ క॥ అనివి
న్నవింపవినినా । ట్యనిమిత్తాండికిని శంభుడను నాదినినా । ట్యనిమిత్తము
నే నాల్చిన । యనఘాకారంబుబుత్రకావినవయ్యా॥ క॥ ఏమున్నానా
ట్యమాండు । గామదిరతిపుట్టిడమరుగనుపాయింపం । భూమిలయమొం
దెచరాచాల్ప్యచుమునకునెత్తద్రుగ్లెనుడుకుల జెల్లన్॥ క॥ వినుతమహా
దేశాన్విత । మనవిత్తాకోపమునకు గాకజహారిము । ఖ్యాఖిలలోకులుయ
డచడ । గనరాన స్ప్యేడ జవలఘట్టార్భటికిన్॥ క॥ గంటల మువ్వలరవ
శితి । గుంటనన చు వెరచి నన్నగూడగమరి మిన్నంటెడు నరతాడనములు।
గుంటుబరచి దిశల నంలకుందరమంగన్॥ క॥ దట్టపుటూర్పులజలధుల్ । గి
ట్టెంబుష బాగ్నిగూరి గెలిగశులకున్ । తుట్టంబదఘట్టానిల । యట్టిట్టై ని
తిసథమునవలంబించెన్॥ క॥ దిరదిరదిరిగినిలవది । కరాఁరులిరునాలుగు
నుజాపకట్టవ్రజెల్లెన్ । ధపజాగిధకరాఁరించి । గిరులాడును నొండుభూ
శికిందులనూగెన్॥ క॥ పొంగుగ ప్రమదంబూదిన । గ్రిందజరత్కాఁచ్ఛపం
బుగిజగిజ నం । దందజటపటుహారినర । పిందభవాండంబుతత్వవిస
రముగ్రంగెన్॥ క॥ పతినాడన్ భూషణశే । గమరో జన్మైత్ర వహ్ని
గనలజకలపై । ముడిచిన క్రొన్నెల గరగిన । దయక యమృతధారత
లదిగె రేన్॥ క॥ పసువక వాల్చిన బహ్మ । దిసురాసుర వరుల కళల దీసిన

వేరుల్ । మసలక యమృతవు సోకున । వెసనసువులు డాప్పిశరణు వేడుచు మరియున్॥ క॥ బొబ్బలు వెట్టించు నార్చుచు । నుబ్బున జతగీత తతుల నాగ్గి బాడుచునా । గుబ్బుగ నారతి వేళకు । గొబ్బున రతి సాలగింప గురుహర్షము నన్॥ క॥ ఆడుదు ప్రమథవరేణ్యులు । జూడంగా తాండవంబు సురుచిరముగన్ । యీడితరూపంబెవ్వరు । వేడుక మైకందు వారి వీట్యోనుభవములు॥ క॥ అనియానతిచ్చి యానా । ట్యనిమిత్తాండిని మహోత్సడనురాగముతో । దనపురికిగొనుచుజని వెంన । తని చెరితమువిన్నము క్తిదప్పదుమరియున్॥

—॥శ్రీకాళహస్తికన్నప్పకథ.॥—

క॥ శ్రీమద్దక్షిణకైలా।సామలనామమున కాళహస్తి వెలయుద । త్సీమాంతికమునబల్ల । గ్రామంబుడ మూరనంగ గలదప్పురిలోన్॥ ఉ॥ ఎప్పుడుబాయకుండు పరమేశ్వరభక్తిపయః పయోధిగ । న్నప్ప యొకప్డు వేటమెయినాటవికావళి గూడిపోయి తా । జప్పుడుసేయు శోకహరతరు సన్నిధి దాపునసుండు వేళక । నెప్పలుప్రాల్ప శెప్పవెడనందరతో జనుదెంచి నంతటన్॥ చ॥ హరుడు తపస్వివేషమున నాతని ముంగలనిల్చియంతసు । స్థిరమతిశోకమందునిచి శ్రీకలశస్థితి వారిధారభా । సురముగదోచి ఫాలమున నొప్పుగభూతిధరించిపుత్రయా । తెరవునబూను మ్రొకాంచునవు లీక్రానిజాంగముదివ్యలింగమున్॥ క॥ అవిప్రాణలింగమునుబూ । విచితంబుగవికసన్ని వినిలేచినుదం । బొదవినమవినలు దిసుర్రలు । పసిలముగా జూచ సాక్షిప్రాజ్ఞ చెరువున్నన్॥ క॥ అకాలి శ్రోవహాత । జేశ లగిరిసని సంసృసిక్తించిభళీ । నాకలంకర్రము యన్యోగ । దాకంపే దేశకలటె ఘన్నుడి నైతిన్। క॥ వాయువమూర్తికపావ । కలశచస గనుగొంటి మిల్లుల నైటం । బైచెల్లెనుకుగలగా । నాటకరటిగంప గొలచునిపిగ పిరంజేన్॥ ఉ॥ అను చుం గన్నప్ప దేవుడీశునకు సాష్టాంగ ప్రణామంబుసు । యప్పను గాటంబయి తండెపోనిజము మత్స్యాతేపడీ యుంచున్ వనముస్నానమునుసారి బాస బనగా నాయంబె నాప్రాణిపేం । గొనుచునె నెన్ని వాసి గట్టి పూని సన్నా

చిరంబుగా మఱంపఁగనే॥ ఉ॥ రానసనట్టు కొట్టినను రాజకళాధరుని బుజ్జగించినా
న్లైనను బట్టి వేడుకొనినైనను బుద్ధులు జెప్పినైననే । మైనను నిచ్చి ప్రేమల
బడినైనను పల్లెతు గొంచుఁబోకనే । బోనని ముగ్ధభక్తుఁడిహ భాషణముతో
వనుసిద్రమంబునన్॥ సీ॥ ఇక్కడ యడవిలో నొక్కండవును నుండగ తమే
మి చెప్పవే కాలకంఠ । గొరగులు మెచ్చి తపస్విరి పూజసేయంగ మరులెత్తివ
చ్చితో మారవైరి । యేవిధి తంబళ్ళతో వాదమడచితో కత చెప్పవల్లచ
[illegible]ంగదీరుఁడ । పరుసనందడి ద్రోకులఁ వడలేక సితిగిరి వడి చివచ్చితివో విప
నముఖకును॥ గీ॥ గాకమాదర చెన్నయ్య గలసితనుచు । నిన్ను వెలియన
వచ్చితో నీవసింక । వలపటికి నొక్కవనితగా వలసివచ్చి । తొంటితెపమి
వ్వుసేయంగ వొడగితివియొ॥ చ॥ పలుమ నీవునంబ బడెన్గ్లను ద్రిమ్మరలే
కదాగగా । వలసితొలంగివచ్చితివొ వారిజగర్భుడు తొంటికైవడిన్ । మొ
లకన్నవదప్పనేట మెఱుసేడును [illegible]యొనర్చవచ్చితో [illegible] నమ్మాబ్రో
వనసమాదరణంబున మెచ్చి వచ్చితో। ఉ॥ ఎచ్చటనుండి యిచ్చటికి నేగెదు వి
బ్రతుకెట్టు లీవనిం । ఇచ్చగ జొచ్చియున్నకరు మాసము [illegible] నెక్కడి
బ్బని । న్నిచ్చట ద్రెళ్ళ[illegible] వైచి [illegible]డికిన్ బరువై[illegible]నే । జెచ్చెరబ
ట్టి తెచ్చెదను శీఘ్రమ శీతమయూఖశేఖరా॥ క॥ ఒడలసగము గొన్న నగజ
యు । ముడపడిగన[illegible]దు మాటలెన్నియు నేలా । [illegible] నెవ్వరును
నె । కూడి వారెవ్వరిక మెలుగాలన్ముసె[illegible]యో॥ గీ॥ [illegible] బున గట్టినగో
చిపాత । నొం[illegible]వబడి[illegible]పిట్టులొంటి[illegible]రిగి । [illegible] సమును [illegible]డులిన
దిక్కనైన । కొండలంబడిరుగ [illegible]దీవా॥ చ॥ [illegible]
లును [illegible] సంఖ్యాగుని [illegible] । చరుంబు [illegible]
యుదురెంటికి [illegible] । [illegible] వచ్చిననేల
సౌఖ్యముల్ । [illegible] ॥ క॥ [illegible]
డవులమను [illegible]యులపా । లోడిప[illegible] యుసముల[illegible] క
డుమంచి వెదు[illegible]గిర । [illegible] యొస[illegible]డుఁడు॥
వ॥ మరియున్నట్లు గాక [illegible] నభి[illegible]తంబగునేయు[illegible] లుంగ[illegible]దర

గిలైనమాంసమెన్నఁగనైవేద్య । మిచ్చుచున్నవాఁడు హెచ్చిపీఁడు॥ ఉ॥ ఏ
నుదపస్విపుంగవుఁగ హింసుఁడ యోగ్యుఁడుగాఁడువీనితో । మానకనాకుబో
రననిమాని ద్రోహముసంభవించును। న్నేనగునొక్క లూతవధియిం
పవెయిచ్చటఁ బిచ్చరంబున। న్నేనును నేఁడు హీనిగడు నేర్పున నూర్పుల కట్టి
బాపెదన్॥ వ॥ అని యిట్లు మనతలంపఁ దంతిదంతువాయ సంవాదం బెట్టిదని నఖం
డశశిశేఖరుండెట్టిఁడుఁగా లేదు చెలదియుఖండా కండపరశును పరిభాగంబు
నందనతంతుసంతానంబునకు జుట్టును జుట్టిన ప్రాకులం బ్రాకినతృణగు
ల్మలతా ప్రతానంబులంబు లాధారంబు గావించుకొని కడునిల్చి ఘంటవేది
యుంగపోలంబులునుం విరచించి తదగ్రంబున శిరంబు త్రావించి ద్వార
బంధంబులు సోపానగండమ్ములం బోలు తత్పాలును రమ్యంబులుగా నిర్మించిప
రవుండప్పని గోప్పకరివీరముకుళంబు లనేక సంఖ్యంబులాడు గేహాళి బంధం
బులనుసంధించి శతసహస్రశతసహస్ర కమలరాజివిభ్రాజిత ప్రసూనపూజా
బంధబంధు రానేక రచనావిచయంబు గావించి చెలంది ప్రసంధ్యలుగానం
దకారి యనేకభక్తి నాత్మగ్రంథంబుల గోరుచుండె నా సమయంబున॥ క॥ క
రియుచ్చోఁ గనిన చ్చితఁ బుజ్జవనా కౌశ్యాంబు గాంచిగో । పవహాసేశము
తోడ నిశ్వాసనిశ్వాసాముల సంధించెనే । పుసువ్రాయుంచు నిజ క్రవచ్చలన
సంఘూర్ణితోరు బాహుంబుచే । మాంస్యవైపాటుయి వోవదట్టి ఘనతు డాసిత
హాసియమున్॥ చ॥ మాగుసభిషక్తు సెనికరిణుకా దలపెచ్చిన కల్యాలుంసిలాం
బురుహాములంబు గాంతకుం బూన్చిప్రకాలను నిట్టుగోల్వనా । తురమతి
లూతమతిర్భ్యాః విఘాతము నొందగఁ జేయు క్రోధియానే । నరసి వధించునం
చుగుడికడింటనింతట బూన్పియుండగన్॥ గీ॥ గజముచను దెంచి గోపించు
కరటిగాంచి। తంతువాయంబు నన దానియంతరంబు। గోతమైనను
జూడక దంతికరము । వెంటదలకెక్కి దొలిచియాడ్వ పముజంపె॥ ఉ॥ ఎ
ప్పుడుగాలకంధరుడ పార్వతికోటిసమప్రభుండుగ । న్నప్పటిముగ్ధభావ
వచనసన్యగభక్తియు నిస్పృహాత్వమున్ । కొన్నక కెప్పినట్లైనక సేయుమలం
చితపస్విప్రోలచా। నెప్పటిలాగు శూలిఘటిఁచెను మోముననూ

ఁడుగవచ్చుటకు॥ క॥ అందునొకకంటసుదకం। బందందస్రవింపుచుండఁహ రుఁ డుండఁగనా॥ కందర్పహరునిమీఁదను। తందరసుతుఁడటకువచ్చి తగనీరు మసఁగెన్॥ క॥ తిలలమైపత్రిరిహరుపై। దులిపిఁలఁ పూర్ణమైనదౌంతిశివుని ముం। గలనిడియప్పింపగదృగ్జలములు పత్త్రిరిమునింగిగారఁగ దొడఁగెన్॥ వ॥ ఇట్లుంగారుకన్నీరునిలువంగన్నపృషిభూపణుని కొత్తించిన యంతధారయఱుంబోలె మంగళంబయి చెలంగెనట్లునుంగాక పిశంగతుంగోత్తమాంగరంగంబునం బొంగు గంగా తరంగిణీ మృగాంద పాదా హాలిందొలంగి పాదోదకంబయిన తంగజభుజంగన పాంగోదకంబు లింగోదకంబయియిట్లుత్రివిసోదకంబులుర ద్రిణయోనమేన ప్రతిమలంబయియొప్పినప్పుడు ప్రసాదికింద్రవిధూదకంబును బొందబాడి యకదాయనంగన నంగవైరి సర్వాంగంబులుంబ్రుంగుడుగుచు నుండె నప్పుడు॥ క॥ అగ్గలమయ్యెనుకన్నీ। రిగ్గజదనుజాంతకునకునిఖనోయనుచున్। డగ్గరి నేత్రముగనుగొని। బెగ్గిలిగన్నప్పశివుని పేరొకని పలికెఁ॥ సీ॥ కటకటాయిదియేమి కజఱంబు గలిగెనో నిటలాక్ష నీకంటనీరు గారఁ। నిందవినిగౌరి నీ సైన నాడును దడిగాదుకన్నును ధాకరాంక। జనకచేదనయు నిందునిమించు నప్పుడు నేడ్పు నెరుంగవహో శభూష। చీరచి చుడు విప్రపూర మారడిబెట్ట కారింప గన్నీరుగానవ భవ॥ గీ॥ రాలరువ్వంగ గన్నీరు రాదునీకు। మన్ను మోవంగ రాలదు గన్నునీరు। పరసతికిగాగ భంగంబుపడెడు వేళ। రాలవశ్రులు నేడేల రాలెనీశ॥ క॥ అనయంబున్నిట్లు నేడ్వ। బనిఏమిమియాలి సుతుల బాసి యడవులం। జనవల సెననుచు నేడ్చెదొ। ఘనలోకములో కడుబ్రోవగా వలెననియో॥ చ॥ మరియును నాకటింగడుపు మండగ నుండఁగ లేకనేనినుఁ। వగచెదనంచు నేడ్చెదొవనంబున న్నృగ రాజియూగినన్। వెరచెదనంచు నేడ్చెదవావేసవినీ పనిపాటకోప। నరిమురి బల్లెకుంజ నితినంచు దలంచుక నిట్టులేడ్చెదో గీ॥ చెడ్డపురువుముట్టు జీవంబుపోకకు। పొగిలి పొగిలి కంట బుబెజేసి। నీరుగారనిట్లునీవేడ్చె దోహర। కలదెనీకు నేడ్వకారణంబు॥ చ॥ కలిగినజెప్ప వేయుచుఁబకొంగలిశంకయి నప్పళించున। ప్పలముచుగంగనేమి యికబుత్రు

తృతీయాశ్వాసము.

డవేగలు గంగనంచున । గ్రోలుదుడుచుక్ శివాయటుల జూచినసీ సరిలింగ
ముల్ సినుం । బలుమరు నవ్వ రాతగులు బాసియు బాయుదటంచు నాత్మ
లన్॥ క॥ ఈరీతి బల్కి మరియును । నూరార్చుచు నెవ్వడేటి కూరింతు తం
డ్రి । యూరకు నాప్రాణేశా । యూరకు నాయన్న యనుచు నొడబడబ
లుకన్॥ గీ॥ ఉమ్మలికెయింత యేటికి నుడుగుమనుచు । రాముమ్మనను శంభు
నేత్రోదకమ్ములొత్త । నెసగుచుమ్ముగ్ధత కంటిలో కసవుగాగ । దానతం ఖో
సిశోధించు తన్నయనము॥ ఉ॥ అంగుళులంగపట్ట సచలాంబకసిక్తి మున్నె
త్తిపట్టియా । లింగముకంటిలో నెరసు లేదుగ హాయని కడ నూదునా।
ల్కంగొనిగ్రుడ్డుపైని వ్రురుగ్రకుక న బెట్టినుమీదయావిదా । సంగటచీర
దోగినమనంబున గుందుచునుండు వెండియున్॥ క॥ కనుగొలికిదన దృష్టి ప్రవే
లిడి । గొనకొనివెత్తినను గనుంగొన గారుజలం । బనికడకనొత్తినంగా
లికినగారుందొంటి చుట్లుకీలాలంబుల్॥ క॥ కొలుకులు రెండు రెంటం । గు
ళులనడుమ నేత్రమెల్లగొలుకులగతినై । జలజలజలములువాలుకగ । గొ
లుకుల నాకన్ను నడుమ గూడంగడలన్॥ క॥ [illegible] చ్చ గారుచుండగ । నం
జూచుగన్న ప్ప హరుదృగశ్రుజలమ్ముని । ల్వంజేయక కడు పొంగలుచు । బ్రాం
జలియై మ్రొక్కిలిడుచు బడిబడి లేచున్॥ క॥ అటకటా యనుహాహా । ట్టు
కజుట్టుకతిరుగు భ్రమసిటునటు ప్రాకుచున్ । వికలతనొందు న్నన్నేటికిగార
ణమరియు మరియు డెందములోనన్॥ సీ॥ ఆనందభాష్పములని పల్కెదము
నా హర్షచిహ్నంబులేవాననమున । గపుణా [illegible] కు వీక్షణవారియంపు
నాజల్లనై యుండవుష్ణములుగాని । ఘుమఘుమలాసార కలఘ డవెంబు
న్నగన్నులబొడము నేఘుమఘుమజలము । దుఃఖంబు ప్రేరేపదొరగు చెందు నా
రెండుకన్నుల గారకుండు బెట్టు॥ గీ॥ గంటనేకేని రోగం బుగల్గినాల్కు
దప్పవొక్కయొమరికోడి చెప్పవిధము । నొవ్వి యోపారగప్పె నొప్రవ్వగంటి।
ఖోటోతటిగన్నో మాదయో బుద్ధిదలప॥ గీ॥ మైలరోలా యూపిఖంబదు
మాణంసగతియొ। కాకయొండొక్క యక్షిరోగంబొదీని । కేమిచేయుదు నుం
దుమూకెరుకలేదు । నామనోనాథ నాయన్న నాదు తండ్రి॥ క॥ మాకేల

టిపనుచు వెరతురు । నిక్కంబుగనీకు(ద్రి)భువ నీజనులిటునీ । కొక్కొడచిహ్నా
ముబ్బుట్టిన । లెక్కింతురె సురలు నిన్నులేశంబైనన్॥ క॥ నీకంటిమంటమ
డసిన । యాకాముండాదమైన యరిపరులెల్ల । న్నీకంటివాతఁ బిన్నక గ్రీ
కంటన్నగుచునీవు గీడుదలపరే॥ గీ॥ ప్రాణపదమైన తలపైనబాసిపోదె।
యంగహీనులగన్నంతనంగనలకు । రూపవంతుండ విభుడు గురూపిమైన।
పట్ట్యాగాజూచినవ్వరె భక్తులైన॥ క॥ మునుహరికి నయనమొసగిన । మన
నిజహారు మహిమయెందుమడసెవాక్షోపాలం । బననాబులుమృగముల
గొన్ననలువుపత్రిల్లె నానునంబెట్లోర్చున్॥ ఉ॥ ఎవ్వరితోరచింతు ధృతి నె
వ్వరు యేమిడయొనతుజారాత్మల్ నే । వ్యాధింతవంత ధరియింతు ధరింపకనే
మిసేతునిం । కెవ్వోధిబోదుపోక మరియేమని యాదెసజూతు మాటలిం । క
వ్వోయునేల । మందుబర మేశునికంటికి నేనెరుంగుదున్॥ వ॥ అనిహాషించి॥
క॥ నీకంటికిమందగునే। నాకంటికిశంభుమిగులనవనతభక్తి । న్నాకన్ను
మందువెట్టెద । నీకంటం గారు నీరునిలువం జెలువన్॥ వ॥ అనికన్నప్పద
నకన్ను కనుగిటినంతలో భల్లంబునం బెల్లగించి పంచవదను కంటిపై దనక
న్నుసమర్పించెనప్పుడు॥ శా॥ ఆనేత్రంబునగారు నీరుడిగె దేవా ధీశుడాకం
టినీ । గానవచ్చినజూచి మందహాసరా భాసిజన్ముఖాంభోజుడై । యాని
ష్టాపరచక్రవర్తిదన కన్నధేంబు కోటీశుక । న్నన్నైక్యమ్యము బొంది
యుండుటకు నాహావృష్టి తానిట్టనున్॥ క॥ శ్రీకంఠుని దాకంటికి। జేకొన్న
సదోషఫలంబు జేరువనుండున్ । నాకేలనగవననిపిన । డాకంటికిదాడిపె
ట్టెడగ్గరి తెగువన్॥ క॥ తనజెప్పగాలశంకరు । గనుగొనకుం గురుతుగా
గగదియించినునం । బునశంక లేకడాక । న్నును బెఱుకగ బోవగా మనో
వేగమునన్॥ శా॥ అత్యర్థ్యాశునిజ। పహారు మహాగుండాసక్తిమైనత్తరిం। బ్ర
త్యక్షాక్షండేపినే... హళి రామాయన్నకన్నప్పయో । కృత్యం బేటికినంచుద
తర్కమ మయ ... బట్టిన । న్నిత్యం గన్గొనవచ్చె గన్నప్పకు దృష్టి రేజ
ముం జేజముసు॥ గీ॥ హరుడు గన్నప్పచే గొన్నయం బకంబు । మరలని
చ్చెనుయాకంటిమురుపనదు । కన్నొసంగెనాయనగ నాకాలకంఠు । న

వ్యనయనంబునీరునాతఁడమనిలిచె॥ ఉ॥ కన్నప్పకన్నులే హరుని కన్గవయౌ హరుకన్నుదమ్ములే। కన్నప్పదేవుగన్నులటుగామి నిజంబగునేని చెల్పయా। పన్నగభూషు కన్నులగ బంధములబ్బినయట్లయిప్పడీ । కన్నప్పకన్నులం దొరగుగారణమేమిసహర్షబాష్పముల్॥ చ॥ హరుడుపురత్రయంబులగు రంటగజూడగ మూడుగన్నులం । దొరగినవారిబిందువులు నూత్నవిభూషణములై తదాల్చెగా । నగుచెక్కృపా సమన్వితదృగంత నిరంతరనిస్సృజలస్ఫురణముచిత్తశాంతిసుఖమును బొందగజేయుటయెల్లవారికిన్॥ ఉ॥ అంత టన్నంతటన్‌సురసురాగ్రజ ముఖ్యులుమ్రొక్కుచున్ ఘనా । శ్రాంతకమస్తకస్థలవిరాజితహస్తసరోజులైనముద్రెన్ । యంతవచోమవర్చి కలనధిగ్రబంధసలు నేయభూనభో। భ్యంతర మంతయున్ మనుగ నానసనకలు మ్రోయుచుండగన్॥ గీ॥ కుసుమవర్షంబు భూమిపై గురియుచుండ। బ్రమథులొప్పగ గద్గదభక్తిరతికి । హరుడు ప్రత్యక్షమగుటయు నచటను న్న । పొంచుకొనియున్నతపసిహర్షించికాంచి। గీ॥ మ్రొక్కెగన్నప్పకే నసిమ్రోవ్రలిడ్చి । యుతనిసద్భక్తిమాహాత్మ్యంబునభినుతించి । నీకునెగ్గు ఒం చినీమనన్ను । గాచితీవుగాని బలెరగరుణబుట్ట॥ చ॥ శివుడుసనివసం గమరజెప్పగనున్నదె భేదమిట్టివిరా । గృహిభవసా॥ మహాత్మ్యమును న.చితసాహసగౌరవంబుని । బ్భవిన జులంను గల్గము ప్రమాణము శాస్త్రనాగమత్రయీ । నివహములందు నెందచున నెట్టనపొందమైు బ్బట్టిరి నెమ్మన్॥ క॥ నల్లవొ నల్లవొయను ముఖ్యుల్ల రతిం దగసినొగడ దప్పెర పడుచుం । వల్లిభవానియుగనుగొన । బల్లవిత మనసుకు డను భక్తుడు భవ్యుడున్॥ వ॥ అన్యోన్య నిరీక్షణంబు నేయుతరింబర స్పరదర్శనంబులోకస్థసవత్త హోనిసి తెరసియుండొంటితొనంటిచేకొని యుండొటి మాపులొందొండలు లోపల చొచ్చియైక మత్యంబువడసె పంచవా తసప్రాణ వచ్చు నొకప్రత్యక్షములు డునీడలోకాకలో దేనుకన్నులు కన్నప్ప కన్నుల సంయుద్ధోల్లము లైన కీ కంఠుకన్నులు కన్నప్పకన్నులంజు గావించినవిధము తప్పడులనొక్క కన్నులు పన్నగధరు కన్నుల ప్రతిబింబములలో యట్లనుండగాక ఖనుడును

బులు కన్నప్పనేత్ర ధరిత్రీజలంబులఛాయ కొమ్మలో యుదియునంగాకళ
న్నప్పకన్నులు శంకరనేత్రగు ప్తాంకురంబులో వెండియుఖండ పరశునే
త్రంబులుకన్నప్ప నేత్రనాళీకంబులోలోక నాయకాలోక నానాకహ ఫలం
బులో పౌనఃపున్యంబునంగన్నప్ప కన్నులు వియన్నదీధరుని కన్నులయినీలగ
ళుకన్నులు కన్నప్ప కన్నులగను పట్టియున్నాల్గింగన్నప్ప నయనాంబుజంబు
లో కాక యున్నాల్గుశంకరునేత్ర పంకజంబులో యననవుగా దాల్చియుం
డెనంతియుకాదు॥ చ॥ అనలవిలోచనంబునకు నవ్వలి క్రిందటనుండుచ్ఛా
యనీ । తనినయనద్వయిందగుల జూచెదు ముగ్ధనిధ్యగ్యగంబుతో బెన
గొనినాలుగయ్యెపుర భీకరనేత్రములట్ల నాల్కగై । కనబడెనీశుదృష్టి బెన
గంబడికన్నప రెండు కన్నులుక॥ ఉ॥ అన్నెరికన్న పేశ్వరు ననన్యగవీక్షణా
లోచుదమ్మునా । రున్నతిగోడ జూచుకొను చున్న తెరంగని యుంగనప్పుడో।
ప్పన్నిజదృష్టిచేద్రిపుటి పేరడగించి త్రిశైక్యసిద్ధిగా । కొన్నయుఖండచిం
తయనిగూఢత రెండయి యుండె నాశిలన్॥ క॥ నాలుగుకన్నులకాంక్షిక।
ఫాలవిలోచనము కాంతిఫలియించెనికం । గాలునె వేగతి జూచిన । నూ
లిపుత్రయము మిగుడ నుచ్ఛవమైనన్॥ గీ॥ చాగుకువిలుకాడు నెమ్మేను మరి
యుదాల్చి । మచ్చరించిన గాలుండుమదము బెరిగె క్రమము దప్పిన దొల్లిం
టికరణివాను । గాలుదునె శూలి యేకంట గడగిచూడ॥ క॥ యుగయు
గములనిటపైయా । నగధను డేకంట జూచినం గాలునెయి । జ్జగములును
న్నీకన్నన్నగ జాచురుహరుని నుగ్రనయ నుండంద్రే॥ ఉ॥ అన్నియునేల
నాటికిబురారికిపన్నుగ యూద యాంబకం । బున్నశిగాలు వింపెనకు నొప్పు
నెచి త్తముచిత్తజారికిం। గన్నపయూవిలోచనము కాలము నాంతగనుండ
నీశుమా। భ్యన్నిలయుండు లోనగునె పెద్దయు నేడక భూరిమాహాత్మ్యమున్॥
సీ॥ నా డేపినాకికినయనంబుగల్గినజూచు నేనిమ్మవ్వసుతుంచాపు । హరున
కీ యస్మృతమయాక్షిసున్నుండిపె ననచునేనం చెన్న యుకి యుగము। నీనే
త్రము నుడెపసిన బాలుని బోవ గనిప్పునే పుట్టిదొడుక । నీయుక్షిదో
యున్న వేయును నేటికి హరుడు దియ్యా నండన గమన డె॥ గీ॥ యితని నేత్రం

బునున్నన్న నింగుమౌళి । యధిక సౌందర్యయుతుడు మానవఃజనడై । యి
ట్టి నేత్రంబు మున్ను గవ్పట్టియున్న । నెట్టికాంతల మెచ్చునే యీశ్వరుండు
ఉ॥ కన్నప నేత్ర పంకజము గల్గగ నీశుడు సర్వసౌఖ్యసం । పన్నతనొందెగ
న్నప విభాస్వర పాదము పాదరక్షసో । కన్నిజభక్తవత్సలుని గా నుతియిం
పరుక. తుమైరిని । స్పృష్టిగ చెప్పసోకి జనసేవ్యత జెందెను మౌళిచంద్రు
డున్॥ శా॥ ఈ చెప్పుం దకదన్నసోకుటగదా యీగంగ దాతీర్థమై । భూ
చక్రంబున సన్నుతింపబడితాం బూర్వంబునఙ్ బ్రహ్మదా । నీ చెప్పున్నగ
నుంస్థానం డెగిరిజాధీశస్పృగన్మస్తకం । బీచెప్పే కుడు దాల్పబట్టి విభుడ
న్యోన్య దేవతా జాతికిన్॥ క॥ హరి గానని చరణముగల । హరిభక్తుల పా
దరక్ష హరిసూనుడు దా । నరసికన లేక శంకరు । శిరమున కాభరణ మయ్యె
చిత్రము గాదే॥ ఉ॥ చెప్పుకునేమి యీ రొయికి జెప్పు మహాత్త్వము చిత్రరూ
పము । బప్పుకసోకశూలి భువనావలియందు ప్రసిద్ధుడయ్యెసీ । యెప్పు
లకు స్వపుక్కిలి పయోకణముల్ దడియంగబట్టినున్ । ముప్పుముల్ జయిం
చినమనో భవశత్రుడు నిత్యుడాటయుక్॥ గీ॥ ఇతనినిమాల్యము ధరించి
యుంచుచూళి । [illegible] విమల ప్ర । పాదభోగంబు కతన
[illegible] । [illegible] సహితు డిలను॥ గీ॥ మృదుమ
కిన్నప్ప [illegible] వేదశాస్త్ర విదేశ వీథిగవచె । [illegible]
[illegible] । విధినిషేధాద్యయాత్రీవ వృత్తుడయ్యె॥ గీ॥
[illegible] మంతయు [illegible]
దయ్యె । [illegible] । [illegible]
వాకేవాణి వ॥ ఇవ్విధే కన్నప్ప చేత సన్నుత స [illegible] ప్రసాదియైన
[illegible] ప్రకార బుబ భక్తానీకంబు [illegible] వినుతింప జ
గజ్జనంబు విస్మయంబంద నింపుధరుండందవ గన్నప్ప [illegible] గాగిటం జే
[illegible] చతుర్వర్గ [illegible] పదంబులెవ్విగా [illegible] చి
డునవ్వ వదనమొగంబున [illegible] లత్తి [illegible]
ట్టి ఇట్లనియె॥ క॥ ఎను నొన్నత్తు [illegible] । [illegible]

వేడేలా । గెరుగుదు నెరుగుదు మరియును । మరియు నెరుగుదును నిన్ను
మారవిరోధీ॥ ఉ॥ కావున నీవరంబులును గాయజసంహర యెల్లనీకృపా ।
ప్లావితదృష్టిగాదు పయిబాయక యుండగ బాదుకొల్పినా । భావముదృ
ష్టిదృక్స్ఫురణ పంకజసంకట మైచనంగనీ । వేవరమున్న గన్నపకు విశ్వవిభుం
డొసగెం దభీష్టముల్॥ క॥ కన్నప్పకు నభిముఖుడై । పన్నగధరుడుండె నస
కృపాలోకన సంపన్నునిగా వింపుచునా । కన్నప్పయు హరుని కెదురుగా
నిల్చె వెసన్॥ క॥ ఈలీలతోడ నన్యో । న్యాలోకనతత్పరాత్ము లైకాలాస్తి
లో । బాలాక్షుడు గన్నప్పడు । హేలాగతి నున్నవారలిపుడుం బుడమిన్॥
గీ॥ నేడు గన్నప్పకిట్టి దీటు శివుని । మజ్జనంబార్చుచున్నారు మరియు నత
ని । పూజ చేసి పువ్వుల భూస్థలేశు । నతని శేషంబు పెట్టుదురు భవునకు
ను॥ క॥ కన్నర్పింపుట నవనిం । గన్నప్పయనంగ బరగె ఘనవైభవుడై । స
న్నుతి కెక్కిన తనికథ । విన్నం జదివినను ముక్తి వేగమ కల్గున్॥ గీ॥ ముగ్ధశశి
ఖండజూటుండు ముగ్ధభక్తి । వరులగృప నేలునీరీతి వసుధ ననుచు । బసవదం
డాధిపుడు ముగ్ధభక్తకథలు । చెన్నబసవన్న వినుచుండ జెప్పుచుండె॥ గీ॥ శ్రీ
తిని ముగ్ధలకథ లిట్లు జెప్పకథల । విధముల ర్యాగ రాయనివిక శిలాత్ము లగుచు
శివకంతుకథలను తీర్థనగుచు । నున్నభక్తులకును బసవన్న మొక్కె॥ చ॥ మను
సువిచి వెవ్వరి గణముఖ్యుడిలం గళియించినాయినా । రసుశరణుండు మి
మ్మహారహాంబును వేమము గానగించు రా । యనువున శంభుతుల్యులగు నా
ద్యులబుద్ధి నగింపగల్గెనా । మనుటకు నింతకంటె మరియన్యత యొద్దియటం
చును బ్బుచున్॥ క॥ అవిరళభక్తిసుఖపయో । నవమునం దేలుచును బసవన
ప్రభుమనుభ । క్తవరులు పేరోలగమై । సవిశేషానుభవమునం దజరగగనం
తన్॥ వ॥ మరియును॥

సకలేశ్వరమాదిరాజు కథ.

క॥ పెద్దలకు బెద్దమరిపె । న్నద్దులకును నెల్ల మొదలియగు ద్ధధరిత్రిన్ ।
బుద్ధులబ్రోక విబుధసం । పద్ధినిధిసుభగమిత సుభాషాసిద్ధియున్॥ క॥ సు

మనోనురాగయుక్తుం । డమలినచిత్తుండుగుణగణాన్వితుడకలం । కమ
హితదానకళావి । త్తమతియు వీణాప్రవీణ తాధుర్యుండున్ ॥ శా ॥ య
మనియమాసనవ్రత పరాయణవృత్తిదురంతరసంసృతి । భ్రమశమనైకసం
స్మృతియపారకృపానిధిసిగ్గతాతిణయా । గమనిగమాంతలక్షిత జగన్న
యతత్వవిచారపారగుం । డమితశమాదిషట్కయుతుడార్యశిఖామణి నా
గనిద్ధరన్॥ గీ ॥ మనుమునుంబును సకలేశమూదిరాజు । దప్పచారిత్రమునుమిగుల
చిత్రమధరిత్రి । నెట్టులన్ననతండిల యేలుచుంబె । యనుపురమురాజధా
నినైయొప్పుచుండ ॥ క ॥ వితరణవివేకరూపా । ప్రతిహత విభవములద
నకప్రతిలేకసుఖి । స్థిరరాజ్యము సేయనతతి ; మతిచికొనులింగజంగ
మప్రణిపత్తిన్ ॥ వ ॥ చికిూనసతండు దక్షిణకృష్ణ ము లుడిగియుడు రాజ
ధరురాజోపచారంబులఘుడెయ ఘడియుదప్పక పుష్పపత్రి విచిత్రరచనా
నిచిత పూజామందిరాంతరంబు నచిరంచియగ్గించునప్పుడు ముప్పది రెం
డు రాగంబులకునుం బ్రశస్తంబగు రావణహస్తంబును బ్రహ్మవీణెయు
లావణ్యవీణెయు గైలాసవీణెయు నాకాశవీణెయు బినాకవీణెయు సారం
గవీణెయు గాంగ్గవీణెయు గారీవీణెయు కిన్నెరవీణెయు జనకవీణెయు న
నునివియాదిగాగల వీణెలందు ముప్పదిరెండు రాగంబులను శ్రుతులుండ
ప్పకుండగూర్చి యోజించనది యునట్టుండు విల్యాకినొంచిన పంచవద
నుడకేరాగంబు మనోనురాగంబు నాపాడించునారాగంబునకు వీణెవిన్నా
ణంబుగా ధ్వనియింపపప్పుడ స్వరమేళ్వరుండా వీణెయపాణి పద్మంబున
పాదుకొల్పి మొగచాళంబున నవతాళంబునుండాళపట్టెయుంగతకారిబో
ళవణియు సారణచేయుచు మృదుమధుర స్వరంబుల చుట్టుచు గట్టుపట్టి పతి
చిత్త విగుర్రోత్తమవధాను సకలేశయవధారు నిస్యకళ్యాణయవ ధారు
ప్రాణనాయకా నాదప్రియాయనుచు నారాగంబుతా నాలాపింపనభి
ముఖుండై సప్తస్వర సంభూతంబులగు నిరువదిరెండు శ్రుతులంగూర్చి
తానశ నారాటయుక్తంబుగా జౌదళంబను శారీరంబున సనిబద్ధపద్ధతి వా
కొలింజేసె గ్రిమ్మరగమకసప్తకంబు సంధిల్ల నల్లనమందీర మధ్యమతాళం

బుల యలంఘితంబులు నిగుడ శుద్ధసాళసంకీర్ణంబులు మీఱఁగ దేశిమా
ర్గంబులు వెలయఁద్రుత మధ్యవిళంబిత తాళమానంబుల నూనంబులుగాఁ జూపి
ధాతువులు నంగంబులును జాతులు రీతులు నుం దలుకొత్త నిబద్ధ రూపంబున
వైళంబు దాళంబు సాళి పిల్లాపిల్లి జాయి యనుజాయియు చిత్ర మొయ్యా
రంబు భంజళంబును ఖచరంబును విషమంబు సంగ్రిమోత్కంబులును భజి
వణియు రవణియును భరణిమిత్రాయి నిజ వణాని వలంబని చయ వైధనముని
గీతిసుధాయిన గీతంబును విశ్రగ్రహత్రత యంబును నంశు కలవిత గాడం
బులును రాగకౌకును బొచ్చ గాడంజీను దేశికాకును సిందువు కరుస్త్రుక్కా
కును నఖకత్తరిరియ సుహిళువాయియును దవహరణంబును వాయిగుం
డాగుండియు భ్రమరపలయును గుడిడి మోడామోడియును ధువాళంబు తి
కాళాయి హొవాయిలు జోకాళాయి యాది గాఁగల రాగంబుల పాయంబులం
బొరయకుండ దేశాక్షి ధన్యాసి మలహరి రామక్రియ లలిత సారంగనాట
గుజ్జరి మేఘరంజి గౌళ వళిమాళవశ్రీ వరాళి గాంభోజి గౌళ పంచకంబు
బంగాళంబు । సక్షిం భైరవి ద్వంద్వంబును భళ్ళభంజరంబు గుండక్రియ కాశిక
దేవక్రియ మధ్యమావతి హిందోళి వసంతంబును నాదిగాఁగల రాగంబులయం
దు బురుష రాగ స్త్రీ రాగంబుల రసిలత్వ లక్షణ యుక్తంబులును చకార
యుక్తంబులును గాచ గంభీరంబులును నూత్నసారోక్తి జాతంబులును న
వగీతంబులును బాడుచుండు సమయంబున॥ క॥ తమకముతో నిఖిలవాది ।
త్రములును మ్రోయంగ జన పరంపర సంతో । షమున నటియింప హర
గణ । సముదాయము గాంచి మ్రొక్కె సద్భక్తిమెయిన్॥ ఉ॥ పాయక యి
ట్లు హాసిరాశము భక్తుడు లింగసమర్చనావయ । స్తోయదినోలలాడఁగను శో
భిత రాజ్యరమాసుఖంబులై । నాయతచిత్తవృత్తి యొకయప్పుడు వాలిక
యుండె నన్నెడం । గాయజవైరి సేవకని కాయము గన్గొని పల్కె నీగతిన్॥
క॥ మల్లికార్జున దొల్లి మహీ । వల్లభుఁడీరీతి రాజ్యవైభవము మది । నొ
ల్లక శ్రీగిరి కరిగెను । హెూల్లాసత నచట యోగ యుక్తుండగుచున్॥ క॥ ఆ
గిరిబిల్వవనంబున । యోగంబును శంభుభక్తి యోగంబును జె । నైష్ఠిక

రిమెంబుగనొందుట । బాగొప్పగవినియె శంభుభక్తులచేతన్ ॥ చ॥ విని సకలేశుమాదిపృథివీపతి యంతయు వేగశ్రీనగం । బునకును జేరమిల్లగుసు ముప్పిరిగొన్న ముదంబువంగనుం । గొనుమతిశ్రీప వినతకుధ్రిపిశంకట కూటకోటులన్ । ఘనతరపుణ్యతీర్థజాముల గామిత సత్ఫలదస్థలంబులన్ ॥ ఉ॥ స్ఫాటికపర్వతాగ్రముల భాసురశృంగములన్ మునీశసం । ఘాటజకోటులలన్మృగమృగోరగ సంకరభీషు ఘామలన్ । హాటకపర్వతాగ్రముల నవ్యమణీమయశైలపంక్తిపు । జ్యోటవులన్న దీశటులనాశ్రితఘ శిలాతలంబులన్ ॥ క ॥ పాతాళగుహలబ్రిచ్ఛ । న్నాతతపురభూములందునారామములన్ । భీతిదగుగుహాంతములబ్ర । భూతవనజసరోనిబహభూభాగములన్ ॥ క ॥ గిరిశేఖనిస్వరని । ర్ఝరచయములదృష్టిమాత్రసాక్షాన్మోక్ష । స్ఫురకరుణాలావంబుల । వెరవారగమరియుబరుసవేదులగనులున్ ॥ క ॥ అంతంతనిల్చినిల్చియు । మాంతమనేకాంతనిష్ఠ నర్చింపుచున । త్యంతరతినతడుబిల్వవ । నాంతరముంద్రైవచ్చెనచ్చటజూడన్॥ క ॥ రుద్రాక్షమహీరుహములు । రుద్రాక్షమహాకరాలరుద్రవగనుల్ । రుద్రాక్షనదీనదములు । రుద్రాక్షమయంబమరియురూఢిన్జూడన్॥ క ॥ భసితధరిత్రీధరములు । భసితమహీరుహచయంబుభసితప్రగనులున్ । భసితంబునదులునదములు । భసితమయంబగుచునచటభాసిలుమరియున్॥ క ॥ లింగధరాధరపంక్తులు । లింగధరిత్రీజ రాజిలింగాకరముల్ । లింగనదంబులునదులును । లింగమయంబగుచుకొంతలెకరాచనంగన్॥ క ॥ జంగమశిలోచ్చయంబులు । జంగమపృథ్వీరుహములుజంగమలతలున్ । జంగమగుల్మంబులు । జంగమతీర్థములగములుసనుతికెక్కెన్॥ క॥ సల్లాపశైలజాలము । సల్లాపధరాజరాజిసల్లాపలతల్। సల్లాపగుల్మసంతతి । యెల్లెడగనుపట్టుచుండెనీక్షింపంగన్ ॥ ఉ॥ గాయకకుంభినిధ్రములు గాయకభూరిమహీరుహావళుల్ । గాయకగుల్మసంఘములుగాయకసద్వ్రతతీప్రతానముల్ । గాయకవిస్ఫురన్మృగసకాయముగాయకపక్షిలక్షలున్ । గాయకగూఢపాత్ర్యలును గాయకబంభగనిం

బపంక్తులున్ ॥ ఉ ॥ నాట్యమహామహీధ్రములు నాట్యమహామహిజాతసం
ఘముల్ । నాట్యలతావితానములు నాట్యమహాద్రునికుంజగుల్మముల్ ।
నాట్యమృగవ్రజంబులును నాట్యకళావిదనేకపక్షులున్ । నాట్యమలీము
ఖాళియును నాట్యవిశారదవానరంబులున్ ॥ సీ ॥ జ్యోతిర్మహీజముల్ తృణజ్యో
తులు కాష్ఠాగజ్యోతులును పై కరాడ్జ్యోతగములు । జలశిలోచ్చయములు జ
లవృక్షచయములు జలవిహంగంబులు జలమృగములు । బహురూపశిలలు
ను బహురూపవృక్షముల్ కొమరారు బహురూపగుల్మలతలు । శివరూపమహీ
దులును శివరూపగిరులును కొమరారు శివరూపగుల్మలతలు ॥ గీ ॥ ఖేచరాద్రి
ద్రులు ఖేచరక్షితిరుహములు । ఖచరగుల్మవితానంబు ఖచరలతలు । భూగ
సరూపశిలాకుంజనగలతికలు । హారస్వరూపగిరి తరుగుల్మహారిలతలు ॥
క ॥ మృగరూపవృక్షకులమును । మృగరూపశిలావళులును మృగరూపల
తల్ । మృగరూపగుల్మపంక్తులు । బాగడరెను బిల్వవనముపొంతన్మ
రియున్ ॥ సీ ॥ నరరూపశిలలును నరరూపవృక్షముల్ కొమరారు నరరూప
గుల్మలతలు । సురరూపగిరులును సురరూపతరులును గుణులైన సురరూ
పగుల్మలతలు । చూతవృక్షములు ప్రసూతవృక్షములును చూతశైలము
లు ప్రసూతగిరులు । గంధర్వవృక్షముల్ గంధర్వశిలలును గురిలేని గంధర్వ
గుల్మలతలు ॥ గీ ॥ నీడలును దిరుగ కుండెడు నిత్యతరులు । నడలు నుదిరుగ కుం
డెడి నిత్యగిరులు । నీడబోడగాన రాని సాన్నిధ్యతరులు । నీడబోడగానరా
ని సాన్నిధ్యగిరులు ॥ క ॥ దూరమున నీడదోచుచు । రారుహములు శైల
ములు నుద్రమాకలుగిరులున్ । మూరక్రీడ నొనర్పగ । ఘోరుననజన్మించు
చాలమహీరుహగిరులున్ ॥ క ॥ వృక్షములు గొన్ని గాలవగ । వృక్షనిచయం
బు నెక్కి పిసవిపరతితో । నీక్షితిపైజనునంబర । వృక్షంబులు గిరుల నెక్కి
విహరించునొగిన్ ॥ ఉ ॥ ఎక్కగనుంగొనన్ । జగనుదేడును నేడును లేట
తెల్లగా । నెక్కొనగానగానవచ్చు నవనీరుహపంక్తులనట్టి యద్రులున్ । గ్రు
క్కక యెక్క యెక్కడను ద్రొక్కక నుద్యమమాచరించినన్ । జక్కగ
గొంచనక యెక్కడను సాగుద్రుమంబులు నట్టి యద్రులున్ ॥ సీ ॥ ఎక్కతలంచి

వనేరూపమైనను గ్రక్కున జేయుధరాజగిరులు । సగము నృగంబును సగ
ముండజంబునుసగము నగంబునుసగమువిటపి । ఫలవృక్షముల భాతిబరగు
శైలంబులు గొండలక్రియగరి గొనరిరులు । నాకొక్కటి ఘడియకునొ
కొక్కట ఫలముల రాలుచు ఘడియారసారములును॥ గీ॥ మరియునొక్క
కట ఘడియకు .. జులీల । చెలగుచుండెడి ఘడియారశిఖరిచయము । మొ
దలు .. నగమ్మర నతుకుదరులు । మొదలుద్రెంచిన గ్రొమ్మల నతుకులత
॥ గీ॥ పెం వైచిన క్రమ్మర పారుడెంచి । యచ్చట ననేల కొనియుం
డక్ష్మజులును । రవిమయుదయమందయుదయించిదివికిబెరగి । రవిడిగగ
డక్షప్రోవృధ రాజతరులు॥ సీ॥ నాలుగువాకిళ్ళనలిగాను పించుదువాలుగుకొ
మ్మలనాల్గుచరుల । నడుమొకటి చూడంగన గరంబు గన్పించు శ్రీశైలతరు
లుశ్రీశిఖరగిరులు । గంగాదిస్నానాల కాంతుమై నేతెంచి యెక్కిననగము
లయెల్లయప్పుడు । పాతాళగంగలోపల దానమాడించు గంగావనీజాత
గాంగగిరులు॥ గీ॥ మరియుదమలోన నొగయుంగనంటవాడమి । వరుస
దరికొనికాలెడు తరులుగిరులు। క్షీరవృక్షావళులును క్షీరగిరులు। క్షీరపూ
రితదీర్ఘికాకల్ క్షీరనదులు॥ వ॥ చని యెక్కిననష్టాష్ట నిధులుంగనుపించు
టితరులుగిరులును వెలయు శ్రీగిరియును॥ క॥ దధిఘృతయుతవృక్షంబు
లు । దధిఘృతయుతపర్వతములు దధిఘృతపూరో । దధివిలతటాకంబు
లు । దధిఘృతదీర్ఘికలునమరు దత్ప్రాంతములన్॥ క॥ అమృతమయప
ర్వతంబులు । నమృతమయావనీరుహములు నమృతతటాకా । క్రమనిమ్నగాల
సముభూములు । నమృతోజ్వల దీర్ఘికలును నమ్మైయ్యెడలన్॥ క॥ కనక
మయపర్వతంబులు । గనకమయావనిరుహములుగనకమయతటా । కనివ
హములుగనకోజ్వల । ఘనదీర్ఘికలునుబధమున గానగవచ్చున్॥ గీ॥ కన
కమృగములు కనకోరగ ములగములు । గనకపత్త్రులు గనక భృంగములుగ
నక । కుంజములుగనకలతికపుంజములును । గనకరేణువుమరికనకంపుటిసు
ము॥ క॥ కనకమయహర్మ్యపంక్తులు । గనకోజ్వల గోపురములు గనక
ప్రాకా । రనివహములుగనకపును । ల్లనునెల్లెడ బిల్వవనములో గనుక

బ్రికా॥ వ॥ మణిమయ పర్వతంబులును మంజుమణిమయ వృక్షవాటులున్।
మణిమయగుల్మ కవాటులును సస్వర్ణమణిమయవల్లికాళియున్ । ప్రణుతనవీ
నరత్నమయ పర్ణారత్న నికుంజవల్లికల్ । గణుతికిమీరి పెక్కుడుల గాన
గవచ్చును శ్రీనగంబునన్॥ సీ॥ ఒకమామిడిచూడంగనొక్కకొమ్మ శోకంబు
నొక్కకొమ్మ సురగియునొక్కటి వటము । నొక్కకొమ్మకురువకంబొక్కకొమ్మక్ర
ముకంబునొక్కకొమ్మ ఘనసార మొకటిచెరుకు । నొక్కకొమ్మ చందనంబొక్క
కొమ్మ దిలకంబునొక్కకొమ్మ చంపక మొకటిగ్రోలి । యొ [illegible] కొమ్మమ
మొక కొమ్మ వకుళంబు నొక్కకొమ్మ శ్రీఫలం బొక్క [illegible]॥ గీ॥ నగు
పారునొక్కమామిని యందుపూచు । నొక్కట పుష్పంబు వరవాది యొక్కమల్లె
ల్లె। యొక్కట పుష్పంబు శాపంగి యొకటిగోగు । యొకట పుష్పంబు కరవీ
రమొకటికలువ॥ సీ॥ ఒకపండుసహకార మొకపండు జంబీర మొకపండు
సారంగ మొకటియనటి । యొకపండునేరేడు నొకపండు వెలగ యునొక
పండుఖర్జూర మొకటియీాద । యొకపండుదాడింబ యొకపండుమాపి
యునొకపండుగంగరేణొకటిపనస । యొకపండు మాలూర మొకపండు
ద్రాక్షయునొకపండుతుమికయునొకటినెమ్మి॥ గీ॥ మరియు మొదలొక్కటై
యుండిప్రమానిమీాద। పెక్కురూపములైయొప్పుభూమిజములు । వెండియు
నువృక్షమొక్కటైయుండిపెక్కు । వర్ణములనొప్పు బహువృక్షవాటికలు
ను॥ క॥ ఒకదిక్కునలువుదెలుపును । నొకదిక్కుగ బీత వర్ణమొక దిక్కు
ననొం । డొకట సినాంజిష్టంబును, నొకచోరక్తమయి నొప్పు చుండున
గాళిక॥ గీ॥ కొంతవిద్రుమమును మరికొంత ద్రాక్ష । కొంత దారత బలి
దాంబూలికొంతమరియు । మూలమొకటయ్యు బహురూపములు ధరిం
చి । వలనుమిగులుచు నుండెడు వల్లరులును॥ వ॥ వెండియులింగాంగణంబు
లకడకుంగడు పడినడ తెంచి నుడిగొని కొసవుదుముచుమాదుతం బులుసంగతి
యుమందాకినీవాళి మందిరాబద్ధ బృందంబు నందంబులుగా సంపలుగ
లయాసమ్మార్జనంబులుశ్రేయస్స్వల్పసర్జనంబులును చెమకుదిండ్జోడుంగర
కమంటుబుమియు మిక్కిలి కంటగండ గింపు గాక యుంపుగా గ్రక్కునగ్రు

దురన స్ఫురద్గోన్న చకరాలరాచ తాల్పగేహంబులకు మచ్చికవచ్చి మజ్జనంబార్చు తీర్థంబులును చందచంచన మందార కుందార కంద కుందసుకుంద మందిరశశాంక సంకాశ మహేశు నగంబు సాంగంబుగా నంగరాగంబుదల కొల్పవచ్చి చందనాగంబుల పూగంబులు నుకుంజరదనుజభంజనునకుం జలి పూర్వకంబు గామంజుల ధూపంబు లర్పింప పిసువక విసవిసం జుగెంచు ధూపవసు ధారు హంబులనివ హంబులును సచ్చిదానందదంబులును సింహుఫవలిగ సందోహంబుల సమందానురాగంబులాంజనంబులిచ్చి వచ్చు విభుచ్చరరమణీ (శ్రేణివిభ)నుంబు గైకొనిచ... ష్టజ్యోతి సంఘాత బులును చిరుతోండ నంబి చిత్తం బాత్తిచూడ నెండిపరినిసువుంగూర్గాపించి యారగించిన పంచాస్య మూతుఃలకుఫలంబులు సేయు ఫలవృక్షపుంజంబుల సమాజంబులను ఖండ శశిమండనులింగమండలికి బండిన వేడుక విడియంబులు సమర్పించి క్రముకప్రముఖసాలంబులజాలంబులును గన్నులపండువుగై యుండు వెండియు॥ క॥ తమతమ వేళ్లను శివలిం। గముల బ్రతిష్ఠించి వృక్షగణములు వృక్షే। శమహేశనమోయని ప్ర। తి ముఖ గొలుసు వృక్షలింగసంఘము మరియున్॥ క॥ గిరులుగిరిగహ్వరములు। హరుని ప్రగిరీశశరణమనుచు గొలుచున। గ్గిరగమ్ములు మృగనాయక। శరణమనుచు మృగేశలింగసంఘముగొల్చున్॥ క॥ ఖగనాయకశరణము నుచు। ఖగములు జను రెంచి గములుగములయి వేడ్కన్। ఖగలింగములభజింపుచు। నగణితభక్తి భక్తి మెలగున వరతంబున్॥ క॥ ఉరగాదులుములను రగము। ఉరగేశ్వరశరణమన చునురుమతి గొల్చున్। శరణంబనీశ యనుచు। కర ముగొల్చి లింగముల స్వకస్థలులందున్॥ క॥ జలనాయకశరణమనుచు। జలజాకరసంఘములు నిజస్థలులందున్। జలలింగంబుల గొలుచు। న్నిలపోర్తులతీర్థను లనిశేషుల గొలుచున్॥ క॥ మునినాయకశరణమనుచు। మునిలింగంబులను గొలుచు మునితతి శబగే। శన మాయను మునుశబరా। శివజనివాసము శబరలింగము గొలుచున్॥ చ॥ ఉపమకు దూరఘోరమగును బ్రతపంబొనరించు దాపసా। ధిపులను మూదబట్టలిడ

దేహముగానగరాకగట్టియ । ట్లపరమాత్మాకృతిఁ వెలుగునట్టి మునీంద్రుల
మీఁదవృక్షము । ల్నిపుణతమొల్వవృక్షములలీలన్ గాలి మునీశ్వరాళియుఁ॥
క॥ శిలలననగఁ బెనఁగి పెరిగి । శిలలగఁ గనిబాలుచు మునులు శిరములు విడిమే।
న్గులు మునుగ బెరగినీలా । ద్రులఁ జెలువము దాల్చియుండు రూపితమును
లున్॥ గీ॥ పరమాత్మస్థితిభావనాపరతదగిలి । ధరణిఁ గాష్ఠంబులట్టులఁ ప
రగ మునులు । భువిదలలు మోపిపదములుదివికిఁ జాచి । రేయుఁబవలును ద
పము చరించు మునులు॥ సీ॥ ఒంటికాల పెనుఁ బ్రేవులు ధరణిపై మోపి ప్రకటతపము ఆ
చరించెడు తాపసులును । పంచాగ్నిమధ్యభూభాగంబుల బయల్లు మూంచి
పాఱెడు పాపికాంచలములు । జలపత్రఫలకందశాకముల ఫలాదు లైన త
పంబులు సేయునట్టి మునులు । వృక్షముల్ వెట్టఁగ భక్షముల్ భుజియించియు
తీయక చాయలై యలరు మునులు॥ గీ॥ పర్వతముల నిడఁ బిక్షముల్ పరగ గ్రోసు
చు । నిర్వికల్పసమాధులై నిలుచు మునులు । మఱియు జనకేళి వనకేళి సలిపి
తిరుగు । చుండు రంభల నెందును యుపయువతులు॥ క॥ వలచి స్వయం
భుని లింగా । ర్చలు సేయఁగ నచటి కతుల సంఘములోలుచున్ । జలకన్యలు బి
లకన్యలు । జలపురుషులు బిలపురుషులు జరగుచుర చటన్॥ ఉ॥ గండపు
గంబులున్న రమ్యగంబులు శారభ ఫుండరీకవే । దండములన్ మహోరగ
వితానములుఁ ఫణిభుగ్వ్రజంబు భే । రుండములం బ్లవాభ వరోషము
లన్నెడ బాసి యర్థిఁ మై । నొంటరుఁ గూడి మాడి సుఖించుచుండును బిల్వవ
నాంతరంబునన్॥ గీ॥ అట్టిబిల్వవనమహాత్మ్యాతిశయము । గని వినుతిసేయు
చును దమ్ము గాంచి వేట్క । వినయమై వనం బెల్ల వెదకికొనుచు । వచ్చి నకట
శైలమాదనాహ్వయుని యెదుట॥ గీ॥ మల్లరుసుఁ గాంచియాయమ్మ మహిత
సుజాడ । దలచివిభుపినిండంగదనువు వెంచి । యాతమనడఁబెంగ ప్రోవ
తానస్థముగను । లీలబవళించె తెరువెందు లేకయుండ॥ వ॥ అట్లు మల్లరు
సుగాంచి మాదిరాజిట్లని వితర్కించె॥ ఉ॥ అక్షయకారుఁడై వెలుఁగ నట్టి
యతీంద్రుఁడా యట్లు గాకర । క్షాక్షితిభృత్తోయి తైరగుగాక ధరాతలంబు వా
తియున్నది । బ్రాహ్మణగంబాకాంభవనిగాము తత్త్వముచిత్రమో సద

[illegible] పథంబునకడ్డము వడ్డదీక్రియన్॥ క॥ అనితలఁ [illegible]
యుమనట [illegible] । జనరామికిఁ గాంధిరాజుసవిచిత్రుండై । కనియెదని [illegible]
[illegible]౦। [illegible] పైనముగాఁ జేరెద్దున్॥ చ॥ చనిచనియుత్త
[illegible] శోకమున్న సా । [illegible] జయుగంబు పైబడ
[illegible] । [illegible] సమీపము
[illegible] । [illegible] రతి సన్నుతింపుచున్॥
[illegible] । దళిత
[illegible] । [illegible] గాగ
[illegible] । శిష్టాచారభవ [illegible]
[illegible] వ॥ అనియనేకప్రకారంబులం బ్రస్తుతింపుచు [illegible]
[illegible] కాలంబలోలభావంబున
లేకున్న [illegible] సితవక్త్రుండై యిట్లని
[illegible] మ॥ [illegible] వీక్షింప నేమిటివిధం । బు
[illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible] న్॥ క॥ [illegible] । బునిధిం దే
[illegible] । [illegible] । విపినంబున
[illegible] ॥ గీ॥ [illegible]
[illegible] । [illegible] నియును పే
[illegible] । [illegible]॥ క॥ [illegible]
[illegible] । [illegible] । [illegible] । ని
[illegible] ॥ ఉ॥ [illegible] సితమాన
[illegible] । [illegible] రా
జవ । [illegible] । [illegible]
[illegible] ॥ సీ॥ [illegible]
[illegible] । [illegible]

భామల్ కురుముక్కు మెడయును తక్కరొమ్ము బరడు ప్రక్కలట్లు । కాయ
కన్నులునుల్లిగడ్డంబు జుంజురుపళ్ల వెంట్రుకలునునల్లమేను । ప్రాకువట్టిన
పండ్లుబ్రెద్దచేదోయియువీక కాళ్లునుసట్టివీపునమర॥ గీ॥ కటిఘటించినతి
త్రీయల్గత్రినుచ్చు । గోకలునుజూడుగ్రావునుజోకమీర । గాలిదంపర
వెంట్రుకల్మూలియాడ । దొడ్డమొలగచ్చజారంగదోపికొనుచు॥ క॥ ఈ
లీలబెట్టునరిమిరి । యాలోకింపుచునుగుక్కరాబిలుచుచు । నట్లోలిగ్రి
క్కవిడుచునోరి గాలంనిలుచుండునడచుగరములమరియుగ్॥ క॥ గో
డ్డలియుగూటికండయు । దొడ్డగుపరికంపతున్నదుడ్డునునెడ్డం। బడ్డట్టిమే
కపిల్లల । నడ్డముగానొక్కచంకనలముకమరియున్॥ క॥ ఆడాడనిలిచిమే
కపిల్ల । గూడంగాదప్పవాట్లుగొనుచును వెసగా । జూడన్మాదప్రభు
నకు । నీడయగుచున్న పణా నెలవునకరిగెగ్॥ గీ॥ అరిగియందుకాయల
న్నియురాలిచి । యలతబోకయతనియంగమునకు । నడ్డమైనకొమ్మ యర
గొడ్డియపుడుగొల్ల । గొట్టెనాతడుగలికోపగింప॥ ఉ॥ కొట్టుడుగాంచి
మాదరసుగోపనుడై చెడుగొల్లయీవనిం । బుట్టవెనీకుగొట్టమరి భూజ
ములీగతిమాకునీశ్వరై । నట్టికుజంబుగొట్టనెటులా డెకరంబికనోరిగొల్ల
డా । ట్టట్టుచనంగనీకతెగటార్చెదనార్చెదరుట్కృశానునిగ్॥ ఉ॥ నావి
నియప్పమల్లరుసు నవ్వుచుబావుతపస్విబావునా । దేవరపాపివంచునను
దిట్టశిఖోపులుపావులుగ్ధరిత్రీ । వలయంబునందుగలరేనిను బోలరదేల
యేనుపా । పాత్మకవృత్తినయ్యోడస్వదానలదగ్ధులుపాపదగ్ధులుగ్॥ గీ॥
స్థలదమర్ష గ్రహాగ్రనిర్ఘాతములను । గుల్లకిలకలుగాదెవ్వారుప్ప సర
సి । యుద్ధకోపానలజ్వాలనింకిపోడ । ప్రస్తుతోచితకమలమరందధార॥ గీ॥
ఉత్కటంబైనకోపాగ్నియుక్కజేసి । నలగదేసచ్చిదానందజలరుహం
బు । సద్విచారంబుసోంపువిజ్ఞానపెంపా । ధ్యానజృంభణమోయిదితప
సుగుణము॥ క॥ నాకున్గొట్టగ భూజము లీకానగ్ తేవెయనుచు లేలాజె
ప్ప । స్నీకునుగూచుండంగా । లేకున్నవెయీవనస్థలిగ్మరితరువుల్॥ క॥ఇ
ట్లిప్రశాంతాత్ములుఘన । బుట్టుదురెవ్వొందునిన్ను బోలదపసులే। పట్టునగ

బరికసిన్న । ట్టిట్టనిబలురంతుజేయ నేటికివినుమా॥ ఉ॥ ధారినదీప్రవాహ
మునబోవెటినల్ల నియచ్ఛ్యభల్లముల్ గోరుపడంబుగా దలచి కూడగనీది
యీతకానిద । ఘోరసృగంబు బట్టగనికూలగతుం డుత్యజింపు మన్ననా
సారెరువాడువీటొలుప జావగనిచ్చునేవాని నెమ్మియిల్॥ క॥ ఆసరణినీ
చసంసృతి । బాసియు బాయంగలేని బద్ధునివిషయ । వ్యాసంగము దాదో
లుగక । మోసపరచు దానిగొల్వ మొదలన్వలయున్॥ క॥ సొంగుసుసంగన
చిచ్చురు । కంగాబోవుచునుచెరగా రెడిచనిపై । కొంగాసరించు నట్టల
సంగముడిగిక్షోపముఠగజాలనియతికిన్॥ గీ॥ సన్యసించిచనుచుతనసతుల
సుతుల । నాప్తులకునప్పగించుమహాత్ముసట్ల । కాదెసంసారమెుల్లకకా
సకరిగి । రాగదోషంబులుడుగనియోగిలాగు॥ క॥ కడునలుకనూతిలోనం
బడితెప్పలు వెదకు మూఢుపగిది । యకాదెవడి సర్వము విడిచియు
భ్రమ । పడినెలవాసించుదపసి బాటియె దలపన్॥ గీ॥ బాసలేటి
కివేయిజెప్పంగవెత్తి । దెలిసెరో కలిదెండు వేసలనుసమర । జుట్టు
కొనియెద నన్నట్లు జావెత్యక్త సంగ సంయమి యాసబాయంగలే
డు॥ చ॥ పలుకులు నేటికి స్వైరకుబందిమమందొక యీనెచికిలసన్ । గొ
లావకయోడినట్లు కను నేర్పుమెయున్న యిచాటుసంత్రిణీ । దళితల మంతడ
ప్పినవధఃపతితుం డగునట్లసంసృతిం । దొలగినయోగి యాసమది నూలొ
నిలుంచుకయుండె నేనివరుల్॥ చ॥ అనిముదలింపుచుం దననిజాకృతి దాల్చి
నమల్లికార్జునిం । గనుగొనుచూడి రాజు భయకంపితుడై తల వాంచి సిగ్గు
నం । గనుగవమూసి బాష్పములు గారగ నేడ్చుదు నాకునేడుభ । క్తినియు
తినేడజొచ్చినను గేవలతామస మాయవాయునే॥ క॥ గతమతిచైతన్య క్రి
య । లతిశయముగ గల్గియుండు నంతకును గ్రియా । స్థితియెట్టట్టుల నడుప
ద । సతిక్రమించును మారసాగు హారు కృపకరున్॥ క॥ అదియెట్టులకసు
గాయము । పడగిపుడుక నెందుగాక పండగు నెవహో । శుదయసయు లేటికి
ఓలవిద । భ్యాజమాను గోరినను భక్తి గుక్తి దొరకనే॥ గీ॥ [illegible]
న్నబోలెడుకమిక్కొందు । నిస్పృహాత్మకగ్గి [illegible] నెన్ని [illegible] ములను । ద[illegible]

సింధించికొనెడిమాదనమనవిని । గాంచినుల్లరుసతిభక్తి గొనియించి॥ క॥ రా
కేవఁడదూరకమ్ములు । మరిక డకీరితిరా నవ ధర్మాలెనసుభూ । లోకొమునకో
సుపగావే । మీకృత్యతనుపస్నిచార మింతయసుమీ॥ చ॥ వసుమతి కేగుకా
రణవవశ్యమునున్నది విన్నుచెప్పెదం । బసవశరారి పంపునను భక్తుఁడుభ
క్తివిపథఁదనాథుఁడై । బసవడనంగభూస్థలమునైనవతారమునొందెతత్ప
భో । ల్లసకునసంగతిం దలదొలంగక చిత్రసకేళి దేలుచుఁ॥ ఉ॥ పరమశి
వాచారప్ర స్ఫురణంబునబొంద జయయుచుంచాంచాశ । త్సురచిరసములిద్ధర
నై జనియింపగవలయు బరమ సంయమితిలకా॥ గీ॥ ఇప్పుడా నూటయేబ
దియేడులయ్యె । నిలకును నేగు జెంచియుంకేనుబదేండ్లు । కేనరప్పించు కొనెడ
నిన్నిట్లుగూడ । నేడునూరే౦డ్లుజనగలేదిందునునికి॥ వ॥ కావుననీవు నేటనుం
డియుఁచ్చోటనయుండు మనినట్టుకొట్టక కట్టడి దినంబులుంగడచు నంతకుం
బుడమినుండి యఖండసంవిన్మయుండవై వెండియు మాకడ నుండంగలవా
డవిప్పటికి నిచ్చకు మెచ్చువరంబు లిచ్చెదం బుచ్చుకొని చనుమనిన మాదిరాజు
గంపయోజంబులు మోడ్చిమల్లరుసుతో నిట్లనియె॥ క॥ స్త్రీయందమేపర
స్త్రీ। యాయరువనన్మాయకదినిజాలయునునర । శ్రీగన్ననధుర్యవమునీ। శ్రీ
యసమీశ్వరుని పదవిచెల్లునెకోరన్॥ క॥ ప్రాణేశ్వర యుతరవర । శ్రేణినెన్నె
న్నొల్లనెఱుగ రేయునికట । శ్రోణింబడిశరణనిక । ల్యాణంబునకేగె బసవా
మాత్యుకడన్॥ ఉ॥ అంతకమున్నయాబసవదాసకళేశ్వరుమాదిరాజధీమం
తుమసంగ మేశ్వరునిమధ్యమునన్ బొడగాంచి లేచియా । ద్యంతికభక్తియు
క్తిమెఱుఁదంప నవ సత్కృతు లాచరించిత । త్స్వాంతమునంతసిల్లనుపచార
పరంపరలాచరింపగన్॥ క॥ వాత్సల్యంబున బసవని । సత్సంగతి ననుభవాను
సంధానంబు న్నాత్మైక్యమంది యాతఁడమహోత్సకుఁడై మాదధీరుఁడుండెం
దగఁడఁ॥ క॥ ఆమాది రాజుచరితం । బీమహి చదివినను విన్న నిహితవస్తు
స్తోమంబు లొదవుభక్త శ్రీసంతుల నెగుదురిది ప్రసిద్ధము జగతిన్॥ స్రగ్ధర॥
ద్వైతాద్వైతాభి శాస్త్రద్వయసముదిత భేదప్రభేదే జేతిరాధ్యా । తతశ్రీవీ
రశైవాధిగ మనిపుణధీ ధీరపూర్వేశభక్త । ఖ్యాతస్థితాంగ లింగైక్య మత

మహిమ నిష్కాసితాద్వైతవాదా। చాతుర్య జీవజీవేశ్వర తరమతో జ్ఞాతృదత్సత్సమూహా॥ క॥ భృంగిరిటగోత్ర సంభవ। జంగమ లింగార్చనావిశారదవల। త్సంగీత శాస్త్రహారగణ। గంగోత్పత్తి ప్రకారకావ్యధురీణా॥ పృధ్వి॥ చతుర్నిగమసారవాత్సరణియుక్తసత్కావ్యని। మిఃతప్రణసత్య కామితవిశిష్టముక్తిప్రదా। జితస్మర విశాగభాసితఘనః ప్రచారమహాద్భుతవ్రతచరిష్ణుతాత్యపితసర్వపాపవ్రజా॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వర గురుప్రసాదలబ్ధ ప్రబంధనశక్తియుక్తశ్రీపిడతిఃబసవ నార్యసత్పుత్రకుల పవిత్రసోమయనామధేయశివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబను మహాప్రబంధంబునందు-తృతీయాశ్వాసము.

బసవపురాణము చతుర్థాశ్వాసము.

మడివాలుమాచయ్యకథ.

శ్రీధవళితవికసితాపము । నాభరణప్రకాశిత కాంతికళిత బసవేశా భి ఖ్యాసంతతనుత । శోభితముఖ వాలచరితకీర్తి సోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమీరు మున్ను దివ్యపదగావించిన । బసవచరిత మేను భావదనుజ్ఞ । బద్యహృద్యకావ్య భంగినా నేర్చిన । దున్న వినస్తుతింతు నవధరింపు॥ గీ॥ మరియు మడివాలు మాచయ్య మహిమ । వాలుమాచధీమ । వసుగ వలె లేని మహాభక్తుడఖిలజనగ । పూర్వశాస్త్రాది త్తుండు వ్యాయనిష్ఠ । రసప్రగల్భభక్తిమహారుడు వీరవ్రతుండు। చ॥ స్వపాశగతా ఖిలేంద్రియుడు శోభవనిష్ఠుడు సుప్రతిష్ఠితా । త్యావిరళ కీర్తి గణుండు వాస్త పునర్భవమాగ జావృత్తి సు । త్యపముల తాత్విక శుభ వయుంబుధి చిత్రకవప్ర వృత్తశా । త్రవసివమహాంబుని వ్రాత జగామరంజనుండు నరయూనమాత్ముడున్ ॥ క॥ భాషా వాలకుడు రటక । వేషావృత్తి రుద జటవిగ్రహుడు జగత్తోషక రహరభక్తి । విశేషాస్థానంబు వెలుగ జేయు వియత్రైః॥ వ॥ అట్టి మహి తప్రభావుండై యొప్పరిగేయను పురంబునం బరభజన భక్తసదంసం కే మహాన్మాంకలసత్సుకుండై యుండు సమయంబున॥ క॥ బసవన్నభక్తి వారిధి । యపలాగ నిండికోతుకాస్పదమగుచున్ । దెసలం గ్రమిట్టిపొడు వగ । వసమానుడు మాచయ్య యతిహర్షితుడై॥ క॥ జంగమదీక్షను దిసియు ప్పొంగగ నిబసవమంత్రిపుంగవుచేతన్ । సాంగసపర్యలు గొనుచున్ । జంగ మకోట్యర్చనములు సలుపుచు బురిలోన్॥ క॥ ఉండుదు సమబండిక యహి మండను సద్భక్తవితతిమాన్యసకోకల్। నిండారు వేటగాని నే । కొండాక రేవు సకసుదక ... అస్సహాయమునన్॥ క॥ చనిచేతులకలివ్రాసుది । కనిగుడ్చి గతియాలు సేసి కేలన్వాలు । య్యానసంధించుక సద్భక్తనివహమౌలాంబరములు వా నిచిత్రోవన్॥ ఉ॥ తాకథరాధిరంబు తిరా జను దెంచు మసట్టణంబులో వారలు శంభుభక్తతతి వస్త్రములంటక । పొండు వవ్వగా । దూరకుడంటు కొన్న బొమతుంబడనంచును జాటుకొమ్ముచు । టాగభటీయు తనుడం నిజాలయసీమకు నేగుచో కగుడున్॥ క॥ చనితన తెచ్చినవమలుగులు । సునమాం గమటిచించి గడెంబు మాలో ఉపునేసం । జనిజంగమంబడుగగా । ఒచ్చిన

క్రొమ్ముకుమ్మ నిచ్చ నెట్టి పుట్టం బైనన్॥ క॥ ఆకోకం బదకవైచిన । శ్రీకంఠుని భక్తులకు గజిబిజి ముడిపడక । యాకొండ నీయం దిచ్చును । ప్రకటముగ శంభులింగభక్తమహాత్మ్యక్॥ క॥ ఈవృత్తాంతం బంతయు । శ్రీవరశరణభక్తి వితానచే విస్మయపం । బావిర్భవదద్భుతుండై । వేవిధముల బ్రస్తుతించ పవినిసగ్భక్తుల్॥ క॥ శ్రీయాకీర్తి ట్టియప్పుడ । తనినవిరళశంభుభక్తితత్త్వము నేకాకిని ...భక్తిభావయు । వినియరుగుడు మిట్టినిష్ట వినపెన్నెందున్॥ క॥ ఈ చలమి బలమిది । రావక బ్రహ్మహత్యచుః తరసులభం । బేచాకు భక్తిం డివా । ...చయ్యోనగానని తెరవనుల కుంగల చే. వ॥ ఈక్రమంబునను ఱేకటి మాయకరణ్యంబున ... కాలంబుండియుండి యొక్కనాడు॥ ఉ॥ కోకలు గొంచుని ... టికడకుంజను చెంగ ద్రోవనొక్కరుం । డేకడకంజనంగ నెడ ... యేమి ... దాయ వచ్చుడుక్ । చాకలరేడు వాని ... నిసక ... గజేసెను ... ంబులో లోకపలుగు ... పుగూడినని లోకపతింగని పల్కరి క్రియక్॥ గీ॥ ... వెర్వగ వినుముని పట్టణ ... న । దుండుగ పుచాకి యొకడు భక్తుండనను చు ద్రోవయిచ్చి చనం డెట్టి వాం లక్కైన । ద్రోవదలగించి ... నట్టి దొరలు నైరి॥ ఉ॥ అంతియు కా ... దేవవిగ మారజ ... ... గపంబుగ । ... ... సిమగట్టిక ... ... కేలజాటుపి । ... మ ... నెల్లనను ... నబో ... ... । ... ంచు ... కటీక రోరకు ... ధారకుక్॥ చ॥ తలకొపురంబులోసగమడ ... బిడ్డల ... బట్టుకిం ముల ... కేల ... నిదూరము పోయిరియున్న ... రికం । గళులజరింప ... నెవడ ... ట్టరి ... ముల్క ... ం । గలుకలు పుట్టెనింక గట ... ంబును ... మడి ... పాలగుక్॥ ఉ॥ ఏమివిచిత్రమో ... సర ... గుగు ... ము బండి ... ... రా । నేమియు నా ... ని ... గది ... వెన్నడు నేడొక ... డుము । ... మిడ ... ల ... మియు ... రి చే ... నలేమి జేసితో । నా ... డి ... లు ... గ్గ ... నంతట ... ంతలు ... చుక్॥ ఉ॥ ... మాత్రలో బోటి ... ది ... మా ... ది యూ । చేయు ... గాన ... దుప ... డ ... నా ... సె ... ను ... । ... ంచి ... రి ... పుట్టి ... ట్టి ... నేను ... । ... గ ... న్నపించి ... ము ... మొ ... క ... మెయింగు నేమియున్॥ క॥ అని జనాలు విన్నవించిన । వినిజన ... తిబస

వదండవిభుజూచివ హెూ । గ్రనిరూఢగసిమసంగుచు । ఘనగజీతరవము చెలగసాగ్లసయెన్॥ క॥ ఏకోరతయులేకుండగ । నీకళ్యాణమునఁబ్రజల నేత్రోత్సవంగా । గోకముబుడుచాకిక్రొవ్విన । మాకులతంజెందజేయనగు నేజూడన్॥ ఉ॥ చాకికినింతయేలమరిసుద్దులుపౌరులతోడ సేరిగా । కోకవ భీపనెట్లుదనకుం జనుభక్తులచారిపోవులే । వాకుల నని ష్ఫురంబ్రతుకు వారలుమూకలుగాగముట్టినం । గోకలుఁసగ్గ నేధరణిగ్రొత్తలుగావెత యృకృత్యముల్॥ క॥ పురిలోపలబురిజనులకు । బురిజనులకుదిరుగచానెది పఠనులకుం । బురి వైరుపుచుకొలికెదురై । చూపవేళంబానెనెంతచోద్య ముచెప్పుమా॥ ఉ॥ ఎంతటిబల్లిదుండుమును కెన్నడుచేటు సెరుగకుండ చానంతెకునేగుదెంచునెడజంపెనుతన్నటుచుట్టుంచు నిట్టితయోన్ప్ప వా డుదను నేమునిదిట్టినోకొట్టైనోమదా । క్రాంతతజాకిరకుసునికైపడిమ్రింగెడివాడొలోకులన్ ॥ ఉ॥ పాడిదొరంగిచాకిశివభక్తుడనందు పురంబువా డుగా నొకచంపగానికనుయుండెడి జంగమసద్యశౌఘముల్ । గూడగ మానసుస్ఫ్వనని తాహితమైన పురోహితాళితో । నాడిపదభ్యనుజ్ఞబతి యాబుకెపగ్గముశోధనిట్లనెన్॥ గీ॥ చాకిజంపె కాచను దేకుడిపటికి । గాకమ్రింగిన నిగ్రకొనెనేని । రండుబోదటంచు నయమునబుకప్ర ధీశుజూచిబసవఁట్టులనె ॥ క॥ లోకులకారిపులుపెని । చాకియనియదే లనొరెసారెకసగ । జాకిచెయతండుసాక్షాత్ । శ్రీకంఠుడుగాకని ట్లాడనాడుగా నే॥ కులజుడుసకులజుడాతడుకుల మి కటియు లేక యెన్ని కులములలతండీ । యిలనవతరించినశ్రీ । గళుడాతడునానసత్వగతుడెట్టని నన్॥ సీ॥ అజుజటావసూత్రమధీశాచలిచి బిషులడిగినతొంటిబ్రాహ్మణుడ తడు। మహితాపవగణసామ్రాజ్యపట్టమునకు యోగ్యతగతక్షత్రియుండు నతడు । నకలవపుణ్యహాత్రములనువార్ధిలోనుడుగ కేత్రపై శ్యుండు నతడు । సకలక్రియారంభసస్యంబులుదరిగొని అలితొలినులుపుకూద్రుం డునతడు॥ గీ॥ యాదిశక్తియుపానదానమై చెలంగ । నాదబిందుకళలుగా నముగాగ । వేటకాబ్రిహ్మాండభాండముల్వివిధములుగ । వాడనేర్చినకు మ్మరవాడునతడు॥ చ॥ నరహరిగోలుగాలముగనాగకులేశుడుద్రాడుగా

గభృ । త్కరిపతి మెఱ్ఱగా హరివికీర్ణమహాస్త్రియె చిన్న గాగజె । సిరతియు గాంతహర్తనె మజీర్ణవయోగమతాఖ్యమీనముక్ । దెవవుః దెచ్చు దేవర విధేయుడు వాతడు యెన్నిచూడగన్॥ మ॥ జనికూపస్తి జీవజీవము లపైజల్లంగ వాకిరభా । జనయంత్రంబుఘటించి దానిఁ దిరిగించన్ యుక్తిజింతించి ప్రా । క్తనకర్మాభిదగోగణభ్రమణసాంగత్యంబు సంధించి మిం । చి నవద్రంగియునాతమన్ ధరణిలో జింతింపగా వెండియున్॥ గీ॥ అచ్చులగు వారివారగోను సట్లుంకల్ల । యచ్చులుగనూహయగసాల ఘతదుసుమి । జీవనునులోహమును జ్ఞానశిఖిదహించి । పకి తెచ్చినకమ్మరి యాతనుంతండు సీ॥ హరిగుమైవిహరించునజునిశిరమ్ము నుద్రుంచి నయాశబరుండుతడు । హరిధ్యుక్రిమికీటకాదిపశువులనెల్లబొదలకాచుడి గొల్లబోయడతడు । కంటనాటకసూత్రకారుడై ప్రకృతివికృతులాచుణ వెండియునతడు మంగయు । కులశైలములు నూకి జలముల ల్లనచల్లి పొలముఁ జేరగ జాలుబోయడతడు గీ॥ విశ్వమేకార్ణవంబైనవిష్ణువిధుల । లోకజేకొనియుది కెడల్ సాకియుసడు । భక్తవస్త్రంబులిప్ప దెప్పడగనుతుడు । నట్టినడివాలుమా చ సేవయు నుండితడు॥ వ॥ అప్లన్ని యుండానదైనె మపానుభావునకు నాకేకులంబగంగలదేవకులకోటిలు చేకొనుదుడు నూరంజాకింబోల వాకిచాకియుఁ నింకరించిపలుకి నీకె యువచ్చు దచ్చారిత్రంబునవిచిత్రంబు ప్రమత్తచిత్తంబున పినువినియిట్లనినె॥ చ॥ నరహరిపుండరీకహరి నాకవిరోధుల పేనికృత్తులం । బరనుబుగాగ దాల్చు హరు భక్తులకోకలు గాసియొస్థయం । బరముబుచేశాను పుట్టుడని మంచిగఘట్టన సేయు వెళనే । శరణులు వేడ నెద్దు ముగ్గ సంతసమందుచు నిచ్చునటయె । వారిపరిపానముల్ తనసమ్మైచినవాలకిచ్చానిచ్చెన్॥ ఉ॥ అన్నియునేటకిన్వాలకలంటనిజంబె పెనుజంపబడినన్ । మిన్నకయుండ నేతుదనునీవకడ న్వాడి నెత్తిపోయునం । బన్నుగవేలుజూపదర నూకుటిలాత్మలు చన్నగాత్మనం । చనత్తగానవిడురభిమానము మానుము మానవేశ్వరా॥ చ॥ అనవి బ్రహ్మండుఁ బసవన్నగనుంగొని యుగ్రుడై మహా । ఘనుడవె గారణంబు నను ధలు వ్యాప్తియారెవన్నజా । లునసితవియ్యనుప్పడరిలో గొనసి కన్నెహాని జాచియా ।

యనచను డెంచు మాంగణమున కడ్డము గాఁ మదదంతి రాజముల్॥ క॥ నిలిపికొన్నా
మీఁటు వోలఁగక । నిలిచియతఁడు డాయుదఁడ వనిలుతోలు మనిన్నై । కొలువుం
డు గంధనాగము । బోలియుంపుండఁ గని బ్రజలగొచ్చము వాయున్॥ వ॥
అట్లు శ్యాంతకాంతుండత్యంతకుపితస్వాంతుండయి సామంతమావంతుల మ
దదంతి సమేతంబుగా జంపంబంప నత్యాంతకాంతక భక్తచింతిధార్ధసం
తానంబగు మాచయ్య వెనుచను డెంచు నిరగణాళి మాగణంబరిగట్టి కోటంగట్టా
యిత్తపడి యట్టిట్టు కదలక యట్టకేలకు మనంబు [illegible] యుండి రట్టి
యెడ॥ చ॥ పటపటలంబుగుంజుకొని భక్తునుపచ్చు [illegible] వనం । ద
టుసున గాంచె భాషితజనప్రభు సైనికమధ్య నాగముల్ । తటతటకర్ణయు
గ్మకరగండవిఖండిత పద్మపూగముల్ । గట యుగళాంతరాళగత నైరిక
నాగముగంధనాగమున॥ ఉ॥ ఆనెనెట్టి హాసములు వాప్పులు దోదసి ముట్ట
జేసిక । న్యానకు గాలు ద్రవ్వుచు నిభాగ్రము డగ్గరి తైలగి కానుసం । ధానము
తోడఁబలెకెఁగలి బాధునిభద్రగజంబు మానవా । ధీవతజికిలిదుఃఖపడు మే
ని గగ్గున్న కుసంచలింతునే॥ ఉ॥ సైనికులార మీరిచట జావగనేటికి బొండ
టంచు ఘుం । టాకినదంబు సేయుచు నాగము మావటి పారిపోవనెం । తై
ననుబోవనీక గజయూథపులు దంతికరత్విను కగణ । గోనలనవ్వి ఘంటయు
నుగోకలలుంగయు సింగిసేన్నుచున్॥ క॥ సమరాంతరమున జేతులు । సమరు
చు ఘంతలవధించి సరసం వేదండము తొండంబును గరదండమునను వడిబట్టి
కొట్టైననలి గాగణ॥ వ॥ అట్లు గొట్టియు వంతటఁబోవక భీకరాకారుండయి పి
నాకి భక్తానీకంబు గోకలు సేయుచు చాకల రేడునభద్రి [illegible] ద్ర రసనము ద్రుండగు
వీరభద్రుండు వరసింహు చంబలి [illegible] చవడుపున వాడవు
గా నెగర వయిచి పుడమిం బడనీక నడుమ [illegible] ఒడచేతం దట్టుకందు
కంబునం బోలె [illegible] గ్రీడించుమరయునట్టి
హాసంబు లాసంబు [illegible] హాటనం బొనర్చు
గతి హెచ్చి పెచ్చి పంపెర [illegible] కొల్లి ముఖండ శెశి
మండనుండు [illegible] మొత్తి పెదరలా
డుద్రప్పురమాలకు మాంసంబును [illegible] సనికి రాకుండ నావేదం

జంబు జెండివఱుచిత్రోవదోలంగనిబాసకు వెలితిగాకుండద్రోవనపోవగభావ
జవిజయయుభక్తులెల్లనుల్ల సిల్లిరియనంతరంబ॥ క॥ ఎవ్వడునాపై నేనగు। గ్రో
ష్ఠ్యనబుగిశోలిపె ఘనసగోట్టక నాలో। నెవ్వాగమానదుపోష్ణం। నవ్వా
తఁజావిభుండువిని సమాకులమతియై॥ గీ॥ బసవరాజయ్యదేవ జూ ఁపరమ
హావఁ। వారిపూగిలనేత్రుడై వనుమతీశు। తోడసిట్లనువలదన్న ద్రోహ్రు
జేసి। చంపఁబంపంగవలసె నీచలముబలము॥ క॥ నామాటలజెవి జెట్టక
భూమీశ్వర చెడుగుజనులబుద్ధులువినగా। సమానముదూనియును। నా
మజమునుబోలసెద్రోహసం వెలసెఁ॥ సీ॥ ధరణీశవినులోల్లిదవిళ

—ఇగవత్తుసికథ.—

మండలమునఁ కర యూరిచోడ భూవరునిరాజ్య। మునసిరవర్ధిమాష్వరిలో
పలనిగువత్తుడన నొప్పునీశుభక్తు। డుపగతసర్వసంగపరిగ్రహుండువేదా
గమశివపురాణార్థవేది। షడ్వ్యగలింగార్పితావధాన వినోదిసంతతజం
గమాచఁనసుశీలు॥ ఆ॥ గీ॥ డనగసురుచిర పరమానురాగుడగుచు। వెల
యుమిగులచెడనివిభవములను। ప్రకటవీర ౯ . చాపరతంత్రు। డన
గయుతమ నెగడునొవ్వనమున॥ ము॥ రతిరాజస్మరణన భక్తిలోలతభణు
భ్రాంతాదులకఁమీారివి। శ్రుతవేదాగమశాస్త్రచోదితలస ద్రుద్రాక్ష
భస్మాంభిరం। జితగాత్రుండయి నేనుమొక్కటి వహించెఁ శంభుభా
క్తాళికిం బ్రవీణలత్వము సేయువాంఛ్రనవిచార త్వంబునం జంపగఁ॥
క॥ ఆనియుతిప్రాణపదముగ। జానఃపుపుమబ్రమతభాషిత పురాణకథా।
ధానుభవవిశారదుడన। మానగవిహరింపుచుండు మానవనాథా॥ క॥
ఈలీల నామహాత్ముడు। నాలంబవలీలఁడపగానొకనాడా। చోళమహీపతి
పనగజ। మాలానము కురుయునిసియాప్రకవీధిక్॥ క॥ సిడివడికటయుగము
నముద। జడధారలు గారఁగానశంకితవృత్తింబుడమిపడాహతివడ్డ। వడ
లగనక లెంమచుండెవడినట్టినొడఁ॥ క॥ ఓశివభక్తుడుశివపూ। జకుపుష్ప
ములపచయింపజను గెష్వరులే। వకమునుపత్రోటలకుపో। వకఁ దనినడకకు
నష్టవారితమతియై॥ వ॥ పృహంబువెలువడిగవసగడచి మృదునఁచరిపగతి

పూనిపుష్పములు శోధింపదనకన్నిచ్చకువచ్చు పూదోటలు సొచ్చి యచ్చటం
బెనుగాలితాకున రేకులుచినిగిన ఛిద్రపుష్పంబులును సుడిగాలింగడి వోయి
తొడిమలుసడలి పుడమింబడి యున్న స్వయంపతిత పుష్పంబులును పుష్ప
[illegible] పూజకు భోజనంబులుగావశివర్జితంబులగు నాహారింబులు [illegible]
మెలగి [illegible] చుంగన్నులకింపువట్టింపుచు నించుకించుక వికసింప నుద్యోగింపు
చున్నసజ్జికంబులుసజ్జనిండ శోధించుకొని శూలిపూజ [illegible]లపంటలై యు[illegible]
లస్యంబు నందనసదనంబునకుంబున రాగమనంబున॥ చ॥ విడివడివచ్చుచో
శపృథివీపవనపు త్తగజంబుభక్తులిం। దొడిబడగూడిముట్టినన తుండమునం గ
బళించిమీదికిన్వడి నెగరంగనై చిరదవద్వయమొగ్గి నమ్మహాత్ముకీ గడుపు
నగోత్ముగ్రుచ్చికొన గన్నులనిల్పెసుప్రాణభారముల్॥ గీ॥ ప్రాణవిశ్లేషజ
నితతాపమునభక్తు। డభవప్రాణేశశంభోమహాత్మయనిన। వెలుగుచిని
యిర్వదండారి యిదిమహేశు। శరణు పలుకనియాత్మ నిశ్చయముజేసి॥
శా॥ సక్రోధంబునలేచి యిర్వెడలి జంఝూభారి సంచారుడై। యాక్రం
దంబది యేమిటంచునినియభ్యాశకాంబునంగాచారం। [illegible]క్రౌర్యంబుసుభక్త
పాయుగనిపోద్దేవీస్వపానాపదా। శాక్రాంతంబుగ జేయుడాయుక[illegible]
[illegible]ంబువశ్యంబుగాన్॥ ఉ॥ పనిగొరకట్టసుంపుహరమేశు నెడిచిననభా[illegible]
[illegible] గావగరంగిచంతయుదమున్స్వరభక్తుని [illegible]॥ ధీం[illegible]
[illegible] యుగాంత యీశాన [illegible] తారుడ[illegible]
[illegible] నాదముల॥ ఉ॥ అంతటమీందదంగి [illegible]
[illegible] తాము [illegible] సంబునబట్టి యీడ్చి
[illegible] ద్రొక్కి [illegible] । [illegible]ంతర
[illegible] ॥ సీ॥ [illegible]సురహోత్రఘూత
[illegible] । [illegible] నుబో[illegible] ధగ[illegible]ధమంత
[illegible] సృష్టి[illegible] [illegible] వస్తు[illegible] గాంచితత్ప
దాం। [illegible]బుపైకెత్తి భో[illegible] లేచి[illegible]లాటహస్తుడై॥ చ॥ కట
కటభక్తునింగజము గారియబట్టిన జాత్యతాదులు। [illegible]గాప్రభ

త్తులకునీకీడు సాటికిరారటన్నసే । న్నిటపసరుచీనిచావు తుద మేకొనినీవా
నకె యేమువచ్చినక౯ । నటపటగాకి [illegible] సాక్ష్యము సేసిన నోరువాటో
వదే॥ ఉ॥ ఏ[illegible] విడేమి [illegible] । దాని
తలంపద్రోహం [illegible] వృష్టి [illegible] । [illegible] వశనా
మక్ళ [illegible] వృత్తాధక
భా. [illegible] బా
త్తుమ [illegible] । బత్తు [illegible]
గొల [illegible] । [illegible] నో
దసూప వెండి [illegible]॥ క॥ శ[illegible] । [illegible] రాజా
తుడై [illegible] । [illegible] రాజ
ట్టిగొనెన్॥ క॥ ఇర[illegible]త్తో[illegible] । [illegible] చోడ[illegible]
దీవుక౯ । వెర[illegible] । [illegible]॥
ఉ॥ కోరి[illegible] । దారక రాజశేఖ
రుడు [illegible] । [illegible] క్తియు
భ[illegible] । భో[illegible] వెండి
యుక౯॥క॥ [illegible] । [illegible] సగి
భూ । కాం[illegible] । సాం[illegible] నెరుగక౯॥
వ॥ అట్లు చోడభూపాలుండు భృత్యాపరాధ [illegible] దండ[illegible] ప్రాక్త
నసూక్తి చిత్తంబు[illegible] తేసకం[illegible] నిశ్చయించి
శిరంబు [illegible] సేసెనన్నన్ని [illegible] యేవ[illegible]
నావహాట గిటు[illegible] భయంబు లేక బంచితివని [illegible] డియుబ
సవదం డేశండ [illegible]॥

—బాపు [illegible] గారికథ.—

సీ॥ బాపూరుబ్రహ్మ[illegible] వీరమాహేశ్వ[illegible] చారయ్య
తుడు । గాథమాహాత్మ్య[illegible] శౌర్యధను
డు । మంగళభక్తి[illegible] సద్భావ[illegible]

శయుత్తమోత్తమ వృత్తిగుండు సర్వం సహాతలేంద్రుల బొగడంగ వెల
యుచుండె॥ గీ॥ యుతకజంగమలింగ పాదారవింద । సేవనాసక్తి బరతం
త్రానిత్తుడగుచు । శౌర్యాలగుబున్నాటలు పెట్టి మొదలి । నోడగూడనం
గబుప్పలుగో యుకతన॥ గీ॥ సరగపోటలకరిగిపుష్ప ౧౧ లుగోసి । కోనిము
రలివచ్చిదండలు గాచిరేభక్తి । అనుసమర్పించువదియు కాయకముగాగ
దానివిరచించుజంగమునర్పణము॥ వ॥ ఇట్లు సేయుచు॥ ఉ॥ వతిరేకనమ్మో
హోత్సుశ్లోకవాదముపట్టినఘట్టిగాజగ । త్కతిరేయియుపాసనోహారుని గా
గ్రహోష్ఠయొవర్చియుస్మగో । భతకకుబుల్లుబుల్లమును బన్నుగమేసెనుజో
న్నలన్శివుక్ । మూపరవహింపజేసిబనిము స్వీకరించెనరించి తాపన్మడై॥
క॥ ఒండేమియుతేండహాకఘూ । మండలపతివిముఖ నృపతిమండలముసం[illegible]
దండెత్తిచయిచుకడిపట । నుండెన్నాపూర సైన్యాయుక్తుండగుచుక్॥ వ॥
అట్లుండేయా ప్రోలినగర దూరంబున ప్రాగ్దిశా భాగంబునవ్యాలంబులీల
పించి తానంబాదపథాంతపశ్చిమో హారంబులు నతిమనోహరంబులున
గుమంద సమీరంబులుగ్రందుకొన బుప్పవాటికాని కటంబునంబట్టుసం
ఘటితమంటప ప్రాకార మందిరాంత మణిమందిరంబులతి సుందరంబులుగా
సిరమొగింపియున్నాడ॥ శా॥ ఆ రాజన్యవకేళ్యుపస్పవు గజంబానిష్ఠవద్దా
నవా। ధారారామండతమైమహానిగళబంధద్భుత్తిగావించితిం। ధారాధుం
డగు వారావటిని గం కోకట్టుంతటనైవచిఘీం। కారంబుల్సెలగంగదండు
గలయంగా ప్రుమన్మమన్ప్రమన్మరస॥ ఉ॥ డకునల్కినుల్కి పడనుంగిరదం
బునవ్రేలివాలను। ల్లాడగగాఢముష్టినునజాపలిపట్టుల్చీరివైచునీ । జా
డగలంచురాజసుడ సామజముల్గని బ్రహ్మనారింయూ । టాడపిసూనసంబు
ననులయప్పటి పెట్టులరయే కపంపగన్॥ సీ॥ కరిదాయ నుదేరగాంచిబ్రహ్మ

(౧౯-౨౦)

య్యాయిం దెందు వచ్చెదవని సందడింప । సందులు బిదలియు సందునసల్లాళ
వెనువెనుక నుభయపార్శ్వములగుచు । గగనమున శిరంబున గదియించుకొని చనిమన
నదీతీరభాగంబునందు । ఘోయంచుగూయుచు గదిసి మూర్ఛమునింగి జీవం
బులిదుముండు మావటీలు॥ గీ॥ భీతయుక్తులగుచు భూమిపతి గాంచి । మస్త
కన్యస్తహస్తులగుచు । భద్రగజము దా పుబ్రహ్మయ్య మహిమయు । జెప్పిరి
ల్లజనులు శిరములూచ॥ మ॥ ధరణీశాగ్రణి విన్నభక్తుఁడో తద్ధాత్రీమహా
ముందుశం కరపూజాకుసుమార్థమై కొనిడయుపః కాలంబుంగదేగ భా
సురభంగిం గుసుమంబులెత్తికొని కొంచుంబోవు నాకేశయు । ద్దుర్గలీలంగ
జముం ధరణీ నిలుతస ద్భోదండ ఖండాహతిన్ । క॥ అనితన మావంతులు జె
ప్పనివిజనవిభుమమిగుల బ్రీతుండైయు । ఘనుడన గజమేగతి సె । గనాయ
నిబ్రహ్మయ్య కడకు జేరన్నరిగెన్॥ చ॥ అగిగితదీయ పాదముల కర్థిమ
మొయిన్ దగ్రమొక్కి లేచి ము । కరరిక్కృత దోషమింతయును గావుము గావుమ
టంచు గ్రమ్మర । స్మరణము జేయుచుండి జననాయకు వా స్త కృపాబ్ధి దేవ్చిత
త్తరటికి బ్రాణమిచ్చెగణగణ్యుడు బ్రహ్మయయనిమ్మహీతలన్॥ వ॥ ఇట్లు బా
పూరి బ్రహ్మయ్య శరణుజొచ్చి యప్పార్థివుండు కృతార్థుండయ్యె నిట్టి
సజ్జనభక్తుల చరితంబులిజ్జగతి నైన పరిమితంబులు గలవని యాఖ్యుండని మ్మ
హాపలనయి జన్యవహారంబు శరణన్న గాముటయు మాగొకన పారిగొనుట
గోరుంగా నబిజ్జల భూనాయక మాచయ్య యనంగ కేవలకిరి నుగమ్రు
మగాని మర్త్యమాత్రుండు గాడతని శరణుజొచ్చితేనిం బ్రతుకవచ్చు
నాకుం గానవచ్చిన కార్యంబు నా కోపమని బసవడు వసుమతీశునకుం జె
ప్పిన నిజవంశుండు వేరొండు మతంబు గానక లజ్జాగతవదనుండయి కొం
డొక సెప్పూరకుండెనంత రెండు జనుసినదెన జూచినివ్వు చెప్పినదే కార్యం

బుగదలుమనియతనిసజ్జనతోనుంజనుదెంచి మాచయ్యంగాంచి యతిమార్గం

—బిజ్జలరాజుమాచయ్యశరణుసొచ్చుట.—

బున సాష్టాంగంబాచరించిన లేవకున్న నెఱింగి బసవండు మాచయ్యగారిం
జేరివందన పురస్కారంబుననిట్లనియె॥ గీ॥ వలదువలదని వారింపచలము
జేసి ముకుళకరుడన గోల్పడ్డ మూఖుడాభంగి। యంతడాయనగ రానోడిన
తడునమ్ర। కాయుడైయున్నవాడు నీకరుణగోరి॥ ఉ॥ పిచ్చుకమీద నేలసుర
భీకర పాశుపతంబు నైనమీ। యిచ్చకు రాక యుండఁడత డెంతటివాడు భ
వద్ద్రుగగ్నిచే। వెచ్చవె మూడులోకములు పంచె మెనాడు భవన్మహత్త్వము
వచ్చి మరుంగు జొచ్చినపవర్త్యుని గావదగుంగ్రివాసధీ॥ చ॥ అనబసవన్న
వేడికొననట్టులకాకని మాచశౌరియు। మ్మనుజవరేణ్యు తెమ్మనిన మాదరణం
బున నొప్పి బంపిన। య్యానమృతవార్తి యెమ్మలును నట్టియు బొట్టయుగూడ
నట్టిభూ। జనములుజూడ భూమిపయి జల్లికరిన్ప్రిఠికెంచె వెండియు॥ గీ॥
నాటితోలు చాదుచంపిననమనియుష్ణి। యాకసంబున ఎండంగ నాటుటంబ
భువికిడిగజాచికలోకులద్భుతమునొంద। వానియసువులు నాసగౌభూనా
యకుండు॥ వ॥ ఇట్లు సజ్జనసంజీవితంబైన ఒంజరిరాజంబు రాజకుంజరం
బునకిచ్చిననతడు [illegible] సమాతోడండ మండలంబునుంబోని చేగంబ
దాంటియట్ల కరంబునను గరిమను రాగంబునం జనుదెరం జాటుకొ
నుచు నిజనివాసంబునకుం జనియె బసవండు మాచయ్యపాదంబులు గొలిచి
యాయయ్యమతంబునకనచి వారిచేదానగ్గింపించుకొనితనని వాసంబునకే
తెంచెనంత మాచయ్య యెప్పటియట్లసంతత సత్క్రియాలీలనమునుచుం
డెంగాన్నిగినంబలకొకహినాడు॥ గీ॥ బసవరాజయ్యయారశేసిభక్తిపేరి

నర్థికొసగీతమరిముగ్నానతియ్య । నొడయులొగిదాఁకమాంచయ్యయొద్దబా
డ।విసిమహాచార్గ్రతవృత్తిచేదనకునను॥ క॥ అని యంతబాకశివశివ । యి
నుచుక్ శబ్దగృహములుహస్తాబ్జయుగం । బునమూసికొనుచుపాక । ట్లీనా
ధాచెల్లిసీనులేశివభక్తుల్॥ క॥ అనీతుడుగాకీగతి । శివభక్తులదైన్యయు
తులజేయుగజన్న। భువిహాంరదాతనవకో। తవిధంబునవెకరించపదకువనెడ
దే॥ క॥ దోషంబుగాకభక్తులు । రోషింపక్ దీనివింటెరోతద్యోడిని। భాషలు
గిషలువదలుము । మాషకనిజూడదగదుసుర్జవర్యా॥ వ॥ అనిమాంచనా॥
స్వకీయ కా యకము సేయంబోవుచీవాతఁడు । క్తకాయంబుల చేనెరింగి
బసవక్ష్మాపత్యమాత్యుండు భ । మనిమగ్నాశయుడైకలంగుచు కడున్ దై
న్యానన్నాంభోజుఁడై । చనియెన్మాచమనీషియున్నెడకు భాస్వద్భక్తసా
హాయ్యుడై॥ వ॥ ఇట్లుచని యమ్మహాత్మునిపాదాంతికంబున నొడలుగెడపి
యుట్లనియె॥ క॥ ఆరంగంతాహంకాముని । నక్రమసత్కృతియుక్తినాఁగ
స్మాలన। వ్వక్రాభావాపేటుని । సక్రోధుక్ దుజనుసమ్మ్యకార్యముక్॥ క
దుర్భావకునశుభక్తా । విర్భావవిహీనజిహ్వవేశదూరుక్ । పింఛగ్యా
నశాంచునిను । గ్నర్బునుగావికొనవెకరుపాభరకా గీ॥ నాల్గుఱతులసరు
వదిలాల్గువేలు । గితములుజప్పబడగొంద్రకేశటఉుత । సభులవ్యైనయి
పుడనికానసమిని । జామునవయోాయనక పెస్తునలగమెశా॥ క॥
అనితనునిందింమకొనుచు । ఘనదైన్యముగాన బడుగ గతుతింపంగా
విని యినువినంవిధంబున । ననుపమశాస్యంఘమాంచవార్యండనియెక్॥
క॥ కడునధముడ కొవ్వితెమా । మృడుగణములఘము లెన్న పెటివయకట్టా।
యెపిగెడుపుటలేకయు బహుగైతెసుజ్జబాన్రబాల్రరెత్యాగా॥ సీ॥ అట్టి

యాచకుల నెందైన గందుము గాని యిట్టి త్యాగులఁ గనమే యుగమున । పా
నలిన్నియు నేల బసవయ్య నీవిచ్చు నేలికె దన్నలు నెఱ్ఱగోక । లట్టిగుఱ్ఱపు గా
డ్డెలవని బచ్చనిమన్ను నీకుఁ జెలవు నాతు శేమిభాతి । మా దేవు భక్తుల పేదఱికం
బులో గరిమి చూపుమనని కరయుగమున॥ గీ॥ సదమలోదకంబు సంధిచిచ
ల్లిన । తతఁ బాంబులెన్లధర మరకత । నిలపుష్యరాగ సర్మల వైడూర్య । పద్మ
మాది రత్నవితతుల మ్యో॥ క॥ ఉన్యం తందత్రద్యోత । ఖద్యోతంబవుడ నే
లుఖద్యోతముగా । చోద్యంబందిరి జనులును । వద్యన్మాచయ్య జూడఁ బాఫ్ఫెన్
నృపుడున్॥ గీ॥ వీరు వారనక యందరు వేగవచ్చి । చూచుచుండంగ మడివాలు
మాచశౌరి । చాయగుగ నెను ప్రమథప్రసాదపుష్ప । వర్షమిందరు నాత్మ
లోహర్షముంద॥ క॥ బసవని సభిమతఫలముల । నసలారవిదను వసిశుడభ్య
ర్చితుడై । యసమానుడు మాచశౌరి యప్పుడొప్పారెన్॥ క॥ చెన్నారెజం
గమావలి । మున్నిటలింగావతారమున మాచయభక్త్యున్నతి శివు డెఱుఁగ
గలే । కెన్నేనియి రూపముల్ వహించిన భంగిన్॥ గీ॥ అట్టి జంగమ సత్స
భాభ్యంతరమున । దొంటియున్నట్టి రత్నంపు దిట్టుపుండు । హరుని భక్తులబం
డారినన్నయట్లు । బసవరాజయ్య మిగులజూపట్టుచుండె॥ వ॥ వెండియు
బసవండు మడివాలు మాచయ్యంగారల శ్రీచరణారవిందంబులకు సా
ష్టాంగ వందన లాచరించి కరజను జెంచి యుదంచిత వాక్యంబుల
సన్నుతించి శరణు వేడుచు దేవ నీమహాత్మ్యంబు జూడ నెంతటి వాడనో
సంగమేశ్వర నీవు శంకరుఁడవు యేను కింకరుండ నీవు నిర్మలుండవు యే మర్మ
లుండ నీవు సుజ్ఞానివే నజ్ఞానినీ వమృతాంగుడవే విషాంగుండ నీవు మహాదాని
వే దీనుండ నీవు పశుపతివే పశువ నీవు త్రైలోక్యచూడామణివేని రేభగ్యచూ
డామణి నిటిదుగుణంబులెయున నాయందు సద్గుణలేశంబు వదలకంగఁ జెప్ప

ర్వపర్వతంబు భవదఖర్వగర్వపాగీర్వాణాయుధంబున గీటునంబుచ్చి యప
రాధశతసహస్రంబులు సైరించి రక్షింపవే వేయును నేలజగదాశ్చర్యచర్య
మడివాలు మాచనార్యయనియనేక ప్రకారంబులవిన్నవింపవిని బసవనిండ
నకౌగిటంజేర్చి కామయ్యార్యోరాసినోహార్చ నప్పుడచ్చట భక్తులుతమలో
నిట్లనిరి॥ క॥ వినవయ్యలింగమండై । ననుగలుగవెక్కో ఎప్రపాదంబులుకొం
చం । బునకోయునకడవకాదువా । రునువాయింపగగ్రహింపరుగదానం
దుకా॥ గీ॥ అంతకంటె బకిడమరయేయాత్మభృత్యు । నారయుకూంకెచే
పట్టునదనుహోత్మ । లట్లునుంగాక మాలిన్యమునపనయింపగాకచీరెలకలు
గునేచాకేనేమెంది ॥ క॥ అట్టిదవోబసవయ్యం । బట్టుటమాచప్రభుండు
బహువిధముల వా। ధట్టించిదుర్మలముఫ్రా । దట్టివిమలవస్త్రజాతం బొందిం
చెకా॥ చ ॥ పనిపనిగాపగాపవభర్మ ౚ వణాన కెక్కు బొల్లిజం। దనమొగి
నెంతరాచినను । నవ్యనుగంధమునిచ్చులిలదు । త్తునకలుజేసినంజెరుకుతో
ల్లిటికంబెనుతీపుచుంపుచా । ట్టునెదుదిముట్టెమాచవిభుం డారయకొబ
సవన్నభక్తియుకా॥ చ॥ అసమశరారిభక్తులిటులంచుమతింపగమోట్పు
గేలుతో । బసవనమంత్రియుక్కగనిభవ్యచరిత్రుమాచశౌరియో । పస
వయుహంకరించినను భక్తిఘటిల్లనెశంకరోక్తిభ । క్తసరణియేయహం

——శంకరదాసయ్యకథ.——

తేపరికింపవెతొల్లిపురాతనాలిలో॥ గీ॥ జడయశంకరమనుమహాస్థానమం
దు। దనరుభక్తుండుశంకరదాసియనగ । కాలగతికర్మముఖ్యేంద్రజాలమూ
ల । నిర్మథనశౌరిభక్తిమర్మవేది॥ సీ॥ జన్మజరామరణోన్మక్తకాయుం
డుచిన్మయానందవశీకృతుండు । రౌద్రమహోగ్రదేకరంజితాపరవీరభద్రుం
డు । ప్రత్యక్షఫాలదృష్టి । ఎంకిరెజాంజటోదబంకతాంపమణీతాశంబ

రుడుమనోహరియాతుడు। విలసితసంసార తలగుండుగండం బ్రచ్ఛన్నవేషసం
పన్నతనుడు॥ గీ॥ గోపితాష్టవిభూతియైకుశలబుద్ధి। బొంతలునుగంతలును
గుట్టి ప్రోగులెట్టి। యంగడిని విక్రయం బార్పననువు దినము గాయకం
బేసుమానికల్ కలుగుచుండు॥ క॥ ఎక్కడ దర గకగాయక।ము
క్కజముగ నేను సూస్కలబ్బగ దినముల్। సృకర కజంగముకోటుల। కె
ఱ్ఱుడురతినంద చేయుసిష్టాన్నంబుల్॥ క॥ ఈసరణిజంగమూర్చన। దాషి

దేవర దాసయ్యజూడవచ్చుట.

యొనపఱంగ జూచుతలపునవేటకన్। భూసురపతితో దేవర। దాసగుణ
నుచు దెచ్చి మ్రొక్కితగుగోష్ఠి మెయిన్॥ సీ॥ ఒక్కంతదడవంద నుండిపి
ట్టానితవిచిత్రముసకంతప్రేమమునసేని। సదయుండువోలెవిచారించికట
కటాయీగెకుతపుము లేదింట్టిలోన। శంకరదాసయ్య సద్భక్తిమహిమయు
లింగసమధర్మత్వ సంగతియును। నింకసెన్నటికంచు నెండలో వగచుచుప్ర
కటించియు గళ్ళవ్వమును జెప్పి॥ గీ॥ తగినగంపెడుగోలుచంపదాసిజూచి। ద
యదలచిపంపెగోలుచును దాసమయ్య। యంతయునుమేలు నాకేమియుం
డుకి? । నేమియడగినదనుకు మాకియ్యగలదె॥ చ॥ కొలువనకిచ్చితొల్లి
యొకకోకతనస్వికిగొల్వు దెచ్చియే। మిలమను వేడునీ తమకు సెక్కడనం
ననివియిచ్చియుంపుటి। డిక్కలిగదియింపగంపెడును గేలవడంగెను దానిలో
నవే। తలకుచుచిక్కడత్తవనిధానమునందయడంగెసర్వమున్॥ గీ॥ కొలు
చుగృహములోన గొనిదెండులేవయ్య। పాడువాడెగాదెవాడవాడ। దా
సివశసిద్ధిత్ర్శంకర। దాసమయ్యదివి యదలగెనప్పుడు॥ క॥ పరిభ
వభవలోకంబుల। దురపిల్లెడుదాసిజూచి దుగ్గవవలికెక। ధరగలకాడ
ము వలెద। వ్వరణునకుంగోలుచు పంప జనునే నీకున్॥ క॥ శివశరణులని

లుకడగనె భువిలో శివశమెజగము ప్రక్కటపడ్డం । టవిచారించెదునశ్వా
నవులకుఁ బ్రతుకంగగలదు నాయం దైనన్॥ క॥ మృడుఁడు ప్రసన్నాత్ముండై
యడుగుము వరమన్ననడుగ నంగీకించుటయు । స్పృడమిజనులెల్లనెనుఁగరె
కడపటభక్తుల మహాత్త్వగా నగవశమె॥ సీ॥ చేయుకాయక మింత చెదరక
మందిరంబుననుండ జంగమం బందమెంత । యెక్కుడునరగనునేను వారి
కెల్ల జగము కోట్లకుజాలు వెట్లు । లింగసదర్చనల లేముతే మనవచ్చు నెం
డయినాయయ్య విపులభక్తి । లోకత్రయంబున ప్రాకటంబున జేయవలసి
ప్రత్యక్షమయియలికనేత్రుఁ । డడుగువరమటన్న జెడిన డి పడకస । స్మిత
ముఖాబ్జుఁడగుచుశివుఁడు హెచ్చ । కర్తృకతఁ నాకుకతఁ నైనెవ్వండ । వేరెవరి
ముగలదె వేడికొనగ॥ ఉ॥ ఏమియు వేడకున్న పరమేశ్వర నీమది సిగ్గుపుట్టు
నో । కామనభీష్టమిచ్చుటతిగల్గిన రేఁటిచుట్టుసూడికన్ । దూరముం రాత్రి
చారమిడసూత్నవి లోచనమిన్మటన్నవా । కామనిమదిఁ యిచ్చెనళికంబు
న మిక్కిలికన్ను నవ్వుచున్॥ వ॥ అట్లుహరుండిచ్చి చిచ్చర కన్నుం నైన
బోగఁ ర్వ్యాసర్వత వజ్రం బగుటయుశంకరదాసయ్య శంక రేతర సర్వసమస్త
విమత్తుండయి యహంకరించిన శివద్రోహులగటలతటనటోత్కటపటులాగ్ర
పటుహితంబునబలు ప్రేల్పులం జిటచిటం వేఁచుచుంక పాలంబులంబటపట
బగులం గటకట యనక పెర వేల్పు పేసుకొన్న వాండ్రంబ చూల్పంగ మరి
కొందరు వేల్పులు వెల్వడిబోయిశివభాగవతుల వరుసలు నొప్పి వెచ్చ నరాచుఁ
చుంగరంబులొదలంగూచిఁ జోహారువెట్టినం గాంచి తక్కిన వేల్పులం బ్రతి
దినంబును ముప్పొల్లు నం గొనంబనుగు దైవంబులుబడుగు పనులు పంపం జేసి
బ్రతుకుదమనినిశ్చయించి॥ సీ॥ అసనకముంగిటి కసవులు వోనూకు కొనకొ
మాకొల్లాడెమాడి । నెట్టన కొట్టంబు నిత్యంబు ముట్టెడు దంపంగ బ్రోల

కోదాసిమతము । చుట్టనుజాలకాదుచునాం బెదపోక్కికట్టెలు మోవంగ
గాటమెత్రి । పసన్నలగావంగభక్తిగోగటకంబు మైలారుడుగొడుగు
ముచుతబట్టె॥ గీ॥ రేకడమలచేటికాండ్రేటిదారి । వ్యాంరగింపంగ గీర్తులు
విప్పంగ వెలగిలింలా తకీరావబో అరవైవతను నోకొన్నకొకకొసనలుసేయం
ముయ లువ॥ క॥ [illegible] యోగపగను । [illegible] ష్టాదశములునిప్పంబు
డాయూలనుశున నులని [illegible]। లోలసకడజిసి జనక [illegible] భజియింపక॥
వ॥ ఇట్లు నాదైవంబునను న్వొస్సింగొను రూపము తృ మాహాత్మ్యంబునం జగ చేక
మల్లికను రాజుల్లంబున ససద్భావ్యత్వంబునవహించి సశ్యేన్నిలాయు సై కృం
యోక సాలిమెప్పించి ఘాటాంభి నేత్రంబు వడయుట కట్టంబగు ఁకు॥ ఉ॥
ఈవారిముందటఁ నిలిపి ముంచుకొంముతేకపోయినఁ । సాహాసదా
నపొమ్ము చుజకిరాసత గ్రంథ్యమందును । త్సాహాముతోడను పుగాసను
శౌరిరచించితదియ్య నేం ము । న్లోహాములంపులఁ బోదినూన్నము గా
ధరనిప్పనిం ృచుకఁ॥ చ॥ అలపక రేయును బగలున ప్పవలిప్పుచు గొల్వదాపి
యూ । స్థలముకేగు దెంచి పురసంహా ుభక్తులుసంతసిల్లదా । నలరుచు
నంకకారగతిం గుడిచిల్పులుదీసిచూడరా । జలజదళాక్షునిగ్రహాయుబ్రర్ఘ
తత్వమునొందెదవంపుచు॥ గీ॥ అంతికన్నమునుస్థహారిమిని మోహాంబు
శరణు వేడవచ్చుకిరణిపతిగ । చరణయుగముజేరనను పరిదాసయ్య । నిన్ను
దూఫ్రమూ పివిశ్వమెరుగ॥ చ॥ పరసమయాంబుధుల్ వగిలిపాగి గమికిరాకను
గృహ్నీహ । శ్వరశంకరాగ్రగణ్యుడగు శంకరదాసుడు లోకవంద్యుడై
ధరమునుచునిర నీకుపదిశంబిక వేనెరుగి పనలనిం । కలనకానైనకపలు
నగంగనికాయనకృలిస్నహాఁ॥ గీ॥ భకసన్మోష్టి యుబ్రహ్మబాయకున్న
భక్తిమును భమునాగ్రభ స్తులను । భక్తయుద్గోష్టి నెబ్రహ్మనుబాసియున్న
భక్తియానుభయంబుమనుమునుబడ వగాదె॥ చ॥ తలందింర ందాహం
హారుడేయు ిగఁచిగువంగబెట్టికఁ । గలమతియుంటయు జెడినకైవడి
గారవ్యోమవట్టగట్టుమా । టంబనియేమినమ్ముటటాలనంపనుపచ్చియు
ర్వారుం । బమునవంమ వ్యపదపద్మయుగంబునాతుల్ ఘటింపదె॥

ఉ॥ కావవె జయ్యభక్తజనకల్పక శంకరదాసమయ్య మ । ద్దేవతలంపగా దెస
యిదికఁడు నీవతదయ్య మాకునం । చావిపులాతలంబుదనువంటఁగ గ్రమ్మ
ఱ మ్రొక్కి రెల్చినన్ । బవనములాకఁ గాంచి పరిభావపరోక్తుల దాసికిట్లనున్॥
సీ॥ అకటాటవి రెవ్వరయ్య బోఁ జెల్లబో దాసి సేఁయుట గాదె శరణుఁడా । గిస
గవార చెమికెన్లు రాజన్నయుటవప్పుటకు గార్యమేమిగలిగె నెచ్చటకేనియు
నేగుచును వ్వానిఁ గొ హరహరముము నరువరుగద య్య మీయట్టి శైర్యమానస
లను శరణులుగల రె యాభువనంబులోన॥ గీ॥ యిట్టిభక్తియుక్తి యిట్టినిగర్వ
ము । నిట్టిభయముగల దె యితరులకును । బావు దాసమయ్య బడుగులాధారం
బవాపు దాసిభక్తిపసులభాతి॥ ఉ॥ మాకిపుడేమి దెచ్చితివి యిచ్చికమిరగనీసర
య్యకున్ । గోకయొసంగి గైకొనెన । గొల్చుచు గాడెలలోననిండవే । వేకొ
సిఁపుగాక నిజవిశ్రుతి పంపద లెందుపోయెదె । మ్మాకలమాత్రమిబ్రబతు
కమిక్కృపజాలకు గాక నాంప మిక॥ గీ॥ కానుదీసంబువిడువంగఁగట్టికొన
గ । నూసరిల్లినధనమిందునుండనూపు । ద్రవ్యమాయని దేవర దాసిచేతఁ
గవ్వజేయంగ జంగమాస్థానమందు॥ చ॥ పుడమిపయిన్ ఖనిత్రమటుబూ
న్చిగ దానిపసి డినపుట్లై । వెడలగనకటజంబావని వేగమ దాసియుగ
గ్గళవ్వయిన్ । గడుకడు భక్తితప్పదసకాయమునంబడిలేవకున్నన । స్వ
ఁనిగాంచి శంభుగణప్రాజ్యముశంకరదాసియిట్లనుక॥ క॥ ఓలింగాలి
కిఁగొలిచెడి । చేలయిగ్గెఁటయినాగిచెల్లింపకని । వేలాగుపజాగెదవని ।
ఫాలాక్షుని లాగుమంటబని గకున్న॥ సీ॥ ఇతకొండపదడుపైనయిచ్చి
పుష్పముపండుము ముకగ్రమ్మరబడియుమటుగాక । కుడిచిచకట్టినబడు
గు నైనయునిరుపడిమున్నడిధనముగొనుమా । కాదెని బెదలసాధుల
నెలయు దుపులుగాఁగఁ గ హొమ్ము । బడుగుబత్తులకాళ్ళపైబజ్జగలుగఁక
కుడువంగట్టగవి పసుడుక॥ గీ॥ యేమిగా నినిపుడుపుడు పాదయుగవ
ప్పెలవం ప్పుగోవ్రనే నేఁటచ్చెలిమ్మయుచ చెప్పుచూఁ పంగనింకనేల ।
మనె ప్పవంబంపసంటయియు పుత్రల గీ॥ ఊ సీ॥ ప్రత్తికైఁ చ । ప్పె
బట్ట నుటు చ్చె మునుమనా । పసిడి వానతిచ్చిన । నాఁగనియుకనెద్రిణ

టపృథివీపతిపట్టపుదేవిదిట్టమై । దండిగమాదికోట్టరుల ధాన్యములన్నియిరు
వెచ్చపెట్టుడున్ । మండుచుభక్తజయాత్మసతి మారొక్కని గర్భిణినాకఖడ్గ
హాస్తుడయిప్రవేసికైకొనడె సుందరి ప్రాణము ముక్తి మత్క్రమా॥ ఉ॥
తప్పొనరించినట్టి సుతుదన్నిమహాద్భుత భక్తియుక్తియై। చ స్సగా
యియుండగ వెసన్వెస జంపెనుగాక నేనుత । న్నిప్పుడు నిజమూర్తిన నయి
చ్చైద వేవరమన్ననొల్లదా । యొప్పులకుప్పయాదవ తనూభవునై నను గోర
దేమనన్॥ చ॥ అడిగినజంపిపిల్వమిన నాత్మజుబిల్చితిరింలేమిమే । మడుగక
జంపెబిల్వ మనవట్టిదకాకని పిల్వదయ్యెని । ప్పుడమిన నేకులిట్టి గంపుంగవు
లుండఘనుండ నేననం । బెడతలపట్టి దేరసన బెట్టిలినంచున హంతబా
వన్॥ చ॥ అశిరియాలు నెమ్మదియ హంకృతిబాయగ బల్కె శంకరుం । డను
పమవత్సలత్వమున ప్రాణములాయమ పట్టికిచ్చితా । రనగమచేరరమ్మన
చరప్రభుసేవయచాలు ముక్తులా । ల్లననుచునుండెనిమ్మవయి లాతలి సత్క్రి
యులాచరింపుచున్॥ గీ॥ హారుడుశిరియాలు శెట్టి దానంతమాత్ర । బోవ
నియ్యక జెయిచేతబాదివిపట్టి। రమ్మనుచుజంగమాకృతుల్ నెమ్మిదాల్చి।
యుటహాలాయుధపురమునకరుగునపుడు॥

—*హాలాయుధునికథ.*—

క॥ అల్లంతటగని ప్రమొక్కి హృదుల్లాసము తోడ నవరసోచిత కృ
త్యం। బెల్లనొకగూర్చిసుఖకర । సల్లాపంబులను బ్రొద్దుజరపుచు బలికెన్॥
సీ॥యంతదవ్వులనుండి యే తెంచితిరో పదాలస్యముదోచెడి నాస్యములను।
హరమూర్తులారా మీయాగమనమునన న్మన్నింపనో కాక మరియుగలదో।
యనివిన్నవించినపనిజంగమాకృతి దనరుశంకరు డప్పుడనియెన్నృపతి। వినవ
య్యభక్తిదర్శనము కారణముగా జరియించుజంగమా తక్కరములోన॥ గీ॥
నధిక జరియింపుచుందుముయభవుభక్త।వరులుమాకును గతిమమ్మ వారుత
మదు ।ప్రాణలింగంబులనికొనియాడుచుండ వారిబడివాయమెప్పుడ
వార్యలీల॥ సీ॥ తిరునీలకంతుండువరగొండపతియును కలికాలచోడండుసు
రియుమయ్య।యులయచంగుళిమార డేనాది నాథుండు చేరమశ్వ పచయ్య

చేదిరాజు। వాగీశనైనాఁడు వరకీర్తిఁ సోమాసిమారుండు విళ్ళనైనారనంగ
గలుగువీరలు మున్నుగాఁగల సద్భక్తవరులచే బూజలు వరుస గొన్న॥ గీ॥
వారమీఁదాడయని చెప్పవలదుధరణి। నేను వారనట్టి హరభక్తి నిలయ
మెంత। లేదు మిమ్మరుం నివారు లేరు భక్త। లెన్న డెన్నఁడు మానుష
వేషధరులు॥ క॥ విను వెట్టివారి మెచ్చరి। ఘనభక్తము మిమ్ము మెచ్చగా
నుంటిరి మ। మ్మనురూపుగఁ జేసిరివా। రనుభక్తవరులు చేపట్టి తునఁ॥
క॥ మాదు బ్రతుకెల్ల చిత్రం। బాదిఁ జనియించినదిని రాళి హరుం బే। ప్రో
దియు లేకయ బెరిగిన। పదిన సుఖతన్ని దంద్రము లెవ్వరొ యెరుఁగ॥ సీ॥ తల
యంటియమ్మ వ్వజలమాడఁ జన్నయ్య బెంగి గొన్నెళ్ళు బిడ్డయట్లు। కెంబా
విభోగయ్య గెలిచ్చినడ పింపనడుగిడ నేర్చితింబుడ మిమీఁద। బడిపన లకునం
బిపలు మారువిలువంగ నడువంగ నేర్చితి నొడికముగను। చన్నయ్య పొత్తు
న జెయ్యారభుజియించి నెరయ భుజింపంగ నేర్చికొంటి॥ గీ॥ దాసనయ్య
కితంబున దప్పకెప్పుడు। శోకగట్టుకొనఁగ నేర్చికొంటిమరియు। మానకం
జారియాత్మకుమారికొప్పు। గోసిజడగట్టి నేర్చితి గొప్పవెట్ట॥ ఉ॥ అంతట
యవ్వనాభ్యుదయమందుటఁ గన్గొని బల్లహుండు సీ। మంతిని నోర్తుఁ మాకును
సమర్పణ జేసెను మద్వ్యయాధఁ మై। నెంతయు వేడ్క మొన్న యాధరేశుఁడు మ
మ్మడిపల్లు జేసెన। క్రాంతము గాంతకున్వలసిరా గెలుచుంటిమి దత్తువాటి
లో॥ గీ॥ మొన్న శిరియాళునింటికి ముదముతోడ। నరిగి కన్నకుమారుఁడీ
శ్వరుఁడు గూడి। కొని మెనామేలు గీళ్ళుటకును వము గాఁగ। నీవు చెప్పక యె
రికి నేఁగదింతు॥ ఉ॥ స్తోత్రము గాదు నిక్క మొక సుద్దిహలాయుధ విస్మకం
చిలో। గోత్రము వారినందరిని గూర్చక వేడుక గాజితా క్రిశన్। యాత్ర
యొవర్పు చూఁడె శిరియాళుండు వారలలోన గూడ వా। కృశ్రుడు పోనుసిద్ధర
ణి బుట్టెద రేయికినట్టి భక్తులుఁ॥ క॥ ఆతని మదిలో నకయుం। చేతోహారకుం
డునై జళిష్యులబంపన్। ప్రీతచరగురు వసాశివ। దూతలడుగ నోసగిదా
నధూర్జటి గెలిచెన్॥ సీ॥ అంతట బోకవృషాంకుడు గంచి బోనిరువది యొ
కటినం బించుక్త్రైన। వెలువసివానలజలమున గురియింప పదివేలు జంగమ ప్ర

భవ్యులేవురు । పాయకుండెడు మహాపట్టణంబున జంగమొక్కండు నుండఁగ
నొడిసిపోయి । రప్పుడు శిరియాలుఁ డధికతుష్టాత్ముఁడై జంగమాన్వేషణాస
క్తి నూరు॥ గీ॥ గలయఁ దిరిగి యొండు గానక యింటికి। వచ్చునెడ మహారుం
డువరతపస్వి । వేషమొప్పఁ దాల్చి వేవచ్చి శిరియాలు । కొడుకు నడుగ దనకు
గూడ దనక॥ ఉ॥ భాసుర శాకభాతి పరిపక్వము సేసి సుతున్ మహాధరే । శ్వా
సున కధికాతోడ నిడిన సర్వజనంబులు చోద్యమందగా । నా సుతుఁ గ్రమ్మరం బి
డశియాప్తులు మిత్రులు దానుగూడ నై। లాసము చూర మట్టి శిలాంఛను గాం
చి రెయిట్టులెవ్వరున్॥ వ॥ అప్పుడు మేమును దన మందిరంబందయుండి కన్న
కార్యంబుగాని విన్నమాత్రంబుగాదు మచ్చరంబున నాకన్నెం కళ్ళ మెచ్చక
హెచ్చుగుందులుగా భక్తి భాష లుచ్చరింపవచ్చుగాక యిట్లు సేయవచ్చు
నే యని యనేకప్రకారంబులం బెచ్చువెరిగి శిరియాలుం గొనియాడ హాలా
యుధుండు గుజనా జంగమలింగంబుతో నిట్లనియె॥ చ॥ శివశివ యేమి
చోద్యములు చెప్పెద వీఁడు రక్కసుండె మా । నవపలలంబు మెక్కు మదన
ద్విషుభక్తుఁడు భక్తుజంపె భ। క్తివిరహితుండె మీరొడయ దేవర లాడిన బొం
కు సాంగమా । కవిహితమంచు గాక విననైనను గూడునె యీదృశోక్తులన్॥
క॥ అనియా సర్వము మిథ్యగ । మనమున దలపోసి పల్కు మానవ నాథుం।
గనుగొని వినుము హలాయుధ । యనుమానము మాని హరగణావళితోడన్॥
సీ॥ సతుల నిచ్చిన వారు శతకోటి కోటులు సుతదాతలకు నైన మితియు లేదు।
తమ్ము నిచ్చిన వార దరము గాదెన్నంగ నిట్లుండ లేదన నెట్లు వచ్చు । హరుఁడు
భక్తుల మనంబరసి చూడఁ దలంచి యడుగఁ గానివి యెల్ల నడుగుచుండు । యం
చలి లేక యిట్లు సద్భక్తులు శిరియాళుఁడును సుతు శిశున వేడ॥ గీ॥ బెట్టెనమ్మ
వసిముట్టవిచారింపు । ధరణి నూరనూర దచ్చరిత్ర । గద్యపద్య కావ్యకల
నబాటలలీల । జరుగుమిగుల భక్తసభలయందు॥ ఉ॥ ప్రాకృత సంస్కృ
త ప్రభృతి బాషల నాటక సంవిధానముల్ । జోకరొయుంచి సూత్రధర సూచి
త పాత్రము పెక్కుభంగులం । నైకొని వచ్చి యాడుచును గ్రమ్మరి పోవుచు
నీక్రమంబునన్ । లోకములోని వాఁడనవ లోకమునర్ప వెడచ్చరిత్రముల్॥

ఉ॥ ఏమిటికిన్ని జెప్ప మను జేశ హలాయుధ యెల్లదిక్కులన్ । భామలిఁ కోళ్ళరోకళులబాడగ నం చూడ నుండు జెప్పనా । భూమిపు డంతయున్। వినిప్రభూతతరా గ్రహాయుక్తచిత్తుడై । హైమవతీ సహాయు శిరియాలు నిజాలగాగ బల్కెనీక్రియన్॥ చ॥ మది మది నుండి యెట్లు నరమాంసము వేడెను కూలి గాక తా । సదయత తల్లిగిక్కనసీ క్రియన్ సుతు నెట్టుల జంపెనల్ల హా । మదనవిరోధి మేలదయ మాలిన దానవ్రడవ్యే వయ్యెరా । ముదిమి ఘటిల్లమై మరచి మోసము నొందెను నాప నాకియున్ ॥ ఉ ॥ ఆమిషమన్న భక్తవరులటం చు చేతులనట్టి మాంసమున్ । ప్రేమముతోడ నీశునకు బెట్టుట యెట్టులు పట్టియానమై । కోమటి బుద్ధి సేసి సుతు గొంతును గోసిరి గాక లోకమం । దేమయినవ్వ రెనడచి రే శివభక్తులు దీసి మొత్తురే ॥ ఉ॥ భక్తుఁడిచిత్తవృత్తి పరిపాకము సూడదనూజు వేడినన్ । యుక్తము దాననేమియు ని యుక్తకరుండయి పుత్రు జంపను । ద్వ్యక్తి యొనర్చ నింత టనయుత్తుపతాకు చూమెచ్చునిక్కమా । యుక్తికి జూడ గోరిన టులు న్నదిపన్నగధారి దత్సుతున్॥ మ ॥ చిరుతొండండు నిజాలభక్తుడయినన్ శ్రీకంఠుడర్థింపన । త్తరి దుం ఢ్రించి న తుమ్మ దుద్దు పగిదిం దానుండి చేనెంత బెం । పరబాలున్ వధియించు నెతమసుతుండైనన్ మహాశాంకితుం । డురుతేతోపరమా ర్తినాకగ తశంకం జంపగాగూడునే ॥ గీ ॥ ఎవిరియింట చిచ్చియిలద ల్లగాల్చునా। గానస్వాప్ర హావహ్న గాల్పకున్నె । యున్యలింగవంతు కున్న పాపము గల్గి। తన యు పింతవంతు దునుమ తేడె ॥ క ॥ వెలిదుఃఖము వెలిబుచ్చిన । నలువ్రస సుతు జంపితాను నడుమానబుణి గెన్ । నలి బ్రాణము నున్న గోమటి। ఖలి గాభలు సాకునమిలి బ్రతికెవ ననుచున్॥ చ॥ అకట మనోజవైరికి నరామిష ఖండను కానియొండుకు । త్తుకకునుడిగ్గకున్నను సుతుం వధియించుట యేవిరక్తిచి। మ్మికగల భక్తుడేఁదన మేను పదార్థము జేసి పెట్టకో । డాకకనిజంపు పెల్ల మదినూహ రెపునవ్వగ హింస గాదొకో॥ వ॥ అట్లునుం గాక చిఁగతొం డంపు దన్నువంచించి తన గావొప్పించెనను నిందం బొంద నొడినందనుంబి లువుమనసుందరింబని సెంగాని యుప్పడర్పించితిం బిఁచుట భక్తిం బాడిగా

డనిపలుక లేదన్యాయం బంచవద నుండు నరుదెంచి యెదిరించి పసినిసువుంజం
పించె క్రమింగనగొంటి యమ్మెయ్యంగడె యనుసడికిజడికి జడిగొడు వెడలెంగా
కగడుపార నారగించె నేగొట్టుసెట్టియు నాగట్టుపట్టి పెనిమిటియు వట్టిర
ట్టునకొడిగట్టిగి కాపుల భక్తులక్రమింగ వచ్చిరకరుసుండను చుక్కలరాజతా
న్యుభక్తులజాపం బొప్పేరెండు వీరిచారిత్రంబు విచిత్ర కథా సూత్రంబు
గానభలం జదువం జెప్ప మూధులు నసంఖ్యాత మహా ప్రమథ గణంబులకు
వెలి వెలిసుండో యుహాలాయుధుండు సక్రోధుండయి కరతాళ నాస్ఫాలన
పూర్వకంబుగా ఘుంటక్రమో సెనప్పుడు॥ ఉ॥ అంతట గంతు హంతకుడునా
శిరి నాబడుదర్చు దాగ్నిక । త్యంతభయంబునొంది యెదురైనిలుచుం
డగనోడి నాగ్నిభా । ప్యాంతమునందునిల్చి హృదయంబులుర్ఘుల్లనదల్లడి
ల్లుచుణ । భ్రాంతులుపోలెనొండొరులబాయక చూచుచునున్నయిర్వురణ॥
వ॥ హాలాయుధుండు గాంచి జంగమంబులగుట మహమ్మ సారెకు మన్నింప
వలసెంగదాయింక క్రందనాడిన మాటలకుం దప్పునింతనుండి చిరుతొండని
ఖండశశిమండనునివాతిణ గీతిణంచితిరేని మీరును వారిలోని వారలేకానిమా
భక్తులవంటివారు కారనుచుండియు న మారాడనోడి మనసిజారిగిరి కుమా
రిందలంచిన॥ సీ॥ కటితటంబున వింతకావి బెట్టినచీరె మోకాళ్లు మునుగంగ
మోచికట్టి । కరగబెట్టిననాపవగంత కుచంబులనొదివి గాంగళమునబొం
దుపరిచి । సన్నంపు గుమ్మిత్రుసగ నటులుజాళిగా సందిలమణికట్టులందు
దాల్చినడుమ రుద్రాక్షలుండంగజేసిన నాగికమ్మలు కర్ణయుగ్మములదా
ల్చి॥గీ॥ జడలతురుమున బైబట్టగడనవాడ । నుదుటగలయంగ భస్మంబుమెది
చి పెట్టి । సంగళవ్యాద్యనియ్యద్యైస్మరవినోది । రాణించనుదెంచెజంగమ
రాలికరణి॥ గీ॥ భక్తిభావమునిజంగమభామభాతి । దాల్చివచ్చెంచుగతి
వచ్చుదస్వామిచి। యాహాలాయుధుండెదురేగియధిక్రమొకి । తోడుకొని
వచ్చిమిగులనాత్మకముతోడ॥ క॥ కాలోచితసత్కారము । లోలింగావింప
నన్నియునుగైకొనియూ । నాతీసగుసహచ్చాపాలునితో సిగ్గులనియెప
టుతరఫణితిన్॥ క॥ కమలజకమలాతన్నలుదమురిపుణుల ముఖపద్మమాలసగం
బునను గృహం। డెమలకలోరుండియునన్యల । గమియింతురుగు గాంతలందుగల
వేగుణముల్॥ క॥ కలనైననన్యపురుషుల । వలసెరుగను గిరిజ యొట్టివారము మే
ముణ। మలహరుభక్తి పంతర । నిలయాత్మనినింతవట్టునిజమున్నహలా॥
ఉ॥ నీవును నోశుభక్తులును నియెుడలందగనెమి వేడినన్ । లెవసుంత్తువంచు

నవనీసఖభక్తులు జెప్పుచుండగా । వేవినివచ్చి వారసతి వేగమునన్ మనవిం
చ్చిమీదమా । దీవెనబొంద వేగ జగతీసుత భూరి యశాహలాయుధా॥
అనివెండియు॥ సీ॥ మహితశివాచారమార్గరక్షణశీల సహజైకలింగనిష్ఠా
విలోల ప్రకటసంసిద్ధ భక్తిభాస్వత్ప్రధామ గ్ర యాతుల ప్రసాద పాత్రైక
గాత్ర। హరలింగజంగమాభ్యర్చన శృంగార సత్సంగధీర వాక్యార్థధీర।
దక్షుండు మహాత్మ విద్యాపండితుండు నాపున్నాగశరణుడు సిరి [illegible]॥ గీ॥
యనుచు నగ్గింపవినియాహలాయుధుండు । లాలిత ప్రీతి నమస్కృతు గేలు మొగి
చి। సకలభక్తుల [illegible] నైజరుగ నన్ను । ప్రస్తుతించి నీ నొంతుజ నేపరమసా
ధ్వి॥ క॥ ఏవిద్యా నెవ్వడనుమా । భానుజమాగుభక్తవత్సలపటుకరుణాసం
[illegible] యొసగెడు నవది । స్థానూన పవాధజసమితి మడుగుముతల్లీ॥ చ॥
అవని [illegible] మహాశ్వరిహలాయుధుగన్గొని యేనుపార్వతీ । వినుశివయో
లుయియ్యదియని [illegible] భర్తృవిహీనులై ధరన్ । జనునతులన్ మహేశపద
సారసభక్తిని యుక్తమైనభర్తృనివహానే దలంప జగతీతల పూజ్యులుగా
గుగావునన్। గీ॥ తప్పదెల్లనిప్పుడాప్పగా గాని । [illegible] రాశిన
గ్గిమాకు। [illegible] భక్తయొయుమాంకుడు ప్రీతిపుణ్యభక్తిపెట్టుమనా చు॥
క॥ కట్టమజాలి [illegible] గృహ [illegible] శైలరాజపుత్రి [illegible]। నెట్టియు
[illegible] హలాయుధుని [illegible]॥ గీ॥
ఆహలాయుధుండును ధనభక్తాలియు। శివకిరణధరణిసెట్టిజూచి । దయ
దలిర్ప నభయ [illegible] సేగు । బరమహాప్రమోదిభగుడు దయుడు। ఉ॥
ఉత్తుకగప్పు [illegible] మైనుగు సేవమాన [illegible] । [illegible] త్తురు
[illegible] హస్తికొండ [illegible] సలంటి
న [illegible] । బత్తుని ముంచ [illegible] బత్తుల [illegible] గడంకతో
డువరన్॥ వ॥ [illegible] పుర [illegible] ద్రుమ
[illegible] భక్తులు [illegible] । [illegible] భంగిని
[illegible] బస్తు [illegible] వ్వులన్ । జలజదళాక్ష [illegible] బులు
[illegible]॥ ఉ॥ తుంబురు [illegible] గ్ర [illegible]
త [illegible] నతూ । [illegible] మో [illegible] శరియాలసుధీ [illegible] మిక్కి
కా। [illegible] బ వనజినీహలాయుధు [illegible] హోశుపా । దాం
బుజసౌంకభూమి వనువంటగ ద్రొక్కి [illegible] స్వహస్తుడై॥ మ॥ ప్రమదావి
ర్భవగద్గదస్వర [illegible] ధారావాహికస్ఫూర్తిజనా । త్కమ [illegible] భోజము

దొప్పదోపగ సముద్యద్గద్గదధ్యానసం । భ్రమరోమాంచదర స్మితంబు
లబహిర్భక్తిప్రపంచంబున । క్తముఁ జేయంగనదంభ భక్తయుతుండై కన్న
ట్టునాథాపతిన్॥ ఉ॥ కాంచి మనోజహాంతనకౌగిట జేర్చి హాలాయుధుం
డునిశ్చలమైన నీసహజసాహస శక్తికిభక్తినిష్ఠకున్ । మంచిగమెచ్చి
తెక్కగనకమ్మంబు గణేశుఁడు పుష్పకావిమై గొంచుగమింత నత్పుకిగొ
నరెండనుచుంగడంకదోన్॥ గీ॥ ఆక హలాయుధాఖ్యుడనురక్తి నేసెలు సవ
పురముల్రుత్తివహముల । గొనుచునరిగె రజితాద్రి ధరంబునకు నాన
హాలుఁగోడనాడభగుడఁడవుడు॥ క॥ శిరియాల సెట్టగర్భ బరిహాసగా బొంద
జేయుజని హా... । ... యుధాఖ్యుని । జరితమునుత ... జే
నేసత్పురుదుమ్॥ క॥ ... సమస్త దుష్టగు । ణావసదంబైన గర్వవప
మిణిలుకలో । దావుకొనియున్న భక్తుల । భావంబుల గూడి కొండ్రడెబ
సవకుమారా॥

—మిరుమండకి కథ—

గీ॥ మరియుసద్భక్తిమహానీయమండనుండు । వెలయుమిగమిండనై
నారువిభులకీర్తి । సతతజంగమపూజనాసక్తవృత్తి । దూరదూరగతాంగ
వికారుడనుమ॥ క॥ శాపాను గ్రహసామ । ర్థ్యోపేతుడు శుద్ధశైవయుక్తా
త్ముడు । ర్వార్యపారదుష్టదళనుం । డాపాదితశిష్టరక్షణాభరణుండున్॥
వ॥ అయ్యచు జగతీసతిముఖమండనంబునుం బోంగి చెంగొండయనుపు
రవరంబునం గాపురంబుండుచు గుండలీకృత కుండలి నుద్దేశించి నెల నెల
శివరాత్రినేమంబుప్రేమంబునంగయికొని యేకడమయు లేకుండబండ్రెండు
వత్సరంబులు నడపి పదమూడవ పశ్చాత్స్నానంబునం జొక్కి త్రిగువా
రు...రిగియుండలి భక్తసందోహంబున విశిష్టేష్ట గోష్ఠినిష్ఠతె యుండునవ
సరంబున॥ క॥ ఆవాల్మీక మహేశ్వరు । సేవించుదు వేడ్కతో నజిను
గోత్రంగా । వేవేగనువాక్యం । బావసథము వెడలినం బయస్వార
వితిన్॥ వ॥ పరిజన సంచయంబు భయపూర్వకముగ గూడి గొల్వస
ద్విరచితగద్య పద్యమయ విశ్రుత కావ్యముల ప్రభూతము । ద్యాగతపాత
రుల్ సకలధూర్జటి చారు కృపోపలబ్ధను । స్థిరబిరుదావళుల్ దీవనలి
య్యగనిచ్చ మెచ్చుచున్॥ క॥ తమరాక వెలియు డిండిం । ధిమియని మద్దెళ
లుమ్రోయ సేవలకబల్ దా । శములో త్రితమ్ము గ్జాచిన । ప్రమదంబున మ్రొ
క్కిలనటులు బంత్రులు నడపన్॥ ఉ॥ గాయకులుం గవీశ్వరులు గాంతలు

భట్టులుసద్గుణాంకనల్ । వారయనికోట్ల్యలన్‌బహుళ భంగుల బ్రస్తుతి
సేయసాగడె । హేలాచయిపటుల వక్త్రకరి యయార్థనుడగ్గరయుగ్గడింపు।
భాగ్యయుత మూర్తులైపలసి నధనామలధనల కధిపనిచ్చుచున్ ॥
చ ॥ పవనఖకాంతి హాయవతిభాస్వదురోజయుగాంతర స్తలి । పదపద
కస్థగత్నజప్రభావిభవంబుధృణీకరింపనం । గపముఖభూషణవికాసము
దికరిగిసంభవమూర్తికా । భృ్యాదయుగాగ్రగేహ సేయవఖరద్యూత హేళినిగే
లిబెట్టగజ ॥ ఉ ॥ స్థిరద తాంతనితాంత కాంతప్రపతటంల్శృంగారలక్ష్మీను
ఖాం । బురుహాదగ్రమాలిలగ్రాలయనప్రోద్యత్ప్రసుచుల్ శంభుపా । దరసీ
జస్ఫురణంబున్ వెలుగన స్తస్థాయిమాణిక్యభా । సురకోటీరము మేరు
శృంగముగతింజూపట్టిశోభిల్లగన్ ॥ గీ ॥ హరికృపోరుమదాటోపశరధిమగ్న
మానసుండయియ్యంబుమరచినంబి । ధరణిలోపలగలవిటధర్మమెల్ల।
నేకరూపంబుదాల్చినానేర్పుమిగిలి ॥ సీ ॥ పసిడిబొందియకోలపసనార
జేపట్టివిసరివిసరిబయల్వేసికొనుచు । నడుగులుదజబడనట్టిట్టుద్రొక్కుచు
సొక్కుచుసోలుచునిక్కుకొనుచు । భుజములంకింపుచుపొంగియంగంబెక్క
డిగజూచునుగానిపగవునగును । సంగడికాండ్రతోసరసంబులాడుచు పొల
తిఖవచుదంపోసికొనుచు ॥ గీ ॥ నీడచూడచునీల్గుచునిల్చినిల్చి । చనుచునె
చ్చెట్టెవారనిసరకుగానక । చిట్కకంబులుసేయుచుజనడెశ । వుడరిలసం
బులదోడిగితొనుచు॥ గీ॥ ఇట్లుచను దెంచినంబినుయ్యింనమాళి । గోవు
గాంతస్థులయినభక్తులకుదేతు । వత్రిప్రముక్త స్వకరకయించుకేని । తె
క్క సేయక గుడిసొచ్చి చక్కజనను। చ॥ తనపడు వేడన నంబినటదాగని
రూపిమిండనాయనా । గజనలుపనిడ దెవ్వడహకంకణ పట్టుపదిగ్గజం
గుండం । గనియయునుగానవటులతి గర్వితుడై టడి సొచ్చెనీదృశుల్ । వినమున
గాగగలరెమానకభక్త మాహాత్మ్య మింతయుఁ॥ క॥ హరుడగ్గినభక్తుం
లుద । స్వరతంగాచ్చదరు గాక భక్తులలుగ । హాహా కాచెనె వాడే
వెరవడినీతఁణము యిటట వెడలింపుడనన్॥ వ॥ అప్పు డగ్గుడీతంబడి వడుగుం
గడువడినేతెంచి యామిగు మిండవ యినారి యడుగులంబడి వేదకంబు గుశి
రంబునందిరంబుగా నిలిపి యిట్లనియె॥ శా ॥ దేవామీరు తెరంగ రే యితని
కీదేవుం డు గాసిత్వము। న్వవేనిమ్మ ము లిప్పుభక్తి విధికెంతే మెచ్చియోగా
నది । న్నవైచిత్రికి మెచ్చిగొ యెదుగ మీతగ్గాత్మ్య జేసెనని । ప్వా
వ త్రైన్ ఘటియి నీతని సుహృ మ్ దండ్ముజ ॥ క మన్నిం

చుమ్ముద్దు సేయుం । జెన్నారగ బెంచినట్లు సేయువిటత్వం । బెన్నడు నెడ
తెగకుండుం । బన్నగ భూషణుడు నితని బడవసి గాదె॥ గీ॥ పెద్దమన్నం
చుగ మకమున్ముద్దు సేయు । నతని పిట్టధర్మ మిదేర్ప దల్మఁదలచి । శూలి యిం
టాను గాగ విస్ఫూర్తిఁ బోతు । భూలన సాగరాగ్ర విధము [illegible]॥
అతనికి గాపెకు స్వలవ నత్యధికంబులు గాను దోగు । స్తుతులొనర్చంగ
జేయును విదూషకు నట్టుల [illegible] । కైలాసపుల సేల్పు నా గగఙ్వేశ్వ
ము దాలి విపీర [illegible] దర్శక ప్రతిభయ హరుం గనన యేడు బడిపన్ని [illegible] చు సంహరించి
తాన్పతిక॥ క॥ అప్పూజారి యొక్క [illegible] నిమిరుమిండ నయి [illegible] విశ్వే
శుని చే దినమును వేమాడలు వడి । గొనునంబి [illegible] తడామిగుల మెలవ్యక్॥
వ॥ ఈతని బగిదియు నితనిం గూర్చి నాతని కూర్మియుం జ్ఞాతుండు గాకని
చ్చి నంబికిం గూర్చి శంభుండు నసంఖ్యాత హాగంబులకు వెలి వెలిసుం
డోయని మిరిమిండన యనారి యక్కడనె న్న మకరంటి భక్తులకు జంబం
దఘంట వేయించె నప్పుడు॥ ఉ॥ గోపుర మధ్య మధ్యమున గొల్వయి యుం
డిన భక్తకోటి హా । తోరపమెరింగి యుండగ నీ గూడ కు రమ్మని హా స్తసొజ్ఞ
నగ్గోపహా యుండు నంబినను గొబ్బున జేగ బిల్చి పూర్వవా । గ్వ్యాపతులుజ్ఝ
గించి సకలాకృతి దాల్చి సభీతకంపుడై॥ క॥ భక్తసరత త్రత యుభయము।
భక్తినియు క్తి యును నంబి భావంబునకున్ । వ క్తము సేయు తఱంద । వ్యక్తి
సమత్వమున మొ [illegible] భయ బడిన గతిన్॥ చ॥ తనవెడకచ్చు నంబిక రతామర
సంబున బట్ట జేసి భ । క్తనివహాని సృక్తి స్నేరగికట్టైదు రంజన భీతినొందదయె।
య్యనవల దారిదమరినకు నైచను నప్పడుయి [illegible] దేకెన్ । వినబడకుండ దీపము
లవెన్కన యూగుచు నేగెలాగు నసన్॥ ఉ॥ మూలల కోన రిల్లుచును ముంగ
ల వెలెడు పుష్పమాలికా । జాలము క్రేవ దారుచును సన్నము గానా
కపూర్పు వుచ్చుచు । లాలితభక్తి కీలిత శిఖావతి చేతుల నూగగొం
చువా । చాల జనౌఘ సంజనిత సాధ్వస [illegible] యయులు వాల కంపుచున్॥
సీ॥ తొలుదున [illegible] ద [illegible] దట వాట నదరంగ నలుకుచు గర్భ గృహంబు
[illegible] దగ్గులయుందు జేరి జాలక మాలదూటుల నెంబడి తొంగి తొంగి।
[illegible] వొలగనిబ్బుచు వెల్లిపోవంగ వెరచుచు నచట నలువడంగ । నోడు
చు జలనంబునొందుచు సందడిగల సిపూజారుల గన్ను యురగి॥ గీ॥ భక్తపతితతు
లజాడం గభ [illegible] వుట్టి । చెయ్యి మొగమున కడ్డంబు జేసికొనుచు । సృక్కిరాచ
కలి సుకచాసి సొచ్చి వెడలి । గుడివెనుక కేగి వెన్కాదిక [illegible] నను గొను మ॥

మఱియును॥ క॥ మగుడిమగుడియాలించున్ । బెగడిబెగడి నడచు భయము
పెక్కువదికుఱల్ । దగనిక్కినిక్కిచూచున్ । దిగులుకుడుపు సేయ మెట్టిధీరు
నక్తైనన్॥ గీ॥ తొంగితొంగిపోవ దొడరిబోవగనోడి । చెంగిచెంగిపోవు జెట్టి
వెంట । వంగివంగి పోవు వరభక్తమండలి । భక్తిఁ బెంపఁ శివుఁడ శక్తుఁడగుచు॥
వ॥ అటుచన [illegible] కలుగోట [illegible] పాపాణ్ణం
బుపదాంగుళి [illegible] బునసు చూచి [illegible] కను
దూరికకురుజంగ [illegible] నగంబుల క్రోశమా
త్రంబరుగముందట॥ సీ॥ ఫలదళి [illegible] బంధుర శాఖాప ఘటిత సంధ్యాం
దినార్కప్రభంబు । ఫుల [illegible] మల్లి [illegible] శోకాది వృక్ష
చయము । సహకార [illegible] కలకంఠ [illegible] హుంకార
యుతము । మకరంద సంపూర్ణ [illegible] సారగర్భ పంకజాతభ్రమా
ద్భసలిలసర॥ గీ॥ [illegible] పక్ష్యతో [illegible] । శౌరసంచార సం
జాతశుకసుఖంబు । బహుల [illegible] భూమి [illegible] ద్భరితమగుచు । గానవా
ప్పారు నొక్కయు [illegible] వనము॥ లయగ్రాహి॥ [illegible] గల ద్రుమముల్
మొడనగూడెనని పాయకనుతింపనను వైయిరులుగమ్మెన్ । రాయకులకర
తతులేమ ముబుగానళింబు క్రమ్మోగును గుచ్ఛములచాయలనటించం। గా
యజానివాజులకు దాయముల సంటగిన యాయత రసాలములతో యములు
గ్రాలెన్। శ్రీయెదలియూనటను [illegible] చెన్నలరు నాయుప వనంబుజ
గనాయకుడుసొచ్చెన్। గీ॥ చొచ్చి [illegible] పాణి । యూరగొడ్డో
యది యటుగాకను గ్రవనము । యూరనడవి [illegible] గాకవియు పవనంబో
యూరుగాకిది యేమైవనుండవచ్చు న॥ అంచు [illegible] అంతరా
ళంబు దరియంజొచ్చి చనుచెంధిన [illegible] గాకుండ
వేరొండమాగణంబునజనిచ॥ [illegible] అలకాధిపసఖుడుగన్గొని [illegible] భ్య
[illegible] భాగోద్భిదా । మల్లికా [illegible] జాగ్ర [illegible]
తకలకంఠాసిత కలర [illegible] రగరు త్రొక్కుచోయ సంచారసం । చలవ
త్ఫుల్లలతాంత వారికణికాసారంబు గా నొప్పెన్॥ వ॥ కనితదియ్యారామ
ణికంబునకుమనంబు ఘనంబగు వేడుకవెల్లి [illegible] చుండ॥ ఉ॥ చందనవారి
జాతహారిచందనసాలరసాలజాలమా । కందమధూక చంపక [illegible] కంటక
కపూగతింత్రిణీ । తిందుక [illegible] జగతీరుహాపంక్తులు నాటిమార్గధీ । [illegible]
[illegible] విద్రుమ [illegible]

ఘూషణుండుగనియెడ్ సంఫుల్లసన్మల్లికా । ద్రాక్షమృక్ష్యలతాప్రతానకపరీ
కస్ఫీతశాఖాశిఖా । దక్షాణీచరద ద్వనీన వితతాధ్వ క్రాంతపాంథక్రియా।
స్వ్యతుంబై కనుపట్టివట్టియొకసంతానాఖ్యధాత్రీజముణ్॥ వ॥ కనితనవిడిచివ
చ్చినగుడియుక్తా మదిలోనం దలంచి 'ముందరి కుంచు వకఱ గిడక సంశయా
ప్పగచేతసుడుం డైయున్నవనితరిం చెంచు ఈవనం ధ్యానించునికి యేమియొకో
గుడిమొకొ కాక చే । వావనజం హాసిన జెలువారుచునున్నది పైడి కండలో
నావిను తాకృని బాలుచు బూరిగపిస్ఫురదగ్రశాఖలో । లో వెలుగొందున
ల్లనవిలోలతరంబగురన్నదీప్తులోక॥ శ॥ రుసుమితలతాపరీత। ప్రసృమరగు
ల్మములు మూడుబడలికనాడక్ । వెసరచియించినపుష్పా । వసనంబులవీల
గానవచ్చెడివటన్॥ ఉ॥ అచ్చపువేటరాగులన్మమనుజావని గ్రేవల జేరికొల్వగా।
హెచ్చినదివ్యభూజపతికేవన దేవతవీవ గ్రొత్తగాబచ్చని పట్టుపుట్టములుబా
గుగగట్టినయాలవట్టముల్ । మచ్చరికింప జాలువన మధ్యచల త్కదళీ దళా
వళుల్॥ వ॥ కావుననిది కల్ప వృక్షంబగుట కను మానింపం బని లేవ
నిమనోజవై యమ్మహీజంబు క్రింద మకరంద బిందు బృంద స్యందా
విశీతలేందు [illegible] పశోభిత విస్తారితధీ కాంతః పతత ప్రసవాస్తరణ
[illegible] సుఖాసీనుండయి నంటచుక్కులుచూచుచు దట్టంపునిట్టూర్పులుగుడిం
చుచు [illegible] జీవమూయపికరవమ్ము [illegible] నదడివి కొనుచు [illegible]బునం
బున్నసచపాటబొట్టుంగాగ నఖశిఖరంబుల దిగిచి సారసాయుచుం [illegible]దళీఫలా
శజాలజాత [illegible] తపూరిత [illegible]బున [illegible]స్తారితం బందును [illegible]ఘనపా
[illegible] నిజకుటుమవాసనల [illegible]సపడుచుబ
[illegible] శిరోభాగంబు పాపుచునమ్మ
[illegible] గమన వశం [illegible] జాడమిన
[illegible] బునా॥ ఉ॥ [illegible]బునల
[illegible] బగు [illegible] బొంటము [illegible]రవి
[illegible] కొం[illegible]బున బాహు
[illegible] వచ్చిన [illegible] డ నిట్లనున్। క॥ భక్తులకో
[illegible] తసువ । వ్య[illegible]క్తిగ[illegible]త్తనుమా
[illegible] క॥ [illegible]క్త నుతియుసా
[illegible] జయింపవిరా। [illegible]
జ[illegible] నిష్ఫలంబు మన[illegible]॥ క॥ [illegible] జంగమపూజలు । గావింప

గవలయుసమము గాజంగమపూ । జావిరహితునకు స్థావర । సేవయునిష్ఫలమయునివచింతున్ శ్రుతులన్॥ క॥ భక్తైక దేహమూర్తిన్। భక్తప్రాణుండనఖిలభక్తాశ్రితుండ భక్తజన వత్సలుండ । భక్తపరాధీనుడ గడుభక్తికి గతిన్॥ క॥ అదియుల్లసితనిజేశ్వర । పదభక్త్యాసక్తవృత్తి బాణుడనంత

—*— ణు ని క ధ.*—

గా । నుదధిపరీతమహీతలి । సదయుండై వేలుసాధు సమితి నుతింపన్॥ చ॥ దినమును వేయుచుమాలులనీయుతిన్ మునునర్చన దేల్చుచుండద। కిరానతసుధమకమణతతికిన్ దెరపేమియు లేమి గాంచిబా । ణునకు గరంబు లే ముపది నూరులోనర్పగనన్ని చేతులన్ । గొనకొనియొక్క మూరపది నూరులుపూజలుదీర్చునాతడున్॥ క॥ ఈవాతడవిన్నశివ భక్తావళిదద్దర్శనాధనామునసేరంగా । గేవలతత్పు ఖతరగోష్ఠి వశుడై మెలగుచువల చిత్తుండగుచున్॥ క॥ ఈపగిదినున్న నర్చా । వ్యాపితి కెడ గలుగ దనుచు ధ్యాస్తుని లీలన్ । లోపలి జైవ్వరివిమవక। కాపుండుబ్రసాదమతడు గైకొను దాకన్॥

కరికాలచోడరాజుకథ

వ ॥ వె డియుచుదిగొండయుం పురిగరికాలచోడమండలేశ్వరుండుకావేరిగట్టింపదిట్ట పెట్టంగడంగి యిల్లాదిగా వెట్టిచట్టినంబిట్టవ్వభక్తకింగట్టువడి వెట్టితట్టబు మోవంబోవ డేయదియునుంగాక ॥ సీ ॥ సత్యార్థమగుస్వామిభృత్యసంబంధంబుదిగఁ ద్రావిశంకరదివ్యచరణ । కంజాతయుగళంబు గందునోయనెడుభయంబింతయును లేకనంబి వేశ్య । నప్రమబబుమారుకుం బెనబను పంగదగదనివారింప జారునేల । నొకసినైనను నొనర్పకయూరకున్నారనీలీను వాలూరియిాశుభక్త ॥ గీ ॥ అనుచు నాగ్రహించియావార్తదనమ్రోల । దడవివపుడసడగబాడుచునుచు । ససిచసంగుచున్న గరికామదేవు । కదలెరింగ దొంనకదటపోయి ॥ క ॥ ఆకలినానాగణేశులనేకవిధులగు స్తరించియాపురిభక్తానీకముతో జగడింసక । రమేకంబైనడవజేణయనేజగమరుగన్ ॥ వ ॥ అన్నియునేల శయ్యోగ్గిమీతాతచేతమూనాతయూతలయతిచూపికొన్న ప్రాతప్ప నెప్పమింయుంగల దే యనియడిగి నంగడకత్తుయోడమియుడుగుసప్పటయుబడి పనులు నెప్పండారిపాటి చేయుబడయుదే మికటాటంబగునీభక్తినిమిత్తంబుగాడె కావునసీవునేము మాభక్తగణసమతంబున నహంకరించినిలువ నెంతటివాడవు (సంసర్గ యూపాపగుణాభవంతి) యనుచమవుసార్థంబ మ్యోసితోడి సాంగత్యదోషంబును మానును

మాహాత్మ్యములగును నెపపరిషంబున్వైవరిమెల్లు పెక్కుదృష్టాంతంబులుగ నతు
మంతసంబిరం బ్రవ్యక్తంబుగా నిజభక్తమహాత్మ్యంబుదలీచు భవ్యాచర
ణంబులు తేటతెల్లంబుగా జెప్పిన విని సంబియప్పుడు॥ క॥ నంబుమనుబ్రియ
మత్యధిక విస్మయమును భక్తియు భయంబు నాటుకొనంగా। స్వామియమాయదూ
రసద్భక్త్యా। నయముజూపుటకు మాసనకానతుడగుచున్॥ క॥ సద్గురుమూ
ర్తిపుబుస్తజ। గద్గదవిశాలవినయకలితయశాంగా। హృద్గతమగుగర్వమడచి।
సన్నతిజూపి ప్రాగసముద్రైవారిగన్॥ ఉ॥ ధన్యుడనైతి భక్తసముదాయములు
న్నెడకిప్పుడొయిహ్హా। దైన్యముదోపగానభయదానసు వేడుచుజేతికన్మొ
నూ। మన్యవడంగ సన్నుతులమాటిక మంటికి జేసి మొక్కి మూర్ధన్యకరద్వ
యుండునయితత్కృప గానకమాననెమ్మెయిన్॥ గీ॥ ఆడిపాడినైనసనడుగల
బడినైన। గెంటులేనియట్టిబంటులీల। బసులోచ్చినైనబడయుదుదత్కృప।
చూచుచేగసుత్తునీ శుద్ధభక్తి॥ వ॥ అనియచ్చోటనుండియు భక్తాభిముఖుండై
యడుగడుగునకు సాష్టాంగదండంబులిడుచు దాశంబులొండొంటితో డంగ్రం
స్తుక్రంగుమనం వాకించిన మనకరించి సత్కాలానుకూలరాగంబునను రాగం
బుతో మహాభక్తచరిత్రంబులు సర్వభంగులంబులుగా తిరుపాటు సేసియొక్కొ
క్కభక్తుని మాహాత్మ్యంబు బహ్యైకఘనంబుతులంబొగడందొడ గెనదియెట్లనిన

—— మెణు సారితిగారికథ. ——

మ॥ ఘనభక్తింబరమార్థలింగమునకుం గాలంబు న్యూటజం బనపం
కంబనురక్తియుక్తుడయి తత్కాలంబునన్ సమర్పింపగా। ధనసాధనంబుదగర్థ
మైచనుడుగంధం బెంగుసంపాదనం। బొనరింపంపగ గాకయిట్లుమదిలో
మాహించెనిమోక్షహర్షుడై॥ చ॥ కలగ సలభక్తిగతికన్నెగ మిన్నసకల్మ
గాకచం। చలతనుస్తిరక్ద్రవిణసంగమునగమ్యమొనామనసంబులో। ఘనద్వి
ధభక్తిలేమిసలపంగసమస్తసులేమిబి సదే। మాలటలు [illegible] మా
పడిబుద్ధిపసారిమెచ్చునే॥ మ॥ [illegible] వచ్చెండసంపగిందాటీసి
యర్పింతున। [illegible]। స్వాసు
కన్నిగులుదేరినన్ మోగులు [illegible] కన్నను విచ్చా [illegible]
నొందినన్ మొదలిగంధంబట్ల కుండిన ॥ క॥ కంపొందుగతివలచినను
గెంపించుకగడచ [illegible] గడమైనన్। సొ. పుగబూయగనురిలిసి। సిం
పొందకయున్న చెలువ మొకొక్కయున్నన్॥ గీ॥ మరికి దాశివుడు మాసందుమా
టుపలుడు। లిప్పుడసినురినాసంగ సేటికనుడు। సరుగప పడిమా చెయిసాన

మీద।గదియగాఁజేసిలింగోదకములువోసి॥ చ॥ మనమునఁగొంకులేకయస
మానముదంబునదీసిచారుచం । దనమరుదొందఁగాఁబడసిదక్షమఖాంకినర్వ
ణాంబుజేసి నరులుసూడఁజూడనవిశేషవిమానముమీఁదనెక్కి ం । భునిపురికే
గినట్టిమొణుమూరికిబంట్లకుబంటనయ్యెదన్॥

—కడపలకుంబికథ.—

సీ॥ తనపాలిటిభుజంగుఁడగుకడిమునుండుధరిత్రిఁ దగఁ ఖండదీప మ
లువేఁడు వెయ్యొసిముట్టిపదమ్మిమిత్తమున సర్గంబెల్లసగము టయును। నను
మానము కిగిరాంగనుగని వేదించు రెవొయ్యెనాచు గుంపనులన్ని। దరి
గొల్పివెలుగు వేడఁగ బెట్టి శంకరుమూడు మెచ్చులుమెచ్చమిట్టఁగొల్చి॥ గీ॥
జనులుచోద్యమందఁజాయుపుష్పకమున । నంగజారిపురమునరిగినట్టిఘనమహా
త్ముఁడైనకడపలనంబికి । బనులుసేయునింటిబంటుబంట॥ చ॥ దినమునుబ్రాణ

గుగ్గులకళియారికథ.

సాధువకుదీవనకైసుహిసాక్షిధూపము । బనివడికుఱుకువేళలకుభక్తిస
మర్పణసేయునాత్మరా । మనసుకప్పెయాడిగసమస్తధనంబులుజెల్ల
నత్తరిన్ । మనసిజమర్దనుండునగవాలుగాఁడగమెచ్చిమెచ్చఁగన్॥ గీ॥ తిరు
పరుండాపయసుమూరి దేవదేవు । డగ్రభూమికినేత్రవాలపర్వనంబు । తెలభా
వించువట్టిభూపాలవరుడు । పెక్కునగులచక్రిగా బెట్టలేక॥ ఉ॥ తల్లడ
మందుచున్నమొకదానిననచ్చటికేగినాడుఁ । రొల్లలుగాగఁగ్గుగలగు
గ్గులధూపముపెన్నిగ్నిసెన్ । దొల్లినకరంగనుభూజనాకనిల్పెదన
ననమ్మహిం । వల్లనుయిట్టినానైశముగకొనిగూలిపాలికిన్॥ చ॥
ఒనిమొకపట్టుచీరెగము సాని వురపులరగన । య్యోసనకవాలురెం
డుగడలందుజరం [illegible] । గ్రుడితలవుదదుకలతను నం
ద [illegible] మ్మహాసైన్ [illegible] గిల్లగం పశ్వగుంబుడుమ దశాసుడై॥
గీ॥ నిలిచి [illegible] గసముబడనావగ [illegible] గప । బహువనానాభూ [illegible] భా
తులంబి । కమ [illegible] బోవప సమ్ముఖంబునందు । బరగుగుగ్గులకళియారి

—అరిపాలునికథ.—

బంటుబంట॥ క॥ వెంటనయుగాంతమయమున । బండినరతరాజనంపుబ్రాలో
గిపడున్ । జండేశునకర్పింపుచు । నుండఁగధనసెల్లమెల్లనుడవోవ్వటయున్॥
సీ॥ వేరొండుపాయంబునెడకికినగశ్రే కొడవలిగదియించికొని యుతం
ము। కూలిరాజ బలగొలుసగట్టెకేని కొనితననేమంబు గుర్తలవడక।

నుండంగ నడుపుచు నొండగూలియుబుట్టద య్యోనవ్యోడ నతం డైదునాళ్లు ।
నిత్రు పాశంబున నెరినున్నచో నెట్ట కేలకుచే రెడుగింజలపుడు ॥ గీ॥ సంభ
వించుపు గైకొని సంభ్రమమున । నడచివచ్చి బుధరత్రమొగ్గివడుట బియ్య।
మంతనంగును నెరిగియు సాలెన ఖూచ్చి । హరహరా యను దయాత్మ నట్లు దలంచి॥
గీ॥ ఎవ్వ కీలు [illegible] మ[illegible] ధర । [illegible] వ్యరేడ వ్యసించ
[illegible]ను । బ్రతుకురోతనిసంశయభ్రాంతు డడిగి । గొండికొడవ[illegible] మెడ జేర్చి।
నిడుచు వేట్ల॥ క॥ తలకోకదిగిచి మెడకొడ । వలిబెసకయుం బట్టివడీ
పొడిచి పదం । బులకివి[illegible] దవుడు । మలహరుడ్ప్రెష్ట గాంచిము
చ్చికతోడన్॥ చ॥ ప్రియుడు బుచ్చుట్టులన్ నిలువ పార్వతిసామునలంకరింప
నం । యముఖసుభాంతరంగముల నారసిక న్గొనిరూపుచూపిభా । విమ
లజన్మ సుఖాంబుల వీట్కొన జేసననిత్యభా । వమునజరింపుచున్న యరిపా
లునకున్న నుగైనభృత్యుడన్॥

—అడిభక్తుని యనారి[illegible]—

వ॥ మరియును న[illegible] గలభక్తుండొండు గాయ
కములలేమి చూనెరుంగమి జేసి[illegible] చందుని [illegible] లవచ్చిన
ట్టి[illegible] శివప్రీతి గాటిల్లలోపల విడుచు [illegible] గా వెనకజిక్కినట్టి మత్స్యం
బు[illegible] జొచ్చి యయ్యర్థంబున జంగమార్చనంబునలుప నొకకొన్ని
దినంబులు జరుగునంతట వేటయేనాళ్లు పొ విడిసకీడున్న నాటిమరునాడు
వలగొని వేటకరుగదగిలె దొలితొలి బైడిమత్స్యంబు దాని॥ ఉ॥ ఎప్పటియ
ట్లపొలికరుపొన్నథను[illegible] నశిప్రియయంబు గా । నప్పులలోన బోపడిచియ
వ్వలవవ్వల నైనయప్పుడున్ । దప్పక దాన రాపడిచి దవ్వుల రేవున కే
గివైచినన్ జెప్పిడిదేమితాన వలజిక్కిన విస్మయమూ వహిల్లగన్॥ గీ॥
గాలపడిచి మరియుదాపలవైచిన । దగులునదియు పిడుచు దానిదాని।
దగులు విడుచు నాటి పగ తెల్లనన్నిట్లచే । పట్టువడగ దలచె భక్తుడిట్లు॥ మ॥
హరసంప్రీతిగ నేనునున్ విడిచి యాత్మార్థంబు గా గ్రు[illegible]న్ । పా[illegible]
యుంపన్ హరుభక్తుడైననగ రే[illegible] యందుని [illegible] । [illegible] బొప్ప
క నెల్లి రేపటి[illegible] పారీనంబులం బట్టవి । [illegible] లకుండా
యుంగ నేగదగన్॥ క॥ అంయట్లు చేయువారు వా । [illegible] లనాపే నేగుబు
డుస్ ఎడి[illegible] । పునరీదృగ్విధకృత్యము । నను కాలము సవగన తడునవ్వు
చుబలికెన్ । [illegible] ఈ[illegible] మువతలవల । వైవన[illegible] నెమరియు వచ్చిన చో

నిన్ । నేవలచేతంబట్టక । పోవిడిచెదననుచు వైచి ముదమున నదివియన్॥
మ॥ అలబ్రహస్మృతిమహాస్మృగంబులను మోహాంధ్యాంతమున్ పేరిచె । న్వల
లంబెట్టుశివుండుభక్తిలసద్వాత్సల్యదైభక్తియున్ । వలకుంజేసుకొటని
కట్టాణంబనగభాస్వత్ఫాలనేత్రంబుడా । కలశార్వాణియుఁగంగజోడుపల
లో బన్యత్వమై చేరగన్॥ గీ॥ వచ్చిప్రమధాధిపత్యంబు నసుకనొసగ గంగ
శానందమైసుఖానారభరిత । మానసేంద్రియుఁగుణ దైసుం జూచుచున్న । యట్టి
యతిభక్తసమునాసికంగు బంటు॥ సీ॥ అసమబుధూతయుద్రాక్షధారణుఁలై

— యేణాధినాథుకథ. —

ల్లదనప్రాణలింగంబులఁ దలంచు । నదియ నేమంబుగానవసిలో నేలాపురము
[illegible] సేయుసమితశక్తి । నోడబడి గెలుపించి యోడినవీట పైబడిభరంబె
రిగి [illegible] నవసితులకు నెల్లనుకూలకో [illegible] యుట్లుపరంగఁగ నా
భూమిపా [illegible]॥ గీ॥ సచివుపార్శ్వశైవశాసనధీరుఁ జేసి । బలముతోడఁ గూర్చి
[illegible] । దాకిపోరెల నతని మేఘస్తంబు । గనినమస్కృవాయయుఁ సిభము
మున॥ క॥ కరవాలల్లంతట వై । చిరతరంబున చేత వచ్చి [illegible] పర
సాత [illegible] లబడి । శరణనుమనుజే [illegible] జూచిన చిన్న గడకన్ । క॥ అటుపో
యిన [illegible] దసి । [illegible] కుసగరవాలుదిగిచితల [illegible] యున్ । బటుశక్తిభ
క్తిప్రపూర్తి । [illegible] గుచుబాలిచ్చెడతలధమునై॥ క॥ హరశాసన
నిష్ణాత । త్వరశకనీనుండు మెచ్చి ప్రత్యక్షమై । వరమోక్షమునగఁజేసె ।
బసగన [illegible] ణాధినాథు బంటులబట్టన్॥ క॥ వేడియరుద్రాక్షభసిత । మండ

— చేదివల్లభుకథ —

నుసుద్రం [illegible] చున్నింపంగా । భండనముస జాతినపర । మండలపతుల
తనితోడి [illegible] కమునన్॥ ఉ॥ భూరిబలప్రతాపఘనభూషణులంబదుము
వ్వా [illegible] । ఘోరుతరాసులన్ హరిసమున్నతచిహ్నలజేసిన ప్రభున్
[illegible] భక్తి [illegible] నర్పగదాచియున్నద । తూర్పిరతరా
యువప్రణ [illegible] మగ నెత్తురు [illegible] ప్పుడున్॥ చ॥ కలగకవారినన్యమతి
[illegible] గోరలసద్గురుస్వరూ । ఫలకెటులన్ప్రముకటానహీనభూషణుడంతని
జగ్వరూపత । న్నిలిచికృపాప్తి చిత్తుడయి సత్యపదంబొసగన్గృతాధుడై ।
దైచె గెడుచేదివల్లభుని చేరుపనుండెడు భృత్యుడన్దగున్॥ సీ॥ శంభులాం

—కరయూరిచోడనికథ.—

ఘనఘోరుశంభుస్వా [illegible] గాగను బాసగా భూమిమనుచునుండి । పరిమడం

లంబులపై దండుబంపంగదలలుముప్పదిబండ్లదరగి తేర । నందులోనొకత
లయధికరక్తార్ద్రమైచిడిముడి గతిగానబడలబెగడి । జడతలనుదనము
డితలయుద్ఘింతునసితనతల త్రుంచియాశిరంబు॥ గీ॥ కీదజెట్టశివుండుమెప్పి
ప్రత్యక్షమై । మోతుమెసగమిగులముదమతోడ । గ్రాగదెరించిబి నదయుం
చోడని । వరపుబనులుసేయువానిబంట॥ సీ॥ కనిదేయబ మాకె ...

—కలి కుంబన యా హా థ.—

నందుచరిలింగధారియైజంగమాలి । గూ ప్పినగరాంధ ల ...
ణ్యాముల్బోయుచుసతియనిపోలుపుజాచి । మనసిరియుగ మల ...
సిగన వెకాలేలకప గెదనుచు । చులక బలుకుగుడలమ పో ...
కరిముగా ర్తిశివ్వంకపృత్తి॥ గీ॥ నాలిగోను బెట్టలసితనయ కెలు । బో ...
ఖంకింబిహరిక్పపాదుగ్ధవార్ధి । వెల్లిగురిలుంచిమోంత్సఙులోల్లనెతి । ఒర
గుకెలియంబుయనారిబంటబంట॥ ఉ॥ జంగమలంగపూజనము సల్పగ

—ఇ ర వ దా ం డె క థ.—

ల్పుచునుండుశూలిద । జ్జంగమలింగ వేషమునజ ల్యనవచ్చినభా తియిచ్చియ ।
పొంగుచుగోచిపాతయునుబొంతయు చాచుకియు డంబిట్టునే । నగడి ,
త్తుననియప్పుడుపాయమ జేసిక్రమ్మరన్॥ ఉ॥ బొంతయుగోచిపా యు బు
రూప వెన్నసి నేడచందిరా । భ్యాంతరచీరాణి దాచినకయచ్చటజెచ్చె జూచి
సిక । త్యంతసమూహలాత్మ్మకయియ్యెననగరిగోచిపోకం । బొంద కసెత్తు
నెత్తనఘనూతివవస్త్రములిత్తునిత్తరిన్॥ గీ॥ అసుత్రాసుజెచ్చియాతెనిబొం
యుకచ్చడంబునొకక్రాకడసమర్పి । కడమవకనిటగల పెక్కువలువలు । శ్లుతూ
పసవతుగిట్టకున్న॥ చ॥ కనతెనయింటగల్లుకొనకంబునువ్యాఘ్రాంబరంబులు ।
గానిచనిత్రాసుతట్టపయిగొబ్బున నెక్కినమెచ్చిశంకరుండనఘు ...
యియానతియిచ్చినభక్తియుక్తుడై । ఘనతనునుం డెనయ్యిరవదాండెక

—దంగుళీ మారయ్య కథ.—

గులమైనభృత్యుడన్॥ సీ॥ సకలసంపదలునుజంగమా ర్థంబుగానయిం చిపేద
మైజరగుచుండ । నయ్యెడశెంకెయుడర్థ రాత్రంబునవానలోదడియుచుపడెకికోను
చు । వచ్చినగని పాకవిచ్చి ... పెట్టచలిపో యొగాపనాకెజనించె । స
న్నంబు కావలెనన్నబన్నుగా దొలునాడు పిత్తవితులు పెరికి తెచ్చి॥ గీ॥ పెచ్చ
జేసిదంచివెలదియుదానును । పాకయున్నముప్పుజోక జేసి । యాశుకరుణ
గన్నయొబయదంగుళిమా । నామధేయునకునునను గుబంటు । సీ॥ భవిసా

—గణపాలుని కథ.—

కర్తరునిదనభువినుండనియ్యక శివలింగధారులజేయుచాని । కొడబడకు
న్న వేదోక్తులబోధించునాదిసృష్టియుగ్రమంబరయ జెల్పు । గాదన్నవిధఁబు
గన్నుగని యనిచ్చుయుక్త్యంతరంబులనొప్పజెప్పు । నేంత సాక్షిన గంతు
హంతభక్తు గణపాలనిప్రల్లదుడుశ్రీశైలము॥ గీ॥ మొక్కనధియుండుటయు
మహోష్టనిష్ట । గారవర్తింపదర్వగాని వంబుచూడనీశుడు జెలమనిచొ
ప్పుదాల్చి । వచ్చి వారినిల్పి భావనవరేణ్య॥ ఉ। కొంకకగట్టు మండునో
కకాసునుజికరాదుసుకసూత్రము । మానకళొన్ని బెట్టెటనిమూపమునిల్వ
యులేదువెట్టినెం । తైనను జేపట్టిననుచారడ నూరికబెట్టనేటిక । రౌ
నవనాథనాదు ముటయుల్లమునం బచరింపు నృప॥ ఉ॥ వాకిటికాడకా
పిడినవారలనేగతిగన్న బ్రాహ్మణీ । ఏకడ కేగుచెంచితప్పు డేటికి మాటలువే
యుగానవి । నాంకలకాలముక్ నకలమాన్య బజేసెద గాని వేగనా । ర్యా
కలితాంగసంగతుడవై మనుమాయనుమాన మేటికిక్॥ సీ॥ అనసనియూర
మున్నలవాటులే మాపంగడంబున లేసులింగధరులు । బిత్తరి పూని
బత్తులుమనరినమనుసంగ మాపూటమరియునీకు । ధనమిత్తుమనుమిత్తుద
గురాజ్యమునునిత్తు నొడబడుమనుచుదాసోల్లిసనుడు । శాకఖడ్గముచేతిజ
శిపించితలద్రెళ్ళవేసియువేయువిశ్వభర్త॥ గీ॥ యర్థిబ్రత్యక్షమైనరింబ
దుగుమనిన। వరదనీయిచ్చువరమేలు నావు । భక్తుడవుగమ్మురిమ్ము భ
ర్గప్రాణ। లింగజేసినగణపాలు లెంక లెకు॥ గీ॥ మరియు బెను బెట్టుపురితయూ

—కుమ్మరుగుండయ్య కథ.—

రమహితభక్త । పరతదిరునీలకంఠేశువరగృహమున । కిటగిసేవించియిం
టికిదిరిగివచ్చు । త్రోవజీవ నాక అతో యజాక్షి॥ క॥ తలగడిగిచల్లమెంగి
లిజలములుమైజిలుకకశర్వశంకర మునన । వ్వాలతివినివచ్చితప్పెద । జలజంబు
లకొరగియూత్మసదనంబు॥ క॥ పిలుచుకజనిపొ గా । దిలలితసత్క్రి
యలుభక్తిపీర్చియుతనిలో । పలియుబుకదీర్చి పంపుడు । నలుపున దినమందిరిం
బునకుభను దేరక్॥ క॥ ఆరీతనకదండసిన । వారవధూయుక్తుడగుచుపట్రిల్లు
టదా । నారసితత్వసెనిమిటి । జేరంగాసయ్యాడ వ్యాజిట్టారులకుక్॥ క॥
మానిని లేదిటురమ్మని । పోనిమ్మకకొంగుబట్టబోవ లుక లాశ । బూనితరునే
లకంతుని । యూనసుమీనన్ను బట్ట నవినియతనుక్॥ క॥ ఘనసిష్ట పురికి ।
జగవోగకన నేనబడ్డననరిమారసెన । దనవక్షమునుచంగలు । ఘన

ద్దైవనియతని చేతసత్కృతుడగుచుఁ॥ ఉ॥ కప్పిరదాహుకుండుమిటగ్రమ్మ రవక్చైదసంచు నేగియా । కప్పిరమాయజేసియదుగంగసతీపతులధీనుం డుచో । గొప్పగజూచికానకికనోయనిభీతివడంకుననంతనా । తిప్పబిడారు జోదంపలుదిక్కులబెట్టుచుబలుకనీగతిఁ॥ క॥ మాయలుజేసినబోవగ నీయుంగ ప్పిరగ్రహింప రేఁయిరుప్పరుఁ । జేయుడుశపథముతెదానా యంబునకైనరండునబడినసుడుఁ॥ క॥ రమణీయురమణుండునుశప థమునకునొడబడ్డజంపినట్టిజాడగుం । డములోముంపుడునెగసిరి। కొము రుంబయుంబుతోడగొంకియుబకయున్॥ ఉ॥ పమ్మినవేటకుతోనవుడుభా వజవైరిబ్రసన్నుడైనశీ । ఘ్రిమ్మనను క్తియుక్తులయి కాంతయుదాను దదభ్యసజ్ఞమై । యిమ్మహినెప్పడేంద్లసుఖియించి తుదఁహారుంజేరగన మా । కుమ్మరగుండయప్రభునకుంబరిచర్యలుసేయుభృత్యుడఁ॥ ఉ॥ నే

—పూసలనాయనారికథ.—

టలేకళ ఘుగుడివిక్రమచోడదుపైడిగట్టుగా । రీసహితుంబ్రతిష్ఠ[illegible] [illegible]గయుంగొనిరానుపట్లనా । యాగతనాశ్మగట్టువాదనాంతకు [illegible] [illegible]స్నయా। పూసలనాయనారియిటుపుట్టభటాలికిభృత్యభృ[illegible] [illegible]రాజ్యములుక్కదరుమాడిధరియించిపరమగూరినతిరుపాలబంట [illegible]కుమానస్వాతుసిరవెఁగికొల్చి నఁరుకురిపిబంట । ధర[illegible] [illegible]నుపరుస్పృపడసినతిరుపూరి[illegible]రుమూల దేవుబంట । సన[illegible]భ[illegible] [illegible]చిత్తుడు[illegible] గంచిపులిబంటుబంట॥ గీ॥ సడిసనిపడీసమాఖ[illegible]దప్పు [illegible] । [illegible]నుచిపుణ్యనయు[illegible]బ ట్లకుభటుండ । జన్నమ[illegible]పుడున్నభక్తుల [illegible]పుబంట । నింకశివుగొల్వగలభక్తులిండ్లబంట క॥ ఈలీలభక్తచరితము। లోలి గుహాము[illegible]ముననొనరించి చో । లాలిన్యమొదవ[illegible]తు[illegible] । వా [illegible] [illegible]సే[illegible]న నవ పేమను[illegible]అంతలతనాగిలంబడి। [illegible]ంతయు [illegible]దండవినతు[illegible]న్కజేసి[illegible] । గో[illegible]నడికం స్తగులును । స్వా[illegible]రమున [illegible]నమి[illegible]న[illegible]న్। వ॥ పెండియు [illegible]దూల [illegible]బంటమిడింగ రి[illegible] [illegible]సన్నమిత [illegible]వాడ[illegible]ద [illegible] సివాడ మిథ[illegible]వివె [illegible]దాసాను దా[illegible] [illegible]డు[illegible] [illegible]యిరుపైసన గావరేయుని [illegible] ప్రహారంబులం గ[illegible]ష్టపట్టిగొనియాడు[illegible] న[illegible]బి కాధిప భక్తకదంబంబునభయంబు వేసుకొను[illegible]దాయు [illegible]ను దెం[illegible]న స్వాము ప[illegible] [illegible]రుండునుం బొంచి [illegible]ంచ్యుతెగి వెనుకగ[illegible]లెసిరు [illegible]బుం[illegible]నాగసయుంబున॥ చ॥ తము

నభయంబు వేడుచు ముద నిబున వచ్చెదు నెంబి గాంచి నె । య్యావుదలుతో త్త
సందరును నాతని గకొని వెనక వచ్చు శ్రీ । హిమకరఖండమౌళి కె గేగిరమ
సర్పాతులాచరింపనా। క న. నిధితచ్చరం సంఘముజగదిక్కృపార్ధ్రచి
త్తుడై। క॥ అర . . . . నుతుడు । మి . మిండని కృతికి మిగుల మెచ్చియ
గడ చుం। దరగైలాంబున . . । గురుతుంగగొనిపోయెం విగుతెలపులో
నన్॥ క॥ ఎప్పటియట్టులశివా రు । . . . నో . . డుచు . . . గాపుచు జె।
న్నొ . . . భ . . . గర్వము। దక్షాపనోక దొబ . . దండాధీ . ॥ చ॥ అని
. . . లుమహాచపభు . . దిముభ క్తుల స . . ధ . . మిషం । బం . బహు . . నీ . . తు
లును బుద్ధులు పెద్దగి జెప్పిగర్వముల్ । . . . . ద్రోచి శ్న . లకు విందొ . . డిం
చెదు సన్మణీ సుయా । వ. ధరప జిబాడమును వచ్చి . భక్తకిచ్చినుచ్చికకా॥
పిడీ. బసవన్నపీడుకొల్పిన । వెనబా దాక్రాంతుడగను వీటొ . సద్భ । క్తస
యు . యు . మేతుండై । యసచు . . . నోరు రా గుడ గు చుంజని మెక। క॥ నర
కలితాంగబురజనులును । . . డీ . . . . పృదనుచు నొదలలగ కో త్కారముల జే
మున్నలవాగిరి। బరగెక . . . . క్తికిట్టక॥ క॥ ధరలోమడివా
బత్తు . మన । చరిత . . . . . . విన్న . . . భక్తి । స్థిరత యుదృష్టాదృ
గు రాజ్యమర . చా . సిద్ధిముల్ . . కలనవ . . చుక॥ మహాస్రగ్ధర॥ రసనాగ్ర
శివించితల . . . . విమలశివ . . . . గో . . . . యా
దుగుణచురవ . . . . । . . . . గణము
లు . . . . । . . . . । . . . . . క్రాం
. . . . క॥ . . . . । . . . . బం
. . . . । . . . . । . . . . కం
. . . . . ॥ . . . . । శ్రుతి
. . . . । . . . . ।
. . . . ॥
. . . . । . . . .
. . . .
. . . . బంధంబు
. . . . . వ . . . . శ్వాసము,
సంపూర్ణము.

బసవపురాణము పంచమాశ్వాసము.

క॥ శ్రీరుద్రభద్రపదపం। కేరుహమకరందపానకేళీలోల । స్వా గాం
తరంగమనుకర । సూరిస్తుత పాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమున్స్వామి
రుద్విపదగావించెప । బసవచరితమనుభవదసజ్జ । బద్యహృద్యకావ్యభం
గినా నేర్చిన । యట్లు విన్నవింతునవధరింపు॥ ఉ॥ పురభిద్భక్తిపరాయణుండ

కిన్నెరబ్రహ్మయ్యకథ.

శీలభోగనాతానుకంపాశ్రయుం । డుసువీరవ్రతనిష్ఠుడప్రకట భక్త్యాధా,
సీమం[illegible]రా । తరుణీమానసగర్వఖండనకనందంబైనపోదూరగి । న్నెర
బ్రహ్మయ్యయనంగనంగదమునున్ నానాకళాభిజ్ఞతన్॥ క॥ లోకైకపూజ్య
మూర్తియయి । లౌకికవర్తనమువిగళితాల్యశివాచా। రాకరుడఘటితఘ[illegible]
దకళాకౌశలుడఘవిఘాతకుఁడగుచుఁ॥ క॥ కాయకములనేకంబు[illegible]
[illegible]గా నేర్పుకత జేసినను । డాంగనవిజంగమలిం । గా[illegible]
గను జేయుచుఁ [illegible]॥ వ॥ [illegible]నానావిధంబులనావరించి సార్థం
నిరర్థంబుగాఁ సండ జ[illegible] సేవాపరాయణుండై యుండి యుతం[illegible]
కన్నాడు॥ ఉ॥ కిన్నెర [illegible] కిన్నెరనాదముఖ్యులంతక। న్నన్నెర
వాదివాదనవాగ్విభవాషణ[illegible] । గిన్నెరబ్రహ్మదేవుడనఁగీ
రి[illegible] । జిహ్వ[illegible]దినం
బు[illegible]॥ వ॥ [illegible] । ధనము
[illegible] । ప్రసాదములునిత్యకృ
త్యములుగసల్ప[illegible] । [illegible] ప్రసాదంగాని సర్వదిశా
[illegible]॥ సీ॥ [illegible]భక్తితోడ । జా[illegible]యుగిన్నె
రబ్రహ్మ[illegible] । [illegible] న్నెరసంతకన్న । మున్నగ
ని [illegible]॥ క॥ [illegible] నగి
న్నెరన్నకుం గతిపదముపదంబు [illegible] పోడగాంచి దండప్రణా

నంబులాచరించి సముచితోపచారంబుల సంభావించి యతని పాదోదక ప్రసాదంబులిచ్చిన భక్తిసేవించి సవిశేషతత్త్వానుభవంబునం దగిలియుం డె॥ క॥ ఈలీలసద్గోష్ఠిం గాలము సనుచుండగా నొకానొకనాడా । త్రైలోక్య పురాంతకేశ్వరు । నాలయమున కరిగి కిన్నరయ్యగ డంకన్॥ వ॥ అద్దేవ దేవు గోపురాంతమునం గూర్చున్న సమయంబున॥ చ॥ విటుడొకరుండు పండుగ ని వేశ్యకొసంగ కండ క్రొవ్వునన్ । బుటబుటనైన పెన్గొరియ పోతు వచున్ వెల యిచ్చి యుట్టానన్ వడి । ఘటియించి యీడ్చికొని వచ్చునెడన్నడు వీధిలోప లం । బుటుకున త్రాడు త్రెవ్వ నది బోయె శివాలయభూమిలోనికిన్॥ ఉ॥ పోయి తపు బోవనీక యది పోయిన పజ్జ సశంశరాలయం । బాయతి జొచ్చి వచ్చు విటున జనునకన్గొని కిన్నరయ్య బా । హ్వాయిటు రాక నిల్వు మిది ప్రాణభయంబున బరగె నా దేవతా । నాయతు భవ్య మందిరము నాయము గాదిక దీని జంపగన్॥ చరిగెను మడి వెయ్యోననిత్తు గాకిక దీని జంపంగ నియ్య నిశ్చయము వినుము । జడ ధి విడువరు శరణన్న గావక మృడుభక్తులకు నెట్లు విడువవచ్చును । చరణ మ్మనెల్ల జావునునొప్పియ యుజర్చించి చూడంగ సరియ కాదె । నీకు దీని నిజంపన యేమంటే టేసికి యిచ్చెద కానీ యబలకనుచు॥ గీ॥ వట్టిచల మేల యాతోడ వసుధమీద । ద్రవ్యమున కెక్కుడగు పదార్థములు గలదె । యల్పతర మూల్యమైన నీయలికి నప్ప । డీత్తు మాం దైవ గై కొని యేగు మనిన॥ క॥ పెడనవ్వి బొప్పడప్ప డు । జడుడై యా కిన్నరయ్య సన్నిధి బలికెన్ । గుడి జొచ్చును మడి జొచ్చును గొంటు రెగొఱియలను వెలకు విలచిన వారల్॥ వ॥ అంతకన్న మున్న య వృత్తాంతయున్న వృత్తాంతంబు నాద్యంతంబుగా విని యంతరంగంబున సం తాప చింతాక్రాంతుడై యున్న యది గావున వానికిట్లనియె॥ చ॥ పడ పడగుబ్బు నెళ్ళి విటపంత మదించితె తోడి వారుస । రవ్వేవను సిగ్గు లేని యు వేల్పులకేప్పన పెటిపిటన । నమ్మగు రెఘనాపె జేసె కడు ముప్పరులైనక్క నెన్ని చూడగా । జవి వెడు వీధులందు వెదజల్లగ బంపుదు నేధనాధిపుల్॥ గీ॥ ఇస్సిరో యిట్టిలంజె రుక మేలనీకు । దుస్సికట్టు ముపకిలేంద్రాంతరలకు । మాన వలి నాటజాలు నీను గెరుంగ । మాసను కమాసమస్త సిగ్గు మానకున్న

చ॥ ఒయిణులలోన నెన్నఁడు పరాభవమొందని నాకునిర్నిమి । త్తమునన
వజ్ఞబుట్టెనరి దానికికొంబడలేలమీరుజే । రమునననుయింటివారలకు
ము వెట్టగనోపునంచులో । కములజలంబులాడుకొనగా విన
లంబులో పలన్॥ ఉ॥ వన్నెయొవాసియుంగలిగి వర్ధమాటులలో
న । త్యున్నతిమన్న నాకునొకయొచ్చమువచ్చెనుదీనికింకనే । నెన్నఁడు
కొందు నలిమెంతయువందురివీనిబిల్వకు । న్నన్నను మెత్తురందయను
గుబాటును బాయునంతటన్॥ క॥ అనితలఁచిబొప్పంయిప్పడ । చను
తోడిపొందు చాలుననుచున । వ్వనితనిజంబుగబలికిన । వినివాడు
దుఃఖ వివశుండగుచున్॥ చ॥ ననువుదలంపకిచ్చిన ధనంబుఘనంబనకెంగజ
త్రవే । దనబరిమాలునోయనకతప్పనునల్పమునాక లో ।
మింత లేకయిది గకటానదకటాగజేసివానిసీ । వనితలనమ్మిసొమ్ము
మగవానికి బారవైవగన్॥ క॥ వెలయాలిపొందు సతమని । కలగాలు
నున్నవారుగల రెధరిత్రిన్ । తెలిసియు తెలియగనీయదు ।
యిమెంతవారికైనన్॥ క॥ నీవంటిదయాయుక్తుని । నీవెంటను
నమె యెన్నండును । మాశివాలయంబునజొచ్చిన । జీవింగావంగనెంతేజ
తింపుమనుచ్॥ గీ॥ తడవుజేసినలంజె చిత్తమునవొడు । విధముగా నెంచి
శోధించువేగనరుగ । వలయుననికిన్నెరయ్యకేవలంబుబుట్టి । గొన్నియడి
లుధనకాంక్ష గొణిగెవిటుడు॥ సీ॥ పెద్దైదవెలయానిబిగిచేసిపిద్ద
యాపదుం జెచటగలదు । జెరజీవులకు వెల్లజావునునొప్పియయునొక్క
బనియుబ్బుమీరి । యిప్పడాడినమాట దప్పగదాల్చనె మానిసీవేల
మాడకైన । నొసగియీగౌరియనింపెనగంగవిడిపించి కొనుమా
పొమ్మనంచు॥ గీ॥ వాడుపోవవచ్చిననొరొదిపోకుమనచు । వెలయా
లు దెప్పించి వేగనిచ్చి । యింకబొంకిననేబోవనీయ్యనుమ్ము । విటుని
చ్చొత్తి యిప్పడు వృషభమనగ॥ తరల॥ అనుడుబొప్పడు నప్పడిప్పు
నాత్మనొప్పి ధనంబుగొబ్బు । ననుగైకొనిలంజెయింటికి బోయి
చెని । ట్లను చునీపక్షము లెచ్చ యిచ్చితనంగనామణివేటజే । వనువపోసి

డింపల్లవ [illegible]రు దనునవ్వరే॥ గీ॥ వేరెయొకింపి యగ్రకన్యకను బిలచికొనుచు।
గాసల జముట్టికి బోసలంచు । మరలిమరి మరలకన్నను మంచిగోతియు।
గొను మజమి ఏను [illegible]లుగొనెన సాగ॥ ఉ॥ ఓంరి దిరిక్తి యోలలన యో
గిజగాలుని గే [illegible] త్తాగినీ । కేమురిపిం[illegible]రంగోభన మిచ్చెద దెచ్చెదగోత్తె
సుందరలం। [illegible]రేను [illegible] రోడవేల్పులకు వెట్టి [illegible] నట్టు [illegible] బట్టుపుట్టనోయుల్ । భా
షలు మెచ్చ [illegible] చ్చుడిడి పంచునుబండిగి జేయుమిం పసిక॥ వ॥ అనియిట్లువాడు
తన్నుబాయలేక ధనధాన్య ప్రధానంబుగా బలికినవిని చున్నాత్త కాళిని వి త్తి
దత్త చిత్తయై యప్పుడే చింత్తింబడక బోర్పసిం దప్పక జూచి యిట్లని
యె॥ క॥ వేల్పులకున్న గోతిలయల । గోల్పడివచ్చికివి నిన్ను గూడక
కయున్నన్ । దల్పడవాడు గురుజనుల్ । వెల్పులుమాంకడ్డిచెట్ట వెరతుమ్ము
మిగులక॥ క॥ నెన్నరి పాతోసూడిను । ఖమ్మనసీకుండమనసుగల జేసియు
నీ । మమ్మునయాంగోతి [illegible] శభు [illegible] । గానికమ్ముపొమ్ము గ్రమ్మరద్దనుమక॥
క॥ కాలాంధుము గాన్గనమిా । జెమియుదలపోసచూడ నెరుం [illegible] వేశ్యా
వ్యామోహమెు [illegible] కిరాగ । ధీమస్తమున గోతెయె గోతియు దెచ్చెద [illegible] ననుచున్॥
గీ॥ ఇట్టుచని [illegible] మిత్రుపు [illegible] తకేశుపగరు । జొధ్ధి [illegible] గ బ్రహ్మయ [illegible] జూడ
జూడ । గోతియబ్బంగబోర్నుడు బవితుడగు [illegible] । బలికె [illegible] యయ్య [illegible] యిట్లని ప్ర
స్ఫుటముగ॥ ఉ॥ పట్టకుబట్టికంకప్పస [illegible] బి [illegible] డలంచెల్లిన [illegible] డే [illegible]
తిలింగముదవుచె [illegible] ముదప్పక [illegible] సి [illegible] । [illegible] ధరగా
లగమాబసవన్నయాజ్ఞె । పట్టులగాము చెల్లి శి భక్తులపంబ [illegible] బు గా
వున్ గీ॥ [illegible] చప్పుడు సేయా పొమ్ము బ్రదుక । వలతువేసయ్యున [illegible] విసివాడ
నబుగు । పరికె జిరుకుడు బ్రహ్మయ్యనికెవాని । కలముసిసి పశువు [illegible] తగుడికి
[illegible] డిపడ॥ సీ॥ ఆడెదప్పవానియొట్టె శివాలయం బందుండరాద [illegible] నియన్నట్టె
ల్లో । దివిదించియగడ తెగ్గొల్లి చిపోం పలు చేచోవ్వ [illegible] ందుచు జూ [illegible] చుచుండ
స [illegible] లంతొ [illegible] పనియ [illegible] ప్రులు [illegible] లా ద్యాం [illegible] ముక్ [illegible] యిక నిపరికి [illegible] । మొ
[illegible] కొ [illegible] । [illegible] ంచవనిప్పి చెప్పిట్టి [illegible] । తప్పదా [illegible] గీ॥ శ
[illegible] గులుపడి [illegible] నవ్వవాడు । గోరెదుబోన్ను [illegible] గ్ర [illegible]

పట్టుపోయిన తల వెగగొట్టగిన్నె । రయ్యూ నా నోకశివభక్తు డచటనుండి॥
క॥ శక్తిగలశంభుభక్తుల । శక్తులపురజనులున్నిట్లు చంపిననికనే । యుక్తింగ
ననేతుణావిప్పరి । [illegible] మమ్ములపు [illegible] నక॥ చ॥ అనవ దుబిజ్జ
లుండు [illegible] హిమ్మచే । [illegible] చుబలెరా మీకు మిగికశలాలు
లేరసలస్వప్నపశినిఫా । జంగమలజం [illegible] భక్తులు విన్ను [illegible]ద్ద
యా । [illegible] బునస్॥ క॥ అపరాదు
గాకగో[illegible]లుల । [illegible] తరుచే । మననింకబా సేమీ
వ । [illegible] సమచితంబులుగా॥ క॥ బాలుంజంపుటశ్రీకరు।
గాలంబపుటం [illegible] । [illegible]లరుష్వలుగలములు । గోలుప
డుటన [illegible] గా॥ గీ॥ తెన్సి [illegible] దమ్ముదో
రల । [illegible] బులం [illegible]గడ
ము [illegible] । వసుధ నేలంగమాకింక వశము గాదు॥ వ॥ కావున మీరాగోలందిగోడ్డు
తనంబున బిడ్డలంజంపెడువారు మీరాజ్యమంత చూనింతనుండి మీర యేలుం
డనవిని బిజ్జలుండకు బసవన్నయిట్లనియె॥ మత్తకోకిల॥ ధర్మమార్గముశంభుభ
క్తు [illegible] పెఫ్రదువిన్నారు । మహాత్మ్మశీలుడు [illegible] గానకూరకబలకా
గా । ధర్మవేద పురాణములాదిగా [illegible] పురమా । నిర్మలాత్మ్మదుగి
[illegible]॥ గీ॥ వినవల [illegible] నెవ్వరేని జెప్పినను మొద
ల । [illegible] యవలయు । గాక నెమ్మస్తినెననదొడి గట్టుమన్న।
కరణిబలికినకార్యంబు గాననగునె॥ క॥ అనవిని బిజ్జలుడ్డాగా । కనిపిసమంత్రు
లనుబిలిచియాగామలుజ । య్యనగనిరండనిపసిచిన । జనిరాత్రిపురారిగుడి
కిజగపతిమంత్రుల్॥ మ॥ చనియమ్మంత్రులు గిన్నెరయ్యగనిరి సదావాసమం
డనభూ । తోన్నతగోపురాంతరల సన్నాహామణికుట్టిమా । వనివిస్తారవి
తర్దికాంచనలత వాస్తవ్యాలిశాంతస । ద్ఘనసంతర్పిత నిగమధ్యత్మ్నావ
సద్భక్తునిన్॥ క॥ కన్నొంత [illegible] । కిన్నరగ[illegible]య్యజేరికృప
గ [illegible] । భృత్యజమంత్రులు పలికిరి । [illegible] యిదిరేమహింసయా
మా [illegible]॥ వ॥ మరి [illegible] నాన్మ్మనే వెంటనంటని నీవంటి

గొంటులేని ముక్కంటిభక్తుడు సంసారిసరి జేసి హింసకుం దొడంగునే యి
ట్టివట్టినడి నీకిట్లువట్రిల్లె నదియునుం గాక లోక నిందితంబయి నటవిటను
నీప ప్రసంగంబున కెంగల దదియట్లుండనిమ్ము మన్మ బిజ్జలుండిజ్జగడంబు తె
రంగెరింగి క్రమ్మర విన్నవించు నదియని పుత్తెంచె నదిగాన మా రాజన్యున
కేమని విన్నవింతు మనవన్న రపతిమంత్రులకు గిన్నరయన్న యిట్లనియె॥ ఉ॥
బూటక మేటికిం బినుడు బొప్పడు నీశ్వరపీఠ లోపలం । ద్రాటనముగ్గి
యూడ్చికొని తాజనుచో [illegible]బ్రదమా । జూటుని మందిరాంతరమ్ము
జొచ్చెను జొచ్చిన గాంచివాడున । ప్పొలనవొచ్చి పట్టగని పల్కెతియిట్ల
ని యేసువానితోడ॥ క॥ గుడిసొచ్చె నింకజంపక । విడువము గాదేని నీని
వెలజెప్పి నే । న్నడిమున్నమ్మైననిత్తున । నుడువాడిట్లని మెనన్నానుం గను
గొనుచున్॥ క॥ వేయిచ్చి మైననియ్యాది । నీయున విడపించుగాని యిక
జంపగా । నేయుదుపొమ్మన మాటలు । వేయునుడ్పచ్చతిని జనులు విస్మ
యమందన్ ॥ ఉ ॥ అత్తరి వానితోడ నిటులంటి ననుంబడి వచ్చి తేనినే
నిత్తునటంచు నొంచకిదె యిప్పుడ దీనికి లింగ లాంఛనం । బొత్తుదు నన్న
తప్పటికి నొప్పి పదంపడి వచ్చి యాత్మలో । దత్తరపాటుతోడ శివధా
మములోపలి గొత్తెబట్టి యుక్కున్॥ ఉ॥ పట్టకమున్న వాడు తనపైనొరదూసిన
వానిమస్తకం । బట్టకు బాయగొట్టితి యథార్థము దప్ప దలంపు డేరిదో।
యిట్టిలయాటకింతటికి నీత్రిపురారియ సాక్షి మెవ్వరిం । బట్టినదృష్టమేర్ప
డగ బల్కగ జేయుదు నీయమేశుసునిక్॥ సీ॥ అనవినిమంత్రులాశ్చర్యమున
నొంది చనిమహీపతికి జెప్పిననతండు । నద్దైరబత్తుంపు నిద్దెలాడెడు గాక
విందుమేమున్నిట్టి వేడబములు । బత్తుండుత్రిపురారి బలికింతుననుబెల్లకప
టమానికమో గానవలయు । నని బిజ్జలుడుసర్వసమేతంబుగా జను దెంచె
నాశివస్థానమునకు॥ గీ॥ బసవడప్పుడు నెన్నెరిబ్రహ్మశౌరి । గాంచితత్పా
దకమల యుగ్మంబుమీద । బడికడిందిగ లేచి సన్నుతియుక్తుడగుచు । నా
యయ్యనిట్లని యభినుతించె॥ సీ॥ శృంగారకములకీలు శివుచేతిగరవాలు మం
గళంబుమాకి [illegible] । [illegible] సంపదవెల్లి [illegible]

స్తుతియూత నిష్ఠశేత । సత్యంబుభాతియాస్థానంబుజ్యోతి దివ్యతరోజ్జ్వలప్ర
త్యాగూవలులరాజ । యోగంబుదునియుని రాగంబుగనియు యాగమము
లనెన్నిహర్షణములనెల్ల॥ గీ॥ బరమశాంతతపోగుమద్భక్తినాగు। దాంతిపెం
పుప్రతాపవిశ్రాంతిసొంపు । నేవలుండెదలంపగిస్వర్గ్యదానుచు । నుచి
తోక్తులనుబసయనుచు మరియు॥ వ॥ ఇట్లుగీర్తింపుచుండు నప్పుడ
ప్పుర్యాసను గోపురంబుకడ వాపురంబునంగల సకలజనంబులు పురోహితా
మాత్యభృత్య సామంత సీమంతినీజనంబులును జనపతిసమేతులై యందరు
నందంద సందడింపుచు నయ్యిందుశేఖరు నెలుంగు వినంగలవారలై యుండి
రటమున్న నగ్గుడితమ్మడిపసగుగుంపిలోలదాలగించి తానునుంబోడసూప
నోడె మెడకేనియుం జనియె నాసమయంబున॥ ఉ॥ సన్నపు నవ్వువెన్నెల
పసంగొసగంగ మెలంగలీనమై । గన్నరవిచ్చిశంకరుని గామదివిక్షన దృ
ష్టిసొన్పుడుఁ । గిన్నరబ్రహ్మశౌరికి నకిల్బిషమూర్తికి రెంపుదల్పులుం।
బన్నరాజకంకణుడు బాయగజేసెనుభక్త్యధీనుడై॥ గీ॥ చెప్పవిందుమ
దొల్లి సికినిశివుడు । దెరచెదల్పునాగసందరమునేడు । గిన్నరన్నకతం
బునగన్నలార । గంటిమికశివుబలికింప గలడితండు॥ వ॥ అని యిట్లుజా
పములభినుతింప నభవుదభిముఖుండై హర్షణంబులోనిట్లనియె॥ సీ॥ మనసి
జక్రీడాంతమునజెయిపైపైచి వనితపాలింట్లు నీవనితలంచి । పిలచిన
నోడకాంచి కప్రియంబునొంద బ్రతిశబ్దమొసగినబార్వతీశ । దాసవయ్యా
పపాదసయమున జీవలోపలబనికిన గోపవాహ । బాప్పూరిబ్రహ్మ
దయ్యభక్తిపట్టకపెప్పి జొన్నలనిలచియో యన్నయభవ॥ గీ॥ బలుకవేస
పసనాబారబారితన్న । బగిడిహస్తంబుశస్త్రంబు ఘరజులోన । కీలుగో
నజేసియఖిలభక్తాళిద్రోచి । హానునిసమ్ముఖమున గిన్నరయ్యనిలిచి॥ క॥
ధగదిక్కునిగోనూత్రిపు । నారీయనిపిల్చుటయుపహాశైలన్యా తాయ్యరిపణి లోన
చనూపలి । తారకాహరుడుబలికెదత్సమయనానన్॥ ఉ॥ ఆపరమేశుఘూ
షముహాప్రళయప్రతిఘూర్ణితార్ణవా । దీపితభూభృత్కృపగతిం గడుతె
వ్వక్రమోయులింగని । ప్తాపరతంత్రభక్త జనఘోషము దకటగజారు

శైల్లమూ। ర్ఖాపరిభూతులై రఖిలసత్వసమాజముతో డగూడగన్॥ వ॥ వెండి యు॥ చ॥ ధరణివడంకెగ్గ్రంకెహిమధామసుడువారధులింకెనష్టది। కఠులటు ల్గ్రముగ్గ్రమగ్గనహి కచ్ఛపరాజము మేనుస్రగ్గనం। బరఘులద్రాలెడుడుపం క్తులుమాయుఫుడూలెనగ్నివి। స్ఫురణమునపై సెవీలెబలనూనలోకముఖోర్ధ్వ లోకములన్॥ వ॥ నురియుపంబుజ [illegible] స దలకించకంజనేత్రుంపుశంకించె నట్ప్రాటనునెపుంగక పశ్యల్లి [illegible] త్రి [illegible] టులాటంపం గాలంబులోలి గతిం గడుపుచుండ యత్యుహ [illegible] సౌషణుఘోషంబు। మోసుందొడంగి యెడ హా రాత్రంబులయ్యె నించుకనిమయుం గోచంబుగాక లోకభీకరం బగుచున్న నాదంబు భూజనోపకారార్థణంబుగా మాన్పందలంచి బసవన్న గిన్నెరబ్ర హ్మయ్య నిట్లనిస్తుతించె॥ సీ॥ సజ్జనశృంగార సత్యైకనిస్తార దూతసంసృతి వారదుష్టదూర। నిఖిలోపకారవినిర్జితాహంకార శంకరాకారనిశ్శంక సార। కారుణ్యపూరయుక్తప్రసాత్మకశరీర మంగళాకారసన్మహిమహార। జగదేకవీరవిశ్వనుతసారాచార సుగుణవిస్తారయశోవిహార॥ గీ॥ భక్తమం దారపరహ్యాసభవవికార। యుంచితాంబుధిగభీరయుపాంగ। గాఢ రభక్తసహకార రాజకీర। గత [illegible] నోజవి [illegible] విచార॥ వ॥ ఇట్లువిను తించి పరిచయముఖభవాగ్భటి సందర్భంబు శీఘ్రంబు మాన్పవేయ నవుడుగి న్నెరయ్య॥ క॥ బసవనినే మోడియునుదర। [illegible] వికసితాస్యుడగుచునట్టి ట్టనకా। కుసుమశరహరునిగను [illegible] ని। మసల [illegible] హాయన్న మాత్ర మానె రవంబున్॥ [illegible] తొ [illegible] ల్లం [illegible] డెం [illegible] । నట్లుప [illegible] బనబల్లసిద్ధ [illegible] నాధున కున్। దల్లజ [illegible] లంవసి [illegible] చెన్॥ వ॥ అప్పుడు॥ క॥ స [illegible] । [illegible] బాగిలిపం। డప్రణమిల్లియు [illegible] । [illegible] గా॥ సీ॥ నీయాజ్ఞ [illegible] వలె [illegible] న్నునుడి గ। లోకముల [illegible] సుముఖహామ్రు। నీమహత్వమెఱుంగ [illegible] గవుల్గుల బసంగ। న జ్ఞానులను సమస్తపాపులను [illegible] మెఱుంగుచుమస్య మీమహత్వ॥

గీ॥ మఱియులోకంబులకు నెల్లహితఁడవీవ । భక్తఁడవు నీవ సకలపంగతఁడవీవ । కావుననునమ్ము నీకటాక్షమునఁ గాచి । యుభయదానంబు గృపసేయుమయ్య జియ్య ॥ గీ ॥ మాకుఁ బుననేల బ్రహ్మాది పత్యఁడకోట్లు । కునుదలపంగనీ వెడికుఁడు సెసయును । నగుటగంటిమి మముఁ బట్టనద్దుచాల । నద్దుమఱయన్య మెఱుఁగనిధూర్తజనుల॥ చ॥ అసిమనుజేశ్వరుండు వినయంబున నయంబును భక్తియుక్తిగాఁ । బెనగొని కిన్నరయ్యమది బ్రీతివహింపఁ బనతించి వెండ్రియు । ... ల్లనవ్విశేషశంకరులం గనఁ ఖీనొందుచుఁ । మనుమువిధుఁ గొల్చి నరనాథుఁడు నేగె బ్రజాసనాథుఁడై॥ క॥ నరపతిగాఁ నరులుఁగనియ । చ్చెరుఁవొందఁగఁ బొప్పునిసజీవితుఁగాఁజే । సిరఖిలభక్తులుబసవం । డరుదారఁగ నందఁగిన్నరయ్యయుఁ దిగెఁ॥ క॥ మున్నింటికిం బెశివభ । క్తున్నెతుఁడైగిన్నెరయ్యయుం దెధరిత్రిం । బన్నఁగ నతనిజచరిత్రము । విన్నం జదివిన నునఘముఁ వీటొఁకాను గరియుఁ॥ చ॥ అభిమతకీర్తిఁ జంగమ సమాహితనిష్ఠ

కలకేత బ్రహ్మయ్యకథ.

దులింగసంగతా । నుభవుఁడు పాద్యతత్రతుఁడు నిత్తశుభాశుభగమఁ సంచయుం । డభయుఁడ వాక్ప్రతాపుఁడు మహాత్ముఁడు నాకలకేతబ్రహ్మగుఁ । ప్రభుఁడు వొగడ్తకెక్కు ధరిత్రిలో సమభక్తిపూజ్యుఁడై॥ క॥ లింగాభిమాన యుక్తుఁడు । సంగతజంగమలసత్ప్రసాదానుభవుం । డంగీకృతలింగైక్యుఁడ । భంగుడు సద్భావిముక్తిపథసద్భింతుఁడుఁ॥ క॥ ముగిదతిస్తలకొప్పున । దగిసకలతదగరుకొమ్ముదారహరి సెం । పగుకంకాళములిం । జిగిబిగువుమిగులఁగలుగు చేపనుగుడియుఁ॥ క॥ రెంపగాంబుల మెంటియుచు । నంచంగలకేతవేషయుక్తుండగుచుఁ । ఖండశశిధరభక్తుల । యుండులకనుదినమునరుగుని ట్లుపలుకుమన్॥ సీ॥ పరిసముగాఁ లిబడిదాఁటి గలగుండునిటలాగ్నితగరు ముంగిటకువచ్చె । నవ్యమతబ్జంబు నుసిగిమెరికి పట్టగలవిరిభద్రవిగ్గంతి వచ్చె । నిమ్మహాతపగలనుల్లఘ్నతలయుండ్ల వింతైననిజకళి వీకవచ్చె । నలరుమహాప్రమథుల మద్దుజనా దంచెడుగళివ్వకును బుట్టుండు వచ్చె॥ గీ॥ సంగళవ్వనుజుండు దాయుంగవచ్చె । నస్తగారకర్ణలారనిప షఁ మెసగ । బ

లికినగియించి దినమర్సగొళిచి తెచ్చి । భక్తకోట్లకుఁ దృప్తి దప్పక నొసర్చె॥ వ॥ ఇట్లనవరతజంగమలింగ సేవాయత్తచిత్తుండై యుండు నెడ॥ క॥ ఒకశివభక్తుఁ డతఁడు । న్నకడకు నేతెంచి దవ్వు నడచి మిగులడ । స్సి కళేబరంబు గ్రస్సిప । దశమలనుబ్రవర్సి దీనదశ దోపఁగ౯ గీ॥ ఇట్లుజను దెరబ నినీకు నేమి గలిగె । నచుచుఁ గలకేతబ్రహ్మయ్య యడుగుటయును । భక్తుఁడును దనరాక యేర్పడఁగఁ జెప్పదలఁచి । బ్రహ్మయ్య వినుమని పలికె నిట్లు॥ ఉ॥ నంబికశంకరుండును దినంబును మేలస్పుడి నెట్లునట్లు । స్వ్యంబునుగి నెన్నరయ్యకు బురారిదయంబడి వెట్టినందులో । కంబులవారి జెప్పికొనఁగా వినియాయన గాంచినాఁడు లే । మింబడి మూల్పి కొంపు నని మేకొని వచ్చితి ద్రోవనొచ్చితిన్॥ క॥ ఆమేటి గన్నయంతకు । [illegible] జెడదు నాకతఁడిమాతం । జేమెయినుండుసుదూరం। బే మూలము కలదు చెప్పవే [illegible] నతఁడున్॥ గీ॥ ఇదియు నొక దొడ్డగా జేసి యుగటవనని । నేల జెప్పవప్పుడు గుజేకూలి కాని । కూలివాండ్రకు రాసి జేకొనఁగనారుల । కొసగ [illegible] వె॥ క॥ అంగజమదనాన ధనవాం । ఛంగొని విఫలంబువడసి సరిసేసుకపో । వంగలవారికలుగునె । [illegible] గీ॥ ఫలములాసించి కొనుచు నేభక్తుఁడు భవు । [illegible] । [illegible] । [illegible] వ॥ కావున [illegible] ధనంబున [illegible] యుంతటవ్వాంగ నేల నీకు [illegible] [illegible] లేచి [illegible] వసుధా [illegible] గొసిగబొసిన [illegible] । [illegible] భక్తుఁడు గట్టికొన్న చే । [illegible] [illegible] । [illegible] [illegible] మిగబూస [illegible] । [illegible] కలకేతబ్రహ్మయ్య [illegible] ననఘము నాకు [illegible] । [illegible] బసవ [illegible] । [illegible] యేమనవచ్చువాఁడెట్టులు

న్న॥ గీ॥ గాయంబుగలపగ కేతవిద్యయా । యుయ్యాయివిదలపనవరధేను।
భూజభూధరప్రభూతచింతారత్న । రాజికెల్లనుమిగుల దేజరిల్లె॥ క॥ అ
తఁ డెంత ఘనుఁడో గాఁడు । న్నతఁ డిన్ముగ కిన్నెరయ్య దక్కసుగా । మాఁదల
చి పలుకవశమె । యితరులకుసంఘసంకమేశుమాటలు॥ వ॥ అసనిప్పు
యుంచి యాకలకేత బ్రహ్మయ్యగమండ్లను పెట్టెపును జెసఁగొనుచుండఁ భ
క్తునఘటంబు మోవఁగల బసవచరుసంచిత్సకిన్నెరబ్రహ్మయ్య ద్యుతయుండైన
బసవండా మహాత్మ్యసంగనుంగొనె॥ క॥ గ్రక్కున ధర జాఁగిలఁబడి । ప్రొక్కి క
రాంబుజ యుగంబు మోడ్చి శిరముపై । నెక్కొలిపి ప్రస్తుతింపఁగ । ని
క్కలకేతయ్య గాంచి యుత డిట్లనియెన్॥ సీ॥ బసవమాగన్నాగ బ్రహ్మయ్య
బోలంగఁ గల రే భక్తులు ధరావలయమునను । నొడముచుంచిని పోఁగ బడి పెట్టు
శివుడిష్టుబడి పెట్టుగ కిన్నెరబ్రహ్మయకును । మట్టంగ గొలుచుట కట్టుండపలయు
నో వట్టి మాటలవారి కెట్లు దెలియు॥ గీ॥ గటగటానిప్పులంటఁ గాలఁగఁ గుని।
నింత గాలంబు గొలిచియు నేమి ప్రేమ । నొక్కఁ బాకీయు నుఁగని నెక్కమైతి।
మనుభవుఁడ నెరుఁగ నేదన్ను నడుగకున్న॥ క॥ ఇట్లు శివపూజ చేసెం । బెట్లుగ
గాలించి ఫలను ప్రీతికోసంగా । నెట్లుగునా బొక్కుకుబలు । పొట్టం బడ
గుంచొబ్బ బడవలవగుటన్॥ సీ॥ ప్రన్నంబుమాలిన విడసలమే మెల్లనె
న్నికకుండంగ నేమిఫలము । బసవమాగన్న బ్రహ్మయ్య హరుబలి కిచ్చి
నాడలియును బంచవదను । గిరికేగి మరలయూకి కేగి ంచి నాడుయు
నుజాడఁగ నవనిగలుగు । వారెల్లనత్తుయవ్రము నకఘటంబులనూజా
లకున్న॥ గీ॥ కిన్నెరయ్యకు జెప్పి యట్లున్న భంగి । దొలిపంపుడు టకువేన
వెలుబండు । మనసిజారిమొసగు ధనమునకు దోడు । గొంతె ధనమిచ్చినను
మానఁ గొరత లేదు॥ క॥ శంకరదాసయ్యకనుగు । లెక్కలకు నమాకు ధన
ము లేదని మదిలో । శంకింపవలదు బడ్డం । గొంకక పుత్తైన బ్రహ్మయ్యగా
మిలసంఖ్యల్॥ క॥ ...బిలికాయకములచే। నలవడ నార్జించి పెట్టిన
ధనంబుల్ । కొలదికొకయింతగలదని । కలకేతవిభుండు పదముగరము న
బ్బైన్॥ వ॥ పట్టినమాత్రంబున బదను మెరుగు బంగారంబై కనుపట్టుట

విస్మయం బంది బసవన్నయుం గిన్నెరయ్యయు సంభ్రమంబునం జక్కం
మీదంబడి ప్రొక్కిరి- లేవకున్నంగని కలకేతబ్రహ్మయ్యయు॥ ఉ॥ హెచ్చిన
ప్రేమతోడ బసవేశుసిగిన్నరిబ్రహ్మదేవసిం । గ్రుచ్చియు కౌగలించుకొని
కూర్మిబెలంగగిన్నెరయ్యయుం । సచ్చిదఖండశైవకల సద్గతిపీఠాలు కేలు
మాపుచుం । జెచ్చెర వెంకటిగన్నతులు జేసిననిర్వురగారవింపుచుఁ॥ గీ॥
అప్పుడు కలకేతబ్రహ్మయ్య యాత్మయందు । రమునబసవన్నకిన్నెరబ్రహ్మవిభుడ ।
శంభుపూజలు సేయించి సమంచితో । పచారములఁ జేర్చివీటోలజనిరి తారు॥ క॥
భువి నేప్పటట్లు గలకే । తవిభుడుమను మండె భక్తితత్త్వము దైతత్త్వవిశే
షము పిమ్మవిన్నజ । దివిజజనులును బ్రతాటదెల్లముమనియుఁ॥

మోళిగమారయ్యకథ.

మ॥ నగజాధీశ్వరభక్తభక్తి పరిపూర్ణస్వాంతుడత్యంతశు । ద్ధగుణా
ధారుడు సప్రసంచయతి తత్త్వజ్ఞానియంతస్సప । త్నగుణోన్మూలనవావి
విక్రమధురీణుండై యొప్పమో । ళిగమారయ్యసదింధనాహరణకేళీ
లోలవేషసుకృతుండై॥ గీ॥ అతలింగైక్యనిష్ఠయునతనిజంగ । మార్చనారంభ
రీతియునసనిశాంతి । యంతయునని చెప్పంగనలవిగాదు । రూఢిగాఁడంగ
ప్రసన్నసద్గురుడతడు॥ సీ॥ అడవియంబునతులఘోరాటవులకు నేగి మో
పులుంగట్టెలు మోపి తెచ్చి । యంగడివిక్రయంబార్చినిత్యంబును జంగమా
రాధనల్ చేయుచుండు । రంగరసాయనమనంబు బసవన్ననగరును నొకరభు
జించియు నొక్కదినము । నొకప్పుడు జంగమయూథంబు మోళిగమార
య్యమఠమునకరుగ॥ గీ॥ నాగింతు మతడు సభవ్యభక్తివిభూతి ।
జగము పడుకొన్నట్లు బెట్టుచుండ । నొకనాడు బసవడున్నచోటికి జననెలమి
జంగమంబులిట్లులనిరి॥ గీ॥ బసవనిగృహంబురసరసాయనములు । నతనిన
గరగామునంబకళము । సాటిగావుమాసుజంగమార్చకులట్టి । వారుగలరె
యెందు వసుధలోన॥ క॥ వినుమొకదూమెుపదౌరకెడు । దనకాయకమెం
తయెంతభక్తాతు । లనుసంతుష్టుని జేయునెంతచిత్రము । వినయము
న్నెరుగనుండె సదియుఁ॥ వ అతకమున్న చుకాంతశరణా

తీఁగా గావించి యతనిగులకక్ర్ఘ్యపణ్యంబులు దెచ్చిన బుచ్చుకొనక యిచ్చుటం దామసించిన నచ్చంబువట్టి తనొక్కరు లెఱుఁగుదురోయని గ్రమమున శివార్చన స్థలంబునం గూర్చుండె॥ క॥ అస్మాత్ స్మర్మత్వ మహాలిం । గమ్మాత్కొంచుమున్న వాడు గ్రమమున గెమ్మా । తెవ స్మరద్దించిన పదార్థము స్మరణి, బూజ ౯ గి మొర ర్పంగ౯॥ గీ॥ ఇట్లువిడియు ఆభక్తు రాలెంగసుండ । నడచి యమ్మను నగణిత తీఁగాయాచరించి । సనమలాత్మం బులింగ ప్రసాదభోగ । విధిఁగా గావించి వుల కాంగుడగుచున్॥ సీ॥ నిరుపేదవాడు బెన్నిధిగన్న లాగునఁ గన్నులహాసాశ్రుకణములురుల । నేడు గా భవరోగనివహ శాంపథంబబ్బె నేడు గా నాభక్తి నిష్టపండె । నేడు గా నాయింట నిల్చె గల్పకుజంబు నేడు గా నాభక్తి సన్నుతిత పంగుట । నీభక్తసివహ మంతింతగనంతతం దోషంబులెల్ల [illegible] తములగు॥ గీ॥ నితడు జరియించుసీమలో నెలమిదిరుగు । జంతుసంతతి భాగ్య మింతింత గాదు । యితని గృహాధూళి నొసలనొత్తి యుంట । చేయునేలని తనిభక్తి వృద్ధిబొందు॥ ఉ॥ ఈతని మందిరంబున మహేశ్వరు బూన్చి భుజించె నేని గుం బాతకకోటులన్నియును భస్మము లౌనటులబ్బకుండెన్ । భూతము వైపు సర్వ భువ ధారిసగోంబువులా నగల్గిను । ధూతమున్ లైచనున్ బహుళ దుర్ఘ పకా త్మిక పాతకావళుల్॥ వ॥ అనియిట్లు బసవడు మాళిగమారయ్య మహాస్యం బు మనంబునందలపోసి యాహ్లాదింపుచుం జనిచె నంత మధ్యాహ్నాంబగుటయు లింగత ధ్యాన నిరంతరుండై యటమారయ్యయు॥ శా॥ కాలాతిక్రమణంబొకానొకయుడన్ గాకుండ లింగార్చన । ల్లీలందీరిచి జంగమావళికి నొలింద్రృప్తి గావించుటల్ । వాలాయంబగుటం దదర్చనవిధిన్ వతిఁల్ల నెల్ల ప్పుడుం । బోలెం గ్టైబుగొంచు నాత్మనిలయంబుం జేరగా వచ్చుచున్॥ గీ॥ అతనియంగన యెదురుగా నరుగుదెంచి । మోపుడింపుచు శీతలాంబువ[illegible] బదము । లర్థితోడ బధ్రశ్రాంతియడగగడుగ । నతడులి [illegible] కడంగి॥ క॥ పడిగముసాటునబసవం । డిచ్చిషో [illegible] డివివియు । కడిడికె [illegible] గొంచిరి । తడ [illegible] వమనితో౯॥ గీ॥ అ స్వామొక [illegible] యుటనున్న యూరగింపి [illegible] ర

యింబునవిచ్చే సెనదీయకాని । మీవిపనులింక మాకు నేమేని దెలియ। వను
డుమారయ్య బసవయ్యయగుట రొంతిగి॥

సీ॥ కడునర్థసంపదగలిగిన భక్తులు బడుగభక్తుల బ్రోవ బాడిగాదె। పాత
కైన యీరీతి దాబ్రోవగా గాదె బ్రతికియున్నార మీపట్టణమున । దనవిక్షల
నిమమ్ముదలఛిప ద్భుటజాల పేమాకు మాలింగమిచ్చినట్టి । కాయకంబున
బూటగడుచుచున్నదిగాన మాడలేటికినని మమతదక్కి॥ గీ॥ యప్పుడుదన
మందిరమునకు నారగింప । వచ్చియున్నట్టి జంగమ వరులలోన । సిద్ధర
య్యలకది రెండునిచ్చి భక్తి । గడమయొడయుల బాదముల్ గడిగి భ్రీతి॥ ఉ॥
జంగమపాదతీర్థములు జల్లిన మాత్రన యేమి చెప్పన । మ్ముంగిటనున్న కాష్ఠ
ములమోపు గదానిపసిండి యయ్యెనా । మంగళమూర్తి మోళిగయ మార
మనిషియశేష జంగమా । లింగిత వేదియైవిరియ లెత్తుఁబదుసక్కలు జేసికా
ష్టముల్॥ వ॥ ఇట్లు వేయ్యేసి మాడలయెత్తుగా ఖండించిన రంగైన బంగారు
నక్కలకొండ జంగమలింగంబులకు సమర్పించినగైకొని సంతుష్టాంతరం
గులై బసవన్నయున్నచోటికిజని యావృత్తాంతంబును నతనికెరుంగిం
చియిట్లనిరి॥ క॥ మిక్కిలి జంగమనిష్ఠయు । నెక్కువలింగాభిరతియు నెరిని
శ్చైడిచో । నెక్కుడయు మోళిగయ్యకు । దక్కగలేదెందునట్టి ధన్యుడు
గలడే॥ సీ॥ అనియిట్లు గొనియాడ వినిబసవండుక్క పడియేగి మారయ్య
పాదములకు । జాగిలబడిమ్రొక్కి శరణాగతత్రాణ కావవెనన్నని గణు
తిసేయ । యన్నన్నయిట్లేల యానతిచ్చెదవు నే నన్నదేమేనియిమ్ముల గలడె
బడుగుభక్తులకెల్ల బ్రాపైనయానీన్న గడచన్న భక్తులు గలరెభువిని॥ గీ॥
మహేసిమాబోటిభక్తుల మనికెనునికి । నీదువైసికతంబున గాదెమున్న । విని
యునైనగమ మాడలవిడియలనగ । గనుగొనగ నయ్యె నేడు నీకార
ణమున॥ వ॥ అనిమారయ్యమరియును॥ క॥ తడయక నాకిచ్చినరత్నీ
మృదుభక్తులకెల్లనిత్తు మొత్తురునిన్నున్ । మడివాలయ్య మనుమలము।
విడువకె మమునడిపికొనను వేయనునేలా ॥ క॥ బాపురె భాగ్య
సంపణి । బాపుక్కమహాంశగాత బాపురెచరదా । బాపురెకీ

తీఁ సతీశా । బాపురేయనియుల్లసములు బలుకబసవండుఁ॥ వ॥ కనకమ
హామహీధరము కాకిగుంపుగ యుంగజూచునే । యినుఁడు మగుణంబు దానర
యునే పరుసంబిలనేనుదుగుణాళిఁ । వినుతగుణాళినీవుజనవిశ్రుతనామొడ
నద్గుణంబులే । దనసొలయంగనీకదగువాయనిశోకసమాకులాత్ముఁడై॥ గీ॥
వినగఁగల్గునె వెలివాడవేదఘోష । వసుధజీమూతగుమ్మరావము నగలదె।
యులరియుండు నెకుంపటినంబుజంబు । గతవివేకుండనాయందు గలదె గు
ణము॥ వ॥ అనియిట్లు బసవండు దీనాననుండై మరియు మారయ్యపాదం
బుల పైబడినఁదతండు॥ ఉ॥ ఎత్తికవుంగిలించికొని యిష్టతనాబసవేశు జం
గమా । యాత్తనిజానుకంపను దృఢాలయుఁ జేసిమృదూక్తిరీతిద । చ్చిత్త
ము భేదమాస్పటయు జేరినుతింపుచుమారశౌరికిం । జిత్తమెలర్పబ్రమొ
దిఁ బుధసేవితుఁడౌ బసవయ్యయెగగన్॥ క॥ శ్రీరమణియ్యుడుమో
ళిగ । మారయ్యయు నెప్పటట్లనుచుండెనుద । చ్చారిత్రము వినఁజదు

కన్నదబ్రహ్మయ్యగారికథ.

వన । పరాత్మసుఖోపలబ్ధిబరగును మరియున్॥ మ॥ ఉదితాత్మద్యు
తచతఁజానుండు జరలింగోపాసకశ్రేణిలో । మొదలం జెప్పఁగ నొప్పువీరని
యమాలంభోగ్రశ్రీ భక్తిక్రియా । స్పదుఁడైశంభుఁడ యీశుడైబలగనా
జన్నట్టిధన్యుండుక । న్నదబ్రహ్మయ్య ధరంజరించు బహిరంతర్యోగ
సంపన్నుఁడై । కర్పితగుణాచారశంభుడు । దర్పితసంసారమాదవిదళనుఁడు
బారం । ప్రతనుధనుసిపాంనప్పితనా వాధఁజమీరుడతడు నువినముఁ॥
సీ॥ బలుపబుగత్తియు నోలసంలయూరియు గత్తెరముసుము నతలువీక।
గావిచీరయు సెలగోలయువాటలు మంత్రకాటుకముండ్ల బంతిత్రాడు।
గొంకిరసముసు గుణం ఉవాట్టు నసితాంబరంబు నొంటట్టచెప్పు । లాది
గాగలవస సాధనములు సూచ్యగ్రమునఁ జొన్పదానియుట్టి॥ గీ॥
యందకొరంబుసంచు గణములు । జేరివారలయుల్లపు జెన్నారనర
సి । గడెలకు పవలిగోదంకంకదుకొల్పసు । గన్నపములు బెట్టుదనకెని గాయక
ముగ । వ॥ ఇట్లు గన్నంబులిడి జంగమాంగణంబుగా నరంబు దెప్పుటకై విచ్చ

లవిడి నిచ్చలుమచ్చలుగల గచ్చులనిలయంబులైన బొచ్చునెడ నవియును భక్తభవనంబులై యుండె నేనియు భక్తితాత్పర్యకలాపంబుతో దీపంబు సంధించి తత్పాదపద్మంబుల కెఱఁగి మేలుకొల్పి వారల పాదోదకప్రసాదంబులుంగొని శరణార్థి సేసి మీ యుండ్లవరిపుడు. గన్నదబ్రహ్మాండను వాఁడనని యెఱింగించి వెడలి చనునట్లు. గాక లోభంబున నిహపరసుఖానుభవం [illegible] దూరుడైనం జొచ్చి యందులంగల సకలపదార్థంబులు దెచ్చికొని [illegible] ంబులుగా [illegible] హెచ్చి జంగమార్చనంబు సేయుచుండు నిట్లుండి [illegible] నాఁడు॥ ఉ॥ జంగ [illegible] తెకి ససంఖ్యాబవచ్చిన గన్న పెట్టిబో। [illegible] వనంబసతో. కక [illegible] చో। టంగలుగంగ నేరదు [illegible] నబిజ్జలు [illegible] టికే। గంగధన బులబ్బునకు కన్నద బ్రహ్మయనిశ్చితాత్ముడై॥ క॥ కన్నంపుగాట్టగొనుచుం। గన్నద బహ్మయ్యయవనికాంతుం నగరిం। గన్నంబిడగాడినబస। వన్నంగనుగొనగజని యెసప్పెశ ప్రరవీధిక॥ వ॥ అట్లు గనుంగొనసాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి యున్న బసవన్నకు గన్నదబ్రహ్మయ్య యిట్లని యె॥ సీ॥ పట్టుము గత్తి [illegible] బలపంబు కాటుక భరణియు గన్నంబు బెట్టబోవ । బ్రత్యుత్తరంబిచ్చి బాస గావనతం డుచితంబు గాదన కొనకబు [illegible] । గాని [illegible] స్మని కన్నంపుమాట్లం నా గరను వదగియించి కరము వేటు [illegible] । [illegible] సరి [illegible] నుకరాగ [illegible] ను కలిసి నెదురనున్న॥ గీ॥ [illegible] భవనంబు [illegible] । గన్నె వెట్టంగబడదు బంగారు [illegible] । [illegible] పుసాద్ధి [illegible] బ్రహ్మ [illegible] యును । [illegible] రుగగొట్టి యెయు [illegible] గను॥ క॥ కిట్టిల [illegible] లిసా [illegible] బు । గట్టుక విచ్చేసెనచటి గాపలిగా [illegible] । [illegible] లాకర । [illegible] గు రేగిరవరి భక్తకు జెప్పన్॥ గీ॥ [illegible] బాగా [illegible] లుచ్చుకొ । సకలప్రస్తా [illegible] మును జెప్పజ [illegible] । బసవడి [illegible] బాగైన [illegible] । [illegible] సిమసంగుమనాడులుగ [illegible] దు॥ [illegible] బల్లంగ [illegible] గడుజిన్నవాఁడనకనా చేనార్జితంబయి నశ్రీ । కెల్లందిప్ప [illegible] దద్ద [illegible] న్నిటికి [illegible] గాపి [illegible] । జెల్లం బొమ్మని [illegible] దుండగుడునా [illegible] బండా [illegible] మాల్ । గొల్లాఁడంబసవండు మెలను చరు

ఘ్నోర్మిభవన్నేత్రుఁడై॥ క॥ పట్టపగలిట్లుగన్నను । బెట్టింపఁగనేలనిజముపె
ట్టైత్తీగదా। నెట్టిపనికైననడిగిన। నట్టిట్టనకనేవలసినంతధనంబుల్॥ గీ॥ ఇత
డుశివభక్తివిరహితుఁడింత। నెత్తికొనెమీఁదనెంత నెత్తికొనఁగ । గాచుకున్నా
డాయంచునుగన్నఁగవను । నిప్పులురులఁగదనభవనిలయమునకు॥ వ॥ చన్ని
యక్కన్నంబు వాకిటనున్నఁగనకంబుగనుం గొనినివ్వెరపడికోపంబుడిగి బ
సవనమంత్రితో బిజ్జలుఁడిట్లనియె॥ క॥ ఎక్కడిపసిండిప్రోఁగిది। యెక్కడికన్నం
బుదొంగలెక్కడివారల్ । చెక్కులుమాయలుబన్నఁగ । నెక్కడనేర్చితి
చెప్పవేయననతఁడున్॥ సీ॥ వినవయ్యపృథివీశవీరమాహేశుండుప్రత్యక్ష
రుద్రుండుప్రకటబలుఁడు । భక్తుండుగన్నదబ్రహ్మయ్యనాఁగలాడతనివర్ణిం
పంగహరునకైన । నలవిగాదతనిపదాంగుష్ఠయుగళంబుగణుతింప కల్పవృ
క్షములకూత । యామహామహునిదివ్యకటాక్షణంబు గామధేనువులగ
న్నయిల్లు॥ గీ॥ నాముమేయునిత్యకలచిత్తాంబుజంబు । దలకకుండెడుపట్టు
చింతామణులకు । నతనిహస్తాంబుజంబుస్పర్శమరవిచూడ । వేయునేటి
కిమరిపరసవేదిగనులు॥ వ॥ అంతమరియును॥ సీ॥ అతఁడుద్రాక్షనచోటుశిల
ముక్తిభూమికయతనిప్రసాదంబునవ్యయసార । మతనికోపంబుసంహారక
రణకాలమాతనికరుణ సత్యాపవర్గ । మణిమాదిసిద్ధులునాతనితొత్తులట్ల
య్యాను వాయయ్యయతులనిష్ఠ । నియమంబు బన్నగాఁగన్నంబుబెట్టునర్థము
గానిమిట్టినోళ్లు॥ గీ॥ ఉదియమార్గణముభక్తి నెట్లెగూడు । ననగవలదనిచె
క్కుదృష్టాంతములను । బసవరాజయ్యయొడబడబలికెమరియు । మనుజపతి
విస్మయంబందివినుచునుండ॥ క॥ ఈనరభక్తులునడచిన । దేభగ్నవధర్మ
మైననెట్లున్నదథ । ర్మోధర్మతాంత్రవజేత్తను । శ్రీధరశేఖువలుకుసకలసేవ్యం
బగుటన్॥ క॥ వాదేలహాండపులుమను । జూదంబునగాదెకెడిరిసు। వత్తుఁడై
యా । జూదమునదమునినారమ । హాదేవుండగనడెలోకమంతయు నెరుగన్॥
గీ॥ మరియువేటాడిరాముడుమెడితిగోలు । పక్షియొగన్నప్పవేటమైభవు
నిగలసె । హింసమాండవ్యమునకిగొంగ్రెక్కవలసె । దానచండేశ్వరుండు
ప్రసాదంబువడసె॥ క॥ ధరబరగసతులందగిలిన । నరనాయకులెల్లజనిరినరకం

బునకుం । బరవనితాగోలుండై । హరుగూడ డెనంబి పలుకులన్నియు నేలా॥ గీ॥ భాంకి పంకజగర్భుండు పూజ్యుఁడయ్యె । భాంకిచియతోండదరిగెనుభాం దితోను। గౌరి యువ్విచ్చి యురాశహ ద్రకుండు నరుకున । వడి మెదురువడిచిమ హేశుభక్తుఁడయ్యె॥ వ॥ మరియు (రాజ్యాంతెనరకం)బనువచనంబు మీరి రా జ్యాంతంబునజోడుందు చేరిమరాయుండు ముక్తులైరి వారందరునట్లుండ నిందుకన్నదబ్రహ్మ త్యాగమహాత్మ్యం బెఱింగించెదవినుము॥ క॥ ఏవేళ భక్తులక న్నము। గావలెననివస్తుగంటికడకట్టిడుదా । భోవుంగన్నము బెట్టఁగ । భావిం పనుభయము రాత్రిబగలిది యనుచున్॥ గీ॥ కన్నమిడి భక్తులింబ్లైవగడబిపో వు । నితగుణంబ్లైవధనమెల్లనె త్తికొనుచు । నరిగివారలబుణ్యులైపరగ జేరు । నొపికివచ్చినప్రాకృతనబురుషుడతడు॥ ఉ॥ ముట్టినవస్తుసంగమాలుగ ముక్కొనుత్రవ్వినమన్ను గంఘుంలిలకా । మెట్టినయట్టిపట్టులను మేలిమిబంగా రుగుచెంగనీ । సెట్టి సోమన్ముల సపడి పెట్టినగన్నమునేమనిన్నుజే । పట్టి గవచ్చుగాక భగిబ్రహ్మయకుంబడాగ్రముల్॥ వ॥ ఇందులకునీడెం ద ఇసుంచి నేనినీబండారంబు లెక్కవశ గణించెద వినుదృ షంబుజూవు మొకటి సహస్రంబైయుండకుండినం గొరంతపెట్టుమనూ ట గొబిజ్జలుంగట్ల జేసి బసవన్నబలుకుఖం బంతంబు నొక్కటిదైనిమి కిగ్గిసక్కుడపడుచుండిట బ్రహ్మయ్యయుపదాలంబుగొని నిజమంది రంబునకరిగునంత॥ క॥ అతనితగుణశీమణి । యెదురేతెంచినమస్కరించి యుంత పుణ్యభక్తి । జతిథినంబునుసాదన । జంతంబునువందుకొని యేచయ్యా నపెడున్॥ ఉ॥ జంగమలింగమూర్తులకుజాగిలి ముక్కి శివార్చదర్పియా॥ నిస్సంగపడినచిపుచి గొన్నమహద్రసనంయుతంబుగా । భొంగుచు బె ద్దిగభావదలంచినవారికెల్లభ । క్తింగనకాంబరాదు లొసగెంబరి తుష్టి గంపిరత్యాలుకా॥ క॥ ఈకరితిజంగమూర్చనబార ముభాంచించు చు దెబ్రహ్మదయ్యతటి । య్యారుమహత్యముజదివిన । ధారుణిలోవిన్నజ నులుధన్యులగురిజనుకా॥ చ॥ అసదృశభక్తులసనాములదర్పణమిడ్డ

ముసిడిచౌడయ్యగారికథ.

సీ॥ ప్రస్తుత వసుఖ్యాతరాధ్యవతీర్ణ పలవజీర్ణతసత్క్రియాసల్లసద్యశుం। బసవ్యశవీర భద్రసముదక్షయవీరరసాంబురాశియై। ముసిడిచముండువ నగుటం మోక్ష పరాక్రముఁడొప్పునెప్పుడున్। క॥ శావానుగ్రహసామ। ర్థ్యోల్లేఖితుఁడు విమల విద్యాయుక్తుఁడజ్ఞానసాపాకరణధురీణుఁడు। దీపితవిజ్ఞానపథుఁడు ధీశాలుండుఁడున్ ॥క॥ సంసారభ్రమపటలీ। ధ్వంసనుఁడన్యక్తపాశస్వగుణయుఫసో్న। త్రిం సజటాధారుఁడఘన్య గంసుఁడు శ్రీతద్దృష్టలోకసాక్షికనతమున్॥ వ॥ మఱియు నతండు సంసారశీలుండుఁ గండండును నరుడైన బిరుదంబునం బరగుచుండె రూపునం జనునెడబడవాగ్నియుద్దంబయినం సత్క్రియలు జాయక సలుపునట్లు సుందరపు బాసగాఁ జేసికొని ముసిడి యనుపురవరంబున నునికిసుండఁడయి కొనువాఁడు॥ చ॥ వసుమతిఁ బేరువారినక వారిగాఁ బసవన్నభక్తి। కొలుసముగఁ జెప్పఁగా నతఁడు గాంచురతిన్ చవుడయ్యభక్తసం। ఘుసహితుండై వెసఁ జనుచు గన్గొనియెన్ ఘనకాననంబుచెం। పెసగుచు నవ్వనంబున నానేకములుండఁ బుసిండివృక్షముల్॥ క॥ అవిఫలభరితములగుచున్। దివిషద్గిరిని కరభంగిఁ గిదోఁడుకగా। శివభక్తులు గనిరచ్చల। సవిశేషాస్వాదనసుఖము దంభునఁ గోసఁగన్॥ క॥ మదిఁదలఁచి ముసిడిచౌడయ। గదియంగా నేగి భక్తగణమిట్లని మొక్క। ముదిరిన ముసిండిబండ్లను। హృదయేశునకిచ్చికొనఁగ నిష్టము నాకున్॥ సీ॥ అంభక్తులందఱు నానతిచ్చిన విని సంస్తుతవర్తియై చౌడనార్య। డావృక్షముడాయనరిగి కోసి తన్మూలలతలం బులఁ గీలుగొని పిభక్తుల దెస జూచి భయ్యాబ్బ లారయిూ రారగింపుఁడన్నవారిలలరి। యబ్బుతాంశు ధరునకునర్పించి తృప్తిసాదముగొని భక్తులు నునదనుండి॥ గీ॥ ముసిడిచౌడయ్యయును వేఁడ మొదవిన దొ్యోనేఁడు। నేఁడు మొదలుగ సాధ్యమైన గడుబాఁగడననుచును। భక్తులువినుతింపనచటఁ గదలిచని రెం। చౌడయ్యగళ్యాణము చేసి బెను॥ గీ॥ అవ్వ బసవయ్య ముసిడి చౌడయ్యగాక। సంగమ స్వర్గము మాసంకగాంచి। మొదుగనడ తెంచి నాస్థాగమొరఁగితోఁడు। క్రొనుననే తెంచె మందిరంబునకునతని॥ వ॥ అట్లు జరించిన ముసిడి చౌడయ్య

కుసమంచితోప చాంబులం బరితోషమునరించి నిత్యంబును సంగమేశ్వ
రునారాధింగ నట్లు బసవండ సద్భక్తి తనిం గొలువ నతండు గళ్యా
ణంబునభక్తాళి క్కెల్లనెల్లయెబాగి సుజాబాల్లా సంబున వతిల్లుచుండెరెయొ
క్కనాడు ఆ శైవులతాల్గుకెల్ల విలసన్మతి దీవనలిచ్చుచ్చుసం । భావితు
డైన సత్తి భక్తులకోజనుసే బెండ్లికిం బోవుచు జౌడ శౌరభూరిచతు
ష్పథమందు గాంచె నజీవతపస్వి దేహము పరేతధరాతలి గొంచుబోవ
గన్॥ క॥ కాయా నస్విచేసి । వనలందకనితదు నావివాహంబునకున్ ॥ జ
సుదేరకనే నేమని వను గాడ న్నిలువుమనుచు సరభసమెసగన్॥ చ॥ తనక
రవాలకప్పురర తామరసంబున బూనిపామయో । పిసగతిదోపుచుండజలి
పింబిభు వావళి పాగడీ యయం । తనమొనజూపి చిమ్ముచు మదంబుననాచుడా
చునాశవంబు గేరన గి చౌడశౌరి పరాజునకుడా శరణాధినాపుడుడా॥ క॥
ఆసపసి నదునాకనుమున । జైగన్యండగుచుమునిడి చౌడయ్యాకుభో । పే
తుడవగా పాపిడీవన । లాతతవంతిసన్నెజారు లక్ష్మీ సువందన్॥ చ॥ అపుడు
ను పింగిచౌశయు యు వారగసింగవియుంగబో యిరీ । వెవుడువృషేంద్రవా
గ్యుడ నేటికి గోకుల నవ్వనిల్లుదు । చ్భపునర వాహనంబు పయిజన్నెచ
నంపిగాశిగ్గు రంగుద । త్రిపదను వట్టిదట్టుడయిరమ్మవనము మనిసస్మితా
స్యుడై క॥ ధగ కుడిగనురికియూజౌ డగ్గరుదపరాజ నిజకరాశ్లేష్మపరం
పరలబరతుష్టుజేసెన్ పురజన నుతులవిస్మయంబుబొందుచుతింపక॥ వ॥ ఇట్లు
సద్యస్సంజీవితుండ మున దపస్వి కర్యుండవార్య వీర్యంబునం బెండిలికింబ
ోక ఁడ నెనుము జౌడగ యు డుబారంబు వెలువడిపోలిమేరవలు
విడిపిని వోట బులవడు వాంబలు వేగంబున నేగుచున్న సమయంబున॥ ఉ॥
గోవుల గాచు బాలకులు గొంకరుముందర గుంపులేచిరక్రీ । డావశులై యొక
ట్లొరిడగ్గరి బొంగు వారిపట్టుచున్ । స్వావధిభూమి వెల్వడిన యంతనగ్గో
ళుచె గకోలుచున్ । గోవుల బోవిత్రోవ జనిగూడగ బారుచు గ్రమ్మరిం
పుచున్॥ క॥ ఈవిధమునసాడెడిబా । లావళి లోపలి నిలువురకుఁ విధినిహిం
సాం । బెవెజగడమబుట్టిన । నావాగుడిగింప బాలులందరు దవలోన్॥

క॥ మాకును మీకును నవధియా । గోకులపతిమంత్రి మేరకును దప్పితి మే । గోకు
లపతి యానయనుచు। నేక గ్రీవంబుబలుక నెట్టెట్టనుచున్॥ సీ॥ చౌడయ్యా
రయమునజని బాలకులగనిరండని వాండ్ర జేరంగబిలచి । యీమంత్రి గోకు
లస్వామిదెట్లు మ్యేమిర్గన్న విన్నదెరలగుగలిగినేని । వినుపింపుమన వృసి పిని
వాండ్రలోపలి వ్రేబొత్తి పెన్యాల పెత్తండొకడు । దమతాత చేత సుదా
వింటిననిమాకుమా తాతజెప్పె॥ గీ॥ నీమంత్రివిఘము వినగ మీకు వేడుకగల
చేసి। వినుమటంచు దానువిన్నభంగి । జెప్పదొడగినామసింగి జౌడయ్యా
కు। నెల్లవారువినగనిట్లు నాడు॥ ఉ॥ ఇచ్చటదొంటికాలమున నేడు దినంబు
    కవీకమై । హెచ్చినవచ్చరంబునవృషేంద్ర యుగంబాగిబోరికొమ్ము
లు । స్గ్రిచ్చియొకటినేలవడగ్రుమ్మి శధించియధేచ్ఛనేగనా । జచ్చినబో
తుబాతిరిటశైవులుదానిసమాధిమీదటన్॥ చ॥ దెసలనలంకరింపగల దీర్ఘజా
ద్రబశాఖలతోడి మంత్రిబెం । పెసగునుదత్థలంబు దినదినవృద్ధను మాంసము రీతి
నుండుర। క్తసదృశమందుపాలునటుగావున నీవను ధాతలింజనుల్ । బసవన
మంత్రియందురనిబాలునిచేవినిచౌడనార్యుడున్॥ చ॥ బసవనిబావుని.టని
టబాసిచనంజనదింక బెండ్లికిన్ । బసవము రాక దానసుడు భక్తులు,సుగ్రంలర
క్తముండునె । బొసగవు ప్రాత వాతఙాలవిపోదము గవ్మనసల్లసవ్వియా।
ముసడిచౌండరాయడసి మోహనమందుగరంబు జేచుణ నున్॥ సీ॥ [illegible]
యేమిర।పా తేమిగోకు లేశు । [illegible] । పంత
ముడిగిసమాటలుపనియుగలదె । యనుచు బెడ వేళ [illegible]
క॥తనచేతి హేతిమొనయా । ఘనవటమున సొవటంబుగా నూదివెసన్।జ
ను దెమ్మ్ము వెడలినం దెన । యనుచుంజముడనార్యాజీ[illegible]బసవండున్॥ వ॥
అటమున్న వటంబగిలి మిగబిగువు జెడిబిట తెగ యవటవిటపి వెళ్ళకుంచె
ల్లగిలుచు జటజట తాకారంబులు దోరంబులుగా జూహరుల డెంజంబులకా
నందింపునచ్చేరువు నందనందసందడింప నందుండి యన్నందిపో తందరికంచు
వకుహుంకించిలంఘించిఘుణిల్లు ఘుణిల్లుమని నిశ్శంక హైరంకెలు వయిచుచుసే
టలించినిలచినిలని॥ సీ॥ వాలమల్లాడజాను కాలు ద్రవ్వను నేల గ్రోడాపు

గోమ్ములనీడకులుకఁ। నింగికిలంఘించుసంగంబు లెంచు నవ్వడమువూపొఁ
నభోవువడిగబరచు । గద్దించునెగయు మొఁగంబెత్తి మూతులిగిరించు దె
సవిరిమిరిమిచూచు । గదరు బెదరులగంటగింపు జూచునూచునరచుచుజిల్లా
చికఁనీలుచు॥ గీ॥ గుఁజజంగలిడుచుజిఁరులెడబెట్టుంచు। శెరలువోడుచు గెల
కులరయదన్ను । నెల్లవారుజూడబుల్లుగరచిచైచు । వెనుక మరలి వాకిఁలో
నుదినంబు॥ క॥ కొమ్ములోరగించుకొనిశి । ఘ్రిమ్ములజను బొఁగుమాకగ
నిముస్సనుచుం। జిమ్ముదొమ్ములమికిలి । గృమ్మగనూరికిరలు గోట్టుతగ
లమ్మద్రువగఁ॥ గీ॥చౌడవిభుజూచునెంతయుసంతసిల్లు । దపసి వెనుకొను
మైత్రిచంధముతోడ। పసపుటక్షతలునుదొంటిబాసికంబు । గంధమాల్యాను
గంధముల్ గడలుకొనగ॥క॥ గళమునఘంటలుమువ్వలు । నులియంగావింత
-శెల్వ్వమొలయుంగానా। పులశేడుతనదుముందర। నిలచినచౌడయ్యహావఁనిఖ
యుండగుచుఁ॥గీ॥ దృష్టిదోషంబువాయునఁచికిని వాళులిచ్చి మెడగౌగలించు
కదచ్చరణము।లధిఁతోడుతగడగిపుష్పాంజలులుర । చి॥ చిధూపదీపాదులిచ్చి
పిదప॥ ఉ॥ నెయ్యిఁబాలునుంగడువునిండసమర్పణజేసినందివి। చ్చేయుము
నీవుపెండ్లికటు సేయావు యేఁయియునీవసాతుఁయే । బోయెడివాడగాననుచు
బుంగవుతోజముడయ్యవలుఁ ఉం। బాయనివేటకనందియాదపస్వియుముంద
రగానటింపుచుఁ॥క॥ నడవగగనుగానిజనములు । గడువిస్మయమనుచుబాగ
డగాబోషితుడై। మృడుభక్తులలరజౌడయ । దడయకవడినేగియేగతాగన్బై
దురన్॥మహాస్రగ్ధర।కనియెంగల్లోలడోలాగ్ర హరణ సమగ్ర ప్రాభఓద్ధా
మసైభా । వినటచ్ఛేదచ్ఛటారివిలసితసలిలన్వి స్ఫురత్ఫేనమజ్జ। ద్వనభేకల్
భోగినక్రాక్షీ చిణిచిలిచిమ గ్రాహసందోహనాస్వ । దుఁనికింబెన్నద్దిహా
ద్దారయనసదిగనభ్రాంత మేదిన్యఘూషుఁ॥ మ॥ అదియుభ్రింకషవాఁపూరయు
యిడాయంఘోరమైయున్నజా । చిదరస్మేరయుతాస్యుడైకదిసిశస్త్రింగో
లగీల్పోల్పిని। తిదవాక్యంబుఁజూడ శౌరినదినుద్దేశించిపల్కెబధ । ప్రదత్తై
భక్తులనీవెదురొఁనగ నేగాఁతుంద్వ రాటోపముఁ॥ సీ॥ ఎరుగవే దొల్లిని
హ్వాదయేశు మదనూరి నాఁకలెగ్గాజేపట్టి గృక్కగొనిమొ। వఁచ్ఛినేగజై

శిమసనయ్యనీ రెండు వాయలబరపినభంగపాటు । దలపవెట్లుబ్రసాదిదా
సయ్యభవిప్రుట్టియొకగా నీయుకుగా దకగాజేత । వెడవంతయిదియేలవెల్లి
చూపెదవుచాలునణుగుము ద్రోవయిమ్మనకమున్న॥ గీ॥ నీరుపాయయిచ్చి
నింగికిసుప్పొంగె । దివిజగంగచేత భవునిమహిమ । వినగనేగె నన్నవిధమున
హాస్దిరి। జూచువారెల్లజోద్యమంద॥ క॥ నిట్టవాడిచినిలచినా । దట్టుడుచో
డయ్యయిదియుదప్పగమదిలో । బుట్టునొయనిపాళము । పట్టినగతిబూ
ర్వభాగపాదములంగగెక॥ వ॥ నీటనసుమ్రవేసినరెండు గావనుమాంటబూ
టకంబు గానిట్టునట్టేరుమిట్టలుమిట్టులు గావించిగట్టుపట్టికా బట్టుకొమ్మనజ
గజ్జట్టివేల్పులం జేపట్టు కుంచంబు గావించు కొన్నభక్తులం జూచి యట్టిట్ట
నకట్టినవుట్టంబులతోడన బొట్టస ద్రేళ్లనుమడమలుందడి గాకుండం జనుండ
నుచుజౌడయ్య ముందర నడుచుచుండ నాభక్తులు నంపరు నానందంబులొం
ది॥ చ॥ గతులకు వాడుచుంగడువ । గంతులువైచుచునిల్చినిల్చి యద్భుతముగ
నాచికాయాచికా పెడబొబ్బలుబెట్టు । మిన్నుమెట్టుచుంగుతలముగ్రుంగమెట్టు
చునుగొబ్బునబారుచుగూడజీరుచుం । జతురతబాడుచున్ ముసిడి జౌడయ
జూచుచుబ్రస్తుతింపుచున్॥ క॥ అందరి కొంచర దపసియు । నందియునందం
బుగాగనడువగనత్యా । నందమునబొందిభక్తులు । సందడిమిడివడగముసిడి
జౌడయయరిగెక॥ వ॥ అట్లునదిదాటియవ్వలిదరి నిలిచిమీదటిప్రదేశంబున
నట్టవాడిచిగట్టువలెనున్ననది దెసవాటించి చూచిలోకంబులెల్ల వెల్లిముంప
కల్పకడ.గి మెల్ల.జనుమనిననది వీటపోనిని తానును ఘనమనఃప్రమోదంబున
బహుదినంబులకుం జనినవైవాహిక క్రియాలోపంబుగా కుండ సమాప్తిగా
వించికొని కల్యాణకటకం బునకుంబున రాగమనంబు సేయునెడ ముందర
నడతెంచుదపస్వి వృషభంబుల వృత్తాంతంబులు విని పురజనులు జయజయ
ధ్వనులు నభోంతరంబులు నిండంగొని యాడుచుండ నాజౌడయ్య కల్యాణ
కటకంబునకుసొత్తెంచి యాజుషీమార్గంబు దరిజొం జొచ్చున ట్టియెడ।
ఉ॥ బాలయొకర్తు శశిబాలపదంబులవోలిక ప్రాలుమేధాలయునా సతింగనిశి
తాయువుగమ్మనియానతిచ్చిలి । లాలసవృత్తి నాత్మభవనాంగణముందని

యుఁగనేగి | భక్తాళి భజింపుచున్ మొదలియట్టులనుండెను చౌడయార్యుఁ డొక్క-
డుఁ॥ గీ॥ మొకటఁదీవెనలొడసి యా ముదితయును| జాలయంబునకరిగెఁ గస
ఖ్యాలిఁగూడి । తత్తలోదరి మరునాఁడుమి త్తినొంద । దానితల్లియుఁ దండ్రియుఁ
దల్లడిల్లి॥ వ॥ మానంబుదూలి విమానంబునవచ్చేడి యని డికొనినదు వీథిఁజనిచ
నిచౌడయ్యాయు న్నెడకుంజని దానిజననీ జనకులిట్లనిరి॥ క॥ నిన్నుభవత్పద
యుగళిక । నెన్నుదురిరియంగ(నొక్కట నదీ వెనల । త్యున్న తిగన్నతలోదరి
కన్నెడుఘటిల్లె జావుకృపదలపఁగవలదే॥ క॥ నీవీ వెనలుందప్పిన । నేదీగతిమా
కుననుదు నేడ్చుచుదత్శ్రీపాదములు విడువకున్నద । యొదయుఁడై చౌడయ
నియుక్తుఁడగుచుఁ॥ సీ॥ తొలు తొలు డనివారి(శ్రీవకడ్డమువచ్చి కప్ప
రంబవనిఁ బైదింపఁజేసి । యురవొదొట్టియందున్న బాలికఁ జూచి శివ లెమ్మ
-నీ పీరజీరదడవ । కట్టులుదెగిపోవ గానీల్గుచునునిద మేలొక్ర్తనుభాశీనమ్మలత
లేచి । సంభ్రమ మెసఁగంగజౌడయ్యాగారి శ్రీపాదంబులకు బ్రణామంబు
జేసి॥ గీ॥ యటకమున్న యమృగాక్షి । తల్లియుఁదండ్రి జక్కఁ జాగిలి(మొ
క్కి చౌడయార్య యసమశౌర్య నిన్ను నభినుతింపంగమా । దరమె మృతజనా
సుదాన॥ ఉ॥ ప్రాణము బ్రాణమైనగుతి। ప్రాణము లిచ్చిన నేటినుండిమా
ప్రాణములార్బు నియదియుబంటు లగాముసు నేలిదుర్భవ । శ్రేణి యడం
చు మంచుమతి జేసిన గైకొని లింగసంగత । ప్రాణుల జేసెజౌడయగృపా
యుతుఁడై యటదల్లిమువ్వురఁ॥ వ॥ అట్లుశేసిన మరియును ॥ క॥ తత్స
మయమున కుగడచిన । వత్సరములు దక్కఁమీదవచ్చెడు శతసం । వత్సరముల
యాయుష్యం । బుత్సవుడై మువ్వురకును నొసగెం బొసఁగన్ ॥ ఉ॥ అప్పు
డు వీరువార నకయప్పరిలోఁగలవారలెల్లనీ । చొప్పునఁ బ్రాణములు శూలి
యు జేయఁగలండె యీతఁ సం । జెప్పిన చోటనొండు లజెప్పఁగ రాదని ప్రస్తు
తింపదా । నెప్పటియట్లభక్తగతి కెల్లయునంజవుడయ్య యున్నడఁ॥ క॥
తొడసూడు నాడకు(ఱల । జడలఁగొరగలనుముసిండిచొ । డయమగుఁడంబడ
యున బెమట్లుజచ్చిన । దడయుకమఁ మిప్పడవ్విధముగనవలయున్॥ ఉ॥
అన్యము దూతుల్ దవియ్యమహీమాధ్యతఁ సకలేక లోకసా । మాన్యుని గా

దలంచి యొక మాయ సృజించి పరాభవించినన్ । మాన్యత నంతరిక్షము నిల్పి వ్రనని
మానసవీధుల నెంచి యొకర్తచె । తన్యము లేని గోనె యొక దాపస వేషము వెట్టి
వారలై॥ చ॥ పదకుచు గోనె చించి శివబాహ్యలు గుట్టిరి కాళ్లు గాగ పే। క
దరము గాగ వక్షము గనన్నత బాహులు గాగ గంధరా । పదము గ ముక్క
గా వెడద ఫాలము గాన వియన్నిదునర్గలుగ । గని యగ జేయ జట్టమయి గా
నగనొప్పెడు నప్పుడందరుగ॥ సీ॥ గోనియు సేసిన మానవాకృతికిని బొం
కంబుగా లోన బూరి నించి । బూది మైనిండంగ బూసి పీందద్రిపుండ్ర
ములుదీర్చి జన్నిదంబల వరించి । పెట్టుజడలు వెట్టి పుట్టగోచియు
మర్చి వలయుచో రుద్రాక్షములు ధరించి । పలువన్నెయల యోగ బట్టి నుస
వరించి మువ్వ యొకర్గటిబాద మున ఘటించి॥ గీ॥ క్రిందనరివా త్తసవరించి
రిత్తగజ్జ । వస్త్రముసు బొదివి గశ ముసవరుస గట్టి । నియతి జంగము ముద్రల
స్నియునొనచి । యితరులెవ్వరు దమకృత్యమెఱుగకుండ॥ క॥ ఈవిధి కృతక
పుశవము । గావించి పురంబు కట్టకడ పాడ్గడిలో । వేసైచి వచ్చి తమకవు
జావళ్లాడనాడ నన జాగిరమదిలో॥ గీ॥ అకటకటబాడు గుడి కాడనొక్క తపసి
శవము దిక్కు లేకున్నది జంగమయ్య । లచటగుడు ఱంగ గట్టలే దనుచు జేగ
రెవ్వరును నిత్యమే ప్రాణ మెవ్వరికిని॥ క॥ ఎన్నకై జూడగా గాదనుచును
దగమంపు గట్ట యొనుపెట్టం । జనుచనుడని చొడయ్యకు । వినబడుమాత్ర
ముగ బలికె వేగ మెధూతలాల్ । క॥ ద్విప్పరుల దమకు దోచంగ । తమ్ములిలంగ ప
టదగసిబిలభిలిమా । నమ్మొకటి గట్టియాపై । నమ్మామ పుశవమును నుపనా
యతె పమచున్॥ గీ॥ ఈతడీడవెగ్గె మన్నినాళ్ళ య్యెనో । జేరరాదు కంపు చే
తననుచు । ముక్కు బట్టుకొనుచుమట్టిరోయుచు విమా । నమ్ము మీద చాశవ
మ్మునిలిపి॥ క॥ వారలజేత విమానం । బరుదుగ నెత్తించి చొడ భార్యానవ
నుం । సిరమొగుసుక పోవబంచి । పరసని యలు వెనుక నగుచు బరితెంచు వ
డిన్॥ చ॥ అసదృశ పిచ్చ్యడాచక డాగ్య యనగన్గొని యంశ వట్టును । న్యసనము
న్నైతవంబయసి యాత్మ నరిగియు గస్మ తాస్మదై । బిసరుహ సంభవాం
డములు వేట్క యడంప స్పజింపజాలు । భక్త సమితికెంతె బెద్దయి విచావన ఫ
క్తపదాహతాత్మ సై॥ క॥ భోను క్తైన వశవము । శరనరిగ గాంచి జను
చిత్రమునంగా । సిరూపమునరి ప్రజతో । తీరించు విపమెజేయు వాడుగ్గు నిక
లుమెచ్చ॥ మ॥ అంచొడయ్యవి యానముంగని వాలవాల్లాడి జట్టు చిన్నె

వసుమానంబు వాయి బెట్టిచను దెమ్మా దాపసయంచుబి । ల్చినమాత్రంబునగో ళ్లునుసకలుగ సజీవాంగ్రములై లేచిచను । గనమూమిం బడగుప్పిగంతుగొని [illegible] శ్రీగజంబులకు ॥ వ॥ ఇట్లు మసిండి చౌడయ్యముందరిగా నం ద [illegible] వినూనంబుడిగ్గనరికి [illegible] మసిడిచౌడయ్యా [illegible] గజంబులకు భ[illegible] బంధుండై [illegible] చెరంగెరుంగ భవ [illegible] రక్షిం[illegible] రక్షింపవేడని యనేక ప్రకారంబుల [illegible] లింగసంగతుం జేసి కలిపిత [illegible] యయ్య మతుల [illegible] యుతకుపిలుండైన చౌడయ్యంగని యాచెడుగు [illegible] నోక్కవడి లేక [illegible] [illegible] ప్రస్తుతించిరి॥ సీ॥ అసమానవీర్యశౌర్యౌదార్య [illegible] కాని యన్యము లేమిగంటిమి మం [illegible] । [illegible] మంకరక్షింపవేశ [illegible] [illegible] సన్స్తుతుల్ సే [illegible] ॥ గీ॥ [illegible] । న చౌడయ్య [illegible] । వారినల్లని [illegible] । వసుధ [illegible] ॥ [illegible] చౌడయ్యజంగమము । వసుమతిజదివిననవి [illegible] శివలింగం [illegible] భక్తియు । [illegible] వైభవశుభో దయుండయలు [illegible] ॥ శా॥ [illegible] త్రాది

సురియచమచయ్యగారికథ.

[illegible] । [illegible] ధానుండు । స [illegible] । [illegible] యయిన్॥ క॥ లైంగికమమ [illegible] । [illegible] యాత్మ్యుండన్, భ [illegible] డనసురి [illegible]॥ వ॥ మరియునతండు కారణపురుషుండుగాన [illegible] (గనాసభక్త్యజిహ్వగె) యును [illegible] [illegible] పరులింగ భావం [illegible]॥ శో॥ స్వాయత్వాయన పూపసూప సుప [illegible] । [illegible] లింగపాత్రముల లో [illegible]

డ్డించితా । జేయుంజేయలిగూర్చియాదలపయుంజెందించిశోల్లింపరే । ధీ
రయా మోహావిదూరులారయనుచుర్బిస్మయుబ్రాధితాంపగన్॥ క॥ ప్రాధాన్య
స్థైర్యాంగజంగమ । సాధకంబారోగణంబుసలుపగశివబూ । జాస్థానంబునుచ
నుచ్చౌశయు । సుబోధాంగుణార్పించిపతిక్రియలుపఱుచుఁ బెంపున్॥ సీ॥ తొలుత నా
రికి నేను మున్ను పనుటమున్న హిమాద్రిశృంగములందు [illegible] । ఋష్య
ముక్కమమున్నూగ్రక మునుమున్న హానిశైలములపై [illegible] । సగ్గ
లో పలధూపమర్పించకటమున్న లోపిన వ్యాసనబూనిపిఘ । కాసితు లె
క్క [illegible] మున్న యంగజ హారుపకామ్యవృత్తి [illegible] జేయు॥ గీ॥ బదపదా
ధాత్ర్యంబుజో ప్పడకమున్న । ప్రాణను పహార వైశంభు ఛరిత సేయు । ని
ష్ఠబాహ్యాంతరంగంబునిష్టలింగ । సుందరవ్యాంది నిత్యాలింగార్చదీర్చి॥ క॥
నైవేద్యమిప్పుతరినా । శైవవరుడు ప్రాణము నకనరిన [illegible] । [illegible]
డిసుగియ వేదికియొక । క్రేవంబెట్టుకొని హాలికింబ్రియమొసగన్॥ ఉ॥ జంగ
[illegible]సర్వాణము సల్పెడిరీకనబల్లెరంబునిం । డంగరసంపాన్నము తటా
[illegible] పడశౌరిచే । సంగానికిఖ్యాసనిటి ధాముపకియ్యగజేయునా
చియా । యుంగజవైరియుందికొను నిష్టటిసప్పట కొప్పగాధకమున్॥ ఉ॥
[illegible]కిశాయిసాచిశశిశేఖరునాచునా దయ్యానుంటిస । ప్రేమసంస్తవం
[illegible]దరబృందముచాను భుజింపదద్వయ । ఖ్యాతల [illegible] యొగ్గెభ్యస
హారిము సేయుచున్ముద । స్వాంతన్నోంబుజాంఘులు పెద్దభయుడునుసన్ని
సన్న్యడన్॥ వ॥ ఇట్లుదొల్లియు శంకరుండు కింకరవాత్సల్యంబున దనభక్త
భవంబులవారగించునని విందుమదిమెట్లనిన॥ సీ॥ [illegible]కలసేరిప [illegible]
బాలుము నృత్యముర్వి పృథ్వినా[illegible] । గడపలబోసి శోకములను
ప్పందుము మిరియాలు జల్లగన సవండి । పల్లెరంబులలోన భక్తి[illegible]
డ్డించియాదిరుద్రహస్తుడై యవలనిలిపి । యారగించెడిచప్పుడాలకింప
గరి కాలచోడండను గాలకంఠు॥ గీ॥ [illegible]
జప్పరించనుమిరియబిప్పిపోవ । స్వాదుతోయము [illegible] సెదదీర్చి [illegible]
గముస్న వింపుమదియు గాక॥ క॥ మాందరచెన్నను సిషించిన । మాదరముసతో
లివినంబునంబ [illegible] నితనజి । హ్వాదరచాత్రికనొసగవహా । [illegible]కరించె
నంచురుమరియున్॥ సీ॥ విరచోపవ్యాప్రద్రాక్షా [illegible] మునుమున్న దానారగిం
పంగవనగమిగుల । జపమైనగతి [illegible] జాలకి [illegible] ప్రతి ప

యుకనుప । నడిపోయిమాయకర్రయని పెనిపులగంబు భీమేశునికన్నబిత్రి
జూచి । నాకోరభీమేశుడంచుకొనిభుజించి గుడివెలుపలబడగుడుకవైచె॥
గీ॥ ననగవింపుమిప్పుడందరుజూడంగ । సురియచౌడనార్య కరముకళ్లు।
మానుముగొనుచునునికియాద్భుతమనిభక్తు । లభినుతింపనతడతిశయిల్లె॥ క॥
మరి గాచనుడయ్యాజగితము । వరనుతిజదివినను విన్నవ్రాసినలింగ । స్ఫుర
మహిమయాప్రసాద । స్థిరజంగమలింగనిష్ఠ జేకురునటియుక్॥ చ॥ కలి

తెలుగుజొమ్మయ్యగారికథ.

మాలవజీతుండుపురఘస్మరభక్తివిఘాతిభూమిచి। ద్దళితశుభాశుభక్రియు
డుదంచితముక్త్యుపయోగకారణం । బలఘుతరప్రసాదమహితానుభవా
ద్యవధానశాలిని । స్తులయశుడొప్పుగుండెలుగు జొమ్మనువీరరసాంబురా
శస్మై॥ క॥ శుద్ధశివాచారుండుని । సిద్ధజనాపేతబుద్ధిశివపదనిష్ఠా। బద్ధాం
తరంగుడు జగ । త్ప్రసిద్ధనృగవ్యాధరూప శివసద్రుశుడున్॥ వ॥ మరియున
తండు సర్వజీవదయాపరుండును శివభక్తి పరతంత్రుండును లోక
మాతాధుజాండును నసమానదాన పరాక్రముండునునై కళ్యాణంబునం
దు లింగజంగమ సమారాధనాయుక్తుండై యుండు నంతకమున్న॥ క॥
కందర్పవరిచారిణజరీ । బృందంబగుశ్రీగిరీంద్ర పీఠంబుననా । నంద
మున బొందుచుశివా । నందుండనుముని దపంబుసడు గూర్చుండన్॥
సీ॥ అంఘ్రినఖశ్రేణులవనివ్రేళ్లునువారె గగరుహంబులుమేను గప్పికొని
యె । ములకలుపెరిగిదేహంబెల్లబొరిపిన దపసినైనీలాద్రి కుపమయ్యె
నెవ్వ । నసనిశిష్యుడు శాకాహారినై గురుశేవసేయుచు బాసిపోవకుండె।
నంతటుగంధర్వులంగనాసక్తులై యాతజాతోనాక్రేవనరిగియరిగి॥ గీ॥ తెల్ల
తైపకొనగలసెరవుదోప । నల్లనై మీదగనుపట్టియుల్ల సిల్ల। నల్ల యిదియే
మగయామునయాసిమారె । మగుటచెలియంగలేకయిట్లుగడంగి॥ క॥ శిల
యము కోశిలంపుగు నేగి । గెలుమట్టునీక్రీతి కహంబు నాకులువలసె । యిల
గప్పనిచియుగడుముది । యెలుగొందుంగదలలేక యిటవసియించుక్॥ వ॥
అనియలంతు గంధర్వసంపతుల గుగుదూషణభాషణంబలకుం గలుషించియు
వ్వనిశిష్యుండు గంధర్వులకిట్లనియె॥ ఉ॥ నాగురునిందపశ్చరణ నైష్ఠికుమి
కుజరప్సరోగణంబునం । గాగతమేమి ఖేచరగణత్వముమిమ్ము జెనెస్ఫరి । త్రి
గత [illegible] జనించుము [illegible] దసంబ జేసరుల్ । [illegible] దప్పజేసి [illegible]

చేకొని కావున నంచుఁ బ్రమోదముఁ బొందుచున్॥ క॥ గర్వమున నకన్నుఁ గానక । ఖర్వుని
నీగురునిఁ జేటుగాఁ బలుకఁగా విని కా । శర్వుం డుపాక్షిమాంగం । ధర్వాఖ్యుఁడు దీని
కుడుపదగునె యనుచున్॥ ఉ॥ తప్పదు నాదు శాపము విధాతృపిపీకి గాద
ప్పనేనియున్ । జెప్పెడి జెమ్మి పొండనిన జేతులు మోడ్చుక శాపమోక్షణం
బెప్పటికో నెరుంగఁగదె యుంపవె యావుడు వారి నందఱిన్ । దప్పక జూచి యట్ల
నిదె మొనమ్ముని శిష్యుఁడు మీరలందఱున్॥ శా॥ కళ్యాణాంతిక భూమిఁ బుట్టి పె
రుగంగా జెల్లు జొమ్మ్యాఖ్యయున్ । శల్యారాధన జక్రవర్తి మిమునిృ చున్
వేటన్ మైనఁ బ్రదమై । కల్యంబుల్ పెడవాయు బూర్వపద సాంగత్యంబు గాకీ
శపా । కల్యంబుంగన గాంతురన్న పినియా గాకంచు గంధర్వులన్॥ ఉ॥
ఆతఁడు జెప్పినట్టి వనితాఖచరుల్ సకుటుంబ మృగీ । జాతిజనించి యెన్నటికి
శాపవిమోచనకు జెల్లు జొమ్మ్యయుం । జాతమునాఁగనచ్చటికి జొమ్మ్యయయుం
జయు [illegible] । సూశభజింపఁబత్తిరి కమ్మ తృణాలు డెందము లుల్లసిల్ల
గన్॥ గీ॥ అప్పుడు గంధర్వదంపతులను గాంచి । యితఁడు జొమ్మ్యయ్యా గాను
న్నయేమనకు । హ్లాదమున సన్నదన వ్యోమకేలబలుగ । లనిచు మృగరా
జీమరి ఁబొకోని మొనతెఁ॥ వ॥ అందొక పెను మొకంబు జొమ్మ్యాఖ్యముఁగం
బుణాంచి మహాత్మా యేము గంధర్వులము నీచేత శాపవిమోచన శరజా
తవాతంబునం దాకక మాకు గగనగమనం బగుపడదు గాంధర్వపదం
బెదుగుఁ బూక్తై యున్న మీహృదయంబున సదయుండవు గాక మా
పై వేటవెడ్డు మారొండొట్లు నోగాడ నేసి కెడపి శాపంబు వాపవే పా
పంబనక (పతత్స్వత్వమ్) అనునది సత్యం, ఇట కొక యుడిగియాలంబు గలదు వి
న్నవించెద నవధరింపుము॥ క॥ క్రమమున నీచే దెగినన్ । గము లెల్ల ఖననమాన
గమనంబులలో । కము లెల్లఁ జూడ కైలా । సమునకు నేగఁగనిదు సంశయము
డుగున్॥ ఉ॥ నాకము నీడఁ గాక గగనంబున గృమ్మరుచుందు మెప్పుడున్ । మా
కిది శాపమా ముని కుమారకు జేత వరంబు గాకవు । న్యాకరజొమ్మ పరభవద
స్త్ర హతిన్ గణగమ్య మారిజ । ల్లోకము లీలబో లెనవలోకము జేసెద మీకు
ణంబు వన్॥ క॥ కావునదడయక ముదరూ । బ్రోవుమనుచు మృగములొగిడి
బొగడగ నంతే । హాశవస్త్ర యుదు గజొమ్మయు । భావంబున జూచి కాంచె బర
మాధర్మము గాన్ వ॥ ఇట్లు దివ్యజ్ఞానాంజనరంజితంబగు నతీంద్రియవ్యాపి
[illegible] లో [illegible] గంధర్వుల వృత్తాంతంబు సిద్ధాంతంబుగా భువనమోపకా

రకారణపురుషుండు గావున నాటికింగోసిబత్తిరి జాలింపకొంచ చనెన్యావ
మరలిచని మరునాడు జోన్సామ్యవేట వెడలనుద్యోగించి సీ॥ పన్నెకట్టె నగ
ట్టిబంగారునీరు చెంగులకొనబోయనిగ్గులుఘటించు। నటతెలువాలంబుఘట్టి
గాదలజుట్టిసచ్చలిపట్టికప్పరముదాడిగి। నల్గింబునల్గి టదెల్ల ముక్కులుడి
డుగ్గుట్టై యుండ గగ్గచిట్టి। పచ్చిసరులియుపకేరియలనుద్రేలబడభు
జంబులువిడిపడగడ్డైచి। గీ॥ వాడిదంష్ట్రులముడికొంకిచాంగరాగ। యంగు
లియ్యకకంకణహారుబారు। హంసకాంఘ్రింగులులే భూషణాళియగుచు।
వేటకాండ్రనుబిలిపించివెలయబలికె॥ క॥ ఆటపికులాగకల్యా। ణాటవ్రుల
స్వేటలాడసరుగగవలెని। వ్వీటగలవారలందరు। జాటినగతరండటన్నసం
భ్రమయుతులై॥ సీ॥ కటితటంబునవెలి కాశీలనలువాండునామిద నుప్ప
డలనువుజాప। సెడమజేతులుదిండు మెడికంబులైయుండు గుడిచేతగుకర
లగోలునులమర। పీపునదొనలచెనొప్పారగామన్నె గాల్లనుబాగుమిర।
తలలపైతలముల్లు దళుకొత్తగాదండ కడియముల్ సందుల గడలుగానగ॥
గీ॥ బల్లిగోలుసుపైబంబందిచోట్లు। వలలుసురులునుబోనులుబలలబండ్లు।
వేటకుక్రులువప్పలువేసడములును। లావుకలుడేగలును మాదల్గాగగలు
గు॥ క॥ సాధనవర్గముతోనా। ధధనుజోన్సామ్యబిలచినగ నగవన్యాగ। వ్యా
ధులునడచిరిగడచిరి। భూధరములుగొన్ని వెంటబోయెడిత్రోవన్॥ ఎ ఇ
ట్లు దెలుగుబోమ్మ య్యకునేక మృగయాప్రగోరిప్ర్రతుండై చనిచని॥ ఉ॥
బాలశశాంక శేఖరుని భక్తుమముందరగాంచెకాంచనా। త్తాలరసాల
సాలవటదంతశతాంజనసజహిం। తాలతమాలసేలుడహులు తాలకుటన్న
టపాటలాత్యకు। ద్దాలకదంబనింబ సముదగ్రమునుగ్రమ్ముగాటచాటవిన్।
వ॥ కనియవ్వనంబుజొచ్చినెడ నచటనిచ్చలు విచ్చలవిడిం బచ్చికలుమేసిప్రా
సగించిన జింకలబింకంబును నీరువట్టినవట్టుపట్టులు ముట్టియులం గ్రుచ్చిము
ప్పాభేక్షణంబు గావించికొని ఘీంకారంబుల గగనంబగలించు సాహసంబు
లపముత్సాహంబును గంధనుదంబున నొండొంటికి వత్రపెట్టుని దిట్టతనంబు
సంబోరుకాను బోతులరీతులును గండగండూతి వాయం గొండల గండశిల
లురుల గొండాడు గంధశింధుర బృందంబుల యొందంబులును వన్నెలు
సయించబడ బచారించి కన్నులమసరుగప్పి గుప్పగుప్పన గుప్పించు దుప్ప
లనొప్పెసం బొప్పనవప్పు మెకంబులు ప్రుమ్మోచి బలసినట్లుండు బుండరీ

కంబులును కుంభి కుంభసల సంభృత పటల పారణవసానంబున ము యిశ్శకెగసిపిపాస వాపికొను కంఠీరవంబులయు ఘంతత్వంబును గన్గొ లకుంగొతుకా దానంబ నూనంబుగాపింపుచుండ నావేట కాండ్లం జోమ్మ య్యానను మతంబున వెలివారుసుట్టి యెడనెడ బిరుదుగల జాగిలంబుల తోడిబెదరవిలు కాండ్లప్పట్టులం మొగంబుల గట్టి వలంబడ గొట్టి ముట్టు కొని తెరలక్కులోను సేసియొయ్యన మెత్తమెత్తన జొమ్మయ్య యున్నగొ త్తుకుదాచిన ననసండు నచిన బాణంబుల బాణాసనంబునం గూర్చియాస్ఫా లేసినయపయసువులం బాసిన్మృగస్వాంబుడిగి వైహాయస గమనంబునై కొం విను నంబులయును డీ జొమ్మయ్యాకజోహారువెట్టుచు నరుగుచుండె నంతనసని వెంటవచ్చిన వేటకాండ్లేటునకుం బూనివాని నేయ దొడంగి నన విత్తధనుర్నిగళశేమాగణణశూగణంబులకునందకె తప్పదాంట్లుంగొనుచు నొకం డునుందగులు వడకయున్నం మృగయులాశ్చర్యంబులం బొంది యున్మది య్యాస్త్రనైపుణి ధృణీకరించి గొలుసులు నడరిం గొసరిమై కొనుగుకక్రూల కుంజికక్రక చంగుచంగునలంఘించి జొమ్మయచేతనజచ్చి గగనగమనం బందుచున్నయవి యవికారణ జన్మంబులుగాని యన్యమృగంబులు గావుత త్పూర్వకారణంపు కారణపురుషుండు జొమ్మయ్యకాని యొండెరుంగనూ పండసికొని చూడుచుండ జొమ్మయ్యయు బ్రతిదినంబు నేడేడు మృగంబు లంబాంపశివపురంబునకంపెన య్యెడ॥ క॥ ప్రతిదినమునుజాలురునరపతి సహితముగాగవచ్చిప్రస్తుతులెసగం । గృతకర్ణములైపోవగ । సితకంఠు సభక్తనమితిరెలగుచుజూడన్॥ సీ॥ పృథుగురుధ్యానవిన భిండివాలమున సంసారబంధాన్యంబునఅహరించి । శరణాగవలోకముదరము బూర్వసం చితకమజానునుదష్టిచిందిపైచి । గుర్వాజ్ఞయనుకత్తి కొత్తమ్మ బూర్వా శ్రమంబుబుండరీకంబునొంచి । సుజ్ఞాననామకచ్ఛురికవాడికచేత యజ్ఞా నమునువరాహంబుజంపి॥ గీ॥ భక్తియనుదోమరమున బ్రపంచమాయ। యనేడుమబతోడుబొడిచినిన్వప్రసాద । మనేడుపెనువింటినవకంబులనేడు హరిణరాసిబడసేసిమరియుజిత్తంబునం॥ గీ॥ అవలలర శంభవాచకము సుకశారి । చేసిలోకపుంజంబునుచిరతెగంపు । నడపుగించిభాషో క్తి చరవధించి । యీూహు త్రాసుచును పేరియుబుగుమరియు క॥ హారుమహి మునుపట్టంబును । పరవాసిప్పగాళిజపు పరిగినయుభ్యాం । తరమృగయూశీ

లునఁ గురుధరమృగములజంపనిది యతథ్యముదలపక॥ చ॥ అతిపవనుహిం జరించునెడనంఘ్రిసరోరుహాయుగ్మఘటిత । క్షితిశ్రుతిబొందు సూక్ష్మతర కీటపతంగవిపీలికాదిస । త్ప్రతతికిముక్తిగలుగు సుదీర్ఘరమణక్తశంప్రవాహసం । స్థితమృగరాజ శంభుపురి జెందుట కచ్చెరువంద నేటికిక॥ క॥ అని బసవడిట్లుబొగడగ । విని ధరణీశాది పౌరవి సరమ్మును । కీర్తనములు సేయంగగటక । మ్మనరాజోమ్మయ్యయుండె ధన్యతుడగుచుక॥ క॥ పూజ్యుడగు దెలుగుజొమ్మయ్య । ప్రాజ్యమహత్వంబు విన్నపతిమించినసానె జ్యాకృతిదగశివసా । యుజ్యంబున బొందు భక్తి యుతుడై మరియుక॥ స్రగ్ధర॥ రాజద్రాజీవజాండ ప్రజ బహిరంగ బహివ్యాపి రూపాది నానావ్యాజోను క్తస్వసంవేద్యపరశివకళాయుక్తతాతాళిహస్తాం। భోజాతోద్భాతశిష్యస్ఫుటతరతనుయు క్షార్య్యజనామ్మాజిజైతైనాం । రాజభ్రాజిష్ణుసాహ్వాత్ప్రతిరయమపురారాతిదీక్షాతిదక్షా॥ క॥ గురులింగజంగమార్చా। పరిణత కరణ ప్రచారిభవ్యాదారా । హరిణాదృశ్యస్తవసుమోా । హరిహితభాస ప్రకారహరగిధీరా॥ మా॥ సకలనిగమవేదిశాం భవాదిక్యవాది । ప్రకటగుణ కిలాపాభక్తస్పృద్వేహదీపా । వికసితమతి పద్మ విశ్వ భక్తాత్మ సద్మా। సుకవినికరమాన్యాశుద్ధసంవిద్వమాన్యా॥

గద్యము॥ ఇతి శ్రీమత్పాల్కురికి సోమేశ్వరగురుప్రసాదలబ్ధ

ప్రబంధనిబంధనశక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవనా

ర్యవర్యసత్పుత్రకులపవిత్రసోమనామాత్య

ప్రణీతంబయినబసవపురాణం బను

మహాప్రబంధంబునందు

పంచమాశ్వాసము

సంపూర్ణము.

శ్రీసాంబశివాయనమః.

బసవపురాణము - షష్ఠమాశ్వాసము.

ఏకాంతరామయ్యకథ.

శ్రీకంఠభక్తజనవా । రాకరశశికిరణవైదికాభవసద్భ । క్త్యాకల్పక శివవినుత । శ్లోకోజ్జ్వలపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవ మీరు మున్ను ద్విపదగావించిన । బసవజాతయోనుభవదనుజ్ఞ । పద్యహృద్యకావ్యభంగినానేర్చిన । యట్లువిన్నవింతు నవధరింపు॥ గీ॥ అవని వెండియు శైలయు నేకాంతరామ । నామకుండొకభక్తుఁడుద్దామబలుఁడు । భవ్యశివసమయప్రతిపాలకుండు । జైనమతమేఘపటలఝంఝానిలుండు॥ మ॥ స్వవశీభూతదశేంద్రియుండు భవి సంస్పర్శాదిముక్తుండు । ర్భవభీవర్జితుఁడన్యమార్గజనహారముద్రావీరభద్రుం డునై । వవిశుద్ధాధ్వగుండు శంభుపదశైవాసావధానుండుగ । ద్రివిశాలుం డురహస్యభక్తిరతిధాత్రీపావనాకారుఁడున్॥ క॥ వీర్యఘనశౌర్యమహితౌ । దార్యసుగాంభీర్యవినుతధైర్యక్రమసం । ధుర్యుఁడన నెగడిదినముస । హార్యధ సుధకరసమర్చనాకాంతమునన్॥ క॥ ప్రమథేంద్రలోకమునకుం । బ్రమదంబునజనితదంఘ్రిపంకరుహద్వం । ద్వమున నమస్కృతులు సే । సి మహిష్ఠతదిష్టగోష్ఠి సేయుచునుండెన్॥ గీ॥ అట్లుండియుండి హరసపర్యాకాలమరుగు దేరనవసికరుగుదెంచి । లింగపూజనంబు సాంగంబుగాఁ జేసి । మరియునరుగు గోష్ఠిమగ్నుఁడగుచు॥ వ॥ ఇట్లు ప్రొద్దువుచ్చుచుం బోవుచుం బోవుచు నచ్చటచ్చటికి నెచ్చగుంది యిచ్చనుడింగి సంచరించుసమయంబున॥ శా॥ భావప్రోద్భవమానమార్గనిజసద్భక్తిం బ్రహృద్యార్థమై । యీవిశ్వంబునకన్నునందిబసవాధీశాఖ్యకల్యాణమంతావి । ర్భవమౌనుందభక్తినివహుండైనట్టితద్భక్తిస । ద్భావాంభోనిధియుబ్బి వెల్లిగమిసంధ్యానాపృథిధ్వాంతయుక్॥ గీ॥ బసవమంత్రజాడభక్తి నేకాంతరా । మయ్యకటకమునకు నరుగుదెంచి । తనదురాక బసవదండేశుఁ డెఱుగక । యుండనున్నయంతనొక్కనాఁడు॥ సీ॥ చెప్పకాళ్ళను

తోడ శివమందిరంబు కొక్కెర గాక యుండుపోరగ తా లోననుండి । యేకాంతరాము
డాలోకించి యోరోరి యీపాతకమునకు నెట్టియవధి । గడచ జూచ్చితి తప్పగల
దని చెప్పులు విడిచి సాగిలి మ్రొక్కె విశ్వపతికి । గాటున్న యమదండఘట్టనతప్ప
దుద్ధృతి జెప్ప గాళ్ళు విల్చి శివ యే॥ గీ॥ శంకరదక్షసంధియ సంధులు బ్రిమల గ।
నరికి వైతు నున్న వెరవకతడు । దిక్కు గనిగె నేడు ముక్కంటి పుళ్ళకు । నింత
యాగ్రహింప నేల విన్నము॥ క॥ గుడి వసవి యె వేల్పులకును। నోడయుడు జీనం
డును డుగుల డుగుము గాదే । బడయు మొదలయిచ్చిము। గుడమ్మ దుఘనత యు
నీ వృత్తియు మెచ్చ వచ్చునే॥ శా॥ ఈలీలం బరవాదిబల్కి విని యయ్యేకాంతరా
మయ్యాగు । స్సీలుక్ వీఁ వధించు టెంత పని మత్సీర్షంబు ఖండించి। సల్లాలిత్యస్ఫూ
ర్తి గ్రమ్మరం బడసి లోద్వృత్తి జైనాలిం। నిర్మూలోత్పాటవమాచరింతు నని మూ
ర్ఘం జూచి తా నిట్లనెన్॥ క॥ శిరమిచ్చి పడయుటిది యే। స్పైము వేఁ రవాదివినరశి
వభక్తిజనో । త్కర మహిమ మహా కాలుడు । హరునకు శిరమిచ్చి పడయుడా
జంబూరన్॥ క॥ ఆవార్త విని మెరిగి శివ। దేవునకిచ్చిన శిరంబు తిరుగగొనుట పా।
పావహ మౌకటమున । కువారి గోవిందభట్లవారి తేఁష్టన్॥ క॥ తనదు తలదరి
గినిష్టం । ద్రిన యును బూజించి మూడుదినములమీదన్ । జను లెఱుగ వేరెయొక
తల । ఘనరఁ బడయుండె పెక్కు కథ లేమిటికిన్॥ సీ॥ అదివిని యొకభక్తుడపహ
స్యమొనరించి యహహ మునాళ్లు నకభక్తుడచట । లేకయుండెడనుండునో కా
క చచ్చునో యనుచు మొరటదవంక య్యాశంక । నరిమురిదన తల యట్టకు బాపం
గన ప్పుడు మొలనంగనడి యుచరుగ । మరియును దరుగంగ మరియును మొలవం
గ మొలచెడు తలయును డలు చునలయు। గీ॥ తరగుకుండెన తడు తరుగనిభక్తిమై।
బూన్చు తలయు బూన్పు బూను తలయు। పూన్చినట్టి తలయు బుట్టిన తలయును।
బుట్టుచున్న తలయు బుట్టు తలయు। క॥ తరగిన వరగసి తలయుం। దరగకయును మహా
రుని దాన తారోహనుదలయు । గరకరు బాదవు శిరమును। వలుమహారు మీది
వంక ద్రావెడు శిరముల్॥ గీ॥ కన్నులార్చు శిరముగాదను శిరమును। నటకియరికిప
డుచునొరగు శిరము। నాశల స్యయుమును నార్చునట్టి శిరము। ననుచును నొమట
లాడు శిరము॥ క॥ బొబ్బలు వెట్టెడి శిరమును। గబ్బితనంబునను మేలుగలయు శిరము

పే। డుబ్బునఁ బ్రేల్లెడుశిరమును। గొబ్బుననగినాలుకఁ దెగఁగోయుశిరంబున్॥
క॥ హారువెక్కిరించుశిరమును। బిరిహారుబాడెడుశిరంబు భూతేశ్వరుతో।
బరిహాసమాడుశిరమును। స్మరహరుదీవించుశిరముశరణనుశిరమున్॥ చ॥
వదిగొనియీశ్వరుండెగడువక్త్రిమునవ్వెడుమోముశాస్త్రముల్। జదివెడు
మస్తకంబుబుర సంహరుఁడాకెడునుత్తమాంగముల్। మదనవిరోధితోమసలి
మాఱాడుశీర్షము సాధులీలలన్। బదములువాడుమౌళియునుబాపుభళా
యనునట్టిమూర్ధముల్॥ గీ। పందచాయనిర్ఝుంకించిభవునిబలుకు। శిరమున
ట్టులహరునిబూజించుశిరము। నగుచుగుడిబిక్కటిల్లెడునంగజారి। విస్మితుండ
యియుందరువినఁగబలికె క॥ ఓరోరివంకముకఱన। నూరువువెళ్ళదికనేల
గోషిత్తినన్నున్। వారకవేడెముబోతురె। వీరభవాభక్తిజూడ వినవావశ
మే॥ మ॥ అనుచున్ శంభుడువంకతండెకర మత్యాసక్తిమైబట్టితత్। ద్ఘనశీర్షం
బులుశ్వేయఁదంగమునసంతర్ధానమొందెం। పనున్మదుడైవంకయుశంకదక్కి
శివుతోమాటంకమైగె। లైననన్నసికజెప్పెడిదేమిభక్తిగతి జైనాసికగమ్యంబు
రా॥ వ॥ అనియిట్లుంగాక భీకరాకారులయిన మేడుగడవారలం బాలురం
బోలిన శూలిభక్తులమహిమ వినుము॥

తిరునావుక్కరసికథ.

క॥ తిరునావుక్కరసీమన। తిరముగభూపాలయమునవుద్భవించుజి
నో। తరురుడన్మునికిసిగడుని। ర్భరతరమగుశూలకుట్టుగ్రక్కనబుట్టెన్॥ క॥
ఆనొప్పికోర్వజాలక। జైనరుడుమిగులనోగిలిసంకటమొందం। గానతనితో
డబుట్టగు। దానచటికివచ్చికనియుతనకిట్లనియెన్॥ క॥ ఈమంత్రతంత్రముల
లో। నాసూలములంపునిదిదొలంగదుబ్రతుకం। గామదిగలదేనిశివమంత్ర
ముమరుగుసారముశీఘ్రమొందొలగున్॥ క॥ శివభక్తానుగ్రహమున। శివభ
క్తుడవయినశూలజేడుటయకాదిష్ట। విశిష్టఫలమునుత్తాను। నవస్యమునుశి
వునిబంటనవ్యేదననుచున్॥ చ॥ అపరిమితప్రమోదమున నానతిభక్తులసం
స్మరించి। మంత్రపఠనపూర్వకంబుగనురతధరించినమాత్రశూలకు। ట్టువ
శముమొందనివ్వెరగొందుచునమ్మునియమ్మృగాక్షికిన్। నిపుణతమొక్కినీక

తెనని ల్చెనుయిప్పుడు వాదు బ్రాణములన్॥ వ॥ అని యతండాత్మనొండు దలంపక
శశిఖండమండన కృతాద్యనుజ్ఞుడయి యాపగలూరను పురవరంబునకరిగియుం
డు॥ ఉ॥ పంకజముఖునపంకజముఖాతిరతిన్ వెలివాడలోనఁ। శ్శంకతనుండు
ధన్యుడగు శైవగురూర్ధ్వపూలు గాంచి పాదప। ద్మాంకతలంబునన్ బ్రణతుఁడై జి
నముఖ్యమునిల్పసంవిధా। ద్యంకరణుండుగాంచె కరుణార్ద్రకటాక్ష నిరీక్షణం
బులన్॥ వ॥ అనంతరంబాజైనగురుండా గుమారగురుచరణ భక్తివరుంగా
జేయ నాయత్తపడి కరుణావలోకమాత్రంబునం బురాకృత దుష్కృతబం
ధంబుపోంధంబింధంజేసి బిపకుసుమసంభవ వ్యస్త ప్రశస్తలిఖితంబులుగ శిఖిశి
గాసితభసితంబు నొసలనొస మరింగా బెట్టి భక్తిసంపత్తికింబట్టంబుగట్టి శివ
తీర్థసంపూర్ణకలశ పుణ్యోదకాభిషేకపూర్వకంబుగా లింగసంస్కారం
బొనర్చి పాంచభౌతికశరీరంబునుంబాసి యుచిత శివహస్తమస్తకసంయో
గంబులధరించియుంగలింగమంగళక్రియాకలాపోపదేశంబున నిత్యసత్యప్రసా
దసంగుతాంగుం జేసి వాయుప్రాణగుణంబులం బొసగుపరచి లింగప్రాణ
సంగనిష్ఠాగరిష్ఠుం జేసి శుద్ధ చిన్మయ జ్యోతి రుద్భాసకంబును నశుద్ధ బుద్ధి
వినాశకంబును నైనశిద్ధిమంత్ర(ప్రపంచంబు ప్ర)సిద్ధంబుగా జెప్పి కేవల జీవన్ము
క్తిహేతుభూతంబైన మహనీయ్య శివరహస్యార్థంబుగా నెరింగించిస్వీ
యదయాపయోధిదేల్చి సద్యోముక్తికరభక్తియుక్తిసంవేత్తంగావింపం ది
గునాభ్యరకరసీయుంబరమశివాచార పారవశ్యంబున॥ మ॥ హరభక్తప్రతతిం
గనుంగొనిన సాష్టాంగప్రణామంబున్। విరచించు స్మరజన్మహోత్సవము
చెల్లింపంగబంపున్మణి। స్ఫురణాలంకృతివస్తువాహనములంబూజించుహృ
ద్భాక్తను। దరకృత్యంబు సేయుశంకర పదద్వంద్వార్చనాధీనముల్॥ గీ॥
భూతిరుద్రాక్షధారణోపేతపూత। గాత్రుడై శైవసత్క్రియల్ గడుపుచుండి।
జైనులందఱనియ్యసము రుడయ్యె। వీఁనేనుంగుముంగల ద్రేయువలయు॥
చ॥ అనినుజీవమ్మహాసుహృలనియ్యప్పుడు పాశనిబద్ధుఁజేసి వై। చిఁసదిముట్టనో
జమదసింధురకుత్రిమహీనుభక్తునిం। గనియునుధీరెనంగలదె ఘోరవిషంబి
డిరిత్తబోకతద్ధ్యవిషమేమి సేయుకుభ్రఘుస్మరసేవసెన్నవధంబునన్॥ క॥ జ్వాల

దగ్నిజ్వాలలలో । పలద్రోయుడువహ్నియా రెభయదానలజి । హ్వాలుచిది
మినహారుభక్తుని । కొలదిమెరిగిమెరిగికాలుకొన నేరకీయుఁ॥ క॥ జలము
లముంపుమబహుజల । ములతెనికిన్ జానుదఘ్నములు ముఱ్యొరి జ్జలధరుకిం
కరుజలములు । చలములునొందిం పగల వెవర్చింపంగఁ॥ వ॥ అట్టు దుర్నిమి
త్తంబులువన్నియు నయ్యంతకాంతకు భక్తునకుం గృతాంత నాలయంబుం
జూపనోపక యితండలిగిన తనకుజావుదొలగు నుపాయంబుగలుగదని జన
ములందరు తదియ్యారివ్యపాదారవిందంబులకు శరణంజొచ్చుడు హెచ్చినమ
చ్చరంబు పెచ్చుమచ్చుమునింగి తొల్లిటిలాంఛనం బెల్లంబల్లటిల్ల భస్మరు
ద్రాక్షాదిపంచముద్రముద్రితులంజేసి రౌద్రోద్రేకంబున ప్రతిమల నిటతాట
నంబార్చి వసదులన్నియుద్రవ్చి వందరలాడి జైనసమయ కోలాహలబిరు
దంబు గైకొనియెగాదె మాతిరునావురకరసి వెండియు॥

—*యిరువదాండారికథ *—

క॥ వారిచల్లత్తిరువా । రూరక మారారిభక్తియుక్తుండిరువదాం। డారియనసుండునాఁడున జారిత్రమువినవలె వృద్ధజైనులనేతన్॥ సీ॥ ఆతఁడు జాత్యంధుఁడగుటరాబోలేమిన భవాభిషేకార్థముంగజారి। గుడిచెంతనొకబా విమొడికంబుగా ద్రవ్యగుద్దలితట్టయుగొంచునేగి దవ్వుచు తద్వాపిదరినొకక గసికయులో నొకకగసికయుబూనిపాతి । యారెంటినొక ప్రగ్గమనువుగా బంధించిదానివెంబడిబావిలోనినన్ను॥ గీ॥ వెలువరింపుచుండ ఖలులుజైనులు గాంచి । విఘ్నములుఘటింపవెరవకతడు । ద్రవ్యగసికయుగముదగ్రతజెరికి తద్గుణముదెంపనతడుగుపితుడగుచు॥ క॥ మృడుచేతఃపుడకనుగవ। వడసిజను లనెల్లబడలుపరచివసముఁలుం । బడదోయింపడెమున్నిప్పడమినిరువదాండిదు

—పిళ్ళనైనారునకు పార్వతీపాలిచ్చినకథ.—

ష్టభృంగవమరియుఁ॥ సీ॥ శ్రీకాళికనుపురి శ్రీకంఠుఁకుమారు సంశంబుమూ తిఁయైయలరుచనగ । నొకశివబ్రాహ్మణునిదవసితంబుననలిబుట్టిపిళ్ళనైనా రనంగ । బెరుగుచునుండగతండ్రిప్రేమతోనొకనాడు దంకబెట్టుకపోయిసరసి దరిని । నుతుడుంచితేద్వారిసు స్నాతుడగుచుండ నవ్వేళనుడు వీధిహరుఁడను

మయు॥ గీ॥ మహితమణిమయదివ్యవిమానమెక్కి । చనుచు సరసీతలంబున సం
చరించు । బాలకుని గాంచి జగదంబ ప్రాణనాథు । తోడ నిట్లను ననుకంపదాం
గలింప॥ శా॥ అల్లా బాలుడు మామకీనముసుతుం డట్లాడంగ జూడంగ నా । యు
ల్లం బెల్లఁ గరంగె నన్నుఁగవ పాలుప్పొంగెఁ దద్భక్తిజ న్యగ్వాల్లభ్యంబు ఫలింపఁ బాల్గు
డిపి నన్నోత్తుం డాకతే । రల్లాడింపక నుండుమీ మునిపతిం బ్రార్థించి తా నర్భ
కున్॥ శా॥ చేరన్వచ్చి గవుంగిలించుకొని పెచ్చెక్కంబు ముద్దాడుచుం జ । న్మాగ
ణోత్థయకుతాంశధారలఁగ స్తన్యంబులొ పిచండంబునిం । డారంగా గుడిపించి వెండి
యుఁ దివ్య స్వర్ణపాత్రంబులో । క్షీరంబుల్ దయివారఁ గాచి దికియిచ్చెన్ బాలుపై
మచ్చికన్॥ క॥ ఈసరి గౌరీతత్సుతు । గారవమున శంభుభక్తుగా శాంభవదీ । క్షా
రూఢి జేసి శంకరు । తోపముకి నేగిన గవుదేరు మొగంబుతోఁ ॥ గీ॥ అంతలో నీళ్ళ
గ్రుంకిన యావిప్రుఁడు । స్నానకృత్యంబు సకలంబు సరగఁ దీర్చి । సరసి వెల్వడి వచ్చి
నిశ్చాగదివ్య । గాత్రదీధితయుతుఁడైన పుత్త్రుఁ గాంచి॥ క॥ వారిసుత చన్నిచ్చిన ।
వారెవ్వ రనీ జనిటకు వచ్చిన రలుబం । గారంపుఁ గోరయాను నీ । క్షీరంబులు నేడ
గలిగె నీకు జెప్పుమా॥ క॥ ఇప్పటికెవ్వరు వచ్చిరి । చెప్పుగ నెప్పటికి జననిఁ జెప్ప
ము తేవా । జప్పైదు నా చేనను చుడె । విప్పలవిడి జన్నిచను సన్నివేశంబొచ్చెఁ॥
అప్పుడ బ్బాలుండు॥ ఉ॥ కన్నుల గారు నీరు శిలకట్టఁగ తాళులఁగ న్మొయుగ్ధముల్ ।
సన్నపు వెక్కు లంగలవిషాద ముఖేదము మోము దమ్మిపై । చన్నొలగగగో
రతన పేసుల గప్పుచు జూపి । యున్నవన్నియు శేలనన్నడ చెదల్లదె మంటపంబు
గంటివే సీ॥ అచ్చశంభు విమానమందుండి యయ్యాశు కడమను గాంత యక్కడ
డికి వచ్చి ప్రసన్నతతో కామీనబడి వారుణుందెడి యుంతియుచ్చోటికి యేగు దెంచి ।
యాపమాకు నక్కడ నుండి యంచి శాంబుజ హస్తనుం నేత్రయుచట పాదములు మో
పి॥ గీ॥ కాలకంధరుకడ నుండి కంబుకంఠి । యింతకన్నను మున్నిట కేగుదెంచి
పత్యరత్నంద చాంకప భాస్యరాజ । యుగ్మయుగువౌక్క యుగ్మ శ్రలి యా
య్యాభోలిచె సీ । యు గే ద్రహారుని యూరుపీఠిక నుండివగ రత్నహార యువ్వ
లను నుప్పి । నమ్మహాకృపతాకుపథాణంగమున నుండి శాంకరియు ప్పాట
లంకరించె । సురజటాజూటకాంతునోడ పిలోస్సా వాలు వరమణిచ కుటయుగ్గర

నువచ్చి । ముల్లోకములలోఁ దుందరి దెసనుండి మెల్లలోకము లకుదళ్లియిటకున్॥
గీ॥ వచ్చికడుపారజన్నిచ్చిస్వర్ణపాత్ర । పాలుబిడ్డకిచ్చిన మచ్చికఁగీఁడుకొనఁగ।నిం
గిమునఁ నిప్పినచ్చినసీలగళుని । గూడజనఁ పున్నయదియు దెజామఁననిన॥ క॥ ఆ
విప్రుఁడు శ్వదాశ్చ । ర్యావిహితమనస్కుడై మహాదేవునకున్ । దేఁకిర్రఁ తూల్లి
స్వకి। యూ్యావాసంబునకుసుతుసమస్వతుఁడగుచుఁ॥ క॥ చనుదెంచిసతిఁయూ
దానును। నను పమసుఖలీలనుండనగజాపీన । స్తనపానశక్తి లిగెన్ । ఘనత
రసర్వజ్ఞతాధికసిద్ధుల్॥ క॥ రేపకడగుడికడను। ప్పాపడచనుదెంచిబహుళ
భంగులనుబ్బఁగ । దీపితమతినుతియింపగ । నాపార్వతిమెచ్చియిచ్చె నాపాప
నికిన్॥ క॥ సురియయుసువర్ణతాళను । కరుణనొసఁగ భక్తినమ్రగతిఁగైకొని
తుం । బురునారదాదిగతో । తఱరమాలమీరంగఁబాడె కరకంఠుకడన్॥ గీ॥
బాలునకుమెచ్చియిచ్చెశ్రీకాళీనాథు । డవనిప్రతిలేని హేమసింహాసనంబు। నె
ప్పనొప్పగుముత్యాలజప్పరంబు । వెలిగొడుగులును నత్యయంబగునిధియు॥
సీ॥ పరమేశుఁడొసగినపసిడిదండయుయందలంబెక్కి ఘనవైభవంబుతోడ। బౌ
ద్ధచార్వాకాదిపరసమయములకు ధూమకేతువనుచు ధూమలీల । గాహళల్
మ్రోయఁగనూహటింపక చనియత్తుంగచోడనియుగ్రభక్తు । గావించితన్ను
పొగడసహస్రయుగంబుగొలువంగ బౌద్ధ॥ గీ॥ కులము గాంచియుండు రెండు
వేలు । నభవుభక్తులజేఁగ వారునన్ను । గొలిచివరుసనడవ జైనులు తన్నులత
లవంపజేసిమరియు॥ సీ॥ మధురాధినాధునిమహిషిశంకరభక్తి యాగుటతత్స
మ్మతినచటికేఁగ । నంప్రోలిజైనబౌద్ధాదులందరుగూడి చనుదెంచినృపుగా
చి మనుజనాథ! జ్ఞానసంబంధినాఁగనొకఁడు బాలుండు వేదబాహ్యసమయవితం
తిధూమ । కేతువునాఁగొప్పి మే తెంచెమనపురి వెడలింపవలయు దానినివిభుం
డు॥ గీ॥ బలికెనుత్తుంగచోళభూపాలవరుని । జేశిమండట దానతని యుద్వృత్తి
మెరయ । నూరకూర్వేడలింపఁగనుచితమగునె । వాదమునవారినోడింపవ
లయుఁగాక॥ క॥ అనవిని జైనమునులుప । దునెనిమిదివేలొక్క మొగినయేగి।
యునబ్బాలునితోనొక। జైనసుగీల్కొనరూపకవోయి రానతానసులగుచున్॥
వ॥ అట్లతనిచేతం బరాభూతులై యపాయభూతులైన జైనపిశాచులన్న

హాత్మమందిరంబున యర్ధరాత్రిసమయంబున నగ్నిందరికొల్ప నదియును తద
వశితంబాహుతిగొన నోహటించి ముందరనిల్చినంగదియంబిల్చి యోరిహవ్య
వాహ మదియ్యాగేహంబు దాహంబొనర్పవచ్చితె మెచ్చితి నిన్నుమున్ను మా
వీరభద్రుండచ్ఛిద్రరౌద్రోద్రేకంబున జిహ్వలుగోసి విహ్వలుంజేయు నపుడు
తప్పిపోవ్ని మిగులుముక్కుకప్పుము చెక్కుచుకొనదలంచితె దానికిమంచిదవ్య
మీజనుల శక్తియు యుక్తియుంగనియెదుగాని యీప్రోలిభూపాలు మేన నొచ్చి
తాపంబు పోచ్చింపు మీతప్పుగాచితివే చనుమనననలంబు మహాప్రసాదంబ
ని యతనియాజ్ఞ శిరసావహించి యతనియెడకేతెంచి॥ సీ॥ అనలంబుజ్వాల
రూపమైవచ్చిభూపాలునుపతాపమొందింపనోర్వ లేక । నేలమంచంబునగూ
ఱంగ తత్సతి మంగయక్కరసియుమ్మండలేశు । సమ్మతి తాజ్ఞాతసమ్మోదిబిలు
పించివిపులప్రమోదగరిమకిరువిన్నవింప । కూగిజైనులమొత్తముల్ వినగనుని
ట్టలను వాఘనుండు పిల్చినయవారి॥ గీ॥ యందులోన నెవ్వడేగలడీరాజు । నా
డలి తాపముడుపనోపువాడు । దలపమేముదూన్పగలవారమూసాము । మీ
రుమాన్పుడనుచుజేరవచ్చి॥ వ॥ తిరునీరప్పుడుస్వీయమందిరమునన్ దెప్పించి
పంచాక్షరీ । వరమంత్రంబునగూర్చితద్ధరణిభృ ద్గాత్రమేతరాంగంబునన్ । వరు
సన్ జల్లిసర్వుల్గనన్ వదలిత ద్దావమాంగముక్ గూడనా । పరభాగంబుననిమ్మడిం
చెతను తాపంబాత్మ వాజైనులున్॥ క॥ మాంకవార్నంత్రింపం । గాసనుమడీ
నైనకరణిగానగనైనన్ । భూనాథుడపుడుకమదీ । వానుండై యుట్లుబలికెనం
దరువినగన్॥ క॥ శ్రీరమ్యనేత్రీగొబ్బున । నారోగమణంబవేఘ్యణాపాత్రలస ।
చ్చారిత్రపిల్చవయివా । రీరంజితగాత్రహిమగిరిసుతతనూజా॥ మ॥ అనినా
నావిధదీనవాక్పతతులం ప్రార్థింపభస్మంబుజ । ల్యానపైజిల్కికరంబుచ
త్తనులతన్ హత్తించిముమ్మారమే । నుసిడంగన్ రుజుతోనమున్నుగల రూపం
బోయి సౌందర్యపాం । ద్యవిరూఢోక్తికిపాత్రుడై జనవిభుండాజ్ఞానసంబంధి
కిన్॥ మ॥ తనవామాక్షి యుజానగూడిధరపైదండప్రణామంబుల । త్యనురా
గంబునసాచరించియుదితోద్యత్స్తోత్రియల్ సల్పఁగా । గొనుచున్ జైనులజూ
చియుంకమనుష్యారోగ్యానశక్తిగల దేనియుం । దునకైనన్ జనుదెండుమీప్రతిభ

వేతూలింతుర జూలీనక॥ క॥ అనవిసి జైనులమాటల । పనిలేదికఁ జూచి పీఁకు బ్రతికినవినఁడు మా । జినశివనామములనుజీ । ట్లను వ్రాసి యగ్ని ముఖమునఁ బరఁగవైచెద॥ గీ॥ అనుచు తెరచీటి యగ్నిగాలకయుండు । వారిగెలిచినట్టివారు లనఁగ। సభనాథుఁ జూచి యా జ్ఞానసంబంధి । దానికేమి భక్తియానను గనునె॥ పశిడితో నొకకుక్క సల్లి యూల్చిన మాత్రఁ పశిడికి వచ్చునె సాటియగునె। స్థాలకావటికఁ డబరున్న కొంకవంకరాలు పెట్టిన రాలుజాలఁ సరిసె మాలయుజం బూకపట్టి బ్రతుకుతో బడికట్టు తూచినవది దానితో డిపగునె । శివమంత్ర లేకరతో జిపమంత్ర లెఖయుం గూర్చినసది దీనికొలదియగునె॥ గీ॥ అనుచు దలంచి చీటి యప్పడ శివయును । నక్షరములు రెండు నైదునేండ్ల । శిశువు వ్రాయ వాని చీటి యునదియును । మానవేశుఁ డగ్నిలోన వైచె॥ గీ॥ అట్లు వైవఁబూన నంత నెసురసుర । గము లె జినులచీటి ప్రమథ నాథు పేరి । మంత్ర లెఖయు వారిజహితు గన్ను కమలభీషణ భంగి నబడి రెను॥ క॥ తలవచ్చినటి చాపక । పొలగెడఁ గతిజనులు మరి యా మీఁదొనిసుమాన్స । వగలకొని గెలిచిన గెలుపుట । దొలుత టెగతిజీట్లు వ్రాసిదు స్తభంగిఁ॥ క॥ కావేరి మధ్యంబున వైవంగ నేటి కెదురు వచ్చినమంత్రం । బే పిజయము లెఖపోయిన । దేవిరు గుమ లెఖయనెదు దెగువంబర్లైన॥ క॥ విశ్వైవాగ్రణి ధరణిపు । గనుగొని కోమటి నిబాపువ గానిం తోకపూర్ణను బాము వృచూతు గాని । యనుగతి జారిన చవిడువనవనీనాథా॥ క॥ ఓడినవారల నందరు । జూడంగా దత్తలోహ శూలంబులనూ । గాడఁ కదివియింపు మనృప । చూడామణియనుడు రాజు సుముఖుఁ డగుచున్॥ క॥ జనపతియుత ముగ నదికిం । జనితన్యాయమున రెండుసరిగా వైవన్ । జినలెఖ వారవోయన్ । వననిజహారు మంత్ర లెఖ్య వచ్చె తెరచి రెక్కన్॥ క॥ ఈ ముల జినుల భ్రమింపఁ జేడు । మాయముఁ మంత్రములు శంభుమంత్రముతోనీ । జేయనిటోగడగ నాన్నపు । బాయని హర్షమున శంభుభక్తుం జేసెన్॥ వ॥ అట్లు సేసి పదునెనిమిది వేల జైన మానులం బొదివిపట్టి తెప్పించి మన్నె లశీ యాలను నపాతుస్కందు సేయించి యిసుప తోట్టులం గాల్పించి యంత లసందరం దివియించి యూర్ధ్వగోంతిరువూరు మహాస్థ్వంబు బ్రతిష్ఠించుట వినుటలేదె నెక్కలేల బ్రేపెదు జైన వెండియు వినుము॥ వ॥

నిడుమారుని కథ.

నిడుమారుండనవొక్క భూపతి భవానీపాదభక్తుండనె । శైవదానే తెవ్వనిట్టి నేల జినులం గాఫ్రం డగానిగ్యాక । న్యాయపక్షం ధరణీతలంబు జినభాగు ప్త

త్వ సంబోధన । వృషభదత్తునియట్లు జైన మాయామైపౌలుజామియా సర్వ
ము౯॥ మ॥ అని చింతింపుచున్న ధీరవణితో నాజ్ఞానసంబంధిచో । డనిస్వ
చ్ఛాత్మ్యని జేసి జైనులని కూఢక్రోధుడై యున్నతా । ట్లనుచి పించె ననంగదావి
నియుపల్పంబైనహాహాకారంబునం । జనసంఘంబులబిల్వబంచి పటి కొంజిత్తంబులూ
టాడగన్॥ క॥ మీరింతగాలమునుర్వి । తీర్థారంభములుడిపి యోజనాం। తర
శాస్త్రస్వైరమతంబులమాట్రజ । గారిచ బెట్టితి వరమునగలుగకి యుండెన్॥
క॥ శ్రుతిబాహ్యులార సన్నుత । మతిహీనమనసులార మహిబశు కర్మాశ్వితు
నాకవిసి సర్వమునకు । పతి గాగలత ఇక పరుబశుపతిభరమున్॥ క॥ పోసగని
సిద్ధాన్యార్ధబోధల । జన డిపి స్సంబులందసి పాతకులారా । పగలుచు సద్వే
ల స్త్రుల। న సమరకరచింపుచుండనంత్యజులారా॥ క॥ సదమల విజ్ఞానముద్రా।
స్పదోలగీ జ్ఞానభోగవారిధి దొర్ళన్ । మదిదలపుచుండుమ్ యేపా । స్పదులగు
మీకై ఈసితోబడ్డట్ల మైన్॥ క॥ అదియట్లున్నన్ శంకరు । సదమలభక్తుండు
జ్ఞానసంబంధి [illegible] । బోధలుచు పాండ్య క్షితిపతి। సదయాంగనకతనగు దెంపిన
[illegible] సుమున్॥ సీ॥ సకలలోకమాణగృష్టపత్యేకంబులు గాంధరుజగత్క
ర్త్రి [illegible] । సుప్రసిద్ధ మైన [illegible] తములు [illegible] పిల్లల [illegible] డిపించి పెద్దపిన్న
లనక । [illegible] ట్లుల [illegible] యా [illegible] భూపాలు నప్పడు।
[illegible] బలెంకలి వలచి [illegible] నిట్టి [illegible] వైరి॥ గీ॥ గాలు
[illegible] సితేపచ్చిన । గాలినట్టియున్న [illegible] లచు లవి । చలులుక్రింద
[illegible] । [illegible] స్తుడగుచుగడగి॥ ఉ॥ ఈనిదుమార
భూమిపతియుందు [illegible] ర్రులన్ । మా [illegible] నిం [illegible] కనుమాన
ము వేదనిరూఢణంబులో । [illegible] జైన మత మొల్లక [illegible] ల్లగిల్లనై।
[illegible] సైన గాంచె వినమాను సంవిదన [illegible] । [illegible] ఓరిడినమరియవి
నరాత్రి [illegible] ండగు వల్ల [illegible] తిరువా । [illegible] న్నమిసం [illegible] యనం। [illegible] రాజిఖసు
[illegible] బుగడు పుచునుండన్॥ వ॥ ఆ వతంబెట్టిదనిన॥ క॥ ఊర్ధ్వ [illegible] దిరిగియాజ్య
ము । ధీరత [illegible] ర్థించి వేయుదిపి [illegible] లందినమున్ । మా [illegible] ర్పింపుమ । [illegible]
[illegible] తంబు [illegible] ॥ వ॥ జడు [illegible] తో [illegible] జైనులు మొత్తముగ
ట్టిమువ్వురిన్ । వృదు [illegible] ండితండయితని [illegible] నంతక యుండవెరెయుండె
డ। [illegible] యు [illegible] స్యాకదీని [illegible] దారుడు [illegible] వెన్కచంద
ముల నూహాయెనర్పుచు [illegible] ॥ గీ॥ అల్లపాడ్యుడిలో నటడను దినం

బు।దీపములు వేయు ముట్టించు జాపలము। నేయిబోయకరీయన్న బోయర
ట్లు।వూర నెయిబోయకుండినను౦డడు॥ క॥ అనిశ్చయించియాజ్యము।త
నికింబోయకుడటంచు దన పురికెల్లన్। పినుపింప నెయియొకిర। యినను బో
యక బోవ బ్రాణనాథునితోడన్॥ చ॥ పృథుపురి మొల్ల ద్రిమ్మరివ। పేళిఘృతం
బాకయింత గాదు మే। న్విమతునునిత్యదీపములు వెయ్యేటిలోనొకటాశనేసనీ।
యపుగులయానయన్ననత డాశనిద గ్ధ్యమె కుంగుగానయ। పృథునిజరూపు
దాల్చుకుని పాల్గొమిత్తునియగ్రపీఠికన్॥ క॥ అట్లుం దృత్యక్షమై హరుండునంది
కిట్లనియె॥ క॥ వానునవరదసోమ పఘ్ప్యం। బునకీపసు లెత్తినట్లుంభూనుతమ
న్మా। జ్జనవాపినీటదీపము। లొనరింపుమనీ ప్రతంబనూనకొబొందున్॥ క॥ నీయ
నువెరుగకనిట్ల న్యాయము జేసినజనాల యాంబులకు శుభ్రల్। హ యుంబధ్యా
ఢననహరు। డాయుత మతి వానతిచ్చియంగెన్ సరగన్॥ క॥ హరుడానతిచ్చి
నట్టుల। పరమానందంబుబొందిభక్తుడుడిపో। తరరము న్వాపిజలంబుల। బరి
గింపుచునుండెభక్తిబరవశుడగుచున్। ఉ॥ అప్పుడు జైనులిండ్ల గలయావులు
బెయ్యలు నెప్పగొడ్డలుం। దుప్పుదూలజచ్చిధరదుప్పడు రాలినరీతిబోయి
నం।దప్పుదుదన్మహాత్మ్యనకు దప్పెనరించుటనింత పుట్టెనం। చప్పం మేశభక్తు
కడకింవరుబోయి నపసరించిన॥ క॥ అసదృశకరుణాలోలత। పశులకు
బ్రాణంబులిచ్చి బౌద్ధజనులకున్। వసనీదీక్షాభవం। బొసగుటము నువినవె
జైనయోరిదుంతాన్మ। సీ. వెండియువినుసాంఖ్యతొండడుపు నా చోడమండ

సాంఖ్యతొండనికథ.

లంబునశాతమంగయునగ। బరగుపురంబునబౌద్ధులందరు జనించిబుద్ధిపేంపు
నదద్విరతుడగుచు। దొలివేనిదనతపఃఫలమున శివతత్వవరివాసనావంశవర
తబొదలి। భక్తుడనైననుబ్రదుకంగనియ్యరు భక్తుండగానినాబ్రతుకదేల॥ గీ.
యీశనీనుభక్తిహీనుగర్భంబున। నన్నుబుట్టజేయజన్మెయిట్లు।మరచితేమొ
కాకమలదాయులిండ్లను। మలవిముక్తులెట్లు మెలగువారు॥ క. ఆమాట రెండా
మడనీ। సీమన్ శివభక్తిపేరు జెప్పరికనైనన్ కావి। నమెన్నడుసువినమది। యేము
వ్వానరించినట్టి యుసరిసఫలమో॥ క. పండినరతిసినుగొల్చుచు। నుండును పా
యంబుగాన వదిగకింతబొ। ధుండనై వెట్లశ్రుతి బాహ్యుండనగుదునమేది
చింత యడినొ జెపుమని॥ వ. అట్లుగాననట్టి సజైనబౌద్ధచార్వాక దుష్ప
థంబులుమూడును వేద బాహ్యంబులుగాను వానినిర్మూలనంబుగాంచునం

గంబునుంగల్ దతివానికేల హరి నారాధింపక॥ క॥ ఏనాటి బుధులు సతీవీరాసీ
కులగురులు వీర రతియమునమరలం। గానను వుజైనులు విన్నన్। మానిని మాగురు
లకు ప్రమాదము వచ్చెన్॥ చ॥ అనవినికోపదీపిత ముఖాంబుజయై నృపవీరి రాక
మిణా। జినులన శంప గాని మరి జికిక్క నకార్యము లేదు భర్తకున్। వనిత కునొక్క
జాడ వదనందగు నంజలి బిజ్వదేశికుల్। జనుదు రెవ రెవ్వాగణములు స్వాములు
మెత్తురె శాస్త్రసిద్ధమే॥ సీ॥ నా వివాహము తాదు నీవు జేసిన బాసనీవ తలంచు
కొన్నపదరే। దానిదప్పిన జైమితరుణీనిం కోర్తు నీయిచ్చ కువచ్చిద డెచ్చికొ
మ్మ। విభువుమునన్ను నమ్మకని గానస్యంబు దొడుక నీమది నొడంబడమి వెలు
చ। గా దేని నాడింపు వేదశాస్త్ర పురాణవాద తర్కంబుల వారి వీరి॥ గీ॥ సందు
సంగళవ్వమించి పలుకుమునతి। కుహాక జనుల నెల్ల గుర్వుగూర్చి। వారి వలపట
మున నంబైన రత్నసింహాసనంబు పెట్టియందుమీద॥ చ॥ తనగురునాథు డైనఘునద
ర్పవిదారణు నుంచి భక్తిన। వ్వనరుహ పత్ర నేత్ర గురు వర్యు పదాబ్జము లొత్తు
చుండడ। జినులకు మంత్ర తంత్రములు చేష్టలనింద్రమహేంద్రజాలసా। ధనము
లనమా యుకంబులు నద్వైతమతేతర శూన్య భాషలన్॥ క॥ వాదించు జినుల నెల్ల
న। నాదర ముర జూచి నభికులౌదలలూపక। వేదాంత మసిద్ధాంతము। గాదో
యని పెనగు శ్రుతిని గాయమాలంచున్ ॥ క॥ భాట్టప్రభాకరములు। నట్టులవై శేషికం
బున న్యాయముసయమున్। నెట్టన మీమాంసులనను। నట్టిశ్రుత మువా గురుజిహ్వా
నాటుచుచుండడన్॥ క॥ ఊరు ప్రతిజ్ఞా హేతూ। దాహరణోపనయనిగమనా
ద్యవయపయము। గావ్య వ్యాహార సుప్రయోగము। లాహార సిరుపాధి కంబులన వచి
యించున్॥ గీ॥ పక్షధర్మత్వ సుట్ల సపక్షసత్వ మొగి। విపక్ష నివృత్తియు రగుసబా
ధితవిష। యంబును ప్రతిపక్ష తావిరహితమయిన। పక్షమునుం జేపట్టుక యూ
హ మునరియునదట॥ క॥ అవ్యాప్తసంభవములన। దివ్యాప్తయుల క్షణముల చే
రకయుండక। నవ్యపద బంధుసం। యుక్త వ్యాహారము జనవదనములు
మాటున్॥ క॥ పిడుగిసుక భారతిబ। ల్బిడ ములబోనీక సత్సభాసతి యుతుడై నిజ
పరపక్షద్వయజహ। రజహల్లక్షణలనదులనప ములగడు మమక॥ వ॥ ఇట్లు ప్రతి
హతప్రభావులైన నబ్బిరియుండు రామనాథుండు సర్వకర్తయాని యునతం
డ సర్వమయుండును సర్వేశ్వరుండును సర్వంబునసియును శృతిస్మృతిపురాణ
సమ్మతంబు గానియసఖణంబు నిర్వహింపగలవాడని దియాగాదని వాదింపసమ
ర్థుండు గలడే యని పలుకిన జినులిట్లనిరి॥ క॥ ఎక్కడి తర్కంబింతయు। ముక్కం

టిమెంటిలోకగ లగడిశేగన్। స్రుక్కర [illegible] నసమాదా। రకరటికిరు
ఘ [illegible] గాగుర్భకటిజ। క॥ సకలంబునంద శక [illegible]। దకలంతమ [illegible] నట్టి
తాళగిరుడా। సకలముఖకుజేహ [illegible]। [illegible] యుయామ్మాయొ [illegible] పవల
యుంటెవి [illegible] క। అటజన [illegible] ద్రాగయు। పి [illegible] పన్నవ [illegible] విను
దా [illegible] జినపతియోరాష్ట్రి [illegible] నకెల్ల। [illegible] వెలుంగ [illegible]
యొ [illegible] దో॥ క॥ సర్వంబునంద నట్టులు [illegible] స్వాస్వాసు [illegible] చాలప్పత్తిం
బ [illegible] గునున్న [illegible]। స [illegible] యుండ [illegible] గీ॥ అదియుదా
నిశ్చలా [illegible] రలవ। [illegible] యొన [illegible]। [illegible] కాలమున
[illegible] యుయా [illegible] దైన [illegible] తల [illegible] జేదన టను గాక॥
క॥ కడి [illegible] ల్పుటు। [illegible] విను [illegible]
[illegible]। [illegible] సీ॥ అర్చ
శిలలమీద వెన్నెలగలుగ [illegible] కిలు [illegible] గామిడిద
ప్రబవహింపవటుగాక చంద్రకాంత లతో టిచంద్రికయును। నొక్క టొక్క
టికొరకు నేకత్వము [illegible] రీతిసర్వజ్ఞుడైన శర్య। [illegible] గానం
డి [illegible] సుకృతనిజి త్రంబుబడ గగరగు॥ గీ॥ [illegible] యా [illegible] లా
టజేసి కరుగు గాకవ్యచి [illegible] లగరగవగట। నఖిల [illegible] నదదు
లేదెగలుగగా నేమిశం [illegible] గావ [illegible] న్న॥ క॥ [illegible] న। [illegible] శిల
యుశరణు [illegible] యంబును [illegible]। [illegible] నిష్ఫల [illegible]
వె [illegible] శ్వమెసగు [illegible] నాండన॥ గీ॥ మదన్న [illegible] నయుబయనం [illegible] మిదన్న [illegible]
వనమునల్యంబుదదుభయుప్రవదమునను। [illegible] ట్లలింగ [illegible] క్తసాధ
న। [illegible] దయఫలంబును [illegible] తనిరి [illegible]। గీ॥ [illegible] ఉపశబంబు [illegible] సైవర
[illegible] సెందు। బ [illegible] త్రైమ [illegible] జలవెల [illegible] సి। కాంక్ష [illegible] నరు
[illegible] యు। సంగముం [illegible] యుకభ [illegible] స్తి [illegible]। వ॥ కావునసంగావిటి [illegible]
క లింగాక్షస్థహ [illegible] బు [illegible] లమవిధితవిరతవ్యకశకార
ఘ [illegible] టిక ముఖమ్ముఖు [illegible] గుటీయు [illegible] కనదవసముద్భాతి స్వానుభవగ
వ్య [illegible] నిర్మలను ప్రసంగంబు దొడంగంబు [illegible] అవియట్లుండనిమ్ము సచరాచరు
నకాశం [illegible] దంగమోజీవమోయ [illegible] యొంటి [illegible] వ్యంగ్యంబు ప్రశ్నకు వృత్త
[illegible] బుగాని [illegible] నుండ॥ సీ॥ [illegible] గంబు [illegible] కర్మాంశావ శేషమట్లంగంబు
సుఖదుఃఖసంగంబు [illegible] గంబు [illegible] పాపాల [illegible] భూతమయ్యంగంబు [illegible]

డు గాదది వినుండు। జీవుండు శివుడని చింతింపరాదు దగ్ధమౌ జీవుండు నిర్మలు డు శివుడు। దుష్కర్ముఁడాత్ముండు నిష్కర్ముఁడీశుండు సకలుఁడాత్ముండు నిష్కలుఁడు శివుడు॥ గీ॥ పరగ జీవుండు పశువు తత్పతి శివుండు। జీవుడనిశము క్లేశకోశుండు శివుడు గాఁ డాత్మయా సన్న బహుభవుండ భవుఁడభవు। డీశ్వరుఁడు శాశ్వతుం డు॥ వ॥ వెండియు జీవుండు సంసారి జీవుండశుద్ధుండు శివుడు శుద్ధుండు జీవుండు సందేహి శివుండసందేహి గావున జీవుండు దేవుఁడు గాఁడు వాదం బింతటఁ బోవ నీకు వినుండా యుపరమాత్మ పరమాత్మ యెట్టనుడి సిద్ధాంతంబై యుండునది యెట్లని॥ గీ॥ ఆత్మ యూతేంద్రియాంగాత్మయై వెలుఁగు। గాన యాత్మయు పర మాత్మ గాదు। వినుఁడు ఖండస్వాత్మ లెసకలంబునకుఁ బటనటన। సూత్రమునదిప్ప చైతన్యసూత్రశివుడు॥ సీ॥ నూవులలోపలి నూనియు యట్టుల కాష్ఠంబులోపల వహ్నికరణి। శిలలలోపలి [illegible] జలకుంభములలోని జలజాప్తుగతి। నేత్ర జలములు [illegible] వెలుగు రూపము [illegible] క్షీరంబులోని సర్పి [illegible] చందమున। నద్దం బులోని ప్రతిబింబము నువ్వున రత్నసంతతిలోని గుణ లీల పిత్తులోన జములాడ॥ గీ॥ ఘటపటాదులలోని యాకాశభంగి। స్ఫటికశిలలోని భానంబు [illegible] శబ్ద। భ యములోపలి యర్థంబు క్రియను హేంద్ర। సంతతిలోని ప్రధ్వని క్రమము మె రసి॥ గీ॥ [illegible] దానయైయా శివుడు। [illegible] తెరపి లేక కల్ల కడలఁ దానయై యుండు నఖిల చైతన్యకోశు। డీశుండఖండాత్ముఁడు [illegible] సిన॥ సీ॥ ఈ యఖిలమునందు నీశుండున నంగ శివునకున్ వని శేష ముద్ది। శివుడుని త్యుండవియ [illegible] బులు శివుడనట్టుల యందు శివుడు లేడా। శివుడు దైవంబ దేయువియ శైవంబులు శివుడని యట్టియందు శివుడు లేడా। శివుడు జీవపశుపతి యవి యల్ల పశువులు శివుడనట్టియ యందు శివుడు లేడె॥ గీ॥ [illegible] దునొకటైన [illegible] వల ది। [illegible] ప్రయోగంబులొనరిచేయు। [illegible] సం ఘంబుతోడ నాశైవ [illegible]। బలికె బసవయ యుక్తులు వెలగ నిట్లు॥ క॥ నూ నీ [illegible] నలరె దుదివ్యయు। నానా [illegible] నలరు నా [illegible]। నూనెను గుణంబు నూవుల। [illegible] సున్న దెయొందు [illegible] దులోపల లేదే॥ గీ॥ హరుని గుణమే లయఖిలంబున [illegible] బొందు। లీలనీశ్వరుఁ డంగెల లేకయుండు। పద్మపత్రంబు జలముల పగిది బొరసి [illegible] లనసుండ నష్టాలనంటకుండ॥ క॥ తిలసికరంబుల తైల ము గలుగు దీపములయందు గలుగని యట్లన్। మలహరునందు సమస్తము నిలు చునె జెప్పుడా॥ క॥ ఈ హేతురీతి సన్నిటు। నూహింపు [illegible] క్తిను తర

ములస్మరణమాత్రమునంగ జేకూరెలింబులు । నా హృదయంబుననుండి యెన్నటికిని నెమ్మి త్రైరంగున
కున్॥ క॥ పరిపాకసత్క్రియామితి । పరమార్థనామంబులను మిగులభక్తి కొంగొత్తై
నరయగ గాపాడుచుబరా । పరవస్తువగనొప్పు బగళ్శితకళ్ శ్రీదా గీ॥గగనగ జేల
నన్ను జ్ఞానికిగలుగు నెంతు । స్థిరయజ్ఞానిగనటోవనగ పడుచు । సర్వవ్యాపకుడా
దంశరహ్మడీజాడనునికి । చిత్రమైనసర్వశాస్త్రసంసిద్ధముయయు॥ వ॥ అనవినిజప్ర
మాణలపహాస్యము చేయుచునుంచివయ్యాసి । శనకునసర్వగత్వమటుచూ
ప్పడజెప్పితికాలుయె । ట్టినడవప్పునొధరగ డెందగ నందియు మాత్రవినిస్వప
జ్ఞనములకెట్టిచోటవివిచారము నెనిటమాకుజెప్పడా॥ సీ॥ అనవినిదాసయ్య
యలుగుచుమీకిది వింతయేనైనె ననునినుడుశ్రీపుడు । తేనెనిబ్బరల్ల నేలనీచాత్త
లనడిత లమెట్టియానడుతుమేము । మారునులేదనిపలుకనథముల నొక్కలోమ
హిమకుండకడుపు మామరగడముల । కింకరిగడకంఠబాకలంగ నెరనాకెంను
తావులడకలనొండుయాకల గీ॥ భావజాతేపట్టించుకయు లేదు। తలపున
కలజగము వానయయ్యె । నాసమస్తమందునంటియునంటుని । సద్గుణాత్ము
గుచు నెగమహాయుడు॥ వ॥ వెండియుజననీజనక భావంబునసకలంబుబుట్టించు
చుసకలంబు దాబుట్టవియట్టిదిట్టయనతండు నిత్యనిజస్వభావంబున సకలజ
గంబునడుపుడుదాన ఇవనిసిచ్చలుడు నతండ పేర్వహార్యస్వరూపంబునన డ
చి తానడంగని నిత్యుండు నతండాధారాధేయన్యాయంబున నఖిలంబు నెడ తే
కయు డీయనులిప్తుడు గానివాడునతండనియమనియామక ప్రకారంబున స
కలంబునిజాజ్ఞా ప్రభావంబున బాలింపుచు సర్వోత్కృష్టుండును నతండు సకలం
బును స్వేచ్ఛామాత్రంబున లిపివిక్రతంబువార్చువిజ్ఞానమయుండునీతండువ రి
యునతేనినిజస్వరూపంబువింటు॥ సీ॥ కలిగియంతటిలోన కలుగకుండెడివా
డుకలడన్నవారికిగలుగువాడు । తలపులమీరినతత్వస్వరూపంబునిలుచువారల
నిలచువాడు। గొలదికిమీరినగుణగణంబులవాడు గొలదిమీరినవారిగనుచు
వాడు। వలపింపరానట్టివలపులుగలవాడువలవ బాయనివారిజాలగు వాడు॥
గీ॥ గానగారానిగమనంబుగలుగువాడు । జూచువారికిదనరూపు జూపువా
డు। బట్టవచ్చినప్రభజూపిపరగువాడు । బట్టబట్టగ బయిలగుభాతివాడు॥ సీ॥
వికికిమిగిలిన వేషంబుగలవాడు చిన్నయంతనలోన పలుకువాడు। దృష్టికమీర
న తేజంబుగలవాడు బూనిచూచినవెలిమువాడు । వాసనగడచినతత్వంబుగ
లవాడువాసనతో గూడవరలువాడు । జన్మలన్నిటమీరు సారంబుగలవాడును

వులచాసిన దాప్రసన్నమూర్తిఁ॥ గీ॥ యగుదు మొలగునాతడట్లు। వాఙ్మనమున
నశముగానిభక్తవత్సలుండు। శక్త్యతీతుఁడగుచునతిసన్నమూలింగ। దేవుమ
హిమ దెలియమిూవశంబె॥ వ॥ వెండియు వినుండు రామనాథుండు సమస్తంబు
నగుటకనునట్లయ్యుభక్తిహీనులకు బొందరాడనుటకు సందియంబులేదువివా
దమాత్రంబైనందుకు వలదువలసిననీశ్వరుసకు॥ సీ॥ ఉపహారమీనంబుశపథం
బుగాబలిగా యిపుడయప్పరంబకడు వెడలి। పదిదినంబులలోన పంద్రెండు వేలు
భర్గుభక్తవర్యులగూడబెట్టి। వాంఛ సుదారుణమారుదీగెకుదాఁచి వెట్టియప్ప
గిముపైమట్టవిడిసి। చిడుగబాపడు బట్టుపర దేశికాదిగా వెడలుండు బు [illegible]
[illegible] ॥ గీ॥ నచుచు నెల్లవారు వినగ చాటించి। లగ్గలకు డగ్గరగ గాంచి
[illegible]। వారేరు పడిభక్త। సైన్యసంతతినిలిపి సంభ్రమమున॥
శా॥ [illegible] సంక్షోభింపవెన్నాడికే। శాకేశంబరిమా
[illegible] శస్త్రప్రభంజించ ఘోరాకారంబులు దాల్చి కొందరను బా
[illegible]। [illegible] రాజనుల నత్యాశ్చర్య [illegible] ॥
వ॥ [illegible] శిరంబులు [illegible] తరగి సవ్యాకిరం
బుల [illegible] బులవెలుంగు లుచింగి ముట్ట [illegible] హతశేష
[illegible] పిక్కగుండియ [illegible]
[illegible] మూడు [illegible] క్రీడయు [illegible]
[illegible] వేయుననేతన్నారు [illegible] తలలుం
[illegible] లింగంబు [illegible] యూపటువ్రరశిరం
[illegible] వారిజగజ్జెట్టులవ[illegible] భద్రుపై రినాచిదే
[illegible] తంబు గాడు [illegible] వేయువియ
[illegible] చిక్కోలనువేటి వేల్పులపాటులంబ
[illegible] మిసుంబరచు మాభక్తులకునిదియు నొక్క వోర్యంబైయనుమి
[illegible] ॥

[illegible] కథ.

[illegible] । సురచిర [illegible] సుండు [illegible]
[illegible] । [illegible] భక్తుండ [illegible] నిసన్॥ గీ॥ భక్తి
[illegible] లింగసంస్పర్శసంబు [illegible] । [illegible] నంత
[illegible] । గు [illegible] లేక [illegible] ఉ॥

తానొకరుండుదకర్గను తత్పురమెల్లనుగంపవాహకుల్ । గానయుసహస్ర
తంగదసికన్నులంనొచ్చినబస్తులందురే । మీటబాష్పనొర్ధికిని మేమయినన్
నినుగొంచుపోదుమిప్పుడే । ననురంమశ్శుగుశికల్లవబోవ మటంచుపంచనన్।
క॥సురపొన్నవసదిలోనకి । హరభక్తునిగొంచుబోయియటెమీదైవం। బుదు
భక్తిగొల్వమనదవ । కరముజనసంఘము మెట్టకమువడిబుడకన్॥ క॥ శ్రీలింగ
మూర్తిలీలం। గాలికముష్ణగుముకర్గాంచిస్విజనుల్। వెలెమ్మజినుడుమె
చ్చెను । మాలోనవొకండవగుచుసుముకనైనన్॥ క॥ అనవినిసోమన్ననినిసి।
జినునికిగినునికిసేసుజెప్పత్తుదునే । జినుసజనులారసాక్షా । ద్ధనశాంభవ
లింగమునకు గాకినెవ్వడుకా॥ క॥ పాపాత్మలారమటుగుకే। లోపలికరుదెం
డువిషములోచనమూర్తి । జూపెదననిసోమపరశ్రం । బాపికొనుచుసక్షియు
గచుబలిమిందెరవన్॥ ఉ॥ అంతకమున్నసంతకము దాంతసుడిచ్చినవాదు
రూపమింతింతలు ద్రవ్యతెపడనీతత రూపముబూపెదన్నిలా । భ్యంతర
మందనేమనకుదాలను సీనసుసోమనాథుడై । కంతువిరోధియుండుటయు
కాదెనిదరిశనమెల్లవారికిన్॥ గీ॥ అటుసోమన్నభక్తికిహరుడుమెచ్చ జినులసె
ల్లనుసోమన్న గనుపడంచె । జైనకికినిపజి నేశ్వరుమసాక్షి। యనినిముంజేత
కడెమునకద్దచేల॥

జైనకన్యకథ.

క॥ ధరపురిమయుబరివళిగెయుచు । బురిబరగున్వైజకన్యబురహరుభక్తిస్ఫు
రదంతరంగయామయ పరుడాదిగవారలుజైనవతజనమున్।క॥ అత్రకణి
వగుమజినులకు। బ్రీతనవొకనాడువిందుపెట్టంటకుంబడా । ధారణిశయంబు
గవాకం।బాతతమజేయజనియహజాతసమితిన్॥క॥పిలువంగబోయినవాతని।
నెలతపదార్థములుబూచిసప్పలముగచా । హ్యలకిడకమన్నయిటరా।పల
దెయొక్కడైనభక్తచర్యమవేగన్॥ మ॥ అనిచింతానంత ప్రవృత్తయగు। నాయ
జ్ఞాక్షిబ్రాలనొగపోధన వేషంబునశూలినిల్వగని తాత్పర్యంబుసంరంభభీత్యా
నురాగంబులసందపింగొనగసాష్టాంగ ప్రణామంబొన । ర్చినిజాంగంబుద
దంఘ్రిధూళిబాదపంజేసెన్సముల్లాసతన్॥ క॥ తదనంతరంబదపసిన్। సదన
ములోపలికిగొంచుచనిభక్తిం । బవపద్మంబులుగడిగిద । దుదకంబులు గ్రోలి
యాసనోజ్వలసీమన్॥ క॥ ఉపవిష్టుంజేసికవలి । విపులపలాశంబునైచి పెసపె
సబరిపక్వపదార్థసాధనంబు । ప్రదానపటుతపస్వికినిదనియు గావడ్డింపన్॥

క॥ సడ్డ సేయరు దుర్వారమొర । గొడ్డి యపుడు శివపురుగొట్టుచు మరియున్ । నట్టించుచు మూగ్గడుచు । నడ్డాడ్డ పలుకు నంతట నిలోనన్. క॥ ఆతరుణీప । [illegible]చ్చుచు । చేతనని కద్య[illegible] పెలది నివై । జీనగవాముటు సేయగ నా । [illegible]సిజూపు [illegible] దుసడ చిలిగడకన్॥ ఉ॥ జైనుల సేత గాసి వడి చావక చూపుము । [illegible]గా । గానిత పస్విక [illegible] । గానిడ సెన్న డుసిట్టి పిట్టవే । మైనను గారణంబు గల దాతప రాజు నీకు గాక యు । న్నానిటు నాపసేమి పటు వెమ్మె బూడి । [illegible] జంగమున్॥ క॥ ఆలని [illegible]నవాయిలు । నేలం గలిపితివి చెల్లు [illegible] । [illegible]ఘుగని [illegible]టలు । జాలు పడ [illegible]సుజ గీలు సమ్మొట వైవన్॥ ఉ॥ దాని [illegible]వని తక త్తరమందక యుండు శేఖరన్ । ధ్యానము సేయుచుండ తను దాకకయుస్వ [illegible] నెం । జైనవనన్నయా [illegible]లసందర దాకగడా ల్లెనెత్తె నిమ్మ నులని క్తను ట్టివడమికి [illegible] సృక్కుచు నిచ్చ వెచ్చుచున్॥ క॥ ఉలికి [illegible] గెల । [illegible]లగలయగనుం [illegible] । బులనొడ్డి [illegible] । దొలగం [illegible]నబడుచున్॥ క॥ లేచుచ నా కరొకరి [illegible] । జూచుకొను [illegible]చుజ్రున దాకన్ । హా [illegible] నుము నెత్తిని । [illegible] సముతెక్కి పడుధకురుకుచున్॥ క॥ సందులు గొందులు [illegible] । సుందుచు మొర బెట్టికొనుచు గొడుగడుచు చున్ । గ్రిందు [illegible]చ్చుచు । [illegible]పెందుందుర పిల్లిచుసు గట్లో గింగను గొనుచున్॥ క॥ పర చుచునొక [illegible] । మరువులు [illegible]చ్చుచునొ [illegible]మంటలు నుండం । జెరు [illegible] । [illegible] విహ్వలాభయయొ గుచున్॥ క॥ జినవెసక కేగి [illegible] । [illegible] కర్మఫలము [illegible] । [illegible] న మేలను చుండ [illegible] । జినవా[illegible] పంచ్ఛీయనుచున్॥ క॥ పెట్టెల వెంబడి నెత్తురు । బుట్ట గాజూచి [illegible] చుండిరనుల్ । చెట్టుల [illegible] చికొను [illegible] । [illegible]ట్టిన రాని [illegible] సమరియున్॥ వ॥ తొల్లి పిట్టవ్వ కై పిట్టారగించి [illegible] పెట్టికింబోయిన గట్టుపట్టి [illegible] ట్టినంబున దట్టనెత్తిం గట్టి కొని [illegible] నిసి [illegible] పొలుచు నాలంబు సేయుచు బసినేయ నీవి [illegible]బు గనుం గొని [illegible] కడకుంబోవ [illegible]ని చాటుచాటున [illegible]యు వేట్లతనిం దాకక [illegible] హిపాలుని సకలనియోగంబుల వారిం దాకుగతి [illegible] మాపంబడు । వేట్లు నైవేకవ్వాంగా [illegible] నులని [illegible] కోటి [illegible] యుసుఖంబులై [illegible]॥

సీ॥ ఆచార్య మనిపోయి యగడితెలో గూలె శ్రీచంద్రము
నిపోయిపనదియొక్కెయురికె । నహజాంత మునిపోయియడవియందునగ
లసెక్షపణేంద్ర మౌని మంచము క్రిందజొచ్చి బారె । విప్రులేంద్రమునికుంచవిడి
చివెళ్లె రాజేంద్రమౌనిమార్చ్మనింగె । నాజైనకులగురుడంతలో తెలిదొర
గెనట్టులందరుజడియంగనందునొక్క॥ గీ॥ జైనకులసంభవుంము వైజకనుజూ
చిధీగరిష్టుండుదలపోసె దేవసేవ । మహిమ గాబోలుసిదియాలన గుణగోష్ఠి
వర్ధనుచుమాన్పియడ్డంబువచ్చెనంత॥ చ॥ వెలువనియుపవాసజడిపెగమదేశ్చ
సజాడజాటిపెట్టులువాలిబోవ జైనులుగమన్ పెరగందిరి వైజకవ్వ॥ గ్రాంశివ
భక్తిశిష్టమరిమానుగగాంచియుగానన । ట్లలనుటబుట్టి జైనులనంపెరవంతో
లగందికుందగన్॥ వ॥ అంతిబుకాదువెండియును॥ చ॥ జనులఖిమానికట్టినవి
శేషపదార్థముమున్నయొకరభ । క్షనికిడిశాంరి నెవ్వదికిడూరను వైసిదివెన్ని
భంగులన్ । నినుమనసేమినిశ్చయమునీదెసమాకునుగేటునచ్చుజఃరాన । జను
మేడకైవననగాంతని శాంతముబ్రొవచున్॥ సీ॥ వెనకనెన్నడుయుల్లం నెడని
యెరుంగమినమగులు దడబడనడచినడచి । వేతెంచుచుచు కిధీఃడితల
యొకవసదినిజనుచాసతిదివుటగాంచి । జైనాలయమను శివస్థానంబుదా తొల్లి
గాంచియెరుంగనికారణమున । నదిశివాలయముకాపవిసెంచి సంరశర్వశాం
కరీప్రాణేశశరణమనుచు॥ గీ॥ మోడ్పుగేలుఫాలమునజేర్చిక్రొన్నిగుడిజొచ్చి
మాత్రలోనశూలిపాణి । జైనరూపుగాంచిశిలఖండితంగ । దక్షిభ్యలతేనమాన
లి గభాతివెలసె॥ క॥ ఆలింగమూర్తిగనుగొని। యాలింగమూచనిచిరం
గమునేలన్ । వ్రాలబలుమారుమ్రొక్కుచు । ఫాలాక్షుగెకయుగాంచెనపన
జేశమై॥ క॥ పతిశంకరభక్తికివిర । హితుడైవిడిచిననియు మహేశ్వరు
గొల్వన్। వెతమనీసద్గతికిజను । సశుభదపదంబునిలిచె నొప్పెట్లున్నన్॥
క॥మానుమునిభావులునాలాయని । యనుననసూయయాదునవహింసెపనినా
ల్లనితమపతులదొరగిశం । భుగొలిచియుకాపకసరి మెక్షము వినిమున్॥

చిలకవ్వకథ.

చ॥ ఇలదీలకవ్వ లాపెలయునింకమహేశ్వరపాదభక్తిం । దొలగసిభక్త
పొందుగనధూర్తశిఖామణివాండ భాగ్యపై । సలగిపధి ప్రవాడను ననాసవ
యాంపతిగాంచిమారణి । న్నలను చెప్పిడాగరజ సికరశేఖరం న్న దికర
నన్॥ క॥ వేంవింటచనినిటియు । జనుదెంచి మహాసపెంచిబక్కటన్నా

డా। గొనవని కొంగుహస్తంబు నదివియు నుపురుష భావమున పట్టెన్॥ క॥ శివభక్తిః ష్టుట్టిది భువిలోననువిందు మెప్పు నుబుధజనములచే। సవిశేషభక్తినైజవ। నెవముంగనన న్యాయనకనిరిసద్భక్తుల్॥ క॥ వైనతతులెల్లతనపుర। జనములు ఘోయనుచు వేడ్కజయ పెట్టగనా। జ్జినులు వెరగంద వైజ। వ్వాయతిం చిగినంచితార్ధవాగ్వైఖరుఁ డ॥ క॥ ఆవైజవవినిర్మః। భావంబుననుద యమహాటుగిపశిగెపురిడ। చేర్చందువైజవాధుడు। నావెల సెవనంగమునువినవెవీనజిరా॥ క॥ చన్నమహాత్మ్యశౌర్యము। లెన్నిగలవు జెప్ప నేటికి నేడా। పన్నగధరుండుముదిశైను। తన్నిజమనుభక్తిని హిమదర గెను జెపురా॥ క॥ చిటిపుటిమీసమయుములుడు। పుటకంతటివారుపలయుఁ గోమ్మనపలది। ప్పటికి మేమొజాలుదుముద। త్పటుచరిత్మ్రగణభావులని గుటక॥ గీ। అన్నగొనిబిరామతమయూరిశాదియనుచు। చనటిజఁ లబ్బలూరవాదు సకస్రమ్ములిలచి। మార్గ్యానగాదనిగెలిచివచ్చు టేయగవె। యనిబిరియువాడిట్టులనిరెం॥ చ॥ గతబహుభాషణంబులనకాల మొగింగడవంగనేలమీ। మతముయోవాదియని ప్రథమంబు ప్రమాణము జూపి యమ్ముల। జ్జితులుగజేయు మవ్విధము సేయన శక్యముయేనమానము। దిరతముఖతన్వసించుట యదీర విచారమునాకుజూడగడ॥ చ॥ అనవిని రాముతండెయుధి కాగ్రహమైనినరోర్జైనమిం। ఘనజిననాథమందిరముగస్థలకాడయి యుల్లమిజి నే। శరీతలగ్రవెయ్యోగూలుటయనుమ్మనివర్మినమట్లంగూయిరిడ। మనసిజన్వైరిబంటవెయునన్నినిజైనులునట్లుకాకనడ॥ గీ॥ వారుదానుహరియువసరికెయునాడు। వచ్చునంతలోనవసదిజైన। ప్రతిమరూపునూపుష్వయ్యలు గాగూలి। యుష్నజైనులు వెరగునొందిరపుడు॥ క॥ సిలవకపయు సేవనుపననిలయంబు బ్రిభ్రొలిసట్లునిఖిలార్హతులజా। మునుమిడిజయించిరిటు సిను జనిరిరొవ్యేకాంత రాముడధికాంబలుకున్॥ క॥ ముదిలంజతొల్లిదనకున్। నిగురకుమారుయెలీల నెదొంటిగొఫల్। సమవరగబడలెమొరటదవం కయుబంటనాకడాగనగుపే॥ గీ॥ సెడశిరమిచ్చిక్రమ్మర నేడబడయుటిరియుజిత్రంబెయెంరిశైవాధముడ। యిప్రదుశిరమిచ్చియేగించి యేడు రాళ్ళ। మీదబడయుదుశిరముగాముమెచ్చిబొగడ॥ మత్తకోకిల॥ ఓరిజైనసివాస మొండునుమండమండగజేసెపూ। గ్రొత్తకొల్చెడుజైనమూర్తులరూపుమాసినగాకమిమ్మిరసంబెన నేమిజేసిన సేమిపెద్దరికంబునాన్॥ క॥ జినులాతనికోడబడికదు। ఘనము నొకవలముకిగజ్జినిపచిర। ట్లనబసవన్నయుతద్భక్తవహా। మును రా

నతెం దెకడకొలువుండెన్॥ క॥ భూనాయకుండునొక్కడు । దానిలిచి జూచుర
తీనతని శౌర్య్యములన్ । మానుగనిలిచి ప్రజలెల్ల। యీనిపగతి జూడవచ్చియి
ట్లున్నతరిన్॥ సీ॥ అఖిలజనంబులునాశ్చర్య మందంగ గ్రీవచ్చక యింకగాని
రీతి। చిన్నవన్నెన మోము జెన్నగ్గలింపంగ భక్తగణములకుభ ద్రమొకిర। యసు
రులు బెగ్గిలవార్చియసిగు త్తకన వర్చిక్రమ్మ డాచేత నెమ్మిబట్టి। యాసురంబస్థి
యునదిమిశిరంబట్టి బాపిడాకలిచేతబట్టికొన్న॥ గీ॥ బసవ డేకాంత రామయ్య
బ్రస్తుతించె। నఖిలభక్తులు ఖేయయియార్వదొడగి । రవనినాథుండ దలయూ
చిహస్తయుగము। ఫాలపట్టిక జేర్చిన మోలలీల। క॥ పౌరులు జేయపెట్టగవా।
ద్యారవముమిన్నుమన్నునదృనగనటనా । ట్యారంభ సంభ్రమంబులు। భూరి
గతింజెలగటకపురవీధికలన్॥ క॥ కుడిచేతశాతఖడ్గము। నెడమకరంబున శిరం
బునేపారంగా। నడుగుడుగు మిగిలమూలకు నెడబడకుండ గవనిచదత్తస్తలు
లన్॥ క॥ తాలాంస్తాలనసామ్రము। కాలమెరిగిత్రొక్కు చున్డకారముకీదన్।
వ్రాలిశిరణను చుసిల్చుచు । నూడికి పెడబొబ్బలిడుచు హేయనిమసచన్॥ క॥
భూకాంతుడు వెరగందగ । నాకళ్యాణము ననెడమాముఖమెరసిన। వ్యాకుల
తందొట్టిహారుగడి । వాకిటికి వచ్చియల్లవారుకు విసగన్॥ క॥ ఏకాంతవీరుడ
పగత। లౌకికవర్తనడుకర్మలంపటపహితుం। డేకాంతరామయ్యుడు లోకాం
పముగాన శైవలోకము బకరెన్। క॥ జనులారనాయెసర్చన । సుందరమగు
శిజెళ్లాగదయువిమండలిం । చిరయాథశ్రీ మందగు । గని గొనస్సినతబంభక
ముస్సైబెట్టెన్॥ గీ॥ ఒక్కొడెసకొకయింటికి యెరగియుండ । నట్లెశిరమటుతో
డుతదికికొనిరె । హరుడుదైవంబనుటకు నేంతిగాము । శిరమగురిగ్గై
యుతయు గొన్నదిరె॥ క॥ ఏకాంతవీరుడనగత । లౌకికవర్తనడుమ్స్యోంపు
టుడగునే । రాకాంతరాముచెప్పగ । నేకాంతముల వెన్గుచూపలోక
ము లందున్॥ క॥ ఘనపాతలగపమ్ము । గనగాదవిబెట్లు పడను గంపిడి
యునొయుం । చుకజిలుబాగపిబెడి । ఖనదేసేని జేతికిచ్చి పెళపెళబడు
చున్॥ గీ॥ భక్తసభమోలసంగిపట్టలు । యెల్లిక ఫలకంబులందెల్లనచ్చ
మెత్తి। యార్చిపెడబొబ్బలిడుచుం భక్తకోట్లను । లంచితంబుగనాప్రోలియగ
గానిచె। గీ॥ సంగమేశ్వరసన్నిధానంబునాగ । బసవడేకాంతరామయ్య భక్త
గోష్ఠి । బరమదత్త్వానుభవగోష్ఠి బాయకతనిపాలనసియించి యుండునా
మానవృత్తి॥ క॥ యేకాంతరాముకథకీనవాకాంక్షంజదువ బాయునహా

స్పృగపహిస్నా । ప్రాకటవిషజలరోగ । వ్యాసలములు దలగు సుఖములగు హాసకరుణాన్॥

షోడ్డలదేవు - బాచనార్యుకథ.

క॥ వెండియు ఘనాభ్యుదయ స్మహో । మండలమున ధీరచిత్తుండు షోడ్డలదేవు బాచనా। ర్యాఖండజనమర్దనోదార్యుణ్ । ర్యాడతనినుతియింప నెవరికినలవి కాదు॥క॥ నిర్గతనిఖిలేంద్రియుడ । దుర్గోత్భవదుర్గుణాపహారణచణుడం। తర్గత సతతవిరాజిద్భర్గపదధ్యానకరణపారీణుండన్॥ క॥ ఉగ్రాంబకసద్భక్తగ। ణాగ్రణిసదనుగ్రహసదాగ్రహాకరణో। దగ్రతరశాస్త్రజనగన। మగ్రకృపాంభోధి ధానమనజనుమరియున్॥ క॥ దుర్భావరహితజిత్తుడు। గర్వవిదూరనమూర్తి కలితుడుదృఢధీ। నిర్భరనియమాశ్రితుడు పు। నర్భవభయభంగచంగనవ్యాశయుడున్॥ క॥ శాంతనిశాంతస్వాంతుడు। దాంతపదవాంత రసముగాని గారుణుడగజా। కాంతుచరణభక్తిశ్రీకాంతుడు। కాంతాదిమోహాగారహారుండున్॥ క॥ పరదేవమదాంధకరటి। హరివరదైవాంధకటునపనసూర్యుడన । స్పష్టదతనకఠారము। పరదైవాంభోజకుంభభవుడన వెలయున్॥ సీ॥ నలువకొప్పించెడునవ్యసర్వజ్ఞుని భృంగినాథుని యేకలింగనిష్ఠ । వీరభద్రస్వామినిపులరా । జరసంబుభృగుండదధీచ్యాదుల స్తు కలన। యానాగకలనాదనంతయువొక్కచోట గూర్చిపేర్చినవేడ్కగనుదునంటి॥ గీ॥ జునిషోడ్డలదేవుబాచయ్యజేసె । గానినాడిట్టిమహిమలోకమునగలదె। కూర్చివారుసకలయుగరుద్రభక్తతతుల । యనుచుజనులధిగీకరింపనెనులికె కెర్ర॥ సీ॥ సిద్ధాంతవేదాంతసూక్తవాక్యంబులాగమంబు తంత్ర తాత్పర్యములను। మునిరచితస్మృతిపురాణశాస్త్రంబుల నానాపురాణముఖ్యార్థములను। న్యాయవైశేషికాద్యఖిల శాస్త్రంబులనియుక్తలక్షణవాక్ప్రయోగములను। జాతిజప్పైల లక్షణోక్తులబంధురమువహాప్రపంచములను। గీ॥ బ్రతిఘటించినవాదులప్రతిభదూల్చి । సకలసంభవసంస్థితిశుభయుగములకును । నాదికారణ మగుశివుడనిప్రతిష్ఠ । జేసిజినసమయాలగొట్టిచేసినదియు॥ సీ॥ [illegible] చేసిపెల్లుగనసుపసరముగను । బ్రతిసాథ [illegible] వాణ్యాలు కుద్రాలు చెకుకజేసి । యద్వైతులను వాతాపాతిగమగవోలవిద్వేషచాతుర్యకవితతినదచి । సర్వేశుచక్రయుమర్త్య ప్రతిష్ఠించిభక్తియుక్తుండయిపరగునుండి॥ గీ॥ ప్రతిదినంబును సాగాష్ట్ర ప

ట్టణమున । కటగి శివరాత్రి జెల్లించు నర్థితోడ । నట్టిదిన మేగుదెంచుడు యువసినాథు
ననుమతంబుతో మొదనంచు వచ్చి॥ క॥ జననాయక సౌరాష్ట్రం । బున జాగరణం
బు జేసి పునరాగమనం । బొనరించెద వేవేగమ । యనబిజ్జలుడిట్లు బల్కె నాత
నితోడన్॥ క॥ పనిచాలగలదు నేటికి । జనరాదు కొట్టరు లెక్క జడివితుదకు బ
ళ్ళను వేయింపగవలయున్ । జను నేయిరు దెసలతోల్ప్య సాగింపంగన్॥ క॥ బా
లింతలం జగతిషూ । యూళిగమును శుభభక్తియు భక్తియు సదుపక్ । బోల
దు మాకొలువింతెట । జాలించితి సని । జనుము స్వచ్ఛందపడ్తి॥ క॥ కాదని
సౌరాష్ట్రింపుము । పఠచేవ్రుదుప స్ప నేసిబర్బింఖ్రుమువో । వాదిప్పనిదప్పిం
చను । మాదరమతిలేఖ వ్రాయుము మసపిసి మదిలో॥ క॥ పరవాదులదర్పోధ
ల । నరపతి పోవకుమనం జనకనిలిచినహో । వసుడు ముదలించి పలుకగ । నరు
గుటమాఖ్యానంబుగా దెయుతడన్నగటిక్॥ క॥ నృపుడాడినట్ల సౌరా । ష్ట్రపతి
యుయిచ్చుటికి వచ్చు జనదేకున్నం । గృపసనుదనయున్నకడకు । నిపుణతగాని
పోవుగాకని యతిచెరుచునే॥ మ॥ అనినిశ్చింత తనూస్నయాఘునుని డాయుక్ సో
మనాధుండు చ । య్యనమహేశ్వరుదూతచందమునహస్తాబ్జంబునక్ నందికే ।
తనముక్ వ్రాసిన లేఖయన్ వెలయను ద్వల్లీల నే తెంచి ధా । న్యనికాయ వ్యాదిక్ప
త్యంబునన్ మెలగు బాచామాత్యు కెంగేలికిక్॥ క॥ ఆలేఖయిచ్చి సౌరా । ష్ట్రా
లయుడిచ్చుటికి దానయరుదెంచుచు జం । ఘాలగతిం జనుమనినను । వాలా
యము జేసి పంపవచ్చితి నను డుక్॥ క॥ ఒకపూటలోన నిచటికి । నకటెలగతివ
చ్చు సమాగమమునబా । యకయుం డెమునా పెనుగా । దెకోలుచుదీవియిం
పు మాప్రదేశమునందున్॥ క॥ ప్రత్యక్షంబౌనని యత । డత్యంత తపైవహింప
నదిగని వారల్ । సత్యముగ సోమనాధుండత్యనురాగమున యిచటికరుదెంచు
జుడీ॥ ఉ॥ రావణుమెచ్చి పోనిగతి రాకటునిల్వడు రావణుండనక్ । గావిలస
త్త్రిపోబలుడుగాని శివైక్యుడుగాడు శూలిభ । క్తావళి పెట్టు కెట్టగుతదన్యులకున్
సులభుండుగాడు మము । బోవదెభక్తవత్సలతనూ లోకనగుండ యాయు..డు
బ్రోలికిక్॥ క॥ పడిహారిచందమున నీ । కడకున్ జనుదెంచిన తం.. బోలుబు
మీ । మృదుడటుగా దెభూమింబడిన్ద ృశ్యమాటకుం బ్రభావషుభ.. ॥ గీ॥ ఇ
చ్చి లేఖ చేతికిచ్చి బాచార్యుతో । వెళ్ళి సోమనాధుడిటు వచ్చు । ననుచు నానతి
చ్చి యంతహిత తుండయ్యె । శంభుడగుట కేమి సంశయంబె॥ వ॥ అనియిట్లు
కల్యాణకటకంబునంగల సకలజనంబులు నగ్గింపనగ్గలంబయి క్రమ్మతసమ్మదా

శృంగసందోహంబులం గపోలఫలకంబుల లంకరిపుచు శిరసావహించి పురంబి
ప్పశోభనాభీష్టంబుగావింపం దగువారలం బొంచి బాచరాజయ్యయు చిత్కృ
త్యంబులం బరగుచుండ నినుండస్తగిరిశిఖరిశిఖరాగ్ర ప్రసరాంస్త్రసహస్రుండ
గుచు నిండుసంభ్రమప్రమోదంబు లాననాంబుజంబులం బొడమూపనాస్థా
నంబునం గల యనంగమదభంగభక్తిపుంగవులును బసవండును సంగస్థలపం
ధుపయియుండి యాటలం బాటలం గాలంబు గేలగొని గడపుచున్న సమ
యంబున॥ మహాస్రగ్ధర॥ అదేవచ్ఛాయ్స్పై నాదివ్యపథము చెసంజౌరావళుం
ల్ దృష్టిపొన్పన్ । మదమత్యత్సప్తవార్ధ్యన్నతరవగతితో నాకవాద్యస్వనంబు
ల్ । వదలన్ భ్రమోనుంగసౌరాష్ట్రపతికడకఁ గొట్టుచుపెన్ గాఢక్రందన్ । వి
దళద్భ్వాభాగుండయి నెగడె బెగడె సల్ దెసలో లివడఁ కన్॥ సీ॥ సిద్ధరామయ్య
గారు శ్రీశైలమునకు దానరిగి ప్రార్థన జేసియాస్వామికి । శ్రీమల్లికార్జునస్వా
మిగొంపోయిరి గాని యీబాచప్రధానుకరణి । తనయున్నకడకు గొబ్బున సిరి
పురపింపనేరరైరి పుడితండూ రెరుంగ । భోరున రప్పించె సౌరాష్ట్రసోమేశు
నిట్టి సైష్టికు లెందు నేనిగలరె॥ గీ॥ యనినుతింపంగ పిసిబిజ్జిలావనీశం । డరిగి బా
గిలిబడి మ్రొక్కెనతని మంత్రి । వగఁ మునుభటవగఁంబు వరుస మ్రొక్కె । బా
చవిభు ప్రస్తుతించెనా బసవరాజు॥ ఉ॥ కొట్టరులోని గావియ లఁగొబ్బున నుబ్బ
ననేలమట్టుగా గొట్టికనద్ఘనస్ఫటికకుట్టిమభూములఁ జేసి సైషణి । ఘట్టసువ
ర్ణశోభితక ధామము ప్రేమనమర్చిచుట్టునం । బెట్టునకోటగోపురము పెద్దగ
దీర్చెని మేషమాత్రలోని॥ గీ॥ అవనిషోడ్డల దేవుబాచయ్యనడక । భక్తి కెల్ల
ను నెల్లనై పరగనన్యసమము కోలాహలుండని సైన్యులతని । బొగడవిని సైపకొ
కనామఘూవిభుండు॥ వ॥ పరవాదిజనంబులు కొందరుగూడుకొని ప్రతాప
నారాయణపురంబున బ్రాకారగోపురోపశోభితంబుగా నొక్కగుడిగట్టిం
చియందు గోవిందప్రతిమ గావించి మంచిముహూర్తంబున ప్రతిష్ఠసేయుసను
రాగంబున నఖిలనియోగంబులుం గొలువ దానచ్చోట గొలువిచ్చియున్న
యన్న రేంద్రుండందరుం బొచ్చి బావిరాజచటికిరాని కారణంబేమి తా శివభ
క్తుండగునియో యిమ్మహోత్సవంబు చెల్లి తెరంగెరుంగవో యెరింగి లెక్క
సేయడో మా కొలువుచాలించెనో నేల నిట్టియుద్దోలగంబునకు రాకుండు నే
యని యాగ్రహించి పలుకు బిజ్జలునకు బసవండిట్లనియె॥ క॥ చెప్పినయుడిగము
సేయక । దప్పించెనొ విమునసుదలంగిననియనో । తప్పేమి జేస్యమాతని।

యిప్పుడుకోపించివిమించియిట్లాడుటకున్॥ క॥ కరలింగనిష్ఠులగుశివ । శరణు
లుబరదైవవితతశరణములకువ । త్తురొ చొత్తురొ కన్నులజా । తురొ చెవుల
విందురొ పారిత్రోపనపుతురో॥ గీ॥ హరునినియడనుపంకజగ్రాజయుం । డంగ
నచటడక్కదక్షిణాధ్వరము । నకుభృంగినాథుడేల లింగ వెలుంగ । మ్రొక్కన
నగనింక జెక్కలేల॥ శా॥ ఘంటాకర్ణుడనంగశంకరునిభక్తశ్రేష్ఠుడొక్కం
డుముక్। ఘంటల్ వీనులనంటగట్టుకొనితద్గంభీరరావంబులు । న్నింటన్ మ్రోం
యగజేసియారవశైలన్యధ్వానముల్ । వింటంజేర్పకభక్తియుక్తినమనం దెధా
త్రిపైవెండియున్॥ గీ॥ అవనినరవత్తముఖ్యారకార్యుడగుచు । వెలయుమహో
ద్రమంగళమహాపురమున । నెలమిలింగైక్యనిష్ఠావిష్టుడగుచు । నతనినియమం
బుజెప్పచోద్యంబుగనవె॥ మ॥ తనమ్రోలన్ పరశైవనామముసముద్యల్లీలజే
రొకన్నవె । వ్వనినైనంజలప్పంచివైచునియతిన్ వర్తించుచుండంగనా । తని
గేహంబుననొక్కబ్రాహ్మణుడురుప్రంబాస్తపర్లింపుచుం । జనుదేరంత్పుడ
పుష్ట్యంబుగుభిక్షాం దేహి యంచున్ వేసన్॥ ఉ॥ అక్షయసంప్రమోదయు
తుడైగృహిగావునభైక్షకాంక్షికిన్ । భిక్షముదానగొంచుజనిబెట్టగనొల్కు
డునన్యదైవనా । మాక్షరముల్ వచించెనుధరామరమాఖ్యుడు దాసికల్గితి
తుకక్షికరస్థలస్థగితగుర్వసుదర్వికప్రవస్త్రబుప్రైసన్॥ ఉ॥ అదిగనివిప్రుతెల్లతగ
వారడిబోవనుభిక్షకున్నిజా । స్పదమునకేతెంచినద్విజున్ముకకన్నమ గనైన
నిభిక్షుదయచుబెట్టగావలయునల్లరయుండిన । లేదుపొమ్మనాగదగవుగాక
యిట్లుమిడుకంబడివాతవధింపవచ్చునే॥ గీ॥ అవనిబ్రాహ్మణానహంతవ్యయ
నుసూక్తిచెప్పజేసెవేదమొప్పజదువు । చవనిదేవుజెప్పనరియమయ్యెనచిత్తు
డతడుధన్యుడగునెయకటకట॥ చ॥ అనిమదిదూరగావగచియందరుగూడ
ధరాధినాథుజేరనరిగిజెప్పినన్ । విధగావరడాయనబిల్వబంనిపిప్రసనిటు తే
లచంపితివిబుద్ధివిహీనతనేమిదప్పజే । సెనతడుదప్పగల్గినను జెప్పుముగాదెవ
జెప్పవేనియున్॥ చౌపదము॥ సరసరనిను చంపెదనన్న । నరవరుగన్గొనిన వ్వా
లయుంగా । నరయబశ్కెభయాంబించుకయుం । బోరయునినెన్నదిబొంపరిబో
వక్॥ గీ॥ చంపితినినికమొన్లైనచంపదగిన । యట్టిదప్పనుచంపినయవ్విధం
బు । శంభుడయొరుంగునువనుగావజంసకతన్। యతడుగాకేలమీచేతహతుడన
గుడు॥ క॥ అనవినిజనపతియుం । కనితనితోబలుమాటలేలధాత్రీసురుజా । వ్వ
నకున్ సతిగాజంపుం । డనవ్వుడునారికలుగొంచునడుగుజెరువునన్॥ చ॥ హా

రుచిలఘుంబుగాంచిదనియెంజనియోమహారభూమిభుండును। భటారమదవత్తు
డై పరమపాతకుతోసరిచంపబంచిన। న్నరకదురాత్ముతోడసరి నాకునుజా
వ వచ్చునయ్యయీ। శ్వరయనుచుం గరద్వితయిసంభృతతాళములిచ్చు
చుండగన్॥ వ॥ అప్పుడయ్యమరాజులింగనిష్ఠకుంగజారియిచ్చ మెచ్చి॥ తే-గీ॥ అ
న్యదైవాభిధానదురక్షరములుబలుకుభవితోడనిను మహాభక్తునెట్లు। సాటిసే
యంగదగునంచు మేటికిరుణ। దనదువత్సంబు చొరచాచి మనుచుదెరచె॥ చ॥
అరిమములింగగర్భముమహాప్రమదంబునజొచ్చి యుత్తరిం। నరపతిసేవకా
ళియుహినాచలకధూమమురంబుజొచ్చెనం। చురువడీగూడరాగగనియుగ్రు
నివెవిలజొచ్చు వేగనం। బరము చెందుచుమారెడహీముడనువేల్పులజిక్కి
గ్రక్కునన్॥ క॥ నరవరమాశివభక్తులు। వేరవిడెపరదైవతములవినవొల్లమి
కిం। గురిగాదెయర్యమాఖ్యుని। వరదివ్యాంబరముగానవచ్చుటమరియుం॥

వీరశంకరయ్యకథ.

క॥ మానుజేశవీరశంకరు। డనవెండియునొకభక్తుడవనివెలయుత। ద్ధ
నశాంత మువినుస్వప్నమం। దైనను నతండు పరదైవములం॥ క॥ తలపడుమ
ట్టుపుత్రోడం। బలుకడిదియనీతిగాగబట్టినడచునా। తలఖోకబొద్దునినంటం। గ
లుగని మేలగ్రనివి చారకలితాత్మం డై॥ గీ॥ అంటగారానిబొద్దునినంటుగొన్న।
తనువునలపోనటుకగ్రమొట్టిన ఘటంబు। దాసిగాల్చుటయెందును దగవుగా
దె। సుచుకృతనిశ్చయుండై యూషణంబ॥ ఉ॥ శ్రీనగసీమకేగి యతిశిష్టత
రంబగుమల్లికేశ్వర। స్థానమునన్ జ్వలజ్జ్వలనతత్వమహాయసపాత్ర। లోన
వాసీనతనొంది వెండియును శేషతరాయుధకృత్తగాత్రుడై భానుజవైరిసత్తుని
ఘనపాత్రతగాంచె నవంచకస్థితిం॥ క॥ కావునసభావరపర। దైవావలిజూ
డంగవినగనంటకొడగమా। శైవులకుంగానివాసిని। యీవిశ్వంబెల్లనెరుగ
నేటికిజెప్పన్॥

శివలెంకమంచయ్యకథ.

సీ॥ మఱియుశివలెంకమంచయ్య యనగ రకంఠభక్తుడు శ్రీశైలమున।
మచుచుండునను దినంబునుసమున్నతనరపతి వేల్పుఁ ఖండించిభక్తియుక్తి। ముగ్ధు
డు బూజించి ముదమునుబడయు భూజనులువిస్మయమందిసన్నుతింప। న
ట్లుగొన్నిదినంబులధిగమింపగనంతన భవభక్తావేశమంగలించి॥ గీ॥ శంకదిగ
ద్రావిపగవాదిజనులుచుకుని। గొయ్యయేను బెకెక్కమెత్తించి గోపవాహు

డీశ్వరుఁడకతఁడు వీరమాహేశ్వరోరు । పదముయుత్తమమనినిల్ప బరుబుగనలి॥
క॥ వడిజనిచక్రగదాధరు । గుడికడ పెనుగుంపుగూడి గూర్చుండిముదం । బడ
రగవాదంబునకు । స్మృడుభక్తుని బిల్వబంచి గుద్యుద్యములై॥ చ॥ పిలిచిన మం
చిదయ్యెనని పిద్దయు లేఁడొకమంచనాంహ్వయుం । డలరుజపంబునం జనుఁడు
నన్యమతుల్ మదశాస్త్రపద్ధతుల్ । వెలయఁగనెత్తి నారొఁకసిన వేసరకందరక
న్నియుక్తులిం । పొలయఁగఁ జెప్పి గెల్చినిగమోక్తులు సాక్షులుగాఁగఁ దెల్పుచున్॥
గీ॥ అట్లు గెల్చిన పరవాదులంతబోక । చదువులును గిదువులును నింకఁ జాలుదృ
ష్ట । మొకటైనను జూపఁగ నోపు దేని గెలుపు । నిజమన్న మంచయ్య గెలువున
ట్లు॥ క॥ మీ విష్ణు నితనయంతన । మూఁవిశ్వేశ్వరునకుం బ్రమస్కృతి సేయం । గా
వడి నడిపించెదమీ । గావలయును జూడుమన్న కథ లేమిటికిన్॥ వ॥ అనిపలికి
యా శివలెంక మంచన పంచశరహరు శరణులశరణంబులంతఃకరణంబు నస్మ
రణంబుగావించి యుచ్చరించి జనకు నుద్దేశించి యిట్లనియె॥ క॥ ఓరోరి కృష్ణవి
శ్వా। ధారుండగు విశ్వపతికి దండము బెట్టం। గారా రమ్మనయుప్రడ। వారణగు
డి వెడలెబుజనిపడపడవడంకన్॥ గీ॥ అట్లు వెడలి మంచనారాధ్యులకు మ్రొక్కి
యుతని వెంటనచ్చుయుబ్బనయును । జూచి పరసమయులు స్పృహరించు నక్కట్లు
వడినడిచిరిలచ్చెపతివరుండ॥ క॥ హరుభక్తిసంయుతుండై। హరినీగతి విశ్వనా
థునగ్రమునకును । ద్ధరిగతినడిపించుకపో । యురయంబున మ్రొక్కఁజేసెనిల
యురమంటన్॥ వ॥ శివభక్తప్రభూర్మయును మాట రోటుపడకుండ నాకుం
డలీనుండలేశశయనుం మంచన పండితులు పంచిన బనిసేసి బ్రదుకుదునని వచ్చి
భక్తిజిచ్చరకంటికి మ్రొక్కయుకడనచక్కఁ జాగిలంబడి లేవక చిక్కయుం
డుట నేఁడునుం దెల్లంబకా దేవాదులు నెత్తసత్తువలేక చూచుచున్నవారుగా
వున॥ క॥ హరునకు బ్రతి తేమిటికిని । హరిరూపమసాక్షిభక్తులలిగినజడుఁడూ
ర్పిరమేని బ్రతుకు హరియింద్రరవిసుధాకరు లకువినుధరణీనాథా॥ సీ॥ శం
కరదాసి తాన పరశంకరమూర్తిఁగలండతండు కోపాంకితదృష్టిఁగన్గొనినయా
క్షణమాత్రనయ్యన్యదైవముల్। కొంకముదూలి బ్రవెయ్యలటు పృథ్విపయింబ
డునిట్లు ధాత్రిని। శ్శంకతసంచరింపగన సఖ్యాతబల్లహు సమ్ముఖంబునన్॥ [illegible]॥
జగదేకమల్లడనువా । డగణితమాయాబలాఢ్యుడై తొడరిసన। జ్జగతీ[illegible]వ
త్సమయులు। దిగులుకుడువమిగులకోపదీపితుఁడగుచున్॥ క॥ ఘాలాఫిల[illegible]

కభవ। కీలావళిబర్వనతడుకనిసిగనుగొనన్। నేలంగల [illegible] లడెచయచ్చట। నీలాభ్రనిభాంగు చేసునీరై పెలుచన్॥

[illegible] యుగ [illegible] ప్రాత్య [illegible] మాడ [illegible] తి వసంతతిలకము॥ ఈశేశ్వరు [illegible] యంతయు నేడు జూడం। గారా [illegible] । సౌరాష్ట్రనాయకుని జయ్యన దోడి తే [illegible] । దట్టములకు బ్రపరిమితమనుదినముం। బెట్టిం [illegible] పెట్టని బ్రాయుంబు నారి పెరొక్కండున్॥ గీ॥ కవిలెనిండ [illegible] వ్రాసి। సుని నేవించుడిగి పుతప్పకతము। వెయుసు [illegible] పక జెప్ప [illegible] । నెరిగి మొండుంగనే చెప్ప నేటికదియు॥ వ॥ ఇటమీదీపనాలుసుజీర కాల [illegible] గా కేలమిట్టి పడెయదవనివిట్టు బలికి బసవండీవృత్తాంతం బంతయు వెన్న వించి పంచిన వినివాదంబన్ను నాదరంబున నాక్షడకుంబోకయు నీకి [illegible] వచ్చి యుచ్చటనున్న భక్తులకు మ్రొక్కి మొక్కి లింగ [illegible] నిలుచున్న బాచి రాజా [illegible] చిన యాగ్రహంబు బ్రదేశింపనా సూ సాలుండతక్కిట్టి నిమో। గీ॥ అఖిల [illegible] ధినాయకుడైన యట్టిహరిబ్రబ్రతిష్టను నీయమూత్యవ్రజంబు। వేటకిజను చేరనిసేల వెళ్ళవిన్ను। చెల్లు నేయునవినికోపశీలుడగుచు॥ ఉ॥ పుట్టుచు గిట్టుచుం [illegible] బొంక [illegible] భయదుర్భవాబ్ధిలో। జుట్టను బెట్టుచుందిరుగుచుండ్క [illegible] కెట్టు [illegible] యుప్పుడు బలికి కికతల్గట్టు [illegible] । [illegible] గాక మరి భర్తలు కర్తలు లేరు వీరిలోన్॥ క॥ [illegible] కర్త [illegible] జే॥ గీ॥ ఎల్లెడలకు [illegible] మ హెూక్కరయుచు। విష్ణు వాక్యం [illegible] వినియు వినియు మరియు। వరు [illegible] కర్తలనిబలిక నట్టి మూర్ఖ వ్యాముగలదె॥ క॥ జని [illegible] । దన [illegible] లములపింపలేక [illegible] సె స్త్రీ। త్యజు శాసనుం [illegible] । న [illegible] జే॥ మ॥ జినబుద్ధులనర్హదైవ [illegible] తరులు బసు। [illegible] బ్రతిమాకృతుల్ నిజము [illegible] తమి। ఘనము త్రైభ [illegible] డించి [illegible] రంగారాము [illegible] వంటుబుధాత్రిమీదని బెబ్రహ్మేశుండు నిక్షింపగన్॥ గీ॥ మూయు దైవంబు గాదనుమూనమేల। యు [illegible] దైవ [illegible] యనగదగునె,

హార్యజాలుహారునధికారులమ్ముఖ్యులను । వేదబాహ్యులుకతఁ దేవిరలెల్ల॥
క॥ ఆయేవురుకర్తృత్వం । బేయెడధరియింపలేమియాశుపగత్వఁ । ధ్వాయ
తనములుదర్శనములు । నీయిలనీరమురాదయగుటనిదియు నెఱుంగరే॥ క॥ వి
నుడేకి యేవరుద్రో । యనుశ్రుతులీశ్వరుని జెప్పినట్టితరుని నె । వ్వానిగనుమ్మా
లదైవములన । జనపదవ్రాతములంగట చాంసోమ్ముఖుచేన్॥ క॥ క్షితిదైవమేని
మలమూత్ర । తతికినెలవగు నెజలమూదైవంబేసిం । దగవగు జేట్టికాటలు।
యతిమరుసరచేతిగుంట యొందమునాగునే॥ సీ॥ అనలంబు దైవతంబగునేని
సర్వభక్షకుండన జనునే సూండలమున । గరువలిదైవంబు గాలిబాటలతోను
జిహ్వతియైయొకరిం దెసనయున్నె । యాకాశమదియు దైవముండ పటుసి ప్రాశ
యింబునొందునె ప్రమదావళిచేత । కమలాప్తచంద్రుల దైవములసవట్టిన సంత
తాటనపరిత్యనియతులను॥ తే॥ యాత్మయింతటికిని కర్తయయ్యెనేని । సౌఖ్య
దుఃఖంబులకుజిక్కరుజూచుచున్న । యున్నయయున దైవముల యొయ్యనేని యొప్పు
కొనకటి। యొకటిజనియించె జన్యజనకతవాలయిన॥ సీ॥ కాకయుండగ
ర్మ్యంబు యుయ్యెనేకిర్మంబు జడమదిగాదగతఁ । వెల్లనచియు మీసినిరేసిన
వాని కర్మంబు పరదునేకలఁగలడా । వేదన్ముద్రిపుటియు లేకపోవయును
గలడన్నకర్మంబు కతఁగాదు । ఘనకర్మఫలమునమభవింపగఁజేయుచు వారుడు
కర్మాధీశు నతఁడగపెఁ॥ తే॥ కర్తకర్మయు యుదునెమఖంబుజేసి। దర్శనీదేరకుం
డునోతరీద్రిశిరము। గొట్టెనట్టెనట్టెనయాకోటకోటనికిసివరుని। జేరంగవ
చ్చునోయుగనికొనుడు॥ వ॥ అవశ్యమనుభోక్తవ్యం కృతంకర్మశుభాశుభంబ
నువాక్యంబు కర్మాశుభావశ్యకత్వసూచకంబుగాని కర్తృత్వసూచకంబు
గాదు అట్లనుంగాక (ఏకఏవహి రుద్రోనద్వితీయా)యనిశ్రుతికోటి జాటుం
గావున కతఁలకతఁమగనమదహతఁయకాక హరిపురస్సరసురులకి యా
వరంబునంబని పూసికొలిచి యుండుటపశువులుగాన్ని పశుపతులుగారు నీయం
తృయంత్రణాపరతంత్ర్యంబునంగార్యకారణ ప్రవర్తితులై యవాంతరక
తఁలై చెప్పినబహులుజేయు వారుజెప్పినపనులఁ ప్ఫలంబులకుంగతఁలగు
దురేకతఁలుగాపికి పర్త్యంబునందూరిసూ సకలజనంబులకు విస్పష్టంబు
గా దెలిసి యుండునదిజెప్పవలసినుండు॥ మత్తకోకిల॥ గోరబోవగగొడ్డలేటికి
గోపవాహనుగుట్టులకా । సారసాక్షముఖామరుల్ పరిచారికాకృతి గొల్చి
యు। న్నారలాలగుశ్శచుట్టులపినాకినోకేడనైనగ । న్నారొజెప్పడగు

ట్టు వేల జనంబు లెల్ల నెఱుఁగఁగాక॥ అట్లునుంగాక॥ సీసమాలిక॥ అప్రతిమా
కారుఁడగు లింగమూర్తికిఁ బ్రతి జేరించెడి హరినతఁ గులెనయె । నిర్మలనిత్యనిష్ట
ర్మదేహునకును దుర్మలదుష్టదుష్కర్ము లెనయె । శుద్ధప్రబుద్ధానిరుద్ధ దేవునకు
ప్రసిద్ధబౌద్ధనష్టజినులు సరియె । చావుబుట్టువు లేని దేవదేవునకును వగవచ్చి
పుట్టు దైవతము లెనయె । బ్రహ్మమాయాకార పశుపాశ భంజకు బ్రహ్మవిష్ణు
పురోగ పశువు లెనయె । శంకరునకు విష్ణుకంకాళధరునకు శంకితు లైచను లెంక
లెనయె । ప్రళయంబు నొందించు పరమేశునకును తత్ప్రళయభీతులు వేల్పుబ
న్నలెనయె । అఖిలలోకార్చ్యుండగు లింగమూర్తికి నర్చించు నర్చకు లమరు లె
నయె నొసలఁ జూడఁబోవ కన్ను పసరించు హరునకు రెండు కన్నుల వేల్పుతండము లెన
యె । హాలాహలాగ్ని సంహార సాహసునకు హాలహలాగ్ని దగ్ధాంగు లెనయె ।
త్రిపుర దానవ భంగనిపుణ విక్రమునకు త్రిపుర దైతేయబాధితులు సరియె । యం
ధకముఖ్య దైత్య నిరాసహారునకు నంధకాద్యసురభయార్తు లెనయె । హరి
కమలజకపాలాస్థిభూషణునకు హరికమలజముఖ్యసురలు సరియె । యావిర్భ
వింపని పుట్టియ భవునకు దేవకీపుత్రాదిదివిజు లెనయె । యఖిలంబులోఁ గొన్న
యట్టి లింగమునకు లింగమధ్యస్థులౌ లైంగు లెనయె॥ గీ॥ వెలమి సర్వేశునకున
సర్వేశు లెనయె । రమణ సర్వజ్ఞునకుఁ గొన సర్వజ్ఞు లెనయె । భూమి షోడశల దేవుతో
సోమనాథుఁ డొకఁడ సరివత్తురే వేల్పు లూడఁ గొడ్డ॥ వ॥ వెండియు మహా సర్వేశ్వ
ర భవ హర శివ పరమేశ్వర పశుపతి శ్రీ మహాదేవాది నామంబులు దక్క నవేల్పు
లకొక్కండైన నుంగలవె యంతియ కాదు (తద్విష్ణోః పరమంపదం) బన వి
ష్ణువకుం బరంబైన పదంబనియును (పశ్యంతి సూరయః) యనక కృతార్థులిట్టిమ
హాదేవుని భావంబులం గాంచు రనియును వేదంబు వాసాదంబులు సాదరంబు
నం బలుకవినియుచుండు మతులు యసచ్ఛాస్త్రంబుల జెప్పంబడ్డ చందంబున
వాదుకఱకు పాఱుడొకఁడొకం బోసిన దోషంబుననో నామువేసిన మోసంబున నం
బొడమిన మతిభ్రమణంబుననో గాని కొందరు మందభాగ్యులు సద్గతిబాహ్యు
లునగు వెడబంపు బాడఁజులు దేవతాతారతమ్యంబులు దప్ప జెప్పుదురవనీశవా
రల ప్రచారణభాషణంబులు వినంబని లేదు విడువుమని మఱియును॥ గీ॥ హరికి
పునర్భవత్వమున ద్యుతిత్వము ను । నిజంబుగఁ గల్గిన మనుజనాథ । శైవవరుఁడ
గు మార్కండు శాపమునను । బుడమిఁ బదిమార్లు దనకెల్ల పుట్టుఁ జావుఁ ॥సీ॥ సా
మంబు విష్ణోః పితామహాయ నపితామహుని గుదంబున మాధవుండు । దత్తో

జన్మించి యధోక్షజుడనునామమవనిలోఁ బ్రఖ్యాతమయ్యెఁగాదె। యిదియేల
యదితికినింద్రానుజుండనై జనసంబునొందడే శార్ఙ్గపాణి। బాదరాయణు
డన బ్రభవింపడే శౌరి ద్వీపపురంబున నెల్ల వారువినగ॥ గీ॥ నియ్యోగమునందు
కృష్ణాఖ్యుడయ్యెఁగాదె। విష్ణునిలయంబునందుత ద్విష్ణుపదము। గోరి భజియిం
చు వారికే నూరవైరి। యొసగువిష్ణుత్వమొందుదురొకఁరొకరు॥ ఉ॥ ఎక్కఁడ
వట్టియున్నను గునీహరి బన్నములిన్ని బామలున్। నీకకుమకానివా బభిమి సండ
యొనర్పుటకానరేంద్రయీ। వాకుఁల సాక్షియొకఁడు మునీపతి యున్నినవా
చ్చిమచ్చమైఁ యుక్కన బాయదెప్పుడు నగాధిప వెండియువిను మ్ముజెప్పెదన్॥
మ॥ తగదూర్వాసుడు రుక్మిణీయుతముగాదన్ను స్వడీచ్చండిపె। న్నాగలంగ
ట్టికశాఖి ఘాతములచేనొప్పింపుచున్ వీపుతోఁ। తెగయుంగొట్టుచు బండి మొకిఁ
దిశలందీడ్చించుటల్ ద్వారకా। నగరంబెల్ల నెరుంగుగాని నృపతీనామాట లేకా
దికన్॥ గీ॥ వుపమనుపమన్యుముని మహాతపముజేసి। పాలమున్నీరు భావుచేతబడ
సిగ్రోలునపుడు। లోడబడయాదినారాయణాఖ్య। గళమున నుబడసమియడే
శేకరించి॥ సీ॥ హరి నిజలంధరుండను రాక్షసేశ్వరు డలయించి చంపడే యంబ
రమున। జలజనేత్రుడు జరాసంధు వాజిని నోటి కామించుకొనడె దుర్గములగ
ములు। యిభదైత్యముఖులు కైటభదమనుని బర పరెపలు మార్లు బవరమునను
మృగజాతిఛండాలమగు గార్ధభమున ప్రాణము పట్టివనండె॥ గీ॥ నవ్యశార్ఙ్గచ
కమునవైవ వీపాంగి। చక్రమపుడు విరిచివైచి దధీచి తన స్వన్నడింప। తెగడితన
ముంచయెుంగక తెగునజేసి। పారిపోవండె వెన్నుండు బంపయగుడు॥ క॥ సురబ
లముసురబలముల్। బోరిగొనవిషమారగించి ప్రరహాండమృతం। బురుదయ
నిచ్చిన మెచ్చుదు। హరినగటిమబోయియాడవ య్యెసుకాదో॥ క॥ బలిగిట్టిభూ
తలంబినమ్ములగొన్న యఘంబువలన మురవైరిభూ। వలయంబుగోలుపడెఘన।
జలధిపాతగవలసెగాదె జనులెరుగన్॥ తోటకము, అలికిదాద్విజహత్యకులోఁ
నై। నేనగలంతయు నెమ్మిభ్రమింపం। గాలమునిండిన గ్రక్కున బోడె। ప్రాలి
ననెవ్వగ రాముడు భూమిక్॥ క॥ ఘోటకి విష్ణుని మాయ। స్ఫాటకమున కేల భ్ర
మసినారోజనులుక ఘూ। రాటవినొక్కఁనిషాదుని। యేటునకీల్గండెలోక మె
ల్లనెరుంగన్॥ సీ॥ వెన్న ప్రుచ్చిలిపోయి వ్రేతలనేలయించి రంతకాడనిశౌరకం
కలేక। నందికేశుమతననాసానిలము వెంట వీడువండాతండె క్రీడబార। హరి
దానదయివంబున నబల్కియురు లింగమాతిఁగానగలేక మోసపోడె। హ

రుబెనుఁ యుగములనాత్మజునర్థిఁ జి క్కొలువఁడె మేఘవాహనుఁడు కుధరధరుఁడు। నె
మ్మనస్స్వామినుబరిమార్చి మారవైరి । యంత్రసంతతిదలఁ జెల్చినట్లజగతి।
కసఁతకరటికఫాలంబుగా దెహరుని । హారలతికాంత రాళంబునందు వెలుఁగ॥
క॥ శరభాకారంబుననర । హరిజిత్రవధంబొనర్చి యాతనివర్మం। బరుదార
హరుఁడు దాల్చుట । శరభాఖ్యాయంబునంద జమువగవినరే॥ ఉ॥ అంగజవై
రిహస్తగుని వాదివరాహముఘోరదంష్ట్రిమె । శృంగద్రివిక్రమాస్థిపుర
భంజనుహస్తరోజనందుఖ। ట్వాంగము భంగినుండు వన జారిశిరంబు శివాం
గసంగా । నంగబడంగశౌరినయనంబు మహేశ్వరుగాలద్రాలఁగన్॥ క॥
వనజాక్షుఁడైవనిసగా । వినవచ్చు నెపారుణమున్ను విష్వక్సేనున్ । ఘనశూ
లంబునబడబొడి । చినింగికెత్తినతదగ్రశివున్నండున్॥ క॥ అత్తరిగలకేతనగ
తి । నెత్తురువరపడెమహీశునిసపత్రమునన్ । సత్తుగనింతయుగనియున్ బ్రే।
మెత్తహరింగర్తగాఁగమరికొందరిలన్॥ క॥ సమధికరౌద్రోద్రేక। క్రమమునగు
ద్రుండుహరిహరంతంబసివే । దములు మొరపెట్టవిష్ణుని । సమయించుటహరి
హరాఖ్యశంభునకన్యన్॥ క॥ పన్నగభూజ్ఞస్యశిర। చ్ఛిన్నంబనిశ్రుతులుబ్రమో
యశ్రీకంతునయ । జ్ఞోన్నతిపురుషుంబొరిగొని । జన్మంబునవెన్నశిరము సరి
ద్యంపండే॥ ఉ॥ ఆదిమహాధ్వరంబునమదాంధమునన్ మరవైరిహస్తక। చ్ఛేద
మునొంద నేహానిజేతనతండెయసంగనేలగ। రోచ్చయయెవ్వరుగజహాన్రో
పహతాస్యులుగాకయుత్తుండి । మేదినిదైన్యంబిడిన మించినురాచ్చితలెత్త
జాలిరే॥ గీ॥ మించినుహిమించినట్టిదరించిమించి । పంచమశిరంబుఖండించె
సంచలుఖుమ । హరిణమైకూతునవయింపనజునిశివు । మభవుఁడేయఁడేతో
గమ్మృగవ్యాధుఁడగుచు॥ ఉ॥ అతనిమానసాత్మజుడహంకృతిసంగతినున్నమష్ట్రి
సం । జాతునిజేయుడెశివుడుసత్యతినుతుడాత్మహస్తసం । జాతముమీఁదికె
త్తిధరశౌరివిధాత్రైవశనన్నదద్భుజం । బెతెరువవ్యనూమునజెప్పవినరెశి
వకేతనంబులన్॥ భుజంగప్రయాతము॥ అజేయాపలేపాఢ్యుఁడై రావణా
ఖ్యుండుమా దేవిగంపింపనుపొంగి కైలాసమున్ । మీదికెత్తంగసద్యోనుడంగు
ష్ఠసందాత్తదెభీతిసంక్షోభమొందెన్॥ గీ॥ మలహరునితోడ మెండొడ్డిమారు
మసలి । కంతుడేటేటగాలంగగానరాడె । కాలుచేతులకై చంపగాగాదె
శూలి । శూలమునగృచ్చియుచ్చెలసురలుదలక॥ సీ॥ దక్షుదుగ్రోష్ట్రినందల
గొట్టుటవుడి సామేషశీర్షము జెమ్మభాషలేల । యఖిలలోకా త్తుండనగు

డు దాననభృగుకన్నులుగెలకడె కాలగళుండు । శివదూషణము సేయుచుద్దక్ష
భద్రుండు పూషుపండ్లనుపోవబొడిచెగాదె । అతిసత్యమునజత్రాణుండు
దానన గాడ్పు కాళ్లనునరకండె హరుడు॥ గీ॥ ద్రోహిదక్షునిచే నాహూతులు
గ్రహించి । కుడిచిబాహులుజిహ్వలుగోలువడడె । అగ్ని యనిమిషపతిచే
య్యానదితిముకుర్ । చెకరుండెవీరభద్రుండుచకరుగాగ॥ క॥ అమృతకిరణంచ
రణంబున । జవరదెవిధిభామముక్కు-స్వాహాచన్ను । న్నిముషంబునగోద్రా
డేయు । జ్ఞమునకుపమరాకమిగులసఫలతనొందక॥ వ॥ వెండియుసకలై
ర్వంబునందిండికై యజ్ఞభూమండలిందండతండంబులై యుండుదుండగవుసె
ల్పులంజెండిచైవండెయుంతియుకాదతండెల్ల లోకంబులవెల్లి ముంపుతలంపు
నం బరతెందుగంగాకల్లోలినీపల్లవ సల్లనకరపల్లవాగ్రంబునంగబళించిజగ
ద్రక్షణార్థంబుగా నతాళిగళింపడె మఱియుసర్వసర్వంసహాచక్రధురీణాస
హస్రముఖభీషణంబగు శేషఫణి ణిముద్రికంగాలించిబిటికిన వ్రేలందాల్పం
డె యునియునుంగాక మింటిదెస నొండొంటిగూడక వగ్గింటవడి పొడగట్టు
కట్టడికరకరసుల పట్టణంబులు మూటనొక్క పెట్టునరిగట్టి వింటనంటుకొ
నంగెంటులేనిసమిస్తకంటకతూపు మాకిరుమంట పాలుకావింపడె యటియు
నంగాక యుధిష్ఠిర సమయసముద్భూత ప్రభూతభూతశ్రేణిలో క్షితి
మూల బహుసాలాహలంబు జంబూఫలంబు గ్రుంగుగతి గ్రింగండె యంతి
యకాదు అంధకగంధకుండు రుజలంధరవ్యాఘ్ర జటాలాసురాదుల గెంప
డమొత్తి మోదరలాడండె యింతేసిపనులకుం గంతుహంతగా వలదతని చి
రుగణం బొక్కరుండైననుం బుండరీకభవాండంబులు డివియంజెట్టం జాలున
ట్టు గావున మా దేవుకోలువేల్పు లెందును లేకభూరవణ యక్కొడుసెప్ప
దనాకర్ణింపుము॥ చ॥ హరుసాకరూఁడునిత్యుడుము రాంపకముఖ్యులనిత్యు
లౌటకున్ । సరియగు గావాకంసమురఘస్మరవాగ్రమణా స్తిమస్తకో । త్క
రధరణంబు దానదియాజా జెతలంపగజ్ఞానకంబుశం । కరుడశదివ్యసంవృతి
కి గారణమవుటకుగర్తయౌటకున్॥ గీ॥ అవనినాయక యుపమన్యుడగుమునీం
ద్రు । చేతశివదీక్షవడసె రాజీవనేత్రు డింద్రనీలంపులింగంబునిష్ఠభక్తి । సజ్జ
నిడికొలుచుముప్పొద్దుశ్రద్ధతోడ॥ చ॥ హరిహరు వేయిదామరలనర్చిస నే
యగనందునొకరూపం । కరుహాముదకుర్వైనతనకన్నుబ్రియంబున బెల్లగించి
త । బ్బగణముబూన్పవిష్ణుఘనసాహసభక్తికినిచ్చిమెచ్చిశం । కరుడాసగం

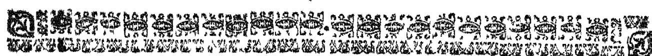
డెచక్రమునుకన్నునుమున్నిటియట్లయుండఁగన్॥ వ॥ మరియు మత్స్యావతా
రంబున శ్రీవత్సలుండు లంకాద్వీపంబున కంకణాకృత వాసుకిమచ్ఛేశ్వరనా
మంబున ప్రతిష్ఠయొనర్చి పేర్చిననిష్ఠఁగొలువఁడె కూర్మావతారంబునం గూ
ర్మనాథుఁదారపాథోనిధిప్రాంతంబునన్నిల్పిభక్తియుక్తుఁడై భజయింపఁడె
రామావతారంబున రామచంద్రుండును శ్రీరామనాథు సేతుబంధంబుపై
సంస్థాపనంబుజేసియు పూసింపఁడే యింతకమున్నన నంతుండునత్యంత తా
త్పర్యంబున శ్రీరారామంబున రామేశ్వరునారాధింపఁడే ద్వారవతినూరం
త ప్రొద్దుగోవిందేశువినివేశితుంజేసియాసక్తి సేవింపఁడే వెండియు యు
లంపూరబ్రహ్మేశ్వరుం బాదుకొల్పి పూజలుసలుపఁడే యట్లయింద్రుండు
నత్యంతతాత్పర్యంబున సింద్రేశునెడపడని భక్తింబూజింపఁడే వ్యాసుండు
మహోల్లాసంబునంగా శివ్యాసేశ్వరుంబెట్టినెట్టన దాస్యంబొనర్పండేవా
రు వీరనకసకలమును మనుదేవదానవాదు లాదిగావారణాశితమతమ చే
ల్లింలింగప్రతిష్ఠలుజేసి యాసక్తిఁగొలుచుట తేట తెల్లగాదెకావున భావభ
వభంజనుండు దక్కనొండొకరు వేల్పులక్కడి కర్తృత్వంబేదయు పా
స్వాస్యంబతండయ్యెతుండై యభిమతార్థదాతయగు నిదిసకలశాస్త్ర పురా
ణాగమనిగమసిద్ధంబు॥ గీ॥ అట్లుగాకశిష్ణుదైవనిధియైన । నేరకేమియె
సగిరీప్సితార్థ । మమరమనుజదనుజయక్షోరగాదుల । కీశండియ్యకున్న నీప్సి
తములు॥ సీ॥ అక్షియుగంబుననర్చింపగాళిదాసునకు కన్నులరాసిసారదినోసగ॥
ననురక్తిశివనాగిమయ్యకుబ్రతిసోమవారంబుకన్నలువారకిడే। భానునిసేవింప
బోనికష్టమడంచివినుతదేహముమయూరునకిచ్చె । బాణుడప్పుడుకరపల్లవం
బునరికినతనికప్పుడయీడెనంగజారి॥ గీ॥ దండిగీర్ర్రపహరిచేతదలగనట్టి। నేత్ర
రోగంబుహరియించెచిత్రమనగ। ధూపమొసగనఘ టకోడగూడ। గొనిచన
డెయోహిళయ్యనుదనదుపురికి॥ క॥ అవనిం దేవరదాసికి। దవఃధియొసగండె
బాసదప్పమికిమహో। త్సవుడగుచుమిండప్రాణం। బపలీలకులాలగుండయా
ఖ్యునకీడే॥ క॥ కరికాలచోడపురమున । బరగింపడెపైడివానప్రమథులువెర
గం। దరయంబునదగనెక్కడు । శిరిగద్దయయొసగె బసవశరమజేశ॥ క॥
మునునిమ్మవ్వకు గానే। డ్లినములుతనపురిగవనులుదేరపింపడెచ । య్యాజొం
మ్మయ్యచేజచ్చిన। వనమృగమ్ములగొనిచనం డెస్వపురంబునకుఙ॥ గీ॥ మా
చ్చితోభయకర్మకుమారపాల ఘూర్జరునితంత్రయుతముగాగొనిచ । నడె

యాట్లపిళ్ళనయు వారుయును। మహాత్మ్యగ్రామసహితం। బు గాదన్ను కలపికొన
డె॥ సీ॥ వరగోండ పెరుమాణి నరులెల్లనెరుగంగ గొనిపోవడె తారకుధరము
నకు। మ్రోలబాడగ మెచ్చి తాళంబుగూడ శంకరుగొనిపోడె స్వపురమునకు।
షోడశగణంబులసారదిపీఠంబుల నిలుపండె నేడునిశ్చలతనుండ। తెరసగణము
లవీరభక్తికి మెచ్చి కైవల్యమొసగడె గారవమున॥ తే॥ పొందివిన్నగముననకైనిద్ర
బోవకున్న। చెందుననుసీడె శివరాత్రి సేవఫలము। చన్నభక్తులకథలట్టివెన్నొ
నైన। గలవు వానినయేటికిగణుతి సేయ॥ క॥ హరునకు సరిగలరనుటయు ప్ర
రగగనేకాత్మవాదపరతయు హరినా। హరమయుడనుటయునజ్ఞత। యిరు
నాలుగుమూర్తులునుమహేశుడనుటయుక్॥ క॥ దుష్టమనుష్యులలో సత్ప్ర
ష్టమహాభక్తసంతతికిబోల్చుటదు। కష్టతరోక్తులువినుటయు। సృష్టించాతక
ములనుచు చేరరు శిష్టుల్॥ గీ॥ పిలువబంపంగనిటవరావలసె। నేమియనిగలదు
జెప్పుడన్నభూపాలుడ। న్యమతుల మోములుసూడనయ్య తగులువుడు। తెల
లువాంఛిరి పెదవులుదడిపికొనుచు॥ క॥ గామచిడనట్లులందయు। మేమరచివ
చింపలేకమిన్నకతమతము। మోములుజూచెడివాడు। కామహింసతిగాంచిల
జ్జితానను డయ్యెన్॥ గీ॥ క్రొవ్విడిగి తార్కికులుకుక్కగూసిదప్పదెచ్చి కొన్న
విధంబైనదికుర్కమాలి। బాచరనుమర్త్యమాత్రుగా బలుకబోకి। ద్రోహమూ
తండు ప్రత్యక్షరుద్రుడతడు॥ క॥ కొలువునులికుర్కనవెరసెన్। బిలబిలతార్కి
కులుదానుబిజ్జలుడేగెన్। మలహరుభక్తులుబసవడు। నలఘుండు బాచయయు
నరిగిరార్యులుబోగడక్॥ మ॥ ధరణిన్ షోడ్గల దేవుబాచయువిచిత్రంబైనచారి
త్రమె। వ్వరుసద్భక్తసభాంతరాళములలో వాక్రువ్వగావింప్రవా। రరయుం
గావినరంతకప్రథితవాహద్విణ్ణొటతద్గంధరాం। తరశీమాదృశరజ్జుబద్ధవిలు
ఠద్ఘంటాఘనాతాకారముల్॥ స్రగ్ధర॥ బసవశ్రీనామధేయా పరిమితమహి
మాప్రాణలింగాంతరంగా। బసవశ్రీపాదకప్రభవయుగళసద్భావవాస
క్తచిత్తా। బసవశ్రీమత్ప్రసాదప్రచురరసనధాపానసంపూర్ణదేహా। బసవ
శ్రీలింగదత్తోల్పణకరణగుణ ప్రాణదేహాభిమానా॥ క॥ వేదపురాణాగమసం।
పాదితనుతసూక్తిరచితబసవకృతీసుధా। స్వాదనసుఖసంతసన। మ్మోదితశి

వభక్తిజాలముక్తివిలోలా॥ మాలిని॥ శరదనయయుతవృత్తాసద్వ్రతాయత్త
చిత్తా। యమనియమసమేతాహారపుణ్యప్రభూతా। సమదతులమహీశాన
వచిద్వ్యస్తపాపా। సమహితమహిమాఢ్యాసంతతోద్భూతమాఢ్యా॥

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వర గురుప్రసా
దలబ్ధనిబంధనశక్తియుక్తశ్రీపిడుపర్తిబసవనా
చార్యవర్యసత్పుత్ర కులపవిత్రసోమ
యనామధేయ శివకవిప్రణీతంబైన
బసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు
షష్ఠాశ్వాసము
సమాప్తము.

(*)

శ్రీరస్తు.

బసవపురాణము.

సప్తమాశ్వాసము.

శివనాగమయ్యగారికథ.

శ్రీనందికేశ్వరపదధ్యానా। దీనాంతరంగడంబవిరహిత। జ్ఞానాం
బికసన్మాలిత। సూనాశుగపాలకురికి సోమారాధ్యా॥

గీ॥ దేవ మున్ను ద్విపదగావించిన। బసవచరితమేను భవదను
జ్ఞ। పద్యహృద్యకావ్యభంగినానేర్చిన। యట్లువిన్నవింతునవధరింపు॥ వ॥ మరి
యునుభక్తధీమణిసమంచితకీర్తిధనుండుభక్తులం। దరుగొనియాడుచుండ
మనునన్యుడిలన్ శివనాగయ్యనా। వరలునుదారమూర్తి బసవప్రభుచేం
బ్రణీసంతసిందుచుం। దరుగనిభక్తివృత్తిమెయినిష్ఠఘనాంబుధినోలలాడు

చున్। క॥ కడు వేడుకనతఁడుండఁగ। బుడిబుల్లింబోవనట్టిభూసురులెల్ల। న్వడి
జఁబిజ్జులు నియె । కుఱ్ఱడు మచ్చరికమున నిట్లు గూఁగిరి పిలుచున్॥ వ॥ విని భూ
పాలక పెద్ద భక్తులను చున్ వేవేలచందంబులన్ । వినుతించుచున్ బసవండు వారిగని
నన్ వేఁ మొఱ్ఱ వార్డించిపో। యినయుచ్ఛిష్టముతోడ నేగుడుచు దానిట్టిట్టిబా
డయ్యె న్యా। చ్ఛిచందంబున నిన్నుఁ డాయఁజను దెందం జేయుసిద్ధాంతముల్॥
ఉ॥ వారు పురంబువీధులను వచ్చుచు బోవుచుఁ క్రొవ్వుననన్ చుముం। జీరికినైనచే
కొనరు సెంబలి సెంబలి నార్యమానినీ । మారవిహీనయీపురము మాలల
పాలయిపోయెనింకనా । చారము వర్ణభేదములు సాగుట యేగతి నీదుపేది
నిక॥ గీ॥ రాష్ట్రకృతపాపమెందును రాజుఁ జెందు। రాజుకృతము పురోహిత
రాజిఁ దగులు । గాన నెరిగింపవలసెద గర్తృజనుల । శిశు యొనరించు కీడు నన్ను
జెందు నిన్ను॥ క॥ అనవిని జనపతిమనమున । గనలుచు బసవయ్యఁ బిలువఁగా। బం
పుడు నా। ఘునుని శివనాగమయ్యం। దనయుం దలమందు నుంచి తాఁ బరిచరుఁడై॥
క॥ నడతేరఁ గాంచి విప్రులు। కడు మరియొకింతయును మాల గలుషంగానీ। కడకత
నిందోడుకని దెవ । చ్చెడుమది భయమింత లేక శివికము మీఁదన్॥ గీ॥ నీవు జూడం
గనీరీతి నేగుదెంచు। వాఁడు మాబోట్ల నెరుగు నేవసుమతీశ । శంక లేక యతఁడు వ
ర్ణసంకరంబు। సేయుచున్నాఁడు దనకట్లు చెల్లునెట్లు॥ క॥ అనిపల్కు విప్రవర్గ
ము। దనపడి నడ వేరనతఁడు తన మోసల చూ। చ్చిన గాదని నరిగి కాలిన్ । జనపతి
గోలుపిచ్చియున్న సమయము నందున్॥ చ॥ నడకగఁ డాయ నచ్చు శివనాగమ నిష్టి
నాసనంబుగా। మడిచి నిజాంగవస్త్రము సమాదరణంబున బెట్టి భూపతిన్। బో
డగని విల్వనంపితి విభూమిపతీ పని యేమి నా నృపున్ । గడు కిలుషించి కజ్జలము
కన్నులనిప్పులు రాలనిట్లనెన్॥ క॥ ఆదిన వర్ణ వ్యయవర్ణవి। భేదంబులు లేవనేడు పే
రొందన్న పిరుయే। వేదములు చెప్పనమ్మిక। గా దెట్టకంబు మాలగలుపఁ జను నే॥
క॥ నీతలనన్నట్టై నేవృచ। కేతనపరిభక్తియుట్టికిక్లి సమునకన్ । భీతిజనింపక
యెట్లైవి । నీతులు మీఱున్న గుణియు నేవపరంబుల్। క॥ పండు నెమిరుండిన
భూ। మండలిమోమోటకతన మరియొండనకీ। న్లుండటగాకనపిఁబసవ। పండు
బలికెన ధిపుతోన వార్యుఁడగుచున్॥ గీ॥ మనుజనాయక గోడగరమూచనాళ్య
జెనటియుత్తమ వశజుం జేయుదలచి। స్వర్ణధేనుగర్భమున నవ్వసితను నిచ్చి। దా
నినిండగ ముగ్ధదుగ్ధములు బోసి॥ గీ॥ పోవె బూర్వాశ్రయుంబందు భూతలేశ।
యట్టి గ్రామాంత్యజకు ప్రముకీర్తియంతబోక। దాసియొంగిలిదగ్ధమున్ ద్రావిర

శీఘ్రము । గాక యుద్ధసేనపును గడిఖండలుగను॥ సీ॥ వండంగదరి
గొనువడువున జెండుచు నొండొరుచే వ్రేసియుబ్బి మీరి । పలతసోమా
సులబలగంబు భాగంబు వెనుకచట్టు బ్రహ్మాదులపాలు ; వాలంబు సాధ్యాను
సవర్గంబు నంశంబు కోలెమ్మ వేదవిట్కోటి సోమన్న । బిరుదు ప్రభాకరభట్ల
యాధీనంబును రముష డంగాలయొజ్జసోమన్న॥ గీ॥ పక్కివ్యాకరణమువారి
పాలు । మాంసశోకలను జిల్లి గడ్డ త్రే నులవంశంబు । పక్కిముక్కులుప
రదేశివరుల పాలు॥ గీ॥ అనుచు గోహాస్య జేసిన యట్టియూర । మాలలిల ద్రాట
మాలలు మరియు బచ్చి । మాలలను వీడ ప్రిమాటలు మాన వేశ । వినగ బాస
గునె యెట్టి వెర్రి కైన॥ క॥ వేదంబులాని సెంచుం । జోతిషమును జాతిధర్మసు
గతులును జ్యే । చోదితము లానాకావాస । మాదరమున జెప్పుమంటి వివ్విధి వి
నుమా॥ గీ॥ వేదచోదిత జాతులు వెలయు రెండు । ధర ప్రవర్తనమును నివర్త
నము గాగ వరుసభవకర్మజమదు ప్రవర్తకుండు । ప్రకటశివసంస్కృతుండు
నివర్తకుండనువ్వో॥ గీ॥ సకలవర్ణంబులందును శంభుభక్తి । వితతివర్ణం
బు యెన్కుడు రీతలేశ । భాగ్యహీనుడు చే పట్టబసిడి లోష్ట । మైనగతి గాదె భ
క్తిహీనుల కులంబు॥ క॥ హరుమూరట విగ్రహమ్ములు । హరుభక్తులు లోకము
నన రాకృతులై యా । ధరదోతురు గావున నరవరత న్మాహాత్మ్య మెటుగ వ
చ్చునె మీకున్॥ మ॥ కరికిం బంది సమాన మే హరికి కుక్కల్ సాటియే హేళికిన్ ।
వరఖద్యోతములీడె చంద్రునకు నక్షత్ర సంఘాతముల్ । సరియే క్రొంవలు
గంగకున్ ప్రతియె వెన్నల్ వార్ధితుల్యంబులే । యరయంగా శివసంగమ ...
దా ... యీవాదంబుల్॥ క॥ సురభికి సూరదుప్పులు । సరియన గాదగునె దే
... పాలములతోడన్ । బోరయునె బచ్చలి హరహర । పురహరశరణులకు దుష్ట
భూసురులెనయో॥ గీ॥ ఒకరు శివభక్తు నొకకోటి యుర్వీసురులు । పాటిగారని
శ్రీపతిపండితయ్య । పచ్చడంబున నిప్పులు పట్టడేయ । నంత ఫాలాక్షు సత్స
భాభ్యంతరమున॥ క॥ శివదేవ్వనిసద్భక్తుల । భవనంబుల మెలగునట్టి మశికం
బుటకున్ । విపరింపగ సాటి గారీ । యవనీసురులవనినాథ యదియెట్లన్నన్॥ గీ॥ అ

కల్లిదేవయ్యగారి కథ.

ల్లిహానరశిపురాంతరమున । కల్లి దేవయ్య నా నొప్పు నుస యశోధ । నుంను
రుద్రాపగావతారుండు గాని । కనుగొనగ మత్యుమాత్రుండు గాడతండు॥
క॥ ఉరగ ముకుటిజప్పరమున । బరమేశ్వరు గేహసీమ చాయక యందున్ పర

ష్ఠులురిచ్చించిన । బసమునగరచికరచిచంపుచునుండున్॥ క॥ అసూక
ముగాశనిప । మ్మదమునజనిమదనమథనుమందిరమందుం । గదుఠంగసార
గమాయెన । పవమాయుహింగరచిచచ్చెబ్రజలరుచందన్॥ క॥ కరుణాకరు
డగుటనుని । యురగమునకునసువులొసగియుత్వినుతింపఁగ । గరమగ్నిశుభ।
త్తిస్థిరమతినుంచుంతగొన్నిదివసంబులలోన్॥ చ॥ తనగృహదాసియె స్ఫటివి
ధంబున భాండమునుగొంచునర్ఘ్యప । ణ్యములకునేగుచోనొకగరానరుశెం
తనుపోకదాసిభాం । డమువటవైచి పెంచికలశంబువిభూతి విభూషితాంగి
యై । కరిమతునవేరెమాత్మనుటెంగైకొనికరిమ్మరనీటికేగగన్॥ చ॥ అదిగ
నియాపురంబుద్విజులందఱు గంటిరెకంటక్రోవుభూ । త్రిదశుడుతన్నుజొకన
నితెంపున దాసిఘటంబువైచిభా । స్వనమలభస్మభాసితనువల్లికయైమరి
యొంతుభాండమును । ముదమునసంతరించుకొనిమాకటుసోకకయూరకేగె
డిన్॥ గీ॥ అగ్రవాణులకిశరులవంట గాదు । గాకయితరులకంటగాగాదెద్వి
జుల । నిట్టిథర్మంబువిలబుట్టెనేమియనగ । వచ్చునను చునుధూసురవగణావ
ఘడు॥ చ॥ కలియుగరుద్రమూర్తిగతకల్మషవర్తనుగల్గిచేష్టనిం । బిబువ
గబందిదుట్లనిరిమాపరిచారుల నాగడీలగా । బలకరికొళ్లుబాముసకుబ్రా
ణములిచ్చినవాడమేముని । న్నిటకడగంటినాటికిని నేడవిముంగనుగొంటిమి
ప్పరిణ॥ సీ॥ మంచివాతనిమిమ్మమన్నింతుమేముమీఁక్రించుబోయతమను
గొంచగపడె । నంటవిప్రుడుగాకుసాక్షాద్వ్యశిష్టునివంటియుత్కృష్టవిద్వత్త
ముంపు । వేదులవారిబామోదరవజ్ఝులజొదుత్రివిక్రమునసోమయాజి । సమిధ
లకీశుల్లసంకులనేగంగవాత్రోవదానుదకంబులతును॥ గీ॥ జనుచునుండవారిస
ద్యకరముదచ్చు । దాకెననుచుమీకుదాసినెత్తి । కడవవేసిభస్మకలితాంగి
నైనూన్న । ఘటముగొంచునేగె నుదకములకు॥ క॥ హీనులమట్టినచేలు।
స్నానముచే కుంగవలయునద్విజులకునెం । తైననుఃప్రులుమట్టిన । హీనన
జనుస్నానకృత్యమెచ్చటజెప్పన్॥ గీ॥ నీతిచందంబాయి ధర్మనియతిలాగా।
వేదబోధితమెపురాణోదితంబొ । బూటకంబులొయిదియునెవ్వోటనైన।
చెల్లునే భక్తులకునిట్టిప్రేలదములు॥ గీ॥ తగవుగాదనికాశమీదాసిపుట్టు । మాం
ల్పరేయెప్పుడును పెద్దమంచిగాదు । పుదమిదలక్రిందుగాసిట్లునడపదగునె।
యెదుకెదురమిమ్మనేనుంచుమింకననిన॥ శా॥ ఆహాహూల్పినికల్లిచేవుడిక
నేలాసంశయుంబంచుభూ । దేవానీకముతోడనిట్టులనువాదింపగరాదుర్వినుం।

హావిప్రపమద [illegible] మినిక్రింబుభ । క్రావాసస్థికరుఁ-
రాత్రి [illegible] గగ [illegible] గవ॥ అట్లునుంగాక (బ్రహ్మణిచరంతిఇ
బ్రాహ్మణి) [illegible] (బ్రాహ్మణ్యం బెక్కడిదీ మీరిట్టివారలేనిపరబ్ర
హ్మశబ్దంబునభిధానంబు [illegible] బాహుపర మేశ్వరుండనబరమాత్ముండ
న బరబ్రహ్మ [illegible] సాకారుండకాని యొండొరుండకా
డు వినుండు పరశబ్దంబు [illegible] బుగావున పరమేశ్వరునందు వర్తిం
చుగాని [illegible] ఖిల బర్హిర్ముఖులయందు వర్తన బు
గాదు [illegible] మోదరాది దైవతంబులనెల్ల జీవాత్మ
ల [illegible] పసిన్యసామాన్యండగు హరుండ బ్రహ్మంబంచు
చరించువారు మాయామానా ఘుభక్తులు వెండియు ఖండశశిమండనునా
ప్తవాక్యార్థంబులు బ్రహ్మ [illegible] బ్రహ్మణోధిపతి యనవినియును బ్రహ్మ
చ్యుతాదులం బరదైవంబులుగా సంభావించు మీయందనిందితంబైన బ్రా
హ్మణ్యంబుబొందుపడుచుండు [illegible] ముద్రితులకైన జాతిశూద్రత్వంబును
ప్రేతనిరోధకంబైనసియు శశిరాద్రులనొల్లనివ్రల్ల దులమీమొగ్గట్లు ముట్టవచ్చు
మీతో నేజాడపాటలాడగూడదు [illegible] భక్తులకుమిడునెన్ని చాళ్ల పెట్టువట్టి
[illegible] గాదనంగలిగిరేని నోరెత్తుడాయనియు ని
త్యచ్ఛ్యంబుగా బలికిన విప్రులిట్లనిరి। ఉ॥ అక్కడవెట్టుమహాత్మ [illegible]
[illegible] । [illegible] తప్పలుకుపంతమునొక్కటిగాగ వేద
[illegible] । [illegible] యొర్వ [illegible] జదివింతుగాకమీ । తుకరులచే
[illegible] భక్తుడా॥ గీ॥ దాసిచైవమునకు దాసిని బిలి
పించి । [illegible] । బరగముల్లుదీసిపదరడ [illegible] । బ
[illegible] క॥ అనిపలుకగల్లిదేవుడు । వినివలుకు చువిప్రులా
రవి [illegible] । ఘనభక్తు [illegible] । కునురోకలిపాటయట్లుకుంభిని
యనుచక ॥ సీ॥ [illegible] జిట్టవిడుచుబిలుచిట్టి
లనుచు । [illegible] యోగి
యుచ్చుచ్చిరె యాగ మోత్కృష్ట సంచారయుచ్చుచ్చిరె మహాంసెబావిదూర
యుచ్చుచ్చిరె వేదసచ్చరిత్రసహితయుచ్చుచ్చిరె జనుర్యోగహిత॥ గీ॥ యని
యెలుంగిచ్చు [illegible] నేకడంగి । వచ్చిశునకంబుదన పాదవనజములకు॥
[illegible] । నొల్లలార్చుచుబలికె విప్రాళివినగ।

మ॥ ఏవేదంబయినన్ స్వరత్రితయభూయిష్ఠంబుగానెత్తునా । యీవిప్రావళి
మోౕలిన న్నినియోయింతేకదా యట్లనేయుంచున్ వినుడంచుదంభాతనుండు
శునకాకారస్ఫూర్తిరుద్రుండై । త్రైస్వేటర్నక మలాసనస్తుడగుచు వ్యాప్తపద్మ
మ క్షహారుంనిల్పుచున్॥ సీ॥ ఆదికుండలిశక్తినాకుంచనము జేసిసూర్యచంద్రు
ల వెలిసుడియనీక । నాసాగ్రమునదృష్టినాటినిల్వగ జేసి మేరుశృంగాగ్రంబుమె
ట్టునిల్పి । జీవునిబరములో జిక్కజొక్కగ జేసిభిన్నభావంబులబిలుకుమాద్చు।
తానుసుదానమైతన్మయావస్థుడై యానందబాష్పాంకితుండగుచు॥ గీ॥
మృదులమధురస్వరంబులజెదరకుండ ।త్ర్యక్షరమునాదబిందుకళాత్మకంబు।
నైనయలంకారసంస్కారమాచరింప । నంతలోననయావిప్రులంతసంత॥క॥
కృతదండనమస్కృతులై । స్తుతియింపుచునుండబుగ్యజుర్మఖ్యచతు । శ్రుతిత
తిప్రాతిపదక్రమ । గతులననుష్ఠించెకరుణకౌతుకమెసగన్॥ గీ॥ అప్పుడాకల్లి
దేవయ్యయతిముదమున । దగునుతగునీకువేదపితామహాఖ్య । యనిరివిప్రులు
చాలించువేదపాఠ । మనుచుచాలించిరెలకెడి తదంఘ్రులకును॥ క॥ ధర
ణీశయిట్లుధరణీ । సురులమొదురవేదచయముశునకముచేతం । బరగజదివిం
చినిజమం ।దిరమునకుంజనియెకల్లి దేవయ్యపరియున్॥ సీ॥ అఘవైరిసిద్ధరామ
యగాంధిమఠమునమొకాలిచాగలదోకకుక్క । దానికిగురుపదిదీనిమహాత్మ్య
మేమనిజెప్పవచ్చునోజనవరేణ్య। యదియునుగాకమహాకాళయాశ్వేందుజం
బూరినుండుదత్సమయమునను । సారపీఠమునమోయునాగమేగమువేదరా
జి దానికినివాలాజలంబు॥ గీ॥ యాత్మభక్తవాదమున్యులతో జేయు । నప్పుడు
చితిసూక్తులదియకటమి । చటివెగానభక్తసదనమునకులతోటి । పాటిసేయు
టెట్లుమేటిద్విజులు॥ వ॥ వెండియు చిత్తుండననొక్క భక్తుండు సకలవేదపు
రాణశాస్త్రపారీణులయిన విప్రపుంగవు లొక్కొక్కకోటియు నక్కంటి
భక్తునకుం బ్రతిగానియనేక హేతుదృష్టాంత వాక్యంబులం బ్రశ్నించిమిం
చిననతనికిం బ్రత్యుత్తరంబిచ్చు తెరంగెచ్చపడకయున్న జన్మబోరా యుం
బాయనిమచ్చనంబురంబెచ్చు వెరుగుచునిట్లనిరి॥ గీ॥ పదువుగలవారమతఁమనను
శక్తినిజముగల్ల యెందురుగల్లనికలంబటంచ్రుమ । యుదియుకట్టంబయోసినోవి
దితగాక। దృష్టయులుగానినూటల తెగదువాసు। క॥ అని పలుకుపల్రులంగను
గొనికావధిత్తుండునిట్టకొనియొకకడంబ్రా । సునపెద్దభక్తుజెప్పితి । ఘనపిచ్చ
లుపీఁ రెత్తుగబిగితేసేన్॥ క॥ అనవిని పొప్పవిప్రులు । గనయొకకడయొక్క

దానిసరిగాలేరై । రనభక్తపాదరతుల । కేనయనగానెట్లువచ్చునిభూము

బిబ్బబాచయ్యగారి కథ.

రులన్॥ క॥ వినుజెశవరియుగొబ్బూ । రనుపురమునబిబ్బబాచయాఖ్యుడు
మనుద । ద్భుతతరచారుచరిత్రమునను బోటులు జెప్పబోకసగుబాటరయన్॥ క॥
వినవె ప్రస్తుతి మొదవిన । మానంగారాదుగొంతమాత్రంబైనన్ । నానేర్చి
నట్లు జెప్పెద । భూనాయకసావధానబుద్ధిన్ వినుమా॥ క॥ జంగమమహా
ప్రసాదము । యింగమప్రాణంబుదనకునై యే బొద్దున్ । లింగవిలీనమనస్కు
త । నంగదజనునగ్రహారమందధికుండై॥ క॥ అల్పమనుష్యులకైవిధి । కల్పిత
వర్ణాశ్రమాదిగతిబాసిత్రయీ । జల్పితభక్తిస్థితిసం । కల్పవికల్పములబాసి
శ్యామగడునిష్టన్॥ క॥ ఆమాటరెండామడమాడామడపదియామడందునైనను
భక్త । గ్రామణ్యార్చ్యకృత్యము । లేమేగలిగినను వినిమహీయ్యప్రీతిన్॥ చ॥ అ
విరళభక్తిధన్యమనిజాంగముల గలయంగబూసిక । ణావివరవత్సకంధరశి
రఃకరబాహుముఖస్థలములన్ । శివుపదభక్తసంగవులజెప్పులబిల్లలుదాల్చి
బండిపై । పవడపుడాల్పుదిల్పరచుబచ్చనగాడియపెట్టియందులన్॥ క॥ గొ
డుగులుచుచందిమ్ముల । పడగలుగలయగసిలివిఛిలిమికలిమినా । మృదుజెడి
కట్టునందీశ్వరు । దడబురపగవద్భ్రవనగదరుగొడెలకున్॥ సీ॥ ఘంటలుమూ
వ్వలుఘల్లుఘల్లని మ్రోయంగంధరాంతరమునంగలగట్టి । యంఘ్రులనంది
యమొందగబెట్టి సదరములొక్కమొగ్గలసవరించి । చిత్రగజ్జియలపేరరు
తదాలిదికొనకొమ్ముగ్గలనపరంజికుప్పెలుసిరి । రుద్రాక్షమాలికారూపిత
సౌవర్ణపటములనొసళ్లనుబదిలపరచి॥ గీ॥ యుగ్రవాహనవినిమయయో
గ్యమైన । పుట్టికుర్రలగమిబండిగట్టిబండి । మోలచాంగుభళార్భటుల్ప్రమో
యజేసి । యాటపాటలుసాగయింపనచటికరిగి॥ చ॥ హరచరణాబ్జశేఖరుని
జాలికమంటగప్రముకృతత్పదాం । బుహజలామృతంబునదిబాంగుచుగు
త్తుకగుంటగ్రోలిత । త్పరవశచిత్తవృత్తివగతాత్వికశ్రీగురుతుల్యజంగమో
త్కరపరిభక్తశేషగతకౌతుకజాతమహాభూతలింపగన్॥ గీ॥ శుద్ధసిద్ధప్రసిద్ధస
మిద్ధసుప్ర । సాదసంఘంబుగాంచిమాస్వాదమొదవ । త్రివిధలింగప్రసాదన
తిస్తవాస్త । త్రిమలసంహారనతరస్తుతేయుంచు॥ క॥ ఓలికినడించినయునిచిన
సలలితనుతజంగమప్రసాదాన్నముగం । పలమించిమించిబండెం । గొలదికి
మీరం బోసకుతకవ తోడన్॥ ఉ॥ ఎప్పటివాద్యఘోషములు మెప్పటి నేమిర

వంబులుఁ జేయుఁగాఁ । దాప్పతిఘోషభీషణములై చెలరేఁగఁగ వందిబృందము ।
లొప్పఁగ నప్పటప్పటికి హాయన బాయని వేటకాఱెల్లిలో । దెప్పలఁ దేలి తొంటుజ
నతీవ్రత గొబ్బురికల్పురంబునన్॥ వ॥ అట్లు దెచ్చిన ప్రసాదంబునం బరంబునందు
ముప్ప్రొద్దను పయోగింపఁగింపఁ జునైన మహానిలింపులు దమతలంపులందమ్మా
లనాప్నలింకంబులం ముప్పురంబుబుడిబుళ్ళంబోవు సమయంబున॥ క॥ అయ్యా
త్మసిద్ధభక్తుని । కన్యాసునమాహాత్మ్యంబు కరపుటంట । బాచయ్యాతి నెప్ప
టట్టుల । చయ్యాననచ్చటికి నేగి సంభ్రమయుతుఁడై॥ క॥ చరలింగమంగళశ్రీ। చ
రణసరోరుహపరాగసంవాసితభా । సురమస్తకస్థలుఁడై । సరసంబగు తద్గణ
ప్రసాదం బెల్లన్॥ గీ॥ అవనిబడకుండ నలపచ్చిమంచిబండి । మీఁదిపాపింకయిన
డినిండబోసి । ముందటట్లబండి ముందటబెబ్బ। బాచయ్యానటనమీరనరుగుదేర॥
క॥ గొడుగులగొడుగులసందడి । బడగలుబడగలునుముగుల పలుమఱు నింగిన్ ।
ముడివడ మంగళవాద్యము । లుడుమార్గము దొడుకపాటలా సపరిసులియన్॥
క॥ పాయక నెఱనెఱఛాగుభ। లాయను రావములు నలకలితధ్వనులన్। హా
యనురవమునటయు । ఘోషను శబ్దములువాగ్ధిక్కిల మోయంగన్॥ క॥ బొబ్బ
లునార్పులు చెలగఁగ। నబ్బులు గొబ్బూరినదుమనుత్సవములతో। గబ్బియు
బ్బిబ్బిబాచయ । గబ్బరముననేగఁగాంచిరీ సులువిప్రుల్॥ చ॥ వినిచ వీరితుర్జన
తమీనులు చిల్లులుశ్రావనేడుగ॥ స్తోనబడిరొమెన్ భక్తియనుడు గుంపులుగట్టినదునా
సురాలియా। ఘనయుశజేరబోయిమునుగందు మొవిందు మొయిట్టిష్టము యు
నుపుదలంప తత్ప్రథతయట్టుల నున్నదినిల్వడంతటన్॥ ఉ॥ ...సే...బో
మొదటొ బెకుఱ దెరంగులబండిచన్నిపై । దండులువచ్చునేజనులుదట్ల...
దరింపుమహోభ । క్షుండాగిజచ్చినా మొరలుగూంతలు బొబ్బలు...
ధ్వండన మేలయుంపనిది ప్రల్లనవృత్తియు కాకయుం తయున్॥ వ॥ అట్లు...క
గొంగనింబోడిచివంగని ప్రాంబడిగిచినవారి తెరంగునం బొంగిని గినెంగులు
చెలంగకూతులు సేయుచుఁ బసయేమివిచ్చల విడిమీరమిమ్మామెచ్చకొనం జెచ్చె
రెరిగివినుగుబడుచుగొడుగులుం బడగలుం తడబడబుడమి వడవడవడంకం దడం
కవడతెరం గారణ భేమి చరవాశక్రవర్తిచందంబున సింగ ధరసందిరంబున
కందరుంగనుం గొనజనగలవార మోదకుఱ శాలినభంగిమహాగ్రహార బు
జొచ్చివచ్చుటకు మీకుజనవిచ్చినవారెవ్వరు కులభ్రష్టులనెంగ్లనుఁ గలయం
గ దేలిబండిపైనిండబోసి ట్టి పుట్టంబు పైఁ జుట్టివట్టి గుట్టిడికొనివచ్చెరు గాక

ముట్టంబట్టించుచూ విసనం దొక్కడి శేషంబైనం జూచినోపుచు రేపట్టెలెండి పెద్ద
రికంబు పోనాడికొనక యొరక మాయాము వెడలం డనవిని క॥ బాలారులుం పవ
నేటికి। మీకొలని యెమునుమ్మిల్లిమీరి పలుకగా। శ్రీకంఠుభక్తులకిక। మి కనక
మున్నెన్నిచాళ్ళ మేరదలంపక॥ క॥ నూరికి వగినక వీగొనగు నీయడు వైకోడ్లగు
డ్లు వెలికురుకపుకో। మీరెక్కడ మేమెక్కడ। శారదా మునిగిమీకు మాకుకలదే బల్ల
పక॥ క॥ జంగమువరుం బ్రసాదం। బెంగిలియని పలికి తృళ్ళనేటికి యూటలా జం
గముమాఘంగలవా। లింగాలు మనరక వహ్నిబెబ్బాటుపిరి। క॥ అటుమీది
చేటువచ్చెనొ। యిటువచ్చెనిబాల్ప్రదప్పె సెరుండురుమీర। కటఁబట భక్తభక్తశేష
ముప్పుముగగణుడుం డాముబాడగపళమే॥ గీ॥ అభక్తభక్తులకది పరమామృ
తంబు। భక్తిహీనులకును మది ప్రళయవహ్నికలను। కార్చిచ్చులోపలప్రాలి
యూలి। బాలయిమికతలగత గాకని బ్రవంగలరే। చ॥ గడువగ బలుకులెల్లగో
రగాదర చెప్పితి గానధిం నే। కడమయు కూడగల్గటుల గాదని విప్రులమ్మజం
పనే। దున్కడు గసేప్రసత్పభావము కొంకకబల్కెడు బాచనార్యుతో। నడగక
బల్కెడు బాధ యంచ్యోకో। నుడుగక బల్కెనాడ్విజగణం బవ్వడిచ్చల మత్సరిం
పగక॥ క॥ [illegible]గిలిప్రోలి యొభు జంగముశృంగియొ యొబ్బాచి। గొంగజేసె
దొంకుటు నంగిలివిప్రులుంగలవా। పంగలవాగను గుడెగువబల్కిరిదమలోక॥
సీ॥ భక్తులపన్న[illegible] గారాబుంబి[illegible]గట్టుసకెద్దదినస్తుతూచి। పుష్పదాముమోద
భూస్తులనసరాశిష్టుంబుంభ [illegible] నిగ్నగత వగ్భుముగట్టెలు తడిధోం తుడుగ
డబెట్టడుబట్టడు వెగడకేక్లు। పలుపుబు గెగగట్టునిలగూలముట్టుంపు ముగ
ములుబగ[illegible] మోము పెట్టె। గీ॥ నడగ మెప్తుం మగ్రుంపుం మబండి త్రూవ। భుం
డలింబుపు లెంతు చూతంపకాని। యుపచుసంపదీబడు బాడబాంధములను।
గాంచి [illegible]బబ్బబాంచయ్యోగన[illegible]ఒరికె। సీ॥ బహుగులాటటికెడు త్రైలపడముకజూ
డ వేడుక మొగిజూడుడనచు తోంతతోంబుడుపొవ్వజన్మంగలించి ప్రసాదంబుమ
దిన స్త్రాబునూకి। కరములన జంగమియుంచి [illegible] మాత్రలో జేదీప్య మా
నమగుదు। కొంజాయులయిబం [illegible] ప్రయిబ [illegible] పత్తి [illegible]
మొసగు॥ సీ॥ దీగ వెలుగు [illegible] ప్రమాప [illegible] ప్రకె [illegible] కొంటుసే
యు। జాలికీలిశిఖావళి నెల [illegible]
లముగన్నసుగా। నీపంబులజాడపొడి [illegible]
లోకముపైజల్ల నెల్లలోనుబజూపక। ఉ॥ బన్నిన [illegible] ప్రకప [illegible] డంగమలింగ

విశేషశేషమూ। కప్పిని సవర్ణమనికాయ్యముశా. రుముచేరకంసది । ద్భటన
ముల్లికసన్వాశిఖపావకకీలలుమంటలేచినను । ష్పల్లెలుజీర్చివట్టిక్రియభగ్గునగా
త్ర్యే మేవమా। తలోగన్॥ క॥ అప్పుడువీడినకప్పులు । దప్పంగాదోసికొనుచుదల
మఁ డినికొన । బొప్పడకగాడిపూరపు । దిప్పులసైడలచివరిపి జేవతలెల్లన్। వ॥
నిట్టినిజనిలయంబులు కకారకకారకరీకించి నిష్టూర్ణ్యబదట్టంపుగాని గుడించి
కించి పాకుంచి [illegible] శిఖరిఘోషంబుల భా
షించిరి॥ సీ॥ శిఖరభట్టిల్లిదివ్యా [illegible] ధనప్పనముల్లు మంటగల
సె।గుంపుగోసి [illegible] దొడ్డభాసర్కగులు కల్లుదొలుత మంగె।
[illegible] బ్రహ్మాన భట్టిల్లుబుగ్గిగలసె । వాసన
[illegible] సోమయాజు [illegible] గీ॥ త్రేమల
[illegible]
[illegible] ఉ॥ వాసవభట్ల
యింటబు [illegible] । వాసమువాసముల్ । మెసవివా
యువశంబునవచ్చివచ్చి సన్న్యాసుల [illegible] బుగబొంద
జేసిత । గ్నాపితమంటపస్థలముభస్మముజేసెనువిస్మయంబుగన్॥ క॥ అశనము
వారిగృహంబులు । కుశదర్భలపన్నయొజ్జకొంపయునుధరా। దశబొందజేసి
సనలము। వశమేవర్ణింపనెట్టివారికలకైనన్॥ క॥ ఈడాడయనగనేటికి। బాడబ
వర్గంబువాడభస్మంబైనన్ । గోడలుజీకకనుదూపకు । లీడేరంగలదెభక్తులి
చ్చంగినిండన్॥ క॥ అనిభక్తులుబ్రీతియానల । ఘనకీలలుగాంచియార్చుగణము
లపగిడిన్। [illegible] ధ్వనులొప్పంజేసిరప్పుడుద్విజులెల్లన్॥
చ॥ ఇలువెడలంగనీకతము యిండ్లలలోననచచ్చువారు [illegible] చారలేకన
డువీథినజచ్చెడువారువగ్నియాదలల । [illegible]
[illegible] । గడ్డముల్ [illegible] పొవ్వులుజొచ్చువారలున్। క॥
చేలములు గాలశివభ । క్తాలిముకుగుజొచ్చువారునట్లవయవముల్ । గాలకయు
మున్నశివభ। క్తాలయముల పంచబొంచియల రెడవారున్॥ క॥ [illegible]
నిగాలం। జనిభక్తులశరణుజొచ్చిజరిగెడువారున్ । మునుముసుకబిచ్చ [illegible]
వెనుక [illegible] వేడెడువారున్॥ క॥ చిచ్చువవెడ [illegible] చచ్చి
యునిచ్చంగినగముసాపకయావి । ప్రోచ్చియముభక్తతతితో । [illegible]
లత్యాజించిమంజులనతులై॥ సీ॥ పప్పకొమ్మన భట్లబొప్పవ ప్రేడియుదచ్చు

టాదెనచొప్పుపెద్ది । సంగళా స్త్రీనగడియాంగపిన్నయుం జెప్పఁగూచియు సింగరాజు। అబ్బనమంచియుగబ్బుమైలారుఁడుడబ్బరాదిత్యుఁడు బ్బనయును।బొడ్డు రాఘవుడు మగడ్డము పెద్దియు నడ్డగారాదెనీదొడ్డకూచి॥ గీ॥ వీరలాదియగుచు వెలసినగొబ్బూరి । ద్విజులుభక్తజను లేదికుఱ్ఱమాకు। యనుచుదీనులగుచు వమరయుబ్రహ్మణ్య । హీనులగుచుభక్తవరుల జూచి॥ క॥ దిక్కుఱ్ఱలకు నోళ్లు దెరచుచు। నకటకటకముపశుల గావుమంచునువగతో । వెక్కుచు నేడ్చుచుప్పుకుఱ్ఱచు । మ్రొక్కుచునిట్లనిరిరోదనరోదసీమంచెన్॥ క॥ దీనులనపగతసన్మార్జావలదుగ్జనుల నధికజాడ్యుల శ్రేయో । హీనులమగు సత్యమరభీ । మానులవపరాధయుతులము గావగవలదే॥ క॥ శిష్టపవష్టిఃదూర । భ్రష్టులకష్టులనుసుగ బాహ్యులనుకోపా। విష్టులనష్టవివేకుల దుష్టాత్ములమమ్ము గావుముశివదూరా॥ గీ॥ ఊరుజనమేజయుత్కళిపోత్తముండు। గాముధారవోయుటకల్ల నేమనిన। కరుణమాకగ్రహారంబు గాగనొసగ బరగు గ్రామముమీబ్రహ్మపురులమచుచు॥ గీ॥ అనుచునావిప్రజనులు సాష్టాంగవినతు । లధికగావింపి లేవకయున్నయుష్ట। జూచి లేలెండనుచు బిబ్బబాచశౌరి । యాప్రసాదంబుకంజలి యొందరించె। సీ॥ సుప్రసన్నాత్ముడై యటబాడదడవ । యాప్రభావాగ్నిగ్రక్షు [illegible] । నొట్టనైవచ్చిబిబ్బబాచయ్యగారిహస్త । ములయందునిలిచె [illegible] క॥ [illegible] పాదులగిల బెంబుం । జూపట్టెందొంటి చెట్ల జూడరేవి [illegible] । [illegible] మెయిన్నటి । వ్యాపారంబేండ్లననవలదుసుమీ॥ ఉ॥ మా [illegible] పురమధ్యమగొల్చినమాల రెంటికిన్ । మాలడు పెంపుమాలడ [illegible] । మాలబుభక్తమాలడనుమాలలయిద్ధరద్రాటమాలలున్। [illegible] బయిసుమాలినమాలలుబచ్చి మాలలున్॥ క॥ మాదరచెన్నయపుత్రున । జేదియ్యకయుంబటళముశివుడు గొనడెయి। భూదేవా [illegible] । మాదేవునిభటులజిన్నమాలలనంగన్॥ క॥ భూదైత

మాదరదూతన్యాకధ.

సురియువిభుని మాదరదూడచ్యాయునంగమహివెలయు । దనిన్యోదార చరితమెన్నన । భూదేవుండొకడుదుష్టభూయిష్టుండై॥ క॥ పరగుచునొకదినమునన । ధరాతముసబశువువెనుకం దాజననదిమా । దరదూడవిభునిగేహము। చొరబారుడునరుడు దానజొప్పనజనుచున్॥ గీ॥ అన్నమహాత్ముడర్ధినాడిన జలకముకొంపి । తొడలుముసుగద్రొక్కి వెడలియా । వుద్రిప్పికొనినిజావాస

ము నకేగియుడు । నుగడిగికొనగనాథుండు॥ ఉ॥ కష్టపడంగి పాదముల
మలకాంతివహింప నాద్విజ ।। శ్రేష్ఠుడు పిన్న...కు శిష్యులు జనితద్విశాన
తనే । దిష్టపరిష్టబంకమున జేలు...తనమానస ప్రభ్రాష్టిత...
తదియ్యాపదద్వితయాం...కంబునన్॥ క॥ తమ మేను గడపియున్నా । ...
చని యె దానిగని నవినయు । ష్వనమాదర...యా । డిసజలము...
కను...కిగొపూర్వమునక॥ క॥ ఆదిత్యునకును...హు । పాదాంబుస్వ...
ష్టువానై నవంగా మేదిని టికంటిని । మూదవ...హిం... మహానిష్య
ముగ॥ క॥ అంజనులు వినుతి సేయగ వినిచి...ద్వారిగ్యంకవగ తామయుగై ।
చనిముని యేదమ్మాన్య...భూ । దనుజారులు...యునిని శైథరణీ...గీ॥ ప్ర
థ్వీలోపల...సభీమ నాథున్। దంగ...ద్దవిప్రులకం... కంబు...నమా
టనివరకో । ...కండాళ్లు లైరయి...నంమి॥ సీ॥ సామవే
దులు నాగబరగుచి ఇతము...థంబు...రుగు ప్రము । శ్వాసద్యానా
నొప్పుశంభు భక్తుడు...పినవ్యంబు విధియు...గ । శంభునై వే
ద్యంబు...త్తిసేయుచు వి...ధిజను సామవేదిగాంచి । తద్గృహస్థ...డము
సంధిలకయుండు జో...వనైవేద్యము...॥ గీ॥ నదగనుంగొని...బియా
ద్విజుండు । శ్వాసచుడటు...నుంబవండుందియు । ...
చెప్పవమాటు...సి । నిట్టికి...దగు నెయుశంక॥ క॥ అ...
తనామ్రత । తమా...క్తి...తపథో...వశ । స్వన...
దో । ప్పబవగా...శ్చర్యము...॥ సీ॥ నామ హేదు...
చయ్యాగారిశ్రీచరణాంబుజ...లకు । శ...వారి...ఉమవడ
సితత్పరమప్రచండభ్రాంభ మునను । నర్తితీము ప్పదీయారు...గొని
పోవ డేయిం...లవనకును । నా...పాదు...సహారభ
క్తిగతి వినుమవని...॥ ...॥ శ్వపచుడె యునవభక్తిసహితుడైన । బ్రాహ్మ
ణోత్తముడీశ్వరో...సిలేదు । స...శ్వపచుని నాటి రాజు । వచ్చిసే
యంగని దిశాస్త్ర...బు॥ ...॥ ఉద్భటు...

ఉద్భటాఖ్యానకథ.

వదూరుండు గొరవా...తుమ్మ...డయం...సయుండు
తనిమహిమ...॥ క॥ ...నవరుడు । ...ఘుడగు
భోజనమును...క్లో । ల్లాసితు జేసె...త । ...వసం

దననీయిం యువగన్॥ క॥ ఆ శివంబున గలగుర । వాదులవేదాంగపూగవాదం
బులచే । నూతనముమేదినిసకలజ । నాద్భుతమై యుండ మండు నవసరమం
దున్॥ క॥ బాణసజోష్ఠ్యముననతి । రూపోత్కర్షను ఘనపాటకకంబాదును
విలసమ్మంము । గుణగణములకు । గాణలుగనలూపవీర్యతారాక్రాంతి మై॥
క॥ ఆవిలంతప్రార్థబహుమున । సేవ్యము సేసి యిట్టులింబుగ్గైనొంపి । గ్వ్యాపా
రమొకగ జెనంపు । శ్రీ తివారకులపాదనిరయవున్ ఉ॥ భర్గమనక
మాలికం బాయ నీఘనమేనులోనగం । భర్గగణంబుసంకటమపోవగని
యాదువిత్తన్ని తెపో, పన్నగమునఖుమునగణానశంచదతం జననీయుగట్టిగం।
దన్నిత నక్తి సుధ్యటుందప్పు వీధిగా చెవేడుకన్॥ క॥ పరనిశుభ క్తి
రయ । నన్నెవ్వని జనవియుతాగసిహితగోష్టిం । బవనశుంగులమపగన్న
ర । పవహానసహచిత్త్వత్తివిహరింపగన్॥ ఉ॥ వారలవృత్తి గాంచి పని వా
దులుహీనకులోద్భగూడిసం । సారమునేచేయుదున్మరచెసంధ్యజనంబులతా
ద్విజన్మడే । యూరికి వాన సిద్ధమునకూరికయున్నప్రమ మాచుధూ । ధా
రుని గాంచి సేటపడ నెక్కలంబు వెన్నెరీసునన్। చ॥ పిసపతి కేలుదామరలవీ
నుల జేపట్టమన్నవాడు యిట్ల దనునె పత్నులు దారవణీమణితో టమీన
జే । సివఘనన్న ప్రపేలికి యొగ్గు గిమరన్నతి ప్ర రన్నమున్ । పిగగి గన్వి
పేరగివిగల నన ప్పిపోగిగన్॥ గీ॥ వారిరాకకు గాంచి జనులు తీను।
డాన్నగ సులనియ్యనియ్యపూజ । నేయుదు నంగనలటుపుడన్న ।
గల గన న్నగఉనన్నగంటుబొందెల॥ సీ॥ భోజనమసన్నిషూసురులా
...
... । నా ... భూరిమకము చెం
... । నా ... రాజా మొకరిజేవి
యుచె ... । ... ము
నకేగనన్న ... గీ॥ ... దు
నుం ... లిగా కటము ... । ...
పన ... వి ... ॥ క॥ ... టవి
టపికబ నకునువచ్చి ... యు । తిర్చటగతి ... । ... కేగను
నానివే దు ... ను॥ చ॥ అవని ... మాత న రాధిపులోనను
ర జయూనటంబున ... వేబు సన ముల్లసిల్లంచిపిమున్న ... డేదిన
మున జెన్నినూలమకుదివ్యపదంబును చెన్న డబ్బునో? యును చూచినన్న సేవ్యో

దు వాకటిచిచ్చు వచ్చి వేగుముస్॥ స్రగ్ధర॥ నా [illegible] లేక [illegible] జం [illegible] పన్నే
డు నేవచ్చు [illegible] గలితశ్వద్దే [illegible] గజ [illegible] [illegible] ప్రక్షిప్త [illegible]।
దలి [illegible] ధ్వాంతా [illegible] లు [illegible] యొక నేదక [illegible] ।గ్రా
లాన [illegible] సంబు [illegible] లిగా [illegible] బోక లేదయ్యో [illegible]॥ సీ॥ ధర [illegible]
ప్పిల [illegible] ధన [illegible] గడనీన గా చికుర లహించి । నట్టి [illegible] బండి
చియరి పడిగ్గి [illegible] యాను [illegible] మగయు । నిండబి [illegible] వాని జాడ
[illegible] రా [illegible] బదిచికి । చాఫు బిడ్డ [illegible] సంత నాము [illegible] లక
యూ [illegible]॥ గీ॥ [illegible] కరి [illegible] టుదు । నింత గాలం
బునుండుట [illegible] ట్టుల [illegible] । నేమి సేయుదు [illegible] ల్లి [illegible] ని । జేరబో యు
నా [illegible] కీ [illegible] జపు [illegible] సే॥ క॥ సరనాథ నీవు [illegible] । పురుషార్థము సేయు మే
ను [illegible] దపురిషు । స్మరు [illegible] లికి [illegible] । దరి [illegible] గౌరవా [illegible]
ట్టను [illegible]॥ క॥ అవిగ [illegible] గిరి । [illegible] మున [illegible] జనగల
[illegible] । [illegible] సు [illegible] బాధి [illegible] నుబ్రా కెదనభ
ము [illegible]॥ చ॥ అనిచి [illegible] రాజ [illegible] ం [illegible] డమున్ ।
గవగురు [illegible] నుత్ [illegible] గ్ధ [illegible] త్రీ [illegible] ని [illegible]
త [illegible] బు [illegible] ంచుక [illegible] డన [illegible] దట [illegible] తము
తాత [illegible] ధునిన్॥ ఉ॥ చేవ [illegible] ంపు ముం [illegible] తప్రు [illegible]
ధూ [illegible] ఖిలంచి [illegible] యుల [illegible] శ్వరు [illegible] దీ । యొ [illegible] త । త్వా [illegible] రక్త
పణ [illegible] సంగ [illegible] నెనుద్భుటమ్మది । [illegible] సా
ను జ [illegible] భూపజా॥ క॥ సికరము మరి [illegible] హరణ [illegible] యన వా
లయు [illegible] ధరా భక్తుల । [illegible] కలజ [illegible] ధర । యిక్క పట్టి [illegible] జాల
కా [illegible] వైరిసుమా॥ క॥ విద్యాసుం [illegible] కర [illegible] నగ । ర [illegible] దుబాష్ప
[illegible] ము నీనం । సద్విధి [illegible] జ [illegible] యు । [illegible] త [illegible] నదియట్ల
న్న [illegible]॥ సీ॥ విధిగ [illegible] లము [illegible] విషమ [illegible] ంబు జేసి న [illegible] ధ [illegible] గాని ।
[illegible] నవ [illegible] చిత్ర [illegible] బు [illegible] చొచ్చి [illegible] । [illegible]
[illegible] బ [illegible] సింగి [illegible] గాని । [illegible]
[illegible] త్రిగ [illegible] చే పట్టి [illegible] నం [illegible] గీ॥ [illegible]
దు [illegible] । [illegible] స్త [illegible] । [illegible]
[illegible] సీ॥ [illegible]

మఱియుండుశ్రీహరియని వెఱచువానిశిరము ద్రెంచినశివుఁ జెప్ప డెవ్వఁడు । నరసిం
హుఁడై హిరణ్యాసురుఁ [illegible] గారించుటయు జెప్పుఁగాని । యతనిశరభరూ
పము దాల్చి హరిగతి [illegible] గినపుద్ది జెప్పఁడు జనులువినఁగ । వినుమక సర్గంబు [illegible]
ము । [illegible] విష్ణుసహస్ర [illegible] ర్త॥ గీ॥ హరుఁడనంతుఁడు జగత్త్రులకచ్యు
తుండు । కతఁడాయువు గాని మాతనికిఁ [illegible] । దనమువిగ్రహాభిధానుండనం
తుఁడ [illegible] । గావి శ్వేశ్వరుఁడు కాలకంఠుఁడనఁడు॥ క॥ హరియును హరమూయ
యయు [illegible] । హరునొపరశక్తి యయు [illegible] । శ్వేతవైరిమాయయును
నా । పరశక్తిపరుఁడు [illegible] కలుకడు [illegible]॥ గీ॥ మాఱిమారుండున నొకడ
[illegible] । హరిహరి [illegible] హరుఁడు [illegible] కవుఁడు । పక్షపాతము ప
లుకు [illegible] గాని । [illegible] ॥సీ॥ [illegible] కయీ
రీ [illegible] విష్ణుమారొప్పింపెంపు విప్రు [illegible] సహింప । [illegible] కర్యజయ్య
నగదిసియా [illegible] జంపు [illegible] । పుస్తకంబు దహింపఁగాలియును పాప
[illegible] సివాని । కొంకకీనఁ జేతిదొంకె । [illegible] రాదిగి
చితభ్రష్టంబు డెంచికడువు॥ గీ॥ చించిలకాంపులో నగీరించినగుడు । నాగ
నావిప్రుఁ [illegible] బూఁపులగుచు వెలసె । నిదిమహీసురు లెనుగ రేయిలమివేయు జను
లభక్తులఁ [illegible] మనుజనాథ॥ గీ॥ [illegible] జేశవినుము కెంబావి మొనె

భోగిదేవయ్యకథ.

డు। పురములో గాపురంబుండుమహాసురుండు । భోగిదేవయ్యయన శేషభోగి
భూష । భక్తపదభక్తిభావ [illegible]॥ మ॥ అతఁడాకీర్తిలింగజంగమస
[illegible] సంగతి । శితికంఠుండు [illegible] చిత్తంప వ్వచా
రించిపం। [illegible] లింగమూర్తమునఁ జైసంధి [illegible] ముల్ । శితభ
స్మంబును దాల్చి [illegible] తేఁగన్॥ మ॥ కనియాభోగనిభక్తి
[illegible] బహువిన [illegible] బులప్పించి [illegible] । యనహంసంబున మోచికోన్న శివ
[illegible] । లోకిరించి [illegible] భో
[illegible] । [illegible]॥ క॥ అదిసందు
[illegible] । [illegible] । [illegible] వినుము
[illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible]॥ ఉ॥ [illegible]

హాసమూలు గన్న యదిగీనెలవహి[illegible] భాగంబున క్భవ । [illegible]
క్రేపు బచి పగనేసి పెట్టియు । శ్వాసహాసు [illegible] ప్రవగప్యాకి న చమి[illegible]
సాదయింమసం । దేహాసు రూయంత నము దిగ్గిల్ల వార్గ్ని [illegible]
సన్ చూపిరిచిన హూ తగ్గి చికరిచిబిరిబాన వచ్చి [illegible]
మింటికి న్నెగగ మెమభ స్మరాలుజ । [illegible]
వలాంమజ [illegible] । [illegible]॥
ఉ॥ [illegible] త [illegible] స [illegible] । [illegible]
ము న [illegible] । [illegible]
[illegible] చో । [illegible]
చుస్॥౩॥ [illegible] । [illegible]
పుస్ [illegible] । [illegible]॥
గీ॥ [illegible] । [illegible] డిప్ప
రంరంబు చెనుసుభోగయ్యోదయున్న । [illegible]॥ సీ॥
అంత్యజాన్యమున్న యు [illegible] గాత్రి [illegible] । [illegible]
[illegible] భోగయ్యోగాలి [illegible] నరత [illegible]
త్యాములకు నభక్తాలయంబులు [illegible]॥ [illegible] కీర్తి
[illegible] । [illegible] । [illegible]
నీచముతుల । [illegible]
డిప । [illegible] । [illegible] । [illegible]
తలలంబాడిబిగొంచుమహాసగొల్లలై ॥ [illegible] । [illegible]
రెండుశివభక్తులుకు ప్రాపుగవాము న్నెనను । [illegible]
లంచుచుచూన్॥ ఉ॥ [illegible] జ్ఞ [illegible] లిం [illegible]
వావళి సంప్రతిష్ఠితములై చనులింగములు [illegible] । [illegible] లింగమూ
ర్తులనుభోగయు [illegible] । తేవడి [illegible] భక్తులకు దేవుడు భే
దముగాక వెండియురు॥ చ॥ [illegible]
లి॥ గములును [illegible] సూత్ర [illegible]
[illegible] ర్తుంన్ । [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] జగదద [illegible]
[illegible] ర్తుంన్ । [illegible] జనులింగమూర్తు

లున్। కేసురునొండొరుఁ గదియువేగనుపారేడులింగమూర్తులఁ । భూమికి
నాళ్లైకక్ భోదివిభోరునసేగెడులింగమూర్తులన్॥ ఉ॥ భూచరఖేచరంబులకు
బొంగుమ నేగెడిలింగమూర్తులన్। వేచను వేచుకంబవన వేగమునన్ జనులింగ
మూర్తులఁ । వేచనలేకయె ఝ్యుననవీనగతింజంచులింగమూర్తులన్।లోచనగ
వ్యలైంగికమనోహరపర్వనభంగి నేగగన్॥ క॥ భోగివిభూషణభక్తులు। భోగ
య్యయులింగములును పురి వెల్వడి స్వేచ్ఛాగతిఁ జనుచుజనెగెం। భోగిపురంబి
ట్లుపాడుగోరుచునుండున్॥ సీ॥ వెండి యుమేడిసుముండలగంపించు చావాడె సస్యము
లెల్ల నాలెవకులు। పగలు చుకీలుబుట్టి పాపులెల్లను బట్టెమిరముల్ పాప్వ
నస్సుచునుబుచ్చె। వనములును వ్యసనములు నీరమ్యోగ్యగ పశుపక్షులు మేత
లుడిగె। నేలగాలనెందు గాలూద రాదయ్యె గాలియు ధూళి యుగల గునె
గసె॥ గీ॥ భోగిదేవయ్య వెంటకే. చాగి వెడలి। లింగమూర్తులుపోనసీలిలనధిక।
ధామనోత్పాతములు పుట్టె నివిరి యుతని। కరుణవడయుకయవిచక్ర గావటం
బు॥ క॥ వసు ధాధ్యక్షులు ధ్యక్షులు। వెసగఁ భోగయ్యగాంచి విశ్వసయుమ్మ।
ద్బివసుసుమములు సాష్టాంగసహస్రగతుల్ రచించికరములుదలలన్॥ క॥ నె
లకొల్పికరుణజొప్పెసి। మలసుకృపాదృష్టిమున్నజ్ఞులఖిలున్। గలయంగ
నుగొనినాయా। యుబజెడిమానవుముబట్లమయెద్యదమునుదన్॥ క॥ నీదాసుల
దాసులమగు। ను దోసములెన్ని మైచవఱుపుమను చుద। స్వామి నాడుళ్ళిగెడ
పిని। మహైశ్వర్యమపో బుకపిభోగయమయున్॥ క॥ సభయిలగుమండివిప్రు
ల। కన గని సభోగనంకయాశ్వ మనహో। విభవమును సన్నుతైంగిక।
నిధి నవ్వి బొదివిరాజమలునుతిసే యఁ॥ క॥ ఆలింగములవోయ్యని। జాలయ
ములనిలిజెనతెలియ చిత్రశక్తి। శ్రీలలవను వడియాబంబుల గోకములందుదృష్ట
మయివెలుంగొందుఁ। సీ॥ పెద్దపీఠంబునపిన్నలింగంబును పెద్దలింగముపిన్న పీఠ
మును। భీ మలింగంబు నైరావలింగంబును భీమలింగము నామ పీఠమునను। స్ఫ
టికపీఠబాణలింగంబు స్ఫటికలింగంబు బాణపీఠ। రజితపీఠిక మహారజితలిం
గంబు రజితలింగమహాజితపీఠి॥ గీ॥ నేమపడవిట్టె భోగయ్య వెంటమర
లి। నప్పలింగంబులేడు గావనుతతీశ। సాక్షిగా దివ్యమాహాత్మ్యముకరణులెం
దు। సంక్రమించుచుటనె సెలసంపినొం॥

గుప్తభక్తకథ

క॥ జగఘకమరయమంప। డిగె గుప్తభక్తి వేదీ దాక్షిద్రుక్ష

క్తిగరిష్ఠగుడ్డనయోనం । బాగడొందునుదక్షిణోత్తమున వినుమెల్లన్॥ క॥
ఆయుష్మశౌరతమన్యత । మీయులనెట్లన్న జరగ హేశ్వరసత్సే । వానాతన్న
త్రికి దన।నగరాయతపీఠిక జవంగ వాఘ్రవిభ్రమ్॥ చ॥ కనుగొనికష్టరోగము
నకాళ్లును చేతులునింతవింతనై । తునిసి దంగ భూసురులు దొశి, జిసన్మర
ణంబునంజ । బనిదనకేమిగల్గొ గొగవాలివమాలితయుంగ గన్నినా । పిని
తెనయింటికిన్నగలి వేగమె యేగి ఠంగనిక్రగన్॥ క॥ సౌరాష్ట్రసో శేఖర।
పారస్పపాటి వారిపాగావారో । చ్చాకుష్ఠరుజాసు। సారింగ కెటకును
రలిచను జేనను చున్॥ క॥ వదినిశ్చయించికతిగయ । పదములు చను నెక్కనవో
యిపగలిచ్ఛరణం । దుగ్రస్తుల్లనూపి పెరికొంతేపోడవునడి నెనుమనోజ్ఞ డా
ర్భ్య మౌను బలిమిన్॥ గీ॥ అట్టిచనజన పాదంబులవలసిల్ల కున్నగరములు మో
క్షనుర్వలిపి । కొండదన్వగన యును గుదియబడి । నవ్రుడు బడిపీన విరి
యబాలసాగ॥ అంత॥ శా॥ స్రష్టంభోరుహసేతమఃఖ్యలిలసత్స్పష్టా జ్యో
డాత్మం ఘోసం । దష్టాశీప్తిము శివైభవ దుమాన్యద్దతు గజ్జ కియా।
యోష్టాష్టిష్టజ ద్యష్టఫలసండామ్నాయమ్యుడుసౌ । రష్టాధీశుడు
సోమనాధుడుక్ర పారమ్యా యుతా పాంగుడై॥ చ॥ ఎనురుగనేగు దెంచి రతే
జుణ మేసిగదంబుమాన్పన । మ్మదవత్రస్యుకి లేచి జమాళికరంబులు సంఘ
టించియో । మదనకరోధిభగ్గన సముజ్జ్వల భాషలబస్తుతింపగా । వదిగృప
బుట్టియాక్రీపురమంక కపటివ్ర గాత్రుయిట్లనన్॥ గీ॥ శ్వభవదివ్యసద్భక్తి
బద్ధ్యముచను । నాత్మమెచ్చితి స్తాఫక మడుగు నిన । దేవమిన్ను నామని
తెలుపుచూనె । కంటిమీ మూర్తి వరిమింతకంటెగలదె క॥ హెన్నధిజూచిన
చాట్పున। మన్నగమగబోవునధముమంతులుగలరే । పన్నగధరమీ పదములు గ
న్నిపిదనవొంపువేడగరటియుగలడే। క॥ ఏరసులుకేనోల్లన్ । నావిందిగ
నీవనిలబిచాచేవినముగ । సేవలుకైకొను మనవుడు। నానటనహారుడులింగంబ
య నెలకొని చెన్॥

క॥ ధరలోగుడ్డనమాహేం । శ్వరభక్తికి నెల్లయగుచు వర్ధిల్లెడుదా । త్రి
కూటనిరించించినభూ । సురులకెల్లగుష్టుందస్పకపళ్ళెసన్లైదన్॥ క॥ కానశివభ
క్తులంగుల । హీనులనంజన్నికు భినిశ్వరలింగంబైన పిదపశివలింగము ఫూను
క శిలయన్నమోరుపువ్వా దెజెప్పుమా॥ చ॥ అనుపముల్ గ సన్నహితుడైనమహా
త్మునినంతృజాతివా । దనుటయులింగమూర్తి శిలయందలచుటయున్సమం

బుమే । రసగమసోకికాకనునుపుక్కమయింబగుగాక యెంతకన్న । నగజేశు
మాహేశ్వరునివిమ్మలభక్తుల ముక్తిజూడగన్॥ సీ॥ భృంగంబుచేబడ్డ పిపంబ
తంగంబుగ్రిమ్మంబుగాక [illegible] । వాధికాగుంతనని ప్రవాహములువా
ధికాయుక [illegible] కేవలనులగాబెల్లు । రసవేధచేయుఁవనకాంబగురాగితాంబం
బగు నేసువర్ణంబుగాక । గురుసన్నిధిపూర్వ [illegible] లింగడంచినభక్తజాలకు
నుచేరిజలగలుగలవె॥ క॥ యెల్లవారి-పార్వతతల్లికిఁ జుద్రి । శ. భుజిని వేదశా
స్త్రసశాస్త్రములు । లోకకృత దండ్యలకు గనుద్భవించి । నట్టిప్రజలకుకుల
ము వేరింగాకలదె॥ క॥ బుసనబ్బిగట్టిన। భాసురరత్నంబుభావ భక్తు డయి
నందవు చేసెనజ [illegible] బుచెడు నిభడమిక్॥ క॥ అడుసునబుట్టినతామర।
[illegible] గుచుమెయినుకాజే । పుడకలబుట్టినయనలము। క
[illegible] కిములకునెల్లక్॥ క॥ ఇట్టిదెశాదెభక్తు। డెట్టికులో
ద్భవుడై నేమగువ్వాలయిం । డట్టినమడుబోయుతకు । బుట్టినతడుభూసు
రులకుబూజ్యుండయ్యెన్॥ క॥ అంతకాదెవశిష్టుం । డెంతటిఘనుడానిజన్మ
మెన్నడువినరే । చింతింపకనూర్వశియును । జంతనుబుట్టినదివారిపతిగాడా
కోర్కె॥ క॥ మాంగడమునినిత । మాతంగికిబుట్టినతడు మహాదిపుష్ప
భూతుండుగాడె గెండిగురు । ధాతలమునదొంటిమునుల పుట్టువులరయన్॥
క॥ [illegible] । గావునభక్తులయుజంతు గర్భగులయ్యెన్।
దుర్గమభక్తులుగా [illegible] ప్రాంపమునకిమానన్॥ వ॥ అనిమగ్గిబస
వన్న [illegible] భక్తులవాక్యంబునవిస్తారంబుగాప్రస్తరించి [illegible]
[illegible] బసవసంన్నిధిమ॥
చ॥ [illegible] స్త్రములోపల [illegible] కిన్నమాంగళలం । చి మిన
నెత్తుబెట్ట [illegible] భక్తి [illegible] । చి [illegible] పాలుగా గేడని [illegible]
దేమునమాంవేల [illegible] । [illegible] ద్విజుల దపుణ
వికట్॥ సీ॥ సుమపుభకాడె శైవముమిబ్బ్యాలుత్రో వలజనుశివద్రోహ
[illegible] । [illegible] ఖ
భగుల । మహా [illegible]
కుల । [illegible] కర్మ [illegible] । గి బట్టి
[illegible] । జకలజ [illegible] నజాగబెట్టు । మనుదు
రాత్ముబుపినానదైంగడిచి పాతకముయిమచేతోంప్రఫిందరియు॥ క॥ భూ

నాయకవినుముసురా । పావనమానముగసోమపానముసేయం । గానోడబ
డుదురుచంపం । దానెన్నడుజన్నిజంపెదరనన్ధూర్తుఁడా॥ క॥ ఇట్టినికృష్టవిశో
నా । కొట్టులుప్రతినిల్పియాడలింపగునని నే । గుట్టునమోయన్నం । బట్టిన శివభ
క్తియుక్తిపంతముజెడదా॥ చ॥ అనిశివనాగమయ్యవిమలాంగమునందపశుద్ధ
దుగ్ధముల్ । జననమునొందజేయుదురసాతలనాయకనిశ్వసిమహా । జనమున
యిలలోనయజ్ఞములుసద్విధిజేసినసోమపానమైఁ । గొనికానిమీరునీరయిన
గోభ్యునజూపగజేయుమీయెడన్॥ మ॥ ఘనభక్తిన్శివనాగమయ్యకునమస్కా
రంబుగావించితే । చినిలింగంపగవసాయితాయుధముచే చెన్నారసంధించి
యె । య్యావాయాయవ్యాకరాబ్జముల్తనదుహస్తాంతస్థమున్సేసియో । త్రిత
మాత్రన్నవదుగ్ధధారలుడువీధింబర్వెనావ్వారగన్॥ క॥ శివభక్తిసురభిభువి
చ । న్నవిసిటితికెబసవవిభునకన్నపయని యెన్ । శీఘ్రుడుకరికాలునకున్సర్వ
వృష్టిగురియించినట్లురంజితమయ్యెన్॥ చ॥ మలమాలుమూటినిఁగురుసమక్ష
మునం దెగదోసివేసిని । ర్మలతరవ్యదేరభమహులైమర్త్యమునన్ శివభక్తులందునే ।
కులమలయెందు బుట్టిశివగోత్రకులైచనుమీకునీడెదు । ర్మలజలరుశ్వసారు
ధిరమాంసమయావయవాదనీసుహుల్॥ క॥ అని జనులుపొగడదృష్టం । బునబసవ
డుగెలువభక్తత్రంగవులెల్లన్ । మనమునసలరగబిజ్జల । జనపతిశివనాగమయ్య
చరణంబులకున్॥ ఉ॥ గ్రక్కునమ్రొక్కిలేచికరకంజములంజలిగాఘటించి మాం
దక్కటుచూచుకరుణదీటుకొనన్శివనాగధీనిధిన్ । మ్రొక్కినగాచుమీరుమా
ముందలపోయుదుసాపరాధులం । దెక్కడిసద్గుణంబనుచునెంతయుదైన్యము
తోడబల్కగన్॥ గీ॥ శరణువేడుచునున్నయాచండివిభ్రల । కరుణతోగాచి
నవ్వచుగజముపీద । నాగదేవయ్యనెక్కించినట్టులీల । వెనుకదానెక్క
కొనతనవీటికరిగె॥ క॥ శివనాగమయ్యచరితము । నవిరళగతిజదువవిన్నన
ట్లీక్షింపన్ । బ్రవిమలశివపదభక్తియు । నవులజజతుమగణముల[illegible]యుబున
బొందున్॥

కళ్యాణపురీభక్తులుబిజ్జలరాజుసభకుంబోవుట.

క॥ రుద్రాపరావతారులు । భద్రేభహరిప్రతిమలుభద్రావాసుల్ । క్షుద్రే
తరవృత్తులనిర్నిద్రులుకళ్యాణకటకనిలయులుభక్తుల్॥ క॥ పరవాదిపదగ్నాప
దుష్టులు । పరవాదిబలాహకప్రభంజనులునహో । పురుషులుదృష్టప్రత్యయు
కరులౌకల్యాణపురిని శాయుబుభక్తుల్॥ వ॥ వారెవ్వరనిన॥ సీ॥ మడివాలుమా చ

య్యమాదిరాజయ్యయుబడవరబ్రహ్మయ్యబాచిరాజు । కిన్నెరబ్రహ్మయ్యకే
శిరాజయ్యయుకన్నడబ్రహ్మయ్యకల్లనయును । మోళిగమారయ్య । ముసిడి
చౌడయ్యయుకలకేతబ్రహ్మయ్య కక్కయయులు । శూలదబ్రహ్మయ్యసురి
యచౌడయ్యయువాంగీదేవయ్యయుజోమ్మయయును॥ గీ॥ యుత్తమాంగ
దకేశియుహొన్నయయును । కదిరెరెమ్మయ్యయునుమహాకాళవిభుడు ।బా
నవంతుకేతయయ్యబసుమరునును । యోగిదేవయ్యవెండియుహొన్నయ
యును॥ క॥ డింగరిగెమల్లయయుగణ । శృంగవుడైవెలయుశృంగిబొప్పాఖ్యుం
డున్ । సంగమనాథుడుహెమ్మా ది । సంగయదేవుండుగురిడెచౌడాఖ్యుం
డున్॥ సీ॥ తెలుగేసుమసనయ్యతెలుగుజోమ్మయ్యయుకాలాగ్నిరుద్రయ్యగా
రుగంప । గత్తెరనాచయ్యగారునుదయమల్లనను గారునేకాంతరామతండె।
యువరదరామయ్యయునునిత్యనేమదమైలియుగొడలమల్లవిభుడు। ధవళయ్య
గారుబొండాదేవిగారునుసవరదనాచయ్యసామినాథు॥ గీ॥ డమృతదేవయ్య
మధువయ్యమల్లయయును । గోణిమల్లయమరియునుగొగ్గయయును । భా
స్కరయ్యయుఫణిహారిబాచయయును । కవిలెబ్రహ్మయ్యహొల్లయ్య
గారుమరియు॥ క॥ శివనాగమయ్యగారును । శివరాత్రిగారిసంగయయునుజ
నివిభుండున్ । శివమూర్తుండును [illegible] । శివవిశ్వయాఖ్యుడునన [illegible]
రియున్॥ సీ॥ నోంబుమేశుచిక్కయ్యనులుకుదంటయ్యయుగణదాశిమయ్యన్న
కంటెకల్లి । యాభిదాసుండుమురుహాస్టికేతయ్యయు బాణిసభిమయ్యభండి
శార-కల్లయయుగురుపకాళవ్వగిరిగిటశివ్వయ్యనిజలింగచిక్కయయును। ప్రో
లెబ్రహ్మయ్యయుబాలబ్రహ్మయ్యయునలిమగుతయ్యమహాబలుండు॥ గీ॥ హాట
కేశ్వరమల్లయ్యసూరివి । హేళ్లియాభీదుండుగరహరబ్రహ్మయ్యముండ।బ్ర
[illegible]నప్లుమంమనబ్రహ్మయయును - వంకబ్రహ్మయ్యబంకేశబంకయ
[illegible] భందేశుభామనాఖ్యుడు । బోడిముదేవణ్ణయుండెబ్రహ్మఖ్యుం
[illegible] మంసిజభావంమునుగజ్జగాండివరనాముండున్॥ వ॥ వెం
[illegible] ష్టిశు సోమయ్యయు నొగ్గవ్వయునవక
[illegible] బ్రహ్మయ్యహాలబ్రహ్మయ్యకమలేశు బ్రహ్మయ్య మై
లిన బ్ర[illegible] మాయిదేవయ్య చిక్కద బ్రహ్మయ్య శ్రీగిరయ్య సిగ్గనాగ
య్య మాకన్నయ్య సింగయ్య [illegible] యును మిష కేశియునాదిగాగల
కల [illegible] దేశ్వరులు సిస్వగభక్తి ప్రభావంబునంబి విహోవబుట్టినట్టిబట్టు

లదృష్టప్రత్యయంబులు సూక్ష్మమైశ్వర్యంబును భక్తమహత్వంబును భక్తాధిప
గ్ధసంబును భక్తసచ్చారిత్రంబున భక్తవైభవంబునం గన్నులారం గనియుంగ
న్న వారి చేవిని యుం భక్తిరసంబు తలకెక్కి దేవలకశైవపాశుపతమంత్రదీక్షి
త జటాభారశాసనధరులు లింగధారులంబోలి తారును వారువారుం లిం
గవంతులై సంతతవీరశైవాచారపారీణత్వంబున సమాన పరమపావన
ప్రసాదోపభోగులై చనుసమయంబున॥ ఉ॥ బోయలునూకగూడుకొనిభూ
బోయలుప్రసాదభాగంబిమ్మనుట
వనుగన్గొని మొక్కిదేవని । వీలయిలసీతి నేలగమహాసురవ ఖ్యులుతృప్తిగొం
దిజే । సేయుంపింపు మేకొకచెట్టయుబుట్టదుమాదుజీవన । పాయముతె
ప్పో మొశివభక్తులుమత్త్యజామనందు హెచ్చుటన్॥ సీ॥ శ్రీకంఠశివులుగౌరీనాథ
శివులును శ్రీపరమానందశివులుశాంత । శివులునులోకేశశివులు శ్రీలోచనశివు
లునుసీశానశివులువిమల । శివులుదాపస్మేదశివులును బసవ . .
శ్వితశివులునుహరశి । వులుసువిశ్వేశశివులుగణేశ్వరశివులుగ
లునుధర్మ గీ॥ శివ్రబునిషర్ శివమానసశివులుత్య । ... లు
శంకరశివులును । హేశ్వరశివులువిద్యాధరేశశివులు । ననఘులుగు లింగశివు
లునునాదిగాగల । క॥ పూర్వశైవాచారు లందరు నైకమత్యంబునొంది మును
పటిభంగి శివప్రసాద భోగంబునకుం జొరనివ్వనంత॥ చ॥ ఘనిగ్రాక్షగా
డధరణీశ్వరయాబసవయ్యబోటిభ । క్తులనడవళ్లుజూడుచమకునన్మగలె త్రైమా
కానిలింగవం । తులమనుచుంబ్రసాదములుదొప్పలువట్టుచుచె గలించిమా॥
కలిగినశేషభాగములుకన్నులనైననుజూడనీరయో॥ గీ॥ విరతిరీతి నే మేనివింటిమ
ల్లి । జిక్క్యాయునుబోలజియ్యాయ శేషభాగ । మిత్తురే పేరమానవాధీశభూమి
మి చెల్లునేతమకిటువంటిప్రల్లదములు॥ క॥ మనుజాధీశ్వర శాంభవంబయినని
ర్మాల్యంబుమాకాదిగ । ల్గినలాగావులగాచుబాలుడిసుకన్లింగంబుగావిం
చిపై । ననయంబుక్షీనవదుగ్ధముల్విడుక గానాలింగమున్గాలచ । న్నినవబ్బా
లుడుచంద్రికాళ్లదునిమొక్షనిష్టాగరిష్టాతుస్నైడై॥ గీ॥ దానికీశుండు మెచ్చితద్బా
లునకు । బంచలింగంబుకృపజేసిజగతినెల్లనాటనుండిసడచునేటపటకు । నీ
పురంబునజెల్లకనిలచేసిపుడు॥ గీ॥ బసవరాజయ్యమాటతమకెవ్వనెట్టి । హీర
మహేశ్వరులమంచునూరగాంచ । రీరుమాయు ... ధారణీశ । త
ప్పియుప్పించనినిట్లుచేయవేసే॥ క॥ నీమాకిటునె ... నాదారతెల్ల

మడియుచున్నన్ । భూవరుఁడునిందుకోపము । నవెసఁగబసవయ్యఁబిలువను
దూతలఁబంపన్॥ గీ॥ వచ్చినిల్చినబసవయ్యవలనుజూచి । పుడమిఱేఁడిట్లనిబలెఁ-
నీబొంకులకు । శివప్రసాదములుభువి జెల్లనికఁ మీరుగుడిచెదరు దీనదేమిమేరమో-
యి॥ క॥ ఇదివైదికమొబల్మినయో। చనవ నువైదికముఱయేసిసాహసమున్నన్।
వనులుముపారలఁయించఁ । బిదిమొదలుగనన్నబసవఁడిట్లనెన్నృపుతోన్॥ గీ॥ ఆ
దిభండీకుననకునీశుడాత్మశేష । భాగమిచ్చె బాగుచ్చపాలవినుము। పాణిబా
ణాస్ఫటికరత్నపొష్యముఖ్య।లింగశేషాంశమిచ్చుటలేదుమొదలు॥ క॥ ధరమా
నవమాత్రులకీ । శ్వరునిప్రసాదంబుమాళీ సాసగాన్నం। గరములముట్టినరౌ
రవ । నరకంబనిశ్రుతులలోనవినఁబడుఁగాదా। వ॥ వెండియు శ్రీగురుకృపాలం
బ్ధంబునునగు సంగమేశ్వర మహానిర్మాల్యప్రసాదంబు మలయుమహాయా ఉద్ధశు
ద్ధైతరాత్ములగు మీకిట్లుభోగింపనగు నటుబాటుగాక భద్రగజకలభంబు
శుద్రగాధన్ భగర్భంబునన్ బుట్టునెనట్టి కట్టుఁగోడి గట్టుకొని మీకటి
ట్టిక పిరిదిపట్టు వట్టికొనెట్టిసప్రసాదంబిచ్చిన బుచ్చుకొనిన బట్టునుఁగలదె
నీవలఘనముఁలేకున్నమూఁభావంబునను నుండుడన్న సన్నగపతిసమక్షమం
బుఁచకిరాతులిట్లనిరి॥ క॥ వారాణసిశ్రీగిరిగయ । సౌరాష్ట్రంబాదియైన
స్థైన్యస్థలుబం । దారూఢిగజెల్లంగా । మీరేటికిజెల్లనికఁమీ ప్రరవములలో॥క॥ క
టబల్లిదులైమిరి । నదుమన్ నమ్మంతఁబోండఁనైరన్ । గూఢాచారము
వినపను । విమలముమాయసుద్రలనిఁకనిబసవండున్॥ క। ప్రల్లదములువ
లెఁ-డునా । భిల్లులగమఁగొనలనకుడుబెసు గాలిదగుల్ । వెల్లగిలునెమికువ
ట్టిబింకెఁఁత్రేలా॥ గీ॥ తెలిమాదాసిర్లవ దులుదేలుగాక ।గుడ్డుదేలునెయెం
దునకుపుతులార । బలిమిభక్తులశ్రీహరిబ్రహ్మలైన। మాకొకనగవీరసంగ
మీమాటలేల॥ క॥ చలమడిగివనుడుశైవ । స్థులందకకఁ గవీరశైవులుమీ
కీ । ఋలనెన్నడైనిచ్చిన । ఫలమువెలుపుతొత్తులవాగ్వాదములేలా॥ గీ॥ మొ
పలశైవమార్గము పరిఖ్యదనష్ట । వీరశైవవృత్తివెలయువారు। ప్రాణలిం
గశైవభావంబుమీకర్తు। రేపరము న్నలారయాడటాలె॥ క॥ ఎలదైగోసరకం
పను । గూబఁబడ్డన్నిశేసుగొనిపమోదరసస్త్రీలింజేషశేషము । వాలా
యు వంటిగానగు । ఫిరఁసనిన్ ॥ వ॥ ఘనుఁకిఁతుతెల్లవిభిశృతులేకాకి
నాగర్ఫుసం । దమెంగర్పమాను కనస్పసుధీ ఎచంగనంగమే । శంన
బుగా పూబుముఖశుద్ధవిషాదిపీఠిక బుకె । సినపాత్తు కందపిన్సేకొ

ననోపరమేసి పొందఁగన్॥ మ॥ వినియబ్బ్రయులు మేలు మేలు బసవా హితవ్రతభరా
మండలిన్ । నిన బోలంగఁ బధాను లెందుగల రెవి రాత్వ్రజతెంవ మ్మ [illegible]
పాయంబు దలంచి తక్కటికటా ప్రాణంబులంజూసి తే । [illegible]
లుఁగల రే యేలోకంబులం జేసియున్॥ గీ॥ ప్రాణము కటి [illegible]
తినుక బ్రతుకవచ్చు తెగువనుచ్చి । పడయునట్టిఫలమ్మగుడుమవా [illegible]
డ్డ బసవరాజుతోటివారు॥ గీ॥ కొరకునకుబోయి బడిగల్లుగూలిచట్లు । నాక
సంబురాగవ్యనునట్లుగాక । గొల్లగనిబోయి హైగోకగోలపడ్డ । జాడమా
కచెవ్రకాణాచివాలునయ్య॥ క॥ ఈనుహింగనకవ్యాములు । దామదమకవ్రే
ల్చుకొనినతద్విధమయ్యెం । బ్రేమంబలరగబిడ్డల । వేమారునవ్వులనువంపవిధ
మయ్యెగదా॥ గీ॥ ఊరసంబునమీరలేమేసిబట్టి । సవెక్రిగలదైవ కాకవిషము
ద్రావహాలహాల । మమున్నహరునకునర్పించవారు । గలరెకొన్నవారనుగ
లరెకట్టడయిన॥ క॥ కలిగినచెలువ్వడగొనిమెద । మలమొలిపదీర్ఘమెల్ల యాది
మిపాలుం । బలువిషములు మాపాలును । భళిభళి నాన్నాట్టదవ్యబసనమం
త్రీ॥ క॥ మాకిచ్చునట్టివిషమీ । రేకొనుడీశంవకసిచ్చియిట్లకలి స్నకా । మా
కిడకనుమా భాగము । మాకునుమీకును బజ్జని హీనిటంగానన్॥ క॥ ఇబిజ్జ
లుండుభయతా । ద్యనుమతమున సేవ దేవునాలయమున సకల । జ
ననీని వెంటంబోయులు । జనరచటికి వాయిసధ్వజంబుగ బ్రాలన్॥
వ॥ బసవండునసంఖ్యాతభక్తియుక్తుండయి సరవపదగ్గంబునకుఁ జనియె నప్పుడు॥
క॥ కాకోలకాలకూట । ప్రకటహాలాహలాదిబహువిషంబుల్ । వెకుహాస్బిమూ
రగాద । ద్భికరగంధాంశుగంబుదిక్కులనెల్లన్॥ ఉ॥ ముచ్చికిదీవనావెకురు
ముక్కున కెక్కినజీవులెల్లవే । పంచతనొందినిజసబ్బ్సిన గాలిగ్రోలగాన
భో । సంచరదండజవ్రజముచెర్చిధరాతలిగూలజూచియు । క్కిం [illegible] తశెంకలే
కవిషమెక్కినగుంలిరిదార్ఢ్యవంతుఁబన్॥ క॥ సనబోట్లక్షైన పెద్దలు । జనియుం
గమారినుద్రావదుస్తరమగుగా । దనివేరజెప్పనేటికి । ననబోయిరి మెల్లమెల్ల
నందరుజారన్॥ చ॥ అలయాకయప్పువిషములన్నియుఁ గూర్చి యొక్కపాటి
గా । గలపి పసిండికొప్పెరల గ్రక్కున [illegible] సిద్ధముగ । [illegible] మహోగ్ర
మైనసభనున్నదమ్మరిశివభక్తుని । [illegible] బారపరింపర
తోడఁగూడఁగన్॥ గీ॥ భవ్యతం [illegible] అనవిని । [illegible] క్తి బ
సవనిచక్రవర్తి । [illegible] భక్తనివ్రకల్ల

నుప్రణుతుడగుదు॥ శా॥ భద్రాకారులభక్తులంబోగఁడీ శ్రీభాస్వత్కటాక్షా
వలీ। ముద్రోల్లాసవిషాభిధానహుతభుగ్జ్వాలార్చులహేతుల్ మహా । రుద్రాభీ
లలలాటమారుతసఖక్వ్యారాకృతిన్ గాలురు । ద్రోద్రేకంబునఁజూడఁగా బోఁగలు
పేర్బ్రాకెన్నభోమార్గమున్॥ ఉ॥ ఆవిషవహ్ని వేడిమికినంబుజబంధుఁడు దప్ప
గ్రుంకెలో । కావలియవ్వలీవలయియారడిబొందిసమస్తజీవులున్ । నావిషమూ
పిరస్మునిగిలావలు వేచిన జిట్టుపడ్డయ । ట్టీవిధులాతలింబడి యొకండఁ జూచిన జు
క్కతండముల్॥ క॥ పొగలుభుగుల్లుభుగుల్లన । నెగసినబ్రహ్మాండము మొల్లఁ నిండిన
పుడుపూడుసూ । నగములుకాటుకనగములు । పగిదింగనుపట్టుదిగులుపడిరి
దిగీశుల్॥ క॥ బడబానలమిది భోమ్మని । జడనిధు లేడునుగలంగె సంవర్తాగ్నిన్ ।
బొడమినదిదుగుడుబలనివడ । వడవడకంకొని ధాత భీతివశమానసుడై । కాబంగా
రువంటి దేహము । శింగారము చెరిచినల్లజేసిన విషమున్ । చుంగడు భయపడి
యొగసుమర । భంగుడు తనతొంటి భంగపాటుదలంచెన్॥ గీ॥ అప్పుడారుద్రుండు
వెరగందెనాత్మకంఠ । గరళమెప్పుడు వెడలెనుధరణిననుచు । దేవదేవుండునో
సలికనైరచెననుచు । ప్రమథపుంగవులానందభరితులగుచు॥ ఉ॥ ఆయతినింగినే
లయునునాక్రమణంబొనరించి కాలకూ । టాయతవహ్ని దానిగనియా బసవ
న్నప్రసన్నవక్త్రుఁడౌ । బోయలజూచి మీదుబుడిబుళ్ళిక జెల్లవు దేవకోసనుడాయఁడ
కంటివారికి విస్మితిమీరిరి టిమిరికనుందరున్॥ ఉ॥ భర్గునిభక్తులేబరము పావన
మూర్తులుభర్గుఁడెజగద్భ । ర్తలయాదికక్రియలు సత్తుగఁజేయఁగనాదికర్తలై
స్వగీకరివలజూడఁగ ప్రసాదము మాయది గానియన్నదు । ర్మార్గుల దత్ప్రసా
దముకరంబున నైనను ముట్టయోగ్యతే । క॥ అదియుపుగాదను ద్రోహులవదగో
నసిర్జితు గరళవహ్నిసుఖమునం । బిదపసరికింతుసందుబు । ప్రదులకునధోగ
తుల జేతు భీకరంబంగిన్॥ వ॥ అనియనేకప్రతిజ్ఞావచనపూర్వకంబుగా నలుకు
వలికి బసవదండాధీశుండు చండేశ్వరుడుండును తండలీకుండలుండునునగుసం
గమేశ్వరునకు గొంత వేరసంతరించు కొనియుత్ప్రేచిమించు కేనియుంగొంచ
కకొనుచుండంగనివనసి జారిభక్తులుప్పొంగినింగి చుప్పనార్చివేర్చి విసవిస
నప్పసిండి కొమ్మిరలకరగ విచయు గోనకరిగిజుష్టంబు బహ్వాపిస్తోత మీవాశిష్టము
స్నంపిమిగ్రసుతమనునాగమో । క్తిబాటించిస్వర్గ్వమయుగలంత కాకస్ఫురచ్ఛ
పక్రముఖనిఖిలపాత్రంబుల నతిపాత్రంబుగా వర్ధింపించుకొని తమతమయి

భక్తులప్రసాదకాలకూటబునారగించుట.

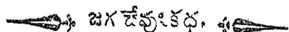
ష్టలింగంబులకర్పించి హెచ్చిసావధానంబునతత్ప్రసాదంబు సాదరంబుసం
బుచ్చుకొనుచుతనలో తారువినోదాలాపంబులాడం దొడంగిరదెట్లనిన॥ సీ॥
సమాలిక॥ సందడిసేయకుసంగమేశ్వరదేవఛిందగ్రోలుచిట్టిదేవ । తెచ్చుద
జుమ్మయ్యత్రిపురాదిదేవయ్య విశ్వేసిగూర్చుండువిమలదేవ । కాలకంఠయ్య
కుజాలదించుకదెండు జాలునానీకునిరాశిదేవ । వేగమిత్తెలయ్యవిరూపాక్ష
దేవయ్యయీగరిగెడు పాలుభోగయకును । జాలగదెత్తునాశంకరదేవయ్య
ఫాలలోచనపట్టుఁపట్టమింకయెంత్రైన నాస్వాదమేవురాతయ్యభుజింతింపవల
నవాధ । కొంకకుకొంకకుశంకరనాథయ్య యింకనుదెత్తునేలెక్కమించిపా
డియేచలదనపర్వతదేవయ్య కూడవడ్డింపుడీగురువునకును । శివశివయనియుడీ
చెన్నదేవుండు బ్రబవిమలదేవుండు బాసనడిపె । ముద్దులాడకపట్టుమూర్తిదే
వయ్యగారు । దొడ్డయేమెంత్రైన ధూర్జటయ్యసంబరవడకయ్య సర్వజ్ఞదేవ
య్యకెంబాగిభోగయ్యకేలియేల । నీకొలదెరుగవేనిజభావదేవయ్యమాకేమి
మహాదేవమరియుబట్టు । సంతోషమేనీకుచంద్రశేఖర దేవమంతనం జేలని
ర్మలుడనీకు । నుసులకునుసులకుకును మేశ్వరుడనీవు గసిమసింగాదవేలకళ్లినా
ధస్రడ్డలింతెలయ్య పెద్దలదేవయ్యవడ్డింతునేనీకుదొడ్డలిరగ॥ గీ॥ మిండసం
గయ్యతీర్పకుమీసముసుక । బాగలేటికిబలికెనుబల్లడయ్య । యరిగడుపొంగగ్రో
లుకల్యాణదేవ । తటికెక్కైనను దెత్తునాగొల్లవాళయ్య॥ సీసమాలిక॥ మొక్క
శంబేటికిముదునూరుసంగయ్య చిక్కంగమీకుమిరాశిరిగిరయ్య । దుగ్గళవ్వయ
నుసద్యోజాతదేవియు గొగ్గవ్వచనాదేవిగడ్డ । వయునుమమ్మవ్వ సకలవ్వ
యచల దేవియునిమ్మవ్వశాంత వ్వబ్రహ్మవయును । గాళవ్వకేతవ్వకా
మలదేవియుషోడసబస వమ్మసోవలవ్వ । అక్కచోడవ్వయు నానందదేవి
యుచిక్కవ్వరామవ్వసిద్ధలవ్వ । హొల్లవ్వకల్లవ్వ హేచలదేవియు నల్లవ్వమల్ల
వ్వయనిమిషవ్వ । కేతలదేవిపురాతవ్వగారు మీరేతెంచికూర్చుండుడిరల
పంక్తి॥ గీ॥ ననుచునందముదమలోనహర్షమొంది । యిట్టిసందడిమున్నెందు
నెరుగమనుచు । బసవమంత్రికిదెలుసుయీభావమనుచు । మరియునిట్లుచద
సూక్తిమున్నలైరి । రగడ॥ ధన్యఁచాన్నికశరమకవమనుచు । యమ్మాటికికా
సికదేనచుచును । మెల్లనసడలుపుమొండెమనుచు । గొల్లగనిప్పుడుగొందుకోక
నుచు । గడుపుబెరుగునీల్గకుమీదనుచును । కడుపుబెరిగినసుకరవేయనుచును ।

అయ్యోకుదలముకుకై గ్యబోమ్మనుచు । నియ్యావెయింక సేమయ్యననుచు । నిచి
యెక్కుడుగాదియుకనుచు । వదలింపుము మానుడు సరసము మాతో నచుచును ।
నాయనుజూడుం డాస్వాదమనుచును । నీయంద మేనియు నేటు బోవదునుచు
నోరి నె త్తినొూరన్న గాదనుచు । తనమదిగోరిక యిచ్చాశివోమ్మనుచు ద్రదలయూ
పశుమీక తండ్రిశనీవనుచు । పలెనటమాతో వాగ్వా । దమనుచుకడుపువడి నె రా
ఘము గాననుచు । బిడుగుపాటలాభ క్తిలోననుచు । దుష్పిపోదు పాత్రలద్రొ
వకచుచు । గోప్పెరలకునుచుకుమిగాకయుచుచు । గెల్లులార కార్గింతురమ్మను
చు । నల్లవోపిల చేరనాయు ట్యాయనుచు । ద్రేన్పరపోదునె దేవరయోసనుచు బూ
న్వకతోలికెబుట్టక లేచెను । బల్లెరము లుగుబువా రెడుననుచుచు । పెల్లుగనిం
డద్రేబెదవనుచు । వాలుకకు మాయయ్యాయనుచు । నాలికినబసవనికుండుగా
కనుచు । పేరకొ స్పెరెంపు తెండనుచు । హరహర బాభేదమయ్యానికనుచు ।
నవనవగరళము నాకు పెమ్మనుచు । శివునకునిచ్చుచు శివశివయనుచు । జుట్టువా
రిగనిజుట్టుంచు జూవుచు । గద్రునద్రేవుచు కాళ్లుజూవుచును । నిక్కుచునీల్గుచున
రెక్కలింపుచును । బొక్కుచుబాలుచుచుబుక్కరింపుచును । రెక్కించుకకనురె
ప్పలుమూయుచు । గ్రక్కున ద్రుంగుచు గంతులు వేయుచు । ద్రాలుచు గ్రోలు
చుకడుకడుకడుగూబుచు । ద్రాలుచుసుఖసుధావారిధిదేలుచు । నురముకప
ల్లెరముదడుకలేచుచు । సోలిదినించుకించుకచవిచూచుచు । నాడుచుగొప్పెర
లరచేతబట్టుకబాడుచు । సుచుకుచుబచుపులుబెట్టుచు । మురియుచుగునియు
చుమురకటింపుచు । నోరిగాలిలసైనాదిదయాడుచును । మొక్కుచు
చేతులు మోడ్చిప్రాసాదము । గ్రక్కునబుచ్చుకగంతులువేయుచు । హొ
చ్చుబుచ్చుకొనియిలసైనడుచుచు । మెచ్చికబొత్తులమానకకుడుచుచు । పెక్కు
రెరంగుల ప్రియములుగూచుచు । గ్రక్కునబలుమరుగాగిట జేచుచు ।
నొండొరుమంపరసుండెడు పాత్రము । లొండొరునోడియుచునురుతర
గాత్రము । మెసపరిసుబ్బుగనోయని యాచుచు । ససమశరారిమ హా
త్వముదీడుచు । సుల్పాణుమతిపిల్లుం గ్రుసిభక్తుల కిల్బిషమతివిష కేళిసల్పగ
ను । క్షితి భక్తులు వివకేళిరచించిరి । గతిచెడబో యులగర్వ మడంచి ॥
క॥ వెండియుబసవండహిరాట్ । మండనునిప్రసాదసేవ్యనవ్యవిభవా । మం
డలపతియాప్తులకుం । దండిగబోయింపననిచిదలచినకూర్మిన్ ॥ సీ॥ కొట్టరువు
లవారిగుంచెవారల వాలకట్టు బువారలగొట్టువారి । చుట్టాలపక్కాలనుతు

లను పౌత్రుల బట్టుపుత్రుల భాగినేయహితుల । బండారులను నన చాళ్ళ హెగ్గడులను
దండనాయకులను తంత్రపతుల । దాసజనముల విశ్వాసుల బట్టలను దాసీజన
ముల విలాసినులను॥ గీ॥ వాద్యములవారి గాయకవందిసతుల । కలను పరిహాస
కుల బండితులను గవుల । సకలజనముల పంక్తులు సాగ జేసి । విషము వారికి బో
యించె విశ్వమెరుగ॥ గీ॥ అట్లు బోయంగ నవ్విషంబవనినాథు । తంత్రములు గ
ల్ల బాలు ఘృతంబు ననుచు । నంజగా జూచి బసవండు నిండు వేడ్క । దన గజ
ముల దెప్పించె తత్క్షణంబ॥ వ॥ అట్లు పంచిన మానవంతులే తెంచి॥ సీ॥ కాలాగ్ని
రుద్రుని గణనాథు దంటికులవతంస రాయకోలాహలంబు। గంగాధరప్రియ సం
గరవిజయుని లింగసన్నాహంబు మంగళయశం । భద్రేభ సంహారముఖరవాదీశ్వ
రవిద్రావణు వీరభద్రావతారు । చౌదంతితిలకంబు జగదేకవీరుని పంచాశ్వబ
లభవభంగు చెంగు॥ గీ॥ నంతకాంతకు డూర్ధ్వప్రదంతభగ్న । నప్రమత్తుని
త్రిపురాంతకాఖ్యజంగ । మప్రసాదిని మొదలుగా మత్తకరుల । దెచ్చి ముంద
ర నిలిపిన బెచ్చు వెరిగి॥ క॥ తనలాయంబున గలిగిన । ఘనవాజుల నెల్ల దెచ్చె దుర్గ
తురాసనిసనె । వ్మానమున నలరుచు వాహకు । లును పటుగతి నేగి మందిరాంతర్గ
తులై॥ సీ॥ హయరాజు నిర్మలు నప్రతిహతబలు సితపరాజు శుభగు సిద్ధగ్మకీర్తి ।
తత్త్వజ్ఞవరముని దాయిరంపము సుప్రసన్నుని దుష్కర్మసంహారుననని । శిష్టపా
లుని మదదుష్టమర్దను చిత్రాంగు దుద్దాంతు చంద్రాతపంబు । శృంగారవా
రాశిని గౌరమప్రియు వాయువేగంబు నింద్రాయుధంబు॥ గీ॥ శ్రీశాశ్వతీశ్వ
రుఖ్యాశ్వసమితి చేర । వాజిరాజిగ జావళి వరుస నిలిపె । కొన్ని హరులు దత్త్వ
స్థలింగూటకించె । నున్న విష మెల్ల నపి చల్లనూటుకొనియె॥ చ॥ వెరవడి బోవ
లిష్టవెర వేకుల బొందివడంకుచుండనీ। శ్వరగణసంఘముల్ గృపప్రసాదసుప్రా
తకరవృష్టి ముంపనం । బరమున నుండి సుద్రులతిభక్తిగ నుంగొన దివ్యదుందు
భుల్ । మొరయగ బిజ్జలుండు ప్రజ నివ్వెరగందియు ఘోషమునన్॥ వ॥ మఱి
యును నతసి మహత్త్వంబు గాంచి యచ్చితోత్తులు లోకానీకంబిట్లని సన్నుతింపగా॥
సీ॥ సదమలగాత్ర ప్రసాదైకసత్పాత్ర సజ్జనస్తుత విజ్ఞాననేత్ర । ప్రవిమలచారి
త్ర భవలతాశిపదాత్ర పరమపవిత్ర సద్భక్తిగోత్ర । ప్రోగ్గిసనుత్తమహాద్వారు
సత్పుత్ర వరజంగమక్షేత్ర వాదిజైత్ర । సద్గుణైకచ్ఛత్ర జనవాంబుధిపవిత్ర భ
క్తికళత్ర కృపాతిమిత్ర॥ గీ॥ భక్తివత్సల బసవన్న బాపు బాపు భాగ్యపరమేశ్వర
జ్ఞ బసవన్న బాపు బాపు। సన్నివాసు బసవేశ్వర సమయము మెచ్చి॥ చ॥ పాదుకు జగత్తు

ధనముగనంబుధిసంభవస్థైర్యయిట్టియూ । గంభీరముగ్రముంగనోఁకి జకంరపటం
బునకెప్పగాంత । ప్పరం హిమంబ జంత బసపండాగిభక్తి హితార్థన మైభ
యుం । కంగరళోత్కరంబువనకంఠమంబున్న గ్రోలెమేలనక్॥ క॥ అమృతము
గ్రోలియుజేనలె । లు కృశబాలు దురుతం దుక్ల స్తదినములవ్ । దెమలకబ
సహేశుడునిష । ముద్రాపియుదివ్యదేహసంయుతుడయ్యెన్॥ చ॥ అంకోస
యూడబోయు మహాభియమంపి చుగండకుండుచుక్ । సవనంబ్రీతిజేయుచు
వనితెలజాగల మున్ష్టచుంగృహా. వసంధిము గ్నాగావుబసవప్రభవర్యాశంర్యాదే
వమ । సభ సమిచ్చిన స్నగూడుంకము స్నశతాపర ధులన్॥ గీ॥ వ
సముబలో మెసనిండనారెమయ్యె । మన్యుబరిచుటనికశౌర్యమ్మాతలప । మహి
నిదుష్టజనులతోడిమైత్రికంటె । శిష్టుతో వైరమైనశిష్టపరము॥

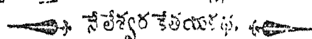
వ॥ కావున నేవయేపిఘంబునమైన మున్నగాచి రక్షించిడీవెనంబాం
చుము నీవుదకరదీకుర దెసమాను నెవ్వాడుతొసి వేవేల విఘ్నంబుల కిన్నాగిం
చుదు విని॥ క॥ జూచెయాను యద్దృష్టి । గాంచెనగీష్పతిః మాత్రఘువాం
భములున్ । ద్రోహకమాలనుధరణిం । దోనంబ్రఖ్యాత యశము దంభప్రతి
భక్॥ క॥ మాపెన్బోయులగర్వము । సూపెంబసాదంబు వహానిశ్చితదృష్ట
ములున్ । మోపిన్నదేహములకు । బాసిక్నాదములవారిభక్తిగనంగన్॥
క॥ నిలచెచలనంబునొందక । గెలిచెక్ప్రస్తవముజనులు కీర్తింపంగా । దల
చెనసద్భక్తిమెయిన్ । బాలిచెక్వీరిముసనిట్టిపుణ్యులుగలరే॥ క॥ ఆలీలక్బస
వుంజువిన । కెళిస్వమునప్రసాదకృత్యకృత్యవయా । భూలోకమునకుదెలి
పెన్వాలీల వసిష్ఠజనుచంగుబహుశుభముల్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ॥ క॥ వెండియుజగదే
వుండను । దండాధీశుండుచంద్రధరపదసేవా । మండనుడుకర్మయోగర ।

జగదేవునికథ.

తుండయిమనుచుందుష్టదూరుండగుచుక్॥ చ॥ అతడతివైభవంబునశుభా
వహకార్యముసేయుచున్ననో । రతిబసవన్నజేరజనిరాజితభస్మము ప్రమో
లబెట్టిచి । శుకసీపుమద్గృహముజొచ్చినమాత్రమునందనే । కృతార్థత
వహించుతు । బసవరాజుదరస్మితచారువక్త్రుడై॥ క॥ వినుముజగదేవధీమణి
యునసిజహరుభక్తిజనసమాగమమునకో । చ్చినజాలునేమిజెప్పెద । వనవిని
హాషణంబుతోనిజాలయముననున్॥ చ॥ వసజనియాత్మసంపదవగ్గలమైనను
నిలుపుభక్తిని । గ్రసపవెంకశోకములుమ్రుత్తరంబుగనన్నణాన్నపా । యు

సాధిగర్ధమాగలనెల్లప సార్థము భోజనాస్థాన। స్తుసమితిన జీవన్ముక్తిగ
బొంతులు వేడ్కగ జేసి వేడుకన్॥ గీ॥ రణాబసవన్నయిటకికె గాకమున్నాయు.
భ్యర్చకంబు గాపింతే మ్రుచ్చభక్తి। బాగెరుంగక జానుమిప్పట్టుపరి। కడు
భయంబునబాలదె ళ్లగడుగ॥ క॥ బసవసూతన పరిచారిక। విసరముచేవ
ష్వానంబు పినియాతయా। వసుధమునకుబో వృటమానిసహగ్రాగ్రహాను బె
గడినెగడగన ఁసెన్॥ క॥ జగదేవ్రుడుచను డెంచిన। భుగభుగలో పాగ్నిశిఖలు
బోగనననినం। మొగమిాడింపక రామిన। రుగసట్టించెంగిత ప్పరోభా
గమునన్॥ వ॥ అటపట్టి చి తెరమునంగందయుండీ యాదండ వాధుకోడి
మొగనూట వీడుకొల్పె వృద్ధభక్త సభాభ్యంతరంబు వెలువడి పామ్మనుల
దైవంబులింగ వేళ్ళ నైనమలహారుండుంబలు త్రోవలంబోనంబాడిమెయ
ధేంద కోటీరుశుద్ధబుద్ధుల కేలసమకూరునట్లునుంగాక॥ చ॥ హరిముఖదేవ
తాధిపతినాదిభజించియులోకజీవును। నరుదువెడ శైవభావనమునంబున
బూనుట మెట్లులో మహా। శ్వగజాలకంబులాచరించున వారిజయుగ్మముచే
తెదుగణా కరాలగువిప్రకీర్ణముచు కాళ్లురతింగడుగ గవన్నునే॥ సీ॥ తలమీ
దశివుపాదజలమ్ములను నితులభక్తులకాళ్ల సుశీల్లుసట్టుగునె। శ్రీమహాదేవుపూ
జితభక్తులను మాలలకురలబూన్వమాగణమగునె। మారహరార్చితున
కుమా నైస్సొక్క కెల్లోలుయిల గ్రాటమాలలకెత్తగునె। సనమాలతిగర్వసా
దోపభోగికిఛుమాళిసద్భక్తినిమ ఖులైన॥ గీ॥ కిరచాండాలక్ష్రలకులసిగు
డుప। మోహాక్రిరంబుగుడుచుట గాకయుసె। ని పిని నెునోగమా
ర్గంబుమనసిజారి। భక్తపుంగవమందిరాభ్యంతరమున॥ చ॥ మెలగెడుపుత్ర
దారభటమిత్రసగోత్రులవాప్తులాదిగా। గలజనులెల్ల లింగయుతకాయులు
గామితదివ్యసంగతిం। దలకొనునంత్యజన్ములును దారునుబొత్తులనున్నపా
తకం। బులయునసంగభక్తులకుయుక్తమెయన్యులకర్పలియ్యగన్॥ వ॥ వెండి
యు (ద్రశణనాదపిపాపదా) యనుగానదర్శనస్పర్శనాలోకన సంభాషణ
భోజనాసనదానంబు లితరులకెట్లు సేయవచ్చు బశుపతి భక్తిపదంబు ప
శువులకైన భక్తియుక్తులం జేయునది యెట్లనిన॥ క॥ ధరవెలయుమఱియు

నేలేశ్వర కేతయ్య కథ.

నేలే। శ్వరకేతనునాగశంభుసద్భక్తుడద। ప్పని గాశ్చర్యంబని। వరసు
లభంబనినిసువ్రతంబెట్లనినన్॥ గీ॥ పురమిత్రకిత్రిస్వగా జనులు బంటబా

నిశపశువుగోపాలకుండు । శునకమార్జాలమూదిగాదనగృహమున । గలి
గినందరలింగసంగతులజేసి॥ క॥ తానొకయుప్పడైన భవిదప్పక జూడదుమా
టలాడడా । హీనులనాత్మలోదలపడెన్నడు వాంఛ్రం దూష్యవాక్యముల్। వీ
నులజేప్పడాజడులవేశ స్మను ద్రోక్షమమ్మకోడు । తద్ధానము బాగొనండ
టులుదానునసీడుకొనండునమ్మగన్॥ క॥ పరపరిహితజనులకుదా । నెరలిం
జెరవడుగబోడ పాంగమునం । బాగయ్య డ లెటికేమని । బెరయండేపట్టు
లందుపృథుతరనిష్ఠన్॥ క॥ కూరిమి భక్తిసమాసం । దారరహితుడగుచు మెలగు
సద్భక్తులుభ । క్తాయూథి మెచ్చి పొగడగ । సిరికిమనుమనున్నయూ సహాయ
మునన్॥ గీ॥ పాపులాతనిమహిమ గనాపోవలేక । మెగ్గుతెల్పినొనర్చిన వించు
కైన । దెసలిమోమేనగొనదు దాదిగఁగనీడ। భక్తిదార్ఢ్యంబుకలిమినాభక్త
వరుడు॥ వ॥ అట్లు భవ్రులా భక్తునిచిత్తం బెట్టైన గుణ మొత్తంబడమి కుత్తలప
డి యతని విత్తులగా డెలంత గాప్పించమంచి వెడగదును చెడకుండ నేమిని
త్తుగొనుతో చూతముకాక నియాతులవలు గాది యలవుఁజిచ్చులు పెట్టి రట్టి
యెడ॥ క॥ ఏలేశుకేశవాహ్యాయుడా। మోహలద్రోహా మెరిగియట్లవసగుచుం।
గాలుంగా కేమినితన । చేలంచిత్తించెనీకుచవ్వారంగన్॥ క॥ తత్తరపడక సడా
గతి । చిత్రించిన చేలుగొం ద్రవెలలక మిగులంగ్రా తైగనపుండె వాతని । జిత్త
మునలోభక్తిసేవశివుడేరా రుగన్॥ గీ॥ అనఘలోహిత హాళ బ్రహ్మాగ్యాక్షుచేలు ।
చిత్తకంపుపండునాముష్ణించగ మిచ్చుడు । కన్నెలారంగగ టిమి కాలకింతు।
శరణులకునిడిచోద్య మేధరణిసన్నుక । హరభక్తు బాగడుమరియు । హర
సమారాధనములపర్వభావంబునశం । కరభక్తులకునికుత్సిం । భరులగుటయు
కాకభక్తిపశులకుగలదె॥ క॥ చూతముగాకనుచు బళుంప్రాంతంబులబట్టబోగ
వర్షనుబంపం । ద్రీతింజనియామంచను । వేతోలుగకదోలిరండు వేగ్గాకుండన్॥ గీ॥
అక్కడోలుకపోవంగ నా పశువులు । ప్రాణలింగంబు తనదొడ్డి పట్టునం
సీ॥ వికిరయున్న కతంబున జేసిత్రోవ । నిరశన వ్రతయుతుడట్లనివ్వటిల్లె॥
మ మొలవయు బరువరుమొలిచిన చెవికెలబండినపొలములపజ్జదేట । జల
ములనిండారుగొలకుల కెలకులపిలిచి సప్పుమవరిజలముదరియు । సమదయంబు
విస్మరగ్రంబుల ద్వైతవులుగ వచ్చనీరుబురిసెడైన । ప్రావదంతి చాకావుదజ్జలం
బునొస్పుచిహొచ్చుపోయాని నీళ్లుద్రొస్పుక్రమము॥ గీ॥ ప్రాథమముకమీది కెత్తుక పోవు
[illegible] నిష్ఠనేడుదినంబుల నెగడుచుండు । తసరద్దులుబాలెమిగుల చోద్యంబు

నొంచి। తన మనంబున నెట్లు నిదలచి రప్పుడు॥ గీ॥ ఇట్లు నేడు దినంబుల నెన్ని పశువు
లు కదవు మోసవవు ల్లెన్న కడకు జంపు। నిలువుకొని యుండు పంచెని ఫలము గ
లదు జచ్చు నేడెల్లి నన్ని యుహాచ్చు నిగి॥ చ॥ కదుకవ పాపసేట నగర్జక్రో
నంగనటుంచు తనరురుల్। విడి విడిన నాగశుద్రజము వేడుకతో డుత పీనుల
పగా। తొడితొడి దాట్లు గొందు నిడుదోకలు వీపుల గ్రాల నేచునా। క్రీనవక
చన్నతో వగడ వెల్లన ద్రిస్మరె యేడు జాలలో॥ వ॥ అట్లు మరలి చను దెంచి
నపశువిసరంబు నేలేశంకేతయ్య దవ్వదవ్వుల గాంచి కోపి చికొని ప్రసభ స్థల
గోష్టంబు జొరనీరాదని వాండ్ల చీకిండ్ల కడ్డంబుగా బలు గండ్లు వైచి చూచి నీ
పోనూకి పకీనం జూచినం బాపంబని యూగకండేన ప్రొంబు జనంబు నిల్లిం
డనెట్లు చూడవచ్చునని కనవుం దెచ్చి నైవన విచూకసవు గట్లల నైసంబు పక
మరియు నరియు నేలేశంకేతయ్య మహనీయ్య మఖాంభోజ బవంలో కింపుగను
దామతమ్మ వత ముదప్ప నయ్యాగాసి జెప్ప మాటి నంభో నినియర నచుగ
లచె త్తిమాచుచు నాలుకలు పడకింపుచు దొడ్డిచుట్టుం జుట్టుక తిరుగుచు బొడ్డి
నైసమాతులు వెట్టి మున్నుపాముసమున్నతింగ గోలుగాలి గట్టు దూంగ నో. గ
చూచు నలోకిలంఘింప నగ్గలించి కేసయ్యకు వెరచి [illegible]
గిదినెలబడున ప్పుడు॥ క॥ ఆపసుల క్రేపు [illegible] లో [illegible]
దమ సుచుక్। వాపోవ దుత మతల్లుల। [illegible]
కన్॥ క॥ ఆలేగల వృథ ష్టకు। యే తేక్వాను కేతనా [illegible]
గోళ్ళ మన్వచు। వాల దెస వృష్టి సొల [illegible]
వుబునోళ్ళ గమనకని గోడనక్రంతల గానుండంగా। [illegible]
తేరంబుల్లల పసువులతి స్వారితముజన్॥ సీ॥ ఒడ్డొండు చొప్పన [illegible]
ట్టుచును త్తల పడుచునత్యాశ్వవము। నేలేశంకేతయ్య [illegible] చెలలు
లింగంబుతో డాకజేసి। కొనుచు మహారోగ్యమనుచు గ్రక్కున [illegible]
చు నీలింగ దేవుని నేసువాసి। పోయిన దాదిగా బుల్లు నీరును ముట్టమని ప్రమాణ
సేయుననువు మోహ॥ గీ॥ నిత్యలియమున యినః జలింగ సంస్పృష్టి। యాచరించె
కేతనార్యునకును। వంగిరేర [illegible] తంబుతో బారికడును జేర। మేనిక
మ వృత్తొప్ప। క॥ ఎడనెడన దక మాగ్ర [illegible] ప్రచు। పుడమి పయింజాగబడుచు పో
రలం బమయుం। గడవల గతి బాదుకుల చే। సడిరగ [illegible]
చున్ పా। ఆలేగ బుత నదల్లుల। నేలేశ్వను కేత భార్య డీతిన కరుణం। బాలింప

యోగి యగువక । నోలి దీపింపఁజల్లు పల్లనుల లలరన్ ॥ క॥ దేశికుఁడుపగాగ్రేస్రు
లు । నీ పాంగసుఖులు హెచ్చ హెచ్చ నెదధాత్రిం । రూపింపగ కేవలగృహ
గోష్ఠియుఁ బశు భక్తి కాయుధనగన్ ॥ క॥ ఇసఁ దులఁగూడి నుఁగా । వ్రతులకుఁద
గవగు నెవ్వారి వారి కగతిపతి । వ్రతకును నఁవగవచ్చునె మహిలోఁ జర్చించు మాకు

సవరదనాచయ్యకథ.

మహాంగణమె యుదియున్ ॥ వ॥ వెండియు సవరదనాచయ్య యను జంగలీకుండొకఁ
నిత్యకృత్యంబు సమాప్తి యగు ప్రొద్దు లెన్నఁ జొచ్చి స్వదాలింగంబు గ్రహించు
కొనియుండియు మోదయకాలంబున గూఢలింగంబు ధరియించె నయ్య వీఁడియు
దరంబునఁ గవలె వారు దుటం జెసి యుంతరంబుతోడి బాలుండు దయించెన
నిచేకియుం జెప్పకని వీఁకినున్న లింగంబు సంగ్రహింపంబడమి వీఁడు పదపీ
నుండు గావున బారవైర్యుండు వీని మొగంబు చూడఁగాదు శరణోక్తసరణి సర్వో
దయకాలంబునఁ గసుగఁ సాంగత్యంబు సంభవింపదని నాంచి శైవయ్య
యీయఖిలంబు నెఱుంగదని శివలాయు విసర్జించె ననిరియు వేదోక్తసన్మా
ర్గంబు బుజ్జగించి దుర్మార్గంబవలంబించి పంచ శంభ జనుభక్తి కాలం బెరుం
గని త్రోటమాలలం గలయు వచ్చు వేయని వెండియు ॥ సీ॥ పశుపాళిపతియనుభ
గుణము జెగి బండపశు జీవు ను బెట్టుం పశుజనముల । బట్టి సుకర్ములు మొదల్
పుట్టంగ గోడుంచి యుటికెలబ్రాయింపక కెసుపు బెట్టు । కాలకంఠరుఁడు కట్టి క
ర్మలయొద్ద యుండు నెభక్తులొద్ద గాక । యతులితశుద్ధ శైవాగమ మర్మంబులు
లుజనీ కేటికిగా నవచ్చు ॥ గీ॥ దృష్టిహీనుడు గాంచనె దీపకళికె । బధిరునకు వినవ
చ్చునెవ దురవము । జరయుతు మస్సృథ దుర్గంబు చవి మెరుగునె । గప్పగో దె
రుగునె మొందుకంధిలోతు ॥ క॥ ధరలోవానం ముఁగునె । గప్పగో దెరుగునె
మొందుకంధిలోతు ।

క॥ అజ్ఞులకు తులితశివభ । క్తిజ్ఞానం బేల తేట తెల్లన దెలియున్ । ప్రాజ్ఞులగు భక్తుల
కుసర్వజ్ఞుశివు మహిమ గానవచ్చెడు భంగిన్ ॥ క॥ ముంగిటనున్న నిధానము ।
తంగేటి గన్నజూఁ ఎన్నదలపోయుంగా । నంగిటనూనెడి యమృతవ । నంగా జనునె
కనిరిగన్నిష్టిక నధన్ ॥ గీ॥ ఇట్టి సద్భక్తిమార్గంబు నతికరించి । దాసిపదముల
చరియించి దసపెల్ల । ఖండశరద్రయుండు వాకాంతి దవ్వుచు । బాకలు లాడె
డుఁ జెంగిలిప్పి పలుపుగాఁ జ ॥ సీ॥ చప్పగచందపసఁ బుండగా మొకసుగిడు

కాశి విడచి పోవ నొప్పుగాదె । చేరువ ననుకల్పభూరుహం బుండ నెండినమ్రానుఁ బె
నుచుట ననువుగాదె । యుదధి దాఁటఁగ నోడ నొద్దయుండఁగ ఱాతి పడవ నూఁతగొను
వాసివడవుగాదె । రమణి శ్యామగురత్నరాజ ముండఁగ గాజు పెంకు లేరెడిదా
ని చెప్పఁగాదె॥ గీ॥ దొడ్డిలో సురధేను వున్న దొంగియుండ । గొడ్డుఁ జేపట్టఁగఁ బో
వు కొలఁది గాదె । మంగళంబగు శివభక్తిమార్గ మండ । దుష్టకర్మకలాపంబు
దొడుక బోవ॥ క॥ తేన సహ సంవసేత్తః । మానుశ్రుతి మ్రోయుచుండ మతి
హీననరుల్ । వీఁగలవిని యనుభక్తికిఁ లోనై చరియింప రెట్టిలోలాత్ములో॥
క॥ అవిముక్తవిగోపురపదం । బుదకములో మునిగి ముంచియు దిగిన దొలుపై । నది
గల దొకమాత్రముతో । కదబ్బగిడి కట్టుం జక్రాగా నేర్చునే॥ చ॥ జలములలోన
నెన్ని దివసంబులు నానిన రాలు మెత్తనై । పొలుచును పాలకొల్లలుగఁ బోసిరయే
ని యుగ్రపూరి భోగికిన్ దలవిషమింపుక జెడునె చాలఁగఁ దేనియ పోసి మారినం।
దలగునె వేము చేదు ధూర్తము చేసిన మన్ను పోవునే॥ వ॥ అట్లునుంగాక పశిం
డి వాగటంగ సప్పుగట్టంజి కృక్కండం బెకుపాల్లయున్నియు లక పిత్తులు వెదవె
ట్టునధనులవిధమునను సాగఘనసారభూరుహంబులు ఖండించి చెముడు జె
ట్టాలచుట్టల వెలుంగు పట్టెట్టకూళపాళంబున నె పవిత్రవీతి పాత్రమధ్యం
బున న పవిత్రమూత్రంబు పోసి కొల్వందొడంగు వెంగళి విప్రప్రవృత్తంబును యు
ఘ్యాణఘ్యాణ పాదాము ప చారంబులొడంగూర్చి కక్కలకాళ్లు గడగంగదా
ఘంబు చెడుగులవడవు ప్పుడలి గపరాజ్యునఖానే కాన్య శైవ భజనంబులు
నొకరూపంబు చెడీయు॥ గీ॥ ఒంటికడవ బోసియున్న జలంబులు । సీడలేని
ధారుణీమహములు రాజరాజగఖపరాజ్యుఖు ప్రోజలు । నిష్ఫలంబటంద్రు
నిగమవిదులు॥ క॥ త్ర్యంబకుపరాజ్యుఖుడైమను । దత్తుడు క్రతువాచరించి తల
గోల్పడడే । పతిమపరశురాము । డీక్షితిభూసురుల కొసగియేమయ్యె మదిన్॥
క॥ ఇలయెల్లనొసగద్విజులను । బలిమనుభజియించి పడడె బంధనము నవిశ్రు
లకన్నమిడఁగ గౌతము । గలఁపడె గోహత్యబహుళకాలము దాకన్॥ ఉ॥ వేదర
హస్యవేది పృథివీసురకోటికిసన్నదానము । త్యాదరబుద్ధిబెట్టనగునట్టిఫలంబగు
శంభుభక్తిసం । పాదకుడైనభక్తునకుబెట్టెడుభిక్షము పెట్టెసంతనే । త్రావృశి
వైదికోక్తులకుదప్పిచరించిన చేటు దప్పునే॥ చ॥ అనిబహుభంగులబసవడానతి
యిచ్చినతత్సదుక్తులన్ । విని జగదేకపూజ్యుఁ డతఁ డేచ్ఛయ గుడయి రెండుచే
తుబున్ । తనఁగొల తాంపు కొల్పి ప్రసథప్రతిమానుల భక్తివర్యులన్ । వినుతులొనర్చి

చుక్క స్నాగు బదిపొమ్మ వపూర్వము గాగ నిట్లనున్॥ గీ॥ కర్మబంధుండకష్టు డక్షులు
డగుగ్న। దాంధతో పేతుడను పశుర్భ్రాంతాలయుండ। ప్రజ్ఞహాలిన యజ్ఞాని పా
తకుండ। శంకతోని గురువాచారసంస్కృతుండ॥ గీ॥ అనియు నేలయేను సర్వా
పరాధి నామొనర్చిన పాపంబు వాయదెందు। విడుతు ప్రాణంబు లాజ్ఞాప్తి వేగ
నొసగు। డనుచు బసవన్న పలికె భక్తాను నతినిన్॥ ఉ॥ సాహసమిప్డ దేమిటికి
చాల్ప్వక జెప్పెదని ప్పురిన్ శివ। ద్రోహముపుట్ట గాగలదు మూకొనికొన్నదినాల
మీపద। ద్రోహవిధానమా వుని దృంపగనిన్ననుగ్రహించుతు నుత్సాహము
తోడ భక్తగణ శంభుసుమన్ పతున్నడ మెచ్చెడిక్॥ క॥ ఈరియతికి హరుని శరణు
లానందము బొందనిప్పనందురదము లో। వానింగాగరుణించిరి। మాంసము
ముపుష్టటికి సను మానంబికన్॥ క॥ లేలెతమ్మ లెమ్మనావిని కేలినివమ్మ లుశిర
మునగిలో హలిపిప్రపాంగా। పాలుండై విక్రమ తాం। బూల ముగైకొని యె
మే మహిపొంగి చెలంగన్॥ చ॥ బసవనమంత్రియప్డు శివభక్తులు దానును వేటకాడతోడ
భా। వసభము వాకబో ముఖునవైభవుడా జగదేక మంత్రిసం। తసముసజేయు
సత్రికముబు దాగతిగైకొని వచ్చు సర్వథ। క్తసముదయేష్టగోష్ఠి మెయిగాల
ముపుచ్చుచు నుండె వేడుకన్॥ గీ॥ మరియు నంతటయల్లయు నగధు వయులన। బ
రగుచుండు నుకండకేంద్రభక్తవర్యు। లబ్బులింగైక్య నిష్ఠా నియతులుజంగ। మార్చ
నాసక్తచే నుల్లసదహితుడు॥ క॥ వారలుధంపట మశివ। చార ప్రతిపాలసీయ
సతీహస్తులతం। గారూఢికె సుబసవడు దారుచునధికాను రాగతన్వొలుగంగన్॥
వ॥ బిజ్జలుంట తనకు సేటువాటెల్లు కాల జాసన్నం బగుటంజేసి బసవదం
డానీశు భాసుర ప్రభావంబును భక్తి సామర్థ్యంబును దెలిగియు నెరుం
గనిచుస్లి పిణిమిత్తంబి యల్లమ్మ మధువయ్య గారలరప్పించి తప్పెపియుం
జెప్పం జొప్పగాకుండియుం గండక్రొవ్వనం గన్నులు ఫువ్పించె నదిగాంచి
సకలజనంబులు కటకటనిటంబతటి కృటుక్పపీట సంభవుండగు శంభుభక్తుల
కోపాటోపంబు దనకుం గ్రొత్తయే వారలలిగి నందనపట్టణంబు పట్టపగల
బయలై బోవకుండునే తనపట్టణంబు నెనులు వట్టంబై తానునుంబాట్టు బ్రా
దులై పోవకుండు నేమనుజు బుడిబుల్లంబోవుచుండిరప్పుడు॥ చ॥ బసవడుమా
న్చగాన శివభక్తులతో పరీతవక్త్రులై। యసదృశలీలనుర్వీకుడప్పుడ నేత్ర
ములిచ్చియిప్పున। మసలుచునాకనుండుట కుమాకనుతూలముగాదటంచుం
ఛా। త్రసటుపియుస్సుబలికెన నఘన్। పర దేవమూవరెంట్యతో॥ క॥ తొల్లి

టిబాసనుయిప్పుడు । చెల్లింప[illegible]పుసును మచెప్పిన్పఘటిభా । గొల్లసితాణిక తెఖ్ఖ
లు । కల్లలుగామడికరిపక[illegible] సుణా॥ సీ। అట్లుజేసినవారలంతబోవక బల్లనాటక
టకంబునపాదు జేసిరియు[illegible] పడి ఎపురమెన్నగ నెన్న ఉపాడగు వినుచుశోపంబులీ
చ్చి । మడివాలుమాచ[illegible]దిరాజయ్యయు కేశరాజయ్యయు చెన్నరయుసు । కన్నడ
బ్రహ్మయ్యకక్కయ[illegible]సిడిచోడయ్యయు సుసుణాయును॥ గీ॥ నాదిగాగలభక్తభు
నాపురంబు । [illegible]లునాటిగా సంభ్రమమున । బసవపండితనాథుండు భక్తి
ప్ట । జనియె[illegible] మిశ్వయి నరపతు॥ వ॥ వారలట్లు పోవ పెదటు మాత్ర నాథాక్రికళ
క్రమవిచిత్ర[illegible]బున౦ బురంబుసౌభాగ్యంబునుం బానుం గతవడిపోయెనప్పుడు। సీ॥
ఖాత్రిజ[illegible]గ్రామాత్రికాకులు గూసెనంటకంబులుబుచ్చి సుథహీద । పీసుగులువడిరా
లి[illegible]ప్రభానవై భాస్కరచంద్రులు[illegible]గటై । మంచుపేసటి నాటిమ ధ్యాహ్నమున
[illegible]చునంబోనిగ్రహంచుకొ[illegible]లుడుక పసు గ్రి[illegible]యు దైకొనంగ బడియె
[illegible]ప్రాంతములను॥ గీ॥ గ[illegible]దిక్కులగ యువవని । జ నిగా[illegible]పేసుకుగదల
[illegible] । సూర్యభుజయి[illegible]సూర్యవితతి । నీగి నెల్లడజాడంగ గానబడియె॥ వ॥
ఇట్టి యుత్పాతంబులు[illegible]జనంబున భయంబులుసంభవింపుచుండెనట జ
గదేకమంత్రియై నిజన[illegible] జనుదేరం గజనసితసయు వీటిం విడియుట్టనిసె। సీ॥
శివగణద్రోహంబుచెవి[illegible]బుననుపారిజంపవలయు । నటు సేయనోపడ
యప్పుడాత్మ నైనసమయంగ[illegible]గ । మీ రెంటితో పసు సేవయు జేయం గజాలని
ప్రాణవంచనపరునకు । కుకు[illegible] గుణి వెదండిపుడిచ్చు[illegible]మహాభ
క్తి॥ గీ॥ కూర్చు సేయలయిట్లు[illegible]సర[illegible] । నీవు ప్రాణపరిత్యాగ నియతి వెస[illegible]
య్యవసరమునకచ్చి చేసిరి । గాక[illegible]తమచేత గాదెచెప్పుమ॥ ఉ॥ వాగ[illegible]
డలుగవారిజసంభవశుంభ[illegible]మల్ । ఘోరుని సిరుగా వెముని బుద్ధిని హీనత[illegible]
రుణ్ । నోరగొలంపులాడగ నె[illegible]తనకోపవహ్నికిణ్ । గౌరి[illegible]జాంగమూహుతులు
గా వానరింపవిన్ము వె[illegible]డియుణ్॥ క॥ ఇలనుజనున్యాయనుమ ని । కులపతిసాక్షాన్మహాత్ముగ
త్రి పంజే । తులచెవుల జేర్చియపుడు నిలువున సిరయ్యె గా దెనిఖిలము నెరుగణ్॥ సీ॥ కావు
ననీవుశంకరభక్తగణహింసవి[illegible]కుండం[illegible]విహితపగునె । ద్రోహనప్రభ[illegible]
మకయుంటపంగు[illegible]కెరకుమతివగుచు । యిన్నిరోక[illegible]గుణో[illegible]కుక్క చే
జైతశివప్రసాద । మెచ్చంగిగుణి వెదవే[illegible]దగడుకమరవ్యం[illegible]బయుగుచు॥ గీ॥
సానరజిట్టమిడి[illegible]యుచ్చి చ్చైరేయ । పెరటివంటటికినిబిల్చి వృషభుని [illegible]సాధనమని
జల్లినత్తుగ్గవగు । వినుచుకుప్ర[illegible]భాతినా[illegible]॥ వ॥ ఈవాత[illegible]సడికిగేయుట । [illegible]
మల్లబ్రహ్మయులం పెలగాయు[illegible] రాపెరభక్తి[illegible]వేవచ్చి[illegible]మాత్ర పెద[illegible]॥
గీ॥ అట్లు చనుదెంచి జగదేవు[illegible]గ్గించు । నా[illegible] సా[illegible] మహోత్సవ సం[illegible]

ప్రథమాశ్వాసము.

[illegible]

[illegible] ఉత్పలమాల [illegible] ॥ చ॥ అలుగులు [illegible]

[illegible] కంఠములు జేసె [illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ సీ॥ శివభక్తులకు [illegible]

[illegible]

[illegible] బారలు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ క॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ గీ॥ [illegible] వారియిలు పుట్టి [illegible]

[illegible] ॥ క॥

[illegible]

[illegible] ॥ గీ॥ [illegible]

[illegible] ॥ క॥

[illegible]

[illegible]

ను భవము నే గైకొనకున్న నుగ్రము దా। నికంబులయాన నీకు నియ్యాన సుమీ॥ మ॥ పం మాసంధ
సయామను భూతివిలసద్భావత్వవ్యాపిత్వాప్తిక। స్ఫురణాధిక్య విశేషభావ త్రసమనోభవ ధ్యానసా
నేంద్రియా। చరణోపేయుడ తత్త్వసద్భక్తి ప్రకాశాభాస్వద్భక్తి కళ్యాణుండనై । వగలన్నిట్లతిన
న్న శైవమున మిథ్యస్మదేవుడిక్ జూడగన్॥ చ॥ అని బసవన్న యిట్లు నయంబున నిన్న పహాచ
రింపదన్॥ నుగుణమూర్తి జ్ఞానాత్మక విశేషమునం గృప తోడ సంగమే। శుని గుడి పెట్టవం
గ నతివినీతుడంఘ్రియుగంబు ఫాలమున। టుమతులభక్తిభావనకు శంకరమయ్యుం బ్రణమిల్లి పెం
పియగున్॥ శా॥ ఆనందాశ్రుపయఃప్రవాహపటిమన్ దుర్వారహృద్గాత్ర రోమాంచన। శ్రీ నేమ్మనికిభూ
షణంబుగల సద్గీర్వాణ సద్గద్గద। ధ్యానమ్ముల్ గురుతత్త్వసత్వములుగా త్వాత్మప్రియముగా
భక్తిగా। లోనం గీలొనరింపుచున్న యాత్మసుతునాలోకించి మెచ్చుచున్॥ క॥ అక్కన
జేరి ప్రసాదము। దక్కకడయనాసగితన యుదాలోగొనుచున్ । గ్రక్కున గుడిలోనికి
జని। యక్కడ నయశ్శ్రీయమద్యునాశ్వగ్యగతిన్॥ క॥ సంగయదేవుడు సదుంగభృంగిజను
డెంచి యిట్లు బసవనీదనలో। సంగిలిపికొనుటకచ్చితి। జంగమసంఘంబు సంతసంబందం
గన్॥ సీ॥ లింగతూర్యంబులు సంగిజలంగ్గం [illegible] స్తులు మీద బాధవికురియు। గోయునిభ
క్తిని కాయితబు [illegible] నుఘోషనుక్తినల్ గిరిసింబ । ఒరుజ మగాపనుళ్ళ సంఘడి ప్రైగా
య నివిసిను। గోశికల్ పెలయుచుండె। మాంధింబయ్యు యుమశివాలుమాచయ్య నాదిగా
గలభక్తుల తిమును నుణ॥ గీ॥ బలిరిరితిబండారుబసవనపును । గలవెనర్గనిరిలయాటకల
న నెందుభక్తిహితబుద్ధిసత్యరూపంబు దెంచ్చి । నిపిపరంబెంద రెయక మైనెగ దేగ॥ సీ॥
గాలిలోసననుగ గాలినా ప్రభవించి గాకిలో వెండియుగలసినట్లు । జలము లో, వగం
ట్లున భవంబుండితజ్జల ములనొనమరసమయునట్లు । జటిలోదనగము వాడశి క్రమ్మరగి
నాడ ధిలోనేక మైజరగునట్లు। పృథువిధియందుపుట్టుల్ల గజవిరయుం దివ్యుడునీథియందు బోన
డగునట్లు॥ గీ॥ సగ్గుకూంకుగృపాసక్తి సంభవించి। సగ్గుయుంరు పృపాభూతి జాల మెరసి । స
ద్గురూ రుసాత్విమిగర్భవి। శాంతినిష్ఠుడు। తగ్గకుండ యొలింగతత్వంబునందు॥ ఉ॥ కావున దేశ
కేంద్ర వపష ంకజంబజనకొల్పి సట్టిభ। క్తాశిహృత్పయోజములనాబసవయ్యదా లంగ క
ప్పడున్ । బూవును దావివోలె పొందిపొచ్చములేకవని చియున్న వా। డీవిపులాతలింబసవ
డిల్లు నెభక్తులుగల్గునంతకున్॥ చ॥ అనినొనియాడుచున్ మననిజాంతకుభక్తవరేణ్యులి
ల్లపుల్లా। జ్ఞతసుఖామృతంబు నిధజాలగవేడుక నోలలాడుచున్। జననమృతభీతిమారుల యు
జంగమకోటులకర్చ నిచ్చుచున్। గొనకొని కొంతకాలమిలగోరిభజింపుచునుండిరీశ్వరున్
చ॥ వసుమతిలోపల భక్తియభివర్ధన మొందగజేయుచుండ శ్రీ । బసవపురాణమున్ ద్విపద
పద్ధతి జెప్పిన పాలకురిసో । మసుకవియామహామహిమ తెన్గున [illegible] దేశిక వెంటదాని పెం
పెసగగ బద్యధారతిర దింకితినేనుతిదంకితంబుగన్ ॥ ఉ॥ పరచియించినాడనన వెం-టి
[illegible] గసుత్రయా । పొంగుడై ... పంచిక శిష్ప్రసాదమున ఘుడా ...

ప్రథమాశ్వాసము.

సాక్రమముదప్పకయుండగ దత్కృపారస । ప్రేరణతత్పతాబ్జము ప్రీతిభజించుట [illegible] యీ ప్రియన్॥ చ॥ బసవపురాణమధిశివభక్తసభాస్థలుల౯ బఠింపగా । విను [illegible] ధన్యులకు వేగము ల్గులుశంభుభక్తియా । బసవపురాణము౯ బరమభక్తి ఖరించ [illegible] వారిక । త్కసదృశశైంగికానుభవనాఖ్యసుఖంబఖిలంబు జేకురున్॥ చ॥ [illegible] మున్ విని భక్తులసత్కృపజాలగల్గుని । బసవపురాణము౯ వ్రాసెడాయన [illegible] ంబయిూ। బసవపురాణము౯ విననిసర్గప్రసాదసుఖైకసిద్ధియూ। బసవ [illegible] నినబాయక గల్గునభీప్సితార్థముల్॥ క॥ ఈమహిం బసవపురాణము। ప్రేమ [illegible] ముద శ్రీమందిరము । దేమర్త్యులుపూజింపుదు గామహితయ్యులను వెండివా [illegible] క॥ అవి యిం కియనగా నేటికి ప్రవిమలసద్భక్తియుక్తి బసవపురాణం। బువచిం [illegible] న శివకృపచేనిహాపరార్థసిద్ధులు గలుగు౯॥ మహాస్రగ్ధర॥ గురుపాదాంభోజభ [illegible] రకరుణాకుంరహాస్తోదితాంగా । హరలింగయుక్తచిత్తా హరసమయపురాణా [illegible] వేత్తా । చరలింగార్చానురక్తా చరహరగురుశేషప్రసాదానుభోక్తా। [illegible] దమూలిబేధనిరిచిశదిశా [illegible] ॥ క॥ [illegible] ంతశ్చాత్రనుర । [illegible] వ్యసనవిసరరాజత్పౌర్ష । హాలాహాలితఖవనిబహాణ । [illegible] కదేవ [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] క్షితాత్మాపలేపా । శ్రుతిమతహితచర్యాశుద్ధసద్భక్తవర్గా । వితతసుగుణజాలా [illegible] వాత్తిలోలా॥...

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వరగురుప్రసాదలబ్ధప్రబంధ నిబంధన

శక్తియుక్త శ్రీవిడుపతి బసవనాచార్యసత్పుత్రకులపవిత్ర

సోమయనామధేయశివకవిప్రణీతంబైన శ్రీబసవపు

రాణంబనుమహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును.

సప్తమాశ్వాసము – సంపూర్ణము.

